GHEORGHE CRĂCIUN, prozator, eseist, traducător, editor. Născut în 1950. Absolvent al Facultăţii de Filologie din Bucureşti, în prezent este conferenţiar la Facultatea de Litere *a* Universităţii „Transilvania” din Braşov şi director editorial la „Paralela 45” din Piteşti. Este autorul romanelor: *Acte originale*/*Copii legalizate* (1982), *Compunere cu paralele inegale* (1988; ediţia a II-a 1999) şi *Frumoasa fără corp* (1993). A publicat volumele de articole şi eseuri: *Cu garda deschisă* (1997), *în căutarea referinţei* (1998), *Experimentul literar românesc postbelic* (în colaborare, 1998), *Reducerea la scară* (1999), *Aisbergul poeziei moderne* (2002), *Doi într-o carte, fără a-l mal socoti pe autorul ei. Fragmente cu Kadu Petrescii* şi *Mircea Nedelciu* (2003).

A semnat o *Introducere în teoria literaturii* (1997, ediţia a II-a, 2003) şi *volumul* de proze scurte, desene şi fotografii *Mecanica fluidului*, (2003). A alcătuit şi prefaţat antologiile: *Competiţia continuă*. *Generaţia ’80 în texte teoretice* (1994; ediţia a II-a 1999) şi *Generaţia ’80 în proza scurtă* (în colaborare, 1998).

În limbi străine este autorul volumelor: *Experiment in Romanian Post-War Literature* (în colaborare, 1998), *Images* & *Texts* /*Images* et *textes* (în colaborare, 2000) şi *Composition aux paraleles inegales* (Ed. Maurice Nadeau, Paris, 2001, trad. în lb. franceză de Odile Serre). Este prezent în antologiile de proză: *Desant ’83* (1983), *The Phantom Church and Others Stories from România* (University of Pittsburgh Press, 1996) *Romanian Fiction of the ’80’s and ’90’s* (1999). A tradus din limba franceză *Deplasări* de Serge Fauchereau (ediţie bilingvă, 1996) şi *Modernitatea* de Alexis Nouss (în colaborare, 2000).

Premii: Premiul de debut al Uniunii Scriitorilor din România, 1983; Premiul pentru proză al revistei „Viaţa Românească”, 1984; Premiul „Cartea anului” al Salonului Naţional de Carte de in Cluj-Napoca, 1994; Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, 1995, 2003: Premiul ASPRO pentru cea mai bună carte de critică a anului, 1997, 2002; Premiul „Octav Şulufiu” al revistei

„Familia”, 1988; Premiul revistei „Cuvântul” pentru exegeză critică, 2002. Premiul *Pierre-François Caille* al Societăţii Franceze a Traducătorilor pentru cea mai bună traducere a anului 2001 pentru romanul *Composition aux paraleles inegales*; nominalizat cu aceeaşi carte la Premiul Uniunii Latine.

Gheorghe Crăciun

ROMAN

Cu o pagină introductivă de Mircea horia Simionescu

HUMANITAS

BUCUREŞTI

CUPRINS

I

APERTURA... 9

NOMEN... 25

IMAGO... 40

NOTA AUCTORIS... 59

LUDUŞ ET JOCUS... 62

HFRUNDO... 80

SPLENDIDA ÎN VITA... 98

STETIT PUELLA... 110

II

TRANSFICTIO... 133

NOTA AUCTORIS... 150

DIVISURA... 155

ÎN TABERNA QUANDO SUMUS... 168

MULIER... 183

DIES EST... 197

BELLO DOMIQUE... 210

NOTA AUCTORIS... 227

PRORSUS... 231

CIRCA MEA PECTORA... 246

VERTIGO... 257

GLORIA... 275

III

FRUCTUS LABORIS... 297

NOTA AUCTORIS... 313

NOX... 317

ET ÎN ARCADIAEGO... 335
TERRA NOVA... 347
AD ASTRAM... 362
VENI, VENI, VENIAS... 378

Deşi ceea ce este aerian în tine, ca şi văpaia de care este pătrunsă făptura ta, se îndreaptă, prin firea lucrurilor, spre înalturi, totuşi, în chip de supunere faţff de rosturile Universului, toate sunt robite pe lumea asta alcătuirii trupului.

MARCUS AURELIUS

...s-a apropiat de mine din spate (mă privise un sfert de oră fără ca eu să-i sesizez prezenţa) şi mi-a şoptit cu vocea lui răguşită:

«*Ce-ţi pasă?*
Tot ce e în farfurie
Trebuie trăit.»

Am tresărit. Ba chiar m-am speriat şi mi-am privit involuntar farfuria, pe care fusese o plăcintă sărată, nu prea plăcută la gust.

MIRCEA NEDELCIU Aventuri într-o curte interioară

Pe atunci stilul era rafinat şi enigmatic, mişcarea fină şi unduioasă, presărată cu piruete, urmărind ca trupul să se întrevadă cu graţie pe sub rochia purtată şi nu exprimându-l cu brutalitate. Manechinul avea chip şi expresie pentru fiecare costumaţie.

RODICA PROTASEVICI, manechin în România anilor '80

fragment dintr-un interviu, septembrie 2002

Acea extremă nedreptate şi greşeală a naturii care, cu o aparenţă, o fantasmă, un vis (...) ne amăgesc sub chipul frumuseţii, care deopotrivă vine şi trece, naşte şi moare, înfloreşte şi se ofileşte; şi este atât de puţin frumoasă pe din afară, pe cât înfiinţa ei cea lăuntrică şi statornic adevărată încap o corabie, o dugheană, o vamă, o piaţă întreagă cu toate murdăriile, otrăvurile şi veninurile câte le-a putut zămisli natura noastră maşteră...

GIORDANO BRUNO Degli eroici furori

Fiindcă ei nu încetau să-L întrebe, El s-a ridicat în

sus şi le-a zis: «*Cine dintre voi este fără păcat, să arunce cel dintâi cu piatra în ea*».

Evanghelia după Ioan, 8 – 7

I

APERTURA

Eram, ca de obicei, în *sala de meditaţie*, într-o după-amiază urâtă de octombrie, când pedagogul-şef, nesuferitul de Kolontay, cu mersul lui de pisică oloagă, intră urmat de o elevă nouă, un fel de momâie speriată îmbrăcată într-un pardesiu de pe vremea bunicii, îmi amintesc bine asta – eu sunt o fiinţă cu „memoria hainelor”, dacă se poate spune aşa ceva – era un pardesiu cenuşiu (de culoarea unui şoarece plouat, am zis imediat atunci), lălâu şi destul de uzat, cu mâneci mult prea lungi şi mult prea largi, ca o rasă de călugăriţă.

Fetele, care moţăiau cu obrajii proptiţi în palme şi coatele înfipte în tăblia de rumeguş presat a meselor – mă revolta tâmpenia asta cu „meditaţia” care trebuia să înceapă exact la 4, indiferent de buimăceala generală provocată de bătăile implacabile ale ceasului din Turn, când nouă ne trebuia aproape o oră să ne desprindem cu totul din aburul prea scurtului somn de după-amiază pentru care toate aveam – îmi dau seama acum – o înclinaţie deosebită –, colegele mele îşi reveniră brusc, se treziră de-a binelea, reuşind să-şi intre în roluri neaşteptat de repede. S-au repezit să răsfoiască preocupate prin cărţi, unele îşi ascuţeau creioanele, scriau prin caiete, altele – şi mai experte, dar şi cu mai mult umor – rămăseseră deja cu ochii pironiţi pe pereţi, mişcând grăbite din buze. Învăţau poezia la româna sau cuvintele la germană şi engleză, cine putea şti. Sau priveau desenele din caietele de geometrie, căutau prin tabelele de logaritmi, o febrilitate foşnitoare, aproape firească, obişnuita farsă a seriozităţii şi a studiului pe brânci, de prea multe ori jucată în aceeaşi şi aceeaşi împrejurare, pentru a mai putea păcăli pe cineva, mai ales pe vulpoiul de Kolontay.

Arătătorul lui plictisit făcu spre noi un gest deloc convins de ameninţare, ca într-un fel de autoparodie a

gravităţii sale din atâtea alte situaţii, apoi, întorcându-se spre placida Brunhilde, una din supraveghetoarele noastre, ce nu catadicsise, potrivit obiceiului, să-şi ridice de pe scaun masivele rotunjimi fesiere şi se holba în continuare la ultimele modele de chiloţi şi costume de baie din ultimul catalog *Ne-ckermann*, îi şopti încet, dar cu o intonaţie oficială, importantă, fără grija că noi l-am putea auzi:

— Trebuie să vă spun, domnişoară, că tocmai m-am despărţit de tovarăşul Hermel, directorul de la liceul de sus. El personal ne-a adus-o pe fată. Intră în clasa a X-a la ei. Aşa că, te rog, fii atentă, ai grijă, fă-i înainte de toate instructajul...

Rămasă ţeapănă în apropierea uşii, deşi din când în când fulgerându-ne scurt, în legitimă apărare, cu ochii ei mari şi verzi, nou-venita părea o ţărăncuţă sălbatică (şi ţepoasă ca un arici, cum aveam să ne dăm seama chiar în seara aceea), îmbrăcată modest, ca dintr-o prăvălie de solduri. Purta ciorapi de bumbac *beige*, iar rochia albastră, închisă până la gât, *zărită* printre cele două aripi ale pardesiului, îi cobora mult peste genunchi. De-a dreptul scandalos pentru o fată de vârsta ei. Era înaltă, zveltă, arbora în jurul gâtului (de curviştină perversă, dar cine şi-ar fi închipuit atunci ce va fi?) o eşarfă străvezie ca o spumă, avea pulpe prelungi şi glezne subţiri, prea subţiri, contrazicându-i flagrant presupusa origine. Părul tăiat drept pe frunte, cu breton, îi ascundea urechile, dându-i un aer sobru de fată cuminte şi fâsrâcită.

Mă intriga încremenirea ei pânditoare şi i-am remarcat imediat palmele mari, dar nu late şi îngroşate de munca la câmp şi roboteala prin gospodărie ca la colegele noastre din Cloaşterf şi Daneş, Albita şi Tengher. Palme mari, elongate, palme cu degete fine, cu degete neaşteptat de lungi şi de subţiri (degete de pianistă, ar spune bunica mea Ilaria, aducându-şi aminte cu nostalgie de toate frustrările şi bucuriile adolescenţei ei vieneze din pensionul de domnişoare *alfrauleinei* Gerlinde Sybile Storch). M-au impresionat nu doar arunci, ci şi seara, în

sala de mese, când le-am putut vedea mai de aproape, palmele ei cu pielea străvezie, de o albeaţă ireală, lăptoasă, cu unghii mari, lucioase, roz-albăstrii ca la bolnavii de inimă, şi cu mişcări precise, imponderabile. Ţin minte că atunci lise m-a întrebat: „Mari, tu ai văzut ce mâini de spectru are gagica asta?” Da, văzusem şi mai văzusem şi că era încălţată cu o pereche de pantofi fără toc, nu foarte noi şi cu botul rotund, prea rotund, ce sporea aerul de cuminţenie al întregii sale înfăţişări. Şi când colo…

A trebuit să rămână cu noi, în *sala de meditaţie*, până la sfârşitul programului, a trebuit să-şi dea jos pardesiul şi abia atunci am văzut-o cu adevărat, atunci am simţit că trebuie să-mi fie teamă de ea şi că e bine s-o privesc cu neîncredere chiar din clipa aceea. Nu doar că i-am ghicit sub rochia albastră fundul obraznic de nimfomană şi desenul perfect al coapselor, dar i-am văzut şi talia înaltă (poate că un bărbat ar fi spus *ameţitoare*), strangulată de o curea subţire, roşie, lucioasă ca un şarpe. Iar ciorapii ei de bumbac – îmi vine şi acum să râd! Avea picioare frumoase, de fotomodel (picioare tip *Neckermann*, cum s-a şi afirmat în acea seară în dormitorul nostru) şi o chema Leontina. Am bârfit-o împreună cu fetele, am râs de numele ei ciudat sau caraghios sau cu totul singular în lumea noastră de Ildi, Cami, Miha, Arme, Cori, lise, Mari, şi am ştiut că va trebui să-i găsim o poreclă.

Când fetele s-au potolit în sfârşit şi Cami a stins lumina, am simţit cum aerul se umple brusc de o tensiune suspectă, secretă. Toată lumea se gândea la Oraviţan, proful de sport de la liceul de sus, pe care-l ştia tot oraşul. Nou-venita n-avea cum să-i scape.

Leontina! Leontinuşa!… Nuşa, Tinuşa, Tinoaica dracului! (cum strigă după ea Violeta supărăcioasa). Leontinica, Tina, Leonica, zbânţuita asta de Leonica! Cine-i dăduse ei numele ăsta atât de nesuferit? Aflase „de la lume”, nici ea nu ştia cum, cine-i spusese, când, poate visase, poate-i trecuse pe la urechi o vorbă într-o doară, dar ştia că are o naşă fugită în America. Ea-i dăduse

numele ăsta.

Când auzise cuvântul/wgM, văzuse totul. Ca într-un film, ca prin fereastra unui diascop, degetele lângă obraz mişcând imaginile, ah, scârţâitul enervant al rotiţei de bachelită! chinul de a umbla cu gâtul întins după lumina geamului, astfel încât pelicula de celuloid să devină transparentă. A văzut totul, o siluetă greoaie (naşa ei, o femeie cu fundul mare?) de leliţă, picioarele ei groase în ciorapii negri de aţă apucând-o în grabă în sus, spre culmea dealului din spatele grădinii bunicului Tase... închipuirea ei adăuga şi alte amănunte: pragul însorit al verandei, cu crăpăturile lui prin care mişunau furnicile roşii, poteca de pământ cărămiziu, peretele surii, ulucile gardului, mănunchiurile înalte de urzici cu mirosul lor ca o *asprime întunecată* (încercase mult timp să-şi explice acest miros şi într-o bună zi a fost obligată să se oprească la formula asta), grămada caldă, uscată, învăluită în aburi, a gunoiului de grajd, vecinătatea latrinei cu duhoarea ei amară de var stins şi dejecţii umane, silueta grăbită a naşei care dispare dincolo de gard, în zmeuriş, înapoia unor tufe de alun sau cătină, păducel sau răsură.

America? Despre America învăţase apoi la şcoală şi America era o ţară pe care trebuia s-o urăşti. O ţară de bancheri bandiţi poliţişti capitalişti călăi. Aşa spunea tovarăşa învăţătoare când le citea din ziar, la ora de compunere. Deşi în ţara asta naşa ei n-o ducea rău deloc. „Are de toate acolo, maşină, magazine, mâncare, pantofi cu toc înalt, bluze de nailon, trai pe vătrai!” Aşa spuneau părinţii ei, mai ales mama. „Ia mai dă-o-n boală de Leontina, că nu ne duce ea dorul!” se supăra câteodată bunicul Anastase şi Leontina cea mică nu ştia ce să creadă. Era ca şi cum două realităţi cu totul diferite ar fi avut acelaşi nume, ca şi cum broasca ar fi fost un animal-mecanism care putea să trăiască în acelaşi timp în uşă şi în baltă. America în care dispăruse naşa ei era un loc de care puteai să te bucuri sau de care trebuia să ţi se facă frică. Un nume auzit odată cu primele cuvinte din casă şi care, oricum, n-avea nevoie lângă el de cuvântul „geografie”:

„Astăzi la geografie am avut de învăţat despre America...” Asta în niciun caz. *America* lu’ *nasi-ta* (cum zicea bunica Anuţa) avea un gust dulceag de agrişă, era ca o îngheţată pe băţ care se termină prea repede, ca un cot pe care ţi-l curentezi lovindu-te ca proasta de ceva tare, de clanţa uşii. Îi plăcea confuzia asta din mintea ei, pentru că îi stârnea emoţia, neliniştea, o dorinţă nelămurită de altceva. O ceaţă.ro şiatică, înecăcioasă, praful de cărămidă într-o pădurice de salcâmi, la marginea unui petic de grâu, verde, abia înspicat... Vântul cu gustul lui amorţitor de bomboană de mentă, sau lumina gălbuie, tremurătoare a aparatului de proiecţie seara, în întuneric, pe zidul descuamat al Căminului Cultural...

Prostii de copil mic. Ea nu-i purta pică. Ştia că n-avea s-o mai vadă vreodată. Naşa ei Leontina îi lăsase cadou numele ăsta şi gata, peste câteva luni dispăruse. Nimeni nu ştia cum, ea era foarte mică, nu împlinise încă un an. *A fugit peste graniţă* (iar aceste cuvinte îi rămăseseră multă vreme în minte ca formula misterioasă a unui descântec) şi nimeni n-a mai primit niciun semn de la ea. Timpul trecea, ea creştea, avea patru-cinci ani. Îşi auzea părinţii discutând pe întuneric, seara, în camera lor. Totul în şoaptă, cu teamă, invidia din glasurile lor, stânjeneala, tăcerea. Dar mai presus de toate era frica, naşa făcuse ceva rău şi ei o condamnau. De ce o condamnau, ce făcuse? Pentru copilul din ea era simplu: nu poţi urî un om pe care nu l-ai cunoscut niciodată.

Însă numele ăsta, Leontina, era un nume tâmpit. Nu-i plăceau nici sunetele, nici sensul lui. Nu-i plăceau nici literele, când trebuia să le scrie. Putea să fie un nume de vacă, de ciocănitoare şchioapă ţinută în colivie, un nume de bivoliţă murdară de noroi sau de femeie bătrână cu şorţ şi fuste creţe. N-ar fi fost nimic să ţi se spună Leontina când tu erai o băbuţă care merge la sapă sau stă acasă iarna şi împleteşte fulare, mănuşi.

Dar nu era un nume de fetiţă, niciun nume de fată în uniformă de şcoală. Nu era un nume de puştoaică (unchiul Mitică, şoferul: „Ce faci, puştoaice?” şi nelipsita ciupitură

de obraz – îi plăcea, pur şi simplu asta îi plăcea) sau de copilă cu codiţe blonde care aleargă toată ziua pe dealuri ca un băiat, îl primise în dar ca pe un bolovan pe care trebuie să-l ţii degeaba în braţe până îţi vine rău de oboseală. Era o greutate (un rucsac? nu un rucsac!) pe care o căra zilnic în spate. Un fel de ham de cal de care nu mai poţi scăpa nici aruncându-te în apă. Nu era mulţumită nici cu ideea asta. Nu-i plăceau caii? Ba îi plăceau şi nu-i era frică de ei.

că doar ea se urcase de multe ori pe spinarea lui Murgu şi Cezar, ţinută-n braţe de bunicul Tase.

Un fel de ham de paraşută? Era mai bine aşa. Pentru că deasupra numelui ei pe care nu-l putea suporta acum se înălţa numele ei de mai târziu, când va fi femeie. Leontina, numele ăsta nu i-ar fi plăcut nici atunci, simţea asta. Nu era un nume pentru o femeie foarte tânără şi aşteptând un copil, nu era un nume pentru o doamnă care să intre într-o sală de cinematograf la braţul unui bărbat elegant. Şi nici măcar un nume de cuconiţă cu sfârcuri ascuţite împungând prin pânza capotului, de cuconiţă care intră în dormitor, în lumina de miere a după-amiezii, şi-şi ridică brusc poalele rochiei, îşi desface picioarele, îndepărtează marginea de dantelă a chilotului alb şi examinează atentă, uşurată parcă, pe faţa interioară a coapsei, o urmă roşie, iritată, usturătoare... Numele, o cupolă de biserică. Mistica secretă a numelui, între ea şi numele ei câteva fire puternice de sfoară de mătase. Legată de numele tău şi plutind dedesubt, într-un fel de extaz, scăldată în şuvoaiele aerului, peste podişuri acoperite cu sfeclă şi cartofi, peste dealuri de argilă roşie, peste cocioabele învelite în tablă ruginită şi cărămidăriile ţiganilor din Tabără, peste pădurea de mesteceni din filmul lui Andrzej Wajda, cum va simţi ea impulsul să zboare mai târziu, la douăzeci şi unu de ani, într-un cinematograf bucureştean... Ar fi trebuit s-o cheme altfel. Asta ştia cu mare siguranţă. Dar cum s-o cheme? N-ar fi fost mai bine să-şi strângă numele doar în câteva litere? Tina, aşa cum o alinta bunica vitregă, de peste deal? De ce nu Leon, Leona, aşa cum n-o mai striga

nimeni? Fetiţa Leon, cu nume de băiat. O fetiţă ca un drac de băiat. Leontinuşa, Lenuş, Leonica. „Tu, Leonico, de ce eşti aşa rea?” – bunica bună, când n-o mai putea astâmpăra din continua ei zbânţuială. *Şotroti*, *Elastic*, *Turcă*, *Mingea la gaură*, *Pietricica*, *De-a uliu' şi găinile*, Omu' *negru*. Într-o zi şi-a dat seama că ea are de fapt nu un nume, ci două, însă nu aşa ca Minodora Elena, colega ei de bancă, sau ca Maria Cristina de la pod, fetiţa care strângea timbre, ci două nume ca doi copii care stau într-o singură burtă. Două nume ca două aripi de baterie de lanternă puse pe limbă să simţi acru şi un gust de gheaţă ce-ţi face gura pungă. Două nume ascunse şi inverse, fiecare trăgând în altă parte, ca doi boi tineri care nu se împacă la jug, cum ar fi spus nenea Ionas, cărăuşul, vecinul bunicului Marcu. Nume cu care poţi să te îmbraci pe rând, schimbându-le ca pe nişte cămăşi. Două nume ca două mănuşi, una mai aspră şi alta mai moale... Dar înainte de clipa când a înţeles că mâna ei dreaptă are apucături de băiat şi că stingă e mai lipsită de vlagă, mai leneşă şi mai gingaşă, a fost cealaltă clipă, ziua în care cuvântul *paraşută*, legat până atunci în mintea ei de cuvântul *pară* (şi de ideea de rece-dulce-auriu-zemos-moale), a dezamă-git-o, a enervat-o, aproape s-o facă să plângă de necaz, pentru că a văzut că paraşuta nu e o pară, ci cel mult o jumătate de măr sau o coajă rotundă de pepene verde. Avea oare atunci mai mult de opt ani?

Când s-a născut Republica Populară Română afară era iarnă şi crăpau pietrele. Pe la ferestre pândeau duşmanii mascaţi. Moşierimea îşi ascuţea dinţii de aur şi fugea peste câmp. Moşiile întinse intrau încă o dată la apă. Burghezia era în delir. Fabricanţii se închideau în seifuri şi spuneau rugăciuni, îşi mâncau unghiile.

Temperatura scădea în continuare, era un an fără ciori şi ciorapi de bumbac, fără mălai şi curmale, fără şosete şi cuie, fără materiale dentare şi cherestea. Pe case vibrau steaguri. Bacovia valsa pe patinoarul pustiu. I.C. Parhon privea prin microscop. Mihail Sadoveanu avea o puşcă nouă. Ministrul Ana Pau-ker dansa cu tovarăşul Iura,

şoferul, ultimul ei amant, pe un vals sovietic. Speculanţii ieşeau din bâr-loguri, se îmbrăcau în haine cadrilate, îşi puneau ochelarii de soare şi luau paşaportul în dinţi. Prin văi se rupea gheaţa. Prin munţi se lăsa ceaţa. Soldaţii se îndopau cu fasole şi tremurau de emoţie. Locotenenţii studiau stratosfera. Bondocul Bodnăraş stătea cu nasul înfundat în dosare. Trupele de asalt aşteptau, în palat, linişte, mobilier de lux, majordomi, gărzi de corp, hârtii rupte. Focul ardea în vetre, prin bordeie şi case de lut, şi pe chipuri se citea viitorul. Partidul Comunist era vigilent şi vivace, învăţăturile înţelepte ale lui Marx, Engels şi Lenin pluteau în aerul dens. Mame năşteau copii. Copiii aveau ochii mari şi recitau în somn noi balade cu Alexandru Matrosov. Pantofarul deschidea *Capitalul* şi medita adânc. La fel, vatmanul, şoferul, tipograful, muncitorul forjor, strungarul din mahalaua Griviţa, vânzătorul de ziare şi matriţerul cu şapcă. Regele îşi pierduse cumpătul. Petru Groza scotea pistoletul din haină şi-l punea în sertar. Ieşea pe uşă şi urca în maşină.

Mai erau destule greutăţi. Cafeaua avea miros de sulf. Făina avea gust de praf. Casierul fugise cu banii. Ţara avea nevoie de alţi bani, cu tractoare şi lanuri, munţi şi sonde. Pe un afiş rupt de vânt un bărbat ţinea în mină un ciocan. O femeie îşi sprijinea pe sân secera. Dintr-o roată dinţată creştea un snop de grâu. Ciocanul era greu. Spicele fremătau de bucurie. Pe nicovală se bătea fierul cald. Ei munceau cu elan. Ele-şi ţineau copiii la sân şi-şi făureau traiul. Ei culegeau roadele. Ele căleau oţelul. Seara venea încet. Republica se năştea greu. Pe Dâmboviţa pluteau manifeste. Oltul se întorcea la izvoare cu fruntea sus.

Iar regele avea moşii întinse, coteţe cu păuni, tablouri în ulei, avioane şi cai, lacuri cu peste gras, castele, bărci cu motor, butoaie cu vin, fabrici şi bani de aur în care-ţi rupeai dinţii. El avea cinci degete la o mână şi două buzunare la haină. El avea păr pe cap şi o inimă cu patru pereţi. Purta costume englezeşti, călătorea cu maşina, nu se spăla pe dinţi decât dimineaţa şi seara. Nu cânta la

caval, nu cosea, nu grebla, nu mânca seminţe pe şanţ. El nu lovea cu pumnul în masă. Cu pumnul în masă lovea Vâslnski. El cunoştea propoziţia Va/fa's/hi eu. Regele era o hienă şi un şacal. Petru Groza era un bărbat elegant, cu pălărie de fetru. El ţinea în mână hârtia cu abdicarea şi aştepta semnătura. Fuma o ţigară de foi. Zidurile înconjurau totul. Armata înconjura zidurile. Casele de chirpici tăceau chitic. Brutarii aprindeau din nou cuptoarele şi falsificau pâinea. Alţi duşmani de peste graniţă pândeau momentul.

Dar clasa muncitoare lua puterea şi o strângea la piept, începea un veac nou, cu puşcării şi canale, viaducte şi arestări, cu Pătrăşcanu şi Luca, Chişinevski şi Stoica, Apostol şi Răutu. Producţia stârpea corupţia, înfăptuirea depăşea închipuirea. Răul era tăiat din rădăcină. Binele era pus în cărţi pe prima pagină. Festivalul Agnita-Botorca îşi aducea prinosul. Tribuna roşie se zguduia de aplauze. Veneau la rând farmaciile, restaurantele, taxiurile, cabinetele medicale. Autobuzele şi tramvaiele nu mai aveau stăpâni şi zburdau fericite. Comitetul Central îşi înălţa meterezele din cel mai bun ciment. Toţi erau plini de râvnă ca heleşteul de peşti. Fumul ieşea cuminte din furnale şi hoinărea prin păduri. La Hunedoara începea o revoluţie însufleţită. Oamenii se întreceau. Producţia creştea ca termometrul la soare. Apa zâmbea în baraje. Lucruri trebuitoare omului intrau în prăvălii. Cartele roz şi galbene fluturau în mâinile strânse. Tractoristele teşeau stofe de calitate. Secerătoarele părăseau întunericul neştiinţei. Ziarele produceau o lumină măreaţă şi bine controlată. Era bine pentru o mie de ani. Petrolul şi sarea ţâşneau la suprafaţă şi rămâneau acolo până la adiind bătrâneţe. Cărbunele cânta marşuri. Oamenii sovietici întinereau din ce în ce mai repede şi formau delegaţii de prietenie veşnică. Primul plan cincinal era lansat la apă. Defilările umpleau străzile cu un roşu intens. Industria se plimba peste ogoarele ţării ca un stăpân cu şenile. Ţăranii se uneau până la urmă şi ei, bine legaţi de mâini. Partidul confecţiona bice şi artificii, macarale şi plăci de ciment,

gazete de perete şi biografii. Ţara râdea zgribulită la soare. Era iarnă şi o stea roşie se aprindea peste Casa Scânteii.

Senzaţia de piele care arde. Mai înfricoşătoare decât durerea, vâjâitul scurt al aerului şi plesnetul curelei peste buci. Frica de bătaie mai grozavă decât bătaia! Unde dă tata creşte carnea, spunea bunica Anuţa şi încerca s-o îmbune. Mama o scăpa din mâinile lui şi ea fugea în magazia cu lemne, se ascundea acolo. Toată lumea ştia unde fuge, dar o lăsau în pace, singură, să-şi înghită suspinând lacrimile, întunericul din magazie îi brăzda trupul scuturat de sughiţuri cu dungi de soare înfipte pieziş în ţărâna bătătorită. Avea un loc al ei de privit afară, o crăpătură mai largă printre două scânduri. Îşi sprijinea braţul de peretele de lemn şi îşi lipea fruntea de braţ (ca la mijit, când se jucau de-a ascunselea). Plângea în hohote neauzite şi valuri de ciudă şi ură i se zbăteau în piept. Vedea totul mai bine, de parcă lacrimile i-ar fi limpezit ochii.

Despărţitura dintre scânduri (prin care putea zări găinile din curte, straturile de flori, roaba, lopata, măturoiul, un coş de nuiele plin cu buruiană pentru porci, gardul grădinii şi deasupra lui cerul cu nori) o ajuta să iasă repede din acea stare – un amestec de durere ruşine ură fericire ambiţie spaimă dorinţă de fugă linişte amorţeală. Plânsul i se stingea în osul sternului. Se liniştea. Putea acum să privească cu atenţie tot ceea ce se afla în faţa ei, *toată realitatea*.

Se uita la cocoşul alb cu coada împestriţată de culori plimbându-se ţanţoş printre găini, dar acum nu se mai uita la el ca la o pasăre (s-ar fi uitat la el ca la o pasăre dacă s-ar fi aflat afară, în curte; or, ea se afla în magazie) ci ca la o... Aici nu mai găsea cuvântul. Se uita la el ca la o vietate purtând un nume ce o făcea să simtă că e cu adevărat acea vietate.

De câte ori lua bătaie şi o podidea năvalnic plânsul (mai mult din neputinţa de a riposta decât de durere), ea aştepta nerăbdătoare senzaţia de uşurare de la sfârşit. O

ploaie dezlănţuită de vară ce spală aerul până la ultima particulă de praf. Se ascundea în magazie şi parcă deschidea un fel de carte cu nume şi imagini încurcate. Dacă vedea ceva în faţa ei, ceea ce vedea era mai mult un cuvânt decât un lucru sau o fiinţă. Descoperea că între cuvinte şi lucruri exista pur şi simplu o distanţă pe care nimic n-o putea vindeca. Şi arunci toate cuvintele pe care le ştia începeau să-i zumzăie în minte ca un roi de albine. Cuvintele-i vibrau puzderie sub pleoape, ca nişte pete difuze, de toate culorile. Unele pete deveneau litere, altele se topeau în întuneric.

Cuvântul COCOŞ n-ar fi trebuit să aibă creastă, nici coadă de pene, nici „picioare-răşchitoare” (ca în ghicitoarea învăţată la şcoală), nici solzi şi nici gheare. El era mai degrabă un COCOLOŞ de hârtie, un ghem de linii mototolite, un ROSTOGOL mic şi uşor. Sigur că dacă se gândea mai bine, cocoşul conţinea şi un Ş ca un fel de moţ care-i încurca socotelile, însă cocoşul trebuia să fie rotund ca o CORCODUŞĂ, umflat precum COCOAŞA pe care o purta în spate tuşa să-veta, vecina lor, sau ca acel COCON al viermelui de mătase pe care îl văzuse desenat într-o carte. Când, mai târziu, într-o excursie făcută cu şcoala în Maramureş, a auzit pe cineva folosind cuvântul *cocon* pentru a vorbi despre un copil (şi era vorba despre un copil destul de mare), n-a putut să şi-l închipuie altfel decât ca pe un bebeluş înfăşat fedeleş şi transformat într-un pachet rotund, alb şi nemişcat.

Ea simţea imediat dacă cuvintele semănau sau nu cu ceea ce ele îi arătau, îi înţelegea, de pildă, pe băieţii care jucau *goagăle* arunci când ei spuneau că joacă GOAGĂLE. Dar unii dintre ei preferau să joace *bile*, ceea ce era acelaşi lucru, fără însă ca ei să-şi dea seama de nepotrivirea cuvânrului pe care-l foloseau. Oamenii şi copiii nu prea se sinchiseau de cuvintele care le ieşeau din gură. Când mama trebăluia prin bucătărie şi ea o ajuta, o auzea de multe ori spunându-i: „dă-mi şi mie aia” sau „pune aia la loc” sau „ia aia de-acolo”. Nu ştia niciodată ce să facă, ce să-i dea, ce să ia, ce să pună, pentru că *aia*

putea fi orice.

Mai târziu, după deschiderea fabricii de biciclete şi după ce s-a construit şi cartierul de blocuri de peste râu, a descoperit că băieţii de pe strada ei au început să se joace cu nişte goagăle noi, de metal, grele şi strălucitoare. Se chemau unul pe altul afară strigându-şi „hai să jucăm rulmenţi!”, însă pe ea cuvântul RULMENŢI o făcea să se gândească la nemţi maşini cu prelată mitraliere uniforme căşti tancuri cizme şi filmele cu război proiectate din lada camionului pe zidul Căminului Cultural. Pe când goagălele erau nişte lucruri rotunde care ar fi putut fi făcute din COCĂ şi care ar fi putut să se numească COCOANE. „Hai să jucăm cocoane!” suna bine, însă o încurca cuvântul COCOANĂ aşa cum îl folosea bunica vitregă (care spunea câteodată „apăi, Leontina în America s-a făcut cocoană mare” şi ea înţelegea că nu e bine). Bunica voia să spună altceva şi ea nu pricepea ce, pentru că toată lumea zicea CUCOANĂ şi asta i se părea normal pentru că aşa se putea gândi liniştită la CUC şi CUCUI, două cuvinte pe care le ştia bine.

Ocolul pe care îl făcea de la un cuvânt apropiat la alt cuvânt apropiat nu era chiar atât de mare şi continua să se gândească mai departe la COCOŞ strângând în urma lui o mulţime de alte cuvinte rotunde, umflate ca nişte băşici: COŞCOVIT, CORCOLIT, SORCOVĂ, COŞNIŢĂ, COCOR, CORDON, CORIDOR, ICUSAR, MOGOS, GOGOŞ, DODO, BOBOC, BOLOBOC, COC. De unde ştia toate cuvintele astea? Le descoperea deodată în cap şi se gândea că la tuşa Saveta a văzut tavanul coşcovit, că ea era un copil corcolit de bunică (mai ales de bunica Anuţa, potrivit boscorodelilor mamei), că tata şi prietenul lui, zidarul cel şchiop, lucrau cu bolobocul, când au făcut casa cea nouă în care se mutaseră de curând, că Mogos, colegul ei, are buzunarele pline de goagăle, că tanti Dodo, educatoarea şi prietena verişoarei ei de la liceu, poartă coc. Apoi coşniţa era un fel de coş iar coridorul un fel de tindă. Cuvântul *icusar* nu prea avea ce să caute în mintea ei, dar îl ştia tot de la bunica Anuţa, pentru că pe vremea când ea era doar

o copilă mama ei purta la gât o salbă de icusari (un fel de bani de aur), mari cam cât bănuţii de la gâtul cocoşului (îi explica bunica). Şi nu striga cocosul CUCURIGU, dacă bunica se ducea dimineaţa să arunce în curtea găinilor boabe de CUCURUZ? Iar cucuruzul te făcea să te gândeşti la cucuiul din frunte, la cucul din pădure, la curcubeul de pe cer şi la muntele Curcubăta, aproape de care se află un sat în care stă bunica lui Ghinea şi creşte capre.

Însă să pui lângă ştiuletele de cucuruz cuvinte fără niciun rost ca AUTOBUZ sau HARBUZ i se părea o prostie. Autobuzul era de fapt un *rimb*, iar harbuzul un pepene. Nu puteai să îmbraci oamenii mari în haine de copii, aşa cum nu puteai să torni oţet în lapte. Nu puteai să faci o roată din nisip şi niciun fier de călcat din lemn. Nu puteai să spui cald pentru rece şi nici negru pentru verde şi nu puteai să spui că iarba are o culoare acră sau că mirosul florilor e umed. Sau puteai?

Venise toamna şi ei erau pe deal să culeagă alune, măceşe, fructe de păducel. Plecaseră poate în tăietura de pădure după ghebe, ce importanţă avea? început sau sfârşit de octombrie. Ea şi un grup de copii, vecini şi prieteni. Luaseră slănină s-o frigă. Au scos din traiste pâine, ceapă şi brânză, bucăţile lungi de slănină roşiatice şi cafeniu-aurii pe cele două feţe, băieţii au deschis bricegele şi s-au dus să caute nuiele verzi pentru ţepuşe. Apoi se aşezaseră în cerc, mâncau, făcuseră focul, îi învăluia fumul iute cu miros de cetină uscată, auzeau foşnetul lemnelor aprinse prefăcându-se în tăciuni. Acolo, la marginea pădurii, sub un arin, poate singurul arin, pentru că pădurea era una de fag şi molid, Ghinea a zărit colţul cenuşiu de batistă. Drept în faţă, la picioarele lui. A tras de el şi a simţit că era doar un capăt dintr-o bucată de pânză îngropată-n pământ, s-a ridicat în picioare şi a văzut că iarba *pe* care stătuse până atunci se compunea din brazde tăiate cu hârleţul sau cu cuţitul şi aşezate la loc. Şi ei atunci repezindu-se să răstoarne bucăţile de pământ, să scormonească cu mâinile, cuprinşi de o inexplicabilă febră. Nu era o simplă rămăşiţă de mătase murdară, trăgeau de

pânza alunecoasă şi aceasta părea să nu se mai sfârşească, până în clipa când Tăvică, băiatul potcovarului, a exclamat: „Mamă, *o paraşutai*...” Cineva îngropase în pământ o paraşută şi era prima dată în viaţă când *ea* punea mâna pe o paraşută adevărată. Au desfăşurat-o, era întreagă (şi ea trecuse printr-o lungă clipă de nedumerire: cum să îngropi în pământ o paraşută întreagă ca şi cum n-ai mai avea ce face cu ea?), cu sfori subţiri, şi ele cenuşii, cu luciul stins, din mătase şi ele, şi cu hamul acela ciudat plin de catarame şi capse.

Tras la lumină, la liziera pădurii, obiectul descoperit de ei reacţiona la cea mai mică adiere de vânt, umflându-se şi dezumflându-se ca un plămân obosit. Li se făcuse puţin frică, simţeau nevoia să facă ceva cu ceea ce găsiseră, dar n-aveau curajul, poate că nu le venea nicio idee. Tot Ghinea a fost acela care s-a repezit primul şi şi-a pus hamul, încântat de sforile care-l ţineau de spate ca nişte hăţuri, şi a pornit-o la vale în fugă. Hamul paraşutei era prea mare şi aluneca mereu de pe umerii lui înguşti. El însă ţipa cât îl ţinea gura „Am sărit din avion! am sărit din avion!” şi alerga în josul dealului, necheza cu vocea lui ascuţită, aruncând din picioare ca un mânz. Totul era nespus de caraghios.

Apoi, brusc, paraşuta s-a desfăcut, umflată de vânt, şi a părut deodată aşa de mare, aşa de elastică şi de vie, că au rămas câteva momente încremeniţi, ca şi cum în faţa lor ar fi apărut un obiect fantastic, din altă lume. Au început să fugă după Ghinea şi să ţipe la rândul lor. Toţi erau copleşiţi de invidie, dorinţă, frustrare şi fiecare ar fi vrut acum să se vadă în postura eroului. Numai că nesuferitul de Ghinea nu mai voia să renunţe la ceea ce câştigase atât de uşor şi Tăvică a trebuit să-i pună piedică. Au căzut, s-au rostogolit amândoi, s-au încăierat. Fetele, Tuţi şi Sanda, au încercat în zadar să-i despartă.

Ea rămăsese pe muchia dealului şi se uita prostită la ceea ce se întâmpla. Ascuns în carnea-i aspră, crispată, băiatul Leon, o jumătate din numele ei, s-a simţit străbătut de un fior de revoltă, însă totul n-a fost decât o pornire.

Era o fetiţă neputincioasă, copleşită de grijă şi frică. S-ar fi luat şi ea la bătaie cu prostii de Ghinea şi Tăvică, dar nu ca să le ia jucăria, nu pentru a se înhăma şi ea la acel vehicul bizar, ci pentru a-l ascunde cât mai repede de orice privire. Ştia că ei nu-şi dau seama, nu înţeleg ce fac, dar simţea că *nu era voie* să te joci cu obiectul acela pe care cineva, un *om rău*, îl ascunsese-n pădure. Dar Tina cu jumătatea ei masculină numită Leon nu exista pe atunci. Poate că Leon a început să se nască în trupul ei de fetiţă plăpândă la nici două zile după întâmplare (băieţii s-au bătut până s-au umplut de sânge, iar fetele au târât paraşuta la deal şi au îngropat-o la loc – ea a fost cu ideea s-o îngroape şi să nu mai spună la nimeni), când, într-o dimineaţă, a venit plutonierul lovită şi i-a dus pe toţi la postul de miliţie şi i-a luat la întrebări şi le-a umflat palmele cu o vână de cauciuc. Pe cine ar fi trebuit ei să vadă atunci, în pădure, şi n-au văzut? Ce puteau ei să facă şi n-au făcut? Tina se simţea nevinovată, prea mică, lipsită de putere. Dar neputinţa şi îndârjirea din carnea ei revoltată aveau atunci nevoie de sufletul unui băiat.

La 12 ani prima menstră. Greaţa şi durerile de burtă, mugurii sânilor umflaţi şi atât de sensibili, că nici nu ai curajul să ţi-i atingi, mintea buimacă şi urechile înfundate ca după o scufundare în apă, o amorţire a vintrelor, o oboseală ceţi coboară în genunchi. Pata zmeurie, lungă şi îngustă ca o limbă de câine, impregnată pe nervura imaculată a chiloţilor tăi de bumbac. Sângele diluat şi cald rămas acolo ca o femeie-şi-renă, ca o mică, evanescentă femeie-peşte, pata opacă, prelungă de sânge. În prima clipă, senzaţia că ai făcut pe tine. Spaima şi uşurarea, buzele umede, umflate, năclăite. Şi puful cald, mătasea caldă de deasupra, degetele speriate căscând cu grijă labiile roz să poţi privi – eşti în closetul din fundul curţii, într-o zi fierbinte de primăvară cu mirosul florilor pălite de corcoduş, şi afară cârâitul găinilor, ghearele lor scormonind pământul, zgomotul surd al unei pompe de apă, lovituri ţiuitoare într-o nicovală, lovituri ascuţite de ciocan – şi inima îţi bate în gât, respiraţia ţi-e mai grăbită,

nu ai cuvinte pentru sentimentul ăsta atât de nou, dar ştii că ceea ce ţi se întâmplă acum ţi se întâmplă pentru prima dată: mândrie durere amorţeală ambiţie frică nehotărâre curaj senzaţie de pierdere senzaţie de despărţire şi moarte senzaţie de înviere şi bucurie, uşurare uşurare uşurare nelinişte şi uşurare, în coteţe şi-n magazii, în stivele de lemne din curte şi-n pereţii văruiţi ai WC-ului – fâsâitul continuu al umezelii ce se evaporă, stai cu fesele goale lipite de scaunul latrinei, simţi sub o coapsă buza rotundă, tăioasă a capacului şi prin gaura descoperită din spatele tău urcă, puturoase şi grele, miasme pentru care nu există nume. De unde vine sentimentul tău de siguranţă?

Şi mai departe, la 16 ani, în *sala de meditaţie* a internatului din S., în dormitorul comun, în baia de la subsol cu du şuri ruginite şi pereţi pe care înfloreşte mucegaiul, în mirosul de sosuri şi tocaturi al sălii de mese şi în pivniţa umedă cu dulapurile personale de alimente, încărcătorul atâtor conclavuri nocturne şi în bârlogul grăsanei de Hilde, singura cameră în care te poţi izola de toată lumea, în lumina verzuie a unui bec învelit într-o hârtie subţire, pufoasă, ce căptuşise cândva o lădiţă cu portocale, printre *dessous-uri* şi ursuleţi de pluş, pulovere şi reviste *Bravo*, borcănaşe cu creme şi bluze mototolite aruncate pe scaune, în mirosul greu de motorină ce vine de pe coridor amestecat cu parfumuri nemţeşti, agresive şi proaspete, în mirosul de pudră de talc şi de transpiraţie unsuroasă, de ştrampi abia extraşi din anvelopa lor de celofan şi de cutii cu bomboane de ciocolată, acolo cu o senzaţie de arsură în interiorul capului, când eşti deja paralizată, beată de neputinţă şi se apropie de tine pedagoga nimfomană, buzată, botoasă, cu dinţi de câine dingo. Vine spre tine o mână dolofană, aurie, gelatinoasă, cu degete subţiri şi unghii ascuţite ca nişte limbute de briceag. Te atingea cu degetele ei electrice şi Hilde avea ochi galbeni de vulpe şi limbă violetă, buburoasă, te cuprindea în braţe cu mormăitul ei lesbian, cu horcăitul ei dulce de creier pe care l-a învins o dată pentru totdeauna plăcerea, nemţoaica Hilde, Brunhilde, camerista medievală

a halucinaţiilor tale carnale, intendenta cu paşi furişaţi a spaimelor tale de propria-ţi sexualitate înfloritoare, pedofila, gingaşa, enorma, leneşa, angelica şi blonda voastră supraveghetoare cu gesturi de pisică egipteană, monstrul cu cap de guşter şi sâni de matroană romană, ea îşi desface pe nepregătite aripile largi ale halatului şi te cuprinde hulpav în căldura lor parfumată. Prinsă între pereţii unui stomac ucigaş, legănată în mişcările lui metabolice, gata de mistuirea completă.

Aşa că lumina verde dispare şi din întunericul tuturor acelor mirosuri şi moliciuni se naşte o femeie-vampir molfăindu-ţi umerii şi gâtul, bărbia şi delicatele inflorescenţe ale sânilor, simţi buzele ei turgescente înfiorându-ţi pielea coapselor, simţi gura ei ca o ventuză intolerabilă şi adormitoare, îmbăloşată de plăcere, în care se adună încet seva secretă a cărnii tale de puştoaică. Halatul larg în care te învăluia Hilde era o piele care creştea peste tine pentru a face din voi două o singură fiinţă. Şi-n timpul ăsta mâinile ei extrase din teaca mânecilor participând frenetic la jupuirea ta de propria-ţi epidermă, mâinile ei dezbrăcându-te. Senzaţia cu care ai rămas întipărită în carne că plăcerile nebunei nemţoaice aveau nevoie de acel întuneric în care victimele ei să rămână captive ca într-un pântec sau un marsupiu. Totul se petrecea sub acel cort imens al halatului, plăcerea ei să-ţi alunece cu nările fremătătoare peste lustrul de piatră al plexului, să-şi înfunde horcăitoare obrajii în părul tău pubian, să-ţi vrâsteze cu dâre de salivă genunchii şi să-ţi lingă epuizată, tremurând, degetele de la picioare, călcâiele, gleznele. Senzaţia că odată cu bluza şi ştrampii ţi-a fost îndepărtată şi pielea şi că mângâierile şi sărutările ei cad direct pe ţesuturile trupului dinăuntru, senzaţia că tu ai devenit un ecorşeu. Buzele ei se plimbau peste carnea ta sângerândă, peste netezimea striată a muşchilor, peste alunecuşul cartilagiilor şi totul se transforma într-o durere intensă, voluptuoasă, de care ţi-a fost imposibil să te mai desparţi. E o senzaţie pe care n-ai mai regăsit-o niciodată cu un bărbat.

Titlu

NOMEN

N-aş putea spune că i-am ghicit atunci, în camera de la etajul II pe care fetele o foloseau ca oficiu – ţi se putea întâmpla acolo ca noaptea la două să dai peste cineva care croieşte o fustă, se epilează sau păzeşte la aragaz o cratiţă de limbă cu măsline, totul era posibil –, perversitatea şi egoismul, faptul că în inocenţa ei de ţărăncuţă era o tupeistă fără pereche. Uneori în oficiu mirosea a bucătărie, altă dată intrai în aerul unui salon de cosmetică, fetele erau inepuizabile, se vedea că sunt înnebunite să trăiască viaţa şi nu să-şi strice ca fraierele ochii pe cărţi, în sensu-ăsta, între gagicile de la liceul de sus, cu secţia lor de germană, şi cele de la liceul de jos, unde învăţau unguroaicele, nu era nicio diferenţă, da' niciuna!

Însă ironia sorţii, viaţa nu iartă niciodată, ele făceau mişto, ziceau *mă duc la gineceu* (nebuna de Miha a fost prima care a folosit expresia asta), făceau fără să vrea mişto de viitorul lor, asta e clar, pentru că uite: lise are patru copii, Cami a divorţat, pe Mari a rupt-o o brută cu sula mare, i-a spart tot în ea şi-acum săraca umblă dintr-un spital în altul, să nu mai spun cum arată Ildi, zici că-i o babă, cât despre Miha... Însă trebuie să recunosc că am fost şocată s-o văd că pune pe masă o sticluţă de coniac din alea cu fir roşu lipit sub etichetă. Măi, să fie!

Cine a învăţa i-o nu ştiu. Cine să-i spună ei, un guguştiuc de cinşpe ani, că fetele o cam aveau cu chestiile interzise, ştiau gustul şi purtau prin buzunarele capoatelor (cuvânt turcesc mi se pare, care nu mi-a plăcut niciodată) bomboane de mentă, tuburi cu *Supercristal*, pasta aia de dinţi cu miros tare care tăia imediat gustul alcoolului şi-ţi dădea o senzaţie de spital, mie mi-a făcut greaţă de când mă ştiu. Şi de fapt, cine o chemase pe ea acolo sus? Când am văzut-o intrând, cea mai speriată dintre noi a fost Brunhilde. Noi am fost doar surprinse. Mâncam un măr, să mi se oprească mărul în gât, nu alta. N-am avut replică, întâi am crezut că e o confuzie, s-a rătăcit.

A pus sticluţa pe masă, Cami tocmai terminase de

călcat, încă mirosea a pătură încinsă, a pus-o chiar pe colţ şi a mai scos şi trei portocale. Biliard. Acum rezolvă situaţia, tanti Bru, că orişicât eşti o persoană oficială şi poţi pentru ca s-o întrebi de ce copiii nu dorm la ora asta! N-a spus o vorbă în legătură cu „cadourile" ei. Şi-a repetat ca proasta numele. I-am simţit timiditatea, i-am mirosit imediat nesiguranţa perversă de ţărăncuţă. Păi se putea? „Mă numesc Leontina". Auzi? Când noi râsesem deja de numele ăsta, i-l ştiam din *sala de meditaţie*. A încercat imediat să zâmbească, şi-a arătat fâstâcită vârfurile dinţilor, şi-a crăcit buzele, tâmpită, comică, tâmpită de-a dreptul.

Trebuie să recunosc că zâmbetul ei te dezarma. Ceva foarte naiv, dacă nu-i înţelegeai sclipătul ochilor, ceva de fată cuminte care nu ştie nimic şi n-o minte niciodată pe mama, o puritate de fetiţă neevoluată care abia s-a desprins de jucăriile ei, nici nu ştiu cum să spun. Era simpatică, părea cu torul neajutorată, însă avea ceva... Acum, după atâţia ani, văd totul altfel. Zâmbet pe dracu'! O strâmbătură perfect mascată. Ne-a păcălit, ne-a tras clapa. Nu-mi mai aduc aminte primele replici. Cami s-a crispat ca o aricioaică. Brunhilde fusese atinsă direct la pudoare, rămăsese blocată şi cu ochii holbaţi. Era cum o ştiam, noi ne obişnuisem de mult cu ea, în chiloţii ei vienezi cât o batistă, şi cu halatul ei cu evazeuri enorme desfăcut până jos, lăsându-i goale mamelele mari de mămică. Ca pedagogă ea ar fi trebuit să intervină prima. Momentul ăla de tăcere penibilă în care s-ar mai fi putut face ceva. S-o fi poftit afară şi gata.

Prostia a făcut-o lise, retardata de lise, care s-a aruncat ca proasta-n târg: „Ce e ăsta, coniac *Vrânceni*" şi s-a şi repezit la sticluţă cu o privire admirativă. Săsoaicele sunt proas te prin definiţie, sunt toante şi greoaie la minte ca nişte vaci *Siementhal*. De asta m-am convins încă o dată atunci. Oricum, gheaţa s-a spart, apa pornise la vale şi ne ducea cu ea. Individa îşi lipise deja de marginea mesei curul ei obraznic de fată mare. Nu mai erau scaune libere. Toate erau ocupate cu maldăre de fuste, rochii şi bluze

pentru că urma să ne apucăm de călcat. Plutea în aer un miros de iarbă udată de ploaie, poate detergentul nemţesc să fi fost explicaţia. Nu mai părea deloc cald. Venirea ei ne scosese din amorţeală, ce s-o mai tot lungesc! Şi când, peste vreo jumătate de oră, îşi lăţise deja pe masă fesele ei cu solduri linse, nu mai era nimic de făcut. Era de-a noastră, îi citeai prin rochia subţire orice freamăt al muşchilor. De ce să fiu rea, avea rasă! Da, o rochiţă subţire de vară, cum dracu' de nu-i era frig? încheiată cu nasturi la spate de sus până jos. Nu purta sutien dar era ca şi cum l-ar fi purtat. Era ţâţoasă însă nu la modul ăsta *lăptărie*, ca la Brunhilde, avea nişte ţâţe perfecte în care se repercuta orice vibraţie. Nu vezi de multe ori aşa ceva… Păi ce pisicii mei! sunt şi o femeie cu destulă experienţă şi doar Cori mă cheamă!… Tot succesul ei la bărbaţi, toată curvăsăraia ei de mai râr-ziu pe la împuţiţii ăia de activişti, că a dat fătuca cu fofoloan-ca prin toate cabinetele de partid, asta e cauza primă. Nu auzisem pe atunci de silicoane, de injecţii. Oricum, nici nu se punea problema. Artificiale cum păreau, ţâţele ei erau adevărate. Brunhilde se intimidase de tot. Mie mi se părea insuportabil, am simţit pe loc că o urăsc Pe vremea aia, recunosc, vorbeam urât, foarte urât, scriam de-a dracului pe pereţii budelor, inventam tot felul de porcării, că sug, că ling, că stau la dispoziţie pentru oricine şi pe-o parte şi pe alta şi sus şi jos, tâmpenii. Eram în *gineceu* vasăzică şi m-am prefăcut imediat că povestesc mai departe ceva. Mi-am dat silinţa s-o bag tare pe argou, *să-i iau maul*, cum se zice. Sau ce-ar fi fost să propun tam-nisam ilustrei adunări să cântăm *Fetele de la liceu*, creaţia noastră de care eram tare mândre, măcar primele două strofe:

Fetele de la liceu.
Numai vai şi aoleu:
Violate-n gineceu.
Avortează în veceu, Măi Leano!
Fata de pe Isakov *Are labiile mov şi lindicul de oţel Vai de voi şi vai de el, Măi Tanţo*!

fiecare secvenţă fiind urmată de magnificul refren:

Vata, vata, vata să trăiască, Vata, vata, vata românească!

Aş fi speriat-o cu siguranţă. Şi nu că ea n-ar fi înţeles despre ce e vorba în propoziţie, dar n-ar fi priceput nimic din subtilităţile noastre, ne-ar fi crezut vulgare, idioate, nişte paraşute de doi bani. Aşa că le povesteam, inventasem repede o chestie cu un tip care m-a acostat sub Turn, într-o seară, băgându-mi direct mâna sub fustă. O spionam cu coada ochiului dar ea stătea acolo cu dondonelul lipit de masă, într-o impasibilitate perversă. (N-am ce face, o să tot folosesc cuvântul ăsta care i se potriveşte ca o mănuşă, că nu degeaba câteva dintre noi ajunsesem să-i spunem prin clasa a XII-a Tina Pervertina.) Nu ştiu dacă asculta, dădea din cap distrată, îţi venea să crezi că fredonează în minte o melodie şi-şi bate joc de noi cu privirea aia a ei de viţeluşă neînţărcată, îşi ţinea palmele lipite de pătura de pe masă, simţeam în ele o excitaţie imperceptibilă de pisică ce-şi reţine cu mare artă ghearele. Da, sigur, e destul de convenţional ce spun. Nu la asta mă gândeam atunci. Uşor de tot îşi bălăngănea un picior. Enervant de uşor, ca într-un fel de transă care mă molipsea şi pe mine. Un picior care nu mai asculta de restul trupului încordat şi devenea independent, un picior perfect independent, perfect şi independent ca într-un film suprarealist... Cred că asta era, n-aveam chef să povestesc. Mi se făcuse repede silă de propriul meu joc.

Până la urmă am băut, nici n-a trecut prea mult timp şi ne-am trezit cu paharele-n mâini. Ea, pe nepusă masă, s-a pomenit spunând veselă „Fetelor, mie întotdeauna mi s-a făcut rău de la băutură”. Acelaşi zâmbet, nu mai era nevoie să mă uit la Brunhilde. Aproape că-i simţeam biocurenţii. Ar fi mâncat-o cu rochiţă cu tot, cu iepuraşii şi piticii şi ceşcuţele şi ibricele desenate pe materialul care-i ascundea fundu' şi ţâţele. A accepta i-o imediat, fără niciun fel de precauţie, tremura toată, *se udase de tot*, cum spuneam noi de câte ori îi surprindeam cedările necondiţionate. Doar Cami o privea în continuare agresiv, căuta momentul unor replici tăioase, însă cum să le

plaseze? N-avea context, n-avea pretext.

— Eşti pila lu' directoru Hermel? nu s-a mai putut ea abţine până la urmă şi s-a repezit la sigur.

— Joc baschet, sunt baschetbalistă. Am venit prin transfer…

„Transfer pe mă-ta! – îmi venea să-i spun – faci pe grozava, şi cu curu' ăsta obraznic. Poate *baschetbalizdă*. Parcă nu l-am cunoaşte noi pe javra de Oraviţan. De unde te-o fi pescuit afemeiatul ăsta?" Şi adevărul e că şi lise şi Cami şi Miha şi Brunhilde erau nedumerite, însă crăcii ăia ai ei de băieţoi spuneau totuşi că e adevărat.

— Sunt în lotul naţional de junioare, a mai adăugat. M-au selecţionat astă-var a…

Aha, acum era ceva mai clar, se explica şi gestul cu sticluţa de coniac. Fata era dusă la biserică, puteam pune pariu că o terminase de mult cu virginitatea. Însă mă agasa cu modestia replicilor ei. Sau era o tâmpită?

O fătucă atât de crudă şi deja la curent cu acuplările nocturne în promiscuitatea cantonamentelor? Nu-mi dădeam seama, nici n-am avut timp. Ea ne-a luat prin surprindere, mai să ne cadă paharele din mâini:

— Iar dacă mă fi şi eu ca toată lumea, mă fi cu cine-mi place!

Exact aşa a spus *mă fi*, ca şi cum ar fi repetat asta de mii de ori până atunci printre golăniţele de Dâmboviţa.

Existau în viaţa ei de copil care merge la scoală şi gânduri de care i se făcea frică pe care le alunga grăbită din minte de câte ori ajungea prea aproape de ele de pildă nu îndrăznea să se gândească la ce fac mama şi tata noaptea în pat dar mai ales nu îndrăznea să se gândească la ea când va fi femeie şi va dormi în pat cu un bărbat şi mai ales şi mai ales nu îndrăznea să se gândească la Dumnezeu care dacă era o fiinţă aşa cum înţelegea ea că nu poate fi decât o singură fiinţă pe lumea asta atunci ar fi trebuit să aibă o mie de capete şi nenumărate perechi de ochi nesfârşite straturi de piele peste piele şi aripi şi gheare şi zeci de mii de nări incredibil de multe degete şi milioane de urechi cu care să audă tot ceea ce se întâmpla

în lumea lui de stăpân care era o lume compusă din viaţa lui Iorgu Cheptan şi Willi Schneider (unul dintre puţinii saşi din sat) şi Anamaria Botgros şi Ilinca Pripon şi Costi Moţ şi Vasile Răcaru şi Tăvică Metecu şi Alina Gridean vecinii lor dar şi din viaţa naşei Leontina din America şi a tuturor naşelor din România şi Argentina şi Africa şi din toate satele de care auzise sau nu auzise vreodată pentru că Dumnezeu nu putea să fie un om ca oamenii şi nicio fiinţă ca animalele din curte din coteţe din ascunzişuri tufişuri frunzişuri bârloguri vizuini ci o existenţă (ăsta era cuvântul) pe care nu o poţi înţelege la care te poţi gândi ştiind bine că nu o poţi înţelege şi nu te poţi gândi decât în tăcere pentru că bunica Anuţa îţi vorbeşte despre această existenţă dumnezeiască în şoaptă şi la biserică de sărbători auzi că această existenţă există (dar se poate spune aşa ceva?) şi că trebuie să-ţi fie frică de Cel de Sus să nu păcătuieşti să nu minţi să nu furi să nu vorbeşti urât să-i iubeşti pe părinţi şi să-l ajuţi pe aproapele tău (prieteni vecini dar şi necunoscuţi) preotul citeşte dintr-o carte veche aurită frumoasă şi grea îmbrăcată în piele neagră cu litere mari roşii şi negre (cum ai văzut tu odată când ai fost aproape de altar) şi literele astea miros parcă a ceară şi a tămâie a paie uscate şi a mărăcini încinşi de soare bunica bună te împinge de la spate vrei să săruţi icoana te înalţi pe vârfuri şi îl vezi pe Iisus întins pe cruce vezi cuiele ce-i străpung palmele sângele care curge capul plecat şi pleoapele căzute faţa lui blândă şi iertătoare sub apăsarea coroanei de spini bunica îţi şopteşte ceva te închini şi-ţi apeşi buzele pe sticla rece şi senzaţia de sticlă rece ţi se răspândeşte friguroasă în trup de parcă te-ai afla în pragul unei boli bunica turuie întruna şi te împinge de la spate dar tu eşti pioniera Leontina Guran comandanta de grupă cravata roşie te aşteaptă pe spătarul scaunului în fiecare dimineaţă mama ţi-o calcă fără nicio cută habar n-are ce-nseamnă că tu eşti pionieră dar îţi calcă cravata cu mare grijă şi ea nu ştie nimic despre fricile tale despre frica de a intra în biserică şi despre jurământul tău pionieresc şi despre minciunile tale când vă întreabă tovarăşa

instructoare şi toţi copiii mint se uită în jos dau energic din cap că ei nu iar tu nu puteai să te gândeşti la Dumnezeu şi pentru că El nu putea face parte din gândirea ta era dincolo de tine şi peste tine şi departe de tine într-un loc care era numai al Lui şi nu deasupra norilor cum îţi spunea bunica Anuţa săraca însă toţi oamenii vorbeau despre El cu frică îi spuneau rugăciuni şi li se părea mai uşor să trăiască aşa bunica ta se ruga în fiecare seară se închidea într-o tăcere ca o cameră de oţel se închidea în tăcerea aceea ca o armură şi se ruga îi era frică şi credea în frica ei se ruga şi credea că cele o mie de milioane de urechi ale lui Dumnezeu o vor auzi şi că ea o să poată dormi liniştită câinele se plimba în curte pe lanţ găinile cârâiau în coteţ se auzea un mieunat de pisică ceva părea să se sfârşească venea noaptea dar peste toate acestea exista Dumnezeu care nu dormea niciodată de aceea Leontina cea mică se temea şi de visele ei visa ceva şi se trezea îngrozită pentru că nici în somn n-avea dreptul la niciun secret şi ea nu se putea gândi tot timpul la Dumnezeu ar fi însemnat să plângă tot timpul să nu mai mişte mâna piciorul capul să nu mai clipească aşa că după o vreme uita şi ce bine era atunci când uita şi devenea un copil ca oricare altul şi câteodată o cuprindea groaza pentru că dacă lumea era făcută de El ea nu avea dreptul să uite şi nu avea dreptul să chinuie pisica să omoare muşte să ţipe să înjure să mintă să se gândească la prostii aşa a descoperit ea că Dumnezeu era o fiinţă care exista mai ales noaptea pe întuneric sau atunci când ploua durduia şi cădeau fulgere şi geamul se albăstrea se făcea galben şi cerul se crăpa ca o bucată de gheaţă şi ea se retrăgea sub plapumă cu capul între umeri şi genunchii la gură ca un vierme ascuns în pământ în întunericul lui.

— Un spion! Un nenorocit de spion american, asta ar fi trebuit să vedeţi în pădure, proştilor! urlă încă o dată plutonierul lovită.

Vorbele lui se rostogoliră în aer cu atâta viteză, că ei nu-i mai rămase în minte decât cuvântul *spion*. Nu-l înţelegea, ştia că-l aude pentru prima dată dar îi plăcuse

să-l audă. Un cuvânt care zbârnâie, şuieră, spintecă aerul şi se înfige în ceva ca o carne lăptoasă. Un cuvânt cu vârful ascuţit, gros şi umed ca un scuipat. *Spion* – *pion* de şah, *Ion* prostu' de pe strada lor, *sifon* piscăcios, *Sofron* cizmarul, *pilon* de pod, *pinion* de bicicletă, *chimion* de făcut rachiu? Nu găsea nicio legătură. Apoi, ca printr-un fel de ceaţă pe care ea o vedea uneori deasupra grădinii în dimineţile de primăvară, şi cuvântul *american*. A avut un fel de străfulgerare, un mic zâmbet nevăzut: mătuşa fugită, *America*, America din cartea de geografie, jocul cu *mingea la gaură* („Să dea, să dea, să dea Americaaa!", şi fugi prin viermuiala de trupuri, Ghinea, Tăvică, Anca, Tuti, Violeta, Toni, Sanda şi alţii, să pui mâna pe mingiuţa de cârpe şi să loveşti la întâmplare), însă tot nu înţelegea.

— Copii nemernici, ăştia sunteţi voi, nişte copii nemernici! urla în continuare plutonierul. Scuipa cojile de seminţe, negre şi cleioase, direct pe podea, între picioare. Nişte golani dă la ţară, umflaţi cu marmeladă şi pită cu untură, şi-n rest dovleac, tărâţe, cap de dovleac, celovecilor!

Ea se uita cu frică la gura lui roşie de sub mustaţă, îi vedea şosetele prea scurte – şosetele astea de „supraelastic" sunt întotdeauna murdare şi puturoase – pielea gleznelor albă şi cu vinişoare ca nişte aţe, izmenele ieşindu-i de sub pantalonii de miliţian, izmenele aproape cenuşii, cu o margine zdrenţuită deasupra unei glezne. Şi picioarele lui lăbărţate sub masă, pantofi cu talpă groasă de crep.

Apoi ochii ei se ridicau – N-aţi înţeles nimic, tăntălăilor, că noi luptăm cu fiara imperialistă să salvăm avuţia poporului, ce dracu' face şi profesorii ăia cu voi? Păi voi credeţi că io n-am deschis cartea lui Gicu, nepofu-mio? Să vă spun io poezia, bă? Păi ce, io am făcut şcoală ca voi, să am toate alea pa bancă? Bă, io cu bucata de mămăligă în traistă şi cu tăbliţa, bă, aşa era p-atunci – ochii ei se ridicau curioşi şi deasupra capului plutonierului lovită vedea tabloul, îl vedea pe *tovarăşul* cu zâmbetul lui. Aceeaşi fotografie o aveau şi în clasă, şi pe coridoare, şi în

cancelarie, şi în cartea de română, aceeaşi fotografie trona şi deasupra raftului cu cuie.

lacăte, cleşti, ciocane, potcoave, colaci de sârmă, pânze de bomfaier, şuruburi şi piroane din încăperea magazinului mixt al satului, şi deasupra raftului cu sticle de tescovină şi secărică de la bufet, dar acum descoperea acolo sus mai întâi o suprafaţă cenuşie ca un nisip cu bobiţe aproape nevăzute din care se desprindeau o cămaşă şi o cravată dar mai ales o haină cu umeri şi revere, o haină moale şi groasă – aşa o simţea – numai bună să te înveleşti în căldura ei, în culoarea ei adormitoare care te apără şi te încălzeşte, un gri ca de pisică făcută ghem lângă sobă, un gri de şoarece domesticit care vine să-ţi ia bucata de brânză din mână, ceva de nisip umed acoperit de linii trase parcă cu paiul în care-ţi laşi piciorul să se scufunde. Din cauza acestei haine gri faţa lui avea o lumină pe care ea n-o mai văzuse niciodată şi ochii lui se uitau undeva unde nimeni nu se mai putea uita. Nimeni n-ar fi putut să aibă părul lui cu fiecare fir atât de bine desenat, un păr frumos şi rar şi făcut din ceva deosebit, dintr-un metal moale şi el cenuşiu dar strălucitor şi puternic. Cât despre pielea obrazului, unde era părul lui de bărbat de pe obraz? Pe obrazul lui creşteau *lumina* şi *liniştea* şi tăcerea şi un fel de aşteptare şi ceva care venea din cer, o lumină pe care n-o poţi vedea decât sus de tot, deasupra caselor, deasupra pomilor, o lumină pe care ai putea s-o vezi dacă ai fi undeva foarte sus, pe o schelă, pe o macara, pe o sondă. Ştia toate cuvintele astea, cu toate că nu văzuse niciodată în realitate o *schelă*, o *macara*, o *sondă*, le ştia din cartea de citire, dintr-o poezie şi dintr-un desen.

— Ei, dragii moşului, am râs noi cât am râs. Acum să-mi spuneţi voi mie unde era spionu, omu' cu paraşuta, că dă jucat cu paraşuta aţi ştiut să vă jucaţi, până aţi rupt-o, zevzecilor, şi ăla poate că stătea în pădure şi transmitea tot. Păi, boilor, ce înţelegeţi voi? Vine americanu cu avionu şi praf ne face gospodăria agricolă, şi cum o să mai culegeţi voi arunci spice şi gândaci de Colorado şi

mărăcini dă pa păşune, haa? S-a dus dracului toată avuţia poporului, murim de foame, ne căcăm pa noi. Ca să nu vă mai spun ce-o să zică tovarăşu', îl vedeţi, nu? Păi ce-o să zică? Ne-am făcut dă râs, nu? Vigilenţă, vigilenţă şi iarăşi vigilenţă, asta e totu'. Şi-n al doilea rând, învăţaţi, învăţaţi, învăţaţi. Munca l-a făcut pa om, bă.

şi istoria, Mihai Viteazu şi Decebal, şi toţi ăilalţi, îi ştiţi. No, acuma să auzim. Să-mi spună fiecare ce-a văzut, că dacă nu, uite bastonu, vai de palmele voastre!

Tuţi se smiorcăia încă de la intrarea pe uşă. Ghinea şi Tăvică se uitau aiuriţi la uniforma din faţa lor. Sanda zâmbea ca o proastă, nu pricepea nimic, credea poate că toată tărăşenia asta e o joacă, la fel ca joaca cu paraşuta, şi că lovită vrea doar să-i sperie. Ea, Leontina, înţelesese că nu *e* bine şi că n-o să scape de bătaie. Ori aici, ori acasă, da' n-o să scape, îşi freca pe ascuns palmele strânse între picioare să fie pregătită. Odată un băiat s-a lăudat că el are un văr pe care degeaba îl baţi, că el îşi freacă palmele cu sacâz şi nu simte nimic. „Ce e ăla, sacâz?” „Ei, ce e ăla sacâz? E o chestie ca săpunu, adică nu ca săpunu, ca parafina. Ca să cânţi la vioară dai cu sacâz, altfel vioara nu cântă. Întreabă-l pe Fulgerică ţiganu'”, le explica odată, după trasul la palmă la ora de aritmetică, un băiat deştept care avea rude la Bucureşti. Or, ea ştia că nu scapă şi că de sacâz nici poveste. De frică tot plimba prin minte o strofă care nu-i putea folosi la nimic aici, în clădirea miliţiei, şi nici acasă, uitându-se cu spaimă la cureaua din cui: *Brazii, schela de ţiţei* /*Munţi înalţi, iar peste ei* / *Soarele măreţ s-arată.* /*Ăsta-i chipul ţării, iată*! Pentru că ea n-avea ce să spună, cu toate că înţelegea că dacă n-ar fi fost atât de mototoală şi s-ar fi uitat mai bine pe acolo printre copaci ar fi avut ce să spună. De exemplu, că a văzut un om care nu semăna cu oamenii pe care-i ştia ea, nici cum era îmbrăcat, nici cum arăta, nici cum vorbea, dar cum naiba vorbea, că el nu putea să vorbească dacă era ascuns între tufişuri şi-i urmărea pe ei ca să transmită prin radio, adică ce fel de radio că ăsta trebuie să-l bagi în *priză*, dar poate că era acolo şi un fir de curent pe care ei

nu l-au văzut, însă cum să sară spionu din avion cu firu de curent după el? Nu, era vorba de altceva, ăla avea poate pe cap o cască de motociclist, a văzut aşa ceva într-un film, şi în mână un pistol, sau nu un pistol, două benzi de gloanţe înfăşurate în cruce peste piept şi o mitralieră din aia ca a lui Matrosov, soldatul sovietic (sau rus? că ea tot n-a înţeles care e diferenţa) din filmu' de la Căminul Cultural, păi ăsta secera tot, se termina cu ei cât ai zice pâs dacă el era acolo, de ce n-a tras, sau să iasă în spatele lor şi să strige „stai, mâinile sus!" făceau pe ei de frică! Nu, înseamnă că ăla stătea în vârfu unui brad şi se uita cu binoclul la ăia de la grajduri care cărau gunoiu sau la ăia de la cântaru de grâu care beau ţuică, şi transmitea tot timpul. Dar asta nu era treaba lor să se uite prin vârfurile copacilor, că dacă au găsit paraşuta au găsit-o, doar nu era ceva să găseşti pe toate drumurile, era o paraşută adevărată, nu o paraşută din filme, ce vină aveau ei?

O subţire pânză de fum care se deplasează prin aer. Bunicul Marcu e o maşină de carne care fumează. Asta e senzaţia ta. O pânză de fum ca o lentilă plată, albastră. E dimineaţă şi soarele năvăleşte cu violenţă prin geamul cu perdeaua ridicată. Perdele de tifon, cândva albe, îmbâcsite de fum şi de praf. Aer de încăpere în care nu s-au deschis de mult uşa, fereastra. Aer acru. Aer amestecat cu lumină în care respiră ca o maşină de carne bunicul. El este o maşină de carne care tace. Fumează şi tace. Tu stai pe scăunelul pe care într-o zi l-ai văzut sprijinindu-şi piciorul umflat, năpădit de vinişoare albastre, gros şi de om bătrân, să-şi taie unghiile. Bunicul îşi tăia unghiile cu lama, din când în când ascuţişul lamei atingea carnea, carnea bunicului sângera scurt, sângele era de un roşu aprins. O senzaţie insuportabilă, erai paralizată de micile broboane de sânge perlat, roşu spre vânăt. Dar el era o maşină de carne bătrână, cu păr gros crescut în urechi, cu o faţă ca pământul crăpat, ridurile lui cresc înăuntru, descoperi asta şi te cuprinde un fel de mirare înspăimântată, în cap ţi se aprinde ca un fel de flacără de sudură (şi tu vei fi aşa? vei ajunge şi tu ca el?), iar ţigările lui cu tutun cafeniu (tata

zice *mahorcă*), grunjos ca sarea şi ca nisipul şi ca iasca făcută fărâme, sunt fumate într-o tăcere care te face să-ţi strângi capul între umeri şi palmele între genunchi, fără să te mai uiţi la el, până când începi să-ţi auzi respiraţia şi inima care bate şi pulsul direct în gât.

Când tace, bunicul înjură, blestemă, mârie, plânge, striveşte cuvintele în dinţi, îi înjură, îi blestemă pe comunişti, mârâie ca un câine întărâtat, plânge ca un copil, striveşte cuvintele între dinţi ca pe nişte cioburi de sticlă şi se uită-n pământ. Pe masă e o cutie veche de tablă. Mucurile sunt aruncate în cutie, sunt strânse acolo şi păstrate. Ai deschis-o de câteva ori, nu te-a văzut nimeni, şi te-a izbit în faţă un miros acru, un miros negru, un miros de baligă şi frunze uscate şi umede în care s-a infiltrat putreziciunea, un miros de pământ dospit, de aluat şi oţet, un miros de paie strivite de copitele vacilor şi de mâncare fermentată, dar un miros bărbătesc, bătrân, primitiv, de plugar cu mâinile murdare, un miros aspru, albastru, astringent, de pere macerate în nămolul cafeniu din butoiul din pivniţă, mirosul de bocanci arşi pe dinăuntru de transpiraţia picioarelor şi mirosul de rom maroniu din paharul de pe tejgheaua bodegii. E mirosul pe care l-ai redescoperit în tine de câte ori s-a întâmplat să-l urmăreşti pe bunicul Marcu cum sfărâmă mucurile între degete şi adună tutunul negru pe un ziar din care rupe o bucată de margine albă în care toarnă apoi grămăjoara aceea ca un nisip murdar pentru a-şi face o ţigară groasă cât degetul lui arătător, la fel de noduroasă, plimbată printre buze şi umezită bine cu limba. După care el scoate bricheta lui de alamă galbenă făcută dintr-un glonţ de pe front din Primul Război şi imediat fumul care iese gros din pieptul lui se linişteşte într-o pânză subţire de ceaţă albastră care alunecă prin aer. Se mişcă atât de încet încât pare că nu se mişcă. Trece pe deasupra capului tău, pe deasupra privirii tale pierdute, nu-ţi atinge părul nici gâtul nici urechile şi gura bunicului e ca o ţeavă de eşapament, ochii bunicului sunt doi peşti cu solzi băloşi, gura bunicului e un aparat de eliminat fum şi cutia de tablă pe care sunt scrise cuvinte

într-o limbă pe care tu n-o înţelegi are vopseaua cojită, romburile galbene şi cafenii care acoperă rotundul ei sunt pline de zgârieturi, de pete de murdărie, de punctele minuscule ale muştelor. Bunicul tace şi nu te priveşte. Bunicul înjură în gând, gura lui mârâie în gând, dinţii lui scrâşnesc în gând. Tu îl priveşti şi taci, ai zece ani. Soarele vibrează în aerul greu al încăperii şi simţi cum trece timpul ca o gânganie care ţi se scurge pe piele în jos cu o enormă încetineală.

Se legăna într-un fel de neştire a cărnii, aluneca mai departe spre monstruozitatea luminoasă a altei vârste. Oglindită în toate oglinzile, fragmentată în toate sclipirile zile lor, iubindu-se cu toţi porii şi cu toate dorinţele, crezând că tot ce zboară are pene şi că tot ce se mănâncă are gust, va învăţa să se maturizeze respectându-şi profesorii şi luând note mari, fumând prima ţigară într-un şopron părăsit de lângă zidul şcolii, acceptând primele atingeri erotice, tolerându-şi dezamăgirile şi senzaţia părului lung lăsat pe spate care-i gâdilă gâtul. Îşi va iubi părinţii şi bunicii, fetişurile ascunse prin sertare şi pozele cu actori şi actriţe vârâte în coperta de plastic a cărţilor de scoală. Curioasă şi excitată, se va lăsa într-o noapte în braţele unui băiat, va fi goală şi-i va fi frică, îl va lovi peste faţă, va fugi pe o stradă pustie, se va maturiza privindu-şi sânii cu sfârcurile tari, încercând pe ascuns creme şi unguenţi şi desfăcând pentru prima dată capacul unei sticluţe cu ojă, căzând pe gânduri, dar căzând pe gânduri cu adevărat ca un copil care creşte. Ea, cine era ea?

Numele ei e un cuvânt rupt în două, ca noaptea şi ziua, ca lumina şi umbra, iată ea e un copil curios şi neastâmpărat, apoi o fetiţă, o fată, o femeie, o babă surdă şi foarte bătrână, cu două suflete şi două respiraţii şi două porniri: se trezeşte în întunericul lui Leon şi apoi zboară împreună cu Tina prin cortina luminoasă a zilei.

Tina simte că Leon e acea parte din corp şi din creier de care ea se teme. Se teme de miezul închis într-o mie de straturi de rumeguş celular şi de ceară ribonucleică al băiatului Leon. Pentru că *Leon-cuvântul e* în realitate

Leon-băiatul-din-pielea-ei pe care ea îl recunoaşte imediat după dorinţe şi stări.

Limba lui Leon are o paloare rozacee de lemurian, e ca iimbul lichid al plantei carnivore cu petale de spermanţet. Lividitatea lui Leon şi limbuţia lui agresivă, preumblările lui prin lungile livezi ale luminii lichefiate. Leon, copil răsfăţat în transparenţa transcendentă a sunetului E unde zac înzecite golul abstract şi nobleţea, spiritul şi răceala. Şi dincolo de acest sunet, lângă el, în prelungirea lui, 0 – înălţimea şi adâncimea, 0 – lumina, 0 – şoimul lumii sonore. E – întinderea câmpiei, laptele verde, liniştea îngheţată, gheţarul topit. Deschidem vechea carte şi citim: *Cele două imperii care se întâlnesc* şi *se întretaie în acest sunet sunt cel al golului şi cel al sublimului*. E *aduce cu el luciul scânteietor, albul pur, oxigenul, străvezimea, lipsa de gust, oxidarea, lipsa de sens – o cârjă pentru alte vocale*. *E piere în durere*. *Durerea lui e mai mult luminoasă decât întunecatei*, E *seamănă cu liniile abstracte ale geometriei, e logica, e existenţa, eroarea, edictul*. *Şi atunci* LEON, *cuvânt papal, nume care închide în sine sângele închegat al conciliilor şi frigul capelelor de rugăciune cu pereţi violeţi, pentru că E nu are culoare, iar o e o distanţă depărtată, paternă, e căderea din rai, e noroiul, nămolul, oul de peşte, lipitoarea şi scoica, mormolocul şi cocoloşul de icre, e Momo cel unt, personajul din film*.

Închidem vechea carte şi gândim: Mongorongo, monopolul lui O, morcovul macerat din grădina de aur a Vaticanului, mosorul de aţă al vieţii secrete. O din LEON arată lipsa de sex a lui E. 0 – înălţimea şi adâncimea, sexul de femeie al fetiţei Tina, 0 – lumina lunară a creierului masturbat, orgasmul organic, orbecăiala *ei* orăcăind prin orbitele uriaşe ale vieţii.

Capul ei ca un vierme se izbeşte de N, de nasul năzuros al lui N, de naosul lui nordic. N e închiderea şi rezonanţa înăbuşită, un întuneric de pâslă, o fosă căptuşită cu fân şi zdrenţe moi, N e neştirea năucă, naşterea noastră în neştiinţa nenorocirilor, numele niciodată năimit al

nuntirii. Cu Un eşti şchiop şi gras, cenuşiu şi pufos, nemernic şi nobil. N e o piatră de moară legată de picioare, catacomba şi osuarul secret, necunoscutul negru al nefirii.

Dar câtă bucurie de a te accepta aşa cum eşti clocoteşte în numele TINA! Ce tinereţe a sunetelor subţiri şi pure, ce timiditate energică! Pentru că I este moartea în plină lumină, pasiunea şi dăruirea, în el auzi cântecul roşu al vieţii, bolboroseala şi foşnetul sângelui, tremurul cărnii şi vibraţia glomerulelor. Prin el iau chip şi sens putrezirea şi perfecţiunea, forţa erotică a fluieratului pitulicii, pipăitul, pisarea piperului, pişăţelul copilului mic, pielea, pistilul, pisica sexului, piramida de păr a primei penetrări, pioletul puterii, pupila palidă, pipirigul şi pulberea picrică. I e profund, magretic, intim, irezistibil, impenitent. I este sunetul conţinuturilor vii, cu ascuţişuri şi ce-ţi, I chicoteşte, chiţcăie, chirăie, e nebunia şi surpriza de dinaintea lui A:

TIII-NAAA!...

A e regal, e întâietatea, originea, apa, aramaica începuturilor, ambra, ararul aer, avarul vaier, mama tuturor sunetelor. Ea n-avea de unde să ştie că la sfârşitul numelui ei începea Araratul arătării aramei din tablele legii, arderea de tot, aiurarea, ariditatea armonică a arvuniţilor. A e purpura pură, stacojiul ardent, arzător, A vesteşte chemarea celor mai înalte puteri, A stăpâneşte totul ca o acvilă imperială, guvernează înălţimea şi lărgimea, A e *pater*, e *mâter*, e *filia* şi *puella* şi ea, Leontina, Ina, Leo, Leontinusa, fata lui tata, mana din mama, ea, Tina calina, mezina, ea ştie că iubeşte acest sunet şi că ar trebui să-i placă violina, pianina, mandolina, morfina, adrenalina, filmele de dragoste, meciurile de box, skiul şi canotajul, ciocolata cu arahide, laptele de bivoliţă, creioanele cu vârful moale, macrameurile şi zmeura sălbatică, mângâierile inghinale şi gheaţa verde, saltul cu paraşuta şi somnul pe salteaua tare, mâncarea de gutui şi caietele de dictando, plimbarea pe faleză şi privitul în gol, puii de bibilică, mazărea şi porumbul murat, stâncile şi

catifeaua reiată, plicurile gălbui, ouăle crude, nucile şi migdalele amare, mirosul de cerneală neagră şi clinchetul linguriţei învârtite în ceaşcă, cerul cu stele şi iarba arsă de toamnă, tunetul şi fulgerul, ploaia şi vara, mugurii albicioşi de magnolie şi lenevi tul în pat dimineaţa cu geamul larg deschis.

Însă durerea numelui ei nu se află în această fragmentare de spaţii LEON / TINA, ci în această treaptă N-T. Ca o ruptură dintre două trupuri diferite, dintre două biologii diferite, dintre două culori ale pielii şi dintre două triburi diferite pe care le separă o junglă imensă. Când LEON se întâlnea cu TINA, pământul numelui ei se crăpa brusc ca o burtă umflată din care ies maţele.

LEONTINA un nume cu viscerele la vedere aşa îi scrisese pe caietul ei de amintiri, la 17 ani, cu literele lui puricoase şi geometrice, tâmpitul de Didi Zăgreanu – un coleg de care a fost îndrăgostită câteva luni, până când şi-a dat seama că e un flustruaţie şi un profitor –, pe o bancă în parc, chiar sub privirile ei curioase, de fată speriată că nu are destin şi va muri de tânără, în chinuri mari.

titlu

IMAGO

…Ne pilisem pe bune. Şi nu ştiu cumdracu, tocmai impertinenta asta cu sticluţa ei de coniac ne făcuse să ne pilim. Da' nu vreau să mint, era să mint, pentru că perversa aia de Cori a dispărut la un moment dat şi s-a întors cu o sticlă de vin negru de buturugă, *motorină*, cum îi ziceam noi. Era vinu' ăla al ei de la Cloasterf, gros ca uleiu. Dragă, şi se pornise o hărmălaie! Io una nu mai pricepeam nimic, isterie ce mai! şi încă isterie din asta muierească, aproape sindromul *nefe*, că dacă eu care-am trăit cu ele nu mai ştiu… *Mezanfen*, vorba la nebuna de Miha, deşi nu fuma încă nimeni, e adevărat, da' vorbeam toate deodată ca proastele, râdeam ca nişte apucate, spuneam bancuri cu Bulă, ne hohăiam ca la circ, şi am desfăcut portocalele aduse de ea, i-am dat tare cu vinu'… Pe scurt, haloimăs mare! Brunhilde jubila, Miha şi-a adus masca de drac şi-a început să facă tot felul de caragaţe, am

pus în funcţiune pick-upu şi am ascultat ca drogatele *A whiter siwde of pale*, melodia aia cu *Procol Harum*, până la epuizare. Sori-celu de Arme a tulit-o în cameră şi s-a întors cu teancu ei de reviste cu lenjerie de damă. Arme? Păi Anne era un copil tâmpit de care nimeni nu se mai sinchisea de mult. Da' ne prefăceam că nu ne pasă şi ne urmam jocu nostru obişnuit. Joc pe dracu'! în realitate nu făceam altceva decât s-o seducem. Dragă, păi fata asta ne isterizase complet! Vorbeam oribil, nu era una să nu scoată din gură cele mai groaznice vulgarităţi, da' ţi-ai găsit… Era tare, era de-a noastră. Când a început să-şi dea şi ea drumul la limbă, ne-am dat seama că ne are, pentru că ea spunea doar arăt: „mă fi" sau „mă doare-n că „sau „băga-mi-aş piui". Dacă voia să dea o notă la ceva, 40

atunci spunea „asta e când, asta e mân" sau şi mai şi „să-ţi freci râul de ciudă" *şâamâdi* (tot ea a venit şi cu chestia asta „şi a mî di", care a prins imediat). A început să ne spună şi ea povesti, minţea fireşte că ce făcea ele pe-acolo prin cantonamente, simula că nu înţelege nimic din mângâierile mămicii Brunhilde şi râdea de bancurile noastre ca un om mare, care ştie de mult toate chestiile… Măi să fie! Până şi Miha îşi retrăsese ţepii, sau discuta cu lise, şi-o văd pe asta că-şi ridică brusc tricoul să-i arate nu ştiu ce neg de pe… Apăruse la tanc şi-un pachet de ţigări, obişnuitele noastre *HB*, şi Cori tocmai se pregătea să-şi aprindă una.

— Nu fetelor! Mergem sus! a sărit Brunhilde curentată de o idee cu totul nebunească. Ne luase maul. Nu ne venea să credem. Păi cum, aşa de repede? Şi fără nicio pregătire? Riscu era enorm!

— Bine, mă Hilde, da… a încercat cineva să formuleze o obiecţie.

— Lasă că ştiu ieu ce facem. Cami, nu uita pămătuful şi punga cu făină! De vaporizator am ieu grijă…

Hilde era cu „ieu", cu „iele", cu „iei", aşa vorbea ea, de parcă n-ar fi fost săsoaică. Da' de data asta ne plesnise tare, eram toate *busbe*. După care nebuna de casă a luat-o pe asta de după gât şi nu ştiu ce dracu' i-a spus la ureche.

Era clar. Ne uitam una la alta ca proastele. Şi Miha a deschis uşa şi-a început să-şi mişte fundu'. Nu doar că pricepuse toată treaba, da' şi acceptase. Clar ca bună ziua! însă în pod nu se urca niciodată în grup. Se descurca care cum putea, cât mai pe nesimţite, că era musai să facem cât mai puţin zgomot. Ne-am strâns toate acolo, la locul ştiut, în intrândul de sub acoperiş. Am astupat lucarna şi am aprins lanternele. Ne-am pus cămăşile negre şi două dintre noi au început s-o dezbrace. Dragă, da' ce constituţie pe copila asta! Ce cur pe ea, ce ţâţe şi ce craci, scuză-mi cuvântul! Parcă-ţi venea s-o pipăi. Da' ce s-o pipăi, că io trebuia să torn punga cu făină în găleata cu apă şi să fac iute amestecu. Hilde a scos cărbunele dermatograf şi fardurile. A lucrat repede şi-a fost a dracului de inspirată. Mai să n-o mai recunoşti pe gagică! Şi gagica se uita la noi cu nişte ochi de trei ori mai mari, verzi ca sticla, şi-avea acum o gură şi nişte buze!... Că Hilde nu făcuse economie de ruj – vorba ei, să-ţi bagi pâul până la rădăcină. Am muiat pămătufu şi-am început s-o vopsesc. Se gâdila putoarea da' îşi muşca buzele şi vibra toată ca o nuia. O vedeam cum se usucă sub ochii mei, era albă ca o păpuşa de ghips. Şi jos avea un păr aşa de fin... Da' n-am făcut economie de făină şi ţi-am dat-o cu pămătufu cum scrie la carte, i-am mozolit bine creţişorii ăia ai ei de iepuţă şi i-am lăsat dosu liber, conform cu regula. După care ne-am legat la ochi şi-am trecut toate prin faţa ei şi-am pipăit-o de sus până jos. Păi crezi că Hilde s-a putut abţine să nu-i bage măcar un deget? Şi-avea săsoaica asta o putere! că a luat-o pe sus şi-a culcat-o ca pe sfintele moaşte peste stratul de pături. N-a zis nimic, tăcea şi respira şi-şi expunea dondonelu ăla al ei ţuguiat ca o sculptură de porţelan... Să-ţi rupi dinţii în el, pe cuvânt! Ne-am repezit deodată, eram şapte. Taman cum bănuisem, avea o carne tare şi fragedă, da' tare dragă, nu ca piftiile lui Cori sau Miha, că ce să mai vorbesc de umflata de Hilde... Cur de sportivă, beton! O simţeam cum se zbate, o auzeam cum icneşte şi cum strânge din dinţi. Şi noi, pentru că trebuia să-i dăm o lecţie şi trebuia să simtă putoarea că botezu-i botez, o muşcam şi

mai tare. Să-ţi mai spun că io una nu m-am lăsat până n-am simţit gust de sânge în gură? Nu leşinase, da’ nici nu mai mişca. Ne-am oprit. Hilde se uita deja la noi furioasă. A luat vaporizatoru cu parfum şi i-a spreiat fesele. Ei, şi asta n-a mai putut atunci şi-a scos un ţipăt ca de vită înjunghiată. Măcar ştiu c-o muşcasem! Era de-a noastră şi era clar că Hilde ne-o băgase pe gât. Ne-a tras ea paiu prin gură? Ni l-a tras! Că pusese săsoaica ochii pe ea, *cudăfudră* nu alta! Şi d-aia-i tampona ea acum funduleţu cu vată şi i-l acoperea cu un prosop şi o pupa după ureche şi-i spunea nu ştiu ce… Păi dragă, lesbienele astea sunt mai ceva ca bărbaţii!

Degeaba îşi bătea capul să înţeleagă, se simţea vinovată, iar *tovarăşul* stătea acolo, pe peretele din încăperea şefului de post, şi o privea pe ea. Simţea asta. Dacă ar fi avut curajul, s-ar fi putut uita în ochii lui. Dar ea se uita la propriile ei picioare, privea gaura din şosetă pe care o lărgise prosteşte cu paiul pe muşuroiul de pe deal, şi asta doar din plăcerea de a vedea cum se lărgeşte o gaură dintr-o şosetă. Ta vică fixa şi el podeaua, aruncând priviri scurte pe sub sprâncene. Poate că şi la el se uita din când în când *tovarăşul* cu aceeaşi privire senină, severă, solemnă, sănătoasă, supremă. Şi ea descoperi brusc: privirea calmă, caldă, convinsă a *tovarăşului* îi cuprindea pe toţi, învăluia totul: genunchii ei zgâriaţi, ciuful roşcat de păr al lui Ghinea, unghiile netăiate ale lui Tăvică, sandalele ei scâlciate, firimiturile de pâine de pe colţul biroului la care stătea plutonierul lovită, chipiul lui decolorat, ghemotocul unsuros de hârtie aruncat în colţul în –, căperii lângă coşul de gunoi şi cureaua cu ţinte de la brâul lui Ghinea, pantalonii lui prăfuiţi, puloverul lui cu pete de mâncare, tenişii lui albaştri de pânză cu borurile străpunse de degetul mare, cana cu apă, călimara cu cerneală, ştampila, faţa de copil tâmpit a tâmpitei de Sanda, fruntea zgâriată de mărăcini *a* adormitei de Tuţi, tocul pistolului de la brâul miliţianului, muştele care bâzâiau pe geamurile nespălate şi puzderia de punctuleţe cafenii lăsate de muşte acolo.

— Hai bă, tu ăsta a lui Metecu, că-l ştiu pe tac-tu, ia zi tu, bă, ce-ai văzut?

Şi Tăvică s-a şi repezit:

— Io am văzut doi oameni care culegea ciuperci şi care vorbea prostii că zicea că vede el ce are ea sub fustă numa să ajungă mai încolo să treacă de copiii ăştia şi am mai văzut un cal care să tăvălea pe jos şi o femeie care s-a ciucit lângă un pom să facă pişu şi o dâră de avion pe cer şi l-am văzut pe Ghinea cum a strâns-o pe Sanda de ţâţe. Io atât am văzut. De acasă până pe deal, adică. Adică după aia am găsit paraşuta şi ne-am prostit. Io am fost cel mai prost că m-am jucat de-a săritu din avion. Am rupt-o, asta e.

— Şi tu ăsta, i-auzi la el, bă, le ia de *ţâţe*? Şi tu, a lui Condruz, că o ştiu şi pe mă-ta săraca, nu ţi-e ruşine, fă, ti s-a făcut de aia, mucoaso? *Ţ ăte*, ai? Păi dacă nu vă scot io vouă *ţâţele* din cap, să-mi ziceţi mie Mitu Prostu! Ia zi, bă, cum te cheamă?

— Lo-s Ghinea, nea lovită, băiatu’ la vecinu la finu matale, Costel Fudulu, cum îi zice lumea. Spun tot, da’ ce să spun?

— Cum ce să spui, mă? Cum ce să spui? Or io îmi bat gura degeaba? Unde era spionu, asta să spui!

— Păi pionu e de la şah, că pe mine m-a învăţat nea Florică la frizerie, care mi-a arătat şi nebunu’, tura, regele şi regina. Mie cel mai mult mi-a plăcut calu. Mi-a plăcut al dracului cum sare el, tot aşa, tot aşa…

— Copii tâmpiţi! Uite ce-mi spune ăştia doi, şi băieţi pa d’asupra!

Plutonierul avea o faţă iritată şi-şi freca nervos nasul. Se lăsase deodată tăcerea. lovită nu mai ştia ce să-i întrebe? Ea se trezi că se închide şi mai tare în acea înţelegere a faptului că cineva îi priveşte pe toţi dintr-o fotografie mare şi luminoasă. Fotografia se afla în sediul miliţiei, pe peretele din faţa ei, şi la şcoală pe peretele din faţa ei şi la magazinul sătesc pe peretele din faţa ei şi la căminul cultural pe peretele din faţa ei. Ea era ea, Leontinuşa, Tăvică era Tăvică şi lovită lovită. Leontinuşa

caca tuşa, Tăvică măgărică, Ghinel purcel, Sanda buleandra, Tuţi muţi-puţi… Cine erau ei? Nişte copii. Copiii şi miliţianul, oamenii mici şi omul mare, adică – asta i-a învăţat la şcoală – un popor. Eu şi tu, voi şi noi, ei, ele, *poporul*. Mie şi ţie, nouă şi vouă, lui şi ei – nouă ni se aduce în dar privirea lui senină, clară, sigură, plecată departe în viitor, dincolo de munţi şi nori, de mări şi ţări, şi întoarsă înapoi, pe pământ. La cine se uita *tovarăşul*? Nu la ea şi nici la genunchii ei înroşiţi şi nici la şoseta ei găurită şi nici la Ghinea şi la cureaua lui cu ţinte şi nici la Tăvică şi nici la lovită şi nici la umflata de Sanda şi nici la îngrămădită de Tuţi. El se uita la ei, oamenii din camera asta, şi la ei, oamenii din alte camere şi din alte săli, din alte hale, din alte scoli şi uzine şi birouri şi magazii, de pe alte străzi şi de pe alte stadioane şi de pe alte ogoare. Un, doi, trei, patru, *an-tan-tikitan*, cinci, şase, şapte, o sută, *Sever-căpitan*, şi zece mii de plutonieri, o sută de mii de copii, sute de mii de soldaţi, milioane de muncitori, *angarache-bangarache*, *treci la loc*, puncte şi numere, marşuri şi aplauze, cântece şi ovaţii, târnăcoape, ciocane, baroase, nicovale şi seceri, tractoare şi buldozere, turnătorii de fontă şi galerii, puşcării şi combine, strunguri şi năvoade de pescuit, camioane şi betoniere, co-fraje, cărămizi, chintale de soia şi vagoane cu grâu, avioane şi îngrăşăminte, asfalt, petrol, porumb, piuliţe şi semănători, puşti şi tunuri, ţapine şi hidrocentrale, furnale şi turnuri de

apă. Prin zloată şi furtună, prin ploaie şi noroi, în focul luptei! *Leonte şi Didina se plimbă cu maşina*. / *Maşina face poc*, / *Treci, boule, la loc*!

Tovarăşul nu se uita la ei, ci îi număra, îi gândea, îi transforma în puncte, în cifre, în semne pe hârtie, în umbre pe garduri, în săgeţi pe panouri, în grafice şi numere, în registre şi procese-verbale. Ei nu mai aveau maţe, buze, respiraţie, păr, pistrui pe nas, piele şi inimă, nici pantofi în picioare şi cercei în urechi. Ei nu mai aveau umbră sau nume. *Tovarăşul* se uita de sus la ei cu privirea lui senină şi caldă şi căldura asta îi făcea pe ei să îngheţe

ca nişte stropi de cerneală pe o pagină de caiet, ca nişte puncte aruncate pe hârtie într-o oră de plictiseală la lecţia despre Ştefan cel Mare. Ei erau nişte puncte de muşte pe un geam nespălat. Apoi tăcerea se sparse:

— Ia spune tu, mucoaso, povesteşte, Săndico!

— Io n-am văzut nici calu, nici avionu, nici pe ăia doi şi nu m-am dat cu paraşuta că nu m-a lăsat. Şi Tăvică înjură u rit, ne bate când vrea el şi ne fură mâncarea la şcoală. Io cred că el e şpionu!

— Cum adică „el e şpionu”?

— Păi el e cel mai rău din clasă, şi degeaba îl bate tovarăşa, că tot degeaba îl bate.

— Mă, ia mai căraţi-vă voi d-aci, că parcă v-a făcut la indigo, aşa sunteţi de proşti. Gata! Caramba! M-am lămurit. Vă duceţi şi veniţi cu părinţii. Scoate ei din voi şi ce n-aţi făcut. Să obosească ei în locu meu cu bătaia. Da’ numele ştiţi să vi-l scrieţi? Na creionu, uite aici, pe foaia asta albă, estem-poral! Ia să vă dau io vouă un estemporal! zise plutonierul lovită frecându-şi fericit palmele că a găsit soluţia.

Răceala medievală a zidurilor de la subsol se broboneşte imediat de aburul apei fierbinţi. Pânza lichidă de sub tălpile goale. Frigul poros al dalelor de gresie. Biciuiala de stropi împrăştiaţi inegal de sitele ruginite ale dusurilor. Un abur greu şi leneş în care vocile fetelor se estompează, în care trupurile lor pâlpâitoare – alb artificial de untură sintetică în lumina explodând prin ferestrele de deasupra trotuarului – se înfăşoară în mişcări uşoare, reţinute (acea reţinere încordată şi curajoasă a unor trupuri pudice încă, materie corporală deposedată brusc de veşminte între alte volume de carne şi obligată să-şi suporte prezenţa), în care mişcările lor se desfăşoară în gesturi îndrăzneţe de animale tinere mult prea obişnuite cu rigorile captivităţii, deşi într-o veşnică pândă, într-o mereu secretă stare de aşteptare.

O stare generalizată de frig, senzaţia că ploaia fierbinte ce cade peste tine întâlneşte mai întâi o epidermă sintetică, un fel de ecran senzitiv, o interfaţă somatică, o

mănuşă de protecţie care dilată mult în timp relaţia dintre atingerea fizică şi cea mental-conştientă a picăturii de apă. Apoi un fel de îmblânzire, liniştea, alunecare înceată într-o dimensiune a ta mult mai familiară, mai aproape de conştiinţa exactă. Curgi împreună cu senzaţiile corpului şi îţi vine să tremuri, dar tu, Leontina Guran, n-ai voie să-ţi arăţi slăbiciunile, n-ai dreptul să-ţi strâmbi buzele într-o grimasă, să-ţi srrângi pielea obrazului într-un rictus de frig. Nici măcar extazul fierbinţelii fluide care într-o bruscă iluminare nu-ţi mai atinge pielea capului, ci îţi cuprinde direct creierul, nu-ţi poate fi permis. Simţi şi că mâinile senzuale ale domnului profesor Horaţiu se mişcă lichide prin aerul de deasupra capului tău, ceea ce te strânge şi mai tare în ambiţia de a nu tremura. Rămâi uşoară, rigidă sub plesnetele punctiforme ale apei, pari un corp părăsit de intenţii, un corp viu împietrit. Apoi, o secundă, privirea ţi-a alunecat spre ferestrele aburite, orbitoare ca o flacără de acetilenă, o secundă te-ai gândit la trotuarul de piatră cubică şi la zgomotul paşilor lui întorcându-se de la cursul de microbiologie, la foşnetul hainelor lui „englezeşti” cum îţi place ţie să le caracterizezi, dar brusc îl *pierzi* din minte, ştii că totul e doar o nălucire, iar afară e bolboroseala vocilor, sunt ţipetele sălbatice ale copiilor, o secundă ai auzit în memorie bătăile dogite, rare, îngheţate în aerul compact, fără vibraţii, ale ceasului mare din Turn.

Fetele au glasuri subţiri, excitate, ţipete scurte de plăcere, lipăitul picioarelor, foşnetul nesfârşit al epidermei îmbrăcate în apă, mâna ta cu săpunul frecându-ţi pântecul, coapsele care-i vin în întâmpinare, alunecare în jos, unghii pe granulaţia pielii, te-nconjoară trupurile lor fantasmatice, siluetele lor ca o zăpadă organică răsucindu-se sub dusurile ruginite, şopo-46

titoare, cărnurile lor tinere ca un zid de scârboasă socialitate pe care o înfrunţi. Tu cu pudorile tale mascate de adolescentă de 17 ani, cu moliciunea şmecheră a gesturilor, cu aciditatea ta verbală şi tăişul verde al privirii strecurate pe sub breton. Ai vrea acum să întâlneşti măcar o clipă ochii lui şi să-ţi cobori în grabă pleoapele ca o elevă

cuminte. Să-i vezi nemişcată pe masă, peste coperta unei cărţi de anatomie, mâna cu vene pronunţate şi unghiile tăiate exact, unghii palide de bărbat care fumează. Dar acum trebuie să joci puţin teatru, vorbeşti cu ele, râzi. Cami a rămas o nesuferită de când ai cunoscut-o, ce urâtă mai e şi Cori asta, Melinda e de-a dreptul cocoşată, şi speriatele de Miruna, Emilia, Ildi, Gerlinde, sau Nicoleta Deleanu ca o crucificată cu ochii închişi şi aşteptând efectul masturbării divine, doamne, cât eşti de rea! Ţi se întâmplă ceva, poate că îl iubeşti pe domnul ăsta cu aere degajate de meditator însă asta te înrăieşte, îţi ascute privirea şi simţurile, te face mai rigidă şi de aceea chiar în secunda asta simţi nevoia să scoţi limba şi să te strâmbi nu de fiorul flagelării lichide, ci aşa cum ştiu ele că te strâmbi de obicei când nu-ţi place ceva, în stilul tău inimitabil, apa e prea fierbinte, niciodată robinetele nu răspund la comenzi, aproape întotdeauna baia voastră e un supliciu, vă bălăciţi într-o fierbinţeală excitantă, excesivă, acceptată cu resemnare. Te uiţi la ele prin aburul tulbure în care se amestecă mirosul de mucegai, de vată udă, de şampoane fine, sânge menstrual, piele grasă şi murdară, ciment măcinat şi plete unsuroase. Fetele sunt fragile ca nişte silfide, băieţoase ca nişte efebi încă nedesăvârşiţi, bondoace sau longiline, îndesate şi bine făcute sau cu trupurile desfăşurându-se ca un şnur vertical de muşchi prost nutriţi, grupurile s-au format deja, atingerile întâmplătoare au în ele acea electricitate catastrofică de care întotdeauna ţi-a fost teamă ca de un început de perversiune, catifelare lichidă cu gust de rugină şi sare, pielea care primeşte această alunecare continuă de apă scursă pe geam.

Ai geamul acesta în minte şi în dreptul geamului e un bărbat cărunt, cu o privire distrată, meditativă şi pătrunzătoare, însă vorbind monoton şi egal, vocea lui întunecându-ţi mintea, înfăşurându-te toată într-un fel de năvod în care cu cât te zbaţi mai mult cu atât te încurci mai tare. îl vezi în gând.

ai închis ochii şi îl descoperi în ecranul unei ferestre

vălurite de apă, dulcea senzaţie de leşin care-ţi coboară din creştetul capului, prin ascunzişurile nervilor, în jos.

Iat-o acum călare, o mogâldeaţă de om cu degetuţele înfipte în coama aspră, prăfoasă, lucioasă a lui Cezar, calul cel murg cu burta pătată de alb. Şi calul Cezar înaintează cuminte ca un om şi copitele lui sparg crusta albicioasă a pământului aşa cum ai sparge o coajă de ou. Bunicul Anastase a cuprins-o de subţiori şi a săltat-o prin aer până pe spinarea ascuţită. Iat-o acum călărind pe desălate, cu picioruşele ei pârlite de soare înfipte în coastele calului, cu unghiuţele ei albite de strânsoare, cu buzele subţiri apăsate una peste alta, muşcate, strânse, supte de plăcere, şi iat-o pe fericita de ea, dreaptă şi mândră şi aproape plângând de încordare, cu ochii umezi şi verzi, pierdută ca un limbric mare de carne pe spinarea lui Cezar care nu mai e spinarea lui *Cezar*, ci un deal ascuţit.

O văd de la distanţă, îi zăresc codiţele ţepoase, zburlite, prinse în rondele roşii de cauciuc, îi caut din privire gâtul cafeniu, coatele murdare, pulpele subţiri zgâriate, umerii fragili şi *rigizi*, pentru că trebuie să vă fac să vedeţi aici, în pagina asta, un copil care călăreşte un cal cuminte, un murg cu spinarea tăioasă, cu urechile mari, înţelepte şi resemnate. Leontinuşa călare şi ţeapănă, mică şi curajoasă pe greabă-nul ca o creastă de munte al bătrânului Cezar şi în spatele lor bunicul Anastase, cu capul lui rotund, alburiu, parcă tot timpul învăluit în aburi, bunicul Tase şi puloverul lui de tigaie roşcată decolorat de soare, zdrenţuit pe la mâneci, spart în coate, mâinile lui vânoase cu pielea scorojită care apasă coarnele plugului. Pojghiţa albă a pământului se sfărâmă şi în spatele brăzdarului strălucitor ca oglinda apare pământul negru, pământul gras, pământul afânat, pământul umed care se pierde în cer.

E vară şi bunicul Anastase ară de zor. E nefiresc că el ară acum, aproape în mijlocul anului, înaintând desculţ prin brazda răcoroasă în pantalonii lui de cizme strânşi pe pulpe, cu turul mare, desculţ, strivind din când în când sub tălpi larve neprihănite şi grase de fluturi şi gândaci. Are

labele goale şi albe, bolnăvicios de albe, pentru că labele lui stau tot timpul înfăşate în obiele, ascunse în cizme sau în bocanci, labele lui ca două coropişniţe orbite de soare.

E vară şi nu ştiu de ce-mi place să-l văd pe bunicul Leon-tinuşei arând vara, într-o după-amiază molcomă, străbătută de o adiere umedă ce vine dinspre râu. El ară pe o faţă de deal, nu departe de un pâlc de mesteceni şi nu departe de cărămidăriile ţiganilor din Tabără, din când în când umflându-şi obrajii neraşi, scofâlciţi, ţocăindu-şi buzele într-un îndemn, sonor pe care calul Cezar îl ştie de-o viaţă, de care lui nu-i mai pasă. „Hii, Cezar, mânca-te-ar boala!” îi spune el lipsit de orice convingere sau poate doar aşa ca Leontinuşa să ştie că are un bunic care mână un cal.

Şi ea era o fetiţă micuţă şi curajoasă care se speria de vorbele bunicului. Cum poţi să fii rău cu Cezar care pare un cal cuminte ca un câine? se întreba şi începea să se gândească la întrebarea asta din capul ei, pentru că totul era acum atât de calm şi aerul era atât de împăcat iar bunicul spunea ce spunea doar în şoaptă şi el spunea ce spunea cu o gură fără dinţi, cu buzele uscate, şi Cezar nu se sinchisea de vorbele lui. Întorcea capul şi îl privea, îi vedea creştetul gol, spatele curbat, umerii strânşi de încordare, gâtul lung şi subţire. Bunicul îndemna din când în când calul şi în vorbele lui era obidă şi nemulţumire şi dragoste şi neputinţă şi grijă şi grabă şi resemnare, iar la capătul mânecilor lui zdrenţuite, se încleştau pe coarnele plugului palmele mari. Palmele lui bătătorite aveau unghii negre şi groase, gulerul ros al cămăşii lui murdare era un guler ros de cămaşă. Mersul lui clătinat de om beat era mersul lui de bătrân ameţit de mirosul ţarinii, de alcoolul întunecat al pământului cu vegetalele lui macerate.

Aşa îl vedea ea pe bunicul Anastase şi aşa îl văd eu în clipa aceasta, ca pe un om aproape beat de emanaţiile pământului reavăn, beat de muncă, strivit de frumuseţea acestei zile, desculţ şi înaintând liniştit pe adâncitura răscolită de plug, din când în când pârţâindu-se fără nicio ruşine, ştergându-şi faţa asudată cu mâneca aspră a

puloverului, apăsând cu îndârjire coarnele plugului, ţinându-şi capul drept, scuipând în faţă o salivă cleioasă, galbenă. Leontinuşa e prea mică să se întrebe ceva semăna bunicul acolo, ea e prea mică să se întrebe de ce merge el aşa ca un om beat, e prea mică şi prea speriată şi prea se află ea pentru prima dată *pe* spinarea unui cal, sângele îi zvâcneşte în urechi, e cald şi bine şi fiecare pas al lui Cezar e pentru ea o legănare şi un cutremur. Bunicul ară.

Era în prima clasă de liceu, făcea zilnic naveta cu trenul în orăşelul din apropierea satului ei (navetiştii şi elevii navetişti! ce lume teribil de nouă, de care ea se îmbăta ca de un drog...) şi îi plăcuse atunci cuvântul *soma* pescuit din gura profesorului de istorie la o lecţie despre cultura vechilor greci (Pericle sau Platon, Aristotel sau Socrate). Îi rămăsese în minte ca o gaură catifelată, ca o bilă pufoasă şi răcoroasă, mai ales atunci când o plimbi dintr-o mână într-alta. Un ghem atât de rece, că-ţi frige pielea.

Iar pielea ei abia începea să-şi înveţe experienţele, îşi privea cu admiraţie pielea, îşi iubea degetele cu buricele lor electrice, strecurate pe sub bluză să se scarpine, vârâte pe sub chilotul subţire şi umed să-şi pipăie mătasea neplăcut transpirată a pubisului după ora de educaţie *fizică*, era îndrăgostită de vârfurile unghiilor ei lăsând dâre pâlpâitoare de foc pe arcuirea prelungă şi crudă încă a muşchilor fesieri. Fesele, fundul, curul, şezutul sau pur şi simplu dosul, bucile. Ce cuvânt mizerabil, *bucile*. *Sau fesierii*, cuvântul profului de sport din şcoala generală, care la început o făcuse să râdă. Anatomia o descumpănea puţin, o cotropea cu periculoase stări de fascinaţie şi scârbă. Noroc numai cu faptul că trupul se compunea şi el din cuvinte: cuvântul *braţ*, cuvântul *maţ* = *intestin* = *ţesut* = *mucoasă*, cuvântul *pulpă-picior-bulan-coapsK-craci* (membrul ei inferior, nu-i aşa?) sau cuvântul *cap* /*sprânceană*/ *buze* / *bărbie* / *maxilar* / *nară* / *tâmple*, faţa ei, nimic mai mult decât faţa ei neatinsă încă de pudra albă şi uşor astringentă a curiozităţii din adolescenţa târzie.

Piciorul ei cel lung (care te bagă-n draci, după opinia

colectivă) peste care-şi plimbă palma deschisă, într-o pauză în îmbulzeală la coborârea pe scările liceului din S., golanul de Vică Serachitopol, acest picior elastic atins de palma lui ca un organ genital cu cinci degete boante se putea transforma într-un singur cuvânt. Anatomia şi *fiziologia* şi organele şi sistemele şi plasa arborescentă a nervilor şi secţiunile prin 50

piele şi carne şi tăierea porcului iarna şi jupuirea mielului de blană sub coroana înmugurită a mărului bătrân din grădină şi capul găinii pe care lama ascuţită a toporului îl aruncă însângerat în noroiul de lângă tăietorul de lemne şi moluscă vânătă şi umedă de sub rochiţa ta cu poalele ridicate pe genunchi şi trupul tău ciucit la umbră lângă stiva de lemne şi pupila ta cu irisul verde urmărind siderată jetul curat şi galben ce sfâşie aerul dintre pulpele tale moi de copil şi degetul tăiat în bucata de tablă ruginită şi ochiul spart al pisicii şi dinţii tociţi ai calului şi limba muşcată când te-ai izbit cu bărbia de colţul mesei – toate acestea erau cuvinte cu care puteai face ceva: să ajuţi viaţa şi lucrurile să devină vizibile, să dai dreptul materiei impregnate de sânge şi materiei neînsufleţite să nu se mai afle acolo în faţa ta atunci când vorbeşti despre părţile lor independente cărora li se spun fiinţe sau obiecte. Lumea ce poate fi atinsă şi văzută nici nu există decât dacă trece mai întâi printr-un hăţiş de cuvinte. Avusese într-o zi revelaţia asta, era, la fel, în timpul orei de istorie (şi ea habar n-avea pe atunci că peste câteva luni talentul ei de jucătoare de baschet îi va aduce transferul la liceul din S., cu lecţii de istorie mult mai puţin atrăgătoare), extemporal, şi nu ştia nimic, neputinţă ruşine şi plictiseală, se uita la tablourile de pe pereţi şi rodea creionul, acelaşi gest inconştient, îi plăceau creioanele cu lemnul moale, lucios, învăluit într-o pojghiţă de transparenţe argintii, îşi înfigea bine dinţii, cu mintea dusă aiurea, în materia lor primitoare de ciocolată lemnoasă şi se gândea la cuvintele noi, la tot felul de cuvinte noi de care erau pline manualele şi care-i bâzî-iau în minte ca nişte bondari.

Visa la *ilion* şi *ischion* ca la nişte nume exotice de

cetăţi greceşti pierdute în deşertul de ţesuturi şi muşchi al Asiei Mici, se gândea la metacarpienele ascunse sub piele ca nişte insecte rigide şi ascultătoare, îi plăcea cuvântul *maleolă* care ar fi trebuit să fie o etichetă pentru un instrument muzical cu găuri şi muştiuc, însă cădea în adâncurile cuvântului *soma* ca într-un vertij. *So-mă* – două silabe scurte şi rotunde, îmbietoare ca un pod din două bucăţi aruncat peste apa de argint a sângelui. O cotropea un fel de dureroasă nostalgie. LEON + TINA = LEONTINA stătea scris pe o pagină de la sfârşitul caietului ei de anatomie. Secretul ei.

Venea vacanţa de vară şi LEON se retrăgea în peşterile lui neştiute, cu pereţi translucizi, se ascundea în coridoarele reci ale minţii şi atunci TINA apărea din ceaţa ei luminoasă ca un fel de regină a bucuriilor perverse. Mâna ei caldă peste coapsa ei lină. Degetele ei de gheată peste pântecul ei de întuneric. Şi confuzia, foarte palpabilă, că, de fapt, aceasta e mina altcuiva. Fetiţa din ea îşi regăsea obişnuinţele, instinctele, plăcerea de a se admira în oglindă şi de a se pipăi admirându-se în oglindă, plăcerea de a se privi admirându-se în oglindă în timp ce degetul ei cel adevărat atinge sânul abia mijit, se suprapune peste mugurul zmeuriu striveşte sfârcul roşu ca un capăt de ţigară. Apoi şi un fel de excitaţie a rostirii. Joaca şi cearta cu ceilalţi copii, şi ea repezindu-se ca o oaie cu bot de porc în materia vâscoasă a cuvintelor, iuţeala replicilor într-o doară, vorbe urâte ce-i vin dintr-odată pe limbă, băieţi şi fete cu priviri aiurite, replicile ei de o ambiguitate calculată, ademenitoare, cuvinte ca nişte zmee cu trei panglici de mătase în coadă. Ea era *persoana care vorbeşte* (ca în explicaţiile de la ora de gramatică), ea, băieţoasa, ţâfnoasa, nesuferita, Tina, Tinuşa, Nusa, ciudata Nusenka. Descoperise numele Nuşenka într-un film rusesc cu bărbaţi în uniformă şi femei cu broboadă, îl auzise spărgând aerul din gura mare a unui flăcău ce fugea speriat pe peretele descojit al Căminului Cultural şi ea era acolo în mulţime în faţa camionului numit *caravana cinematografică pe* care toţi copiii simţeau nevoia să-l

atingă să-l pipăie ca pe un lucru imposibil să-l lovească cu piciorul în pneurile prăfuite dar asta numai până când începea ţârâitul fascinant al aparatului de proiecţie. Nuşenca era un nume care îi plăcuse, se agăţase de cârligul lui, era secretul ei, un fel de scrânciob în care se putea dormi şi râde pe înfundate, noaptea sub pledul moale cu miros de lână ţinută la soare. Şi-n jurul tău, afară, pe întuneric, ieşind parcă din tencuiala căzută a zidului pe care se proiecta filmul, clănţănitul mitralierelor.

Locuitorii satului nostru păşesc vocă şi lopeţile şi intră în colectiv, îniosi sub îndrumarea partidului. Ei cârcă în căruţe bidoane goale de făuresc o viaţă nouă. Iau în spinare lapte, greble şi furci, butoaie de steplugurile şi coasele, cazanele de tuijar, hamuri şi juguri, grape, tăvălu-

guri şi sape şi intră pe poarta larg deschisă. Intră cu toţii grămadă împreună cu caii şi oile, bivolii şi găinile, mieii şi porcii, gâştele şi caprele. Aduc cu ei pogoanele, iugărele, delniţele, fâneţele, livezile şi grădinile. Intră mândri cu ele în colectiv şi poarta rămâne deschisă. Locuitorii păşesc voioşi, încălţaţi în bocanci şi opinci. Au pe capete căciuli de miel şi basmale de pânză înflorată. Conducătorul încercat şi credincios este Vasile Dobre, cel mai sărac şi cel mai cinstit om din sat. Chezăşia îndeplinirii marilor sarcini se află în mâna lui Gheorghe Tican care îi scrie pe toţi în registru. Gheorghe Tican e ajutat de Savu Barbărasă şi Ion Miclius, oameni cinstiţi şi drepţi, vecinii noştri cei iubiţi. Ei adună cu grijă în grămezi, în teancuri, în rânduri, în ciurde şi stoluri obiectele şi fiinţele aduse. Muncesc de dimineaţa până seara şi nu obosesc. Ei ştiu că gospodăria noastră colectivă e o victorie istorică, de tip nou.

De strângerea legăturilor cu masele se ocupă miliţianul cu cizme de piele şi uniformă albastră, învăţătorul cu ceas *Raketa* la mâna, trimisul de la centru, care e mereu încruntat pentru că are mari răspunderi, muncitorul cu bască şi muncitorul cu şapcă, primarul şi un soldat neobosit. Toţi muncesc neobosit. Unitatea de

acţiune se realizează cu mari eforturi. Acest adevărat detaşament de avangardă trece cu mândrie pe străzile satului, intră în grajduri, în poduri, în pivniţe, bate la porţi şi la uşi, strigă, vorbeşte cu oamenii, scrie şi îi pune să semneze. Până la victoria deplină nu mai e mult. Noi copiii ştim asta şi ne mândrim. Forţele noastre sunt călite şi educate zi de zi în lupta cu cartea, când ne ascultă la ore sau dăm extemporal. Dacă deschidem cartea de istorie, noi aflăm care sunt interesele vitale ale poporului nostru. Dar la 23 august 1944, în această măreaţă zi, a venit întoarcerea armelor. Noi nu eram născuţi pe atunci. Părinţii noştri au luptat cu eroism şi au dat lovituri zdrobitoare. După ofensiva victorioasă a eroicei noastre armate înfrăţită pe veci cu glorioşii ostaşi sovietici, a urmat aducerea la cârma ţării a celor care au dat glas năzuinţelor de veacuri ale oamenilor de pe aceste meleaguri.

Şi satul nostru e o părticică din aceste meleaguri, şi încă una pe care s-au jertfit oasele eroilor. Pe dealurile lui au fost zdrobite, cum mi-a spus mie tatăl meu care este zidar şi construieşte blocuri pentru eroica noastră clasă muncitoare, ultimele rămăşiţe ale cotropitorilor hitlerişti. La noi în sat sunt mulţi oameni cinstiţi, ca Gheorghe Tican, Vasile Dobre, Savu Barbărasă şi Ion Miclăuş, despre care am spus mai înainte, dar şi alţii ca: tatăl meu, mama mea, bunicul meu, mătuşa mea şi unchiul Costel, care conduce camionul. Lumea îi ştie şi îi apreciază pentru munca lor neobosită. Dar în industrie au fost create noi ramuri. S-au obţinut succese uriaşe. Lupta de clasă a învins peste tot. Şi noi la scoală am învăţat multe lucruri de folos, cum ar fi: disciplina conştientă, participarea masivă, li chidarea rămânerii în urmă, traducerea în viaţă şi creşterea bunăstării. Noi putem vedea la alimentara din sat cum nevoile mereu crescânde ale celor care trăiesc de veacuri aici au acum la dispoziţie bunuri de larg consum, ca: marmeladă, conserve de peşte, zahăr, pâine şi ulei pentru toată lumea, pe cartele galbene şi roz, maiouri, pantaloni de tergal, brânză, feţe de masă din plastic, cuie pentru

casele noi, ciocane de bătut cuie şi se-cerători pentru secerat acolo unde nu poate combina. Noi auzim la difuzor şi putem să citim chiar şi prin ziare, dacă părinţii noştri sunt abonaţi, despre grija neobosită a partidului pentru înfăptuirea fericirii în toată ţara, până în cel mai ascuns colţişor. Acesta e izvorul de bază al tăriei şi forţei, cum ne-a explicat nouă tovarăşa, pentru că unii copii nu voiau să aducă la scoală sticle şi borcane. Creşterea avântului revoluţionar înseamnă şi pentru noi, copiii, să purtăm cravata roşie, să nu furăm mâncarea de la alţii în pauze şi să ne ferim de microbi. Şi să avem tot mai numeroşi membri în detaşamentul nostru care pleacă la cules de spice pe câmp.

Pentru că dragostea şi devotamentul reprezintă o înaltă datorie a poporului din care facem parte. La noi în sat, Gheorghe Tican şi Vasile Do-bre sunt primii care au intrat în gospodăria colectivă cu tot ce-au avut, adică cu mâinile goale, dar nu asta e important. Noi ştim că ei sunt însufleţiţi de hotărârea supremă de a nu se lăsa, chiar dacă unii chiaburi şi unele cozi de topor mârâie şi-şi ascund prin diferite gropi grâul şi porumbul, sau vacile şi bivoliţele prin tot felul de păduri. Degeaba, dacă ei nu înţeleg marea operă de construire, pentru că pentru ei va fi din ce în ce mai rău. Orice unealtă de muncă adusă la gospodărie e o contribuţie de preţ care va conduce la noi şi noi succese în ţara socialismului triumfător. Iar rodnicia muncii noastre se vede şi pe carnetele de note şi în acţiunea de strângere a gândacilor de Colorado de pe câmpul de cartofi.

Acest avânt nemaiîntâlnit al muncii din satul nostru e o realizare de netăgăduit. Dar aici mai sunt multe de făcut. Pionierii şi oamenii muncii din toată ţara, soldaţii şi ceferiştii nu precupeţesc niciun efort şi se gândesc la cele mai grandioase proiecte. De aceea, în încheierea la viaţa nouă a satului meu, noi trebuie să aducem călăuzitorilor geniali ai popoarelor lumii, lui Marx, Engels, Lenin şi Stalin, dar şi lui tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, un gând plin de recunoştinţă şi dragoste. Aceasta e compunerea mea despre satul meu cel iubit.

Elena nu mai avea linişte iar Leontina devenise parcă duşmanul ei secret, îi deschidea uşa şi o primea în casă, o urmărea cum îşi descalţă pantofii în hol şi inima îi bătea din ce în ce mai tare. „Intră, domnul profesor te aşteaptă”, îi spu54

nea cu o voce care încerca să pară indiferentă şi indolenta de Leontina închidea sfidătoare uşa în urma ei. Ajunsese oare deja s-o urască? N-ar fi putut spune asta dar ea cunoştea puterea de fascinaţie pe care un bărbat inteligent, de 38 de ani, cu părul sur şi mâini expresive, o poate răspândi în jurul lui la o masă înconjurată de trei fete cuminţi. Ştia asta din proprie experienţă. La nici 17 ani, într-o excursie pe munte, se îndrăgostise fulgerător, într-o singură zi, de un medic, conducătorul grupului. A fost prima ei „dragoste”… N-a uitat-o nici azi, şi azi mai simte din când în când, în pat, alături de Horaţiu, după vreun act consumat în aceeaşi stare de plictiseală reciprocă, mâinile înmănuşate ale doctorului Chindea mângâindu-i sânii peste pulover în întunericul refugiului de la Grind. Nu i-a putut simţi niciodată mai târziu – pentru că totul s-a consumat la fel de fulgerător, chiar dacă pe căruntul de Chindea l-a mai văzut de atunci de câteva ori – adevărata căldură a palmelor, adevăratele lui mângâieri. Cum ar fi fost ca degetele lui de schior şi chirurg încercat să-i atingă pur şi simplu pielea, sfârcurile întărite de frig, asta nu va şti niciodată. Iată de ce uneori, noaptea, i se întâmplă să creadă că mâinile imaginare ale doctorului Chindea se apropie de ea să-i pipăie trupul.

Dar Horaţiu e un băiat bun. Poate chiar spune că a avut noroc cu un asemenea soţ, de o extremă delicateţe. Să fi avut o slăbiciune anume pentru medici? Dar medicii sunt nişte bărbaţi care nu-ţi pot aparţine niciodată cu adevărat. Asta o şi nelinişteşte în situaţia de faţă, când Horaţiu dă meditaţii şi în fiecare miercuri şi vineri se izolează câte două ore în biroul lui împreună cu cele trei fete, la o masă pe care stau risipite caiete de conspecte, tratate de anatomie, pixuri şi creioane, foi albe. Din biroul lui Horaţiu se aud din când în când râsete, chicoteli, voci

participative. Da, el e un bărbat serios care ştie să glumească. Un excelent profesor de microbiologic, cum declară în orice ocazie Mironoiu, şeful de catedră. Însă un bărbat nu ştiu cum, de care nu poţi fi sigură până la capăt. E mult prea evident că îi place să lucreze cu fetele, că abia aşteaptă orele astea din zilele de miercuri şi vineri, e mult prea evident că dincolo de caracterul di dactic al acestor întâlniri (care aduc bani, altfel de ce ar face-o?) mai există ceva.

E plăcerea lui Horaţiu de a se şti înconjurat de trei fete simpatice, ba chiar frumoase, pe care le poate face să râdă sau să fie serioase după plac. Pe care le poate privi, provoca, fascina, ameţi, le poate răsuci, cu toată ignoranţa şi naivitatea lor de adolescente timide, cu trupuri împlinite de femeie, prin coridoarele şerpuitoare ale creierului său de om viu. Horaţiu, domnul profesor Horaţiu Mălinaş, vorbeşte, explică, atrage atenţia, vocea lui urcă şi coboară, se încălzeşte, se rupe în exclamaţii, se surpă în întrebări, se opreşte meditativă, obosită, placidă, e rece, gravă, repezită, sonoră, atinsă de un voal de răguşeală, e vocea lui. Şi Leontina, fata cu ochi verzi şi breton, moare după vocea asta. Elena simte asta şi parcă o şi vede pe fată căzând într-un fel de transă a ascultării care-i încremeneşte mâna cu pixul la jumătatea foii de caiet. Atunci privirea lui Horaţiu se trezeşte şi ea din indiferenţa în care o aruncase concentrarea dizertativă a propriei voci şi această privire începe să se mişte printre cărţi, caiete şi manuale până acolo, în acel punct în care ceva se întâmplă, fără să se vadă cu adevărat ce se întâmplă. „Iar visăm, domnişoara Leontina, iar visăm!”, aproape de fiecare dată aceeaşi observaţie care nu este un reproş pentru că e formulată cu o voce şoptită, visătoare, încercând să înlocuiască prin felul în care accentuează unele silabe, oboseala cu voluptatea, nemulţumirea cu îngăduinţa. E ca şi cum Horaţiu i-ar spune fetei că ceea ce pare negativ în gestul ei e la urma urmelor o negativitate de la sine înţeleasă, în firea lucrurilor şi de dorit, că e mai bine adică să visăm pentru că la urma urmelor păcatele

noastre nu contează, nu au prea mare importanţă, sunt mărunte şi implacabile. L-a auzit de câteva ori admonestând-o astfel pe Leontina, prin invocarea acestui păcat benign al visării, şi încet-încet, în deliberările ei interioare din bucătărie, în faţa aragazului sau cu mixerul învârtit într-o oală cu aluat, atenţia a început să i se mute de pe cuvintele lui pe vocea lui. Vocea lui spunea altceva decât cuvintele lui. Iată, îi trebuiseră atitia ani de căsnicie ca să înţeleagă acest adevăr şi să se sperie.

De aceea, Horaţiu trebuie să fie conştient de faptul că izolarea lui în birou în cele două ore de lecţii nu poate fi în realitate o izolare şi că, ea, soţia lui, poate oricând să apară acolo cu o întrebare, cu o farfurie de prăjituri, cu o chemare la telefon, cu propoziţia „Horicel, să-ţi mai fac o cafea?”, cu o chestiune urgentă de care era gata-gata să uite: „A! iartă-mă, te-a căutat nu ştiu de ce Boiculescu, zicea să-l suni. Intră, vorbeşte, îşi cere scuze, se preface indiferentă, însă toată atenţia ei e concentrată asupra Leontinei, pe care o observă cu coada ochiului, fulgerând-o din când în când cu priviri aşa de scurte, că par mai degrabă nişte clipiri neobişnuite ale ochilor. Fata e însă sigură pe ea, ba chiar lasă să-i apară pe buze un zâmbet obraznic de indiferenţă, ca şi cum i-ar înţelege satisfăcută neliniştea neputincioasă cu care încearcă bă-i atragă atenţia lui Horaţiu că mai există şi un alt prezent, cei al cuplului lor. Cine e fata asta, se întreabă Elena intrigată şi unde o face să evadeze vocea lui Horaţiu, o fi chiar îndrăgostită de el? Şi ştie ea ce i se întâmplă, vrea cu adevărat să dea examen la medicină sau „pregătirile” pe care le face cu Horaţiu, manualele şi tratatele de medicină n-au în ochii ei nicio importanţă?

Când soţul ei i-a spus, la începutul toamnei, că va avea în grupă şi o fată de la internat, recomandată chiar de directorul Hermel, prietenul lor, ea s-a mirat. Fetele de la ţară şi medicina! Atipic, cu totul atipic. Plus că soţul ei e un profesor mofturos, care nu lucrează cu oricine, darmite cu o ţărăncuţă cu ochi verzi şi gesturi neşlefuite în care se citeşte o bruscheţe prea energică, făcută pentru cu totul

altceva.

Iar pe Horaţiu Leontina nu-l priveşte, ci îl studiază, îl analizează calmă, perfidă, placidă, atentă şi rece, de la o distanţă ascunsă, cu o răceală de femeie care ştie multe. Aşa i se pare Elenei, că fata asta ştie mai multe decât arată, că prospeţimea chipului ei e o mască, în prezenţa profesorului în ea se petrece o modificare ce nu poate fi observată nici în culoarea obrajilor, nici în mişcările mâinilor, nici în strălucirea privirii, ci poate fi doar intuită, simţită, aşa ca o neaşteptată schimbare de presiune atmosferică.

Asta o neliniştea, intuiţia ei în legătură cu Leontina. Era geloasă. Descoperea cu stupoare că e geloasă şi nu era geloasă pe Horaţiu care ar fi putut să facă o mică pasiune pentru fata asta cu mâna încremenită visătoare la jumătatea foii de caiet, era geloasă pe indiferenţa fetei, pe nepăsarea cu care ea stătea acolo pe scaun, cu coatele sprijinite pe masă şi aştepta. O aşteptare lipsită de emoţie, infinit răbdătoare, de femeie coaptă la minte, care a înţeles de mult banala repetabilitate a secretelor vieţii. Exagera.

De fapt, acum îi era ciudă pe felul în care ea însăşi evoluase ca femeie, îi era ciudă că la 17 ani, în refugiul de la Grind, strânsă în braţe de doctorul Chindea, care îi frecţio-na pe sub hanorac spatele şi coapsele, atingându-i ca din întâmplare sânii ascunşi sub pulover, printre fetele şi băieţii din grup pregătindu-se de culcare, ea căzuse atât de brusc, fusese fulgerată atât de brutal, fără să înţeleagă nimic decât un val fierbinte de emoţie şi o dorinţă nebună să se contopească imediat cu fiinţa lui Chindea, trecând prin straturile groase de haine, intrând în carnea lui cu torul, şi nu neapărat cu trupul pe care şi-l simţea din ce în ce mai cald, ci cu acel centru de energie în care se adunau la un loc creierul şi inima, sufletul şi bolboroseala sângelui. Picioarele încălţate în bocancii de munte, braţele amorţite, capul, stomacul nu mai erau ale ei sau oricum reprezentau doar nişte prelungiri ale miezului ei care puteau fi regenerate oricând printr-un simplu act de voinţă. La asta se gândea în momentul acela, asta îşi amintea acum Elena,

soţia profesorului Horaţiu Mălinaş, pentru că Leontina se afla în faţa ei, în cadrul uşii – şedinţa de pregătire urma să înceapă – şi Leontina avea vârsta ei de atunci şi mult mai mult curaj.

Titlu

NOTA AUCTORIS

Sunt acum în bucătărie şi mă gândesc la acest roman. Soarele joacă pe masă într-un pahar cu apă. Pielea mea se întinde nepăsătoare peste mâini, picioarele sunt învelite şi ele în pielea asta cu miros de bărbat. Bărbatul din mine tace, aşteaptă, îşi simte sexul chircit între pulpe, în papucii de casă, zece degete umede cu unghii groase. Inima bate normal, adrenalina în uşoară creştere. Astăzi nu mă simt pregătit să scriu, sensibilitatea mea prea virilă îmi subminează orice pornire. Ar trebui să încerc un exerciţiu de reeducare. Tac şi aştept o luminiţă, un pâlpâit, o intermitenţă sclipitoare, văd în faţa mea o linguriţă, un borcan cu miere, un cuţit ştirb, o bucată de pune. O ecuaţie simplă matinală şi nevoia unei explozii neauzite care să se petreacă în carne. Aud pendula mecanică de pe perete, bat darabana pe tăblia mesei, mă scarpin în cap, schimb poziţia picioarelor, clipesc, înghit, îmi mişc buzele, îmi înalţ umerii, îmi cobor pleoapele, repet în gând ceea ce face corpul, privesc bucăţile de materie din faţa mea, pâine, metal, sticlă, miere şi lemn, percep mişcările de început de zi ale intestinelor, înghit în gol şi epiglota se mişcă în sus şi în jos, fluier încetişor, îmi palpez dinţii cu limba, îmi studiez pe dosul palmelor venele proeminente, aud de afară zgomotul unui motor ambreiat, mă aplec în faţă, îmi dau capul pe spate, simt părul cum îmi atinge ceafa, simt un gâdilat atât de uşor, că ceea ce simt pare nepotrivit pentru natura mea.

Şi deodată descopăr că ar trebui să-mi imaginez ceva care să nu ţină de firea mea şi de mirosul meu de bărbat şi de fero-nionii mei implacabili şi atunci îmi spun că ar trebui să încep chiar cu un fir de păr, cu senzaţia caldă a unui fir lung de păr care ţi s-a lipit de obraz şi îţi intră în gură odată cu bucata de pâine pentru că tu mănânci.

Muşc din bucata de pâine unsă cu miere, încep să mestec şi văd: în aer se înalţă un deget delicat de femeie, buricul degetului face un gest rapid de iritare şi îndepărtează spre ureche firul rebel de păr.

Iată firul de păr lungindu-se încet peste urechea mea de bărbat sau femeie. Aerul e fluid, firul roşu de păr e lung şi uşor ondulat, lung şi cu vârful despicându-se de oboseală, lung şi curgându-ţi peste umeri împreună cu alte zeci de mii de fire de păr bărbătesc-femeiesc parfumat, mătăsos şi hipnotic, cu miros de măr crud.

Cu firul acesta de păr atins din întâmplare cu limba, extras cu greaţă printr-un colţ al buzelor, cu el ar trebui început. Ar trebui să încep cu o femeie zveltă, roşcată, frumoasă, abia trezită din somn, care stă la masă, mănâncă, se simte bine în aerul răcoros al bucătăriei, face al doilea gest rapid de iritare – acela de a-şi curăţa şuviţa de păr în care s-a ascuns firul rebel descris mai sus de firimiturile de pâine agăţate acolo odată cu înălţarea neatentă a mâinii – gestul ei seamănă cu mişcarea aceea nervoasă şi uşor speriată prin care vrei să îndepărtezi de faţa ta o albină, o muscă, o viespe, în întunecimea înfoiată a părului acestei femei e cald şi bine şi musca, viespea, albina s-ar fi ascuns acolo fericite, cana de lapte e acum în dreptul buzelor, auzi sorbiturile ei încete, gânditoare. Auzi şi vezi. Tu eşti acea femeie.

De la laptele cald pe care ea îl bea dimineaţa începe totul. De la abandonul visător citit pe faţa unei femei singure, dimineaţa, într-o casă din centrul oraşului, de la sorbiturile laptelui amestecate cu vuietul străzii şi de la pliurile subţiri ale buzelor atinse de lichidul liniştitor, de la senzaţia de umectare grasă şi de la fluiditatea albă a laptelui din cana albastră decorată cu pitici şi pistoale. Dar iată pielea obrazului pe care pudra ce va fi folosită imediat mai târziu nu va putea acoperi o sumedenie de zgrăbunţe ca un fel de nisip sângeriu, privite cu stupoare în oglindă, în timp ce-ţi speli periuţa de dinţi şi o pui în pahar. Şi atunci conştiinţa alarmată că ai făcut o alergie şi nu ştii din ce, atunci gândul că pielea şi creierul tău sunt

produsul aceluiaşi genom originar. Te gândeşti la foctusul care are un creier şi la creierul care naşte cu răbdare pielea în care sunt învelite pe nesimţite braţele care încă nu există şi sânii care nu există şi rotunjimea hidrocefală a capului şi carnea nărilor sternul limba genunchii.

Mai departe ar trebui să se întâmple ceva ca şi cum carnea de pe obraz ar începe să se descreţească. Şi barba să devină moale, subţire ca un abur blond şi rece, apoi să se resoarbă cu totul, spână, copilărească. Să redevii băiatul care ai fost şi din băiatul care ai fost să se nască fetiţa care n-ai fost niciodată. Unghiile să-şi piardă striaţiile lor rigide de fumător împătimit, sprâncenele să pară o linie subţire, roşcată, abia trasă cu creionul, genunchii pătrăţoşi şi păroşi să devină ovoidali şi o transparenţă de epidermă subţire şi plină de zgârieturi să ţi se înfăşoare pe coapse, pe umeri. Penisul tău să devină o vulvă şi-n pielea albă şi roză ca o pânză de voal şi ca o suprafaţă de piatră lustruită zgâriată cu acul să pulseze amintirea urzicilor, arsura mărăcinilor de pajişte, mirosul de urină de oaie al ierbii de pe deal. Inima ar putea să-şi sporească bătăile, venele tale feminine s-ar desena peste tot, pe pulpe şi pe sâni, pe braţe şi pe dosul palmelor, ca rizomii de plantă, cu albăstrimea lor difuză, minerală. Bărbat-copil, copil-fată, fetiţă-femeie, căpşor şi umeri plăpânzi, ochi-ochişori, picioare-picioruşe, guriţă roşie, cărnoasă, umedă, palme albe şi mici, palme mici şi murdare de sucul murelor, de iodul ruginiu al nucilor verzi. O limbuţă trandafirie şi neastâmpărată ca de căţel, dinţi mărunţi ca orezul, între pulpitele grase cuta dulce a sexului. „Hai să-i mănânce tata funduleţu! Hai să-i pape mama năsucul Hai să-i pupe buna bubiţa să-i treacă!” Fetiţa plânge, fetiţa râde, fetiţa face nazuri, fetiţa creşte, codiţele sunt blonde. Gâgâlicea-ţoncuţa-Tinuţa. Bărbat-femeie şi femeie-bărbat. Ar trebui acum ca trupul tău bătrân să se topească într-un nou organism şi-n materia lui fremătândă şi enorm de sensibilă, saturată de sânge, plămânii şi splina, rinichii şi ficatul, coloana vertebrală şi creierul mic să-şi regăsească paradisul pierdut. Eşti singur

şi ţi-e frică, n-ai reuşit să scrii niciun rând, eşti un bărbat matur şi caraghios. Ai intrat în bucătărie şi te-ai aşezat pe un scaun. E dimineaţă. Te gândeşti mai departe la romanul acesta.

titlu

LUDUŞ ET JOCUS

Republica Populară Română este o ţară în care ai învăţat pentru prima dată să scrii într-o bancă înaltă de lemn cu tăblia plină de mâzgălituri. În fiecare an, la sfârşitul şcolii, tovarăşa învăţătoare vă cerea să aduceţi de acasă bucăţi de sticlă şi şmirghel, cârpe şi găleţi de apă cu leşie. Urmele de creion, de cerneală, de briceag, toate mâzgăliturile, cuvintele, zgârieturile dispăreau ca prin farmec. Făceaţi băncile lună, vă tăiaţi degetele, mâini amorţite şi băşici sub piele, ţipete, râsete, chirăieli, priviri preocupate, munceaţi cu o seriozitate de oameni mari, deschideaţi larg geamurile şi praful de lemn vechi dispărea încet ca un fum. Nu poţi să uiţi nici acum mirosul lemnului de fag râcâit cu ascuţişul ciobului de geam spart, frecat cu fâsâi de pânză abrazivă, mai aspre sau mai fine, până ţi se umflau palmele. Oboseai şi priveai încântată. Nu poţi să uiţi nici strălucirea, nici albeaţa tăbliei de lemn, nici netezimea nici prospeţimea, nimic. Palmele tale umflate pe lemnul lustruit. Alte senzaţii legate de zgomote, fâşâituri, păcănituri, palme plesnite una de alta, voci, interjecţii… Banca ta, o incintă neprimitoare, ca o cuşcă şi ca o turelă de tanc, în care te urcai gâfâind după alergătura din recreaţie, stăteai acolo cuminte, cocoţată la înălţime, până în clasa a III-a n-ai reuşit să atingi podeaua cu picioarele. Ascultai vocea dogită de tutun a învăţătoarei şi-n aer se trezea mirosul acela insuportabil de motorină noroi rumeguş cizme de cauciuc pâine cu marmeladă cerneală bocanci murdari şi tenişi chinezeşti. Uneori, iarna, lângă soba încinsă de teracotă, adormeai.

Nu erai încă la scoală, abia dacă aveai şase ani, şi nu cunoşteai încă în întregime alfabetul. Căutai literele pe titlurile mari din ziar. Ştiai să pui degetul pe litera A din cuvântul REPUBLICA şi pe litera o din cuvântul

POPULARĂ. Ştiai să găseşti cuvântul MOR în cuvântul ROMÂNĂ, răsturnând scrisul pe dos, dar încă nu erai în stare să silabiseşti cuvintele normal, de la cap la coadă, pentru că încă nu ştiai cu adevărat să citeşti. Nu, nici nu se punea problema de a spune dintr-o singură răsuflare *acilbuper amlupop ănâmor*, ca în clasa a IV-a, când erai deja pionieră şi te credeai grozavă, cu toate cuvintele tale răsturnate şi – îţi închipuiai tu – cunoscute numai de tine. Uneori puteai articula incredibil de repede propoziţii întregi, întrebai, de exemplu, ce *i-am icaf*? sau *ednu et icud*? şi râdeai fără niciun motiv. Nu ţi-era greu să foloseşti limba asta, ai fi fost în stare să vorbeşti toată viaţa numai în cuvinte răsturnate. Minodora Elena, colega ta de bancă, se simţea nemaipomenit de fericită să-ţi răspundă scurt şi conspirativ *enib* sau *as am coj*. Nu erai încă la şcoală dar tu ştiai deja să desenezi, căznindu-te la fiecare literă, propoziţia următoare:

A… R. R P

— Dând, e un

„Ştii ce am scris aici?” te grăbeai să întrebi imediat şi pe mama şi pe tata şi pe bunica şi pe bunicul şi pe Ileana şi pe Tuţi şi pe Gigela şi pe nenea Willi şi pe nenea Mihai şi pe Aneta proasta şi pe Sanda buleandra şi pe Ana drigana şi pe Ghinel purcel şi pe Nicu piticu şi pe Toni pişoni şi pe Tăvică măgărică şi pe toată lumea cu care te întâlneai pe stradă la bufet după ţigările vecinului Briotă la grădiniţă la alimentara la leagăne în pădure după mure în grădina lui Muşat la furat.

Şi ce furaţi voi acolo? căpşuni ridichi corcoduşe curmale roşcove scripti prăjiţi pancove? Sau cotu’ şi pişcotu’ labele şi botu’ ăla bala portocala ia în braţe oala? Nu, voi furaţi mere crude, dude verzi, struguri acri, prune care vă strepezeau dinţii, pui de pisică, cuiburi de vrabie, nămol cu care vă făceaţi negri ca nişte ţigani, paie de foc, lemnisoare, cioburi de sticlă, cutii de conserve pentru mâncarea păpuşilor, cartoane, hârtii, dopuri de plută, sticluţe de medicamente, bucăţi de stofă, excremente de oaie, vârfuri de coasă, pantofi rupţi care deveneau bărci

sau sănii pentru păpuşile voastre de cârpă, cuie ruginite, şuruburi, camere de bicicletă, sâr-me, capete de sfoară, tinichele rotunde care deveneau bani. Şi ce făceaţi voi acolo în casa şi în grădina şi în şura părăsită a lui Musat? Cineva lua o foaie de hârtie şi un chibrit ars şi întreba: „Cine ştie să citească?" Apoi făcea următorul desen (chiar mai urât şi mai greu de descifrat decât ceea ce se vede mai jos):

şi zicea: „Acum citeşte!" şi ha răspundeai: „Păi nu ştiu să citesc" şi cineva zicea: „Atunci citeşte cum citesc eu": ŞUNCA CÂT LAMPĂ PAT şi hi citeai cum citea el sau ea şi la sfârşit toată lumea râdea de o durea burta, se tăvălea de râs, crăpa de râs, hohotea până când nu mai putea, murea de râs. AI MÂNCAT CĂ-CA-TU! AI MÂNCAT CĂ-CA-TU! strigau în cor Andrei şi Tăvică, Ghinea şi Manea, Tuţi şi Sanda, Mioara şi Gigela, Ana şi Aneta. Mai ales Ana şi Aneta, pe care nu le întrecea nimeni la limba păsărească. *Bupină zipiua*, *tanpiti Anapi*, *ai* pl *mâmpicat topicapina*? adică „Bună ziua, tanti Ana, ai mâncat tocana?"

Dar ce vindeaţi şi cumpăraţi voi acolo? Mâncare, pistoale, fasole, plăpumi, cărţi şi caiete, cutii şi oale, macaroane, măsline, morcovi, castele, tranzistoare, ţări şi continente, haine de fâş, banane, lumănări, acte de la primărie, costume de cangar, pământ, batoze, cărucioare de copii, bluze, baticuri, mitraliere şi tancuri, haine de gabardină, potcoave de oţel, rractoare şi căruţe, iugăre şi hectare, creolină pentru cai şi Verde de Paris pentru şoareci, curse de prins cloţan, porci de Bazna, cucuruz şi coviltire, foraibăre şi droturi de făcut părul, toate cuvintele pe care le ştiaţi de acasă şi le învăţaţi în fiecare zi şi pe care în jocurile voastre le foloseaţi în fiecare zi pentru a vă mândri cu ce ştiţi.

Venea câte un copil care era gata să vândă până şi alfabe-mi morse, dar asta se întâmpla după ce ştiaţi deja celălalt al-Tibet, de litere. Venea cineva cu o cărticică mai mică decât o ua-mă, vă lăsa să-i pipăiţi copertele negre de vinilin şi vă întreba: „Ştiţi ce-i asta?" iar voi spuneaţi: „O

cărticică”. „Nu; agendă”, spunea cineva. Şi cineva, Aneta sau Ghinea, Tău; că sau Ileana, spunea: „Atunci o agenduţă”. „Bine, o agen-Jută. S-o deschidem. Treaba asta vă costă 5 bani. Ei, ce vedeţi. ici?” După care vă apucaţi să învăţaţi linii şi puncte şi să – orbiţi prin linii şi puncte, ciocănind în ziduri, în pereţii şurilor, în trunchiurile copacilor, în geamuri, în băncile de la >coală, în uşile de la closetul şcolii şi în tot ceea ce putea scoate sunete scurte şi sunete lungi, în creioane şi în pensule la ora de desen, în sticluţele de cerneală, în ghiozdane, în gri-iajui bisericii şi în beşicile de porc cu care ieşeaţi pe stradă iarna, în capacul cazanului de fiert la porci şi în pereţii de scândură de la coteţul găinilor, în poarta de tablă a lui nenea V Vi Iii şi în capacul coşciugului când a murit băiatul lui nenea vvilli, Nu aveaţi nimic sfânt. Mintea voastră se confunda cu alfabetul morse şi morsele erau nişte animale care trăiau într-un ocean îngheţat, departe de acea ţară numită Grecia în care oamenii scriau numai şi numai în alfabetul grecesc. Pentru că în agenda cu coperte de vinilin care timp de câteva luni vă schimbase cu totul viaţa tu ai descoperit şi acel alfabet cu r, A, A, E, n, *I.*, e şi alte litere (unele semănau cu literele mari, din română, pe care le ştiai de mult). L-ai învăţat repede şi ai început să desenezi cu încântare aceste semne numai ale tale peste tot, mai ales pe garduri şi pe pereţii caselor ca să le vadă lumea şi să se mire. Era secretul tău, numai al tău. Şi ce mândră erai, ca o cadână într-un serai...

Sloiurile de gheaţă picură în dreptul ferestrei, de câteva zile încoace pe pervazul pe care tu risipeşti dimineaţa firi miturile de pâine apare un piţigoi verde sau galben sau cenuşiu sau roşcat sau împestriţat de toate culorile astea la un loc, a început (îţi spune calendarul de sub sticla de pe noptiera pe care Agnes îşi ţine ştrampii, creioanele, borcanele goale de dulceaţă, caietele, punga cu vată şi trusa cu ace şi aţă) săptămâna Rosina – Mathilde – Klemens – Hilarius – Gertud – Eduar, care se va sfârşi şi ea cu o fulguială uşoară umedă imponderabilă, pentru a face loc sfinţilor Josef – Irmgard – Alexandra – Lea – Toribio –

Katharina, toţi coborând în mijlocul oraşului, chiar în vechea cetate medievală, învăluiţi în ploaie şi ceaţă şi poate descoperindu-şi feţele aspre într-o zi cu lumină anemică, filtrată prin rămurişul castanilor de lângă Turn.

E totuşi primăvară. Luni după-masa şi fereastra deschisă. Ai febră, eşti bolnavă, trei zile de scutire medicală, eşti singură, fără colegele tale de cameră prizoniere în *sala de meditaţie*, dormitorul comun, şapte paturi de fier: Anne Maria Schmidt, Nicoleta Deleanu, Emilia Sabău, Isabella Teutsch, Agnes Popazu, Crina Minea şi tu, Leontina Guran. Ai devenit acum un fel de şobolan al singurătăţii, asculţi liniştea lichefiată a pereţilor, liniştea ca o apă, lichidul verde albastru gros şi transparent al aerului în care tac scaunele, noptierele, hainele aruncate pe scaune, mâinile tale fierbinţi. Ghemuită în pat, tremurând sub păturile cu miros de praf şi parfumuri amestecate. Ziua se stinge şi curge în auz ca şi cum rostul ei ar fi să se înnămolească într-o pâlnie imensă întunecată, urechea ta. Glasurile copiilor jucându-se sub castani şi bubuit de covoare bătute în curţile din jur, sonerie de bicicletă, un câine care urlă departe, o vrabie cu pieptul alb-cenuşiu încremenită o clipă în cadranul ferestrei. Lumea se naşte acum în capul tău, zăboveşte acolo ca un dulce conglomerat de zgomote fără nume. Ai putea face efortul să le diferenţiezi, să te smulgi din căldura ameţitoare a febrei şi să descoperi banalitatea acestei singurătăţi, însă în felul acesta lumea din capul tău şi-ar anula orice savoare. Ceea ce ţi se întâmplă acum în acest trup înfiorat de fierbinţeală – iată până şi profilul atât de masculin al domnului profesor Horaţiu Mălinaş răsfoind un atlas cu planşe colorate de anatomie – e ceva potrivit pentru cuvântul „voluptate”, pentru cuvântul *voluptas* pe care îl cunoşti de la orele de latină, în care ai simţit de la bun început un fel de ameninţare, un fel de ferocitate a plăcerii cu totul străină de puterile tale de fiinţă neapărată, pe care l-ai asociat imediat cu o dorinţă de pierdere, cu o dorinţă de contopire cu lumea din jur şi de renunţare la tine.

Aşa începe totul, cu renunţarea. Să scapi de rigiditatea ta băieţoasă, de fată bună la jocurile de echipă, în care s-au pus mari speranţe, să-ţi uiţi această permanentă înclinaţie de a desface firul vorbelor celor din jur în nenumărate nuanţe, de a-ţi strânge repede fusta pe lângă coapse să nu ţi-o ridice vântul prea sus, de a-ţi muşca buzele pentru a nu-i spune lui Didi Zăgreanu, un nesuferit plin de fumuri şi cu vocea piţigăiată, ce crezi cu adevărat despre el. Renunţare şi întoarcere înapoi pe dealurile de sub munte, la focul la care se frige slănina, în grajdul în care aburul cald al baligilor de vacă te învăluie ca o cămaşă muiată în ulei, în bucătăria de vară plină de muşte, cu fruntea lipită de *surţul* lucios al bunicii Profira. Să te reîntorc! acolo în grădina casei voastre, unde neobrăzatul de Vaier, vărul tău, îţi trage brusc chiloţii în jos şi priveşte ca-n somn cuta întunecată a sexului tău de fetiţă fără sâni, să regăseşti înţepătura miriştii în tălpile goale, senzaţia cleioasă şi fierbinte a pâinii rupte-n bucăţi chiar în gura cuptorului, bocancii plini de sânge ai bunicului Marcu în decembrie după tăiatul porcului, aruncaţi ca nişte şobolani morţi lângă treptele de la intrare, mirosul persistent de untură râncedă impregnat în grinzile podului, praful din buzunare la sfârşitul verii când frunza cireşilor păleşte inutilă.

Însă aici e aerul în care a rămas mirosul de oaie creaţă şi făină al elevei Teutsch Isabella şi mireasma de apă stătută într-un pahar cu trei fire de busuioc pe care o răspândeşte în jurul ei Emilia, bruneta şi masiva şi moralista Emilia Sabău, fata de popă, aici e doar parfumul de măr zemos şi acrişor, muşcat pe jumătate şi uitat pe colţul noptierei de Nicoleta – mărul verde verzui cu punctişoare ca porii unei epiderme de copil, şi colega ta care a fugit în oraş într-o greţoasă sală de cinematograf, topită toată în palma lată a lui Feri strângându-i febril degetele şi încercând să-i atingă genunchii, palma lui căutându-i fremătătoare pulpele, picioarele ei încapsulate în ştrampii *Triumph*, subţiri şi cenuşii ca pânza de păianjen, ştrampii primiţi cadou de la Arme Maria,

săsoaica din Saschiz, mărunţica şi pistruiata, limfatică Anne, cu dinţii ei de şoricel famelic şi părul ei rigid, prea lucios, de păpuşă sintetică, atât de neînsemnata şi mititica fiinţă Anne, că pentru ea dessows-urile n-au niciodată un număr potrivit.

Cu dinţii strânşi, pentru că iar îţi apare în minte profilul lui Horaţiu Mălinaş, răsărind dintre planşele de anatomie, buzele lui mişcându-se egal şi pleoapele aproape fără clipire, dar şi cu o dulce senzaţie de leşin care coboară din creştetul capului, prin ascunzişurile tale medulare, şi se opreşte catifelată în pliurile senzitive ale sfincterului. Reîntoarcere, recădere, catapultare într-un timp ca un fel de acvariu, copilărie dispreţuită, urâtă, satul tău de sub munte, o lume din paragina milenară a vieţii. Ai fugit, ai avut norocul să poţi fugi, eşti acum elevă în penultimul an de liceu într-un oraş adevărat, ţi-ai jurat că ai fugit pentru totdeauna şi e de ajuns acum să auzi valul ritmic de ţipete al grupului de copii de afară, cucurigul stins al unui cocoş pe vreunul din dealurile ce înconjoară cetatea, claxoane de maşini, zgomot de paşi, fâlfâitul de aripi al porumbeilor adăpostiţi pe cornişele bisericii luterane de lângă internatul vostru cu ziduri medievale, ca totul să alunece să se prăbuşească într-un întuneric de care nu ţi-e frică.

Foşnetele oraşului se insinuează peste tot, prinse într-o senzaţie stranie de bucurie, ocupă aerul cenuşiu în care stai şi în acest aer obiectele par să fi intrat pe nebăgate de seamă într-un schimb infinitezimal şi continuu de substanţă materială, pătura pare să renunţe la marginile ei zdrenţuite şi aceste margini par să se scurgă în melasa saltelei, cearşafurile albe par să fi ajuns la un transfer de atomi cu pluşul de var al pereţilor. Ai descoperit această singurătate a unei după-amiezi de luni şi carnea ta împânzită de febră se simte acum puternică. Sloiurile de gheaţă din faţa ferestrei încremenesc în transparenţa lor opacă. Infirmeria internatului e plină, fetele strănută, tuşesc pe rupte, nu mai e loc, doctorul ţi-a prescris trei zile de stat în cameră, cu ceaiuri, aspirine şi

cât mai multă miere şi lămâie. Aşa încât vârfurile picioarelor tale bâjbâie acum pe duşumea în căutarea papucilor de casă, treci printre paruri, scoţi reşoul din dulap, îl bagi în *priza*, iei de pe noptieră ibricul în care sclipeşte un rest de lichid auriu clătinat sub o pojghiţă strălucitoare de oxid, deschizi uşa şi ieşi pe coridor, într-o lumină de celuloid zgâriat.

Scăpase şi de frică şi de minciună şi de ruşine. lovită le-a administrat la repezeală câte două-trei bastoane la palmă, i-a pus să-şi scrie numele pe o hârtie şi i-a împins afară, în uliţă, trântind uşa. Nici nu-i venea să creadă că scăpase atât de uşor. S-a uitat cu atâta speranţă la tabloul de pe perete şi poate că asta o ajutase. Dar Ghinea *e* un prost şi Tăvică n-are creier. Tuţi şi Sanda, două gâşte şi gata. Şi pârâcioase! Nu se mai joacă cu ele. Şi nici cu băieţii. Ea n-are ţâţe şi nici nu vrea să aibă ţâţe. Ea nu vrea să aibă copii, ea n-a văzut niciun spion, ea nu vorbeşte prostii, ea s-a îmbrăcat odată cu toate rochiile maică-sii, care miroseau a transpiraţie şi a parfum din sticluţa de maşinuţă, dar maică-sa nu ştie, că era plecată, şi ea şi-a băgat odată degetul adânc în păsărică şi n-a durut-o, şi i-a lăsat odată pe Lupu să-şi bage botul în chiloţii ei şi s-o lingă, şi ea s-a urcat odată pe magazie să-l vadă pe vecinul Gridean ce face în closet şi l-a văzut că şi-o freacă şi s-a speriat rău de tot, şi a visat odată că e în pielea goală şi că face pipi în palma lui Ionuţ care o strângea de nu mai putea, ea a păţit şi altele, dar ea nu spune, n-are decât s-o bată, pentru că ea n-a văzut niciun spion, ea n-a văzut nimic. Ea ştie poezia aia cu „steluţa” şi poezia aia cu „voios îţi cântă slavă ţie” şi cântecu ăla cu „văd Dunărea, falnicul apelor drum” şi pe ăla cu „privesc din Doftana”, le ştie pe toate de la serbare, unde stă în rândul întâi şi are ciorapi trei sferturi şi fustă şi bluză şi s-a spălat pe gât, în urechi, are batistă curată, nu se bâţâie, stă dreaptă şi nu se uită în sală, nu se uită decât la peretele din fund şi-n întuneric îl vede pe *tovarăşul* în tablou. Ea e cuminte şi învaţă, ia note mari. A văzut şi ea scris pe pereţi cuvinte urâte, IONICA PROASTA, GIGEL E UN BOU, PULĂ ÎN PIZDĂ, NELU

NEBUNU', le-a văzut pe toate gardurile, la alimentara, la poştă, la cântarul de grâu şi la Căminul Cultural, dar a văzut la şcoală în ramă pe pânza roşie şi cuvintele ÎNVĂŢAŢI, ÎNVĂŢAŢI, ÎNVĂŢAŢI! şi ea e de acord, ea învaţă, pentru că trebuie să facă ceva în viaţa asta, cum i-a spus tata. Dar ce zicea nenea lovită cu *diligenta*? Nu cu diligenta, cu *piligenţa*, ba nu cu *corigenta*, ei pe dracu' cu corigenta, că doar ştie ce-i aia! Cu *viligenţa*, aşa a zis. Şi aici n-a înţeles ce trebuie ea să facă. Era ceva cu *tovarăşul*? Era ceva cu „proşti”, cu „căcăcioşi”, ce urât vorbeşte şi nenea lovită ăsta! Sau ce era, ce era? Trebuia să pârască? Să-i scrie pe hârtie pe ăia care fac gălăgie? Ea n-are viligenţa că nu e pârâcioasă, şi gata! S-o bată până mâine, că asta e. Şi dacă-i vorba pe aşa, ea vrea în America, pentru că acolo are o mătuşă fugită şi care trăieşte bine mersi. Şi mătuşa ei nu-i „şpi-oană”. Şpioană sau spioană? Mătuşă sau mătuşă? Aşa se zice, Tina, cine să-ţi spună? Aşa se zise sau nu se zise aşa? Ptiu, drace! Şi-a încurcat limba. Păi cine, tocmai ea care ştie să turuie pe nerăsuflate:

Barză-varză, ce-ai în cioc? *Bibilică-n poloboc, Băbătie-n păpădii, Bălărie-n pălării*.

Barză bearcă, ce-ai în plisc? *Papricaş din paraclis, Papanaşi de paparudă, Bobote de babă surdă, Buburuze-n mazăre, Cucuruz şi crumpene, Sare sură în şiştar, Şovar şi ienibahar*.

Barză moartă, ce mănânci? *Mănătărci şi mure dulci, Dude de la dada Diţa, Zarzăre de la Zoiţa*.

Păi ea ştie aşa de multe vorbe din astea, că pe unele le ştie de la bunica Anuţa şi pe altele le-au născocit copiii, cum a făcut într-o zi Costel-purcel: *ţintarul ţiuie, tătarul turuie, so-barul suduie, aurarul ciuruie, homarul horcăne*. Violeta-supă-răcioasa a încercat şi ea să inventeze una: *eu pun lupa, tu papi pipa, eu sparg priza, tu arzi chiza*, dar nu i-a mai ieşit pentru că nimeni nu ştia ce e aia o „chiză”, şi atunci un copil a zis că nici nu contează ce e aia, că dacă el vrea să zică „chiză” la orice, la o bucată de hârtie sau la o aşchie de lemn sau la iarba uscată sau chiar la *chizda*

dintre picioare, el poate s-o facă pentru că nimeni n-are cum să-l oprească şi arunci ei au înţeles că dacă tu ştii ce zici nici nu mai contează ce zici şi au început jocurile:

— Eu am un curcubeu!

— Şi eu un curcumeu!

— Şi eu un curcuvoi cu penele vâlvoi!

— Şi eu un curcan curcănit cu curu' cănit!

— Eu am un caraculac!

— Păi şi eu am un chirichitac!

— Şi eu o cocomârză!

— Păi ai tu o cocomârză, că eu am un ciupilopiscârţ!

— Şi eu un piletancrop cu telescop, na!

— Şi ce dacă, nu-mi pasă, că eu am o maracasă şi un muzipian chilipitan, şi un ciociosiring!

— Te lauzi ca o tâmpită, că eu am un bibilopanisetru şi un mimicocor mistrocal, şi o motobicipicioroangă şi o bici-picioretă şi un avipor şi un pantozaider şi o buburaşcă şi…

— Că tu le ai pe toate, proasta dracului! Că io parcă nu am dardelamă pe nâipe, lăpădigă cu măgălimă şi pacripas în fusertaş!

— Mă, da' cretini mai sunteţi, că eu am o rapaşută în paraşută şi o arpataşă sub masă şi mai am un văr în Mosalia, o soră în Torpugalia şi un unchi în Cubureşti, să mi-o beleşti!

— Bă, puţiri-muţiri, bă pispirică-pipilică, bă căcăţişu-pişu, vrei una?

Câteodată începea bătaia, dar şi asta era o bătaie în joacă, cu pumni în nas care nu erau pumni în nas şi cu înjurături care erau râsete, cu scuipături simulate şi lovituri de palmă oprite lângă obraz, cu ţipete stridente şi urlete înspăimântător de comice, cu limbi scoase şi pleoape întoarse pe dos şi cu degetul mare băgat între arătător şi inelar. Se jucau de-a orice. Aşa era pe vremea aceea. Şi Leontina deschise uşa casei şi intră. Tata o aştepta cu cureaua, mama cu mâncarea pe sobă, pisica dormea pe dulap şi din radioul deschis se revărsa în cameră un marş muncitoresc, viril şi hotărât.

În Republica Populară Română muncitorul ară, ţăranul strânge fânul de pe câmp şi-l bagă în furnale, pionierul vesel fotografiază recoltele bogate de borceag. Porumbul creste printre hergheliile de cai, scriitorul pleacă în Ţara Ardealului şi râde la soare, canalul Dunăre-Ma-rea Neagră a început să prindă contur şi aleargă la vale sub stele. Ţesătoarea se scoală de dimineaţă şi bate fierul cald, învăţătoarea se culcă târziu, cu sublerul şi micrometrul sub pernă. Duduie tractoarele, chiuie combinele, coropisniţa zboară peste lanuri de soia, peste plantaţii de vâsc şi zăvoaie mănoase. A venit toamna, forjorul iese din schimb şi intră în şedinţă, activistul recită poezia şi pleacă, în şcoli creste elanul tovărăşesc, nimeni nu precupeţeşte efortul. Gospodina produce hârtie de ziar, zidarul scrie ziarul, ziditorul de noi ctitorii îl citeşte, fiul lui îl face sul şi-l duce la centrele de recoltare. Bate vântul de primăvară în bibliotecă, e o lumină de vis, lumea se scoală de dimineaţă şi se risipeşte, camioanele fornăie, minerii îşi fac datoria în abatoare. Cântecul creşte din ce în ce. Potcovarul pune mâna pe seceră, zootehnistul deschide fereastra grajdului şi respiră adânc, telegrafistul apasă pedala, macaragiul îşi reazemă macaraua de zid şi intră în hală, apele ţării sunt limpezi, peşti mari cu ochi nevinovaţi de fecioară se zbenguie prin diferite locuri, vacile cresc şi ele avântat. Cântă cucul prin pădurile patriei, ţăranul leapădă căciula, îşi suflecă mânecile, pune mâna pe creion şi aduce graficul la zi, în abataje domneşte zâmbetul plin, ostaşul îmbracă salopeta de protecţie şi intră în laboratorul zootehnic, frezorii-rabotori ţin în mâini bogăţii aurifere perfecte, e bine pentru o mie de ani.

În Republica Populară Română brutarul înfige cazmaua în nisip, copilul silitor a terminat schimbul trei, bate vânt de primăvară, pământul musteşte de entuziasm, pe canalul Dunăre-Marea Neagră au fost plantate steaguri unu câte unu şi doi câte doi. Tovarăşul apare la tribună şi face cu mâna, fotograful îşi trage pe mâini mănuşile de azbest şi declanşează, stâlpii de înaltă tensiune stau drepţi, e bine, e sublim. Printre corcoduşi şi curmali,

printre arbori de pâine şi cozi ordonate la zahăr pe cartelă răzbate cântecul. E energic, e invincibil, e pizdos. E bine în Republica Populară Română, viitorul luminos te aşteaptă, corabia porneşte, partidul nu se lasă, e cu noi. Popândăul a ieşit la marginea lanului să se predea, caii şi bivolii cântă, pe izlaz apar sonde şi schele, ciocane şi seceri. Au venit rândune-lele, e primăvară, e soare cu dinţi, iazul bolboroseşte alert, noi muncim până la ultima picătură. Aceasta e patria mea.

Sacul cu uruială pentru porci şi sacul cu grâu pentru găini îşi aveau locul în pod, pe o ladă lungă de lemn pe care n-o văzuse niciodată deschisă. Podul casei o atrăgea nu neapărat pentru obiectele lui (puţine şi neinteresante: scânduri şi laţi, rulouri de carton asfaltat, o ladă cu cuie ruginite, burlane vechi, bucăţi de tablă, bidoane de aluminiu şi damigene de sticlă), ci prin structura lui de grinzi şi căpriori cioplıţi din bardă şi prin geometria piramidală a acoperişului sub care – apăsată de o emoţie ciudată – respiraţia ei căpăta un alt ritm. Culoarea coaptă a ţiglelor aşezate în pantă pe scheletul de laţi transforma lumina într-un aer întunecat-roşiatic, mai greu şi mai catifelat decât cel de afară Domnea acolo o căldură uscată, vălurită continuu de adier de cu miros de frunză de măr şi de prun ce veneau din grădină, strecurate prin despărţiturile ţiglelor. Ridica temătoare capi îl şi descoperea lipite de lemnele acoperişului cuiburi cenuşii de viespi (făcute parcă dintr-o hârtie igienică ceva mai groasă, cum avea ea să constate mai târziu, când va vedea pentru prima dată la şcoală, în WC-ul profesorilor, un sul de hârtie igienică – „Şi ce face cu ea?” îl întrebase ca proasta pe Tăvică, „se şterge la cur, ce să facă!” aflase şi se înroşise toată de ruşine), le şi auzea bâzâitul, ştia că tocmai din cauza lor mama n-o lasă să urce în pod.

Mai mult decât orice o atrăgea mirosul acelui loc. Îi era frică de viespi, ştia că în pod sunt şi şoareci (şi de aceea cei doi saci cu grâu şi uruială fuseseră înălţaţi pe lada cea lungă) dar se simţea irezistibil atrasă de amestecul olfactiv în care se scufunda (miros de cărămidă,

mortar, cherestea, fructe uscate, fum, cereale, ceapă şi usturoi, fiare ruginite, rumeguş de cari şi păr de pisică) şi trecea peste interdicţia mamei. Se cuibărise acolo, între cele două pante ale acoperişului, un miros calcinat, călduros, comestibil, acid şi uleios, îmbătător şi respingător totodată, greu ca mierea şi penetrant ca frigul toamnelor ploioase, plin de promisiuni fără nume. N-avea în el nimic marin, dar conţinea şi nuanţe de sare şi carne de peşte, pentru că în mintea ei mirosul podului se asocia cu trecerea vântului prin coroanele pomilor şi printre scândurile rău îmbucate ale magaziei din curte şi asta o făcea să audă valurile mării, foşnetul pânzelor pe catargele unei corăbii, plesnetul apei sparte de burta vasului.

Urca în pod când rămânea singură (mama era plecată la deal să risipească iarba abia cosită şi ea trebuia să aibă grijă de raţe, bibilici şi găini) şi de fiecare dată se oprea în faţa lăzii pe care tronau cei doi saci, urmărind cât de mult scăzuse între timp volumul lor. Chiar şi numai pe jumătate plini, sacii erau atât de grei, că n-ar fi putut nici măcar să-i clintească de pe suprafaţa lăzii, îl întrebase într-o zi pe tata dacă în ladă se afla ceva. „Ce să fie? Prostii, cine s-a mai uitat în lada aia? Fulgii la mă-ta de perne şi lepedeuri de cânepă de la bunică-ta, parcă şi nişte cărţi, nu mai ştiu, cred că-s bune de aruncat...” Dar într-o zi avusese noroc: sacii – din care în fiecare dimineaţă mama umplea două găleţi cu uruială şi boabe de grâu pentru păsări şi porci – se goliseră aproape de tot, nu fuseseră încă înlocuiţi. De fapt, grâul cel nou tocmai se treiera şi de acolo, de sus, ea auzea zgomotul batozei pe arie. Aerul îşi schimbase şi el gustul, simţea pe buze uscăciunea paielor şi o amăreală de pleavă. A tras sacii jos şi a deschis capacul.

A văzut imediat cărţile şi n-a stat prea mult pe gânduri. A luat la nimereală câteva dintre ele, a coborât repede şi s-a ascuns în magazie. Le-a citit titlurile:

Viaţa la Poli de I. Simionescu membru al Academiei Române

Doctor Melun

Boalele sexuale

Cum să ne ferim? Cum să le vindecăm?

PAPAGALUL ALMANAH 1947

Carte de agricultură pentru scoalele cu caracter agricol

Cursul primar complementar. Clasa a V-a

Le-a răsfoit înfrigurată, cu senzaţia că încalcă din nou o interdicţie, s-a uitat la desenele din cartea de agricultură şi a văzut acolo vaca şi calul, plugul şi grapa, oaia, găina şi curca, desene cu plante de grâu, porumb şi cartof, n-a înţeles desenele din *Papagalul* (mai târziu ea avea să afle că acele desene se numesc *caricaturi*) şi nici nu avea timp să le privească cu atenţie, dar şi-a dat seama că în cartea aceea e mai bine să nu se uite, pentru că era o carte pentru oamenii mari. A ales *Viaţa la Poli* şi celelalte cărţi le-a ascuns sub pat, în camera în care dormea, sub covoarele de cârpă abia ţesute, păstrate acolo.

S-a întors în magazie şi a deschis cartea. Era în clasa a II-a, nu mai citea de mult silabisind, nu mai trebuia să plimbe degetul pe dedesubtul rândurilor şi descoperea încă o dată că cea mai mare bucurie a ei era să întâlnească cuvinte scrise pe care să le înţeleagă singură, fără să întrebe pe rumeni. Urmărea rândurile cărţii şi afla care e diferenţa dintre Arctica şi Antarctica, trezindu-se visând în faţa unor propoziţii care-i aduceau înaintea ochilor ceva ce ea nu văzuse niciodată dar putea să înţeleagă. Citea: *Din albul sclipitor al zăpezii răsar petele negre ale vârfurilor de munţi sau marginea ruptă a insulelor, în toiul iernii şi oceanul prinde o pojghiţă destul de groasă de gheaţă. Când se rupe, ca şi zăpoarele de pe Dunăre, faţa apei e numai solzi subţiri de gheaţă ori insule plutitoare de gheaţă ce se mişcă în direcţia curentelor marine. Din gheţari se desprind bucăţi imense, care plutesc ca nişte fantastice vase, scoborând departe pe largul oceanelor până unde se mistuiesc prin topire.*

Pentru că se afla în miezul unei zile de vară şi în magazie domnea o căldură înăbuşitoare, i-a plăcut de la început să întâlnească printre cuvintele pe care le avea în

faţă cuvântul *gheaţă* care aici, în carte, însemna şi ceea ce ştia ea că înseamnă, dar şi altceva, un fel de pământ tare şi alb ca sarea, mult mai întins decât locul lor de fân, unde plecase mama cu grebla şi furca, şi decât toate locurile de fân cu care se învecina locul lor, şi mai întins şi decât satul lor şi pădurea de lângă satul lor, pentru că ea ştia ce e o *insulă* şi ce e un *continent* (îi explicase odată nenea Mihai zidarul, prietenul şi ucenicul lui tata) şi ce e Dunărea (un fluviu, care se compune din râuri, adică din nişte ape mai mari decât apa care trece prin spatele casei lor) pe care se plimbă vapoare şi pe care umblă şi vapoare cu oameni, cum îi spusese ei Tuţi care văzuse aşa ceva când a fost la naşa ei de la Galaţi şi care se plimbase cu vaporul şi făcuse baie în Dunăre şi mâncase ciorbă de peşte făcută cu apă din Dunăre şi pe care o înţepaseră ţânţarii aşa de tare că în anul următor n-a mai vrut să se mai ducă la nasă-sa, dar să ştii că există atâta gheaţă şi că tu n-ai treabă cu ea şi că gheaţa asta continuă să existe fără ca tu s-o vezi vreodată, asta era ceva care o făcea să se simtă mândră, de parcă ea ar fi făcut gheaţa aia, de care nimeni nu avea nevoie şi care exista pentru că altfel n-ar fi putut să existe hermelina, lupul Gulo, ursul polar, boul moscat, renul şi vulpea albă, lemmingii (auzi ce cuvânt! şi nici n-a prea înţeles ea bine cu ce seamănă un astfel de animal), focile, morsele, balenele, raţele, pinguinii.

Se gândea la gheaţă şi era încântată de faptul că se poate gândi la atâta gheaţă având în faţă o carte cu animale desenate care trăiesc în lumea aia de la Poli, dar ce să caute ea acolo? nu şi-ar fi dorit aşa ceva, în magazie era cald şi bine, de pe câmp venea până la ea zgomotul maşinii de treierat, auzea piuitul puilor de raţă, cotcodăcitul unei găini care ouase, vântul care dobora merele viermănoase din pom. Lumea din jur îi ajungea. Era vară şi era singură şi se simţea atât de puternică, încât îi venea să pupe cartea cu pagini îngălbenite pe care o ţinea pe genunchi.

Avusese conştiinţa fulgerătoare că intenţionat colega ei o aşteptase aşa, abia acoperită de un *neglijeu* foarte

larg. Într-o secundă, toată energia i se topise prin tălpi şi palme în aerul cald al încăperii, ca aspirată de un vârtej uriaş. Stare limpede de ameţeală. Şi la invitaţia Mă tildei să ia loc, căzuse pe fotoliu simţindu-şi picioarele şi tâmplele de gheaţă, umede şi fără sânge. Carnea ei descoperea pornirea inversă, revolta împotriva sclaviei la care o supunea Brunhilde în cămăruţa de la internat, şi ar fi vrut ca ea să fie învelită în halatul acela de culoarea lămâii, cu aripi uriaşe, şi nu Mă tilda, premianta clasei.

Colega ei să-i apară în faţă, îmbrăcată în bluza şi sarafanul ei de uniformă impecabil călcate, şi ea, Leontina, s-o cuprindă brusc, ca într-un pântec, în lărgimea moale a materialului frorirat, lipind-o într-o singură îmbrăţişare de pulpele şi sânii ei îngheţaţi. Simţea că nimerise fără să vrea, condusă parcă de o forţă inconştientă, într-un spaţiu obscur, dizolvant, în care buzele ei băieţeşti – Leon veghea la pândă întunecându-i instinctele – s-ar fi putut aprinde de dorinţă. A simţit asta cu aceeaşi intensitate cu care ia foc o pată de benzină.

Zăcea în fotoliul cafeniu de velur ca după un leşin. Odată cu puterea de a se mişca încăperea Mă tildei îi anulase parcă şi creierul. Nu mai gândea, i se părea că nu mai e stăpână pe nimic. Căzuse într-un fel de dedublare şi descoperea uluită cum fierbinţeala sexului ei cu buzele umflate de dorinţă urcă irepresibilă spre interiorul pâclos al cutiei craniene. Avea senzaţia că sensibilitatea îi fusese brusc transmutată într-o fiinţă rigidă ca o păpuşă cu articulaţii de lemn, doar sexul ce-i mai rămăsese viu, învăluit în căldura lui frustrată, germinativă, răspândită în valuri din clitorisul aspru, insuportabil de excitat. O privea pe Matilda şi turuia întruna, ca un automat. Cuvinte, propoziţii care nu-i trecuseră parcă niciodată prin creier, ci veneau de undeva din eter, propoziţii fără şira spinării culese direct din golurile de sens ale stării prin care trecea, mirări abulice, repezite, clasa, profesorii, internatul, colegele, teza la chimie, fauna bulevardului, curtea liceului, farduri şi sfrass-uri, mătuşi şi profa de franceză, dicţionare şi liste, ciorapi de nylon şi dureri de

cap.

A stat acolo câteva zeci de minute, prinsă în pasta unor porniri precipitate, vorbind şi iar vorbind. Avea o voce monotonă, distrată şi privirea i se lipea somnambulic de albeaţa părţilor neacoperite ale femeii din faţa sa. Matilda nu mai era de mult o adolescentă. Vedea asta şi-i era ciudă. Şi dacă, la intrarea ei în cameră, trupul orbitor şi artificial de alb al acestei femei premature s-ar fi ridicat în picioare, dacă Matilda ar fi schiţat atunci măcar gestul unui sărut de complezenţă pe obraz, ca între două colege de şcoală, imposibilul n-ar mai fi putut fi ocolit. Toate acestea îi apăreau în minte ca o realitate virtuală, lipsită de urmări. Pielea ei de sportivă, obişnuită pe teren cu toate atingerile, îmbrânciturile şi loviturile jocului, pielea ei netedă ca hârtia, de atâtea ori murse cată de gura nesăţioasei Brunhilde, această piele visa. Visa şi fremăta. Visa de-adevărat. Descoperea acum ce înseamnă să simţi deodată şi plăcerea şi frica. Vedea botul feroce al instinctului, colţii lui ascuţiţi.

De fapt, Matilda îi era nesuferită. Avea o voce spartă, stridentă şi ochi de un albastru apos, fără strălucire, somnolent şi placid. Nu-i plăceau nici gesturile ei de fată cuminte, perfectă în tot ceea ce face, de la dunga laterală a mânecii bluzei de uniformă la paharul de apă apucat cu degetul mic uşor distanţat de celelalte. O enerva placiditatea calculată a acestei fiinţe de seră. La intrarea ei în cameră nici măcar nu se ridicase s-o întâmpine, spunându-i doar că are o migrenă cu dureri groaznice. Zăcea moale pe patul desfăcut, ascunsă pe jumătate în galbenul citron al halatului, cu o pulpană alunecată într-o parte, lăsând afară un genunchi nespus de mic. Îi zări prin deschizătura căscată a reverelor tivite cu mătase neagră jumătăţile sânilor şi cuta pântecului şi îşi dădu seama că Matilda nu avea nimic pe dedesubt, pentru că abia ieşise din baie. Descoperirea asta i-a furnicat pielea până departe, în vârfurile degetelor. Matilda era şi ea o fată cu şi între picioarele ei exista o. Era dotată şi ea cu aceeaşi despicătură monstruoasă, îmbătătoare. Doar să-i înlăture

puţin aripile halatului şi ar fi văzut că.

Era atât de răvăşită, că în mintea ei se amestecau, într-o zumzăială aiurea, puzderie de vorbe golăneşti auzite la internat sau prin curtea liceului: „Căldicică la păsărică, gagico?”, „ce zici de o partidă, pufuleţ?”, „bot de vulpe între pulpe, neică!” Şi alte tâmpenii. Băieţii cu coşuri pe faţă, fetele cu vata în geantă, crupe pe sub fuste, ţâţe zvâcnitoare, şliţuri ce stau gata să pocnească, sâsâituri, fluierături, miş-touri, propuneri, masturbaţia din closetul şcolii, râgâieli, vulgarităţi, fente, vorbe groase care-ţi împânzesc zi de zi urechile, prezervative umflate în chip de balon sparte de câte un fund mai dolofan, obsesii care-ţi cutremură carnea şi mâna ta înfiptă în părul pubian, frecatul pe sub pătură noaptea în dormitor.

Pe drum, coborând scările medievale ale străzii pe care se afla vila familiei Matildei, înviorată de aerul tare, a încercat să rememoreze starea prin care trecuse. Pielea i se electrizase îngheţată iar vârfurile sânilor nu mai suportau atingerea bluzei. Şi senzaţia că gesturile ei de om care merge pe stradă par decupate dintr-un film în care ea nu ştie cine păşeşte cu aceste picioare lungi care nu-i aparţin şi sunt totuşi ale ei, picioare cu muşchi fini, şlefuiţi pe terenul de baschet şi-n nesfârşite alergări de antrenament, picioare hotărâte care ating şi lasă în urmă pietrele murdare ale pavajului, picioare lungi, elastice şi excitante, adăpostind în ascunzişul lor inghinal un fel de rană roşie şi ruşinoasă, un melc lung şi umflat, monstruos de sensibil, cu spinarea despicată în două, o creatură absurdă, atavică. Pietrele cenuşii ale străzii în pantă nu puteau şti nimic despre căldura şi frica şi umectaţia de glicerina a sexului ei îmbătat de emoţie. O clipă îi trecuse prin carne această dezamăgire, o clipă îi venise să jubileze ca o femeie care deţine o mare taină.

Titlu

HIRUNDO

— Şi va să zică aşa, tovarăşul… Zici că fetiţa matale, copilaşu ăsta drăguţ, nu-i aşa, scumpo? se plimba prin pădure şi în loc să întâlnească un lup, a întâlnit o *para-*

sută. *O* paraşută care... creştea într-un pom... Şi fetiţa dulce ce spune? creştea sau nu creştea? sau a căzut singură din cer şi s-a ascuns sub pământ. Da, chiar aşa, s-a ascuns sub pământ, sărăcuţa dă ea, ca s-o găsească copiii şi să aibă drăgălaşii dă ei cu ce să se joace. Asta e versiunea, nu? Ce zici Codiţe Blonde? Sau l-aţi păcălit pe nenea miliţianu? Miliţian pa dracu', lovită e un prost care v-a tratat cu mănuşi, un ţăranoi care n-a înţeles nimic din gravitatea problemei, da' lasă că l-am aranjat noi... Păi bine, mă tovarăşu', că te văd om serios, bă, vouă nu vă e pic de ruşine? Unde vreţi voi, bă, să duceţi ţara asta? Bă, voi nu v-aţi săturat de Antonescu şi de fonfăitu ăla de Mihai, nu v-a supt, bă, ăştia destul sângele, sângele poporului, bă, că uită-te la tine cum arăţi! Şi voi acum umblaţi cu spioni, cu paraşute, cu imperialiştii ăia de americani? Şi cu depozite de arme, mă, cu PIS-TOĂ-LE, cu MI-TRA-LI-Ere, cu GRENA DE, mă?! Şi tu mai poţi, bă, să dormi? Bă, tovarăşu', nu ţi-e frică dă puşcărie? Păi nu te uiţi, mă, la copilu' ăsta plăpând, nu ţi-e milă, mă, tovarăşu', dă el? auzi tu, scumpitei, ce zice tăticu', zice că-l doare-n poponeaţă de tine!... Gurrrrra! Să taci!!! Păi cum pizda mă-tii mai ai şi curaju să deschizi gura? Bă, trădătorule, vânzătorule, chiabur nenorocit, bă, tovarăşu', bă, te-ai dat cu duşmanii dă clasă? Vă bateţi joc dă partidu muncitoresc? Dă clasa muncitoare, mă? Dă proletariatu nostru, bă? Gurrra! Că acum io vorbesc! îţi vine şi ţie vremea, şi la mucoasa asta mică... Şterge-ţi, fă.

nasu şi nu te mai smiorcăi atât, că dacă tăticu' spune... Spui, mă, tovarăşu' sau nu spui? Dacă tâlharu ăsta dă tac-tu deschide gura, atunci mai e ce mai e. Da' dacă nu spune... Buuun! Şi va să zică aşa: prietenii noştri din munţi, bandiţii ăia, fiarele alea criminale şi iresponsabile! ... Ia spune, de câte ori te-ai dus cu mâncare la ei, cine e omu' de legătură? Păi, ăia sunt aprovizionaţi cu paraşutele, primesc grenade, gloanţe, staţii de radio, că lor nu le place PUTEREA POPULARĂ, ei vor să saboteze munca noastră cinstită, patriei mai mult cărbune, patriei mai mult oţel, pa ei îi doare-n cur dă pâinea muncitorului şi a ostaşului, dă

pâinea ta, bă, zevzecule, bă, lipitoare capitalistă, bă, coadă de topor, tu nu pricepi? Eşti chior şi surd, eşti de-a lui Tito, ha? Păi dacă nu era puterea sovietică, tu-ţi dai seama, tovarăşu’? Şi dacă nu începeam noi acu planu ăsta să facem uzine, poduri, gospodării agricole, scoli, spitale, uniforme pentru copii şi pentru ostaşu ăsta săracu’ care zi şi noapte cu arma în mână, cărţi şi gazete de perete, hidrocentrale şi furnale şi până şi jucării pentru asta mică… Ce zici, miorlăito? tu nu te joci frumos cu găletuşa şi cu camionaşu şi cu lopăţica şi cu păpuşica?… Păi, unde ajungeam noi, bă? în mlaştină şi în cea mai neagră mizerie? Să mâncăm rădăcini, bă? Să mâncăm coajă dă copac? Să rmncăm mălai stricat şi să facem PELAGRĂ? Păi, bă, tovarăşu’, tu ştii ce e aia *pelagră*? *E* racila burghezo-moşierimii române, bă, e boala vechiului regim… Hai să nu mai pierdem vremea, vorbeşte, bă, că-n munca noastră fiecare minut e preţios… Păi e bine dă tine, că tu ţi-ai făcut treaba şi stai cu crăcii pa pereţi şi nu-ţi mai pasă, da’ io aicea, cu tâlharii, cu bandiţii, cu scârbele, cu leprele, cu duşmanu dă clasă care nu doarme!… N-aş vrea să fii în locu meu, bă, Gu-rane, şi nici să… Aşa că spune, dă-i drumu’… Vorbeşte, mă, odată, z gura mă-tii! că dacă vorbeşti ai scăpat…

Dar cum să scapi? Ce să spui, ce minciună să inventezi? Ce-ar fi putut să facă tatăl ei, dacă el nu ştia nimic? Cu plutonierul lovită fusese uşor. Pe ei, copiii, i-a speriat, i-a pus să scrie, le-a dat câteva bastoane la palmă, după care i-a chemat pe părinţi şi i-a ameninţat cu percheziţia, cu puşcăria, cu mutarea în Bărăgan, într-un loc fără apă, fără drumuri şi fără nimic, doar cerul gol deasupra capului. O vreme a jgfe.

fost linişte. Dar oamenii vorbeau şi nu ştiau ce să facă, nu-şi mai găseau locul, se strângeau pe la porţi, vocile lor se schimbaseră, erau mai temătoare şi mai şoptite.

Într-o zi lucrurile s-au complicat brusc, au devenit şi mai ameninţătoare, pentru că paraşuta găsită de ei a fost luată şi studiată mai întâi de o comisie (şi ăştia purtau

uniforme, a văzut Tina), apoi de o altă comisie (şi ăştia nu purtau uniforme, şi ea n-a înţeles de ce). Locul unde fusese găsită paraşuta a fost şi el măsurat, fotografiat, marcat cu steguleţe, înconjurat cu un gard de sârmă ghimpată, studiat bucată cu bucată, mai întâi de comisia militară şi apoi de comisia civilă (şi dacă n-ar fi fost întâmplarea asta, ea ar fi învăţat mult mai târziu cuvintele *comisie, militară şi civilii*). La şcoală tovarăşa învăţătoare i-a dat o foaie de hârtie şi i-a cerut să descrie paraşuta şi nu i-a plăcut cum a descris-o şi atunci şi tovarăşul director a pus-o să facă acelaşi lucru şi nici lui nu i-a plăcut. Nu era bine. Tata a trebuit şi el să spună şi să scrie tot ce-i spusese ea şi n-a fost bine. Au chemat-o cu tata la prima comisie şi n-a fost bine, au chemat-o la a doua comisie şi n-a fost bine. Nimic nu era bine. N-au mai lăsat-o să fie comandantă de grupă, i-au luat cravata de pionier, i-au luat cartea de citire şi când au văzut că pe prima pagină *tovarăşul* are mustăţi desenate cu creionul chimic s-au speriat. Şi tovarăşa învăţătoare şi tovarăşul director şi mama şi tata, toţi s-au speriat. I-au luat cartea de citire şi nu i-au mai dat alta. La fel au păţit şi Ghinea şi Tăvică şi Tuţi şi Sanda.

Toţi copiii din şcoală ştiau acum că ei sunt nişte copii răi cu care nu trebuie să vorbeşti şi că ei se ocupă cu spionii, adică fură, mint, îşi bat joc de oameni, scot limba la tabloul cu *tovarăşul*, înjură şi dau din picioare, sunt cei mai răi duşmani. Mama se uita urât la ea şi-şi frământa întruna degetele, bunica Profira o întreba ce-a făcut şi-i spunea că dacă-i spune ei n-o să mai spună la nimeni, tata scotea cureaua şi o aştepta să vorbească, copiii de pe stradă strigau după ea:

Tina – pam-suuu-ta! *Tina – caca-suuu-ta*! *Tina – spioaaan-ca*! *Tina – ţi-gaaan-ca*!

numai bunicul Tase o lua pe genunchi şi-i spunea că el ştie că ea nu minte şi că tocmai ăia care spun că minte sunt nişte mincinoşi şi nişte oameni răi şi nişte prăpădiţi şi că o să se termine toate odată, şi că mătuşa Leontina din America o să se întoarcă ea într-o zi şi atunci lovită şi toate comisiile lor or să se repeadă să-i pupe picioarele şi să se

roage să nu-i bage la puşcărie pentru ticăloşiile lor, numai că Tina se uita nedumerită la bunicul Tase şi nu putea să nu simtă că-i e ruşine de toată lumea şi că tata avea dreptate s-o bată, pentru că el o lua de mână şi trebuia să se ducă cu ea la anchetă, la tot mai multe anchete unde era înjurat, ameninţat, lovit cu pumnii şi cu picioarele, pus să dea declaraţii, făcut de râs, şi ea nu mai era în stare să-l mai audă cum strigă în fiecare seară la mama că nu mai poate şi că-i vine să se spânzure de grinda din pod. Ea nu văzuse niciodată un spânzurat, ea nu văzuse niciodată o funie atârnată de o grindă, nu văzuse niciodată un om mort pe care să-l poţi atinge cu mâna. Văzuse morţi în coşciug, adică oameni îmbrăcaţi în negru înconjurând un coşciug, văzuse femei bătrâne împărţind colivă şi colaci la cimitir, dar nu ştia ce este moartea şi de ce există oameni care vor să moară, nu înţelegea cum poate cineva să se spânzure şi să nu mai vrea să trăiască mai departe şi de ce tatăl ei a ajuns s-o ameninţe pe mama cu vorbe atât de îngrozitoare. Venea noaptea şi Tina se vâra repede sub plapumă şi tremura acolo ca un pui de pisică, scâncea acolo ghemuită în căldura patului, capul i se umplea de o lumină cenuşie, friguroasă, şi în lumina aceea de sub acoperişul casei mâinile tatălui ei apucau funia, picioarele lui se mişcau, ochii Sui se înălţau în sus, trupul lui începea să plutească prin aer, striga ceva dar ea nu înţelegea ce strigă şi atunci simţea nevoia să plângă, să plângă înfundat şi să geamă încet, tot mai încet pâncă când nu mai ştia cum o cheamă.

Acum ea e în *sala de meditaţie* şi aşa cum stă cu capul în palme, rădăcina palmelor i se încarcă de pulsaţia globulară a ochilor închişi. Uneori, când te doare capul şi mergi pe stradă, simţi fiecare pas ca un zvâcnet de sânge arzându-ţi ochii. Starea de ieri, la întoarcerea de la Matilda, se topeşte în amintirea difuză a altor trupuri şi nume, pe care le întâlneşte zilnic

În jurul ei, în clasă. Sarina, cu buzele ei rotunde şi groase, colorate în vineţiu, cu ochelarii ei enormi cu ramă neagră, de dinapoia cărora te străpunge cu priviri civilizate, dispreţuitoare, de călugăriţă specializată în

interpretări patristice, Sarina Kromberger cu mâinile ei grele şi roşii, frământându-şi continuu degetele, ca şi cum i-ar lipsi ceva, mărgelele rozariului. Sau Nini, o uşchită cu mersul ţopăit care compune poezii cu iepuraşi şi bursuci pentru copiii de grădiniţă, bovarica şi prostuţa de Nini Ciontea, cu gura ei subţire şi de-sangvinizată şi ochişorii iuţi de şoricel. Manon şi Lala, eternul cuplu, de care toată lumea se împiedică, pe care toată lumea îl bârfeşte, Manon cu silueta ei de bombardier, înspăimântându-te cu greutatea unor ţâţe impunătoare, frământate prin colţuri, în pauze, de toţi băieţii clasei, Manon Jigărea, fata şefului de aprozar, cu vocea ei de băcănească bonomă, bisexuată. Pe când Lala Voinescu e o fată micuţă, autică, atinsă de un continuu extaz al masculinităţii, cu ochi holbaţi de iepuroaică şi dinţi gălbui, îmbătrâniţi înainte de vreme. Cu Lala s-a certat nu demult. Manon o dezgustă. Nini e infantilă. Sarina o complexează prin maturitate. Matilda face pe prinţesa, discută cu oroare despre orele de sport şi terenul de baschet, o sclifosită şi o perversă. Precis nu mai e fată, doar ea a văzut. Şi mironosiţele din jur, cu tenul lor unsuros, muieresc, cât de fete mai sunt colegele ei care somnolează acum în sala de meditaţie? Leontina a deschis în faţă o carte. E manualul de franceză şi pagina pe care o priveşte conţine un desen cu o cameră de zi*. C'est le salon*. *Elle est lafille*. *Les parents ne sont pas à la maison*. *Elle rêve*. *E* încă anesteziată de somnul după-amiezii. Capul mişcându-se greu urmărind liniile, descoperind obiectele. Fereastra, uşa, acvariul, pianul, ghivecele cu flori. Un desen alb-negru destul de reuşit, îţi faci curaj, vrei să scapi. Ai sărit în interiorul desenului. *C'est la fin de l'hiver*. Eşti răcită şi stai în casă. *Pas d'école*. *Toute seule*. Un fel de pâslă îmbibată cu apă – *la fete*. Ai nasul înfundat, strănuţi, ochii se plimbă ceţoşi peste lucrurile din jur. Lumină cenuşie, *la lumière*, *lafenetre*, aerul gri pur şi simplu. De fapt abia te-ai trezit. *À la maison*. *Lafillette dans să chambre*. Visul se încheiase aiurea, era îmbrăcată într-un halat alb şi mult prea apretat, avea botniţă de tifon la gură şi pipăia ca o doctoriţă, trecând de la unul la altul,

nenumărate trupuri de copii întinse pe o masă lungă de nu-i vedea capătul, încă mai purta în buricele degetelor moliciunea şi fineţea pielii acelor trupuri, netezimi şi rotunjimi roze, călduţe, anonime, în rest, uitase. Şi un un miros de fenol, de tranchilizante amărui ca sâmburele de caisă şi de vată impregnată cu sânge închegat, un miros străin uitat fără noimă în creier.

Le Ut, le tapis et la jambe, piciorul întins în faţă într-o mişcare involuntară de balerină şi brusc, de parcă în starea ei de prostraţie creierul ar fi primit o comandă brutală, subconştientă, cracul pantalonului de pijama tras în sus. Un genunchi rozaceu, aproape perfect şlefuit, pe care palma îl cuprinde în căldura ei cu un fel de nostalgie nedumerită. *C'est pas le livre, c'est la réalité, la morosite, le spleen et la nostalgie, lafadeur de la solitude*. *Bah*\ Ai sărit înapoi în lumina cleioasă a *sălii de meditaţie* şi mai departe ai zburat cu aripi grele, plictisite, de albatros degenerat, în lumina de zinc a dormitorului. Asta s-a întâmplat la fel şi ieri. Starea ta de tânjire, langoarea. Creier lichefiat, minte abandonată. *C'était hier matin*, filmul continuă, flashuri. Cu un fel de iubire îndurerată, obosită de regrete, pasivă. Niciodată genunchiul ăsta – îi spunea o voce care abia putea să se audă din interiorul creierului ei de postav păros bine bătucit – nu fusese atât de al ei, atât de aproape de mila degetelor ei cu unghii rotunde, trandafirii. Şi privirea care alunecă în jos, descoperind într-un soi de extaz de om beat curgerea prelungă a gambei, frumuseţea fragilă a maleolelor, laba piciorului cu reliefuri mate, de ceară, resorturile rigide ale tendoanelor strângându-se mănunchi pe podul alb de carne. Senzaţia că îi vine să plângă. Plângea în mintea ei de ieri, la începutul zilei, în secundele de după plecarea fetelor la spălător. Criza care a precedat vizita la Matilda. Închise şi mai bine ochii, părăsind definitiv cartea de franceză de pe masă, şi acolo, în spaţiul de dinapoia ochilor închişi, în amintirea dimineţii trecute, se aplecă în faţă, cu coatele înfipte deasupra genunchilor şi palmele lipite peste ochi, umede. Vârfuri de degete rătăcite în păr.

Ieri suprapus peste azi, degetele ei de ieri reînviate în degetele ei de acum.

Sala de meditaţie se estompează din nou. Salt în acelaşi gol. Sparge cu trupul ei desenat de adolescentă subţire paginile cărţii de franceză. Vede, gândeşte, pipăie, aşteaptă, apreciază, pune un diagnostic. N-avea febră cum se aştepta, în podurile palmelor ochii închişi sub pleoape ca nişte ouşoare mici, pulsatile, cu volumul parcă brusc micşorat, şi unghiile căutând la rădăcina părului – în tâmpenia acelei stări de abandon – fragmentele mărunte de mătreaţă. Fetele bulucite la spălător, cu periuţa de dinţi în mână, apa de gheaţă, şi toate mirosurile femeieşti din lume. Era murdară, trecea încă o zi de murdărie în care nu putea să facă baie pentru că apa caldă era în continuare oprită. Să treacă şi masa de seară şi să caute sub patul Emiliei oala mare de tablă emailată, s-o umple cu apă şi s-o pună pe reşoul din camera de călcat să-şi spele măcar părul în ligheanul ţinut încuiat în dulapul lui Hanelore, care precis i-l va da, n-are de ce s-o refuze – însă şi gândurile astea o oboseau, nu-i plăceau paleativele, genul ăsta de igienă parţială îi producea o şi mai acută senzaţie de murdărie, urmată de insuportabile mâncărimi ale pielii cât era ziua de lungă.

Apoi, încă o dată ziua de ieri, vila Matildei, o construcţie impunătoare, cu ziduri din piatră de râu şi din lemn vopsit în roşu şi alb, distingându-se de departe pe dealul de la marginea oraşului. Dimineaţa spre sfârşite, şi ea urcând pe nişte trepte tocite de piatră, printre tufe de lemn câinesc şi Mâna-Maicii-Dcmnului, cu obrazul învăluit în răceala proaspătă a zilei de primăvară, îmbătată de mireasma corcoduşilor şi a cireşilor înfloriţi. Vântul îi arunca din când în când în faţă petale veştede, subţiri, umede, inutile, îngălbenite pe margini ca foiţa de ţigară. Sau nu era vântul ci doar un fel de aer mişcat de mici adieri intermitente, convulsionate şi fără vlagă, ca la un scuturat de covoare. Purta pardesiul crem cu mâneci evazate, dar nu-şi abandonase încă cizmele, puloverul gros de lână o făcea să transpire. Ajunsese sus lac de apă.

Pusese degetul pe sonerie, se afla pe o mică terasă, curent rece de aer, miros de pădure şi lemn putred, lumină cenuşie, lătrat de câini, turturele, umbre de brazi cu crengi negre. Nu-i deschisese Matilda, ci femeia din casă. O condusese printr-un hol enorm, pereţi albi şi covoare adânci.

j albastre ca cerneala. Apoi trupul Matildei, halatul, sânii ei calzi după baie, somnolând în semiîntunericul reverelor, norul de voluptate lesbiană care o cuprinsese atunci aşa cum te cuprinde spaima la întâlnirea bruscă cu o sălbăticiune.

Hai să vorbim acum şi despre tancul sovietic, copii, pe care voi l-aţi văzut ieri pe stradă, la defilare. V-a impresionat, nu-i aşa? Dar nu v-aţi speriat… Nici n-aveaţi de ce să vă speriaţi! Pentru că tancul sovietic e o maşină care aduce pacea. Popoarele lumii iubesc pacea. Aşa!… Hai să scriem asta pe tablă. Cine scrie, Costel? Bine, Costele! Dar voi ştiţi ce e pacea, copii? Poporul român e un popor paşnic, e un popor cuminte care nu iubeşte războiul. Nici marele nostru prieten, poporul sovietic, nu iubeşte războiul. Pentru că ce e războiul, copii? Războiul e când nu mai ai casă şi nu mai ai ce să mănânci şi mor oameni nevinovaţi şi cerul se umple de bombe şi de fum şi nu mai vezi soarele. Scrieţi pe caietele voastre aşa: NOI URÂM RĂZBOIUL! NOI VREM PACE! Asta e şi tema voastră pentru data viitoare. Să scrieţi de 100 de ori pe curat propoziţiile de mai sus. Şi uite, dacă deschidem acum cartea, ce vedem noi aici? Vedem un porumbel alb. Şi ce are porumbelul în cioc? Cine-mi spune? Tăvică?…

— Porumbelul are în cioc un băţ!

— Ei, un băţ… Caută şi tu ceva mai frumos. Poate că ştie Sanda care a ridicat mâna.

— Porumbelul are în cioc un pai.

— Cum un pai? Voi nu vedeţi că e ceva mai mare, şi cu frunze… Tu ce zici, Tina?

— Eu zic că pasărea aia are în gură o creangă…

— O creangă, sigur. Dar noi ştim că pasărea aia e un porumbel, porumbelul păcii. Iar păsările n-au gură, au

cioc. Însă e bine ce-ai spus tu. Ai ghicit, e o ramură de măslin, simbolul păcii. Poporul nostru iubeşte acest simbol al păcii. Şi tancul sovietic e un simbol al păcii, să nu uitaţi asta! Când, după terminarea războiului din 1944, armata sovietică eliberatoare a intrat în oraşele noastre, copiii au dat drumul porumbeilor albi. Ei au zburat spre cerul albastru. Copiii au privit cerul albastru şi s-au bucurat. Tancurile sovietice înaintau în ordine, ostaşii sovietici cântau cu fruntea sus. Voi nu eraţi născuţi pe atunci, însă părinţii voştri îşi amintesc. Stăteau pe margine cu steguleţe şi flori în mâini. Erau liberi! Bărbaţii aveau lacrimi în ochi, femeile aveau lacrimi în ochi. Oamenii îi întâmpinau pe soldaţii sovietici cu flori, plângeau de bucurie şi se strângeau în braţe. Iar tancurile sovietice au trecut mai departe şi s-au dus să elibereze şi ultima palmă de pământ a ţării. Noi trăim acum într-o ţară liberă. O să creşteţi mai mari şi-o să deveniţi pionieri. Pionierii sunt mândria ţării. Iar Uniunea Sovietică e marele nostru prieten de la Răsărit. Lumina vine de la Răsărit, copii, cum a spus marele nostru povestitor Mihail Sadoveanu. Să nu uitaţi asta! *înfrăţit fi-va veşnic al nostru popor l cu poporul sovietic eliberator*... Poporul nostru e mândru. Poporul nostru e un popor paşnic. Noi nu am dus niciodată războaie de cucerire. Strămoşii noştri daci s-au luptat vitejeşte cu cotropitorii romani. Mircea cel Bătrân s-a luptat cu turcii. Şi Ştefan cel Mare şi Vlad Ţepeş şi alţii. Noi ne-am apărat ţara cu mari sacrificii. Noi suntem un popor muncitor şi iubitor de linişte. Cunoaşteţi, nu-i aşa, şi alte versuri din *Imnul de Stat al Republicii*: *Noi uzine clădim, rodul holdei sporim l Vrem în pace cu orice popor să trăim*... Iar acum, vă rog să vă aliniaţi frumos şi să ieşiţi în ordine în recreaţie. Să nu vă bateţi, să nu ţipaţi, să nu vorbiţi urât! Să nu alergaţi pe coridoare! mai bine vă strângeţi cu toţii în faţa gazetei de perete şi vă uitaţi la ea. Pentru data viitoare aveţi de învăţat pe de rost *Imnul de Stat al Republicii*, în ce ţară trăim noi, copii? în Republica Populară Română. Să fiţi mândri de ea!

Cărămidă albă, gălbuie, sfărâmicioasă precum

fecalele de câine, cărămidă de lut necopt în care s-au amestecat fire de paie, coji de grăunţe, bucăţi de frunze. Cărămidă tare ca piatra, roşie şi casantă, neagră, sângerie şi băşicată ca un lingou de fontă vânătă, cărămidă care-ţi aspreşte mâinile, descărcată din camion pe fundaţia de ciment, în iarba udă, pe pământul curţii, seara când fulgeră. A început construcţia casei voastre şi stivele de cărămidă nouă, abia ieşită din fabrică, se adună în curte, clădite în paralelipipede mari, cu miros de foc şi de zgură, cu sunet înfundat de materie fără miez. Tu şi Mirela, noua ta prietenă, sunteţi acolo şi urmăriţi torul. Un camion cu bot rotund de câine mops şi cauciucuri groase care lasă urme adânci în pământ. Bărbaţi care muncesc. Dar cine să vă bage pe voi în seamă? Nici măcar unchiul Mitică şoferul, care s-a tolănit pe bancheta de vinilin a cabinei, cu o scobitoare în colţul gurii şi pare cu totul pierdut în cititul unui ziar pătat de grăsime şi destul de ferfeniţi t. Oare ce-o fi citind el acolo? Sau numai se preface, ca să pară că are şi el o ocupaţie?

Cărămidă compactă, cărămidă dreptunghiulară, cu miros de ploaie încinsă – a început să plouă pe neaşteptate – roşie ca sângele uscat de găină, neagră cum e coaja de pâine, bolovănoasă şi aspră – ploaia sfârâie pe acoperişurile încinse ale caselor din jur ca uleiul în tigaie, ploaia sfârâie şi se lasă întunericul – cărămidă trecută din mână în mână în furtuna de vară, pe o ploaie cu fulgere verzi, aruncată de la unul la altul, clădită într-un fel de temelie, într-un fel de casă absurdă, fără uşi şi ferestre, cărămidă veche, dă Doamne să-ncete, cărămidă de lut arămiu şi de ciment albastru, cărămidă imponderabilă ca o lumină stacojie solidificată la picioarele tale, praf gros de cărămidă, înecăcios şi greu, molâu şi tulbure, de care au scăpat acum cu toţii, dar hainele, bluzele, cămăşile sunt deja ude leoarcă. Cărămidă-jucărie, cărămidă-bo-lovan, cărămidă bolnavă, pisată, mărunţită, spartă, aruncată în drum, pusă în zid, învelită în mortarul greoi – oamenii muncesc în ploaie râzând şi glumind, voi două v-aţi adăpostit sub şopronul cu scule, lângă găinile strânse una

într-alta pe o stivă de laţi – cărămidă nouă, muncitorească, muchii tăioase de cărămidă, salopete, pelerine, prelate, folii de plastic, şi firul de curent electric tras printre crengile pomilor, agăţat de uluci, para orbitoare a becului, feţele înroşite, murdare, cărămidă vârtoasă de fabrică şi cărămidă sfărâmicioasă făcută de ţigani, oamenii s-au oprit, le-au amorţit mâinile, li s-a subţiat pielea, cărămidă descărcată bucată cu bucată ore în şir pentru casa cea nouă, treaba s-a terminat, păhăruţe cu ţuică, pâine, slănină şi ceapă, mirosul de buruieni proaspete şi de cofraje coapte de soare, mirosul greu şi acru al betonului crud, ploaia şi răceala ei de glicerina. Pe Mirela o strigă mama, lucrătorii pleacă şi ei, tata pune la adăpost uneltele, betoniera şi roaba, lopeţile şi grebla, târnăcopul şi găleţile pentru mortar. Ai rămas singură sub streaşină şopronului şi priveşti ploaia. La ora asta copiii dorm, spune mama, care se întoarce din grădină cu poala şortului plină de salată verde, şi te alungă în casă. Ai şapte ani şi viaţa nu stă pe loc. Peste un an veţi locui în casa nouă.

La cea de-a doua urcare în podul internatului simţul ei olfactiv fusese câteva secunde zăpăcit de un miros carbonic, de grinzi arse. Apoi, când pătura care acoperea lucarna a fost dată la o parte şi aerul plumburiu a fost înlocuit de lumina de afară, a văzut că se află în interiorul unui schelet de lemn negru ca smoala. Structura de rezistenţă a acoperişului de ardezie era compusă din grinzi şi rigle groase de stejar, îmbibate de catranul uscat care le proteja. Fulgerător, cu tâmplele înfrigurate de emoţie, şi-a adus aminte de podul casei părinteşti în care, în copilărie, avusese aceeaşi senzaţie că se află în pântecul răsturnat cu susul în jos al unei corăbii ce pluteşte printre frunzişuri înspre câmpul cu grâu pe care huruie şi scoate fum motorul maşinii de treierat.

Soarele năvălind prin deschizătura acoperişului părea să răscolească acolo şi alte mirosuri, prea puţin familiare nărilor ei: de flori uscate de anason şi de vase de alpaca, de vinuri roşii îngroşate în damigene şi de furnituri militare din materiale fine. Abia atunci – şi nu la prima

urcare în pod, cu ocazia „botezului” –, ea a simţit că aerul acela stătut, în care datorită căptuşelii de azbest de dedesubtul ţiglelor praful se infiltrase prea puţin, nu avea nicio legătură cu prezentul lumii lor de eleve interne şi conserva în substanţa lui mai multe timpuri suprapuse, revolute. Oraşul S. Îşi înălţa pe colinele lui acoperite de viţă-de-vie cele şapte turnuri de apărare vechi de sute de ani şi atrăgând în fiecare vară o mulţime de turişti, în partea de jos a aşezării te întâmpinau volumele cenuşii de beton ale celor două cazemate germane din timpul ultimului război, ulterior transformate în depozite de legume şi puncte de colectare a fierului vechi. Leontina nu avea de unde să ştie că în clădirea internatului fusese instalat, timp de câteva luni, la sfârşitul conflagraţiei, comandamentul trupelor germane încartiruite în oraş şi nici că maiorul Isakov (cum se numea strada de lângă Turnul cu Ceas) fusese ofiţerul sovietic ce ordonase înălţarea steagului roşu pe acoperişul sub care se afla ea acum. Structura superioară a clădirii se sprijinea pe zidurile groase, masive, şi răceala medievală a blocurilor de bazalt se risipea uscată în jurul tălpilor şi pulpelor ei goale. I se făcuse frig.

Dar Leontina nu era singură acolo. Cea care îndepărtase pătura din dreptul lucarnei şi luminase brusc interiorul podului fusese Cami. Trecuseră câteva luni de la noaptea în care dinţii fetelor din confrerie îi înnebuniseră fesele de durere cu muşcăturile lor sălbatice, şi acum Cami, Camelia Argatu, una dintre elevele-problemă de la secţia germană a liceului de sus, devenise cea mai bună prietenă a ei. Favorită a masivei Brunhilde, Cami avea o dublură a cheii podului, pe care o putea folosi după plac. Se refugia acolo ca să citească (ro manele lui Alexandre Dumas, Paul Feval şi broşurele nemţeşti de picanterii sentimentale) sau să asculte muzică de fanfară, tangouri şi valsuri la un vechi patefon cu manivelă de pe câteva discuri de ebonită, cu etichete albastre, decolorate de soare. De multe ori o cuprindea un fel de slăbiciune interioară care o făcea să rămână culcată în hamacul de

sfoară, prins între două grinzi, legănându-se monoton şi încercând să perceapă cum i se impregnează în carne liniştea teutonică a acelui spaţiu secret, să audă cum se înfiripă în aer, deasupra caselor vechi din jur, dangătul clopotului de bronz din Turnul cu Ceas.

Şi parcă pentru a o ajuta să-şi smulgă picioarele înfrigurate din răcoarea care urca din bolovanii şi mortarul zidurilor, Cami a prins-o de mână şi i-a spus:

— Vino, vreau să-ţi arăt ceva!

— Ce să-mi arăţi? s-a mirat ea.

— Secretul nostru, acum ai voie să ştii…

S-au apropiat de un colţ de la marginea acoperişului iar Cami s-a întins pe burtă aproape dispărând în spaţiul îngust dintre ţigle şi planşeu. S-a retras de-a-ndoaselea, trăgând din greu de minerul unui mare cufăr de piele cu colţuri ghintuite în metal. Pe faţa ei plutea un aer de încântare. N-a stat prea mult pe gânduri şi a deschis capacul. Un steag cu zvastică, o uniformă germană de ofiţer, o pelerină neagră, cămăşi, mănuşi, centuri de piele şi un chipiu înalt, cu cozorocul lucios.

Când a văzut mătasea strălucitoare a steagului, Leontina a simţit un curent dureros de fierbinţeală furnicându-i stomacul. S-a speriat de ceea ce vedea, dar şi de faptul că descoperea încă o dată în memorie foşnetul cenuşiu şi răceala sufocantă a paraşutei găsite pe deal. Lumina lucarnei o bătea drept în faţă. O vreme uitase unde se află. Apoi, la o uşoară atingere pe umăr, s-a întors şi a văzut-o pe Cami cu chipiul pe cap, în uniformă de ofiţer german, cu svastica pe mână.

Prietena ei îşi lepădase fusta de elevă şi de la buric în jos era goală-goluţă. Picioarele ei subţiri şi albe, ca de copil rahitic, se pierdeau în pantofii prăfuiţi, cu şireturile desfăcute, îmbrăcată aşa, Cami părea mai urâtă şi trupul ei emana o las civitate ce-i depăşea cu mult vârsta. Peste emoţia amintirii cu paraşuta s-a suprapus brusc spaima şi Leontina s-a tras instinctiv înapoi. O uniformă de ofiţer SS! Cami era o inconştientă. Şi toate fetele din confrerie erau nişte inconştiente. Iar ea era cu ele, ca şi ele. Când se

gândea la ce s-ar fi putut întâmpla… Dar acum asta nu mai avea nicio importanţă. Devenise şi ea o prizonieră a secretelor găştii. Aşa că şi-a revenit aproape zâmbind, încercând să-şi ascundă ultimele resturi de frică:

— Sunteţi nişte nebune. Să-mi bag pâul! Nebune de legat!…

— Acum eşti şi tu la fel de nebună ca noi, a rânjit Cami, umflându-şi pieptul. Cum îmi stă? îmi stă bine?

— Eşti ca o paparudă…

Seara, în dormitor, aşteptând somnul şi gândindu-se la întâmplările zilei, Leontina şi-a dat seama că replica ei nu făcuse altceva decât să mascheze o minciună izvorâtă din aceeaşi frică. Ar fi trebuit să-i fie ruşine. Revedea în minte vestimentaţia Cameliei şi constata că de fapt vestonul acela elegant îi stătea bine şi că mutra ei câştigase ceva din fizionomia unei femei mature. Iar gesturile stângace şi stridente ale fetei nu încercaseră oare să sfideze ceva, frica de ceea ce era interzis, imbecilitatea activităţilor zilnice, plictiseala, mizeria vieţii de internat, piatra roasă a zidurilor? „Eşti ca o paparudă…”, ce replică stupidă îi ieşise din gură! Pentru că ea spusese ce spusese la întâmplare, din jenă faţă de propria-i laşitate, însă văzuse ce înseamnă jubilaţia iraţională a jocului cu focul. Văzuse că prietena ei chiar ştia să trăiască această jubilatie naivă, nătângă, năstruşnică, de copil obligat să se răsfeţe singur, încântat să se dea în spectacol. Ba nu, aici greşea! Nu era vorba de niciun spectacol. Ci mai degrabă de complicitate. Devenise fără să vrea complicele lor…

Într-o zi tata a fost arestat. Când ea s-a întors de la şcoală, a găsit-o pe mama plângând. Avea faţa roşie şi ochii umflaţi. Părul îi ieşise lăţos de sub basma şi-i acoperea un obraz. L-au arestat fără nicio împotrivire, în curtea vecinilor Briotă, unde lucra la o prelungire a casei. Timp de câteva zile stiva de cărămizi nefolosite a rămas să strălucească în soare ca un semn rău. Roşul ei calcinat o atrăgea irezistibil. Intra în curtea vecinilor, îşi lipea obrazul de cărămizile fierbinţi şi plângea. Îşi apăsa pe

suprafaţa lor palmele. Le mângâia fără sens. Se gândea la ce se întâmplase şi simţea că-şi iubeşte tatăl mai mult decât crezuse până atunci. El trebuia să sufere din cauza ei. Dar de ce? Nu înţelegea nici acum ce rău făcuse şi se simţea şi mai vinovată, îşi plimba unghiile peste lutul ars al cărămizilor şi rămânea pierdută în mişcarea aceasta inconştientă până când o usturau buricele degetelor.

Cu timpul, mortarul din barca de zidărie s-a uscat şi a devenit o masă de nisip albicios. Zidul neterminat a fost acoperit cu saci goi de ciment şi bucăţi de carton asfaltat. Tanti Lina Briotă le-a adus acasă mistria, *canceul*, firul cu plumb, bolobocul şi o găleată de tablă, lucrurile tatălui ei. Era şi ea speriată. Dar în acelaşi timp şi bănuitoare. Dacă şi el?... Vecina lor începuse să le privească pe sub sprâncene. Unii săteni credeau că e vorba de o neînţelegere. Alţii făceau tot felul de presupuneri, îşi aminteau de alţi arestaţi, cădeau pe gânduri şi nu se mai opreau ca altă dată la bodega din mijlocul satului. Se închideau în tăcere, era mai sigur aşa.

Nimeni nu mai intra în curtea lor. Nici prietenele ei de joacă. Mişcările mamei erau mai ţepene, obrazul i se întunecase, ochii ei se deschideau mai mici şi mai umezi. Ea şi-a amintit încă o dată de paraşuta aceea, a simţit încă o dată în degete atingerea alunecoasă de mătase. Şi-a amintit cum Ghinea şi Tăvică s-au luat la bătaie, cum fetele au încercat să-i despartă, încurcându-şi picioarele în sforile groase, ramificate şi zgâriindu-se în catarame. Au căzut şi s-au rostogolit pe deal, ea s-a trezit acoperită de un cearşaf uriaş, înotând speriată prin valurile lui şi lovindu-se de Sanda şi Tuţi sau de capetele transpirate ale băieţilor. Se zbăteau şi se încurcau şi mai tare în pânza cenuşie, sufocantă.

Apoi în sat s-a auzit că tatăl ei a fost închis pentru activităţi ilegale. Construia case şi ziduri, grajduri şi magazii şi n-avea autorizaţie de zidar. Au primit de la el o carte poştală în care le cerea ciorapi groşi de bumbac şi o vestă de lână. Vara trecuse, cartonul de pe creasta zidului neterminat se acoperise de găinaţul vrăbiilor şi al

porumbeilor sălbatici.

devenise locul de pândă al unei pisici tărcate. Cădeau frunzele în grădină, se culegeau merele şi cartofii şi tata era dus în fiecare dimineaţă la tăiat stuf pe unul din braţele Dunării.

Văd Dunărea, falnicul apelor drum, /*Şi marea mereu foşnitoare*. / *Văd minării Carpaţi şi pădurea de brazi* / *Şi şesul ce pururi nu moare*. La şcoală învăţase acest cântec şi descoperise cuvântul *pururi*. I se părea un cuvânt lipsit de orice greutate, ca o coajă de ou. Iar lor le era greu, abia se descurcau. Curtea de păsări, pământul cu fân şi cu cartofi, vaca din grajd. Mirosul laptelui proaspăt muls îi făcea foame, la sfârşitul fiecărei săptămâni pândea momentul când mama începea să facă pâine. Ea aducea lemne, pregătea focul, îngrijea patul roşu al jarului, încântată de văpaia care-i ardea obrajii. Apoi curtea se umplea de o mireasmă caldă, dulceagă, făinoasă şi umedă, invadându-i nările, umplându-i mintea de amintiri, emoţii, nelinişti naive şi de toate mirosurile din casa bunicului Tase. Dar şi de frică, dar şi de gândul că tatăl ei suferă fără rost şi e privit ca un om de nimic. Lumea nu putea fi peste tot aşa, ca în casa lor, trebuia să mai existe şi o altă lume, mai bună şi mai frumoasă. Cu mult mai frumoasă, îşi spunea ea şi deschidea caietele de teme cu şi mai mare silinţă.

Aşa vor trece doi ani şi tatăl ei se va întoarce acasă, slab şi adus de spate, strângându-şi buzele într-un rictus amar, de om tot mai tăcut. Va refuza să vorbească, să iasă în sat, să-şi caute vechii prieteni şi va începe să mănânce singur, în colţul mesei, cu capul aplecat deasupra farfuriei, într-o zi, la şcoală, în clasa a V-a profesoara le va spune să deschidă cartea de fizică şi să citească lecţia despre greutate. Şi ea va citi:

La capătul unei bucăţi de gumelastic, a unui fir sau a unei spirale de oţel, atârnăm un corp (*o piatră, o cană* etc.). *Spirala, firul de gumelastic se întind, se lungesc*.

Orice corp atârnat de un fir produce o întindere a firului.

Ţinem un corp în mână sau ducem o sarcină în spate: *simţim o apăsare*. *Călcăm pe zăpadă sau pe pământul înmuiat de ploaie, piciorul se afundă în zăpadă sau în pământ*.

Corpurile apasă pe suprafaţa care le susţine.

Dăm drumul unui corp ce-l ţinem în mină (*piatră, dop, hârtie*): *corpul cade spre pământ*. *Fructele desprinse din pom, frunzele, picăturile de ploaie, fulgii de zăpadă cad la pământ*.

Orice corp liber cade la pământ.

Corpurile întind firele de care atârnă, apasă asupra suprafeţelor pe care se sprijină şi cad la pământ când sunt lăsate libere, fiindcă sunt grele. *Toate corpurile sunt grele*. *Greutatea este o proprietate generală a materiei*.

Şcoală, plictiseală, aşteptare, pauze, meciuri, antrenamente, Oraviţan cu zbieretele lui de pe margine, planşele de anatomie, meditaţia, mâinile, privirile, Horaţiu Mălinaş, buzele lui senzuale, banii, mici cheltuieli, râsete după stingere, hlizeli, rânjete, ţipetele de pe teren, aplauzele tribunei, cantonamente, chiloţi umezi, tricouri ude leoarcă, vânătăi, zgârieturi, unghii rupte, creioane, caiete, dicţionare, pixuri cu pastă, teze, trigoane cu brânză, cornuri şi melci cu miere, Eleonor şi Didi, ecuaţii algebrice, triunghiuri, note, notiţe, oboseala fiecărei zile, şi ea întorcându-se la internat şi aşteptând vara, aşteptând să treacă zilele Wilhelm, Maximin, Ferdinand, Petronilla şi să intre în săptămâna Markus – Romuaid – Silverius – Aloisius – Paulinus – Edeltrand etc. să se termine totul, să vină vacanţa.

Două-trei săptămâni acasă, în sat, citind pe rupte şi cultivând un fel de singurătate plictisită, fără dorinţa de a-şi revedea vechii prieteni, exasperată de boscorodelile mamei, de tăcerile tatălui. Apoi în Bucureşti, la tanti Teodora, mătuşa ei, cu lungi perioade de lene, televizor, mâncare bună, toropeală şi ieşiri la şosea.

Îi plăcea tanti Teo, sora tatălui ei, cu toate ţăcănelile ei de medic psihiatru pentru care inferioritatea umană nu mai avea de mult secrete, cu plecările ei intempestive de

acasă, când o lăsa zile în şir singură în apartament, având însă grijă să-i umple frigiderul cu toate bunătăţile din lume (iată de ce în mintea ei Bucureştiul va fi un oraş cu gust de compot de ananas şi de banană, de ghiudem şi sardele portugheze, de piure de castane şi şuncă de Praga). Îi plăcea această tânără pensionară, cu nonşalanţa şi neglijenţele ei – Tina o surprindea uneori umblând goală prin casă, mândră de trupul ei subţire.

bine făcut şi încă foarte elastic pentru o femeie de peste cincizeci de ani, trădată doar de pielea uscată, uşor solzoasă, ca în cazurile de deshidratare puternică – cu lipsa oricărei pudibonderii în conversaţie şi mai ales cu acea patimă a ei pentru fumat, care-i marca toate gesturile. Fuma ca o şerpoaică. Vorbea tot timpul, te întreba, te asculta, râdea, se înnegura la faţă, se lumina brusc. Era o femeie anume făcută pentru a sta pe îndelete la poveşti, cu o singură condiţie: să se simtă bine, să aibă adică pe măsuţa din *living o* ceaşcă cu cafea adevărată şi un pachet de ţigări fine. Şi tocmai tanti Teo, cu vorbăria şi curiozităţile ei, o făcuse să devină mai atentă faţă de miezurile tăcute ale sensibilităţii ei nărăvaşe.

Descoperea cu neplăcere că, de la an la an, ea devenise o fiinţă tot mai lucidă şi tot mai obsedată de înţelesul a ceea ce i se întâmpla şi că astfel nu mai putea să se bucure cu adevărat de noile ei stări. Ar fi vrut, de exemplu, să poată spune ceva despre statul degeaba în casă, tolănită într-un fotoliu, inundată de soarele care intră prin fereastra deschisă, în acea stare de abandon care seamănă atât de bine cu scufundarea completă în apă cu ochii deschişi. I-ar fi trebuit un cuvânt prin care să numească senzaţia de plăcere şi perfecţiune a propriei constituţii fizice de care se izbea uneori, când ajungea *să se vadă*, ca de lumina sublimă a unui fulger. Dar nu avea acest cuvânt.

Ştia că un astfel de cuvânt nici nu există, era lipsit de sens să-l caute. Iar agitaţia Bucureştiului, confortul din apartamentul acela elegant, conştiinţa că dobândise o libertate cu care nu ştia prea bine ce să facă sporeau

confuzia din mintea ei. Ar fi trebuit poate să vorbească cu tanti Teo, dar îi era teamă că doctoriţa ar fi simplificat totul, aşa cum făcea şi cu propria-i viaţă, sfătuind-o să renunţe la aceste desuete porniri romantice. Or, ea descoperea că existau şi multe alte zone ale vieţii pentru care vorbirea refuzase de la bun început să inventeze cuvinte. Ce rost ar fi avut, de pildă, ca tu să ai la dispoziţie cuvinte care să te lase să vorbeşti despre felul în care îţi simţi carnea muşchii pielea viscerele atunci când cazi prin aer de la o înălţime foarte mare atârnată de cupola unei paraşute, la o viteză de 180 de kilometri pe oră? Nu era asta o experienţă mult prea singulară, pe cine ar fi interesat un astfel de limbaj al încercărilor extreme? Şi apoi – dacă acest limbaj ar fi existat cu adevărat – ce s-ar fi întâmplat cu toate sentimentele acelor oameni care-şi hrănesc fantasmele din ignoranţă şi din misterul şi frica propriei cărni incapabile să-şi prevadă în timp reacţiile?

Cu astfel de gânduri prosteşti îşi consuma ea unele nopţi de nesomn, când căldura toridă a Bucureştiului îi electriza tâmplele şi o făcea să se zbată între cearşafuri năclăită toată de transpiraţie. „Iar ai avut insomnii?” o întreba tanti Teo dimineaţa, zâmbindu-i cu subînţeles şi lovind-o în joacă cu palma peste fundul ei musculos de sportivă, de parcă acolo s-ar fi aflat răspunsul.

Titlu

SPLENDIDA ÎN VITA

Tina era nespus de mândră că nu e o fată ca toate celelalte şi că băieţii o acceptă în cercul lor. Dorinţa de-a juca riscă în rând cu găliganii din clasele mai mari îi tortura măruntaiele. Se uita la ei cum aruncă se apleacă lovesc se ridică îşi şterg palmele pline de praf de turul lucios al pantalonilor le vedea picioarele lungi şi subţiri de cocostârc pline de bube şi zgârieturi părul decolorat de soare feţele încordate le auzea replicile înjurăturile le admira ştiinţa de a scuipa expert printre dinţi şi, integrată în cercul lor, calculându-şi şansele de câştig, muşcându-şi mereu buza de sus de prea multă concentrare, lovind banii cu plumbul pe care şi-l făcuse singură, pe ascuns, să n-o

prindă mama sau tata, trăia o plăcere intensă, inexplicabilă.

La fel de inexplicabilă ca şi plăcerea de a da foc la hârtii sau la fire de iarbă cu lupa, între tufele de răchită de pe malul râului Mursa şi de a admira pălălaia iscată pe care vântul o purta ameninţător printre crengile verzi.

Ca şi plăcerea de a băga o muscă vie, legată de picior cu un fir de aţă, în sticla cu cerneală şi de a o lăsa să umble apoi pe o foaie de hârtie care se acoperea de desene bizare ca nişte vălătuci de nori albaştri ca nişte dealuri înţesate de buruieni ca nişte animale păroase cu aripi.

Ca şi plăcerea de a prinde găinile prin colţurile curţii şi de a le băga arătătorul în fund pentru a simţi în vârful unghiei coaja tare şi caldă a oului (ştia că unii băieţi încercau să-şi bage în fundul găinilor pută, ştia că pe Tăvică l-a prins odată maică-sa făcând aşa ceva şi l-a bătut de l-a rupt).

Ca şi plăcerea de a umbla singură pe lângă linia ferată, în spatele grădinilor, prin mirosul de motorină fier încins de soare urină şi iarbă uscată cu iz amar, după boabele negre de mure ce răsăreau dintre frunzele rugilor ca nişte diamante negre, buburoase, cu luciu stins. Şi ce liberă şi uşoară te puteai simţi arunci, o adevărată făptură vagabondă, o adevărată fetiţă de fier!

Ca şi plăcerea de a-ţi freca palmele cu izmă sălbatică şi de a ţi le lipi de obraji şi a lăsa mirosul acela exotic de men-tol să-ţi invadeze nările şi creierul, până la o senzaţie de leşin rece şi liniştitor. Sau plăcerea de a mânca dude negre, culese din ţărâna drumului, de lângă gardul dărăpănat al casei lui Costel-purcel, plăcerea de te lăsa înecată până la sufocare în praful maşinii de treierat şi plăcerea de a vârî în cazanul cu smoală fierbinte de la marginea drumului, lângă basculanta cu asfalt, strecurată printre ţiganii murdari de motorină ca nişte draci, un cartof înfipt într-un băţ, şi fericirea de sparge coptura neagră a învelişului brusc întărit şi de a plimba apoi prin toate cotloanele gurii miezul dulce al unui fruct fierbinte şi aromat pe care n-o să-l mai uiţi niciodată.

Şi plăcerea de a mânca iarna, pe derdeluş, când nu voiai să pleci acasă în ruptul capului deşi mureai de foame, merele îngheţate adunate de Ghinea din merii neculesi ai cimitirului (unii copii se uitau la tine cu scârbă şi ţie nu-ţi păsa), plăcerea de a rupe pânzele mari de păianjen din podul casei lui Tuţi, întinse apoi peste faţă ca nişte voaluri lipicioase de pânză subţire, plăcerea de a te arunca fără teamă, cu braţele întinse şi capul strâns între umeri, în apa neagră de la stăvi-larul lui Tecaru, stârnind până şi admiraţia băieţilor mari, plăcerea de a te ascunde de toată lumea şi de a scrie cu un fir gros de pai pe pământ LUCICA FACE PIPI PE EA sau COSTELUŞ VIŢELUŞ sau FUT, pur şi simplu *fui*, chiar dacă nu ştii ce înseamnă cuvântul ăsta, e de ajuns că el e un cuvânt interzis pentru care poţi oricând primi un dos de palmă peste gură.

Şi plăcerea de a doborî cu mătura seara, la lumina becului din uliţă, gândacii de mai, plăcerea de a strivi cu talpa goală larvele albe din urma plugului, plăcerea de a desena mustăţi pe orice chip din cărţile de şcoală şi de a-ţi scrie numele pe pereţi şi pe garduri. Tu şi numele tău. LEONTINA. Tu şi bucata de cretă furată de la şcoală. Tu şi bolboroseala buzelor care silabisesc. Iată cum se naşte numele tău, iată-l cum creşte puţin câte puţin din fiecare mişcare a degetelor, ca un vierme cu inele de litere groase, ca un vierme cu inele de litere tremurate, ca un şarpe de calcar ce înaintează încet pe pervazul de lemn al ferestrei.

Fire cârlionţate de păr îi ating un obraz, un sân mare şi greu i se turteşte de spate, miros de parfum ieftin. Două braţe i-au încolăcit gâtul, două palme cu unghii boante, pe care se văd încă urme roşii de ojă. E Dorina, prietena ei, sclava ei – o cunoaşte după miros –, o fătucă voluminoasă şi stângace, şleampătă şi sentimentală, cu puseuri inepuizabile de admiraţie pentru orice trup feminin care nu seamănă cu al ei. E „Dorina bubalina” (răutăţile clasei) care a venit s-o întrebe ceva în legătură cu exerciţiul la franceză, întinde degetul, îi arată pe carte ce necaz are *Maintenant lafille ne rêve plus. Elle est assise sur une chaise et regarde les illustrations. Elle sent le parfum de*

să collegue. *Elle se rapelle que*. *Elle saisit comment. C'est de nouveau le meme* état *sauvage d'unefemme qui decouvre son essence humaine la presence de la chiar le corp chaud et le deşir de s-abâmer tout court tout court le sang coule pendant que şes mouvements extérieurs et* intérieurs *chuchotement* şuşoteală mirare nedumerire întrebare răspuns întrebare răspuns explicaţie *Repete*! *Est-ce*-*que tu as compris*? îi simte căldura respiraţiei îi simte tremurul pielii, îi simte în voce dorinţa de a trece la altceva gata cu exerciţiul a înţeles şi gura care i se apropie şi mai tare de ureche şoapte abia auzite o voce frântă prostită voalată braţele ei greoaie apăsându-i umerii spatele. Dorina nu mai poate Dorina a descoperit în miezul ei de carne un suflet flămând ca o tenie o spaimă cutremurător de dulce şi o speranţă o cum să-i zică ea cum să-i zică şi-atunci când m-a chemat în laborator mă speriasem tu ce naiba să aibă cu mine? mi-a arătat extemporalu da' nu-mi păsa ştiam că nu făcusem nimic un semn de întrebare cu roşu mare cât foaia da' tu şi mi-a atins al naibii mâna când mi l-a dat îmi plăcea mirosu' lui de tutun prima dată când eram atât de aproape şi parcă nici nu mai părea aşa de bătrân parcă-l vedeam prima dată şi mă gândeam că are un ten frumos bronzat şi că ce dacă are riduri iar el a deschis cartea şi mi-a arătat ce trebuia să scriu mă aplecasem să văd mai bine aproape că mă atingea cu tâmpla şi la un moment dat m-a tras lângă el pur şi simplu i-am simţit palma pe fund am rămas mască tu tremuram ca piftia da' tot el m-a îndepărtat s-a fâţâit puţin printre vitrine abia se stăpânea şi mi-a zis să-l ajut să ude florile că laboranta e bolnavă nu se descurcă singur Doamne îmi bătea inima tu îmi bătea inima să-mi spargă pieptu' era în pauză şi auzeam tot auzeam gălăgie pe coridoare îţi dai seama că tremuram ca o proastă că ce dracu' tu era profesoru meu şi îmi venea să mă pipăi să văd dacă visez iar el mi-a spus că e o sticlă în oficiu s-o umplu m-am dus acolo şi-ntâi am vrut să-nchid uşa da' am lăsat-o aşa nu ştiu de ce şi-am pus mâna pe robinet deasupra era o oglindă şi în oglinda aia vedeam tot da' tu

toate chestiile alea oribile borcanele şi planşele din laborator coţofana şi căprioara papagalii şi fluturii din vitrine capu' de miel şi colţu' de mamut porumbeii ciorile şerpii scheletu şi mulaju cu organe lua-l-ar dracu' rododendronii şi ficusu lămâiu şi smochinu leandru şi puieţii de portocal desenele fotografiile tabelele hărţile botanice şi zoologice da' tu şi burta aia de femeie despicată cu pielea răsfrântă în jur ca o stofă şi fătu dinăuntru sub placentă mi se făcuse groază mă uitam în oglindă şi-n mijloc era el înconjurat de toate împăiatele alea mă privea l-am văzut cum mă priveşte ca prostu' încremenisem de frică sticla mi-a căzut din mâna ştii doar chiuveta de fontă da' nu s-a spart semn rău şi când a apărut lângă mine a închis uşa brusc îi vedeam în oglindă capu' şi ochelarii fruntea şi urechile roşii m-a prins tu pe la spate de ţâţe şi s-a lipit de mine cu totu' nu era violent mă pipăia ca un îi auzeam respiraţia tu şi gâfâia ca dracu' dup' aia i-am simţit mustaţa pe gât şi buzele groase şi ude asprimea limbii a început să-mi lingă gâtu' ca un câine îmi molfăia păru muream de cald îi simţeam nasu-n ceafă şi rama ochelarilor să ţip să mă întorc să-i dau un cot în burtă un şut în nu ştiam ce să fac o mâna îmi aluneca peste picior îmi ridicase fusta eram fleaşcă şi transpirasem toată simţeam palma lui peste cur şi mi-am strâns picioarele cât am putut aveam senzaţia că fac pe mine şi degetele lui umede nu-l mai puteam opri deja-mi băgase mâna şi-atunci m-am lăsat moale nu mai puteam îi simţeam degetele ca nişte sârme cu curent electric eram ca beată că mă gândeam şi io tâmpita dracului eşti şi urâtă şi fată mare la şaptesprezece ani vai de tine da' tu şi mi-a pus mâna atâta a făcut mi-a pus mâna şi-a băgat toată palma între picioarele mele şi m-a strâns mi-a mângâiat-o şi mi-a tot mângâiat-o ca un copil bolborosea ceva şi gemea mi-o mângâia şi plângea pe cuvânt că plângea îi simt şi-acum pielea udă. Să-mi bag picioarele, că dup-aia s-a sunat de intrare şi asta l-a trezit. M-a împins ca un bou şi mi-a zis „ieşi, curva dracului!" Îl apucase bâţâiala, tremura tot, m-a împins şi m-am lovit de chiuvetă, am şi acum o vânătaie pe

şold. Auzi al dracului, de parcă io eram de vină! Nu l-am mai văzut de atunci, mâine am ore cu el. Da’ io cu ăsta aş face-o, pe bune!

La tanti Teo, în Bucureşti, în apartamentul ei din cartierul Floreasca, Tina făcea baie ca o prinţesă. Uita pentru o vreme de promiscuitatea îmbăiatului de la internat, îi plăcea să zăbovească nesfârşit în găoacea de fontă emailată a căzii, în albăstrimea iluzorie a apei, între pereţii albi, încăpători ca un pântec alveolar, îşi săpunea bine umerii, spatele şi-şi lăsa mâinile să alunece peste întinderile ştiute ale muşchilor, într-un fel de visare lucidă, liberă. O experienţă care părea s-o privească doar pe jumătate.

N-ar fi putut spune dacă mintea reuşea să se rupă cu totul de plăcerea narcisistă a propriilor atingeri, de bucuria de a percepe, atingându-se, toate micile perfecţiuni de moment ale propriei conformaţii somatice. Mereu se surprindea gândind înainte, dincolo de acest prezent, întrebându-se cum ar fi dacă, ce înseamnă să cum este când, de unde vine această obscură cutremurare a contactului visător dintre palma ta şi coapsa ta. Participa, parcă fără să ştie, la un fel de activitate topometrică, măsurând şi marcând pe harta minţii reliefuri, înălţimi, întinderi, văi, se vedea prinsă, la modul cel mai gratuit cu putinţă, într-un exerciţiu de explorare de sine, având un sens posibil doar în afara cuvintelor, în creierul senzo-caloric al cărnii şi al pielii.

Uite, linia asta despărţitoare dintre fese, cu prelungirea ei adâncindu-se lin în podul de muşchi subţiri ai mijlocului, urmărită cu palma năpădită de furnicături, ar trebui să fie una dintre provocările esenţiale. Deşi mişcarea ar putea începe şi mai de departe, din căuşul pulpelor brusc depărtate şi tot atât de brusc îngemănate la rădăcina sexului. Iar degetele ei să urce dinspre grosimea imposibil de cuprins în palmă a fesierului inferior spre orizontul prelung şi foarte calm al muşchilor ce îmbrăcau complicata structură a bazinului.

Îşi privea partea de sus a picioarelor, îşi putea

mângâia, clătindu-le cu apa strânsă în pumni, arcurile urcătoare ale soldurilor şi întotdeauna se oprea blocată la zonele de trecere de la o formă la alta, la laterala coapsei, de pildă, cu adâncitura ei profundă, încât osul putea fi aproape pipăit, cu tot relieful lui, sub pielea linsă. Şi acesta era un loc de o mare tentaţie tactilă, un loc năucitor la mângâiat, în cuprinsul căruia se petreceau metamorfoze neaşteptate, piciorul devenind şold şi mai departe şoldul împlinindu-se robust în sus, spre mijlocul subţire de viespe.

Mijlocul ei subţire de viespe, un dar din naştere pe care începea să-l priceapă. Se pomenise de nenumărate ori în pauze, prinsă în ciorchinele de trupuri adunate în faţa catedrei, la împărţitul tezelor sau extemporalelor, cu câte o mâna lacomă de băiat prinzându-i mijlocul şi alunecând peste fusta ei de uniformă spre acel loc magnetic intim legat de vulgaritatea cuvântului *crupă*, mereu prezent în aprecierile golăneşti ale colegilor ei dintr-a unşpea: „Crupe de iapă de prăsilă, bătrâne!”, „crupe de trotuaristă şi curviştină...”

Nu toate femeile erau croite aşa, văzuse, ştia asta. Dar mai ales rămăsese blocată de o remarcă a Isabellei, într-o zi în care nici măcar nu se aflau în sala de baschet sau în vestiar, schimbându-şi tricourile şi şorturile, în acea grabă a ţâţelor goale înfrigurate şi a pielii aburite de transpiraţie, a picioarelor umede speriate de frig, încurcându-şi labele în chiloţi, ci într-o zi cu soare, în imensa curte pustie a liceului, într-o zi când soarele o orbea, străpungând-o cu razele lui iuţi de dinaintea apusului. Se apropia de banca pe care se aşezaseră câteva dintre colegele ei. Era într-o fustă subţire de vară, fără jupon. Venea spre Isabella Teutsch şi grupul de fete, cu pasul ei săltat de roşcată nepăsătoare. Şi atunci Isabella, cu ochii măriţi de uimire şi de un fel de excitaţie fără obiect, a întrebat-o împingându-i degetul între pulpe: „Tu ştii cum ai picioarele aicea sus? N-am mai văzut la nicio fată aşa ceva...”

Ea a înţeles imediat importanţa soarelui pentru ceea

ce descoperise Isabella, a înţeles imediat ce se întâmplase în mintea acestei săsoaice naive, rigide în bigotismul ei de fată ambiţioasă. N-a făcut altceva decât să simuleze ea însăşi mirarea, ca şi cum şi ea ar fi făcut aceeaşi descoperire frisonantă, fierbinte. A întrebat prosteşte: „Dar cum sunt?” „Aşa ca la o femeie făcută parcă numai pentru dragoste”, venise replica. „Aşa... ciudat. Ba nu, *excitant*... Asta e cuvântul!”

Şi ea se înfrigurase de plăcere, se simţise bine, ce mai! apoi a început să se gândească tot mai des la căuşul acela dintre coapse ca la o calitate cu care ar fi trebuit să facă ceva. Ba îi trecuse prin minte şi o imagine stupidă, pretenţioasă – „o femeie ca un potir” – pe care doar ea reuşea să şi-o reprezinte. După o vreme, după câteva săptămâni, în veşnica sâmbătă de la internat, în aceeaşi sală ceţoasă de baie, Isabella adăugase: „Şi dacă n-ai avea şi mijlocul ăsta de furnică, cu toată gaura aia a ta – (de ce *aia* şi nu *asta*? *se* întrebase Leontina, mai ales că se afla în faţa prietenei sale goală şi perfect vizibilă, cu sex cu tot) – n-ar fi nimic de tine, să ştii!”

În Republica Socialistă România muzica răsuna cu furie, părul băieţilor se lungea, fustele fetelor se scurtau. Părinţii construiau case, plecau în concediu, se întorceau de acolo cu casete de scoici, pulovere de import, cercei de aur, fotografii cu ursul împăiat, fluiere cu inscripţia „Olăneşti” sau „Sovata”, şosete supraelastice şi haine de fâş. Vântul se strecura prin ferestre în casele cu perdele din fibre sintetice, mobilă nouă din rumeguş presat cu furnir de stejar şi covoare persane. Din ea mioane coborau noi muncitori. Pe străzi apăreau automobile şi motorete, lampioane şi firme, fete cu rochii dos şi băieţi în pantofi cu vârful ascuţit. Magnetofoanele „Tesla” invadau magazinele, hainele deveneau mai vesele, copiii mai obraznici costumele de baie mai curajoase. Mamele îşi schimbau pieptănătura, pantofii, privirea, pe prima pagină a manualelor şcolare se imprima zâmbitor un alt chip: Ceauşescu. Bătea vântul schimbării, un vânt grăbit şi plin de promisiuni, cu reviste color şi albume de artă, cu

magazine universale şi case de cultură, cu baruri şi şedinţe de producţie, cu mici, muştar şi bere. Bătea vântul schimbării. Şi vântul acesta cânta cuvinte noi, nume noi: muzică *rock*, tehnologie, import, hidrocentrală, *blue jeans*, „Beatles”, „Havana Club”, *twist*, tranzistor, Londra, Joyce, Celentano, combinat siderurgic, samba, safari, Renault, Nixon, *ness-cafe*, Jean Marais, societate mixtă, Charles de Gaule, *cicero*, *tifosi*, Roger Moore, industrie de vârf, Frank Sinatra, ojă, independenţă economică, Blaga, ritm de creştere, Elvis Priesley, cooperare, Camus, chitară electrică, tratament şi odihnă, sociologie, „Phoenix”, Praga, clăpari, Acapulco, neamestec în treburile interne, „Kent”, nylon, Dubček, Brigitte Bardot, mandatar, *hippy*, Rauschenberg, Fellini, Noica, salam de Sibiu, „Wiborowa”, prefabricate, Paris, industrie alimentară, „Secolul XX”, Alain Delon, *shop,* psihedelic, şlagăr, „Papastratos”, *moog-synthesizer*, Beckett, scuter, locomotivă Diesel, deodorant, neon, / *Humanité*, pix cu pastă, boiler, Lolobrigida, televizor, agregat, „Rolling Stones”, boxe, *blues*, *spray*, Pepskola, Málaga, troleibuz, Jimi Hendrix. Viaţa o luase la vale şi nu se mai oprea. Curgeau împreună cu ea scaune tapiţate cu spătar, seminţe de dovleac şi floarea-soarelui, bretele elastice, aspiratoare „Electro-Argeş”, nasturi de os, reşouri, roţi dinţate, mănuşi din piele de viţel, cazane cu smoală, teascuri de struguri, lanterne „Elba”, chimire cu ţinte de aramă, colaci de funie, lustre şi ve-ioze, bibelouri din alabastru, role de hârtie „Buşteni”, avioane sanitare, bocanci cu talpă de cauciuc, cuptoare de pâine, trenuri cu sfeclă de zahăr, aragaze cu patru ochiuri, războaie de ţesut, hârtie igienică, pui congelaţi în pungi de plastic, bidoane cu lapte, perii din păr de porc, savarine cu frişca, pantaloni ţărăneşti de aba, îngheţată de vanilie şi fistic, îi şi fote, maşini de poştă vopsite în galben, cutii cu rahat „Adakaleh”, căciuli de blană, pungi cu amidon, gaz lampant, pupitre şi birouri, maşini de dărâcit lâna, costume gri şi uniforme şcolare, maşini de cusut electrice, calupuri de halva cu cacao, baloţi cu bumbac vietnamez, garniţe de untură şi roţi de şvaiţer, cizme de piele

„Clujana”, seminţe de mac, cuiere din fier forjat, papuci de casă cu ciucuri roşii, hamuri de cai, caiere de vată de zahăr, căruţe cu pneuri de cauciuc, damigene şi borcane, sticluţe cu ulei de păr, monede de aluminiu, sticle cu coniac „Vran-cea”, planşe anatomice, substanţe anticorozive, baloţi de paie, pliante cu staţiuni balneare, coşuri de răchită, rezervoare de amoniac, proteze dentare din acrylat, brichete de cocs, carne tocată, rochii de nuntă, bolovani albaştri de sare, sticle cu bulion, carcase de porc, furci şi greble, coteţe de găini, butoaie cu ţuică, rogojini din pai de orez, ca-poate de mătase, vată de sticlă, ciocane pneumatice, ouă de Crevedia, cărţi de şcoală, remorchere.

Iaurt dietetic, covrigi cu susan, mă-sinuţe de sticlă cu apă de colonie, lădiţe cu marmeladă, mese de beton pentru ping-pong, coşuri de gunoi, turme de oi şi capre, hârtie decalc, etichete, caşcaval „Pente-leu”, învelitori din vinilin, maşini de teren „Tatra”, opinci de cauciuc, prosoape de baie turceşti, carpete de bucătărie, registre şi boniere, avioane „Aviasan”, cărţi de joc ungureşti cu femei goale, pneuri antiderapante din cauciuc sintetic, penicilină şi propranolol, vată şi fese de tifon, aparate de ras electrice din R.D.G., grafice de prezenţă, vitrine frigorifice, hidrobiciclete, faguri de miere şi stupi de albine, co-fraje, cutii cu „Vitakava”, butoaie cu carbid, cărucioare, triciclete „Prichindel”, turbine, coli de indigo, chitanţiere, maşini de măcinat cafea, arahide africane, pachete de curmale presate, saci cu cafea neagră şi verde, tuburi de beton, pungi cu „Vegeta”, farfurii şi oale de tablă emailată, fiole de algocalmin, vaselină industrială…

O, *tu, crăpătură tragică dintre picioare, Râvnită de când lumea de cei buni şi cei răi, De cei tari şi cei slabi*…

Aşa ar fi început ea să scrie poemul ei cosmogonic, purtând un beţigaş ascuţit ca un ac pe o tăbliţă de lut arămiu, încă umed şi cu miros acru de materie crudă, într-una din încăperile marelui palat din Ur sau Babilon. Dar Leontina nu va scrie niciodată acest poem (ea nu va scrie toată viaţa ei nici măcar o singură poezie), pentru că ea trăieşte acum, în anul 1966 după Cristos într-o ţară din

Europa lumii moderne numită Republica Socialistă România şi ea *e* încă o faţă naivă şi nehotărâtă, speriată de viitor şi abia molipsită de tulburările buimace ale feminităţii, ea e doar o elevă de liceu ce se gândeşte visătoare la cele 27 neveste şi 1235 de concubine oficiale ale regelui Mahdus sau Komurapi sau Nabucodor şi la încăperile cu pereţii acoperiţi de desene cu pomi înfloriţi şi animale blânde, în care îşi duc viaţa aceste femei cu buze de foc şi pleoape verzi sau albastre. Ea se gândeşte la veşminte podoabe mirodenii parfumuri inele brăţări unguente şi la inflorescenţele dinţate de *amapuia*, roşii şi vibratile ca limbile de tigru, din care servitoarele cu pielea neagră ştiu să prepare cele mai îmbătătoare elixiruri ale iubirii. Ea visează cu ochii deschişi şi se gândeşte la acest poem ca la o scriere de demult pe care într-o zi sau alta o va descoperi cineva (un american cu pipă şi barbă sau un francez cu chelie şi ochelari cu dioptrii enorme), săpată pe un zid de piatră abia scos din pământ, undeva în lumea arabă, pe malul însorit al Eufratului. Şi Leontina se va afla într-o sală de clasă la teza de chimie şi nu va fi în stare să scrie nimic, pentru că ea îşi va aduce aminte cum Mihăilă, profesorul ei de istorie din clasa a IX-a, le vorbise mult despre celebrele cărţi de lut sumeriene şi asiro-babiloniene, le arătase fotografii, le desenase pe tablă câteva cuneiforme şi le citise pasaje din fragmentele păstrate, unele dintre ele meditaţii amare despre soarta omului pe pământ şi despre deşertăciunea oricărei ambiţii.

Era toamnă şi ea nu avea decât 15 ani, îşi pierduse de câteva luni virginitatea (în şura cu fin, la bunicii de peste deal, cu un băiat brunet din Constanţa venit în vacanţă la ţară, pe care nu l-a mai văzut niciodată), începuse să joace baschet, şi baschetul devenise singura ei obsesie, dar o impresionase adânc ceea ce auzise, mai ales că în acele fragmente era vorba despre cugetările şi simţămintele unor oameni din urmă cu aproape 5.000 de ani. A înţeles că toate gândurile ei de până atunci fuseseră nişte prostii de copil fără minte. I s-a făcut ruşine. Brusc, s-a simţit pierdută ca o frunză în vânt, neocrotită de nimeni

şi singură pe lume, singură şi responsabilă. Dar această senzaţie de singurătate ireversibilă, fără scăpare, era dublată de descoperirea că ea e o fiinţă unică. Unică şi irepetabilă. A copleşit-o tristeţea, a plâns de bucurie. Era încă o fată naivă, dar trăia sentimentele unui adult.

Dacă totul pe lume e praf şi pulbere, atunci cât trăieşti trebuie să înveţi să te bucuri de praful acesta şi de pulberea aceasta – s-a gândit ea.

Dar de unde să ştiu eu dacă ceea ce e făcut din praf şi din pulbere e bun sau rău? – a continuat ea să se întrebe.

De unde să ştiu eu dacă ceea ce mi se spune să fac are legătură şi cu binele meu?

Şi cine-mi garantează mie că cei care greşesc vor fi vreodată pedepsiţi? – a pus ea degetul pe o rană care-i va rămâne toată viaţa deschisă în carne.

Cine îmi garantează? – s-a trezit ea enervându-se.

Cine, ha?

Dumneata?

Fragmentele auzite atunci, la ora de istorie, o ajutaseră să prindă curaj. Aproape că depăşise acel soi de frică ce o făcea întotdeauna să ezite, să cântărească, să aştepte prea mult înainte de a face cel mai mic gest. Apoi s-a pomenit aruncată în lumea străină a internatului, dar încă înainte de a ajunge acolo ea ştia că va fi un om singur care va trebui să dobândească o mare stăpânire de sine.

Înţelesese deodată, cuprinsă de o mare uşurare, că ea nu trebuie să stea la margine, nici ascunsă în mulţime, nici speriată, nici cu capul plecat, nici cu pieptul bombat, nici mândră şi nici umilă, nici bleaga şi nici înţepată, nici proastă şi nici deşteaptă, nici prietenoasă şi nici urâcioasă, pentru că cei mândri şi umili şi blegi şi înţepaţi şi proşti şi deştepţi şi prietenoşi şi urâcioşi nu sunt priviţi cu ochi buni.

Nu trebuia să fie nici caldă, nici călduţă, nici rece, nici dulce, nici sărată, nici amară, ci din toate acestea câte puţin.

Temperamentul ei ambiţios era făcut pentru a sta în

faţă însă adevărul acesta nu trebuia să-l ştie decât ea. Ea şi creierul ei. Ea şi Leon... Aşa că a ajuns la internatul de sub Turnul cu Ceas şi s-a împrietenit cu fetele, a intrat în gaşca lor, s-a făcut simpatizată de pedagoge, s-a lăsat sedusă de Hilde (nu înţelege nici acum ce dracu' i se întâmplă), a fost remarcată imediat de Ghiuri, Didi, Eleonor, care i-au făcut curte, a început să flirteze şi cu alţi colegi de clasă, să scrie acasă scrisori în care spunea că totul e bine, să iasă în oraş în zilele de învoire în oraş, să mănânce prăjituri la cofetărie şi să danseze *twist* şi *rock and roll* la reuniuni şi petreceri, să împrumute şi ea, cu nesimţire, cum făcea toată lumea, fustele şi bluzele colegelor de dormitor şi să iasă la plimbare pe *corso* sâmbăta după-amiază la 5. Pentru că acesta era obiceiul camerei în care s-a trezit repartizată, lângă Emilia, Arme, Crina şi toate celelalte, a început şi ea să răscolească prin dulapurile şi sertarele colegelor lipsă, folosindu-se de de-odorantele lor străine, mai ales de acelea cu destinaţie intimă.

Era o elevă ca oricare alta. Era o fată cuminte şi curajoasă, obraznică cu unii profesori care se lăsau dominaţi cu plăcere de insolenţele ei juvenile, sfidătoare adesea cu masculul de Oraviţan, pentru că se ştia oricum cea mai bună de pe teren, îi provoca pe băieţi prin replici descumpănitoare care în mintea lor lăsau deschise toate uşile unor posibile aventuri, devenise în scurtă vreme una dintre stăpânele călcătorului, punându-le în umbră pe Miha şi Cami, lăsând în grija voluptuoasei Brunhilde încurcatele căi ale viciului şi speranţei, ba începuse chiar să se lase curtată de tânăra profesoară de biologie Carmen Ionescu, care ar fi dorit s-o promoveze în structurile U.T.C. ale organizaţiei pe liceu. Viaţa îi stătea înainte.

O, tu, crăpătură tragică dintre picioare, o, tu crăpătură adâncă, tu de toate ai parte şi peste toate treci! Singură tu eşti în veci. În clasă era acum linişte, toată lumea scria, ultima teză din clasa a XI-a. N-avea nicio idee, rămăsese cu stiloul în aer şi amintirile o năpădeau ca un roi de furnici.

STETIT PUELLA

Sunase cu emoţie la uşă... Venise intenţionat mai repede. Ştia că Elena, soţia lui, e plecată şi va lipsi o vreme din oraş. Mădălina şi Katalin, unguroaica, colegele ei de pregătire, nu apăruseră încă. Profesorul a primit-o în hol şi a invitat-o să-şi scoată haina de iarnă. Părea ursuz. Părea obosit sau ce avea? Au intrat în camera de lucru. Pe masă, tratate, planşe anatomice, tabele de observaţii, agenda lui, ochelarii... A vrut să se aşeze pe scaun, dar el a prins-o de umeri şi a răsucit-o violent cu faţa spre gura lui. A sărutat-o grăbit, apăsându-i buzele cu toată forţa. Ea închisese ochii pierdută, paralizată, de parcă în ceafă i s-ar fi deschis brusc o prăpastie. N-ar fi putut să-l privească şi nici măcar să-i atingă cu palma obrazul, bărbia, arcuirea arcadelor. Deşi ar fi vrut asta, cât ar fi vrut!

Îi simţea în apăsarea aceea muşchii încordaţi ai gâtului. Da, şi buzele lui amare... El a lăsat-o o clipă liberă, lipindu-şi degetele strânse de tâmplele ei, şi a sufocat-o din nou cu gura, cu dinţii, cu limba, cu gingiile... Simţea că nu mai are aer şi încerca să-şi smulgă, ameţită, capul din palmele lui. Era o luptă destul de caraghioasă, pentru că Horaţiu Mălinaş era un bărbat masiv, cu braţe tari, şi la un moment dat capul ei a izbit uşa de sticlă a vitrinei cu ceşti de cafea şi pahare de cristal. Zgomotul teribil de sticlărie i-a paralizat pe amândoi. A înţeles imediat că şi lui îi fusese frică. S-au privit şi au izbucnit în râs...

Apoi s-a auzit soneria uşii de la intrare, veniseră celelalte două fete. Profesorul nu s-a dus imediat să deschidă, i-a prins din nou obrajii în palme şi a privit-o crunt (aşa a simţit ea atunci), cu o intensitate care o speria. I-a spus ca la plecare, după ce se desparte de Mădălina şi Katalin, să-l aştepte la cofetăria din colţul străzii. Nu înţelegea nimic din ce-i spunea el. I se părea că visează. Colţul străzii, cofetăria, de ce?... A început ca întotdeauna pregătirea. Au urmat două ore de chin despre organele interne şi funcţiile lor. Nu mai recunoştea nimic din muzica vocii lui, îi amorţeau picioarele, îl privea

halucinată, de parcă atunci l-ar fi văzut prima dată. Uitase parcă literele şi scrisul în linie dreaptă, se întreba ce caută acolo, cine erau fetele de lângă ea, de ce mâinile lor alergau de zor pe caiete… Da, îi era frică de ce o să urmeze, o dureau sânii (n-o mai duruseră niciodată sânii de emoţie), în stomac avea un pietroi şi ochii îi fugeau mereu către vitrina cu pahare şi ceşti de cafea. Rămăsese cu senzaţia usturătoare că în cap i s-au înfipt aşchii de sticlă. I se uscase gâtul. Şi-a cerut scuze şi s-a dus la baie.

Sigur că nu voia nimic. Nici măcar să bea apă. S-a apropiat de chiuvetă şi a vrut să se spele pe mâini. Era lipsit de sens să se spele pe mâini. A deschis totuşi robinetul şi a luat apă în pumni să-şi ude buzele. Şi le-a udat. A văzut pe suport mai multe prosoape, două albe şi unul verde… Care era al lui? Şi-a întins gura spre prosopul verde şi s-a şters.

Apoi s-a privit în oglindă, dar n-avea răbdare. Şi nici curiozitate. Şi nici putere, în faţa ei, pe policioara de dedesubtul oglinzii, paharul cu două periuţe de dinţi, una roz şi alta albastră. Le-a ridicat şi le-a mirosit pe rând. A luat periuţa albastră şi şi-a atins dinţii, gingiile, şi-a lovit cu ţepii ei buzele. Apoi a pus-o la loc. Un alt pahar cu piepteni şi perii de păr. Lângă el, trusa lui de bărbierit, pămătuful, un tub de cremă, beţigaşe cu vată în vârf pentru curăţat urechile, o cutiuţă rotundă de cremă *Nivea* pentru îngrijitul mâinilor. Şi-a plimbat pămătuful peste obraz. O gâdila, îi înfiora pielea… Asta era tot. Ordine, foarte multă ordine, pereţi albi de faianţă, cadă albă emailată, WC-ul alb, chiuveta albă, oglinda.

A tras apa şi a vrut să iasă. Pe perete, în stânga, lângă uşă, atârna un halat roz, frotirat. Şi-a cufundat faţa în moliciunea lui. I-a simţit imediat parfumul. Poate că asta şi voise când a intrat în baie, să caute ceva legat de intimitatea soţiei lui.

Îşi îngropase faţa în ţesătura groasă a halatului şi inspira aerul ascuns acolo, secretul acelui aer. Aşa mirosea pielea Elenei… Dar cum miroseau sânii ei, cum îi miroseau subsuorile, tălpile, gâtul, umerii, coapsele?…

A revenit în camera de lucru. Fetele o priveau întrebătoare. El răsfoia preocupat una din cărţile de pe masă. Nici măcar nu şi-a ridicat privirea. S-a oprit din răsfoit şi a spus „Bine, să continuăm...” Vorbea acum din nou. Dar pe ea n-o mai interesa vocea lui de profesor. Pentru ea timpul începuse să curgă altfel, cumva pe lângă, fără s-o mai atingă... ÎI lăsa să curgă, cu porii dilataţi de curiozitate. Şi se înfiora toată. Buzele îi ardeau încă. O sărutase un profesor de la Universitate... O sărutase domnul profesor Horaţiu Mălinaş. Cum mirosea pielea lui? Şi gura lui umedă, prea umedă, şi dinţii lui, cum erau dinţii lui?... în secunda aceea în care i-a văzut gura deschisă apropiindu-i-se de buze se aşteptase poate la altceva, la o atingere uşoară, hipnotică, amorţitoare, ca un curent de joasă intensitate. Şi cât de aprig a privit-o la sfârşit, rugând-o şi ameninţând-o, ca un hoţ urmărit de poliţişti... *EI Fugitivo*, serialul care le înnebunea pe fetele de la internat în fiecare sâmbătă seara! Da, era o asemănare... Iar el vorbea mai departe, mai tare parcă decât de obicei. La un moment dat l-a surprins jucându-se fără să-şi dea seama cu verigheta de pe inelar. Apoi, fără niciun motiv, pentru că oricum avea la îndemână stiloul lui, a întins palma peste cărţile şi caietele deschise şi a luat pixul ei. Îi apăsa butonul din capăt, închizându-l şi deschizându-l...

După exact două ore s-a sculat brusc de pe scaun, pretextând că are o treabă urgentă. Fetele s-au grăbit cu îmbrăcatul şi, uşor nedumerite, marcate de aceeaşi grabă, s-au despărţit repede, aproape fără să-şi dea seama. Ea a intrat la cofetăria din colţ şi a comandat o prăjitură, cea mai scumpă... Nici n-a apucat să vâre linguriţa în moţul de frişca, nici n-a apucat să-şi descheie nasturii paltonului, că a apărut el şi i-a făcut semn prin geam. A lăsat prăjitura neatinsă pe masă şi a ieşit în întuneric. Au mers pe aleile cartierului, burniţa, un fel de lapoviţă cu fulgi rari, ici-colo câte un bec chior, păşeau unul lângă altul ca doi străini. Nu-i vorbea şi ei i se părea normal să nu-i vorbească. Ce să-i spună? Bariera dintre ei fusese ruptă şi trăiau în această ruptură pentru care nu exista încă un limbaj... în

dreptul unui bloc a rugat-o să-l aştepte câteva minute. S-a întors repede. I-a pus în palmă o cheie. I-a spus adresa şi i-a cerut să repete. Bolborosise totul ca în somn. Nu se putea împotrivi. Nici nu voia să se împotrivească, îi venea să ţipe de bucurie, să sară prin băltoacele de pe alee ca un copil, să urle de bucurie ca o rusoaică tânără care-şi vede bărbatul întors de pe front în satul de pescari cu case strâmbe de pe peretele cojit al Căminului Cultural. Inima ei înota în alcool ca o bucată transparentă de gheaţă. Şi-n jurul buzelor o întindere zumzăitoare, învăpăiată de carne, corpul ei, pe care abia dacă şi-l mai recunoştea…

A doua zi era sâmbătă. A plecat de la internat, a găsit casă, a descuiat uşa. Înăuntru o lumină obscură… Geamurile cu storurile trase, deşi era încă ziuă… O aştepta. A prins-o în braţe, a dezbrăcat-o, a mozolit-o toată cu buzele. A mângâiat-o, i-a sărutat ochii sprâncenele tâmplele. Nici nu şi-a dat seama când s-a trezit în braţele lui în pat. O beţie fierbinte, o senzaţie ca de mâini îngheţate frecate cu zăpadă, un şuvoi gros de apă care-ţi smulge nisipul de sub picioare. De fiecare dată la fel. Nu ştia niciodată când se vor revedea din nou. Trecea o dată pe săptămână şi căuta într-o crăpătură din trunchiul castanului de la intrarea în curte bileţelele lui. Nu dura niciodată prea mult, cam cât o şedinţă de pregătire. Totul pe întuneric, cu o veioză aprinsă discret în colţul camerei, în hol găsise o pereche de papuci de casă pe care nu i-a folosit niciodată, îi plăcea să calce desculţă peste covoare şi peste dalele reci de gresie… A continuat să se ducă la şedinţele de pregătire. Câştigase o stăpânire de sine de care nu s-ar fi crezut niciodată în stare. Vocea lui era aceeaşi. Privirea lui căpătase o indiferenţă neaşteptată. Perdeaua lui de camuflaj, îşi spunea ea… Rămăsese aceeaşi fată respectuoasă, bine crescută. Suna la uşă cu o mină îndatoritoare, zâmbea… Din când în când simţea cum i se plimbă pe faţă privirea de coleopteră a Elenei. Instinctiv îşi trăgea capul între umeri. Dar nu-i era deloc frică. Şi nu i-a fost frică nici mai târziu.

Într-o zi de primăvară, după câteva luni de la acel

prim sărut, a simţit că se prăbuşeşte din picioare, ca împuşcată. Despăturise biletul. Apoi scrisul a început să-i joace în faţa ochilor. S-*a terminat, îmi pare rău, s-a terminat*... Nici măcar numele lui la sfârşit... Nu s-a mai dus la şedinţele de pregătire. Nu mai putea să-l vadă şi să-i simtă parfumul, nu mai era în stare de nimic.

Apoi emoţiile şi senzaţiile ei au devenit amintiri. Se scufunda în lava lor ca într-o beznă compactă, ocrotitoare. Se îngropa întreagă, până la carnea nărilor, în acea materie incandescentă şi curgea împreună cu ea minute în şir, ca o fiinţă larvară, fără organe externe. Nu-i venise niciodată să plângă şi asta o mira. Iar pe Horaţiu Mălinaş nu l-a mai văzut niciodată, îi rămăsese cheia, o păstrase. O lua câteodată în palmă şi o strângea pierdută până când i se umezea pielea...

La începutul lui martie, în penultimul an de liceu, o vizitase pe neaşteptate taică-său. O mai căutase de câteva ori şi înainte, de obicei în trecere prin S., căci el nu renunţase nici după întoarcerea din puşcărie la lucrările lui clandestine de zidărie. De muncă se găsea berechet, peste tot se construiau case noi. Nu mai lucra însă acasă, în sat, în văzul cunoscuţilor, prefera să schimbe localităţile, chiar dacă se afla tot timpul pe drumuri. Nu-l mai văzuse de mult. Aproape uitase că mai are un tată... De fapt, lucrurile erau ceva mai complicate. Era încă elevă în clasa a VII-a, când taică-său plecase fără nicio explicaţie de acasă şi se stabilise (chipurile pentru a avea grijă de gospodăria unui unchi care murise) într-un sat vecin în care toată lumea ştia că trăieşte cu o ve-rişoară a lui bogată şi mai bătrână cu zece ani. Dragoste veche, din copilărie, ea l-a dezvirginat, nici nu-i dăduseră ăstuia tuleiele... – nu uitau să adauge cunoscătorii situaţiei.

Trecea însă din când în când şi pe acasă. Nu le uitase cu totul. Era un fel de musafir mai neobişnuit care le aducea pui congelaţi, salam de vară, brânză şi dulciuri şi le lăsa întotdeauna bani. El îi plătea Leontinei şi meditaţiile la anatomie (câte un mandat postai în fiecare lună). Era un tată corect şi rece, destul de grijuliu. Dar ea nu putea să

uite bă tăile pe care le încasase în copilărie. Era de ajuns să-şi aducă aminte de cureaua lui de ascuţit briciul, că o şi apuca tremurul. Aşa că l-a primit cu destulă indiferenţă. Era şi uşor speriată. Dacă aflase ceva… Ce să afle?… Cum ce să afle?!

A simulat un fel de bucurie, a încercat să pară veselă. Au ieşit în oraş. În aer se simţea primăvara. Au mers la cofetăria din centru şi au vorbit tot felul de nimicuri, jena era reciprocă. Nu-şi prea găseau cuvintele. Nu prea găseau subiectul…

Mama?

Era bine…

Bunicii?

La fel…

Şi el, e sănătos?

E sănătos…

Are de lucru?

Are… Uite, îi adusese nişte bani. Pentru profesorul ăla… Cum mergea treaba?

Bine, destul de bine, multă toceală, nu e uşor…

Şi la scoală?

Tot bine…

Se înţelegea cu colegele, cu *petagoagele*?

Da…

Şi vrea să dea examen la medicină la Bucureşti?

La Bucureşti, da…

Păi, era bine, că şi soră-sa, Teodora, o mai putea ajuta… Şi nu era chiar singură de tot printre străini…

Da, îi plăcea tanti Teo, se înţelegea bine cu ea…

Şi Bucureştiul e un oraş frumos, nu-i aşa?

Da, frumos, poate un pic cam aglomerat…

Însă e prea mult zgomot…

Da, aşa e…

Şi ea, când merge vara la sora lui, poate să doarmă de căldură?

Păi, n-are ce face, poate, aproape că s-a obişnuit…

Atunci e bine… Şi o să stea la cămin, nu?

Sigur că la cămin…

Şi cu baschetul, avea timp, nu chiulea de la şcoală, era bine?

Da, era bine. Juca în continuare. Era cel mai bun om din echipă. Voiau s-o titularizeze la senioare, în echipa oraşului. Toţi o apreciau...

Au continuat şi cu alte banalităţi, în final ea i-a vorbit şi despre insistenţele profesoarei de biologie, Carmen Ionescu. Să accepte, să nu accepte funcţia aia la U.T.C? El ce credea?

Tatăl ei a rămas o vreme pe gânduri, apoi i-a spus: „N-ai de ales, Tina dragă, poate că asta e şansa ta, cine ştie. Că, vezi tu, lumea merge înainte cum vrea ea, nu cum vrem noi... Trebuie să te faci frate cu dracu', că altfel nu treci puntea. Păi, draci începem să devenim cu toţii, unii mai roşii, alţii mai negri... Acu, la modă, vezi şi tu, sunt dracii roşii..."

Când s-au despărţit, nu era foarte convinsă de faptul că tatăl ei avea dreptate. Dar întâlnirea cu el îi făcuse bine. Îi dăduse curaj. Doamne, ce proastă fusese! îşi amintea tot mai rar de profesorul Mălinaş, de vocea şi mâinile lui, începea să se liniştească, să uite. Cât despre Carmen Ionescu, pe care, la propunerea ei, ajunsese în intimitate s-o tutuiască, s-a hotărât să aplice tactica amânării. Se simţea parcă şi mai puternică. Nu prea înţelegea ce se întâmplă pe acolo, pe sus, prin conducere, dar aveau nevoie de ea, asta era clar, insistenţele erau prea mari. Foarte bine! şi-a spus şi a întins coarda cât a putut, în rest, nimic ieşit din obişnuit. Nu ocolea micile chefuri nocturne din călcătorul internatului, lua parte ca şi înainte la ciudatele ritualuri ale confreriei şi deseori lipsea de la „meditaţia" de după-amiază. Întârzia tot mai des la întoarcerea din învoirile în oraş. Nu-i mai păsa. Timpul trecea şi ea mergea vijelios înainte ca o femeie care ştie ce vrea. Se simţea tare, mai tare decât oricând, de câteva ori se luase în gură cu Kolontay (mâncarea de la internat era tot mai proastă), chiar în faţa fetelor, în sala de mese. Pe Brun-hilde o trata cu indiferenţă şi nu mai răspundea la „apelurile" ei disperate. Iar libertatea ei de mişcare

creştea. Pleca cu echipa de baschet în deplasare şi în seara de dinaintea meciului nu se simţea în apele ei dacă nu evada măcar pentru o oră în oraş, în timp ce celelalte fete stăteau cuminţi în dormitor, cu lumina stinsă.

Oraviţan se obişnuise cu ea, încercase o dată ca pedeapsă să n-o lase să intre pe teren şi fusese dezastru: au luat bătaie la scor. Ieşea pe poarta căminului unde erau cazate, însoţită fie de Viviana, fie de Bette, săsoaica din Orăştie, şi se pierdeau pe străzi, mâncau îngheţată cu alune la cofetărie, se uitau la afişele filmelor, cumpărau nimicuri de prin librării, se opreau în faţa vitrinelor şi se hlizeau ca proastele. Pe stradă le întâmpina o lume destul de cenuşie de care nu prea se sinchiseau. Îi ocoleau pe beţivii care strigau după ele tot felul de porcărioare, navigau printre femeile obosite cu plase şi sacoşe în mâini, printre liceenii în haine de uniformă şi fetele de vârsta lor în fuste scurte până deasupra genunchilor, vedeau miliţieni, maşini, ţărani în haine de dimie, ofiţeri şi copii agăţaţi de mâna părinţilor în drum spre casă. Îi plăcea să se simtă o străină rătăcită în lumea aceea necunoscută. N-ar fi găsit o mai bună pregătire psihologică pentru meciul care o aştepta a doua zi dimineaţa.

Într-o duminică seara, la întoarcerea din deplasare, se făcuse mare bairam încărcător. Victoria trebuia sărbătorită. Au venit şi câteva colege de echipă care locuiau în oraş. Au băut vişinată şi bere, au dansat după muzica unui magnetofon care uruia ca un tractor, au spus bancuri porcoase şi s-au sărutat la jocul cu sticla răsucită în cerc, unele fete au început să lălăie cântecele vulgare de cantonament şi să ţipe cât le ţinea gura „Un salut din vechea Troie: Ahoe!” „Şi-ncă-o dată că e voie: Ahoe!”, până când au apărut portarul, sectoristul, profesorul de serviciu pe internat. A ieşit mare scandal. Ajunsă la urechile lui Hermel, directorul, toată afacerea a fost muşamalizată, deşi la început se vorbise despre exmatriculări. O săptămână lucrurile au fost destul de confuze, într-o pauză a chemat-o la ea în cabinet Carmen Ionescu şi a liniştit-o. Profesoara de biologie dobândise asupra ei un ascendent.

După câteva zile a acceptat. A fost numită secretară U.T.C. pe liceu.

Tina avea degete albe, agile, amorţitoare, aspre, aristocratice, arzătoare. Ea avea degete lungi de pianistă. Iar degetele ei subţiri, trandafirii, tremurătoare, vrăjite se înfipseseră moale în părul lui, începură să-i mângâie ceafa spasmodic. Erau chiar degetele ei pe care Mircea Neamţu le sărutase punct cu punct, pe fiecare încheietură, degetele ei ce se juca seră în cârlionţii lui de pe piept, degetele ei nedumerite pe care el le condusese hipnotic, înainte să o străpungă, spre catifeaua delicată a sexului său erectat. I-a simţit într-o fracţiune de secundă crăpătura spermato-urinară şi asta a curentat-o. O crăpătură fină, bărbătească, vârf de organ extern, o senzaţie de arsură la gândul că pe acolo iese urina, că pe acolo ţâşneşte sperma, că viaţa e prea simplă şi prea întâmplătoare.

Mircea Neamţu era un bărbat mare şi gras, cu pulpe moi şi tremurătoare, un fel de moluscă tânără, cu pielea albă, şi care, curios, nu-i inspira repulsia. Nu era prima dată când se culca cu el. Şi dacă se culca cu el, o făcea pentru a se răzbuna pe profe &orul Horaţiu Mălinaş. Sau pentru a se pedepsi? Care fusese totuşi greşeala ei? Termina antrenamentul, apoi obişnuitul duş sumar de după, şi graba de a ajunge cât mai repede la garsoniera lui Mircea.

Intrase în clădirea poştei să dea un telefon. Se împiedicase de o treaptă a scării. Era să cadă. O prinsese în braţe un bărbat corpolent, zâmbind cu gura până la urechi. „Putea să fie şi mai rău, domnişoară!… Câştigul e oricum de partea mea… îmi daţi voie? Sunt Mircea Neamţu. Necăsătorit, deocamdată…” – aşa s-au cunoscut.

O aştepta şi el cu aceeaşi înfrigurare. O dezbrăca. Se grăbea şi asta îl făcea să pară neîndemânatic. Intra în ea cu totul, dintr-o singură mişcare de împingere, frecându-i dureros mucoasele vaginului. Mircea Neamţu era un copil, un nostalgic al stării intrauterine care se arunca atât de nerăbdător în miezul ei nu pentru plăcerea de a o poseda

cu adevărat, ca orice mascul mândru de performanţele lui, ci dintr-un cu totul alt motiv, obscur şi poate tragic.

Îşi apăsa penisul spre străfundurile ei până simţea că i-a atins peretele uterului, îi cuprindea fesele în palme şi i le strângea până-i simţea în cupa lor oasele dure ale bazinului, închidea ochii, avea pe buze un fel de zâmbet dureros, conştient, şi încerca să nu se mai mişte, să n-o lase nici pe ea să preia iniţiativa, asta în ciuda excitaţiei de care se vedea că e cuprins, îşi îngropa faţa în pernă, lângă umărul ei, zăcea aşa, deasupra ei, minute în şir, fără nicio mişcare de retragere şi revenire, împingându-se din când în când şi mai spre adâncurile ei, ca un animal speriat care încearcă să-şi facă un culcuş cât mai bun într-un adăpost oarecare. Fiinţa lui întreagă se concentra în membrul tare, vibrând în ea ca o vergea de lemn lustruit. Stătea aşa, scuturat de frisoane, amorţind-o cu greutatea lui de om gras. Din când în când îi mângâia mecanic un obraz, o ureche, nasul sau fruntea. Ejacula fără nicio pregătire, în zvâcnete reci, ca un bărbat bolnav de prostată care se chinuie să urineze. Ea îl simţea tremurând peste toracele ei şi înţelegea că în tremurul acela e mai mult frică, o frică atavică, decât plăcere.

Terminau repede, el se ridica brusc şi se ducea la baie. îl auzea spălându-se, suflându-şi nasul direct în chiuvetă, clătindu-şi gura, tuşind, trăgând apa la W.C. Se întorcea cu o mare poftă de vorbă, îi povestea ce cărţi citise, cu cine se văzuse pe stradă, ce sporturi îi plac, ce mâncăruri, ce culori de cămaşă, pe cine a avut coleg de şcoală, cum i-a murit o ve-risoară tânără, cum i s-a născut un nepot din partea soră-sii, cum e clima în Madagascar, câţi termeni pentru zăpadă folosesc eschimoşii, ce profesori a avut în liceu, pe unde a călătorit şi ce-a văzut, la ce folosesc anghinarea, turita mare, pufuliţa cu flori mărunte, sovârvul, muşeţelul, nalba şi păducelul, dar mai ales îi povestea de ce o iubeşte el, ce îi place la ea, ce îi place la degetele ei febrile, la pielea ei albă ca untura, la ochii ei verzi ca frunza de urzică, la urechile ei ca nişte scoici din Lumea Nouă, la buzele ei care abia învăţau să

sărute, la limba ei aspră ca de pisică şi la părul ei gros, sănătos, bine hrănit de organism. Acesta era Mircea Neamţu, un bărbat cu totul atipic.

Va mai cunoaşte mulţi alţii… Timpul va trece şi ea va avea parte de numeroase alte experienţe, îi plăceau bărbaţii atipici? Da, îi plăceau bărbaţii de care i se putea face milă. Iubea bărbaţii *soft*? Era mai degrabă un moft…

N-aveai nici 11 ani şi deschideai manualul, deschideai cartea de fizică (o materie nouă pe care încă n-o înţelegeai prea bine), te aşezai la masă în faţa geamului pătat de ploaie, rămâneai cu privirea vrăjită de frunzişul tremurător al cireşului din curte în care fructele începeau să se înroşească. Trebuia să-ţi faci temele, nu ştiai de unde să începi, îţi răsuceai o şuviţă de păr pe un deget, ce proastă ai fost! ţi-ai năclăit părul cu ulei de nucă! Sanda era de vină! dar lasă că ai tu grijă să te răzbuni… Peste două săptămâni cireşele sunt bune de mâncat, şi arunci câţi copii n-or să se roage!… Să se roage, n-au decât, cotu' şi pişcotu', labele şi botu'! asta or să vadă ei…

Şi apoi curentată de un fior de responsabilitate, mutându-ţi privirea pe peretele de lemn al magaziei (câte lucruri noi n-ai descoperit tu acolo, în întuneric, plângând!), speriată, emoţionată, aproape gravă, cu muşchii încordaţi fără motiv, cu tălpile transpirate în sandale, nici nu te-ai spălat pe picioare după alergătura de peste zi, azi ai jucat *fotbal-tenis* cu băieţii, ce joc interesant, deseară apa o să fie şi mai rece, şi ce dacă, educaţie spartană, cum zice *profu* (da, un cuvânt simpatic! ţi-a plăcut de prima dată) de istorie. Şi mama? Ar trebui să-ţi fie milă de mama care toată ziua plânge, coase şi plânge, face mâncare şi plânge, vorbeşte cu tine şi plânge, şi mama nu te bate, ai început clasa a V-a cu note proaste şi mama nu te bate, nu mai are timp şi de tine, da, ai devenit o *inconştientă* (îţi place să te acuzi cu cuvântul ăsta pe care l-ai descoperit de curând, vorbeşti cu colegele tale şi abia aştepţi momentul să arunci replica ta preferată: *fată, tu eşti inconştientă*?), o puturoasă, o lasă-mă să te las, visezi la cai verzi pe pereţi, nici nu ştii la ce

visezi de fapt, dacă te-ar întreba cineva, cine să te întrebe, cine dracu' să te întrebe? dar oricum tu n-ai şti ce să spui…

Şi nu vă explica tovarăşa dirigintă că totul trebuie făcut prin propriile voastre puteri şi că nimic nu vine de-a gata? Dar ce e aia *de-a gata*? Că mama îţi dă să mănânci, că îţi cumpără din când în când câte ceva? Păi n-ai tu cele mai urâte haine din toată clasa? Nu vezi tu asta şi nu suferi ca un câine? Care câine, că acum e vorba de tema la fizică şi ochii tăi se izbesc de parcă ai fi căzut din pod de pagina cu desene şi tu citeşti, începi să înveţi lecţia despre plutire şi vasele plutitoare.

Din experienţele de la lichide şi din experienţele zilnice ştim că lichidul apasă de jos în sus; de aceea lemnele şi alte corpuri mai uşoare decât apa plutesc la suprafaţa ei.

Când ne vârâm într-o apă, cu cât înaintăm mai la adânc, simţim corpul mai uşor şi că ne saltă apa mai mult. Aceasta deoarece corpul nostru este împins de apă de jos în sus şi astfel îşi pierde o parte din greutatea sa.

Încercăm să ridicăm un pietroi din apă; observăm că îl ridicăm mai uşor decât atunci când e pe uscat.

Din această experienţă se vede că un corp implântat în apă pierde o parte din greutatea sa.

Un corp solid afundat în apăsau într-un alt lichid este împins de jos în sus cu o forţă (putere) egală cu greutatea lichidului dat la o parte (dezlocuit) de acel corp.

Acest principiu ce se aplică la toate lichidele a fost descoperit cu aproape 3.000 de ani înaintea erei noastre de un învăţat grec numit Arhimede.

Pe principiul lui Arhimede se întemeiază construcţia corăbiilor şi *a vapoarelor. O luntre, o corabie, un vapor* etc. *plutesc pentru că partea cuprinsă în apă dezlocuieşte un volum de apă care are o greutate mai mare decât tot vasul, adică apăsarea de sus în jos e mai mică decât cea de jos în sus.*

Aceasta era lecţia, după care urmau exerciţiile, hai să deschizi caietul, hai să deşurubezi capacul călimării, şi ce

peniţă proastă ai, ieri ţi-a căzut tocul de pe pupitru şi ţi s-a înfipt în podea, şi la *Universal* nu sunt peniţe să dai cu tunul! dar stai puţin! cum vine asta cu *de sus în jos* şi *de jos în sus*, că tu nu înţelegi, ce e cu apăsările astea, cu dezlocuirile astea, trebuie să mai citeşti o dată, deşi dacă te gândeşte bine chiar aşa e, chiar aşa e în tot ceea ce face orice om, orice copil, păi ce, e o plăcere să fii copil? tot timpul eşti apăsat, tot timpul eşti împins, presat, ameninţat de cineva care e mai sus decât tine, de cineva mai mare, mai bătrân, mai deştept, mai tare, şi tu eşti jos, tot timpul jos, mama îţi spune să faci aşa şi nu aşa pentru că tu eşti jos, tovarăşa dirigintă vă spune să faceţi aşa şi nu aşa pentru că voi sunteţi încă mici şi nu ştiţi, fiecare are un fel de *aşa* al lui, dar şi tu ai un *aşa* al tău, ai şi tu susul şi josul tău, la fel ca Arhimede ăla din Grecia, şi tocmai din cauza asta pluteşti, da, pluteşti, ăsta e cuvântul, ce descoperire! nu eşti leneşă, ştii asta, nu eşti nici proastă, că n-ai răbdare să înveţi e altceva, şi n-ai nici timp.

oho! dar ţie-ţi place să pluteşti, să te duci înainte, să te tot duci, de parcă timpul ar fi o barcă, o *luntre*, cum scrie în cartea de fizică, un vapor cu aburi, vaporul *Titanic* (Doamne, nu vaporul *Titanic* că ăsta s-a scufundat şi au murit atâţia oameni, ce te-ai mai speriat tu atunci când ai văzut filmul!), ba da, vaporul *Titanic*, trebuie să ai curajul să recunoşti, pentru că aşa şi e, aşa e pentru oricine, nimeni nu e nemuritor, da, nimeni nu e… Cum adică? ce prostie! uite, la ce te gândeşti tu acum, şi imediat vine mama, ţi-ai făcut lecţiile? de fiecare dată asta e prima ei întrebare, imediat vine, şi tu ca o zăbăucă (cuvântul ei preferat), ca o descreierată, pierzi timpul cu prostii, gata, deschizi caietul, moi tocul în cerneală, te gândeşti, aproape că s-a întunecat afară, trebuie să aprinzi lumina, o s-o aprinzi, pluteşti toată ziua, poftim! asta ştii tu să faci, toată ziua pluteşti ca o coajă de nucă pe apă, şi seara…

Sfârşitul clasei a XII-a, ultimul şi cel mai greu trimestru, şi mutarea în gazdă la profesoara de chimie, doamna Or-tansa Greavu. Care o simpatiza pe fată. Îi punea note mari. Îi dădea sfaturi. O mustra. O

supraveghea de la distanţă ca pe o fată orfană. O îndrăgise fără niciun motiv, îi era poate milă de ea. Sau poate pentru că doamna Ortansa nu avusese copii... O copilărie ingrată, urâtă şi plină de meschinării, fără iubirea părinţilor, cine ştie...

Leontina vedea, pricepea ce se întâmplă, se lăsa copleşită de atenţia acestei femei impunătoare şi elegante, era conştientă de toate aceste implicaţii, dar o durea exact în epru-beta pe care o ţinea în mână pentru a amesteca acizi şi baze în laboratorul de chimie, la orele practice. Nu era în stare de recunoştinţă, dar ştia să zâmbească şi să răspundă frumos.

De fapt, nici nu prea înţelesese propunerea doamnei Ortansa, chiar dacă ea îi explicase că are o cameră care şi aşa stătea goală... De unde atâta simpatie şi bunăvoinţă? Şi ce aranjamente obscure pluteau în aer? Faptul că ea devenise secretară U.T.C. pe liceu să fi fost oare aşa de important? Cât despre răspunderile ei, mai că îi venea să râdă! Tocmai ea, Leontina Guran, o elevă model!... Lumea o luase razna...

Acceptase propunerea învinsă de lehamite, dar şi ca să scape de urmările chefului de la internat (directorul Hermel şi Carmen Ionescu o aveau la mână), altfel însă, nu era deloc convinsă. Funcţia încredinţată i se părea o chestie bună pentru tipii şi tipele cu papagal, o chestie de doi bani în care, la o adică, ea îşi băga picioarele. Ştia însă că are carismă şi asta i se părea o calitate de mare ajutor. Să zâmbeşti, să te încrunţi, să arborezi o mină gânditoare sau plictisită. Să dai din gură, să mesteci rumeguşul lor expandat de vorbe mari şi goale şi să te doară-n că Ideal pentru băieţii şi fetele din şcoala lor. Care şi ei ştiau să mimeze. Şi încă cum!... Şi dacă U.T.C.-ul mergea mână-n mână cu sportul şi distracţia, de ce nu? De ce să te dai înapoi şi să-l laşi să ocupe locul pe unul mai prost ca tine?

Juca baschet în continuare, devenise o adevărată vedetă, era deja la senioare, în echipa oraşului, cea mai tânără coechipieră a muierilor de la fabrica de textile. Colegele ei alergau pe teren ca nişte *paliţoi* de plastilină,

cu picioarele lor groase şi lungi, cu braţele lor de cimpanzei dresaţi, înjurând birjăreşte de trei ori pe secundă, punând capace sub coş ca nişte afeturi de tun, cu brutalităţi de comisar sovietic, puţind de la o poştă a sare şi zgură amară şi pizdă nespălată. Unele erau simple muncitoare, altele dormitau prin birouri şi se culcau din când în când cu vreun director sau delegat de la centru. Veneau cu regularitate la antrenamentele programate în timpul orelor de serviciu, fericite să scape de atmosfera cenuşie a fabricii, şi puneau suflet în pasiunea lor pentru sport. Mirosul lor de transpiraţie bărbătească, ţâţele ca pepenii, cu vinişoare proeminete, feţele lor pe care se scurgeau pârâiaşe spontane de jeg sportiv, labele lor de viitoare mămici, cu unghii tăiate în carne, o înduioşau pe Leontina. Era convinsă că ea nu va ajunge vreodată o astfel de femeie.

Şi dacă se mutase în gazdă, o făcuse şi pentru a scăpa de Brunhilde. Săsoaica devenise de o insistenţă imposibilă. Nu mai avea nicio ruşine, era beată tot timpul, îi curgeau balele de dorinţă. O chema în camera ei şi-i cerea să se dezbrace. Tina privea indiferentă prăjiturile cu frişca, castronul cu căpşuni, strugurii cu bob galben ca o pupilă de miel, vedea sticla *de florio*, prăjiturelele cu cacao, smochinele presate în paralelipipedul lor opac şi se dezbrăca, închidea ochii.

Brunhilde lua o căpşună şi i-o strivea pe obraz, i-o plimba umedă peste buze şi sâni până i-o lipea în adâncitura buricului. O lua în *braţe*, o ridica de la pământ şi o lăsa pe pat. Îi zdrobea căpşunele pe umeri şi pe gât. I le storcea în urechi. Îi auzea limba lungă lingând-o lacomă, lipăiturile ei adunând zeama dulce. O spăla ca un burete de cauciuc din cap până-n picioare. Horcăia, fornăia de plăcere, se îneca în propria-i salivaţie. Însă gata, *a rivederci*, i se făcuse silă de Brunhilde. Se săturase de aceeaşi şi aceeaşi limbă vârâtă peste tot, se săturase de degetele ei cleioase strângându-i labiile mari ca într-un cleşte. Ciugulea strugurii, musca o prăjitură şi o punea la loc, îşi umplea paharul cu *florio* şi îl dădea peste cap ca pe

o apă amară. Apoi camera începea să se învârtă cu ea. Ca prin vis, pulpele ei descopereau pielea fină a unor obraji, ceafa i se cutremura de emoţia acestei atingeri. Hilde i-o murseca înnebunită până o aducea în pragul leşinului. La sfârşit, o senzaţie cu totul stranie, de parcă i-ar fi fost extirpat un organ. Şi o arsură de piper şi scorţişoară pe limbă, un fel de vibraţie întunecată de catifea. Ştia că trebuie să fugă definitiv de dezlănţuirile ei.

Mai avea şi alte motive. De pildă, *rendez-vous*-*urile* intermitente cu noul antrenor, Tăvi Lohon, fante notoriu al oraşului. O zăpăcise curiozitatea, îi răspundea la avansuri, dar unde să se întâlnească cu el? Şi câtă vreme să se mai întoarcă aproape noaptea la internat, dând nas în nas cu pisica de Kolontay? Lohon era un tip îngrozitor de grăbit şi multă vreme a crezut că graba lui se mulează pe graba şi neliniştea ei. Apoi, după mutarea în gazdă, a înţeles, în ciuda strălucitoarei sale imagini de mascul feroce, antrenorul era un impostor. N-avea răbdare cu femeile, era lipsit de sensibilitate (altfel, desigur, ştia să le vrăjească) şi dragostea fizică era pentru el pur şi simplu o formă de acuplare animală, ca la iepuri. Scurt, repede şi fără cuvinte, îşi părăsea amantele fără să stea prea mult pe gânduri (ştia asta de la noile colege de echipă). Revenea la ele uneori, după mari eforturi de recâştigare a terenului, şi se dovedea la fel de penibil. Genul papiţoi, nimic mai mult, iar faima de mare antrenor era legată şi de misoginismul lui funciar.

În psihologia lui profundă, Lohon ura femeile şi toate încercările de a le poseda erau dovezi că el are numai structură, nu şi disponibilităţi de Don Juan. Tina încercase de câteva ori să se lase iubită de acest blond cârlionţat cu faţă de Steve McQueen. Tipul o atrăgea cu adevărat. Mult mai mult decât Mircea Neamţu, pe care îl părăsise repede, sătulă de propria ei milă. N-a reuşit însă nici de data aceasta să înţeleagă ce i se întâmplă. Lohon se dezbrăca demonstrativ ca un atlet, mândru de muşchii lui. Descoperea pe burta ei un iepure care alerga speriat peste câmp şi care se prăbuşea dintr-odată, ca împuşcat, în

hârtoapele orgasmului său solitar. De obicei o întindea pe o bancă din sala duşurilor şi laţii umezi îi intrau în carne. „Hai, gata, uşcheala! Că mâine ai teză, ha, ha!” şi îi ardea o palmă peste fund. Asta era tot. Se săturase. Prea devenise o gaură de ocazie în care-şi irosea sămânţa un bărbătuş musculos cu puţulică de ogar.

Aşa că s-a hotărât să termine totul. A încetat să-l mai vadă în particular, dar n-a abandonat antrenamentele. El a căutat-o acasă, la gazdă (de unde naiba aflase adresa?), într-o zi când profa de chimie lipsea, îl primise din politeţe şi Tăvi Lohon una-două să-i mângâie fesele şi să-i bage mâna în chiloţi. L-a îmbrâncit furioasă. A început să ţipe ca o apucată. Nu s-a gândit nicio clipă la soţul doamnei Ortansa care de obicei trebăluia în grădină, printre tufele lui de agriş şi zmeură canadiană. Aşa a şi apărut inginerul, domnul Constantin Greavu. Purta cizme de cauciuc, era îmbrăcat într-o pereche de blugi nemţeşti cu plătea şi bretele şi ţinea săpăliga în mână. A apărut în pragul uşii ca din pământ. Antrenorul s-a răsucit pe picioare şi şi-a luat tălpăşiţa. Apoi timp de o jumătate de oră a plâns în braţele inginerului ca un copil. El îi ştergea lacrimile cu batista, ea îşi înfipsese degetele în umerii lui, căutându-şi protecţia.

Domnul Greavu era un om ciudat. Toamna şi primăvara îl găseai la pădure, supraveghind lucrările de pe plantaţii, în restul timpului era acasă, deşi nu-l auzeai, nu-l vedeai. Era un bărbat abia trecut de 50 de ani, cu o faţă puternic ridată în colţurile ochilor, ceea ce-i sporea farmecul, dându-i un aer de aviator sau marinar. Cutele acestea în evantai şi cele două linii simetrice care-i brăzdau obrajii de la rădăcina nasului la bărbie, nu erau cutele bătrâneţii (îşi spunea ea) ci cutele experienţei. Cutele bărbăţiei pe care le mângâia în gând de câte ori îşi aducea aminte de el sau îl vedea în curte tunzând iarba, reparând bicicleta sau balamaua ruptă a portiţei de la grădină. Inginerul avea ochi negri de antracit şi sprâncene stufoase. Ochii aceştia o fascinau, în ziua în care îl făcuse să plece pe Lohon, fără să spună niciun cuvânt, nu se întâmplase nimic. Şi nici în zilele următoare.

Dar apropierea dintre ei creştea. Nu era zi în care inginerul să nu-i iasă ca din întâmplare în cale. Bună dimineaţa, domnişoară! Bună ziua, domnişoară! Ce frumoasă eşti astăzi, domnişoară! Astăzi nu-mi place de tine, domnişoară, ai plâns! Şi aşa mai departe. O întreba dacă dusese coşul de gunoi la tomberon pentru că era ziua când veneau gunoierii, o întreba dacă nu vrea să-i facă focul la baie, dacă nu are nevoie de ceva pentru că tot iese la cumpărături în oraş. Erau zile în care ea nu mai pleca la şcoală dimineaţa, la prima oră, şi se ducea direct la stadion la antrenamentul de la 10. Atunci lenevea mai mult în pat cotropită de gânduri şi reverii. El bătea la uşă fără să o deschidă şi o întrebă dacă s-a sculat. Grija ca ea să nu întârzie, dorinţa de a-şi semnala prezenţa? Discreţie sau rafinament de cuceritor? Ajunsese să simtă o extraordinară excitaţie doar auzindu-i glasul. Se gândea la tot soiul de prostii. Era în pijama, sub plapumă, aproape că-i venea să-i spună să intre. Şi totuşi, aştepta ca jocul acesta să ajungă de la sine la un deznodământ.

Dar alfabetul grecesc, pe ăsta de unde l-ai mai învăţat, tanti Nusa? Ai uitat să-ţi mai legeni păpuşa? De unde ştii tu, Tina Pervertina, că la Mediterana bate altfel lumina? câţi ani aveai atunci când hoinăreai pe lunci? Când ai auzit tu de *kalimera kervana philostmtos melankoaia kira Kiralina ono-kephalos kyneghetikos crisis*? Ştii ce e aia *phisis*? Ai fost tu în insula Delos, acolo unde zăcea şi zicea Pithya? Ai fost tu pe Acropole, în Arcadia, în Dalmaţia, pe coasta egee? Hai spune, femeie! Ai văzut tu Olimpya, Pireul, Athena? Tăia-ţi-ai vena! Ştii ce e aia Delighiorghis, Pharsala, Artemisa Anti-qua? Tu n-ai văzut nimica. Ceva Burgas şi ceva Soci, ceva Trotuş şi Tisa, ceva vară în vacanţă într-un „Volkswagen” ra blagit şi ascultător? Nimic din toate astea, puişor. Ai fost tu *cufauveul*, cum zice Toni, să-ţi plimbi prin munţii Tatra pantalonii? Păi sigur, Toni a uitat, nu mai ştie că *apele din R.P.R. duc repede un pepene*, el a uitat de mult *şuncă cât lampă pat*, el nu mai poate să-ţi dea napi prin gardul şcolii sau al grădinii, lângă stâlpul cu lumină chioară din colţul

străzii la do-borât cu mătura gândacii de mai, şi nu-şi mai aduce aminte *căfatafostuhiifierar Panică face fasole frecată fără foc* fiindcă *focul face fum*. S-a cărat sasul dracului, a şters-o, îţi mai trimite din când în când vreo vedere, câte o îmbrăţişare nostalgică, vreo sărutare indiferentă, şi gata. Unde eşti tu, fata? Scutură-ţi munţii! răsună-ţi câmpiile, încarcă-ţi bateriile, că-i mult de aşteptat, cam până după scăpătat. Unde eşti tu? Sloboade-ţi apele! Unde eşti tu? Deschide-ţi buzele! Tu eşti pe scenă, în brigadă, în montaj, faci pe artista (Tăvică, ţiganul, ar zice *Iwrtista*), te dai mare, eşti cea mai tare de pe strada ta, te rupi în două de plăcere, reciţi, răceşti, te trage curentul, boleşti. Aveai pe tine doar sutienul şi o bluză subţire de borangic (şi doar treispe ani), n-ai vrut să-ţi pui ilicul dăruit de bunica, mititica.

Trece şi asta şi cânţi din nou, reciti, repeţi, spui în cor până când ţi se face lehamite de faptul că apele din R.P.R. duc repede un pepene. Prea repede îl duc şi pepenele ăsta e pepenele visurilor tale. Tu eşti o fată cu sâni şi probleme. La ciclu ai migrene. Eşti premiantă. Republica Populară Română e o ţară pe care o cunoşti de pe hartă. Ai putea şi acum s-o desenezi cu ochii închişi: Carpaţii meridionali în locul Carpaţilor occidentali şi măselele tocite ale munţilor Her-cinici în locul fundului de mare al Podişului Transilvaniei, transilvănenii în stufărişul din Delta Dunării şi lipovenii la Bucureşti lângă Casa Scânteii, Sibiul suprapus peste Tecuci şi Oltul pe dealurile laşului lângă bojdeuca lui Creangă. Draga mea, dar ai o ţară atât de frumoasă! ai putea să te joci cu ea modificându-i relieful, craterele, luminişurile şi păşunile alpine, bălţile şi bulevardele, zăcămintele şi cuvintele, punând ici o câmpie de piatră calcaroasă, dincolo un munte cu păduri de floarea-soarelui, aici Delta Maramureşului şi dincolo ţara Haţegului din clisura Dunării, o uzină în mijlocul lacului Razelm şi lacul Sfânta Ana lângă zidul Voroneţului.

Iar tocmai sus de tot, la Putna, sub picioarele lui Eminescu, vulcanii noroioşi de la Buzău. Şi mai departe

Parisul în centrul comunei Crihalma, colinele Romei peste ruinele Târgoviştei, *stonehendge-urile* britanice în grădina lui moş Anton care-ţi toarnă-n cur beton. Căci *napi îţi dă prin gard*, nu-i aşa, iubita ţara ta!

La revedere, tabără dragă, am cravata mea sunt pionier, clădită-n foc de bătălii, privesc din Doftana, alarmă, alarmă, alarmă la C.F.R., prin gratii de fier, auriţi de-arşiţa verii mergem să-i vedem şi noi, de dimineaţă lângă lac urcă-n soare argintii, nu mai fi rea Sanda, de ce eşti rea, Tina? Doar tu ai fost o fetiţă cuminte, cu fundiţă, cu rochiţă. Te-ai dus la grădiniţă, ai fost la scoală, ai strâns prune în poală, ai aflat marea taină, şi-acum te-ascunzi sub haină? Ţi-e şi un pic ruşine şi ţi-e milă de tine? Ai pierdut şi-ţi simţi carnea de lut? Dar ce contează, tu eşti o fată brează! Nu trebuie să plângi! De ce taci? Eşti beată criţă sau te prefaci? Aha, ai draci! E târziu, timpul a trecut şi te-a durut. Păi atunci de ce nu vrei tu să-ţi aduci mai bine aminte de mămica, de Sofica grăsana, de Anica drigana, de Nelu purcelu? Vezi că eşti rea, vezi că ţi-ai pierdut hazul, ţi s-a ofilit obrazul, vezi că ai căzut într-o stare fără nicio căutare? Fii fată serioasă, Tina! Te aşteaptă Ionel cu maşina, te aşteaptă drumul naţional pădurea zmeura murea cărarea plăcerea cea mare uitarea. De ce eşti copil? De ce eşti proastă? De ce n-ai flori în glastră? Nu e bine, pe afară zboară albine, nu are rost, vinul din pahar e prost, nu mai fă pe deşteaptă, pe disperata! mai bine ia găleata, du gunoiul, ia măturoiul aspiratorul cârpa, ia cratiţele oalele *kukta*, ia ceaunul tigaia vasul cu coadă, aprinde aragazul, pune apă, taie ceapă, cerne mălai (atenţie să nu te tai!), fă sosul, scoate osul, acreşte ciorba şi ţine-ţi vorba. Asta e tot. Eşti o femeie cu bot. Nu mai striga „nu mai pot”. Bea compot.

N-ai înţeles, e simplu, e la mintea cocoşului, e cuşma din ograda moşului. Iar apele din R.P.R... duc repede un pepene, un viezure, o scorbure şi mai departe o buză, un bulz, o căciulă, o tundră, o sarică de oaie (te-ndoaie), o brazdă.

O pildă, ba chiar şi o tindă cu rânză, zăpoare de

brânză. Au venit cârnii. Au venit polecii cumanii muscalii polovracii şi pecenegii gepizii inzii şi indivizii innumerabilii goţi cloşca cu puii netoţi avarii şi alani agatârşii şi toroipanii costobocii şi boscotocii foachii şi fachirii ilirii albanezii sefarzii streptococii şi barzii, au venit şi s-au dus, uite-i nu-s, aşa s-a născut ţărişoara, a fost fătat primul cnezat, voievodatul s-a dat peste cap, regatul şi palatul, lovitura, hopa republica, ţuşti populara, miliţia, asta-i condiţia, bucălaie mioara, asta e ţara! Plângi ca o oaie, e inutil. Mioriţa e un fitil. Eşti şi tu mioritică? Sau starea critică? Nu te prosti! mai bine faci copii, în pat, pe înserat.

Păi cum poţi tu să uiţi că în Republica Populară Română găseşti câmpii şi munţi? În Republica Populară Română Ana are mere, Dudu are dude, Dina duce doniţa, Bubu bate botniţa, Micu mişcă meliţa, Ciuciu ciumpă Ciulniţa. Nu te teme! Ai un ou. Am un om. Pune perna în pom. Dormi dusă. Dada Dana doreşte o dună. Facem noi rost. Şi dune şi menhire şi deserturi şi preerii şi savane şi seceri şi ciocane şi bice. Geografia e mare. Xenia, uite zăpada! Azor, stai uşor! Mihăiţă, de ce mă tragi de funditţă? A apărut şi Codiţă, pisoiul, şi Negrilă, răţoiul, şi Tuşea-răţusca. Lasă vipuşca, e un cuvânt dintr-o altă familie. A, dar în bucătărie miroase a vanilie. Mama a făcut cozonaci. Tata înjură în draci. I s-a stricat bicicleta.

I s-a rupt mistria, a căzut de pe schele, are sechele. Se mai întâmplă. Alţii cad de pe stâncă sapă canale iau şuturi în cur sunt arestaţi fură înjură. Mai bine lacăt la gură. Vai, dar te strigă Gheorghiţa afară. Spune-i că ai visat un mort în cămară. A venit şi Cecilia de la Ciceu, Ghighi din Gherghi-nesti, Gae de la Găieşti. Fă o petrecere, nu mai plânge, nu mai fi proastă ca o nevastă, te-ai maturizat, poţi să te zvârcoleşti cât vrei în pat. Vezi, aşa trece viaţa, se desfăşoară aţa. Ai un ac mare? Ai o albină? Ai o rădaşcă un rădvan un saivan? Ai dude dulci, ai durde în desagi? Uite fragi, ţie dragi. Stai oleacă! Ia tot ce poţi şi toarnă în *puiacă*. Născută-n foc de bătălii, Republica Populară Română e o ţară numai bună pentru copii. Gheaţa e verde. Ghetuţele sunt noi. Chiciura n-are treabă

cu noi. Chichi chicoteşte. Gheorghe are gherghef. Gherghina are gherghine. Gherghinele au gheare. Gheonoaia zboară. Ghiţă guiţă. Uite, halviţă acadele roşcove îngheţată pe băţ marţipan curmale până-n amigdale. Nu e bine? Hai zi! *Bupină zi-pi-ua co-pi-pii*!…

Partea a doua

Titlu

TRANSFICTIO

Sala de studiu a căminului „6 Martie” din Bucureşti e singura încăpere în care lumina nu se stinge niciodată. Iarna aici e cald şi fetele apar îmbrăcate sumar, uneori şi-n pantaloni scurţi. Vara, sala de studiu e un refugiu din calea căldurii toride. Frunzişurile grele de arţar şi de ulm, aproape atingând ferestrele, liniştesc epiderma şi sporesc senzaţia de răcoare. Dacă scoţi capul pe geam, cum face acum Leontina, aluneci într-o prospeţime verde, foşnitoare. Te simţi liberă, tânără. La internatul din S., *sala de meditaţie* era un soi de temniţă provizorie, cu geamurile bătute în cuie. Priveaţi afară şi ochii vi se loveau de pietrele acoperite de muşchi ale zidului medieval. Prin curtea internatului nu trecea nimeni, rar câte doi-trei porumbei lăsaţi întâmplător în jos de pe Turnul cu Ceas – o şi mai pronunţată senzaţie de pustietate. Iarna, când soba de teracotă începea să verse în aer valuri de fierbinţeală, se găsea întotdeauna o mână care să deschidă uşa. Şi atunci o miasmă îngheţată de vegetaţie dospită şi de tencuială putredă năvălind înăuntru şi amestecându-se cu ex-halaţiile voastre hormonale, cu respiraţiile voastre de adolescente prost hrănite, cu transpiraţia îmbibată în bluza şi sarafanul uniformei şcolare şi cu mirosurile de măr crud sau caisă ale deodorantelor „de lux” folosite de unele colege săsoaice.

Şi aici te întâmpină un aer la fel de încărcat de mirosuri, deşi răcoros, în care se combină diferite nuanţe de piele prelucrată (de la pantofii, sandalele şi gentile noi ale fetelor) cu izuri de creme de faţă, vopsea de păr, lac de unghii, picioare umezite în saboţii cu talpa de cauciuc, mătase proaspăt spălată, blugi uzaţi, rimei, fard de

pleoape, biscuiţi cu cacao, metal încins de soare, lână ţărănească, hârtie, vinilin. Lumina plafonului adaugă încăperii un aer de veselie şi face ca toate aceste mirosuri amestecate să pară cu mult mai discrete.

Leontina stă aplecată pe geam. îl aşteaptă pe Cornel, fratele lui Piri, colega ei de cameră, care i-a promis că-i poate face rost de nişte bani. În nările ei pătrund atomii gazelor arse în urma maşinilor care zboară pe bulevard. Frunzişurile copacilor alcătuiesc un ecran cu plinuri şi goluri prin care se mişcă pete de roşu şi alb albastru galben, haine caroserii anvelope de cauciuc sacoşe şi cărucioare sandale cu tocul înalt picioare fără ciorapi braţe bronzate. Capul şi umerii ei sânii şi palmele sprijinite de pervazul metalic sunt proiectate în acest vâjâit neslăbit de sunete şi culori.

Leontina aşteaptă, se lasă cotropită de mişcarea lumii de afară, e felul ei de a se apăra de nelinişte şi de a spera. S-a sculat de pe scaun, din faţa tratatului de fiziologie, ca să-şi mai dezmorţească picioarele şi gâtul. S-a apropiat de fereastra deschisă, trecând pe lângă o masă unde o fată blondă, cunoscută doar din vedere, cu plete sălbatice, remaiază un ciorap de culoare zmeurie (culoarea ciorapului a izbit-o), pe lângă o altă masă ocupată de două studente de la filologie care conspectează de zor, cu gesturi înfrigurate, dintr-un cărţoi enorm care nu poate fi decât istoria lui Călinescu. Se află în sala de studiu şi câteva dintre colegele ei de la I.E.F.S., li-poveanca Ludmila Panov, canoista din lotul olimpic, cu obrajii ei lătăreţi pe care înfloreau negi mari cât boabele de porumb, sau Ramona Palade, colega ei din echipa de baschet care şi-a ridicat pe masă picioarele de cocostârc şi se uită în tavan, coborând din când în când ochii pe paginile unui curs ferfeniţi t, tras la şapirograf, ţinut deschis pe pulpele-i bine făcute. Spinarea de huidumă i s-a proptit în speteaza scaunului înclinat, sprijinit doar în două picioare. Este un echilibru extrem de fragil, Ramona ar putea în orice clipă să se răstoarne dar nu se răstoarnă. Sara Morogan muşcă rar dintr-o napolitană şi se priveşte într-o oglinjoară ovală,

sprijinită de un teanc mare de cărţi, cu indiferenţa femeii care nu s-a putut bucura niciodată de felul cum arată.

Dar mai erau acolo şi chinezoaicele Lu, Xian şi Pei, toate trei mititele şi cu picioarele strâmbe, toate trei în bluze de mătase albă închise până la gât ca nişte tunici militare, cu părul foarte negru şi drept, retezat dedesubtul urechilor de care îşi agăţaseră cuminţi, ca în fiecare zi, aceiaşi cercei de serie în formă de dragon. Sporovăiau în şoaptă ca nişte rândunici şi răsfoiau nedumerite un caiet de notiţe de la seminariile lor de chimie, în sfârşit, Mimoza Alexandra Sega, adică Mimi cea blondă, vorbea de multă vreme cu părinţii, la o măsuţă din colţul sălii flancată de două fotolii. Tatăl stătea într-o poziţie lejeră, picior peste picior, mama cu geanta în poală şi genunchii lipiţi. Mimi îşi trăsese un scaun de la o masă alăturată, unde acum se scărpina gânditoare cu pixul în cap sudaneza Fatah, o negresă superbă cu părul ca o vâlvătaie neagră şi creaţă.

Tânăra avea ochi enormi şi trăsături deosebit de fine. Era studentă la stomatologie, progenitura unui important şef de trib cu vederi comuniste, îşi întinsese în faţă planşe cu cavităţi bucale şi coroane dentare, privea şi descifra cuvintele, subliniindu-le cu creionul: *palatul moale*, *arcada dentară inferioară*, *faţa dorsală a limbii*, *uvula sau lueta*, *frâul buzei*, *buza inferioară*, *istmul bucofaringian*, *corpul adipos al obrazului*, *arcada dinţară superioară*, *palatul dur*, *gingia*, *frâul buzei superioare*, *narina*, *buza superioară*, *vârful nasului*, *kafeul palatin*, *foveolele palatine*, *arcul palatin posterior*, *amigdala sau tonsila palatină*, *arcul palatin anterior*, *obrazul*. Se chinuia să găsească ordinea în care ar fi trebuit să identifice componentele acestui desen care înconjura două şiruri perfecte de dinţi. Privea, verifica şi nota în caiet, mişcându-şi repede mâna de la dreapta la stânga.

Tatăl lui Mimi o remarcase de la început şi acum nu-şi mai putea desprinde privirea de pe faţa ei de ciocolată, îi urmărea mişcările mâinii (fata scria cu stânga) şi înţelegea că ea traducea din româneşte într-o altă limbă, dar ce limbă o fi aceea? se întreba el uitându-se curios şi la

celelalte fete prezente în sala de studiu, remarcând imediat silueta subţire a Leontinei care acum întoarce spatele ferestrei şi priveşte în jur. Nu mai are niciun chef să răsfoiască prin tratatul de fiziologie, chiar dacă pentru luni are de pregătit o lucrare de seminar. Acum o preocupă problema banilor, până deseară va trebui să facă rost de bani pentru biletul de tren la Constanţa, unde o aşteaptă Sorin, ultimul ei iubit, care s-a angajat sezonier la *Salvamar* şi care are acolo o cameră a lui unde se poate sta şi face dragoste pe săturate. Sâmbătă şi duminică, două zile de plăcere, lene şi soare, un cadou nesperat pentru o sesiune de examene care abia a început!… Dacă neseriosul de Cornel nu vine – şi el nu va veni, simte asta –, atunci singura soluţie e să-şi amaneteze încă o dată inelul de aur cu monogramă dăruit de tanti Teo la terminarea liceului.

Îşi răsuceşte gânditoare inelul de pe deget, va renunţa la el pentru a treia oară dar va găsi ea bani să-l răscumpere, totul e să ajungă la mare, Sorin i-a spus la telefon că o aşteaptă. Nu trebuie să-şi facă griji, îi plăteşte el trenul. Şi o s-o ducă la o discotecă „de groază”, cu lumini stroboscopice şi ring de dans rotitor, numai pentru străini. Gata, s-a hotărât! N-o mai interesează ce se întâmplă în jurul ei, deşi simte privirea tatălui lui Mimi plimbându-i-se pe trup ca o lipitoare, îi vine să zâmbească şi îi răspunde cu o uitătură scurtă, plictisită. Apoi se îndreaptă spre masă să-şi adune calaba-lâcul. Ba toanele rotunde ale neoanelor lipite de plafon împânzesc sala cu o lumină artificială, de cer alb. Afară trebuie să fie foarte cald, îşi spune ea. E lângă masa Ramonei pe care o atinge în trecere cu mâna în semn de salut. Dar uşa se deschide brusc şi intră Bety, o poamă pe care o ştie tot căminul. Poartă o fustă albastră de doc care abia îi acoperă fesele şi o cămaşă băieţească în carouri, înnodată pe buric. „Fetelor, cine are un foc?” întreabă ea rotind o ţigară între degete. „Hai că ies şi eu să fumez!” sare de la locul ei Ra-mona şi în clipa aceea scaunul se prăbuşeşte cu zgomot pe cimentul acoperit cu linoleum.

Toată lumea tresare. Mai ales chinezoaicele Lu, Xian

şi Pei, care se strâng una în alta ca nişte pui speriaţi. Singură Fatah îşi ridică liniştită ochii de pe planşe şi, pentru că nu înţelege ce se întâmplă, zâmbeşte mirată. E un zâmbet care-i deschide larg buzele groase, îngrozitor de senzuale, şi abia acum tatăl lui Mimi poate observa că negresa are dinţi superbi, ca în fotografiile cu actriţe americane. Ceea ce i se oferă e prea mult. E prima dată când vede o negresă atât de frumoasă. Se foieşte fără rost pe fotoliu şi până la urmă vâră

O mână în buzunarul pantalonilor. Scoate de acolo o batistă albă, bine călcată, cu care îşi tamponează aferat fruntea şi tâmplele.

Într-adevăr, în sala de studiu e foarte cald. Ieşind, Leontina şi Ramona au lăsat în urma lor uşa deschisă. Un curent proaspăt de aer ce vine de pe coridor îi răceşte obrajii. Nu mai are răbdare, stă ca pe ace. Simte că îl dor ochii. Iar

I s-a activat vechea fotofobie! Se uită în tavan şi se întreabă: „Oare de ce dracu' or fi ţinând fetele astea lumina aprinsă şi-n miezul zilei?" Apoi iese şi el să fumeze.

Piri avea o faţă de vulpiţă, exagerată şi mai tare atunci când îşi rimela ochii. Lu-y, în schimb, era un cal blând şi blond, cu pupile bombate şi somnoroase. De ce Piri şi de ce Lu-y? Pe vulpiţa cu ochi negri şi dinţi mărunţi de rozător o chema pur şi simplu Pirina. Lu-y, în schimb, n-avea nimic comun cu numele ei adevărat, Melania. Lu-y era o poreclă, o formă de alint a acestei creaturi rubensiene cu pielea brânzoasă şi pistruiată? Tina n-o întrebase niciodată, nici Piri nu comentase. Frecventau facultăţi diferite dar pentru că toate trei erau sportive şi făceau parte din acelaşi club universitar, au ajuns să împartă aceeaşi cameră de cămin într-un bloc special. Era cel mai bun bloc al complexului şi cel mai rău famat din tot mediul studenţesc. Cine nu şi-ar fi dorit să stea acolo? Pe lângă mulţi studenţi străini, acolo locuiau fetiţele de lux şi băieţii de bani gata care mergeau la cursuri cu maşina personală, traficanţii de ţigări şi băuturi fine şi fiicele de ştabi de prin judeţe, piţipoancele platinate şi golanii

simpatici cu creier de maimuţă, ciocănarii şi cântăreţele la flaut, gagicile trăsnet, ca scoase din cutie, şi baschetbaliştii de elită, cu me-clă importată din filmele de peste Ocean. Aveau în camere televizor şi frigider, fiecare cameră avea o anexă cu dus şi W.C., la parterul blocului se afla o sală de primire în care mai în fiecare săptămână se punea la cale câte un chef de pomină.

Ce mai, o viaţă mişto, trai pe vătrai. „Să-ţi bagi pizda, gagico, dacă nu merită”, constata aproape zilnic Piri cea mică. Era o cafegioaică incurabilă, de unde şi filtrul nemţesc care trona pe măsuţa lor din oficiu şi cafeaua de calitate pe care fetele o savurau dimineaţa. „Să-ţi bagi pipilica până la floci. Merită, fă, s-o frec la modul ăsta, na-ţi-o ţie-dă-mi-o mie toată ziua, mai ales că la mine e chestie de instinct. Păi mie să nu-mi clipeşti din ochi când sunt cu spatele, că io te văd. Te văd şi te belesc, aşa sunt io făcută, reacţionez ca un arc. Tac? Pac! Şi nici nu ştii că ţi-am răspuns. Ăsta e ping-pongul. Ţi-am spart colţu’ de la masă şi gata! Punct pentru mine!”

Piri era o vulpiţă pe arcuri, avea într-adevăr reacţii uluitor de rapide şi-n general n-avea stare, îşi bea cafeaua pe îndelete, dar într-o continuă trepidaţie şi verbală şi musculară, îşi băga pâul în orice, şi-n lucrurile mişto şi-n lucrurile nasoale, stătea mereu picior peste picior, bâţâindu-l fără-ncetare pe cel de deasupra. O acceptai aşa? Era o fată de aur, generoasă, mămoasă, haioasă, săritoare, cinstită, loială, sensibilă, iubitoare până la sacrificiu. Vorbea întruna, fuma întruna (niciodată la antrenamente sau în faţa antrenorului), se mişca întruna, era tot timpul pe drumuri şi tot timpul avea în derulare câte o mică afacere: lenjerie fină ungurească şi smacuri redegiste, ţigări chinezeşti sau cubaneze şi *brandy* grecesc, peruci din Italia şi bluzoane de fâş din Thailanda, aur sub formă de lănţişoare subţiri ca pânza de păianjen şi pietre semipreţioase de toate culorile, mărunte cât unghia. Mijlocea tranzacţii, vindea ponturi, îţi făcea rost de dolari sau de ruble, îţi aranja să ajungi, dacă aveai nevoie, la cel mai bun dentist de la policlinica studenţească.

Lu-y profitase de câteva ori de relaţiile ei. Era o fată frumoasă dar avea mari probleme cu dinţii. Tocmai ea, o înotătoare de performanţă, să aibă un organism suferind de o acută lipsă de calciu! Piri o luase imediat în grijă, îi făcuse program la dentist. Când a cunoscut-o pe Lu-y, Tina a fost uşor descumpănită. Avea în faţă o pisică enormă, extrem de lentă în mişcări dar bine clădită, cu rotunjimi perfecte (pulpele, sânii, fesele, umerii), lipsită aparent de orice atractivitate erotică. Trupul Lu-yei te inhiba prin masivitate. Şi nu acea masivitate rigidă, îngheţată, a săsoaicelor transilvane pe care Tina le cunoscuse la internat. Nici vorbă de aşa ceva. Lu-y plimba prin aer o corpolenţă lascivă, luminoasă, uşoară, topită în mişcări de catifea. Blonda Lu-y era o prezenţă moale şi limpede. Nimic mediteranean în gesturile ei, ci un soi de aristocraţie nordică, de făptură cu plete lungi până la şolduri, în stare să privească ore în şir zbaterea mării pe nisipul rece al unui fiord, în esenţa ei, Lu-y era o visătoare incorigibilă. Lumea în care ar fi vrut ea să trăiască nu exista nicăieri. Văzuse Iugoslavia, Germania de Est, Turcia şi Egiptul. Se întorsese de acolo cu premii şi medalii, la fel de lipsită de orice motivaţie. Nu găsise nimic care să-i placă. Nu vedea în jurul ei decât excesele. Vulgaritatea afişată o făcea să se strângă în sine ca un arici. Nu înjura, nu vorbea pe nimeni de rău, era oripilată de istericalele femeilor, însă pe nebuna de Piri o iubea ca pe o soră. Ar fi sărit în foc pentru ea. Iar cursurile de la facultate n-o interesau deloc, îşi bifa corect prezenţa zilnică la bazin şi prefera să zacă ore în şir în pat, ca o gheişă fără clienţi.

!

Într-o zi bunica Anuţa adormise la soare. Pe faţa ei se plimbau muştele şi bunica nu simţea nimic. Pe frunte îi apăreau broboane de transpiraţie care începeau să se scurgă la vale pe obraji. Bunica nu le simţea. Tina îi privea dungile fetei şi înţelegea că bunica nu simte nici privirea ei. Ar fi putut s-o privească aşa mult timp, citindu-i fiecare zbârcitură de pe obraz şi de pe frunte, fiecare fir de păr negru din negul umflat de pe bărbie, într-un anume fel,

bunica ei devenise un obiect care-i aparţinea, pentru că ea o vedea şi se putea gândi nestingherită la ceea ce vedea. Ea era un copil care descoperea că orice om care doarme e o fiinţă neapărată, un fel de creatură animalică şi insensibilă pe care o pot năpădi muştele. Gândul acesta a lăsat-o o clipă cu gura căscată.

S-a oprit brusc din jocul cu păpuşile şi s-a trezit că priveşte la ceea ce se întâmpla în jurul ei ca la un film. Păpuşile ei de lină, îmbrăcate în haine din resturi textile decupate cu foarfecă, au încremenit pe scăunelele lor, în pătuţurile lor din casa de lemn cu etaj, vopsită în galben şi verde. N-au mai plâns şi n-au mai cerut de mâncare, nu s-au mai smiorcăit să fie legănate, pentru că ea nu le mai auzea. Ea vedea muştele care zburau prin aer şi se aşezau pe faţa bunicii Anuţa, plimbându-se fără niciun rost peste şanţurile de piele bătrână ale obrajilor şi gâtului. Înaintau în *zigzag, se* opreau şi-şi frecau picioruşele, se înălţau în aer, reveneau. Aripioarele lor sticleau în soare. Şi numai ochii ei făceau să existe aceste sticliri. Numai ochii ei făceau să existe casa şi curtea şi umbrele şi lumina. Timpanele ei prindeau din aer felul în care frunzele prunului de lângă zid se atingeau unele de altele şi foşneau încet, felul în care pământul scociorât de ghearele găinilor strânse la rădăcina prunului zbura prin aer, plutea, cădea şi făcea zgomot.

Dar şi mama şi tata şi Ghinea şi Tuţi şi Sanda şi tovarăşa învăţătoare, toţi oamenii din mintea ei existau acum pentru că ea se gândea la aceste fiinţe. Iar *cuvântul fiinţe* îi transforma pe toţi în nişte prezenţe depărtate şi fără putere. A luat o prună din castronul de pe treptele prispei şi a muşcat din ea. Carnea fructului era moale şi dulce, sâmburele era galben şi ascuţit. Tata cosea pe deal, mama risipea iarba, ea fusese lăsată la bunica şi acum bunica suspina în somn ca un copil. Dacă ea putea să simtă şi să priceapă toate aceste adevăruri, atunci ea era o fiinţă puternică şi ea putea să se gândească încă o dată şi la tabloul cu *tovarăşul* de pe peretele clasei şi la faţa lui zâmbitoare. *Tovarăşul* era un om puternic pentru că faţa

lui devenise un tablou la care trebuia să se uite toată lumea. Vedeai tabloul pe coridoarele şcolii şi în clasă deasupra catedrei şi nu puteai să nu-l priveşti. Simţeai că trebuie să te uiţi la el şi să te crezi mică, proastă, murdară, vinovată, urâtă, slabă, mincinoasă, leneşă, lipsită de importanţă.

Trebuie? Ce mai era şi cu cuvântul ăsta? „Trebuie" nu însemna ceva ce se putea vedea sau simţi, nu era un cuvânt care să arate că ceva există, se mişcă, aşteaptă, tace, creşte, îşi schimbă culoarea şi forma. Dar steaua roşie trebuia să strălucească pe cer. Soldaţii trebuiau să alerge pe câmpuri, să iasă din gropile lor cu noroi şi să fugă cu puştile în mână apăsând pe trăgaci pentru că filmul văzut de ea pe peretele coşcovit al Căminului Cultural trebuia să arate că războiul e un lucru murdar. Şi că trebuie să-ţi iubeşti ţara. Că trebuie să tragi cu puşca dacă-ţi iubeşti ţara. Şi că trebuie să faci totul, adică să-ţi iubeşti casa grădina mistria lopata sondele spicele munţii apele şi barajele abatajele şi furnalele se cera şi ciocanul brazii şi holdele. Tu trebuie s-o iubeşti pe bunica pentru că şi bunica e ţara ta. Trebuie să iubeşti cartea şi caietul şi cravata roşie de pionier care şi ele sunt ţara ta. Aşa învăţau ei la şcoală.

Iar plutonierul lovită care îţi dă la palme cu bastonul e şi el ţara ta, şi tovarăşa învăţătoare care te pune la colţ pentru că n-ai fost cuminte e şi ea ţara ta, ca şi soldatul sovietic Matrosov care luptă cu pieptul dezgolit şi te eliberează de duşmani. Soldaţii fug peste dealuri ca nişte furnici harnice „ca nişte cârtiţe orbite de lumină, în spatele lor vin tancurile şi tancurile huruie pe câmpuri ca nişte tancuri, strivesc tufele de păducel, împrăştie sub şenilele lor muşuroaiele, sperie păsările şi broaştele, şopârlele şi bursucii, trec prin apă ca şi cum nici n-ar trece prin apă. Cuvântul TREBUIE face parte din cuvântul tanc, face parte din cuvântul război, face parte din cuvântul soldat, face parte din cuvântul copil. Cuvântul TREBUIE este un bici de foc pedepsitor care pluteşte deasupra capetelor tuturor. Şi aceasta era o altă descoperire neaşteptată din acea după-

amiază de vară când bunica dormea transpirată în soarele amiezii şi filmul ei cu găini şi soldaţi, păpuşi de lână şi muşte continua să ruleze în curte.

Corpul ei ascundea o celulă fotoelectrică ce declanşa automat privirile bărbaţilor. Oriunde apărea – clic! Oriunde se oprea câteva clipe (să treacă strada, să deschidă o uşă, să-şi caute în geantă biletul de tramvai) – clic-clac! Era de ajuns ca ea să-şi îndrepte întâmplător privirea spre unul sau altul şi zbang! Toţi tresăreau, toţi întorceau capul. Biocurenţii lor i se plimbau pe trup de sus până jos ca nişte gângănii. Hainele deveneau de prisos. Se preschimba într-un fel de banană cu cap mâini şi picioare pe care toţi ar fi vrut s-o des-cojească cât mai repede. Şi s-o înghită pe nerăsuflate, aproape fără să-i mai savureze mireasma.

În fiecare loc prin care trecea se căsca un hău vizual, o crevasă de pofte, o crăpătură adâncă din care se năpusteau spre ea roiuri de lăcuste excitate – ochi verzi şi ochi negri, căprui sau pigmentaţi cu sticlirea peruzelei pisate. Şi ea ar fi trebuit să se prăbuşească acolo, în cloaca acelui abis, un obiect de carne ce şi-a pierdut gravitaţia. Simţea asta în tram vaiele 13 şi 14, luate în fiecare dimineaţă cu asalt de studenţii de la Grozăveşti şi Regie, în acea înghesuială sufocantă în care nu mai conta că peste şoldul tău apasă sexul tare al unui pletos cu tenul ca brânza, că un cot ascuţit îţi sfredeleşte sânul, că un genunchi ţi s-a înfipt între pulpe de parcă posesorul lui ar fi dorit să te dezghioace chiar acolo, în picioare, pe culoarul dintre cele două rânduri de scaune, cu o mână atârnată de bară.

Trăia o agresiune continuă la care nu putea să răspundă decât prin smucituri, răsuciri rapide, lovituri scurte, ca şi întâmplătoare, cu coatele. Cel puţin, la asta se pricepea, îşi putea folosi dexterităţile ei *de* baschetbalistă. Aceeaşi situaţie în troleibuz, la orele de vârf, printre muncitori şi funcţionari, sau în mulţimea care aştepta în faţa cinematografelor de pe bulevardul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Intra în puhoiul de cumpărători din magazinele *Unirea* sau *Cocorul* (unde se aducea frecvent

marfă străină) şi i se întâmpla acelaşi lucru. Tot timpul trebuia să se apere. Toţi bărbaţii ar fi vrut să se frece de ea, s-o pipăie, s-o atingă, să se lipească de trupul ei înalt, cu picioare interminabile, şi să-i amuşine pielea, carnea albă şi proaspătă, alunecoasă şi rece ca petala de nufăr.

Bucureştiul nu era un oraş aglomerat, dar ea trăia cu o continuă senzaţie de înghesuială şi buluceală. Totul o enerva, îi răscolea nervii şi mintea. Vitrinele magazinelor i se păreau cum nu se poate mai urâte, cu prea multe zorzoane. Fetele se îmbrăcau în culori ţipătoare şi se machiau fără gust. Oamenii de pe stradă aveau lipit pe faţă un aer superficial şi vulgar. Mergeau prea repede, vorbeau prea tare şi prea repezit. Mulţi tineri purtau plete şi curele cu ţinte. Şi toţi păreau preocupaţi să afişeze o alură cât mai sălbatică. Nu era de mirare că-i prigonea miliţia şi că-n unele zile frizeriile nu mai pridideau cu tunsul. Vedea însă şi mulţi ţigani, cerşetori, balabuste cu fuste înflorate, bătrâni decrepiţi, răscolind prin coşurile de gunoi, oameni îmbrăcaţi ca vai de ei. Şi asta în plin centru.

Iar ea simţea o nevoie irepresibilă să bată străzile cu piciorul, să-şi arunce ochii prin curţi şi pe ferestre, trecea pe lângă vile înalte, cu mai multe niveluri, înconjurate de cocioa be învelite în carton asfaltat, descoperea paragina zidurilor, eleganţa caselor vechi înconjurate de garduri solide din fier forjat, lumina strecurată prin frunzişuri peste trotuarele prăfoase, murdare, sparte de rădăcini. Rareori se lăsa absorbită de fluxul bulevardelor largi, gălăgioase, copleşite de bâzâitul isteric al troleibuzelor, de vâjâitul nerăbdător al automobilelor ţâşnind înainte la lumina verde a semafoarelor.

Ar fi vrut să se obişnuiască mai repede. Trăia prea încordată. Se vedea înghiţită de o lume care nu te lăsa să stai prea mult pe gânduri, în care cunoştinţele, relaţiile, prieteniile se încropeau şi se desfăceau pe negândite, ca în vis. Abia acum putea descoperi cât era ea de stângace şi de rigidă. Avea încă o dată nevoie de curaj şi dezinvoltură. Trebuia să înveţe de una singură această nouă libertate, cu toate impudorile şi iresponsabilităţile ei. Da, să închidă

ochii şi să întindă mâna. Imposibil să nu atingă ceva...

De fapt, nici nu era prea complicat, în lumea lor de studenţi totul era permis, nimic nu părea condamnabil, în jurul ei roiau nenumăraţi pretendenţi, putea să încerce. Multe fete făceau aşa, în fiecare seară le vedeai cu alt băiat. Hotărî că e mai bine să-şi compenseze tulburările şi indispoziţiile de care suferea prin acceptarea oricărei aventuri convenabile. Ce ar fi avut de pierdut? Ce-ar fi putut să i se întâmple? Aproape toate colegele ei erau înnebunite să se culce cu cât mai mulţi băieţi. Era şi ăsta un sport ca oricare altul, un mod de a cunoaşte mai repede viaţa din jur. Şi ea, să stea deoparte ca o caraghioasă?

Când îi plăcea un tip, îi accepta imediat toate iniţiativele, făcea dragoste unde se nimerea, fără nazuri: sprijinită de vreun copac în parcul din spatele Casei Studenţilor, întinsă pe vreo bancă ascunsă în întuneric între rufele de forsiţia din incinta fostului Hipodrom, în cel de-al doilea vagon al tramvaiului 24, care mergea toată noaptea, de multe ori fără niciun pasager, stând în braţele partenerului, în rochia subţire de vară, după ce-şi scosese chiloţii şi-i băgase în geantă, pe scările care duceau la punctul termic al facultăţii, ziua în amiaza mare, când de sus, de pe coridoare, se auzeau vocile studenţilor ieşiţi în pauză, sau noaptea, în patul ei de la cămin, dacă Lu-y şi Piri plecaseră la vreo petrecere, când amorezul de ocazie trebuia să escaladeze grilajul balconului, pentru a se pierde apoi, după o oră-două, tot pe acolo, în întunericul dens.

N-avea ce să regrete, descoperise şi ea că în viaţă nu trebuie să-ţi pară rău de nimic. Văzuse şi ea filmul *Love story* care isterizase tot căminul, însă toate aceste relaţii pasagere cu băieţii îi rămâneau în memorie ca nişte lungi momente de halucinaţie (ceva care nu părea să aibă vreo legătură cu satisfacţia sau plăcerea). Se despărţea de individul de care se lăsase agăţată şi de fiecare dată abia aştepta să se spele cât mai repede, săpunindu-se şi clătindu-se de câte două-trei ori la rând, frecându-şi cu gesturi nervoase scoica elastică a sexului, ca pe un obiect

hidos şi murdar ce ar fi trebuit să-i facă scârbă, dar nu-i făcea, vârându-şi furtunul de cauciuc al duşului cât mai adânc în vagin ca într-o gaură fără fund.

Bluza strânsă, elastică, îţi aplatizează uşor sânii. Şi tu vezi, simţi, absorbi direct cu osul sternului privirea lui siderată, lacomă, privirea lui dureroasă, strălucitoare, prudentă, plină de frică, speriată de voluptate. Nu te-ai îmbrăcat intenţionat aşa. Dar privirea lui e convinsă că minţi şi că de fapt tu eşti o curvă de lux, o femeie fatală, provocatoare.

Era prea cald, era prea târziu, riscai să pierzi examenul. Ultimul din sesiune. Ai tras pe tine bluza asta albă, nici transparentă nici netransparentă, din materialul ăsta sifonat care atunci când se întinde şi se lipeşte pe rotunjimile trupului promite să devină străveziu. E prea cald şi sânii tăi uşor împinşi în jos de presiunea materialului sunt acum grei, mai rotunzi şi mai mari. Eşti înainte de ciclu şi ei au căpătat o opulenţă insuportabilă. Durerea din privirea doctorului Dar-vari se întâlneşte cu senzaţia de apăsare a sfârcurilor tale erectate. Dacă ţi-ar vedea bustul gol, privirea lui n-ar fi la fel de lacomă. Dar tu ştii că n-ai vrut să-l provoci şi nici să-l umileşti. Altfel ai fi pus pe tine o bluză cu decolteu. Şi privirea lui electrizată, drogată de vis, să încremenească acolo, pe linia despărţitoare, în crevasa aceea adâncă.

El să încerce să-ţi fixeze faţa, ochii verzi, rimelaţi, şi buzele cărnoase, rujate, dar văzul lui speriat să se întoarcă mereu acolo, ca sclipirea unui tăiş de sabie. Şi nu pentru. că nu ţi-ar suporta ochii. Nu, câtă vreme el e profesorul şi tu studenta. Pur şi simplu înnebunit de acel mic gol hipnotic, căscat ca o fantasmă hipnotică.

Eşti în faţa lui şi nu ştii ce să faci cu mâinile, ai senzaţia că îţi ţii picioarele prea depărtate (cum vine asta?), că te doare burta şi ţi s-au umezit brusc mucoasele labiale, că dacă vei mai sta multă vreme aşa, în picioare, cu ochii larg deschişi, vei începe să lăcrimezi. Şi totuşi îi faci faţă. Accepţi privirea lui de bărbat încă nu suficient de bătrân, accepţi totul cu o milă rece, cu o bunăvoinţă senină

şi încordată. E şi el un bărbat ca toţi bărbaţii, unul de care ţi-ai bate joc cu plăcere, pedepsindu-l, asta neapărat în public, unul pe care l-ai primi dispreţuitoare între pulpele tale, să facă şi el ce poate acolo, să geamă şi să tremure, să-ţi muşte umerii, să-ţi acopere gâtul cu dâre de salivă. L-ai tolera cu toate mişcările lui sacadate şi cu spasmele lui, numai să-i poţi accepta mirosul, să simţi că pielea şi buzele lui încă mai poartă în ele un fior de prospeţime, un zvâcnet de dorinţă adevărată.

Însă privirea lui de profesor şi doctor, de mascul şi bărbat trecut de prima tinereţe te inhibă, îi explici de ce ai nevoie de acea notă minimă, ai rămas singură în sala de examen, colegele tale, Nela şi Sandra, au plecat sau te aşteaptă curioase pe coridor, îl rogi să te ajute şi o faci cu un respect bine jucat, îi dai informaţii despre situaţia ta critică însă ochii lui alunecoşi, ochii lui albaştri de adrenalină, încearcă să simuleze dezinteresul, nepăsarea, rigiditatea, plictiseala profesională, da, plictiseala, distanţa, faptul că el e făcut din eter, nu din carne, nu din organe şi sânge, ci dintr-un fel de siliciu didactic.

Interceptezi sclipătul scurt, enorm de scurt, al ochilor lui, fotografiindu-ţi buzele şi bărbia, interceptezi privirea lui lipsită de speranţă, atingându-ţi pe rând obrajii, părul, lobul trandafiriu, monstruozitatea calmă a singurei urechi pe care nu ţi-o învăluie părul. Ochii lui se agaţă o clipă, ca într-o încercare de salvare, de lacrima de sidef a cercelului, de bulbul ca un sân de păpuşă al cercelului tău, simţi flama ochilor lui strângând o fracţiune de secundă între pleoape piatra rece, alburie ca o picătură de spermă.

Tocmai privirea lui te ţine în picioare. Nu te dezbracă. Nu te sfâşie. Nu te taie în bucăţi. Privirea lui nu te mănâncă. Te înghite întreagă fără să te digere. Privirea lui nu mai suportă materialul subţire al bluzei aplatizându-ţi sânii, apăsându-i în jos mai mari şi mai adevăraţi decât în realitatea lor anatomică, mai greu de ghicit şi imposibil de atins. Timpul trece din ce în ce mai încet... Tu nu eşti un exponat de muzeu. Ai făcut ce-ai făcut şi până la urmă

tot tu ai învins…

Nisip de var în ochi. Mirosul de epidermă bătrână. Ceaiul aspru de izmă creaţă.

Plasma de miere a corcoduşelor. Margarina încinsă. Untul topit. Focul de aşchii de brad.

Frecăţeii de piele cojită de soare. Palmele bătucite de coada furcii, de coada sapei, de coada ciocanului cu care îndrepţi cuie pe nicovală. Ventuzele de sticlă şi mirosul lor usturător de spirt aprins. Punga amăruie de parfum a sâmburilor de piersică. Fulgi de zăpadă pe gene. Zeama spermatică de lămâie. Tremurul puiului golaş de vrabie ţinut în palme.

Sudoarea febrei.

Uleiul fierbinte turnat în ureche. Mănânci măcrişul caprei, mere verzi, flori de salcâm, scoici fripte pe jar, curmale câlţoase, marmeladă de mure, felii de nap cu sare, porumb crud şi nu te doare burta. Gustul oribil de aguridă.

Aburi de sfeclă fiartă.

Arpacaş acru, cu bobul spart. Degete mici, mobile, curentate de pielea broaştei râioase. Ac înfipt în ureche şi găurile tale pentru cercei.

Arahide tăvălite în sare.

Amăreală de cicoare şi apă fierbinte la baza dinţilor.

Negreală de cireşe sălbatice. Limbă arsă cu supă. Fumul uscat de tămâie învârtejit pe obraz. Degete amorţite, murdare, impregnate de iodul nucilor verzi. Mireasmă de măr copt scos din cuptor.

Glezna atinsă de coada şarpelui.

Gustul cleios de gogoaşă. Sideful ouălor de bibilică în cuibarul din şură. Coate zdrelite, zdrenţe roşii de piele.

Gustul acidulat al prăjiturii cu lămâie. Gustul coclit al paharului de argint. Spini înfipţi în obraz. Slănina râncedă.

Izul înţepător de transpiraţie bărbătească. O bomboană lipită de cerul gurii. Mirosul de dohot al hamurilor. Aroma.

Înecăcioasă de zahăr ars. Caşcavalul topit sub năframă, la strânsul finului. Clocotul gros de sânge al bulionului din oala zinca ta. Fiertura de linte.

Putoarea latrinei din fundul curţii. Pământul reavăn sub talpa goală. Duhoarea sufocantă a câinelui mort din şanţul drumului. Mireasma timpurie de vegetaţie.

Frunza fragedă a păpădiei.

Frunza neagră a nucului.

Frunza de pergament umed a ştiuletelui de porumb.

Parfumul vaporos de pansele.

Miros de pere pădureţe adunate în sacul de cânepă.

Iz de frunze pălite de brumă. Foşnet de frunze moarte.

Te uiţi pe geam, e toamnă, eşti în camera ta de la căminul

„6 Martie*”* şi priveşti ploaia, anesteziată de zgomotul continuu al bulevardului. Din când în când copilăria ta reîncepe.

Securistul era un bărbat brunet, în jur de 30 de ani, îmbrăcat impecabil, într-un costum gri-verzui cu pantaloni trapez. O abordase într-o după-amiază, spre sfârşitul sesiunii de examene din vară, în holul facultăţii. Avea o faţă de mops şi purta ochelari. Totul foarte civilizat. La început crezuse că e o glumă. Şi pentru că ea l-a privit cu neîncredere, el i-a arătat zâmbind legitimaţia. Un securist autentic vasăzică, mult peste ce şi-ar fi putut ea imagina. A invitat-o fireşte la o cafea. I-a propus barul Turn, nu departe de Cinematecă. Era un bărbat plăcut şi ea nu se speriase prea tare. Pe drum, nimicuri: vremea caniculară, seceta, examenele ei, anii de şcoală.

Au găsit cu greu o masă liberă, înăuntru fum să-l tai cu cuţitul. Lume amestecată, fără treburi. El a comandat fără s-o întrebe ce vrea două cafele, un cinzano şi un coniac. Se grăbea poate. Sau se simţea stăpân pe situaţie şi unele nuanţe nu mai contau. N-a urmat niciun fel de pregătire a terenului şi asta a descumpănit-o. A intrat direct în subiect. Ştia totul despre ea. I-a amintit toate numele, Oraviţan, Brun-hilde, Cami şi Miha, Horaţiu Mălinaş, Carmen Ionescu şi inginerul Greavu, tanti Teo, Piri şi Lu-y. Plus alte nume de fete, mai ales de fete, pe unele abia dacă le cunoscuse... Şi tatăl ei care făcuse

puşcărie politică, internatul şi ritualurile din pod cu uniforma de ofiţer SS, cantonamentele cu echipa de baschet, turneul de la Krems, în Austria...

El vorbea şi ea încerca să descopere de unde venea pericolul. Ei bine, nu era atât vorba de încercarea ei să fugă în Franţa din urmă cu un an, cât despre relaţiile ei dubioase cu femei şi bărbaţi. Aveau probe. Aveau declaraţii. Şi chiar fotografii. I-a spus-o franc: cineva avusese şansa să scape şi atunci a înfundat-o pe ea. La ei asta e regula jocului: torni pe altul şi pa! eşti liber, mai ales în cazuri de valută. Ei bine, nu era de glumit! Ar fi putut avea loc o şedinţă mai specială, putea să zboare din facultate... Era groasă, pe bune. Şi el spusese chiar aşa: pe bune! I s-ar fi putut înscena ceva care s-o termine pe toată viaţa. Aşa că el îi propunea un târg, să semneze un angajament. Nici n-avea mare lucru de făcut. El îi dădea o listă cu nume. Ea urma să fie ceva mai atentă vizavi de acele persoane şi să pună pe hârtie ce observa. Sigur, după o vreme, după un oarecare antrenament (ha! ha! râsese el cu cinism), ea ar fi trebuit şi să provoace unele mărturisiri, unele dezvăluiri. Da, ar fi trebuit să înveţe arta de a-i trage pe oameni de limbă fără ca ei să-şi dea seama.

Şi să nu-şi închipuie că acolo, la cămin, puteai să-ţi faci de cap ca într-un sat fără câini. Se ştia aproape totul, dar deocamdată ei închideau ochii, în cămin se vindeau de toate, până şi droguri. Prostituţia era în floare. O reţea foarte bine pusă la punct, cu fete de cea mai bună condiţie, pentru străini. Iar ei aveau nevoie de informaţii în plus. De pildă, ce face Lambros, studentul grec de la stomatologie, ce fac Bili Rubina cel bărbos şi iranianul Kusiki, sau rusoaica Aliona, studenta de la română, ce face colega ei Mimoza Sega, şi cu ce se ocupă asistentul lor de metodică, Moni Gurgu sau cum îl cheamă?

Sigur că mai erau şi alte colege de-ale ei care făceau acelaşi lucru. Unele mai vechi, altele mai noi. Unele trebuia să-şi salveze pielea (exact situaţia ei), altele... Doar sunt atâtea situaţii în viaţa asta în care ai nevoie de ajutor. Un examen mai greu de trecut, un bilet gratuit într-o

tabără studenţească, un loc mai bun la cămin… Şi apoi, să nu uităm, repartiţia… Aici ei ar fi putut să facă multe, aveau nevoie de oameni în teritoriu, pe care sigur că da, ei îi ajutau în continuare. Să promoveze în funcţii, să primească servicii mai uşoare, unii ajungeau directori, plecau în delegaţii în străinătate… Nimic nu rămânea nerăsplătit. Iar ea, care era în penultimul an, nu se gândea? Chiar îi era indiferent ce-o aşteaptă? Şi mama ei care era bolnavă? Ar trebui s-o protejeze de şocuri. Mai ales că ea, Leontina, îşi cam face de cap… „Ne cam facem de cap, domnişoară!" spusese el zâmbind cu subînţeles.

Îl asculta uluită şi simţea cum o cuprinde încetul cu încetul frica. Ştia că n-are cine s-o apere. Ar fi dorit să scape cât mai repede de privirea pătrunzătoare a bărbatului din faţa ei. Parcă s-ar fi aflat în faţa lui în pielea goală. Nu se mai simţise niciodată atât de fragilă. Avea carnea ca de argilă. Era o păpuşă de lut speriată, înspăimântată. Ar fi vrut să semneze şi n-ar fi vrut… Nu putea să încerce ceva? Dacă l-ar fi sedus, dacă… l-ar… fi… fu… tut?…

titlu

NOTA AUCTORIS

Într-o după-amiază fierbinte de vară la *Lăptăria lui enache* din Bucureşti a apărut Marele Romancier. El purta o cămaşă albastră, dintr-un material în acelaşi timp băţos şi moale, care te făcea să te gândeşti la pudra Fină de pe pleoapele femeilor, la petalele de lalea sau la culoarea comestibilă a plastilinei de bună calitate. Era o cămaşă bogată, foarte largă, cu buzunare mari, prevăzute cu clape, şi mâneci ce se deschideau ca nişte aripi, pornite de deasupra umerilor, pentru a asigura astfel le-jeritatea trebuitoare unei munci susţinute.

Marele Romancier a salutat discret în stânga şi-n dreapta – cafeneaua era plină de tineri guralivi şi transpiraţi, cu părul galben şi unghiile negre, cu cercei marinăreşti în urechi şi cu brăţări brahmanice de piele la mâini şi la picioare – a urcat pe generosul podium al formaţiilor de muzică informală ale zilei care cântau în

fiecare seară aici şi s-a aşezat pe băncuţă. Era şi el transpirat, obosit de căldură, deshidratat şi livid. Acest bărbat mare şi gras, cu ochelari de vedere impunători, acoperindu-i jumătate din obraz, era de fapt chiar Marele Romancier care privea în jur şi încerca să înţeleagă ce se întâmplă, dacă e bine ca fundul lui respectabil să ocupe complet şi să şi depăşească puţin suprafaţa băncuţei de lemn din faţa unei mese cu tăblia lungă pe care se aflau microfonul, paharul şi o sticlă cu apă. Privea în jur de sus, de la o înălţime mult mai mare decât aceea la care se afla. Era un lup cu gâtul puternic, un leu cu coama rărită dar mândră, un carnasier ieşit la plimbare prin jungla metropolitană, să vâneze idei, personaje, gură-cască şi filosofi, eventual femei.

Iar Marele Romancier se afla acolo pentru că toată lumea din cafenea ar fi trebuit să fi fost informată că participă la o întâlnire cu Marele Romancier. Evenimentul nu era unul oarecare, pentru că el urma să citească o pagină sau două pagini sau chiar trei (până la urmă a citit cinci) din cartea la care lucra chiar atunci şi care-i producea frecvente insomnii. Marele Romancier avea pe masa de lucru un roman politic, un roman anticomunist, un nou roman dostoievskian, o carte sinceră şi curajoasă în care personajele îşi expuneau cu brutalitate opiniile şi depanau amintiri dureroase, atât de dureroase că monologul devenea obligatoriu în tot ceea ce aveau ele de spus. Aşa că Marele Romancier a fost prezentat publicului şi rugat să citească. Cu această ocazie publicul a aflat că nu se află în faţa Marelui Cântăreţ de Jazz, ci în faţa Marelui Romancier. Şi lui îi făcea plăcere să se afle în faţa lor, să le citească câteva pagini din opera sa. Şi-a terminat introducerea. Părul băieţilor a devenit din galben şi mai galben, unghiile şi buzele fetelor au devenit din negre şi mai negre. Apoi a luat în mână prima pagină.

La mese se aflau nu doar tineri gălăgioşi şi placizi, ci şi scriitori atenţi şi responsabili. Unii erau atenţi să nu piardă momentul aplauzelor, alţii erau curioşi să înţeleagă ce metamorfoze se petrecuseră după 1990 cu Marele

Romancier. Mă rătăcisem şi eu acolo, îl ascultam pe Marele Romancier şi vocea lui se desfăşura sigură şi nervoasă, ironică şi conştientă de sine, albă şi totuşi plină de inflexiuni, insinuantă, uşor dispreţuitoare, pentru sine şi pentru noi toţi, o voce de bărbat matur, versat, hârşit în toate, trecut prin cele mai neaşteptate experienţe, obosit de muncă dar satisfăcut să fie obosit de muncă, pentru că aceasta nu era orice fel de muncă ci munca unui mare prozator pentru care în literatură nu există democraţie, ci numai geniu. El citea şi în ceea ce citea el vorbea un septiiagenar rasat care trecuse prin mai multe puşcării comuniste şi care fusese distrus de comunism şi pe dinăuntru şi pe din afară. Căci lumea comunistă era o lume atroce, brutală, inumană, oribilă, demenţială, o jignire la adresa ideii de om. Vocea lui declara că în comunism nu există libertate, nu există lumină, nu există căldură, nu există gândire liberă, ziare libere, nici posibilitatea de a fugi. Vocea lui repeta că în comunism nu există decât dispreţul faţă de om, fanatismul ideologic, minciuna, aroganţa, prostia, securitatea, miliţia şi frica, foamea şi laşitatea celor care se lasă conduşi. Era foarte interesant şi foarte adevărat şi de-a dreptul revoltător tot ceea ce spunea vocea lui. Marele Romancier transpira şi citea, citea şi transpira, cămaşa lui albastră devenea şi mai albastră, privirea lui pătrunzătoare şi mândră devenea şi mai pătrunzătoare şi mândră, ochelarii lui se abureau de efort, buzele lui se atingeau, cuvintele curgeau şuvoi. Când a terminat şi ultima filă a tăcut brusc, a ridicat capul, şi-a şters fruntea şi a tăcut încă o dată.

Nu m-am putut abţine şi ani vorbit. Marele Romancier nu-şi nota nimic, reţinea totul. Eu spuneam că sunt absolut convins de faptul că Marele Romancier e un mare romancier, dar că se poate întâmpla şi ca un mare romancier să nu fie întotdeauna un mare romancier. Paginile citite de el mi se păreau departe de literatură şi aproape de jurnalistică, departe de artă şi aproape de ideologie. Erau prea politice pentru a fi şi metafizice şi păreau scrise prea în grabă pentru a putea exprima cu

adevărat talentul Marelui Romancier în care eu credeam sincer. Am făcut imprudenţa să pronunţ cuvântul *sincer* şi atunci nesinceritatea mea a părut deodată evidentă. Dacă eu spuneam cuvântul *ideologizare*, el spunea cuvântul *roman politic*, dacă eu spuneam cuvântul *roman politic*, el spunea cuvântul *Thomas Mann*, dacă eu spuneam cuvintele *abstract*, *mănuşă întoarsă pe dos*, *alb şi negru*, *jurnalism*, *stil*, el spunea cuvintele *politic*, *supraurnan*, *Nietzsche*, *proza mare*, *personaje puternice*, *lume*. Apoi eu am pronunţat numele lui *Milan Kundera* dar cineva de pe băncuţele din faţă a pronunţat numele lui *Paul Goma* şi atunci eu am pus cuvântul *NU* lângă alte cuvinte pe care le spusesem până atunci şi din sală s-a auzit că o persoană obsedată de gloria ieftină (eu eram acela) venise cu târnăcopul să distrugă soclul unei statui de marmură fără nicio fisură. Am respins imediat cuvântul *târnăcop* şi am pronunţat cuvântul *sac de box*. Nu voiam să devin sacul de box al acelui *malentendu*, mai ales că în cafenea se lăsase tăcerea şi părul băieţilor era la fel de galben, unghiile fetelor la fel de negre ca şi la început. Am refuzat pe loc continuarea acelui dialog, am declarat că resping un astfel de dialog care nu putea fi un dialog. Mi-am golit sticla de bere şi am eliberat locul.

Rareori ţi se întâmpla în viaţă să ai sentimentul unei situaţii perfect absurde. Mi s-a întâmplat asta şi a trebuit să accept că şi neînţelegerea e o formă de înţelegere. Am urcat treptele spre locul numit la *motor*, pe terasa cu soare şi vânt, şi m-am pierdut printre băieţii cu cercei marinăreşti în urechi, printre fetele cu brăţări brahmanice la glezne, printre scriitori, bişniţari şi artişti. M-am aşezat la o altă masă şi am comandat o altă sticlă de bere. Sunt un romancier cu părul cărunt şi fără dinţi, cu tălpile picioarelor acoperite de mico/e şi unghiile îngroşate de tutun. Sunt un romancier care într-un autocar basarabean, noaptea pe lună, pe drumul de întoarcere de la Orhei să Chişinău, a scos din buzunar un pix cu vârful umed şi a notat pentru eternitate în palma deschisă:

CU LIT E.

— *RA TU-RA*

n /-/4 a\ – *p i e-rd ut*

Poate că eram beat. Ştiu însă că am o dantură precară pentru că lumea comunistă în care am trăit până la vârsta de 40 de ani e lumea oamenilor cu dantura precară şi boli de piele stomac pancreas inimă colon plămâni colecist ficat şi rinichi. Cu dantura mea precară, distrusă de alimente proaste şi lipsa de calciu din copilărie, eu nu pot să mănânc orice. Pot să mănânc imaginea publică a Marelui Romancier şi măreţia lui de leu bătrân cu coama rară, dar nu pot să mănânc cuvintele lui de câlţi şi rumeguş, de hârtie gudronată şi cauciuc sintetic, nu pot să înghit propoziţiile lui de lemn şi cârpă, de cărbune coc-sifkabil şi sticlă pisată cu ciocanul ideologic. Nu pot să iau cuvintele în care trăiesc fiinţe individuale şi să mă port cu ele ca şi cum fiinţele individuale nu ar avea cap mâini şi picioare, ochi nas şi gură, sex inimă şi burtă. Nu pot să iau frazele vii şi să le pun pe nicovala ideologică, pe masa ideologică de operaţie, în patul ideologic de tortură ca pe nişte exponate din muzeul adevărului gândit. După 1990 m-am trezit ejectat din lumea comunistă în care m-am născut într-o mare sală de aşteptare în care chipurile cenuşii ale oamenilor ar trebui să devină luminoase şi nu devin, cuvintele murdare ar trebui să devină curate şi nu devin, în care convingerile tuturor celor care aşteaptă ar trebui să devină adevărate şi nu devin.

Merg prin această sală de aşteptare şi descopăr femei rujate copii plângăcioşi tineri cu pieptul bombat bunici fără păr oameni cu ochelari purtători de valize şi genţi-diplomat inşi în uniformă fete singure cu fuste foarte scurte bunicuţe cu decolteu funduri grase guri pofticioase priviri obosite gesturi energice cuvinte goale mâzgălituri fără sens pe pereţi case de bilete şi ghişee de recepţie tejghele de cârciumă şi pupitre de comandă ofiţeri contabili *body-guarzi* ciocoi şoferi domnişoare cu sânii mari profesoare mineri administratori găinari miniştri. Plutesc şi eu pe această suprafaţă agitată care ascunde o adâncime încă nemăsurată până acum. Stau şi eu în afara

unei uşi ca să pot intra înăuntrul unei case. Cred şi eu în aceste distincţii: ceea ce e precar e murdar, ceea ce e murdar e viu, ceea ce e viu suferă se degradează cade dispare. Dar comunismul nu e negru, comunismul e cenuşiu şi nu există o culoare cenuşie, ci doar amestecuri de alb şi negru, în fond, nici nu există alb, există doar mixturi de roşu oranj galben violet albastru indigo verde. Ceea ce se arată e monstruos. Ceea ce se ascunde aşteaptă să se arate. Lumea este ceea ce vine şi ceea ce se schimbă. Omul există pentru că e făcut din materie. Ideile nu au materie. Oamenii nu sunt idei. La asta mă gândesc. Dar iată că Marele Romancier a ieşit şi el pe terasă, îl văd printre mese, e însoţit, gesticulează, pronunţă cuvintele *Balzac beton bomfaier Faulkner Stendhal cod civil continental eroic Rebreanu uliţă cutremurare sos de roşii rechin puşcărie Marii Nemţi Marii Ruşi stepă Kant universitate măr putred carieră sacrificiu Kierkegaard kilometru kintal Kilimanjaro Hemingway sinucidere Tolstoi Turgheniev 1.000 de cuvinte pe zi otravă oameni fluviu formol bibliotecă şi* aşa mai departe. Bate vântul desigur şi pe terasă e gălăgie.

Titlu

DIVISURA

Aşa, întâlnind-o pe stradă, văzând-o înaintea ta la nici zece paşi, într-o rochie de vară scurtă şi largă, vaporoasă şi roşie, descopereai în mersul ei nervos, în coapsele prelungi şi în pulpele zvelte, arămite de soare, o simultaneitate de mişcări aproape imposibil de descris, lăsându-te cu respiraţia tăiată. Tu erai un bărbat obosit, plictisit, care se întorcea de la serviciu, şi ea era o femeie cu mersul agil, de o indicibilă prospeţime. Deveneai brusc atent, surescitat, grăbeai pasul. Cum să-ţi scape un astfel de exemplar? Simţeai în felul cum piciorul ei punea pe asfalt talpa de sfoară a espa-drilei chinezeşti mişcările acumulate ale trupului întreg şi tocmai această simplitate a pasului te curenta. Nu puteai spune că e ceva jucat, studiat. Nu era zvâcnetul agresiv al manechinului, nici mersul înţepat al frumoasei cu *sex-appeal*, nu era umbletul

ferm şi elastic al femeii sportive şi nici mişcarea languroasă a hetairei dedicate prin obişnuinţă plăcerilor trupului. Coborând din curbura cambrată a gâtului, văii ui cinetic al pasului întâlnea mai întâi umerii drepţi, severi şi se lăsa apoi absorbit de mănunchiul de nervi al coloanei vertebrale. Muşchii spatelui rămâneau aproape inerţi, braţele se lăsau şi ele cuprinse de fluxul mişcării şi toată fremătarea torsului se topea în cercul subţire al mijlocului, pe linia de aur a osului sacral. Unda originară a mişcării reverbera în cupa pelviană, pentru a răbufni reduplicată spre tălpi: fesele ei se arcuiau, se legănau, se înălţau, se rotunjeau în aer, pulpele vibrau curentate la întâlnirea cu genunchii, gleznele captau toată această prăvălire de mici energii pe care o disciplinau imediat în sinteza pasului consumat.

Mersul ei te înfiora prin lizibilitatea lui exactă. Nu avea nimic de ascuns. Era un mers săltat şi imponderabil, cu şolduri obraznic de feminine şi glezne tari, sculpturale, aproape numai piele şi os. Din arcurile tari ale coapselor, din rotunjimile înguste ale oaselor iliace se înălţa în faţa ta, ca un pistil exotic dintr-o corolă, torsul ei, cu sâni tari, înaintând prin aer aproape nemişcat. O urmăreai siderat, cu voinţa aproape paralizată, neputând să-ţi explici de ce trupul ei te atrăgea irezistibil şi-ţi impunea totodată şi o mare distanţă. Dacă erai atent şi reuşeai să-ţi depăşeşti tulburarea, descopereai că Le-ontina e o femeie compusă din două jumătăţi: cea de jos, vie, înnebunitor de vie şi de sexuală, şi cea de sus, încremenită, rece, ironică.

Bolgia sălii de baie te întâmpina cu mirosul ei persistent de mucegai şi săpunuri nemţeşti, refegiste, *sehrfrisch*, ca în reclamele din revistele *Burda*, cu exalaţiile ei de rufe jilave şi transpiraţie adolescentină, aţâţătoare. Şi-l amintea acum (e vara anului 1969 şi ea se află în bucătăria casei părinteşti, stă pe un taburet descleiat şi priveşte flacăra albastră a aragazului, cu fâsâitul ei placid lingând fundul ligheanului cu albituri) pe Kolontay, pedagogul băieţilor, cu nasul lui subţire ca două aripioare de rechin sudate deasupra gurii, intrând în sala

duşurilor exact la sfârşit, cu puţin înaintea sfârşitului, când unele fete încă îşi mai trăgeau tricourile peste busturile goale, în costumul lui cafeniu, cu cămaşa lui albă şi cravata lui spălăcită, umplându-şi pieptul cu acea substanţă irezistibilă, imposibil de analizat, concentrată în aerul ceţos de după baia lor, şi afirmând sentenţios: „Iar s-a fumat aici!”

Şi Kolontay – care venea chipurile să le grăbească cu îmbrăcatul pentru a-i putea aduce în seria a doua şi pe băieţi la baia săptămânală – avea dreptate şi nu putea fi contrazis. Toată lumea ştia că imediat la intrare, în săliţa cazanului, unde, lângă godinul enorm de fontă roşie ca sângele închegat, zidul de piatră forma o ieşitură pe care se puteau înghesui trei-patru persoane, se fumează. Era vorba de obicei de câte o singură ţigară lungă, subţire, cu inel strălucitor de aur în capătul de lângă filtru, fadă şi cu un pronunţat gust de talc, ce trecea de la o fată la alta, palmată băieţeşte şi repede plimbată prin cercul mâinilor nerăbdătoare, o ţigară făcută poştă în doar câteva minute, cât dura învălmăşeala dezbrăcatului-îmbrăcatului şi sporovăială sosirii-plecării.

Dar Kolontay nu venea pentru asta, să le prindă pe fumătoarele clandestine, şi nici măcar pentru a se delecta cu trupurile lor (era şi inutil, pentru că fetele se grăbeau să prindă serialul din fiecare duminică de la televizor, şi apoi încercările lui de a le surprinde goliciunea ar fi fost extrem de riscante, s-ar fi aflat imediat la direcţiune) ci pentru a mirosi aerul în care se îmbăiaseră ele. Venea întotdeauna la sfârşit, când halatele umede ale fetelor le acopereau deja cărnurile aburite, roşii încă, cu porii dilataţi şi căutând flămânzi curentul rece al coridorului de scări de la intrare, pentru că el – şi Tina descoperă amuzată acest adevăr, abia acum, la aproape un an de la terminarea liceului (după eşecul de la Medicină), în casa părintească de la ţară, într-o după-amiază când s-a apucat să spele rufe şi când mirosul prosoapelor fierte în ligheanul de pe aragaz îi aduce brusc aminte de internat – pentru că el era un pervers plin de rafinamente, un

obsedat al mirosului lor de trupuri tinere, amestecat cu aerul umed, compact şi leşios în care se topea nuanţa acrişor-as-tringentă a şampoanelor abia folosite de care colegele ei cu rude în afară nu făceau niciodată economie.

Venea şi amuşina încântat, încruntat, ca o hienă neputincioasă, hrănindu-se cu halucinaţia olfactivă a fiinţei lor de adolescente târzii. Aerul încărcat de vapori calzi, care-ţi bro-bonea imediat faţa şi mâinile, păstra încă ceva din fiziologia lor gonadică, din secretele organismelor lor năucite de explozia feminităţii depline. Kolontay încerca să pară un dur, strâmba tot timpul din nas, vocea lui ascuţită se auzea ca un un ţipăt continuu, iar ciocnirile lui cu cele trei pedagoge erau întotdeauna scurte şi tensionate. Mereu avea – în rolul său de pedagog coordonator – câte ceva de reproşat: focul mult prea puternic de la cazanul de baie, pernuţele şi sticluţele goale de plastic abandonate prin colţuri, vreun robinet uitat deschis, gălăgia exagerată a fetelor, vorbele urâte pe care şi le aruncau una alteia. Săsoaicele se gratulau cu câte un *blode Ziege* sau *kannst mich Mal* sau *dumme Gaus*, pe când pentru românce „gâscă proastă” sau „pupă-mă-n cur”.

erau apelative mult prea blânde, faţă de frecventele „să mi-o lingi”, „pizdă-belită”, „s-o fuţi pe mă-ta”. Dar aceste înjurături de mare calibru ajungeau foarte rar la urechile lui Ko-lontay. Când apărea el, ca la o comandă registrul calificativelor şi al trimiterilor se îndulcea în „vacă încălţată”, „du-te dracului”, „idioata naibii”, „tâmpito” – suficient însă pentru ca ei să le atragă atenţia că vorbesc urât şi să le ameninţe că va cere diriginţilor să le scadă nota la purtare. Le vorbea cu o voce cântată, răstită, în timp ce ochii lui parcurgeau cu rapiditate trupuri, fizionomii, picioare goale, plete ude, contururile pline ale sânilor sub halatele flauşate. Pedagogele – Brunhilde, Mergelina şi Adriana – îl dispreţuiau pe faţă şi nu se sfiau să-l ponegrească în faţa fetelor. Comentarii de tipul „Ce mai vrea şi impotentul ăsta?” sau „Iarăşi ţipă labagiul ăsta?” sau „M-am săturat să-l mai aud pe rahatul ăsta!” erau frecvente mai ales în reacţiile Mergelinei, cea

mai nepăsătoare şi liberă la gură dintre cele trei absolvente de liceu (toate căzute la examenul de admitere la facultate) care-şi petreceau zilele şi nopţile împreună cu ele, la internat.

Dar prosoapele albe din ligheanul de pe *aragaz* încep să fiarbă şi mirosul de „albăstreală de rufe" devine atât de puternic, încât ea deschide fereastra şi în pielea ei se naşte mai departe senzaţia că se află încă acolo, printre fetele de la internat, în sala duşurilor sau în curtea înconjurată de ziduri, într-o dimineaţă de duminică, după ieşirea din *sala de meditaţie*. *E* aproape ora 12 la amiază, fetele şi-au înălţat gâturile şi privesc curioase ceasul din Turn. Începe defilarea figurilor de lemn, iar potcovarul cu barbă albă va izbi în nicovală de douăsprezece ori. E un spectacol repetat cu precizie în fiecare zi, indiferent de ploaie, zăpadă sau vânt, pe care ele nu-l pot urmări decât duminica, în restul zilelor sunt la scoală. Dar acum s-a lăsat linişte a, sporovăială fetelor a încetat, toate privirile stau agăţate de figurile nemişcate ale ceasului. Pe ea o doare ceafa, lăcrămează, apoi ciocanul începe să cadă pe nicovală, se aude dangătul clopotului şi mâinilei ei apucă prosopul din cui, prind marginile fierbinţi ale ligheanului cu rufe şi-l poartă spre fântâna din curte, la limpezit.

Pentru că părinţii ei n-au iubit-o. E dimineaţă şi ea s-a trezit cu propoziţia asta în minte. E dimineaţa devreme, afară ninge încet, ninge repede, rafale intermitente de vânt, cablurile de curent ale troleibuzelor se leagănă greoaie între stâlpi, şi căldura din cameră răspândită în valuri tremurătoare, în sus, peste sticla murdară a ferestrei, încă o dată singură în camera de la căminul „6 Martie", şi clădirile cenuşii de peste drum zărite printre ramurile negre ale castanilor ca un desen. *Pentru că părinţii ei n-au iubit-o*. Visase poate ceva. S-a trezit cu propoziţia asta în minte de parcă ar fi citit-o într-o carte. Dar ce însemna *pentru că*? Ce însemna? Şi ea plimba mai departe propoziţia prin cotloanele creierului aşa cum plimbi uneori prin gură o bomboană care se topeşte încet şi care-ţi loveşte din când în când dinţii cu zgomot, ca o

pietricică rotundă.

Un zgomot interior, auzit în interior, din interior. O propoziţie gândită şi ea doar în interiorul capului, în căldura aceea cleioasă de după somn. Ca o scuză a ei interioară. Şi asta o face să privească rămurişul negru ca tuşul lipit peste geamul camerei, dârele albastre ale troleibuzelor care se scurg rar pe bulevard, cu un fel de tristeţe vinovată, resemnată. Da, îi era mai uşor să creadă că părinţii ei n-au iubit-o. Deşi i-ar fi fost la fel de uşor şi să descopere că părinţii ei, zidarul Ion şi ţăranca Maria, n-au avut timp s-o iubească.

Oameni care n-au timp niciodată, îşi amână sentimentele, se prefac că nu pot mai mult, laşitatea lor de fiinţe copleşite de greutăţile vieţii, speriate, abrutizate de muncă, de ameninţările viitorului, de acea dihanie perversă care le roade viscerele de oameni tineri trăindu-şi zilele cu vedenia bătrâneţii în cap. Te-am îmbrăcat, te-am încălţat şi te-am trimis la şcoală. N-ai suferit de foame. Pe când alţii... Aşa i-ar fi spus mama. Nu i-a spus niciodată, i-a dat de înţeles... Apoi ea se ridică de pe marginea patului şi priveşte uluită dezordinea din cameră. A dormit atât de profund, că nici nu ştie când s-au trezit Piri şi Lu-y şi au plecat la cursuri. Trei fete care împart acelaşi spaţiu, şi o mizerie *mai ceva ca la ţigani* (ar fi spus iarăşi mama). Timpul isteric al vieţii de studentă.

acea întindere bezmetică de senzaţii în care nu există oprire. Să faci ceea ce n-ai mai făcut niciodată. O energie consumată furibund, bucuria clipelor, stărilor. Şi fericirea? La naiba! Fericirea e a celor care au răbdarea să stea pe loc. S-a apropiat de fereastră şi acum simte căldura uscată, cu miros de vopsea arsă, a caiorifierului. N-au avut timp s-o iubească. Se poate spune şi aşa. Lipsa iubirii naşte singurătatea? îi plăcea să creadă asta. Se însingurase de mică, fugea de ai ei, mereu cu aceeaşi dorinţa să se desprindă de matcă, să ia lumea în piept. Puiul prostuţ de vrabie care zboară din cuibul cald. O povestioară de la la cinci ani, când ea nici nu ştia să citească, învăţase de mică să-şi ascundă gândurile, faptele,

ruşinea şi frica. Mai ales frica.

Îi era frică de tata. Toată fiinţa lui emana o asprime la fel de insuportabilă ca şi asprimea mâinilor lui de zidar. Iar mama era o fiinţă care tăcea, o maşină de robotit, speriată de cel mai mic zgomot, de cel mai mic zvon. Îşi dispreţuia mama, dar numai ea ştia asta. Îşi ura tatăl dar numai ea ştia asta. Şi câteodată i se făcea milă de ei. Erau nişte oameni prea simpli, înduioşător de simpli. Ăsta era adevărul.

A început să facă sport şi a intrat în echipa de baschet a şcolii şi pentru că nu voia să semene cu mama ei. I-ar fi fost cu neputinţă să crească cu frica aceea ascunsă în organism ca o boală de sânge moştenită din naştere. Dar trebuia să păstreze ceva şi din asprimea tatălui ei. Şi ceva din bunătatea bunicii Anuţa, ceva din inocenţa copilărească a bunicului Tase, ceva din fruntea mereu încruntată a bunicului Marcu. Trecea prin viaţă ca o gâscă nătângă, desprinsă de cârd, şi trebuia să-şi învingă tristeţile, plânsul, căderile, nemulţumirile. Mergea înainte, trebuia să meargă înainte. Devenise o fată frumoasă pe care n-avea cine s-o iubească. Nimeni nu încerca să afle cum ar fi trebuit s-o iubească pe ea. Era dorită de bărbaţi, era invidiată de colege şi prietene, de parcă ei i-ar fi fost mai uşor pentru că n-avea suflet. Şi aşa a şi început să meargă înainte de la o vârstă încolo, de parcă sufletul ei nici n-ar fi existat.

În Republica Socialistă România viaţa mergea înainte şi ducea împreună cu ea maşini de spălat automate, semafoare rutiere, diplome de onoare, camioane cu carne pentru export, ciorapi „Adesgo”, haine din blană de vulpe, pălării de soare, pick-upuri poloneze şi aparate de fotografiat, prezervative, produse apicole, cuptoare „Siemens-Martin” şi containere cu tenişi chinezeşti, saci cu lână, sticle de cabernet bulgăresc, tractoare „Universal”, papiote de aţă, biciclete, bigudiuri, bomboane de mentă, schiuri „Zakopane”, tramvaie şi şine de cale ferată, fabrici de ciment şi îngrăşăminte chimice, automobile „Dacia”, gredere şi dragline, macarale şi sonde, măsline greceşti şi

ţigări „Ben-son & Hadges”, tancuri de petrol, şuruburi şi armături metalice, televizoare „Orion”, trenuri cu votcă rusească, dormeze şi somiere, câlţi de cânepă, carnete CEC, tuniculare şi abataje, note informative, tuburi – u pastă de dinţi „Supercristal” şi butoaie cu varză murată, lăzi cu bere „Azuga”, cositoare mecanice, căruţe cu coviltir, prăjituri cu nucă de cocos, crescătorii de porci şi de găini, viaducte şi schele, cărămizi prefabricate, draperii de velur, benzi magnetice „BASF”, radiatoare, balanţe farmaceutice, bobine de sâr-mă „Câmpia Turzii”, foraibăre, balamale, ambulanţe, şalupe, cade de fontă, ciocolată cu rom „Dezrobirea”, medalii de fruntaşi în producţie, maşini roşii de pompieri, feţe de masă din muşama, seringi şi ca-solete, biciclete „Torpedo”, jaluzele de lemn, microbuze, ceasuri de mână „Doxa”, aparate de fotografiat „Zenit”, căşti de protecţie, stilouri chinezeşti, maşini de scris „Olivetti”, trailere, motostivuitoare, mingi de fotbal, pepite de aur, cutii cu faianţă, pantofi „Guban”, saci de ciment, compresoare, filtre antipoluante, ţigări „Carpaţi”, fuste negre de catifea, butelii cu gaz metan, frigidere „Fram”, mănuşi de azbest, covoare de iută, taburete, fotolii, şifoniere, cizme de cauciuc, lac de unghii, lotci pescăreşti, antene de televizor, sutiene, combinezoane, termosuri de cafea, portjar-tiere, locomotive „Electroputere” Craiova, discuri cu muzică de jazz, mărgele de sticlă, bluze de trening, motopompe, salopete, benzi rulante, stâlpi de înaltă tensiune, caramele „Kandia”, piatră de var, baterii „Focus”, gatere, mobilă stil, truse de scris „Pionier”, ligheane de aramă şi cositor, cutii cu „Perlan albastru”, cabine telefonice, săpun de rufe „Cheia”, picamere, aparate de radio „Bucureşti”, cuie şi scoabe, grinzi de oţel şi ţiglă, carton asfaltat şi fulgi de cartofi, saci cu prune uscate, maşini cu pâine, trenuri cu navetişti, alambicuri, basculante cu piatră, balastiere, motorete „Mobra”, sticluţe cu cerneală, betoniere, autocisterne, aparate de sudură, semănători, mulgătoare electrice, role de *scotch*, trotinete, autobuze, motociclete „Jawa”, făină de oase, pesticide, table de sticlă, hărţi didactice, steaguri,

trompete, cantine şi dormitoare pe roţi, baraje, buloane, brichete cu gaz, că-mi oane „Steagul Roşu”, bucşe, bar-je, bărci cu motor, banderole, brasarde, brancarde, becuri şi broaşte „Yale”.

În Bucureşti, peste Casa Scânteii, strălucea îndrăzneaţă steluţa roşie. Venea noaptea şi se făcea ziuă. Venea iarna şi se făcea primăvară. Vântul bătea cu putere. Bătea vântul bătea vântul bătea vântul Bătea vântul bătea vântul bătea vântul Bătea vântul bătea vântul bătea vântul Bătea vântul bătea vântul bătea vântul şi ţara respira.

Ai rămas în picioare în faţa lui. Neliniştită şi sfidătoare. Profesorul şi doctorul Darvari te-a ghicit. Eşti o femeie pentru care totul e posibil şi nimic important. Privirea lui revine, se opreşte pe faţa ta şi de data asta îţi caută ochii. Tu tremuri toată şi începi să transpiri, aştepţi ca el să se decidă şi să-ţi pună odată pe carnet nenorocita aia de notă şi blestemata aia de semnătură.

După care n-are decât! Să se arunce pe tine, să-ţi poruncească să te dezbraci (ai face-o!), dar nu aşa! Totul a devenit insuportabil, privirea lui este insuportabilă, degetele lui sunt insuportabile şi mai insuportabilă decât orice e liniştea electrică în care vă scăldaţi. Fiecare cu fricile lui. Iar tu îţi spui că penetrările sunt cu mult mai uşor de îndurat decât prezenţele *face a face*, cu replicile lor somnambulice, cu frustrările lor încordate până la atacul de cord, cu secreţiile lor secrete şi porii lor deschişi, dilataţi, umectaţi, intraţi în implozie. Eşti o făptură neapărată care abia acum începe să devină femeia la întâlnirea cu monstrul.

Pentru că doctorul Darvari nu te-ar strânge de gât.

Nu ţi-ar băga mâna între picioare.

Nu ţi-ar tăia pielea cu lama şi nu te-ar arunca de la etaj.

El nici măcar nu ţi-ar putea sfâşia carnea cu unghiile pentru că n-are unghii de fiară.

El nu vrea sângele tău.

Nu vrea ghemul de nervi al plexului tău solar.

Nu vrea nimic.

N-are cuţit, n-are pistol, n-are ascunsă în pumn o sârmă subţire de oţel.

Te priveşte şi psihicul lui e mai tare decât privirea lui.

Iată de ce e un monstru.

Ai prefera de o mie de ori ca el să fie violent şi vulgar.

Dar el nu.

Nu-ţi pune mâna.

Nu-ţi bagă piciorul între.

Nu te apucă de păr.

Nu-ţi smulge bluza.

Nu-ţi rupe fusta ca sa.

Nu-ţi retează sfârcurile ca nişte muguri de floare aruncaţi să plutească în vasul extraplat cu cerneală albastră.

Profesorul şi doctorul Hristu Darvari nu vrea nimic. El te înghite bucată cu bucată, vrăjit de zumzetul electric al dorinţei, înconjurat de flăcările moi ale biocurenţilor, încremenit în aerul galben, rece şi transparent.

Ah, zgârie tu vopseaua peretelui verde, scrijeleşte tu cu un cui zidul negru de fum, râcâie şina de oţel învelită-n rugină ca să ajungi acolo, *dedesubt*. Zgândăreşte-ţi cu unghia buba de pe genunchi, rupe-i pojghiţa maronie ca o coajă de pâine, să ţâşnească afară sângele roşu! Ia sâmburele de caisă şi loveşte-l cu piatra, prinde aluna în dinţi şi apasă până o spargi, ia nuca noduroasă şi rotundă, izbeşte şi fă-o bucăţi! Storcoşeşte căpşuna stricată pe ciment, trânteşte de perete măciulia de mac să se crape, ia toporişca şi înfige-o-n bucata de lemn până la miezul ei roşu! Sparge de cerul gurii bobul de strugure, despică între dinţii din faţă sămânţa de floarea-soarelui, scoate sâmburele din cireaşă şi prinde-l între degete ca pe un glonţ. Apasă, ţinteşte, loveşte! Omoară-i!...

Şi cască gura, scoate limba, răsfrânge-ţi buzele, arată-ţi dinţii negri de mure în oglinda din baie. Priveşte-ţi în apele ei gingiile roz, deschide bine ochii şi sperie-te că pe obraji în jurul nasului pielea ţi s-a acoperit de pistrui. Şi mai departe, mai departe, ah, mai departe! să pândeşti

când mama nu e acasă şi să răscoleşti hainele cearşafurile prosoapele făcute teanc în dulap, să deschizi cu o sârmă încuietoarea de la lădiţa cu scule a tatălui tău şi să te joci cu cheia franceză de-a reparatul tancului lovit de obuzul nemţesc, să te umpli de rugină până la coate răscolind prin covată cu fierătănii din curtea bunicului Tase. Să-ţi bagi nasul peste tot, prin cămară şi prin sertarul cu medicamente şi pungi de hârtie cu plante medicinale. Prin butoaiele coşurile vasele borcanele şi sticlele podului, speriind viespile şoarecii gândacii. S-o iei la fugă prin porumb ca o bezmetică, şi să alergi aşa spulberând cu un băţ de alun lujerii fragezi, până îţi iese în faţă *necunoscutul*, în lanul de porumb se poate ascunde cadavrul unui soldat cu ochii deschişi (pe care l-ai văzut într-o seară în filmul cu tancul stricat, cocoţată împreună cu Gina în lada camionului, postată, tremurând de fericire, chiar lângă aparatul de proiecţie), sub balotul de paie poate dormi un şarpe, în dulapul cu prosoape a fost poate pitit inelul de aur.

Curiozitate şi fascinaţie, frică şi dorinţă nebună de a privi *înăuntru*, de a găsi ceva *dedesubt*, de a atinge dedesubtul şi înăuntrul lucrurilor. Lumea poate ascunde ceva şi tu nu ştii ce. O idee insuportabilă. Vrei să ajungi la miez sămânţă sâmbure inimă. Cum ai putea să accepţi ceea ce e închis îngropat întunecat tăinuit acoperit ascuns ferecat încuiat pecetluit pitit strâns grămadă? Ceva era întotdeauna altceva. Coaja exista pentru a ascunde un miez şi miezul exista pentru a se ascunde într-o coajă. Ea, fetiţa aceea de şapte ani, coaja şi miezul. Leontina – o coajă cu miez dublu, Tina şi Leon.

Apoi, într-o zi, când ea crescuse mai mare şi cuvântul acela urât din înjurăturile băieţilor n-o mai speria ca altă dată de câte ori îl vedea scris pe vreun gard, Leontina a descoperit că şi tăietura ascunsă între picioare era o cale prin care se putea intra în trupul ei până în miezul fiinţei. Ce era acolo, în acest miez, sau mai precis *cine* era acolo, ce animal preistoric, ce creatură oarbă şi nesătulă, cu bot umed de cârtiţă şi gâtlej de rechin? Va încerca toată viaţa

să-şi răspundă la întrebarea asta şi nu va reuşi.

Dar în cele din urmă semnase, îi dispăruse orice tremur interior şi după consumarea gestului s-a pomenit că-l fixează pe bărbatul din faţa ei cu o privire tăioasă, întunecată. Ce altceva putea să i se mai întâmple? Căpitanul Paraschiv îşi pusese ochelarii de soare. Zâmbea. Îşi mângâia plictisit un obraz. Era un bărbat atrăgător, cu zâmbet cald, suspect de prezentabil. Ţinuta lui relaxată, de ins tot timpul atent la ce se întâmplă în jur, te putea face să te gândeşti la pistolarul justiţiar din filmele western. „Sper că vom colabora bine, frumoaso.

şi n-o să faci figuri… Pentru început, te caut eu. Ştiu cum să dau de tine, nu-ţi face griji…”

Iar ea se gândea deja la faptul că orice adevăr poate fi formulat într-o mie de feluri. Va şti ea cum să scrie, ce să scrie, că doar nu era o tâmpită. Era convinsă că se va descurca. Şi că va reuşi să-i păcălească. Timpul trecea şi chipul ei devenise ceva mai senin. O vreme s-a uitat distrată pe geam la oamenii care treceau pe stradă. Haine cenuşii, figuri cenuşii, paşi mărunţi, paşi grăbiţi, o defilare spectrală de siluete *necunoscute*.

Criza s-a declanşat abia la cămin, îi amorţiseră palmele şi imaginile îi jucau în faţa ochilor. O ardeau măruntaiele şi transpira întruna, în ciuda vremii închise de afară. A băut apă până când i s-a umflat burta ca un burduf. Nici nu s-ar fi putut atinge de altceva. O frică nouă îi împânzise carnea. Se simţea singură şi părăsită, copleşită de o vinovăţie amară, străină de sufletul ei, răspândindu-şi fluidul de silă şi ruşine până-n tălpile picioarelor. Tremura toată. Se aşeza pe pat, încercând să se stăpânească, privea pierdută obiectele camerei, cu braţele lipite de coaste, cu palmele strânse în poala rochiei, frământându-şi fără sens degetele, dar tremurul o apuca din nou. A pornit bezmetică pe străzi, mişcată mereu înainte de inerţia mersului ca o păpuşă cu baterie, şi abia la căderea serii a găsit ceva, o soluţie oarecum liniştitoare.

S-a oprit într-o staţie, a schimbat mai multe tramvaie

şi până la urmă a ajuns în cartierul Floreasca. N-o mai văzuse pe tanti Teo de doi-trei ani. N-avusese curajul. De fiecare dată o împiedica un acut sentiment de jenă. Poate că se temea de întrebările ei. Vremea anilor de liceu trecuse şi viaţa ei devenise complicată, ciudată, greu de explicat. Vechea lor complicitate n-ar mai fi fost acum posibilă. Ar fi trebuit să se ascundă la fiecare cuvânt într-un strat gros de minciuni. Şi n-ar fi fost în stare...

Doctoriţa îmbătrânise mult. Faţa i se smochinise, ochii îşi pierduseră vioiciunea. Şi parcă şi mersul ei cel atât de elastic, parcă şi mersul nu mai era acelaşi, în ciuda trupului la fel de suplu. A primit-o firesc, cu braţele deschise. Vorbea, dar nu mai era la fel de expansivă. N-a mai întrebat-o ca altă dată ce fac ai ei, ce noutăţi mai are, cum se descurcă cu băieţii, cum se distrează...

Tăcerea s-a instalat repede. Erau aşezate faţă în faţă pe cele două fotolii ale camerei de zi şi se priveau. O tăcere greoaie, aseptică. Aproape că se puteau auzi bulele de aer spărgându-se în paharele cu apă minerală de pe măsuţă. Apoi mătuşa ei s-a ridicat, a luat o pernă de pe canapea şi a acoperit cu ea telefonul. „Hai spune, şi vedem noi ce facem. Tanti Teo ghicise totul. Tina i-a povestit pe îndelete ce şi cum, i l-a descris în amănunt pe bărbatul cu care se întâlnise la bar. Insista fără să-şi dea seama de ce pe detaliile înfăţişării lui. Aştepta poate ca femeia din faţa ei să-i spună că totul fusese o farsă, însă privirea mătuşii ei s-a întunecat brusc: „Nici pe tine nu te-au lăsat în pace, ticăloşii...” Avea ochii înceţoşaţi şi-i tremurau buzele, făcându-i şi mai vizibile zbârciturile de pe obraz. Se uita fără noimă la îmbinările geometrice ale parchetului din faţa fotoliului pe care stătea. Apoi a început să-i depene o poveste teribilă, povestea ei. N-a mai lăsat-o să se ducă la cămin şi a ţinut-o peste noapte la ea.

Cu destul de mulţi ani în urmă, în tinereţe, tanti Teo trecuse şi ea printr-o astfel de încercare dar cu mult mai brutală. Alte vremuri, extrem de urâte, violente de-a dreptul. Au luat-o de pe stradă ca pe ultima târfă şi au aruncat-o într-o maşină. Interogatorii, ameninţări, bătăi,

găleţi cu apă rece, injecţii. Ajunsese să aiureze. Trebuia să scape de ei, altfel şi-ar fi pierdut minţile. Nu înţelegea nici acum, după atâţia ani, ce voiseră de la ea. Poate că realitatea fusese cu totul alta şi ea căzuse victima unui şantaj. Dar pe atunci fratele ei, tatăl Tinei, era arestat. Se vorbea despre comploturi, sabotaje şi trădare de ţară, despre banditii din munţi şi despre paraşutiştii americani care se ascundeau prin păduri. I se ceruse să semneze un denunţ. I se spusese că fratele ei riscă puşcăria pe viaţă. Nu exista decât o singură salvare, să facă târgul. Aşa a devenit ea omul lor şi lucra în continuare pentru ei. Nu putea să-i spună prea multe, *n-avea voie*. Uite în ce hal ajunsese! Toată voinţa ei făcută praf. Devenise o ticăloasă. Ticăloasă, ticăloasă, ticăloasă! Şi tanti Teo izbucni în plâns, plângea în hohote, cu faţa ascunsă în palme.

Leontina era şocată de ce auzise şi se uita la ea uluită. Tatăl ei se întorsese acasă, făcuse doar doi ani de puşcărie şi crezuse că asta fusese totul, o confuzie, o simplă confuzie, bine că scăpase doar cu atât! Tanti Teo rămăsese să ispăşească în locul lui şi el habar n-avea. Iată că ura faţă de tatăl ei, adunată în suflet de-a lungul anilor, era mai îndreptăţită decât crezuse. O cuprinsese o senzaţie de uşurare, un fel de bucurie inexplicabilă, se simţea uşoară ca în perioadele ei de mare formă sportivă şi o încerca sentimentul unei puteri noi, născută din revoltă şi spaimă, o putere virilă, încăpăţânată, necruţătoare, puterea omului care e în stare în orice clipă să pună mâna pe armă, să atace şi să ucidă. Tocmai această nouă stare de spirit o făcu să se scoale de pe fotoliu, să îngenuncheze în faţa mătuşii Teo, să-i îmbrăţişeze mijlocul şi să plângă împreună cu ea. A cuprins-o în braţe, şi-a lipit capul de pieptul ei şi s-a lăsat şi ea în voia lacrimilor. Aşa a fost.

Titlu

ÎN TABERNA QUANDO SUMUS

Prinsă şi ea în escapadele nocturne ale micii lor confrerii, scăldată de lumina unui petromax agăţat de o grindă, găsit printre obiectele uitate de zeci de ani în podul internatului, în scurtă vreme Leontina începuse să

înţeleagă ce înseamnă să te joci cu focul, când focul acesta se confundă cu o irepresibilă nevoie de spectacol. Şi cu plăcerea de a-ţi savura impudoarea, cum a descoperit destul de surprinsă. Fetele se dezbrăcau în pielea goală şi, însoţite de muzica discretă a patefonului cu manivelă, se aruncau în luxura vestimentaţiei lor incomplete ca într-un fel de tunel de senzaţii extreme. Toate simţeau nevoia să se prostească.

Una îşi punea şmechereşte pe cap chipiul ţuguiat şi-şi vâra picioarele în pielea lustruită a cizmelor ofiţereşti. Alta îmbrăca o cămaşă brună, cu nasturii neîncheiaţi, înnodându-şi-o artistic pe buric, deasupra pântecului alb, obscen, proptit în tufişul negru şi des al pubisului. Cami prefera aproape de fiecare dată vestonul cu svastică, ridicându-i gulerul tivit pe dedesubt cu piele şi atârnându-şi la şold tocul gol al pistolului. Miha îşi trăgea peste pulpele şi fesele ei fleşcăite o pereche de izmene imaculate, prinzându-şi în jurul girului cravata subţire de mătase. Brunhilde îşi înfunda palmele-i grase în mănuşile fine din piele de viţel care îi veneau ca turnate şi se învelea în pelerina largă, fără mâneci. Ildi, unguroaica din Albeşti, îşi făcea din steag o fustă cu nod pe talie şi prin crăpătura îngustă a celor două părţi petrecute piciorul ei părea mai lung şi mai bine proporţionat.

Apoi începea dansul şi perechile se schimbau între ele. Se bea lichior de ouă sau fernet de la alimentara şi un fel de băutură dulce-amăruie numită/Zone (de care Leontina auzise prima dată acolo, la internat) a cărei reţetă o cunoştea Brunhilde. Fetele găsiseră în aceeaşi valiză în care se afla uniforma şi un set de păhărele de argint cu monogramă. Le foloseau numai la aceste petreceri, organizate de obicei sâmbăta, după stingere, în acele sâmbete când vulpoiul de Kolon-tay părăsea internatul (nimeni nu ştia unde pleacă) şi nu se mai întorcea decât luni dimineaţa, proaspăt ras şi arborând o cămaşă albă, bine călcată, pentru a supraveghea activităţile matinale ale băieţilor.

Fetele dansau dându-şi silinţa să fie în ton cu

elementele de vestimentaţie pe care le purtau. Pentru că era încălţată cu cizmele, Corina recurgea la genuflexiuni caraghioase ce încercau să sugereze mişcările de cazacioc. Anne înota de-a binelea în cămaşa ei înnodată pe buric şi se chinuia să pună în practică figuri de *twist*, bâţâindu-se ca o apucată, cu pletele în ochi şi cu degetele îndreptate obscen spre sexul gol. Miha dansa din buric ca o cadână. Cami schiţa mişcări plutitoare de vals, cu spatele foarte drept şi gâtul întins. Ildi o transforma pe Mari cea blondă (care nemaiavând ce să îmbrace îşi trăsese până sus pe pulpe o pereche de ciorapi bărbăteşti prinşi sub genunchi cu jartiere) în partenerul ei masculin, pentru a combina după inspiraţia de moment, învârtită de braţul lui ridicat, ceardaşul hunic cu mişcările energic-de-iicate ale tangoului argentinian.

Cât despre Hilde, ea nu-şi dădea silinţa să danseze ceva anume. Se scălâmbâia în ritmul unui dans numai al ei, născut din fluturările dezordonate ale pelerinei, care ba o învăluia complet, până la gât, ba îi dezgolea fesele pătrăţoase, tremurătoare, şi ţâţele enorme ca două burdufuri. Nu era în stare să urmărească ritmul muzicii, îşi dădea ochii peste cap şi-şi căuta excitată posibilele victime, făcând din pelerina ei enormă un adevărat cort al păcatului. Fetele ştiau asta. Unele refuzau mângâierile şi sărutările ei şi Hilde le tolera, înţeleaptă şi dispreţuitoare. Altele însă se lăsau cu plăcere învăluite în mirosul de tabac şi pânză cauciucată al acelui acoperământ cazon plin de promisiuni fără nume.

Leontina simţea parcă nevoia să lege atmosfera podului de scenele de film din copilărie în care ofiţerii nemţi erau mai

Întotdeauna priviţi ca nişte depravaţi, puşi pe chefuri şi destrăbălare. Putea fi una din acele femei îmbrăcate sumar, cu ochi strălucitori şi gesturi lascive. S-ar fi aflat la o petrecere cu şampanie şi icre negre, înconjurată de ofiţeri eleganţi şi plini de curtoazie. Ar fi dansat cu ei şi ar fi râs de glumele lor deocheate. Ar fi purtat o rochie roşie de mătase, cu paiete şi strasuri, foarte strânsă pe corp, cu

decolteul foarte larg şi sânii liberi sub material. S-ar fi lăsat ameţită de dans, strânsă în braţe, mângâiată pe coapse şi-ar fi căzut epuizată pe un fotoliu pluşat, în timp ce frumosul maior Hindemith (ar fi putut găsi alte zeci de nume nemţeşti care-i plăceau!), toropit de băuturile fine cu care se delectase toată noaptea, i-ar fi turnat în cap o sticlă de şampanie şi i-ar fi lins, râzând în hohote, gâtul, bărbia şi umerii goi. De fapt, în acea noapte de pomină, când distracţia lor ajunsese la apogeu şi perversa de Hilde a luat-o în braţe şi a culcat-o peste stratul de pături pentru a-i sorbi mirosul umed al sexului, strângându-i clitorisul între dinţi, ea a simţit că leşină de plăcere şi că pielea i se topeşte ca o pojghiţă de gheaţă sub un şuvoi de lichid acidulat. A fost noaptea în care s-a îmbătat prima dată.

Era aşezată pe un taburet micuţ de bar, ghemuită deasupra unei mese prea joase, şi trebuia să scrie ce face Lu-y, cu ce bărbaţi se întâlneşte, cu cine corespondează, ce vorbeşte şi ce visează. Lu-y, colega ei de cameră, prietena ei! Securistul scosese din buzunarul de la piept un pix cu pastă şi-l pusese lângă coala imaculată de hârtie. Pixul şi coala de hârtie erau nişte lucruri insuportabil de materiale.

Dacă le-ar fi atins, s-ar fi curentat. Rostul lor era să nege fiinţa ei. Rostul ei era să adeverească existenţa lor. Şi-a amintit arunci o pagină dintr-un roman în care un personaj, pe o bancă într-un parc, priveşte coaja crăpată şi rădăcinile noduroase ale unui copac. Le priveşte paralizat de stupoare şi cu el se întâmpla ceva, ea nu înţelesese prea bine ce şi nu ştiuse să răspundă la întrebare. Nimeni nu ştiuse să răspundă. Arunci profesoara de franceză le vorbise despre monstruozitatea lucrurilor şi despre greaţa omului în faţa materiei, în sinea ei râsese de această explicaţie, ca să descopere acum, doar după câţiva ani de la terminarea liceului, că da, această greaţă există şi că ea e o senzaţie de respingere, amestecată cu frică, vinovăţie, somn, silă, amărăciune, deznădejde, resemnare, ruşine, furie, ură, dezgust, neputinţă, mirare. Şi că această senzaţie de respingere nu vine din stomac şi nici din creier, ci din străfundurile unei necunoscute fiinţe imateriale,

veche de când lumea, îngropată clandestin în fiinţa ei de carne, oase şi nervi.

L-a privit lung, fără să spună un cuvânt, pe bărbatul din faţa ei ca într-un exerciţiu de hipnotism, vrând parcă să-l suprapună peste volumul acelui copac cu coaja crăpată şi rădăcinile noduroase. Nu găsea imaginea potrivită, nu reuşea s-o descopere printre celelalte desene şi fotografii din manualul de franceză. I-a răsărit în minte castanul din curtea casei în care se consumase aventura ei cu doctorul Horaţiu Mălinaş, pe când era elevă de liceu. A văzut imediat crăpătura din scoarţa copacului în care găsea bileţelele lui. Simţea în vârful degetelor atingerea materiei lemnoase. Simţea mirosul tare al florilor de castan.

Apoi totul s-a pierdut în aerul ceţos din jur. S-a sculat şi a pornit încet spre ieşirea din bar. Gălăgia străzilor şi lumina miezului de zi au primit-o în pântecele lor de aer şi au lăsat-o să rătăcească în voie prin mulţimea colcăitoare a oraşului. Au urmat câteva zile de autism. Se speriase atât de tare, că începuse să aibă mişcările unul automat, într-un fel se simţea fericită, uşurată. Să se spele, să se îmbrace, să se aşeze sau să se scoale, să meargă şi să se oprească. Şi să privească totul cu ochii măriţi. Nimic altceva.

Curgerea lucrurilor şi fiinţelor din jur devenea derularea zumzăitoare a unei pelicule de film în faţa căreia nu puteai închide ochii, de care nu puteai fugi pentru că lumea întreagă era un ecran. Lucrurile păreau să fi fost înlocuite de propria lor dublură tremurătoare, curgând peste pânza murdară a minutelor, orelor. Oamenii erau carcase de carne proiectate pe imensitatea albă a ecranului, reduse la nevoia de a mânca şi a dormi. Tot ceea ce spuneau ei era inutil şi fără sens, absurd şi grotesc. Da, ei jucau nişte roluri, erau pionii tablei de şah, boabele de fasole ale ţintarului, cărţile caraghioase ale unui joc de copii numit *Păcălici* (îl jucase şi ea ca fetiţă), piesele de domino ale unei construcţii întâmplătoare, din bucăţele roşii de lemn lăcuit, fără început şi fără sfârşit.

Oamenii şi cuvintele. Cuvintele şi lucrurile. Mici

luminiţe de sens din conştiinţa ei. La ce-i foloseau? Alienare, înstrăinare, examenele ei de socialism ştiinţific, pietriş de vorbe, rugină de propoziţii, zgură de sens, stadioane cu manifestanţi, slogane, dejecţii şi resturi alimentare, jeg desprins de pielea frazelor, mătreaţă, pleavă, coji şi murdărie mentală, şedinţe U.S.C.R., magistrale industriale şi complexe agricole, rumeguş cu miros de mucegai, spân cu miros de ulei ars. Totul adunat între copertele unei cărţi ca într-o ghenă de bloc muncitoresc, înstrăinare şi transformare în obiect, simulacru de mână care strânge o altă mână, coaja unui obraz care atinge coaja altui obraz, copie vineţie la indigo, suflet care-şi pierde căldura, creier frecat cu peria de sârmă a minciunii, spălat în şamponul progresului planificat, viitor la pachet, în transe mici, ca nişte pulpe zgârcite de pui învelite în celofan, aruncate de-a valma în pustiul galantarului.

În jurul ei alunecau umbrele unor fiinţe prinse în pânza de păianjen a supravieţuirii. Lumea mergea oricum înainte. Oamenii îmbătrâneau. Cincinale şi planuri de dezvoltare, cuvântări şi mereu aceleaşi cuvinte ca nişte baloane umplute cu gaz paralizant. Deasupra halelor industriale lozinci enorme. Litere de metal rezistent, mai înalte ca oamenii de pe stradă. Propoziţii exclamative, trăiască şi înflorească, promisiunea unui nou paradis doldora de tractoare, camioane, semănători, biciclete, rulmenţi, utilaje petroliere, bunuri de larg consum şi măreţe realizări, în aerul amestecat cu gaze arse al oraşului, deasupra armatei de furnici a fiecărei dimineţi, mişcată înainte de frică şi grabă, viitorul de aur al omenirii îşi suna zurgălăii de litere roşii:

Tovarăşi!

Muncind mai bine, trăim mai bine. SPOR LA LUCRU!

Într-o zi ajunsese cu tramvaiul tocmai la marginea Bucureştiului, în plin cartier muncitoresc. Citise îndemnul acesta pe frontispiciul unei fabrici, la intrare. Ce nesimţire sfidătoare, ce perversitate stupidă! Dar cui să spui asta? N-a întocmit nicio notă informativă despre Lu-y. Se hotărâse

să înfrunte orice consecinţă posibilă. Securistul cu ochelari a căuta i-o de câteva ori şi-a încercat să stea de vorbă cu ea. Fără niciun succes. Nu reuşea să scoată nimic de la ea. Ameninţările lui erau ca nişte gloanţe de cauciuc izbite de un zid de beton.

Şi capul ei ieşind din văgăuna ascunsă între picioarele mamei. Capul ei de păpuşă cu ţeasta lăcuită într-un roz ireal, mânjit de dâra blondă a părului. Palmele uscate ale moaşei, respiraţia ei de femeie în vârstă, gesturile ei liniştite. Şi privirea obosită, luminoasă, uşurată a mamei întinse în patul din camera mare. Iar ochii ei de prunc răsar deodată de sub bandajele de nor ale pleoapelor ca doi sori lichizi, tulburi. Ochii ei, o pereche de ouă de bibilică pulsând în pojghiţa lor subţire ca pânza de păianjen. Căldura uterină care-i învăluie încă obrajii, urechile de maimuţică năclăite de aurul lichid al placentei. Căpşorul ei, o catapultă fragilă de ceară, o măciulie ovală de os ceva mai mare decât un pumn. Şi mâinile ca nişte lăbuţe de şobolan, pielea mototolită, umedă, îmbăloşată de lichidul amniotic al somnului din burta mamei. Pielea ei de homuncul crescut în eprubetă şi oasele ei de gelatină, zgârciul oaselor ei ca nervurile groase ale frunzei de brustur, moi ca articulaţiile mielului şi ca scheletul puiului de nevăstuică.

Şi gura ta care ţipă.

Vocea ta sfâşiind aerul.

Auzul tău ca un burduf bine umflat peste care se prăvălesc cascadele strălucitoare ale orăcăitului tău de broscoi cu pielea caldă, scâncetele tale de animal mititel cu botul zbârcit, pietricelele mărunte ale cuvintelor care te înconjoară, razele nevăzute ale apei care bolboroseşte în oala de pe sobă, vorbele şi exclamaţiile, doamne ce fetiţă frumoasă, ce fetiţă frumoasă ai făcut tu, Marie, uite ce durdulie e, o să se facă înaltă, îi vezi picioruşele? apa! aţi pregătit apa caldă? aţi pregătit prosoapele? cearşaful! unde-i cearşaful? Peste timpanul tău ca o coajă de lapte zgârieturile unor voci, şi umbrele difuze care ţi se plimbă prin faţa ochilor, umbre de mâini.

umbre întunecate de degete, petalele aurii ale unghiilor, feţe cu ochi imenşi, topiţi în piele precum culorile de apă în sugativă, găurile pulsatile ale gurilor, dinţii tari ca pietricelele de râu luate în palme şi vânturate prin aer, buzele ca nişte viermi zvârcoliţi, uniţi la capete, buzele ca două petale de iris roşu, şi apăsarea mirosurilor, năvala cotropitoare de miresme sărate şi dulci, iuţi şi uşoare, amare şi fierbinţi, îngheţate şi moi ca albastrul de catifea al panselei, întunericul trupului tău, bezna dulce a somnului, ai adormit şi visezi, înfăşurată încă o dată în pătura de bale a placentei, adăpostită încă o dată în gaura de fericire inconştientă a uterului de care abia te-ai despărţit, în linişte organică a raiului de carne. Aşa te-ai născut tu.

fi

Îi pusese o notă de trecere. Profesorul Darvari a privit-o încă o dată, compătimitor de data asta, şi a semnat. Apoi venise vara, oraşul fusese învăluit în aburi şi praf. Prima vară în care ea rămăsese mai departe la cămin, plictisită şi fără bani, convinsă că acasă, la ţară, i-ar fi fost şi mai rău. Dimineaţa, pe coridoarele şi scările căminului se întâlnea cu tot felul de necunoscuţi în salopete murdare de var şi vopsele, abia târâindu-şi picioarele, atinşi cu toţii de un fel de oboseală cronică, cenuşie, definitiv întipărită pe feţe. Erau instalatorii şi zugravii, începuseră lucrările de renovare şi văruit, unii purtau coifuri de hârtie pe cap, alţii renunţaseră la cămăşi şi defilau printre pereţii crăpaţi, răzuiţi de vopsea, cu pielea lor brânzoasă şi torsurile lor scheletice, aţoase, ruinate de băutură.

Lucrătorii o priveau admirativ, mirnând cu grosolănie respectul, unii strigau în urma ei: „ce faci, gagico, nu vrei să vorbeşti şi cu noi?” iar câte un maistru mai în vârstă se făcea că îi pune la punct: „aşa vorbeşti tu cu o domnişoară, bă pula?” Şi coridorul se zguduia de râsete şi chirăieli. Ei puţin îi păsa. Cobora imperturbabilă scările, muşcându-şi buzele rujate, pline, de culoarea cireşelor pietroase.

Ritualul ieşirii în oraş, tramvaie schimbate la întâmplare, părul umed şi gâtul transpirat, ochelarii de

soare, portmoneul aproape gol, se oprea undeva şi cerea un pahar de lapte bătut şi un corn. Apoi muzee, librării, holul de la Filologie.

cu cele două bănci murdare de marmură albă şi bustul lui Eminescu. Răcoare, aproape frig, şi mina ei de fată elegantă, îmbrăcată sumar, care aşteaptă pe cineva.

Într-o zi rămăsese singură în acel hol imens. Portăreasa picotea în ghereta ei cu pereţi de sticlă, o muscă mare, neagră, bâzâia disperată ca un avion stricat, zăpăcită de petele de lumină ce tremurau pe plafon, vuietul vătuit al străzilor din jur îi dădea senzaţia unei lumi aiurea care mergea şi în somn. Atunci intrase în hol Hristu Darvari, profesorul ei. O cămaşă de poplin cu mâneci scurte, strălucitor de albă. Picioarele goale în sandale, într-o mână o geantă urâtă de vinilin. Pe nas o pereche de ochelari de soare de modă veche. I-a înlocuit cu ochelarii de vedere şi a studiat o vreme panoul cu notele de la examene. Părea nemulţumit, descumpănit. A căutat în buzunarul pantalonilor o fisă şi a vrut să dea un telefon, dar aparatul era stricat. S-a uitat neajutorat în jur şi atunci a văzut-o: „A, nu se poate, ce cauţi tu aici, la Filologie?” „M-am ascuns de canicula de afară. De câte ori ajung în centru, vin aici să mă răcoresc...” Niciun pic de emoţie, de fapt pornirea unei volubilităţi suspecte. Darvari a zâmbit întrebător: „Deci nu aştepţi pe cineva...” Ea a negat din cap, privindu-l încurcată. „Atunci hai cu mine!” deşi pe faţa lui se citea o anume nehotărâre, ce să facă, unde s-o ducă? „Ia spune, ai fost vreodată la Cernica? Ai văzut mănăstirea?” a găsit el soluţia salvatoare. „N-am fost decât la camping...” „Bine, atunci mergem acolo, că acolo e adevărata răcoare... Am maşina afară...” „Şi nu mai sunteţi supărat pe mine?...” a exagerat ea. Doctorul i-a aruncat aceeaşi privire umedă, ca în sala de examen, fără să spună nimic. Nici nu-i venea încă să creadă că totul fusese atât de simplu.

La Cernica, pe o terasă de pe malul lacului, chiar la marginea pădurii, au mâncat mici şi au băut bere. S-au ridicat, s-au plimbat printre copaci vorbind tot felul de

nimicuri şi s-au întors la aceeaşi masă. N-au mai ajuns la mănăstire, nu mai era timp. Se făcuse seară şi ea era îmbrăcată subţire. Doctorul s-a dus la maşină şi s-a întors cu un şal de caşmir. Ea l-a privit mirată şi curioasă. Ce căuta un şal de caşmir în maşina lui? Doctorul s-a prefăcut că nu înţelege. I-a spus că reţinuse peste noapte o căsuţă şi că are în portbagaj o sticlă de coniac grecesc. După bere, pe răcoare, un pahar de coniac fin e cel mai bun remediu. Nu i-a putut rezista.

Au intrat în căsuţa de lemn şi au aprins lumina. Un interior foarte îngust, aproape curat, cu aşternuturi jilave. S-a aşezat fiecare pe un pat, au ciocnit şi au băut. Nu lăsase bine paharul pe noptiera dintre paturi, că el a şi prins-o de mână. O privea şi îi mângâia unghiile, îi strângea degetele. Părea să nu mai fie în stare să-şi desprindă palma de palma ei. Ridica sticla cu stânga, o ducea la gură şi îi scotea dopul cu dinţii, îşi turna în pahar, punea dopul la loc. Obosiseră să stea aşa, în capul oaselor. Darvari şi-a tras perna sub cap şi s-a întins. Ea a făcut acelaşi gest. Era liniştită şi se simţea bine. Mâinile lor strânse erau un fel de punte care unea cele două paturi.

— Hai spune-mi, ţi-ai imaginat altceva?

— Cred că nu…

— Eu mi-am imaginat altceva, dar numai pentru o clipă, atunci când am ieşit din holul de la Filologie. Nu ţi-e silă de mine?

— Silă?… a murmurat ea ca în somn şi i-a ridicat mâna lângă obraz, apăsându-şi-o pe încheietura maxilarului.

Palma lui era inertă, uscată, n-a încercat nicio clipă să se deschidă, să se mişte. Apoi mâna ei a tras mâna lui în jos, pe netezimea gârului, mângâindu-şi cu părul de pe dosul palmei arterele proeminente. A coborât încet pe suprafaţa sternului, a înaintat şi mai departe, peste rotunjimile sânilor ei puternici de baschetbalistă şi peste placa de muşchi a plexului, lăsând în cele din urmă palma lui să-i zacă în poală. Apoi linişte linişte linişte. Până la urmă au adormit îmbrăcaţi, fiecare în patul lui. S-au trezit

peste noapte şi s-au acoperit cu păturile. Când s-a crăpat de ziuă, ea a deschis larg uşa şi i-a învăluit imediat miasma grea de iod a lacului şi cântecul mierlelor. Au stat aşa, unul lângă altul, nemişcaţi şi gânditori, separaţi de intervalul dintre paturi, până când a ieşit soarele şi în pilcul de copaci din apropiere s-a auzit glasul unui copil şi clopotul unei vaci. O extraordinară amintire a ei de mai târziu despre felul cum se poate face ziuă în apropierea unui bărbat.

Cartofii copţi pe câmp sub vrejii aprinşi. Gustul dulce-pă-ros al caisei. Carnea macră a prunelor. Omida care-ţi traversează braţul cutremurat de scârbă. Portocala desfăcută felii şi epiteliul ei cu pori adânci, căptuşit cu vată. Mirosul coroziv de pipirig. Gheara de pui din oala cu ciorbă. Piramida foitajelor cu osânză pe raftul din cămară. Mirosul metalic de zgură al grămezii de cărămizi. Bucata de slănină îngheţată, secţionată în felii transparente. Răcoarea pişcăcioasă a hreanului ras, stins cu lapte. Plesnetul cozii de cal. Peştele cu gust de nămol. Mirosul de leşie al duşumelei proaspăt spălate. Dulcele aspru al magiunului de măceşe. Căldura bă-legoasă a pielii de vacă. Gustul de ars al clătitelor. Zerul de brânză grasă. Pulpele urzicate, împânzite de blânde roşii. Consistenţa cauciucată a macaroanelor. Ardeiul iute cotropindu-ţi gura cu granule incandescente. Dinţii de porc din farfuria cu piftie. Mocirla din cizma spartă. Firul de lână retezat în dinţi. Motorina făinoasă a traverselor încinse de soare. Lingura cu untură de peste izbind buzele strânse. Fire de pânză de păianjen peste faţă. Coaja de mămăligă răzuită de pe vasul de tuci şi prăjită pe plită. Nisipul grunjos al pâinii de secară. Puroiul abcesului spart, scuipatul gros şi cald. Astringenţa agrişelor. Gheaţa apăsată pe frunte. Gustul de rană suptă al palmei sfârtecate de cui. Dulceaţa calcaroasă a zahărului praf. Ceaiul de cozi de cireşe. Unghia ruptă din rădăcină. Vâscozitatea grăsimii de porc. Izul de putred şi mireasma de brad din brânză de burduf. Căderea în prăpastia de rugină a scorţişoarei. Granulaţia respingătoare a şoriciului crud. Linguriţa de zahăr cu gaz

care-ţi apasă limba. Saltul în gol al gustului rece de icre. Solitudinea penetrantă a mănunchiului de cimbrişor. Mirosul de păr ars. Sângele alb-gălbui de rostopască. Bale de varză murată. Bule de aer în paharul cu ghiocei. Aerul iute al coteţului de găini. Buze sprujite de vânt. Gustul lăptos al ciupercilor perpelite pe jar. Dâra de sulf din mirosul de ou. Igrasia pereţilor. Roşul organic al ciorchinelui de rozincini. Vopseaua încinsă a sobei cu rumeguş. Ceapa sticloasă. Pâinea de orz. Aţele cărnii. Badijonarea amigdalelor cu violet de genţiană. Asprimea de cenuşă a săpunului de rufe. Dulcele fad al castanelor coapte. Aşa creşti tu…

l

Avea 17 ani şi-şi dădea seama că trebuie să se ocupe cu şi mai multă insistenţă de Leon. N-avea dreptul să-l uite pe acest năzuros locatar al organismului ei ce-i adusese faima de mare sportivă. Pentru a merge mai departe pe drumul ei de meduză aflată la cheremul unor valuri de apă sărată, Tina se vedea obligată să-l regăsească, la fel ca altă dată, în carnea ei de ţărăncuţă semicivilizată, pe acest băiat de treabă, tenace şi răbdător, orgolios şi îndărătnic, tăcut dar foarte demn. *La vie était dure*, ea trebuia să devină o dură. Nu mai încăpea nicio glumă aici. Nu mai era nimic de comentat. Viaţa o silea tot mai mult să-i îmbrace cămaşa de forţă.

În ce o privea pe Marusia, nevasta lui Oraviţan, rusoaica dolofană şi blondă, prietena ei cu 20 de ani mai mare, la ea era vorba despre cu totul altceva. Mai degrabă de o ştiinţă a şantajului pur feminină decât de o reală putere copiată după nu ştiu ce model de reuşită al sexului slab, femeia-comisar din filmele sovietice, să spunem. Pe Marusia o ajuta şi trupul ei impunător, rubensian, incredibil de bine proporţional, în ciuda masivităţii slave a torsului şi a sânilor enormi, uşor prăbuşiţi spre pântece. Şi totuşi, gesturile îi erau mlădioase, sigure, conotate de o nobleţe imposibil de explicat, venită poate din străfundurile obscure ale originii ei moscovite. Marusia era o femeie care iubea viaţa şi ştia să aibă pretenţii.

Fustangiul de Oraviţan era un bărbat care ştia ce înseamnă frica de nevastă. Cuminte ca un mieluşel, concesiv, casnic de-a dreptul şi extrem de prevenitor când se întâmpla să rămână acasă, şi nu era plecat în turnee. Câteodată se îmbătau împreună cu şampanie amestecată cu votcă, amintindu-şi de iubirea lor „rusească" din perioada cât el fusese student la Moscova. Cântau atunci până la epuizare cântece ruseşti, începând cu marşurile muncitoreşti şi sfârşind cu celebra *Kalinka*, sau sfâşietoare jelanii de stepă. Leontina asculta totul cu cea mai mare plăcere şi era tulburată mai ales de un cântec ce începea cu aceste patru versuri:

Razveciali iabloni i grusi, Po păli turnam nad rekoi Vânadila na bereg Katiuşa, na vâsoki bereg na krutoi.

Nu înţelegea nimic din aceste cuvinte, nici nu ştia dacă le reţinuse corect, dar o atrăgea sonoritatea lor aparte, păduroasă, foşnitoare, fluidă, fetidă, fibroasă. Cuvântul *razveciali*, de pildă, o făcea să se gândească la ceva luminos şi încurcat ca un tufiş de căline cu fructe roşii dar şi la râsul femeilor de la ţară, late în şolduri şi cu fuste creţe, strânse la vorbă în faţa unor case acoperite cu stuf, în *gruski* ea *auzea* vântul moale înfoiat în pânzele corturilor întinse în stepă, în iarba scurtă cu flori galbene şi alb-lăptoase cât un vârf de chibrit. *Razveciali* era un cuvânt palid albastru, săţios şi feminin, în timp ce *gruski* îi spunea ceva despre o virilitate decisă, tăioasă ca o lamă de sabie, consistentă prin vegetalitatea ei mişcătoare şi întunecată, ameninţătoare ca o mişună de şoareci de câmp cu pielea cenuşie. *Gruski* era un cuvânt negru ca smoala şi *rekoi*, alt cuvânt viril, ţărănesc, care îi aducea aminte de gustul bulzului de mămăligă frământat în palme, seara, după mulsul vacilor, şi de înseninarea cerului deasupra surii, cerul ei de acasă cu stele mari cât pumnul. *Katiuşa* era o fată uşoară ca respiraţia, nevăzută ca ea, proteică şi puternică, frumoasă şi lenevoasă, iar *vânadila* venea, dacă venea, din Finlanda, un pământ al făgăduinţei austere, cu roci acoperite de zăpadă, cu sate ascunse în păduri de mesteceni, cu fiorduri oceanice şi cu o promisiune de forţă

rece şi ocrotitoare.

Toate acestea erau nişte prostii, îşi spunea ea de fiecare dată când ajungea în acest punct în care se lăsa paralizată de sonoritatea unor cuvinte pe care nu le înţelegea, răsărindu-i în minte ca nişte viermişori aurii într-o bucată putredă de carne. Nu în votca amestecată cu şampanie şi în povestea Katiuşei se afla secretul posibilei sale izbânzi. Nici în sufletul ei de parafină uscată, nici în aerul tern, tot mai tern, al oraşului în care învăţa. Nici în cuvinte, nici în lucruri. Dar unde?... Şi mergea mai departe la întâmplare, încrezătoare în instinctele ei, ca şi până atunci.

Nu evita să dea curs întâlnirilor pe care i le propunea Paraschiv dar refuza de fiecare dată să scrie, îi era imposibil să-şi toarne prietena. Semnase angajamentul de frică. Prezentase la început câteva note informative mărunte despre persoane vag cunoscute (câţiva colegi de an), cu care venea aproape zilnic în contact la cursurile de la facultate. Dar îşi dăduse seama că aceste prime hârtii reprezentau simple probe. Paraschiv se juca cu ea, o încerca, îi primea hârtiile şi le arunca în mapa lui de piele fără ca măcar să le privească. Era limpede că nu-l interesau. Iar ea continua să rămână prizoniera lui.

— Şi Lu-y, pisica blondă, ce mai face? o provoca el. Tot nu vrei să-i asculţi miorlăitul şi să ne spui şi nouă de ce miorlăie ea?...

— Domnule (şi el îi tolera zâmbind acest apelativ), Lu-y e prietena mea. Aşa ceva nu pot să fac...

— Vorbe, iubito, vorbe... Ce ştii tu despre ghearele ei ascunse sub permite?... Dar şi când o să le scoată!... o ameninţa el şi reuşea s-o descumpănească.

Cine era Lu-y, de fapt, dacă interesul lor pentru ea se dovedea atât de mare? Că avea un iubit în Italia, cu care şi spera să se căsătorească? Asta? Numai atât? Şi întâlnirile lor continuau tensionate, tăcute, amuzante, ca în jocul de-a pisica şi şoarecele, într-un amestec de emoţie şi frică, repulsie şi vrajă, începuse să-i placă ceea ce se întâmpla şi ajunsese să aştepte cu un fel de nerăbdare speriată aceste

întâlniri. îl sedusese sau se lăsase sedusă? N-ar fi ştiut ce să spună. Se întâlneau prin barurile Bucureştiului, niciodată în acelaşi loc. Câteodată se plimbau pe aleile Câştigului sau printre copacii bătrâni, cu trunchiuri negre, din jurul Operei, până la fostul Hipodrom. Formau o pereche frumoasă, aproape firească. Paraschiv nu avea aproape nimic din semnalmentele băieţilor de la Secu. Părea un tânăr ca oricare altul. Era un bărbat manierat, stăpân pe sine, cu o vorbire aleasă, din care nu lipseau ironiile şi aluziile. Citea cu plăcere literatură, cunoscând chiar şi cărţile unor autori la zi ca Buzura sau Paler. Îi plăceau filmele bune, mai ales cele ruseşti, poloneze şi italiene, şi avea o pasiune specială pentru biliard, „cel mai complex joc al minţii mâinilor”, cum explicase el odată în glumă şi ei formula asta îi plăcuse.

În timp, discuţiile lor îşi pierduseră încordarea iniţială, alunecând încet spre lucruri intime. Căpitanul Paraschiv ştia multe despre ea, nu însă şi amănunte simple de viaţă pe care Leontina simţea nevoia să i le spună crezând că astfel el o va înţelege cu adevărat şi o va lăsa în pace. O asculta atent şi binevoitor, cu o privire liniştită, de posibil prieten. Nu purta întotdeauna ochelari şi atunci faţa lui devenea luminoasă. Crispările ei dispăreau şi nu-şi mai ferea ca la început ochii de irişii lui pătrunzători. Privirile li se întâlneau din când în când în aşteptări confuze, întrebătoare, infuzate de o căldură ciudată.

Vorbindu-i şi explicându-i nu ştiu ce, câteodată el îi atingea mâna. Într-o zi, când stăteau pe o bancă în parc, i-a desprins din păr un puf de păpădie pe care îl ţinea încurcat între degete neştiind ce să facă mai departe. Veselă ca un copil, ea şi-a apropiat faţa de degetele lui şi a suflat. Sământa zburătoare s-a înălţat brusc în aer, pierzându-se printre frunzele unei ramuri. „Gata, ţi-au zburat toate necazurile!” a râs el. „Necazul meu eşti tu!” a replică ea, vrând parcă să spună altceva decât spusese.

Astfel de gesturi şi replici se adunau mereu într-un spaţiu numai al lor, de inconştiente complicităţi afective. După o vreme aceste întâlniri aproape că-şi pierduseră

obiectul. Nu mai vorbeau despre Lu-y, nu mai vorbeau despre nimeni, doar despre ei doi, ca şi cum acel angajament şi relaţia lor iniţială nici n-ar fi existat.

Într-o după-amiază, după ce intraseră în zadar în câteva localuri în căutarea unei cafele adevărate (peste tot li se oferea acelaşi *ness* subţire ca o spălătură de vase), el aruncase într-o doară: „Ce-ar fi să te invit până la mine? Şi-aşa nevastă-mea nu-i acasă... Ştiu să prepar o cafea pe cinste, în ibric de aramă...” Ce urmărea, de fapt? Acceptase. Era curioasă să vadă unde voia să ajungă, în realitate, Paraschiv nu era însurat. O pusese încă o dată la încercare. Garsoniera lui din centrul Bucureştiului era o tipică locuinţă de burlac, cu mobilier auster, curată şi ordonată. S-au aşezat pe canapea în faţa unei măsuţe cu rotile şi au băut cafea şi whisky. Au mâncat alune americane şi iarăşi au băut cafea şi whisky. Apoi el a deschis frigiderul şi a încropit o gustare. Au desfăcut o sticlă de vin *Lacrima lui Ovidiu* şi au început să-şi povestească amintiri din liceu.

Şi-a petrecut noaptea aceea la el şi din noaptea aceea a devenit amanta lui. Se întâlneau rar, se dezbrăcau imediat şi făceau dragoste fără să-şi spună niciun cuvânt, ca într-un ritual obligatoriu pentru buna desfăşurare a relaţiei lor. Nu-l iubea. Simţea pentru el o atracţie pe care nu şi-o putea explica. Ar fi trebuit să-l urască, dar nu era în stare. Nu-i păstra niciun fel de fidelitate. De câte ori i se ivea ocazia se culca şi cu alţi bărbaţi, cu el însă o făcea constant şi fără nicio re-muscare. Uneori, prinsă în câte o îmbrăţişare ce părea să nu se mai sfârşească, îşi aducea aminte aceeaşi scenă de film cu o rusoaică din serviciul de spionaj sovietic care-şi scoate din coc un ac de seringă pe care i-l înfige în ceafă ofiţerului neamţ care o călăreşte cu ochii închişi, exact în momentul orgasmului, îi venea să râdă sau se speria. Ea n-ar fi fost în stare de gânduri criminale. N-ar fi putut să-i facă niciun rău lui Paras-chiv, în ciuda răului pe care i-l făcuse el.

Viaţa mergea înainte. El o căuta la cămin şi când nu o găsea îi lăsa bileţele pentru o viitoare întâlnire. Îi plăcea

discreţia lui. Când între întâlnirile lor trecea prea mult timp, îl căuta ea, cu frica să nu descopere că o pândeşte vreo nouă ameninţare. Constata că totul e bine, că Paraschiv o doreşte ca şi înainte şi se linştea. Se simţea protejată şi parcă şi lumea din jur se schimbase. Era privită cu mai multă simpatie. Situaţia din ultimul an de liceu părea să se repete milimetric. A fost abordată de câteva persoane cu funcţii de răspundere în facultate şi i s-a făcut propunerea de a se implica în coordonarea unor activităţi studenţeşti. N-a stat pe gânduri. N-avea ce pierde. Era o şi mai bună ocazie de a se pune la adăpost. Şi astfel a ajuns responsabila cu probleme sportive în U.S.C.R. A bănuit tot timpul că la mijloc era mâna lui Paraschiv dar nu l-a întrebat niciodată.

Titlu

MULIER

Tovarăşa instructor Leontina Guran avea acum această calitate. A terminat facultatea şi a ales. I s-a părut că decât profesoară de sport în vreo mizeră şcoală comunală, la dracu-n praznic, mai bine activistă U.T.C. în fond, avea deja o anumită experienţă. Era *o* tânără de viitor, ce inspira încredere, aşa i se spusese. Şi atunci de ce nu? N-a ezitat nicio clipă. O energie inconştientă care o mâna înainte. Unde dracu' decât înainte?

A revenit în S., oraşul în care-şi făcuse liceul, mobilizată şi de o undă de nostalgie. Luase în primire activitatea de propagandă. Munca cu tinerii, educaţia conştientă, omul nou, tra-la-la! N-o mai speriau cuvintele ca altă dată. După întâmplarea cu Paraschiv n-o mai speria aproape nimic. Totul se putea aranja. Uneori lucrurile îşi găseau rezolvarea de la sine. Şi munca ei? O muncă interesantă, obositoare, aproape plăcută, nu lipsită de dificultăţi şi primejdii, îşi amintea o altă poezie de circumstanţă din cartea de română: *Din istorie vine / Ca pe-o aspră cărare de munte /pândită de capcane, de primejdii*...

Se afla pe o astfel de cărare de munte. Mergea spre vârf, era tânără şi antrenată, avea plămâni puternici, se

afla la începutul urcuşului şi încă nu vedea în jurul ei prăpăstii, urşi, lupi, pisici sălbatice. Călca apăsat, cât poate să calce de apăsat o femeie, cu toată talpa. Drumeţii experimentaţi obişnuiesc să fluiere încetişor în timpul mersului. E modul lor secret de a-şi regla respiraţia. Şi ea fluiera încetişor în gând. Fluieratul din gând era limbajul ei ascuns, de supraveghere şi avertizare. Nu mai era o naivă, învăţase să-şi controleze pornirile nesăbuite. Se ţinea bine pe picioarele ei splendide, ştia să zâmbească, să îmbrace bluze şi fuste decente şi excitante în acelaşi timp, să-şi mlădieze vocea şi trupul, să fie demnă directă delicată dominatoare dubitativă exigentă expresivă expeditivă, din când în când incoloră inodoră şi fără gust. Era adevărat că, uneori, aici, în păienjenişul acestor structuri, trebuia să devii pur şi simplu o fiinţă fără gust, care nu se pricepe dar vrea să ştie. Dacă era nevoie, putea să simuleze şi că ea ştie mai mult decât ştie. Esenţială era linia albă trasă cu creta prin mintea ei de domnişoară ambiţioasă. Şi puţină psihologie, puţină ştiinţă a vieţii în spaţiile deschise. Ştiinţă de care nu ducea lipsă.

Ce trebuia să facă? Să modeleze natura umană adolescentină în procesul ei de trecere spre natura umană definitivă. Să cunoască limitele mari şi să le stabilească din mers pe cele mici. Să ştie să organizeze să conducă să răspundă să aprecieze să folosească principiile esenţiale ale muncii cu omul. I se cerea să raporteze situaţii. Le raporta. I se cerea să scrie materiale. Le scria. Lucra cu cifrele, cu ziarele şi broşurile de propagandă pe care încerca să le umanizeze puţin, lucra cu vorbe mari şi coloranţi sintetici de partid şi de stat pentru 16 şi 18 ani.

Experienţa ei de jucătoare de baschet îi folosea şi de data aceasta. Exersa driblinguri iuţi, pase scurte, tehnici şi fente. De multe ori trebuia să dribleze probleme întrebări subiecte situaţii reclamaţii cazuri. Şi coşurile marcate cu răbdare, unul după altul, scorul final. Totul după nişte scheme de relaţii pe bază de coordonare şi subordonare. Nu-i plăcuse niciodată gramatica, o deruta caracterul aseptic al exemplelor, refuza mecanismele prea bine unse

ale conjuncţiilor, nu-i plăceau frazele condiţionale, optative, eventive. *Cristina şi-a cumpărat o rochie nonă. Dacă aş fi avut bani, aş fi mers la film. Ai mei ar trebui să plece azi la ţară. Când ea a ajuns la agenţie, funcţionara închisese deja ghişeul.* Şi aşa mai departe.

O enervau răsfăţul lăcuit al cuvintelor, strălucirea polisată a formulelor, balamalele sintactice ale ordinii verbale imanente. O etalare frigidă de propoziţii corecte, precise, definitive ca nişte directive istorice, inestimabile. Şi peste tot numai posibilităţi condiţii judecăţi de existenţă forme de posesiune scopuri cauze modalităţi. Ea studia directivele, le memora.

le mesteca cu răbdare în creier şi le scuipa din gură în fiecare zi. După care nevoia unui periaj dentar energic, cu efect răcoritor. Nu mai era o naivă, sigur că nu. Înţelesese de la bun început. Lumea de care trebuia să se ocupe nu exista în realitate. Realitatea era cu totul alta şi ea trebuia să producă o lume albă lină netedă luminoasă curată geometrică vie entuziastă îndrăzneaţă neabătută neslăbită exactă ca un grafic.

Administra o lume compusă din hârtii, indicaţii, articole de ziar, reportaje, seturi de adjective, grămezi de conective, verbe modale, ţ ăţâni gramaticale grosiere, o lume gramaticală şi ea, triumfalistă, fasonată, şlefuită, cu punct şi virgulă la orice cotitură, cu întrebări şi răspunsuri ca în tabelele de logaritmi. Totul se repeta cu precizie de ceasornic. În anul şcolar X colectivul de elevi al liceului Y se angajează să o. Ea întocmea de toate: planuri de activităţi, planuri de măsuri, grafice cu activităţi şi grafice cu termenul de îndeplinire a măsurilor, liste cu responsabilităţi şi probleme, rapoarte despre şedinţe, sinteze trimestriale ale rapoartelor curente şi sinteze anuale ale rapoartelor trimestriale cu privire la rapoartele curente.

Se prezenta la liceul Y, vorbea cu directorul, cu diriginţii şi cu profesorii de ştiinţe sociale. Se întâlnea cu secretarul U.T.C. pe liceu care era un băiat cu ochelari şi coşuri pe faţă sau o fată cu pieptul mare şi obraji cărnosi

de ţărăncuţă, îi lua deoparte le explica le dădea pliante broşuri materiale le prezenta sarcinile cu privire la abonamente sticle şi borcane viermi de mătase concursul de alergare în saci curăţenia din parcuri portul uniformei campionatele sportive interclase excursiile la monumentele istorice aerisirea sălilor de curs concursul *Tinere condeie*. Le dădea termene le cerea dosarul cu probleme situaţia la zi a cotizaţiilor, îi mobiliza. Se mobiliza. Se prostitua cu bună ştiinţă. Trăia şi ea ca toată lumea.

Bărbatul rămăsese în pat sprijinit într-un cot. Ea se agita prin cameră în căutarea unei clame de păr. Acuplarea cu el îi sensibilizase pielea. Părul desfăcut îi gâdila umerii. Bărbatul o privea pe sub pleoape, cu o palmă sub falcă. Mâna cealaltă, cu degetele răşchirate, i se odihnea moale pe pântecul gol. Leontina nu găsea ce căuta şi trupul ei se mişca fără rost pe curbura ochilor lui. El nu era curios să afle ce caută, îşi făcuse treaba şi gata. Dar ea rămăsese ca de atâtea ori *neterminată*. Resemnată, excitată, tulburată în continuare de vechea ei curiozitate. De aceea şi avea nevoie de clama de păr, i-ar fi fost mult mai bine cu părul strâns în vârful capului. S-ar fi destins, predispusă la lene, înfrigurată poate din nou de mângâierile lui.

Privirea lui se lipea fără sens de trupul ei gol. N-o mai dorea, nu-şi mai auzea pulsul pompându-i în urechi acea ameţeală vătuită care devenise pentru el semnul de recunoaştere a dorinţei. O privea. Şi ea avea acum în mână clama cafenie de baga pe care şi-o înfigea în cocul din creştet, dezgolindu-şi brusc ceafa, desenul vertebrelor cervicale, umerii.

Da, erau umerii ei de sportivă, umerii ei mult prea largi şi lipsiţi de obişnuitele catifelări adipoase ale feminităţii. Rămăsese nemişcată în mijlocul camerei, nemişcată şi gânditoare. Avocatul Daniel Raicu, bărbatul cu care ea trăia de câteva luni, îi urmărea profilul, linia dreaptă a sânilor, desenată de muşchi puternici, invizibili, coşul pieptului cu relieful pronunţat al coastelor, pântecul lins, întins, de femeie cu bazinul înalt şi picioare fără

sfârşit. El era un brunet muşchiulos, cu trupul îndesat şi pielea acoperită de o pilozitate abundentă, pe când Leontina era o femeie prea albă, prea fragilă. Pielea ei s-ar fi potrivit mai degrabă cu lascivitatea unei blonde. Şi totuşi, părul ei negru ca smoala (sau se vopsea? Da, el era sigur că se vopsea!) părea podoaba unei femei oacheşe din naştere. Nici ochii ei verzi ca urzica de primăvară nu contraziceau această constatare, înseamnă că de aici îi vine farmecul, îşi spunea Daniel, sincer mirat de această descoperire, iar ea rămânea mai departe în aceeaşi atitudine, studiind, cu gândul dus aiurea, calendarul de pe perete.

Privirea lui continua să coboare, curgea ca o apă ce nu se mai poate opri pe coborâşul coapsei laterale, până la fluierul dur al piciorului. Era soare în încăpere şi pielea ei albă, expusă nemilos privirii lui, se înfrigurase, avea o culoare de smântână şi amidon, îi învelea fraudulos trupul, într-un contrast insuportabil cu părul negru, greu ca melasa, acum strâns în şuviţe bogate, impetuoase, deasupra adânciturii gâtului. Daniel vedea această adâncitură umbroasă, cu virtuţi erogene.

şi se mira încă o dată de albeaţa pielii ei, un simulacru de sugativă, o căptuşeală fadă de azbest, dar şi un fel de catifea frisonantă, alunecătoare, mângâioasă la privit, netedă ca marmura lustruită.

Cu ea făcuse dragoste, cu această femeie ce nu se sinchisea prea mult de masa lui de carne tolănită în pat şi care devenise visătoare, inaccesibilă, intangibilă, ireală. Nu se putea reţine să nu-i admire încă o dată trupul. Se pomeni calculând în minte distanţa de la buric până la începutul labiilor ei acum retrase în găoace ca două spinări lipite de melc. Atât de mare ar fi trebuit să fie membrul lui în erecţie. Ce oroare! I se făcea jenă, ruşine, frică, se simţea umilit, desfiinţat de statura acestei femei pe care n-o va avea niciodată cu totul. Trupul ei gol continua să se decupeze în aer. Femeia îşi desprindea privirea din calendarul de pe perete, concentrându-se asupra unui avion care-i trecea prin minte ca o dâră de foc pe o urmă

prelungă de praf de puşcă. Avionul străpunge norii, iese în luminişul cerului, trece printr-un bloc lamă de o sută de etaje, îşi mişcă umbra peste oraşe şi sate, fluvii cu vapoare şi ţărmuri cu castele, oraşe enorme străbătute de bulevarde. Nu se va urca niciodată în acel avion, n-a zburat niciodată cu avionul, oricât de curajoasă ar fi ea pe pământ, în aer îi era frică... Aşa se consuma acest postludiu.

Iar mai târziu va veni un moment când Daniel Raicu va ridica de lângă piciorul patului cămaşa mototolită şi va începe să-şi încheie nasturii, îşi va trage ciorapii, va descoperi pantalonii aruncaţi pe un scaun şi va spune meditativ: „Ştii, Leontina, tu ai o piele atât de albă, care nu seamănă deloc cu tine...” „Cum adică nu seamănă deloc cu mine?” va întreba ea. „Uite, aşa bine, nu seamănă, pentru că tu eşti o femeie cu părul negru, o femeie energică vreau să spun, o brunetă ca temperament”. „Acum te înţeleg, ştii am avut şi eu sentimentul ăsta de când eram mică. Da, l-am avut şi adevărul e că tu eşti primul care mi-o spui...” „N-am observat asta decât acum, pentru că tu stăteai aşa gânditoare şi te-am privit ca pe o femeie care nu-mi mai stârneşte niciun fel de dorinţă...” „Şi mai departe?” s-a apărat ea de privirea lui nepăsătoare, sătulă. „Mai departe e că aici se ascunde o parte din farmecul tău, eşti ca o blondă deghizată, pe cuvânt, ca o blondă greşită, cu sânge sudic...”

După care va veni seara, va veni noaptea şi în încăpere se va stinge lumina. Bărbatul se va dezbrăca din nou, hotărât să nu se mai ducă acasă, în garsoniera lui de holtei, cum mai făcuse şi altă dată. Iar degetele lui nerăbdătoare vor mângâia din nou pielea femeii, îi vor frământa sânii, îi vor atinge buzele, bărbia, încheieturile braţelor, gleznele, fesele tari şi puternice, pulpele calde, coapsele netede, tălpile fine, maxilarele şi pomeţii obrajilor, ceafa şi gâtul, mijlocul ei subţire de furnică, palmele ei vibrând încă o dată de emoţie, curiozitate şi aşteptare. Nu va fi altfel.

Apoi în cameră va fi cald, tot mai cald, şi ei nu se vor

mai atinge cu aceeaşi plăcere, Daniel se va enerva din nimic, Tina va tăcea îmbufnată şi atunci vor veni reproşurile, suspiciunile, întrebările. Va începe să plouă şi ploaia se va auzi în frunzişuri ca un ronţăit iritant de lăcuste. Se vor scula, vor bea apă, vor sta la masa din bucătărie şi vor vorbi pe rând. Vocile lor se vor suprapune, vor creşte în intensitate, vor amuţi. Cerul va fi brăzdat de fulgere intermitente. Ploaia va deveni o răpăială monotonă. Vor destupa ultima sticlă de vin. El va vorbi din ce în ce mai precipitat. Ea va afla încă o dată că nu-l merită. Că suferă de o mândrie prostească. Va afla că prea face f iţe. Că prea se alintă. Că prea trişează. Că prea îl crede tâmpit şi îl duce de nas. Că are apucături de femeie uşoară. Că nu-i pasă de el. Că e absentă absentă absentă chiar şi atunci când face dragoste. Cuvintele vor exploda pe rând în aer, în mirosul de fum de ţigară, şi totul va fi clar.

Dacă iei într-o mână un măr şi în cealaltă mână un cuţit, poţi să te bucuri de această măruntă iluminare: cuţitul are un tăiş, mărul are o coajă. Mărul e bun de mâncat, cuţitul e bun de tăiat. Gestul de a tăia mărul în două, în patru, ca să-l transformi în felii. Sau pur şi simplu intenţia de a curăţa mărul de coajă.

Mână cealaltă simţea greutatea cuţitului, palma strânsă în jurul plăselelor, privirea ţi se odihnea pe îngustimea lamei de oţel inoxidabil. Mărul era un produs vegetal alcătuit din straturi de materie suprapusă. De la coaja lui roşie până la sâmburii negrii, mărunţi ca nişte dinţi de copil, mărul continua să fie măr. Şi te gândeai la tăişul subţire al cuţitului, la coaja mărului desprinsă roată de pe întinderea lui sferică, până când ea devenea o lungă spirală de stofă, o piele rigidă, zemoasă care cade pe farfurie. Să descojeşti mărul de înveliş, să-ţi lepezi prima piele a fiinţei. Ajungi la adevărul lui dulce şi făinos şi mărul pare acum mai uşor de mâncat, scapi de coaja fiinţei tale şi această fiinţă ca un embrion vegetal pare acum mai uşor de atins.

Dar nu era aşa. Nu puteai fi sigură că e aşa. Ai fi

putut să ai în poală un pulover de lână aspră, neagră, împletit de mama sau de mătuşa ta, şi puloverul acesta să nu-ţi mai placă, nici modelul, nici gulerul prin care iese gâtul, nici mânecile în care se ascund mâinile, nici pieptţii care ţi se mulează pe sâni. Ai reuşit să descoperi un capăt de fir, tragi de el şi puloverul începe să se destrame, degetele tale de la mână dreaptă şi degetele tale de la mână stângă sunt acum ocupate cu ghemul negru de lână care-ţi creşte în palmă. Din când în când palma ta simte înţepătura câte unui vârf minuscul de scaiete ascuns între fibrele groase. Te laşi purtată de această operaţie de deşirare, ca şi cum puloverul făcut ghem ar fi chiar pielea ta. Şi nu doar pielea, ci şi nervii, muşchii, pădurea de păr a capului, ţesuturile, oasele amestecate într-o pastă scârboasă pe care degetele tale experte o subţiază, o uniformizează, o înfăşoară. Iată ghemul fiinţei tale şi posibilitatea de a împleti din firul lui o altă fiinţă. Ai vrea acum să-ţi poţi tricota o altă făptură pe care s-o lepezi în lume ca pe o momâie cuminte şi bleaga, încă lipsită de darul vorbirii, care deschide ochii şi-şi mişcă mâinile.

Te-ai ascuns în spatele perdelelor şi priveşti, momâia ta scoate limba, plânge, iese la lecţie, dă din picioare, îşi lăcuieşte unghiile subţiri ca sticla, bălăngăne din cap, îşi rade axilele abia acoperite de păr, îşi turteşte nasul de oglindă, foloseşte pentru prima dată un tub cu ruj, sare şi fuge, face şpagatul, răsfoieşte o carte cu poze, îşi scoate bluza şi-şi pune cămaşa de noapte, se întinde pe spate cu burta în sus. Vine doctorul şi-i face o injecţie, vine o altă momâie şi produce o interjecţie. Bărbaţii vin şi pleacă. Interjecţiile sunt temelia vorbirii. Mo mâia e nefericită. Ea nu ştie să cureţe mărul de coajă, ea nu ştie să ţină în mână un cuţit, ea nu ştie să deşire un pulover. Scenariul tău e absurd. Tu eşti o păpuşă de cârpe, o păpuşă de zdrenţe şi sfoară. Tu eşti păpuşa Tina, păpuşa Ti, păpuşa Tatiana (mai ştii?), zbori cu cocorii, spargi norii, cobori cu paraşuta, ataci reduta, eşti fata care cucereşte cazemata, îţi deschizi sexul ca o gură de peşte, eşti o mică păpuşă dintr-o mică poveste, păpuşa Titi, Titina, păpuşa Titiana de la Avrig,

acum ţi-e frig, ţi-e lehamite, ţi-e nu ştiu cum, în tine orice corp străin se face scrum.

Îşi lua munca în serios. Devenise o fiinţă mobilă, i se cerea forţă mobilizatoare şi o avea. Participa la şedinţele lor U.T.C. Îi aduna după ore în câte o sală de clasă. Se aşezau pe scaune. Aveau în faţă caiete, carnete, foi. Ea le dicta. Ei notau, îşi ridicau privirile. O vedeau, o priveau. Obosiţi nemâncaţi plictisiţi uniformi îndărătnici. Avuseseră extemporal la chimie, proful de mate le umpluse catalogul de 4, febra musculară de la ora de sport, frica de ora de română, morala de la ora de dirigenţie. Situaţii prin care trecuse şi ea ca elevă. Ar fi trebuit să fraternizeze cu ei şi nu putea. Nici nu simţea nevoia.

Îşi lua munca în serios, dar fără suflet. Privea totul ca printr-un geam. Era ţestoasa din acvariu, hamsterul din borcan, păianjenul din cutiuţa de sticlă. Sentimentul de izolare. Achitarea de sarcini, îşi propunea şi încerca să facă. Făcea pentru că trebuia, înţelegea ce trebuia şi se străduia să arate că a înţeles. Trebuia să-i facă pe alţii să înţeleagă ce trebuie cum trebuie de ce trebuie. Trebuie să trebuim, nu? îşi zicea ea câteodată, când era debordată de probleme.

Trebuie să fie necesar să se poată.

E necesar să trebuiască să descoperim că am făcut ceea ce era necesar să facem.

Trebuia să nu se lase furată de peisaj şi să meargă mereu înainte trebuia să nu precupeţească niciun să orice efort uman să fiecare clipă să fiecare sarcină îndeplinită.

Noi trebuie să muncim. Trebuie să tresărim.

Trebuie să trambulină trimbulindă.

Trebuie să trepidăm să transpirăm să elev silitor viitor fericit realizări sacrificii.

Oamenii muncii trebuie ţăranii trebuie copiii trebuie voi elevii trebuie să tractoare zumzăitoare să schele de ţiţei combinate avicole piscicole porcicole şi întreprinderi energie muncă şi pâine nădejdea noastră de mâine.

Trebuie să participaţi să produceţi şi să susţineţi să societatea viitorului crucialele înfăptuiri să zi şi noapte să

prin furtuni şi ploi cu mâinile voastre manuale de eroi cu intelectul vostru inteligent cu capacitatea voastră capabilă cu mintea voastră minuţioasă cu sufletul vostru însufleţit de măreţele idealuri.

Aşa *se* ocupa ea de îndrumarea drumului şi de coordonarea coordonării. Mărea prin munca ei măreţia măreţelor urmărea elevarea elevilor elevaţi edificarea unor noi edificii edificatoare progresia progresului progresist. Le prezenta principii principiale cauze cauzale programe programatice planuri planificate probleme problematice.

Ei o urmăreau cu atenţie. O studiau de sus în jos sau de jos în sus cu priviri circulare razante tangente secante. O privire i se agăţa de un sân, o altă privire i se agăţa de un genunchi. Şi să fi vrut să fugă, avea gleznele înlănţuite de privirile lor. Şi să fi vrut să închidă ochii, peste pupilele ei erau lipite alte pupile. Când ridica o mână, ridica în realitate mai multe mâini pentru că odată cu privirile lor cădeau pe trupul ei şi mâinile lor. O privire îi descheia bluza, o privire îi ridica fusta şi mână altei priviri îi atingea pielea. O privire îi mângâia un braţ şi alta o ciupea de coapsă. Degetele lor i se plimbau prin păr îi deschideau sutienul şi îi scoteau pantofii. Ea rămânea în ciorapii ei subţiri de nailon şi simţea cum i se duc firele.

Era prizoniera lor prietena lor putana lor colega lor paznica lor animatoarea lor mama lor sora lor era sora lor mai mare verişoara lor mai experimentată vecina lor mai trecută prin viaţă şi poliţista lor medicul lor femeia lor de serviciu bucătăreasa lor bona lor cea care aprinde lumina stinge lumina le şterge nasul şi le aduce oliţa le pune farfuria pe masă şi le spune poftă bună. Era iubita lor urâta lor frumoasa lor teroarea lor oroarea lor medicamentul lor amar învelit într-o pojghiţă dulce era dresoarea lor pescarul lor poştaşul lor moaşa lor era mamosul lor gâdele lor prezentatoarea de circ trapezista înghiţitoarea de şerpi şi femeia cu barbă era pitica şi piticloanţa bobinatoarea de vorbe şi sudoriţa de fraze filatoarea de nume şi ţesătoarea de responsabilităţi o scolopendră şi un sarcopt o spirochetă şi o holomeră un

helgor hialin şi o hampră harfetică o hahaleră un haham un har-moniu un harmăsar hipolactic un androgin catoptric un ca-camiţi de instructor U.T.C.

Cu o zi înainte de plecarea la târg, bunicul Tase cobora în pivniţă să umple sacii cu cartofi, în pivniţă mirosea a zeamă de varză şi castraveţi muraţi, a făină udă, mere care încep să putrezească şi grăsime sărată. Tu coborai scările pe urmele bunicului, curioasă şi temătoare, scufundându-te de dragul lui în acel miros care-ţi convulsiona stomacul. Pivniţa era o hrubă umedă de piatră, săpată într-un pământ moale şi nisipos, prea aproape de pânza freatică. Tot ceea ce se păstra în ea peste iarnă (cartofi, murături, slănină afumată, fructe, saci cu grâu) era depozitat acolo de nevoie. Primăvara, când umezeala din interior creştea şi pardoseala de cărămizi, îmbibată de apă, devenea alunecoasă, pivniţa rămânea goală. Trecuseră gerurile cele mari, aşa că totul era mutat în magazii şi într-o încăpere a casei rămasă de multă vreme netencuită, în care se păstrau şi cântarul pentru saci, vasele de făcut brânza, sculele de reparat hamuri, roţi de căruţă, butoaie, sarici de oaie.

Interiorul pivniţei îţi făcea teamă. N-ai fi intrat singură acolo pentru nimic în lume. Îţi era frică de melci şi broaşte şi în mintea ta melcii şi broaştele nu puteau să trăiască decât acolo sub pământ. Dar îţi plăcea să-l ajuţi pe bunicul şi să simţi în palme suprafaţa catifelată de praf a cartofilor, atingerea aspră a ţesăturii de cânepă atunci când îţi apropiai pe bâjbâite mâna de sac.

În pivniţă nu exista instalaţie electrică. Nu puteai să cobori în întunericul ei fără lampa cu gaz. Pe tine flăcăruia fitilului tremurând unsuroasă şi galbenă în interiorul sticlei murdare cu gâtul lung te captiva. Mirosul din care izvora lumina pâlpâitoare a lămpii te liniştea, îţi plăcea să simţi în nări mirosul ars al gazului lampant care avea puterea de a înghiţi imediat toate celelalte mirosuri. Te cuprindea un sentiment de siguranţă. Lumina lămpii îmblânzea totul în jur şi umbrele care dansau pe zidurile pivniţei nu reuşeau să te sperie. Era ca un spectacol de teatru din care lipseau

oamenii vii. Capul bunicului Tase se proiecta pe pietrele zidului ca un ciubăr enorm cu toarte de urechi clăpăuge, iar braţul tău mişcat în dreptul lămpii devenea ceva lung şi subţire, un fel de furcă de adunat fânul cu coarnele în sus. Umerii bunicului erau doi bolovani negri de cărbune şi codiţele tale ţepoase se zburleau în apropierea lor ca două coarne fragile de berbecuţ.

Bunicul îşi mişca mâinile cu mare rapiditate. Cei şapte-opt saci cu cartofi erau umpluţi repede. La sfârşit, le sugruma gurile cu *sfoara de şbilt* şi arunci tu trebuia să-l ajuţi, înconjurând cu amândouă mâinile floarea groasă de pânză de cânepă strânsă deasupra lor. Apoi bunicul deschidea poarta mare a şurii şi trăgea căruţa afară. Urmau unsul roţilor cu vaselină şi peticirea vechiului coviltir de papură cu bucăţi de carton asfaltat. Sacii erau urcaţi în căruţă şi deasupra lor era aşternut un strat gros de fân. Mireasma dulce-amăruie a finului făcea să-ţi bată inima cu şi mai multă putere.

Şi când peste stratul de fin era aruncată sarica miţoasă de oaie, cu mirosul ei greu de fum şi vânt, praf şi brânza dospită, bucuria ta nu mai avea margini. Ştiai că veţi pleca în curând. Erai ca ameţită de fericirea întâlnirii cu necunoscutul şi tot ce-ţi doreai era să devii cât mai repede stăpâna acelei încăperi mişcătoare, urcând în legănările ei drumul de munte, îngropată în fân şi pe jumătate vârâtă sub sarica ciobănească. Să stai acolo cu ochii închişi, să auzi vocea bunicului îndemnând caii, pe Murgu şi pe Cezar, şi mersul acela cu zdroncăniturile roţilor pe pietre să devină o călătorie fără sfârşit. Nu exista o fericire mai mare.

Trecuseră aproape doi ani de când ea revenise în *S*. Vechile prietene şi colege de liceu se risipiseră care-ncotro. Internatul fusese închis, nu mai renta. Elevi tot mai puţini şi cheltuieli tot mai mari. Tot mai multe familii de saşi emigrau! n Germania. Lumea oraşului părea alta, mai ternă, mai vul gară, mai simplă. Cele trei pedagoge, Mergelina, Adriana şi Hilde, plecaseră de mult din oraş. Vechii profesori? Unii dintre ei erau pensionari, alţii în

cimitir, într-o zi se întâlnise pe stradă cu Matilda, dar aceasta se prefăcuse că nu o mai cunoaşte.

Munca de instructor U.T.C. O plictisea. Nimic din vechea ei spontaneitate. Rutină, şedinţe, rapoarte, tabele, şlagăre politice de dimineaţa până seara, rutină şi fals. Mici aventuri erotice, prudente, cu unii „tovarăşi” mai tineri, o încercare nereuşită de a rămâne mai multă vreme cu Daniel Raicu, un avocat plin de nazuri care o părăsise pentru o altă femeie. Puţină suferinţă, puţină silă. Şi cam atât. Din când în când, la sărbătorile populare, de 23 August şi l Mai, când trebuia să participe şi ea la mobilizarea cu mic şi mare a întregii suflări a oraşului, pe stadioane sau la defilări, se lăsa prinsă în chefurile prelungite ale conducerii. Muzică populară, bancuri porcoase, toasturi îngălate, agramate, rânjete, aplauze şi prostie, lichelism şi nesimţire, burţi grase, unghii neîngrijite de bărbaţi de la ţară, costume cenuşii, ca de carton, femei robuste, cu picioare de raţă şi părul făcut „permanent”, *Periniţa* şi *Sârba*, risipă de mâncare şi băutură, avansurile deşănţate venite din partea oricui. O deprimau profund, abia se stăpânea să nu-şi exteriorizeze dezgustul.

Părăsită de Daniel, căzuse într-un fel de melancolie nisipoasă, amorţitoare. Ceva nu mergea bine în viaţa ei. Era prea exigentă? Era prea mândră şi prea egoistă? Micile compromisuri de fiecare zi? Dar compromisuri făcea toată lumea... Poate natura ei prea disponibilă. Poate credinţa ei că plăcerile vieţii sunt totul. Ce o nemulţumea, unde greşise? O tot mai pronunţată iritare interioară. Şi o continuă dorinţă de fugă. Sentimentul insuportabil că nimeni nu te-a obligat, dar că tu ai devenit un om slab, la cheremul oricărei întâmplări. Şi că nu mai poţi face nimic, încerca tot mai des acest sentiment.

Iată de ce se abandona cu disperare în cărţi. Căuta ceva care să semene cu viaţa ei. Nu era seară în care să nu deschidă o carte, orice carte, extrasă din bibliotecă absolut la întâmplare. Citea şi se gândea, făcea pauze lungi şi atunci rămânea multă vreme cu ochii pironiţi în pereţi. De

unde începuse toată mizeria asta?

Se chinuia să înţeleagă mai bine ce se întâmplase cu ea în perioada liceului. Plecarea de acasă. Internatul. Mediul străin. Ritualurile obscene din pod, camera cu lumină verde a Brun-hildei, intimităţile dintre ea şi Matilda. Nu şi-a dat seama. Şi poate că nici acum nu-şi dă seama. Experienţe imposibil de mărturisit. Şi doctorul Horaţiu Mălinaş, ce nebunie! Cât de absurd se terminase totul, ca într-un film de prost gust. După care veniseră răzbunările ei. Cu tot felul de ţipi. Şi tot felul de căutări. Fumuri şi gărgăuni. Mersul victorios înainte… Ceva ca un *bildungsroman* (cum le explica Emil Giurgiu, proful lor de română). Printre femei şi bărbaţi, antrenori şi profesori, mironosiţe şi stoarfe, lorzi şi borfaşi. O fată de ia ţară, aproape ca oricare alta. Aruncată-n bazin şi înotând câineşte să nu se înece.

Învăţase atunci, în liceu, că pentru a reuşi în viaţă trebuia să devină o femeie nu atât provocatoare, cât imprevizibilă, stăpână pe înzestrarea ei nativă. A înţeles acest principiu repede, pe când era doar o copilă de 16 ani, în clasa a X-a învăţase că o femeie trebuie să se simtă femeie, şi nu bibelou, hazna, floare, gaură de ocazie, învăţase asta de la Mă Rusia, soţia lui Oraviţan, antrenorul. I-ar fi fost greu să spună cum de ajunsese în relaţii atât de apropiate cu această femeie frumoasă, trupeşă, grijulie şi atentă ca o cloşcă, dar în aceeaşi măsură şi aprigă. Se lipise de ea cu ocazia unui cantonament, unul din rarele cantonamente în care Marusia îşi însoţise bărbatul. Şi se lipise de ea din instinct, speriată de avansurile profesorului, condusă poate de ideea obscură că cea mai bună tactică de apărare în faţa unui vânător exersat e să te ascunzi chiar în casa lui, lângă ce are el mai de preţ.

Dar mai învăţase de la Marusia şi că uneori, în momentele de mare dificultate, când simţi că totul se prăbuşeşte în jurul tău şi că nu mai ai nicio scăpare, trebuie să nu eziţi să devii agresivă ca o fiară. Sau ca un pui de fiară, pentru că ea aşa reacţionase, cu ghearele şi

dinţii, la prima încercare a lui Oraviţan de a-i săruta gâtul şi de a-i pune mâna la I-a însângerat pieptul cu unghiile. A simţit atunci, în faţa lui, ca şi nu mai târziu în faţa câtorva băieţi ce încercaseră s-o râs toarne de-a dreptul pe salteaua din sala de sport, că acest tip de reacţie înseamnă de fiecare dată dezgroparea lui Leon de sub straturile ei de haine parfumate cu colonie ieftină. Din când în când viaţa ei devenea un fel de materie buretoasă, spongioasă şi ea uita de Leon, credea că nu mai are nevoie de el. Apoi, brusc, îşi revenea, era pusă în situaţia de a-şi reveni. *La vie était dure*, şi ea era obligată să devină o dură, o femeie care uitase brusc toate nuanţele.

Titlu

DIES EST

O săruta şi-i mângâia crispat sânii (de parcă sânii ei ar fi fost nişte banale mingi de cauciuc) şi nu putea să-şi dea seama prea bine cât instinct masculin de duzină şi câtă pasiune adevărată se ascundea în gesturile lui. Erau gesturile unui bărbat care, oricât de multe ar şti, se emoţionează de fiecare dată atunci când dezbracă o femeie. Se aprinsese şi ea de dorinţă. Creierul ei îşi căuta un loc numai al lui, ca o crevasă între două senzaţii: o palmă strecurându-i-se pe sub elasticul chiloţilor şi vârfurile degetelor unei alte mâini bărbăteşti mângâindu-i o tâmplă. Mintea fierbinte şi trează dar şi un neplăcut sentiment de uşurătate, îi cedase atât de repede, încât el ar fi putut crede că a făcut-o din pur respect, din frică să nu-l supere, dintr-un fel de interes birocratic de subalternă obişnuită cu stereotipia răspunsurilor necondiţionate.

Ideea îi venise brusc, pe o stradă mai puţin luminată din spatele cinematografului central, în timp ce bărbatul de lângă ea, Dorin Mareş, se străduia să pară indiferent la ideea că unii tovarăşi din aparatul local (cei pe care tocmai îi inspectase de dimineaţă) l-au putut vedea împreună cu această femeie frumoasă, Tina de la sectorul cultură, în cârciumioara deocheată de sub deal unde se retrăseseră în cele din urmă. Puţini ştiau însă că în liceu ea îi fusese colegă. Stând cu el la masă şi discutând de toate, Leontina

se înduioşase de nepriceperea şi timiditatea lui în relaţia cu femeile. Dar a fost şi un fel de instinct, n-avea cheile decât de două zile, garsoniera Adinei, care plecase în concediu la mare, era liberă, tocmai udase florile de dimineaţă. Fusese ceva atât de neaşteptat şi pentru ea, că a simţit pe loc cum gura i se umple de o salivă caldă, dulce şi nu mai are aer. S-au oprit în faţa blocului ei. Ea a urcat *un* minut şi a coborât cu un pachet de cafea. Dacă escapada de la restaurant nu fusese prea reuşită şi el stătuse tot timpul ca pe ace, atunci de ce să nu bea ei doi o cafea bună, fiartă într-un ibric adevărat, la nisip, de ce să nu-i pună ea un concert cu *Pink Floyd* sau un disc de chitară clasică, de ce să nu-i arate broasca ţestoasă care sare să-ţi mănânce degetul prin geamul acvariului, de ce nu?

În primul moment, Dorin Mareş, noul inspector de la centru şi fostul ei coleg de şcoală (pe atunci ea nici nu-l vedea că există), a fost surprins de propunere (plus că peste nici două ore avea tren de întoarcere la Bucureşti), apoi a acceptat bâlbâindu-se şi fără să ezite. Totul s-a petrecut nespus de repede, ca într-o transă, abia dacă băuse fiecare câte o gură de rom cubanez. Se dezbrăcau cu gesturi febrile şi el o mângâia ca un orb. Îi săruta pleoapele, îi mângâia bărbia şi gâtul, s-au răsturnat pe pat şi sexul ei umed şi proaspăt, umflat de sânge, a simţit apăsarea membrului lui tremurător, tare ca piatra. Se urcase pe ea şi îi freca inconştient pulpele cu vârfurile degetelor de la picioare, se sprijinea într-un cot gâfâind de emoţie, îi vârâse o mână pe sub mijloc şi o strângea ca prostul. Surescitat peste măsură, ar fi vrut să facă mai multe gesturi în acelaşi timp, să-i palpeze coapsele pline, să-i cuprindă în palme rotunjimile sânilor, să-şi plimbe îndelung degetele răşchirate peste întunericul minunii ei şi să-i despartă buzele mari cu un deget, punctându-i cu apăsări delicate bobârnacul clitorisului. Nu-şi vorbeau (şi ce naiba să-şi spună, după atâţia ani, doi oameni care nu fuseseră niciodată prieteni?), şi atunci toată această tăcere, ca într-o încercare de a suplini vorbirea, se

precipita în dezordinea gesturilor lui reprimate, fraterne aproape, de om care se simte răspunzător.

Ar mai fi întârziat multă vreme, dar ea a fost aceea care i-a atins-o cu degetele. Palma ei ca un manşon fierbinte răsucindu-se şi lujerul lui ca un sfredel în această strâmtoare de carne, brusc muiat la atingere, umezit de un fel de transpiraţie rece, apoi tare până la durere şi deodată înăuntrul ei, fără ca ea să înţeleagă cum, de parcă ar fi avut-o largă şi adâncă, de viţică. Era prea mare, se intra prea uşor, ca într-o femeie de o sută de kile. Asta l-a şi înnebunit, că a intrat prea uşor, că s-a simţit deodată înghiţit până la rădăcină. Nu mai avea scăpare şi trebuia să se repeadă în ea cu tot trunchiul, cu toată disperarea crispată de care muşchii lui dorsali şi muşchii lui abdominali şi soldurile lui tinere erau în stare, zdrobindu-i fesele între degete, muşcându-i pometţii şi bărbia, umplându-i pletele de salivă şi flocii castanii de o spumă subţire, uleioasă ca glicerina, izbindu-i peretele superior al vaginului cu lovituri furioase, îngrozite, prea scurte, de bărbat care o are prea mică şi se va simţi toată viaţa marcat de această ruşine. Îi ridicase picioarele pe umeri şi, în acea mişcare sacadată de du-te-vino a acuplării, fesele ei se izbeau de încheietura pulpelor lui cu plescăitul unui peste care sare din apă. Nu mai ştia ce să facă, se pierduse cu totul şi se grăbea să termine fără să-i pese de ea. Apoi s-au desprins unul de altul şi s-au îmbrăcat pe întuneric.

Au aprins lumina şi au băut rom cubanez cu lămâie. Ea a făcut două cafele, el s-a uitat la ceas şi a întrebat cât de departe e gara. Leontina l-a privit în ochi şi i-a propus să rămână peste noapte împreună, în garsoniera Adinei. Dorin a tresărit şi s-a uitat la ea cu o neaşteptată răceală. Se temea că-i întinde o cursă? îşi adusese brusc aminte de raporturile oficiale dintre ei? în timp ce-şi îmbrăca pardesiul în hol nu s-a putut abţine şi a avertizat-o. El trebuia să facă un raport, dar nu asta era problema, nu de aici venea pericolul. Dar cineva ciripise, băieţii de la secu se interesau de ea. Nu-i putea spune mai mult. Să se gândească la turneul de baschet din Austria din perioada

când era studentă. Ce prostie făcuse atunci? Ce avea la dosar? I-a întors spatele şi a coborât precipitat, fără să mai aştepte liftul. Ea nici măcar nu apucase să-i explice cum se ajunge la gară...

Duminica după-amiază, când marna se retrăgea pe verandă, la soare, cu igliţa de croşetat macrameuri în mână şi cu ghemul de mătase în poală, şi când la radio începea tras-misia meciurilor de fotbal, ea intra în magazie şi scotea bicicleta. Îi ştergea de praf roţile şi cadrul metalic (era o bicicletă bărbătească, cu cadru orizontal, ceva destul de incomod pentru o fată, noroc cu picioarele ei cele lungi!) şi îi cobora şaua. Încăleca şi ieşea pe strada mare, pedalând fericită prin faţa bătrânilor stând la poartă pe bănci şi pe scăunele lor de bucătărie aduse din casă.

Oamenii vorbeau, povesteau, mulţi îşi lungeau curioşi gâturile după cei care treceau pe trotuar, gătiţi de duminică, dar ei i se părea că în acelaşi timp toată lumea era legată prin fire nevăzute şi de vocea exaltată a crainicului vibrând din difuzoarele deschise în aproape fiecare încăpere de la stradă, lăsată cu geamurile date de perete. Era stăpânită de o nelinişte îmbătătoare, ca înaintea unei mari migraţii colective spre tărâmuri necunoscute.

Geamurile deschise ale caselor, hainele de sărbătoare împodobind trupurile aşezate pe bănci şi pe scaune cu aerul nefiresc al imobilităţii, sporovăială liniştită a oamenilor purtau cu ele o stare tulbure, veselă, din pragul unui viitor plin de promisiuni pe care nimeni nu l-ar fi putut ghici. Iar vocea impetuoasă şi tânără a crainicului, însoţită în fundal de vuietul, fluierăturile şi uralele stadionului de pe care se făcea transmisia sportivă, vocea aceasta se confunda cu mirajul unei teribile aventuri.

Ea pedala cu părul răsfirat de vânt, cu fusta fluturându-i deasupra genunchilor, şi graba cu care crainicul relata ceea ce se întâmpla pe terenul de fotbal părea stârnită de un dezastru imposibil de ocolit care urma să se petreacă undeva, departe, nu ştia unde, dar fără nicio legătură cu lumea lor. Îşi savura senzaţia de

siguranţă, se scălda fericită în sentimentul unei mari libertăţi, strângând în pumni ghidonul bicicletei, privindu-şi degetele de la picioare, care urcau şi coborau sub ochii ei, din împletitura de vinilin a sandalelor, odată cu pedalele de cauciuc. Ce se întâmpla acolo, pe stadion, avea şi n-avea legătura cu viaţa ei şi tocmai asta o înfiora de plăcere şi o făcea să se simtă teribil de bine pe şaua coborâtă a bicicletei.

Cauciucurile fâşâiau pe asfalt şi ea vedea grădini, garduri, ziduri vechi, meri încărcaţi de fructe, femei în rochii de mătase, câte o căruţă cu cai sau câte o pereche de tineri pe motocicletă, o încăierare de ţigani în faţa unei bodegi, biciclete rezemate de zid, iarba crescută pe şanţuri, firma sediului CAP., podeţele de la intrarea în curţi, storuri trase, găini şi raţe ciugulind prin faţa caselor, faţade cu tencuiala căzută pe care încă se mai putea citi

Votaţi soarele!

geamuri sticlind în lumină ca nişte oglinzi în care silueta ei se reflecta o clipă, locuri virane, fetiţe sărind coarda, perdele fluturate de vânt, străduţe ulicioare şi hude care se desfăceau din strada principală, vrăbii care se scăldau în băltoace, case în construcţie şi cocioabe dărăpănate, năpădite de mărăcini şi urzici.

Era nespus de bine. Lumea continua să existe, umplându-se de o frumuseţe ciudată, veche şi nouă în acelaşi timp, şi dacă ea se trezea pedalând, fără să vrea, mai repede, aerul căpăta un gust de bomboană spirtoasă, de iarbă verde îngheţată de ger. Auzea vocea surescitată a crainicului, ştia ce e un meci de fotbal, cunoştea şi câteva nume de echipe şi fotbalişti, însă transmisia în sine o interesa prea puţin. I se părea de ajuns să descopere că prin înfruntarea aceea de pe teren lumea mergea înainte spre un punct pe care nu-l cunoştea nimeni. Important era faptul că cineva trebuia să câştige şi altcineva să piardă, iar oamenii care stăteau strânşi la porţi, sporovăind sau căscând gura la cei care treceau pe stradă, cunoşteau de mult acest adevăr şi de aceea erau arăt de liniştiţi. Descoperea şi ea această linişte pe care o simţea

impregnată în piatra zidurilor şi în buruienile uscate de pe şanţuri, în placiditatea pisicii încolăcite la soare pe stâlpul de beton al unui gard sau în încetineala cu care un câine negru trecea strada, în ciuda unei maşini care se apropia în viteză.

Era liniştea soarelui care apunea înmiresmând aerul verii de răcoare, scoţând din ascunzişuri neştiute umbrele lungi ale caselor şi ale stâlpilor de telegraf, transformând vocea crainicului ce-şi înceta transmisia de pe stadion, într-o pulbere grunjoasă de sunete fără rost. Seara venea grăbită şi câteva minute mai târziu, când ea intra în curte, ducând bicicleta de coarne, mama dormea pe verandă, cu lucrul în poală, în aerul întunecându-se vânăt peste garduri şi pomi.

Sau pleca de la birou, se închidea în garsonieră, scotea telefonul din priză şi, în loc să se refugieze în cărţi, asculta muzică. Asculta muzică din disperare. Căuta nu vindecarea, oricum imposibilă, ci măcar câteva zeci de minute în care să uite. Dar ce să uite? Fugea de sine, se păcălea cu plăceri de care nu era aptă. Îşi cumpăra mereu discuri, muzică simfonică mai ales, coruri din opere, *blues-un*, jazz. Căuta o experienţă care s-o liniştească. Poate că trebuia să se mărite. N-avea idee ce-ar fi însemnat asta. Paleative. Iluzii. Sclifoseală de femeie singură. Simţea muzica venind spre ea agresivă, haotică, străină, prea clară, prea evidentă, înverşunată, inumană.

Muzica era o fiinţă cu labe moi, cu degete umede de vată, îmbrăţişând-o pe nesimţite, un fel de Brunhilde cu halat violet şi buze lacome, arându-i trupul cu dinţii şi limba, încolă-cind-o cu braţele şi picioarele, până la sufocare. Muzica era un lichid uleios, adeziv. N-o simţea în urechi, ci mai degrabă învăluindu-i pielea, astupându-i porii, făcând din ea o creatură surdă care pierde legătura cu lumea. Rămânea întotdeauna în prag, nu reuşea să experimenteze senzaţia de ieşire din timp şi de aceea audiţiile ei muzicale erau nişte încleştări enervante cu un duşman nevăzut, monstruos.

Se retrăgea din faţa muzicii, n-o lăsa s-o atingă, o

ţinea departe, la suprafaţa timpanului, ca pe o peliculă benignă de formol. Se închidea prudentă într-o găoace de aşteptare şi curiozitate. Refuza să se lase învăluită de melodie şi încerca ridicol să citească tocmai ceea ce nu ştia să citească, structura piesei muzicale. Voia să afle cum e făcută muzica, de unde se năştea paralizia ei nostalgică, ce-i acorda acea consistenţă eterică, puritatea de drog cu efect imediat. Se descoperea dezarmată, o ignorantă. Deschidea pick-up-ul şi punea la întâmplare orice disc. Nu putea să reziste fără să audă că în jurul ei se întâmplă ceva. Pornea aparatul de radio, magnetofonul, televizorul, uneori îi venea pur şi simplu să apese pe butonul aspiratorului numai ca să-l audă că merge. Muzica şi televizorul deschis, bolboroseala verbală a buletinelor de ştiri de la radio umpleau golul ce se căsca în jurul ei.

Sau intra în sala de baie şi închidea uşa, izolându-se în spaţiul acela curat şi intim. Ritualul privitului în oglindă nu mai avea nimic inedit. O femeie tânără care îmbătrâneşte, asta vedea acolo. N-ar fi trebuit oare să-şi caute cu adevărat pe cineva? Să se mărite, adică? Ce va fi mâine? În apa fierbinte a căzii trupul ei obosit şi ros de întrebări îşi pierdea realitatea presantă. Scufundare în apă însoţită de mâncărimi, un asalt al băşicuţelor minuscule de aer, tegumentele de culoare verzuie, cu porţiuni brusc sensibilizate, năvala zecilor de senzaţii punctiforme în tălpi şi la încheieturile braţelor, în jurul sărecurilor şi pe liziera părului de pe ceafă, senzaţii aspre şi iuţi, năpădindu-i în grabă învelişurile femurale, urcând ca o turmă de furnici colinele tari ale soldurilor, rotundurile de zăpadă ale muşchilor fesieri.

Se aşeza în fund şi-şi asculta inima. Uneori îşi culca fruntea pe genunchii ridicaţi, îşi lăsa faţa în apă până mai jos de urechi, îşi ţinea respiraţia şi deschidea ochii. La o depărtare imensă, ca şi cum ar fi fost vorba de un cu torul alt trup, unghiile ei roşii, ca nişte bucăţele de piatră caldă, picioarele ei rahitice, de copil hemiplegie, şi labele picioarelor ei ca nişte mulaje friabile de ceară. Alarmată, îşi urmărea respiraţia. Auzea vântul prin fânul aspru, ieşit

în smocuri printre scândurile din şura bunicilor, *auzea* şuieratul aerului prin acele bradului din colţul grădinii, horcăiala subţire a mării sub digul îngheţat de la Constanţa. Apoi o greutate frunzoasă undeva la capătul respiraţiei, deasupra stomacului, o apăsare a tra-heei, nevoia de a tuşi şi de a-şi umple cu aer, până la refuz, alveolele. Capul smuls brusc din apă. Aerul gros, friguros ca un fel de compensaţie la căldura carbonică ce se zbate în cotloanele obscure ale viscerelor. Senzaţii imposibil de înţeles, liniştea că şi tu vei muri.

Cu capul scufundat în transparenţa albastră şi fără să respiri. Nu ţi-ai pierdut instinctul de conservare şi nu te sperii. Apa clipoceşte, şiroieşte, cântă, plânge, vibrează la atingerea ta, izbeşte cu zeci de săgeţi peretele de faianţă, faţa ta cu gura căscată, gingiilelimbadintiicerulgurii, şi în momentul când simţi că te sufoci şi-ţi cobori instinctiv mâna cu furtunul flexibil în jos: povârnişul pântecului, sexul deschis, pulpele una câte una, expuse biciuirii de stropi, îi plăcea zgomotul apei.

muzica apei, bolboroseala ei în bulboane (Mursa şi Runcu, râurile din copilărie), mugetul ei izbit de stânci (furtuna admirată din cazinoul de pe malul mării, cuibărită ca o pisică la pieptul lui Sorin, băiatul de la *Salvamar*), vuietul ei înfundat în canalele de scurgere, ţiuitul ei în burlanele oraşului, picuratul ei de pe streşinile casei, alunecarea ei tăcută pe pardoseala bucătăriei din ţeava fisurată.

Când te piaptănă cu pieptenele ei de aluminiu pe care şi-l ţine înfipt (ca să nu-l piardă? te-ai întrebat tu) în cocul cărunt de deasupra cefei, bunica Anuţa, căreia tu îi mai spui şi „bunica bună”, e neatentă sau vrea să fie drăgăstoasă cu tine şi te trage de păr fără să vrea. Tu ţipi, spui „au! buno, mă doare!” dar ea, săraca, n-are nicio vină. În părul tău sunt rămăşiţe de scaieţi, fire de paie, floare de iarbă, seminţe de buruieni ca nişte mărunte ghemuleţe păroase, în părul tău e câmpul, e şura, sunt tufişurile întunecate din spatele grădinii, dar poate că bunica bună nu ştie asta şi, cufundată cu totul în plăcerea nostalgică a

pieptănatului, ea nu mai e în stare decât să murmure, legănându-se, un rest de poezie de care tu deja te-ai plictisit: *O fetiţiicu fundiţă / Se ducea la grădiniţă, o* dată şi încă o dată, fără să-ţi audă strigătul, fără să-i pese de icnetele tale scurte şi de ochii ce ţi se împăienjenesc de lacrimi.

Nu-ţi vede ochii, n-ai cum s-o vezi. Tu ştii doar că pieptenele ei alb de aluminiu, un pieptene fără coadă şi cu dinţi lungi dispuşi pe amândouă părţile, sclipeşte în soare, arătând aerului fierbinte de vară o femeie-sirenă zgâriată în chip de desen pe nervura centrală. Simţi cum pieptenele ei îţi desparte pletele scurte în două codiţe incerte şi caraghioase. Pe linia lor despărţitoare apare o dungă subţire, inegală, roza-cee de piele ce coboară din creştet spre adâncitura gâtului, o dungă abia vizibilă, ca o fragilă cicatrice de curând vindecată, iată rondelele groase şi roşii de cauciuc – roşul acela lăptos, foarte cald, pe care îl vedeai sclipind inelat şi în pletele altor fetiţe de pe strada voastră, aceleaşi codiţe ţepoase şi obraznice, acelaşi roşu anonim şi elastic, de parcă în tot satul cineva s-ar fi ocupat special cu secţionarea transversală în cerculeţe subţiri a unei imense camere de bicicletă. Faţa ta pare alta, e mai ascuţită şi mai serioasă, gâtul ţi-a devenit mai lung şi mai firav, soarele ţi se cuibăreşte aprins în pavilioanele murdare ale urechilor.

Stai în poala bunicii, ştii că mâinile ei sunt uscate şi aspre, şi părul tău se trezeşte din sălbăticia lui de animal al văzduhului care zboară în toate părţile, şi părul tău cel scurt, abia crescut – încă un cuvânt învăţat pe propria ta piele: *pecingine* – descoperă înfiorat, temător, asprimea degetelor ei de bunică bună, stai în picioare între coapsele ei, bunica e aşezată într-un jeţ desfundat, cu arcuri care scârţâie la orice mişcare, şi coapsele ei te strâng ca într-un cleşte, n-o vezi dar îi auzi respiraţia deasupra creştetului, îi simţi foşnetul fustelor, buzele pergamentoase atingându-ţi capul în dese porniri de tandreţe, şi nu doar capul, ci şi tâmplele, cu dâre cenuşii de transpiraţie, *O fetiţă cu/undiţă/se ducea la grădiniţă* – asta cântă bunica buna,

bolboroseşte sau mormăie cu vocea ei gâjâită pe care ar vrea s-o şoptească într-un prelung alint. Cântă şi te găteşte.

„Hai să te facă buna frumoasă!”, te prinde de mână şi tu ştii că nu mai ai nicio scăpare, te pregăteşti deja să strângi din dinţi, să înduri resemnată tot supliciul gătitului, urăşti pieptenele alb de aluminiu, te-ai gândit de multe ori văzând-o pe bunica bună dormind să i-l furi şi să-l ascunzi, n-ai avut niciodată curajul, te întoarce autoritară cu spatele, te prinde între coapsele ei descărnate şi te priveşte cu încântare, dar tu n-ai cum să vezi luminiţele din ochii ei lăcrămoşi, nici zâmbetul tâmp de pe buzele ei vinete, nasul cârn înconjurat de zbârciturile obrajilor, firele lungi de păr din negul de pe frunte pe care, din când în când, de sărbători, înainte să plece la biserică, şi le taie cu foarfeca de croitorie.

Îţi muşti buzele şi rezişti, închizi ochii şi aştepţi, nici nu te doare chiar aşa de tare. Apoi bunica bună se va scula de pe jeţ şi te va învârti de câteva ori să te vadă – câteodată ochii ei cei miopi descoperă cât eşti de murdară pe faţă sau pe gât şi atunci un colţ al prosopului de cânepă muiat în lighean şi pielea ta frecată bine până se înroşeşte – îi place cum te-a gătit, şi va deschide dulapul din perete, căutând printre pungile ei cafenii, mototolite şi foşnitoare, punga cu bomboanele lipicioase, violete ca nişte ochi de animal mort, bomboanele rotunde şi lunguleţe, pe jumătate topite de căldură, de care s-au prins bucăţele scârboase de hârtie, un fel de praf amar de celuloză pe care limba ta îl caută plimbând bomboana prin cavitatea gurii, coagulându-l în frecăţei scuipaţi cu oroare pe bolovanii din pardoseala curţii. E în tine o cutremurare în acelaşi timp de greaţă şi de plăcere, senzaţia că bagi în gură ceva murdar ce trebuie curăţit, desfăcut dintr-o pojghiţă de materie fadă, descojit cu grijă şi scârbă, apoi eliminarea învelişului, micile tale expurgaţii cleioase, pentru a descoperi, în sfârşit, savoarea aceea de zmeură îngheţată, de zmeură tăvălită prin zăpadă, de zmeură lichidă ce-ţi amorţeşte limba.

Ajunsese în cele din urmă şi în bârlogul lor de partid şi de stat. Nu mai era „fătuca aia de la U.T.C.”, avansase. Fusese promovată. Descoperea acum noile mecanisme, îşi depăşise vechea plictiseală. Sau devenise poate ceva mai insensibilă. Prindea curaj, zâmbea. De unde îi venea această siguranţă? De fapt, nu-i mai păsa. Nu căuta explicaţii.

Şi câte n-ar fi putut ea să facă acolo, folosindu-se de curul ei înalt de baschetbalistă. Ar fi putut să mute lumea din loc, s-o înfăşoare ca pe-un caier de lână pe picioarele ei muşchiuloase şi fine, otrăvitoare şi pline de draci, fremătând de impulsuri neaşteptate. Ar fi putut să-i ia pe toţi la rând, unul câte unul, cum ai înşira inelele pe un deget subţire şi agil, nervos şi tandru, de curtezană. Să-i fenteze şi să-i dribleze să le ia piuitul cu pase pe la spate, să-i termine rapid, din câteva mişcări de maestră, părăsindu-i în ceaţa terenului de înfruntare ca pe nişte statuete aztece cu zvârluga sculată degeaba. Ezita însă. Sau evita. Expecta. Rahatul de Mociorniţă, nespălatul de Baghiu, nefututul de Carp, gogeamitea bărbatul însurat, şi japiţa de Boierescu, o sulă bleaga cu creierul de rumeguş. Activiştii lu’ Peşte!...

Îşi acordase o lungă perioadă de studiu. Stătea în expectativă, picior peste picior, cu fusta trasă în sus peste pulpa bine expusă, fără nicio intenţie, aşa în dorul lelii, cu vreo ceşcuţă de cafea ţinută în echilibru pe farfurioara de pe genunchi – şi ce genunchi! – cu vreo ţigară lungă între degete, abandonată în această poziţie chemătoare şi rece, cu ţâţele înfipte înainte – şi ce tiţe! –, ca un cuirasat staţionând în apele teritoriale ale tuturor posibilităţilor, abandonată în vreun fotoliu pluşat, răsturnată în vreun scaun rigid de birou sindical, somnolând pe vreo banchetă de tren în incursiunile de rutină prin judeţe, pe la organizaţii şi comitete, direcţii şi servicii sau chiar la ea acasă, în *neglijeu*, tolănită în pat, leneşă sau obosită, sictirită de toate, simulând migrena în faţa vreunui preopinent plin de gânduri obscene, venit în vizită, dar îngheţat cuminte pe colţul canapelei sub privirea ei verde,

metalică.

Răsucea visătoare ţigara între degete, s-o aprindă sau să n-o aprindă, să-şi întindă mrejele ei de mătase şi crăcanele ei irezistibile spre blegul ăsta de Boierescu sau să nu şi le întindă? Să-l facă praf pe boul din faţa ei (care chipurile a venit s-o consulte în nu ştiu ce problemă extrem de importantă) cu o mişcare ca şi întâmplătoare de dezgolire a unei coapse de sub halat sau să-l lase dracului să saliveze mai departe închis în subiectivitatea lui jegoasă de mascul de baltă? Apărea câteodată în carnea ei şi un fel de drăcuşor pus pe şotii, dar un drăcuşor sceptic, suspicios, pudic, leneş chiar. Tipul nu merita. O obosea până şi gândul de a ajunge în punctul ăla. Şi atunci se bloca, nu mai voia nimic. Poate doar să-l vadă naibii plecat pe idiotul care o sorbea din ochi cu ţigara aprinsă cu tot.

Pentru că ei nu-i plăcea de fapt să adică să se nu-i plăcea atunci când, adică treaba aia urâtă murdară scârboasă, urâtă şi mizerabilă, împuţită şi urâtă, mizerabil de populară, ei nu-i plăcea sclavia instinctului sexual. Sau îi plăcea? Nu, nu-i plăcea, nici vorbă. Nici dacă? Nu, nici dacă! Ba da, cu toate că Ba nu, proasto! Ba da, pentru că uite, vezi tu? Ce dracu' să vadă? Şi tocmai o femeie ca ea. Cu dorinţele ei. Mai bine spus, ei nu-i plăcea treaba asta făcută aşa. Pentru că făcută aşa treaba asta nu i se părea mare lucru. Nici nu era mare lucru. Nu, nu era nimic. Chiar nimic. Adică ar fi fost ceva, ceva cumva, un fel de.

„Şi nu e mare lucru nici la pitecantropi, darmite la oameni” îi explicase odată Sami Muşină, un ţâşbâşti cu pretenţii de Don Juan ce prefera plăcerea solitară în locul fofo-loancei femeiuştilor din jurul lui căzute în limbă de dorinţă. „Draga mea, pu şi pl sunt, şi ele, părţi ale corpului care se pun în mişcare la stimuli, ca şi fălcile în mestecat, ca şi mucoasele, intestinele sau nervii cranieni, ca şi pancreasul şi splina, ca şi părul de pe piele sau muşchii de dedesubt. E o chestiune de atingere, frecare, dilatare, contracţie, secreţie, reacţie, deschidere şi închidere. Pentru că totul se închide şi se deschide pe lumea asta, dragă tovarăşa, totul creşte şi se micşorează, totul intră şi

iese, se umflă şi se dezumflă, până şi politica partidului, după cum poţi vedea pe la şedinţele astea ale noastre de instructaj…”

Atunci se enervase, pentru că ea nu era o femeie vulgară să asculte nepăsătoare vulgarităţi, dar donjuanul de Sami Muşină avusese dreptate. Avea dreptate. Să te regulezi pur şi simplu, ce porcărie! ce chestie organică de doi lei, ca la câini şi pisici. Să faci dragoste prin boscheţi, pe sub poduri de cale ferată, pe tăblia biroului pătat de cafea, în magazii peste ba-loţi de vată şi haine, în oficiul laboratorului de analize, lângă cuptorul de fontă, pe casa scărilor, în fundul şurii, în paie şi-n fân, în cadă şi sub duş, pe bancheta maşinii şi-n strâmtoarea cuşetei, să faci dragoste fără să ştii de ce, trăsnită în moalele capului de ceva greu de explicat, să te aşa şi tu, de plăcere, ca toată lumea, ce mizerie!

Ea n-o făcea sistematic, dar o făcea, din când în când cădea şi ea într-un fel de confuzie de parcă i-ar fi luat Dumnezeu minţile şi simţea nevoia s-o primească în ea mare şi zdravănă, ceva aşa care să-i crape burta, să-i pună foc la cur şi curent electric în mameloane. Era şi ea o femeie cu draci, categoria rea de muscă şi plină de pofte. Numai că toată chestia asta, de carne frecată şi iar frecată pe toate părţile şi-n toate felurile era prea puţin. Voia mai mult, altceva, o beţie adevărată, o prăpastie adevărată, nu un simplu orgasm. Ea nu voia expediente, plăceri scurte şi ieftine, ea voia totul. Totul.

Avea însă cu cine? îi venea pur şi simplu să râdă. N-avusese niciodată cu cine. Toţi bărbaţii erau nişte porci care doreau acelaşi lucru ieftin, eliberarea de spermă, excitarea fierbinte a propriului sex umflat de sânge şi mozolitul unui trup cu ţâţe, prăbuşirea în hău, apoi zvâcnerul ultim, îndestularea, fornăiala finală, cornul în pernă, ţigara, un pahar cu rachiu, un sforăit împăcat.

Până şi adolescenţii lingavi şi cu coşuri pe faţă voiau acelaşi lucru, până şi poştaşii, şoferii, gunoierii, băgătorii de seamă, şefii de sindicat, portarii şi securiştii, secretarii şi conţo-piştii. Toţi voiau s-o atingă, toţi voiau să-şi pună

mâinile pe ea, să-şi lipească degetele lor murdare de pielea ei de fildeş şi stearină. Toţi visau în secret să se apropie de coapsele ei imposibile, să-i sfâşie rochia, *linges-urile*, aura energetică şi să-i frământe carnea. Toţi bărbaţii o devorau din ochi, toţi aveau priviri lubrice, de fiară domesticită, toţi se gândeau la aceeaşi şi aceeaşi minune dintre coapsele ei.

Şi toţi i s-ar fi târât la picioare, i-ar fi lins tălpile, numai să poată avea pe limba lor groasă senzaţia învelişului ei, numai să-i simtă carnea cu buzele lor de moluşte, carnea ei de aur topit şi de marmură alunecoasă, carnea ei nesupusă, nemuritor de tânără, intangibilă. Şi toţi cu gândul să ajungă la fineţea chiloţilor ei de dantelă neagră, trăind în turma lor de nespălaţi aceeaşi mare obsesie, înconjurând-o ca o haită cu poftele lor ancestrale, cu mizeria lor de fiinţe atârnate de o pereche de coaie, cu civilizaţia lor de animale pofticioase, niciodată sătule.

Toţi nişte libidinosi, toţi, dar absolut toţi nişte jalnice fiinţe vorbitoare, dialogând cu ea şi dezbrăcând-o în gând, dezvelindu-i sânii şi fesele şi pipăindu-i sexul cu degetele lor umflate şi boante, vorbind despre politica partidului şi smulgându-i fusta dintr-o singură mişcare, desfăcându-i picioarele cu brutalitate şi prăvălindu-se asupra ei în spasme şi grohăituri, bâlbâind nu ştiu ce despre măreţele înfăptuiri şi înfigându-i-o ca un ciomag. Ca o vergea lustruită de steag, ca o bâtă artistic cioplită de cioban mioritic!

Titlu

BELLO DOMIQUE

Pe franţuzoaice le-am bătut la scor şi Leontina a făcut un meci de zile mari, a dat tot din ea, până la ultima picătură. La sfârşit era ca o rufă stoarsă… Da’ când să-nceapă meciu, noi eram speriate ca dracu’, pentru că asta, mă-nţelegi, cu neamţul… Antrenoru, nea Petrică profesoru, el nu ştia nimic, săracu’, că dimineaţa la micu’ dejun avea Tina nişte cearcăne, nene… Şi nea Petrică: ce-i, mă fată, cu tine? ai avut insomnie? Ei, ce să fie, m-a-nţepat toată noaptea ţânţarii, zice asta de-a dracului. Mai să pufnesc de râs, că eram lângă ea… Păi, hotelu avea aer condiţionat şi

era o curăţenie că ţi-era şi frică să calci…

Şi neamţu ăsta… Cum adică, de ce un neamţ? Un neamţ, dragă, ce, ei nu sunt în stare? Nici nu ştiu ce dracu’ era cu el, l-am văzut şi io în tren, băiat făţos, prezentabil, şi blond, păi sigur că era blond cu ochi albaştri, s-a ţinut de capu’ ei până la Viena. Ba să nu-ţi spun, n-a slăbit-o până la autocar, că vine şi el cu noi la Krems. Şi n-a venit? A venit. Şi-n tren atâta au boscorodit pe coridor, de-o dureau pe asta mâinile, ea-i dădea pe engleză, el cu germana lui, *vasmahănzifroilăn libeţuzamănslafănințug*, chestii de genu’ ăsta, limbă pentru handicapaţi, pe cuvânt! Da’ tu, şi a aşteptat-o la Krems, şi-a luat şi el cameră la hotel… Şi crezi că prostu’ de nea Petrică a simţit ceva? Păi i-a tras-o neamţu la asta până-n faringe, că avea bă-iatu un echipament de muşchi pe el…

Da’ pe teren a fost magnifică, rar am văzut la o baschet-balistă atâta poftă de joc! Parcă-i băgase benzină în buci, cos după coş, uite-aşa le-nşira şi le lăsa cu mucu-n soare… Şi toate „realizări personale”, că fata asta era, defectu ei major, cam egoistă… Bon! Şi terminăm noi meciu şi când ne îndreptam spre vestiar, hop un tip! Era unu burtos, cu păru sur şi cu o geacă de piele, da’ impozant bărbat! care o ia pe franţuzeşte, că *madmoazel* în sus, că *madmoazel* în jos, că *savevu*, că *voaievu*, vrăjeala de rigoare… Da’ n-avea treabă numai cu ea, m-a luat pe franţuzeşte şi pe mine, că şi io jucasem bine… Până să apară nea Petrică şi să se dea la noi că ce facem, ăsta i-a şi strecurat în mână o hârtie cu o adresă. Ca-n filme, tu!

Păi dacă era *randevu*, atunci *randevu* să fie, nene, mai vedeam şi noi lumea, că ne făcuse nea Petrică un regim… puşcărie, nu alta!… Era un restaurant pentru tipii cu bani, ne-am dat seama imediat. Foarte şic, ce să-ţi spun, un fel de cabaret, întuneric, veioze, chelnări în frac, muieri mişto, totu’ la patru ace… Da, foarte elegant, şi un program ca lumea, cu piţipoance goale şi tipi care dansau step, am băut, am mâncat, şi francezu ne-a atacat la fix, n-a stat mult la poveşti. Ne lua pe amândouă la echipa lui, plecam cu ei cu microbuzu în Franţa (a râs când i-am spus

că paşapoartele noastre le ţine nea Petrică) şi după doi ani ne făcea franţuzoaice, adică cu buletin şi tot restu'... Şi câştigam o groază de bani, plus casă, maşină, serviciu la el la firmă...

Nu era multă lume acolo, da' numa lume bună, ţipi cu bani, se vedea după cum erau îmbrăcaţi, gagicile numa mătăsuri şi bijuterii, şi bărbaţii cu papion, păi cine dracu' să se gândească la... De unde până unde? Şi tocmai în Austria? Exclus. Da' nu era exclus deloc, nici nu credeam că sunt atât de tari băieţii ăştia cu ochi albaştri... Ştii, era un fel de sală în trepte, şi lângă masa noastră, pe treapta de jos cum ar veni, la altă masă, totu' în semiîntuneric, şi nişte lămpi micuţe, cu o lumină verde sau violetă, nu-mi mai amintesc exact... Da, tu, l-am văzut, da' l-am văzut aşa din întâmplare, că la un moment dat am vrut să mă duc la toaletă şi când m-am ridicat mi-au sărit în ochi pantofii lui, stătea picior peste picior, fuma, ziceai că-i de-al lor... Mi-a fulgerat pur şi simplu prin minte: „ăştia-s pantofi româneşti", da' atât, o secundă, şi m-am întors, şi iar şoşo-şoşo pe franţuzeşte cu francezu... Da' ce crezi tu, că la plecare ăla s-a sculat după noi, l-am văzut cu coada ochiului, şi-n clipa aia am îngheţat. Mi-era aşa de frică, de-mi tremurau picioarele...

Şi-am luat-o noi pe jos, *era* noapte, încă mai era lume pe străzi, şi francezu ne-a condus la hotel, că nu era departe. Io nu mai aveam niciun dubiu că eram urmărite, iar Leontina de lemn Tănase, nu se prinsese de nimic, tâmpita! Şi nici francezu... Păi cum, că eram io mai cu moţ şi speriată de bombe? Am verificat, dragă, ce crezi, era acelaşi tip, ăla care se sculase de la masă, că la un moment dat m-am prefăcut că-mi cade batista din mână, şi m-am aplecat şi ăla era în spatele nostru, cică se uita la vitrine... Copilării, păi cine dracu' se uită la vitrine noaptea?...

Domnu' Favel, francezu (patronu clubului, era patron şi-avea o fabrică de ţesături), ne-a dat timp de gândire o zi, că franţuzoaicele ieşise din competiţie şi se cărau acasă, da' nu era o problemă, cu microbuzu lor din Austria-n Franţa... Şi ne-am întors la hotel, şi-mi-ţâţâia curu' de

frică, da' am zis că poate a fost o iluzie, sau poate că era un tip care-l păzea pe patron de la distanţă, dracu' ştie, i-am spus la asta da' ea nimic, „Stai dragă liniştită, ţi s-a părut, ce treabă are ăla cu noi?” Şi iar cu neamţu ei, c-a aşteptat-o în hol... A, da! acuma ştiu, îl chema Klaus, auzi ce nume la el! I-a pus-o ca la carte şi-n noaptea aia, şi crezi că eu am reuşit să-nchid un ochi până spre dimineaţă? Parcă mă deochease cineva, şi-aveam un leşin în stomac... M-am dus la baie şi-am vomitat toată mâncarea aia scumpă, păcat de ea... A doua zi n-aveam meci... Şi dacă n-am întrebat-o de zece ori pe Leontina: „Ce facem, fată, când plecăm, luăm şi bagaje cu noi?” Şi ea holba la mine ochii de parcă nici nu pricepea ce-o întreb...

Făcea pe filosoafa, da' cred că nu ştia nici ea ce vrea... Sau poate că simţea şi ea ce simţeam ieu, că umblă după mine o pereche de ochi şi că ăştia erau ochii la nea Petrică, omu' lor. Ce-a făcut boşorogu', ce n-a făcut, da' ne-a blocat în hotel. Ba că şedinţă tehnică, ba că studiu tactic la tablă, ba că nu ştiu ce casetă video cu adversarele noastre... N-am putut face nici cea mai mică mişcare. Stabilisem cu francezu o oră şi un loc, aşa că s-a ales prafu' de tot aranjamentul nostru...

Şi peste trei zile s-a terminat, n-am făcut noi mare brânză acolo, ne-au rupt danezele şi sârboaicele, da' tot am prins locu IV, şi iar cu trenul, la vagonul de dormit... Ei, în vagonu de dormit, că io eram în acelaşi compartiment cu Leontina.

acolo am înţeles toată tărăşenia, că nea Petrică, după ce-a fumat pe coridor vreo trei ţigări şi ne-a spus bancuri cu ardeleni, cică hai că intru şi io două minute la voi, că vreau să vă spun ceva... Ştia tot, ce să-ţi mai spun! Cum ce înseamnă că ştia tot? Păi tu nu înţelegi? Ştia ce-am mâncat, şi cum era îmbrăcat francezu, şi că m-am dus la toaletă şi că acolo mi-am refăcut ruju, şi la cât ne-am întors la hotel...

Da' n-a spus al naibii o vorbă, că ce-am discutat noi acolo şi că voiam să fugim cu microbuzu lor... în sfârşit, că el unu nu ştie nimic, da' ne-a făcut atente, şi că va trebui

să-i dăm cu „subsemnata” la băieţii, la secu… Asta a fost, de fapt. Noi două l-am luat pe NU în braţe. Ne-am ţinut tare, şi până la urmă ne-au lăsat în pace. Şi uite, au trecut atâţia ani, şi-abia acum îmi dau seama că n-am mai deschis niciodată discuţia cu ce-am păţit noi acolo, la Krems, în Austria, nici eu nici Tina… N-am avut noroc, asta e! Că-n anu următor, da’ noi două nu mai jucam, io eram deja măritată şi mă lăsasem, păi a rămas atunci în Italia jumate din echipă! Şi rămase sunt până-n ziua de azi, pune-le sare pe coadă, nea Petrică!…

Toţi voiau s-o posede, s-o includă în palmares, s-o taie fericiţi de pe listă. Toţi voiau, fără nicio excepţie. Sigur că toţi voiau. Să se suie pe trupul ei insuportabil de viu şi s-o rupă-n bucăţi. Să-i sfâşie combinezonul şi pielea, tinereţea şi nesupunerea, frumuseţea şi farmecul, uterul şi stomacul, nervii şi venele! Amuşinare şi mursecare, rupere în bucăţi şi zdrumicare, dezmembrare şi sfârtecare, dinamitare şi excavare, măruntke şi bătucire, victoria finală. Prin defileu înainte! Pentru că ei nu voiau să-i sfărâme ţeasta, să-i spargă ochii, să-i reteze limba cu dinţii. Nu voiau s-o strângă de gât, să-i înfigă cuţitul în burtă, să-i bage acul de seringă în ceafă. Ei toţi voiau un singur lucru, acelaşi şi acelaşi lucru, toţi se gândeau la aceleaşi mişcări, la aceleaşi zvâcniri, la aceleaşi horcăituri. S-o răstoarne dintr-o mişcare peste biroul cu dosare şi acte, peste covorul plin de scrumul atâtor şedinţe, pe linoleumul sălii de sport, în iarba crudă, pe şanţul drumului, în paiele saivanului, pe şinele de tren, pe ziarele partidului şi pe tarlalele ţării, peste teancul de note informative şi pe covorul persan din camera de protocol, pe dealul de cărbune şi-n puţul cu petrol, peste cărnurile albastre din abatoare şi-n vagoanele de tren cu grâu vrac, în avioanele lor sovietice de vânătoare şi-n casa scărilor din blocul proletar, în văzduh şi pe mare, în aer şi pe uscat, la sate şi oraşe, în fabrici şi uzine, pe marginea strungului şi pe şenila de tanc. Trântită la pământ, despicată în două, străpunsă. Lovită cu măciuca, împunsă cu suliţa, pătrunsă cu sabia, zdrobită cu buzduganul, trăsnită cu maiul. Toţi cu

aceleaşi priviri, cu aceleaşi insinuări, aceleaşi bale şi aceleaşi rânjete.

Palmele lor strângându-i fesele ca într-o menghină, dinţii lor tociţi de carnasieri, sexul lor ca un piron înroşit în foc, moluscă zbârnâitoare şi flămândă a mădularului lor, botul de linx, ciocul de vultur, gura de peşte răpitor a mădularului lor, pivotul, osia, ştangă, berbecele şi preduceaua, dornul şi ţepuşa, picamerul şi dalta, ciocanul şi barosul. Şi asta era tot. Năucitor de simplu, dar asta era tot.

Toţi nişte imbecili şi nişte mizerabili gândind acelaşi lucru. Nu s-o omoare, nu să-i scoată dinţii unul câte unul, să-i smulgă unghiile, să-i taie sânii cu briciul, să-i spintece stomacul cu fierăstrăul. Nu s-o sufoce cu prosopul, să-i încolăcească în jurul gâtului funia de rufe, firul de telefon, sârma electrică. Nu. Ci să i se arunce în spate ca nişte armăsari, să-i sară în faţă ca nişte satiri cu respiraţia duhnitoare, să-i prindă gleznele în palme şi să-i ridice picioarele să-i pângărească pântecul cu burţile lor slăninoase, păroase, încă o dată Victorie! S-o izbească cu ştoiul lor de masculi complexaţi direct în esofag, direct la rădăcina limbii, direct în creier. Toţi nespălaţii ăştia voiau acelaşi lucru, toţi ar fi fost în stare să-şi piardă mâinile, picioarele, materia cenuşie, şira spinării, poziţiile sociale, averea, numai să intre cu totul în floarea ei carnivoră, în pizda ei de catifea şi glicerina şi să adoarmă acolo senini şi fericiţi. Şi dacă nu cu mădularul învârtoşat, arunci cu gura, cu striaţiile buzelor, cu alveolele gustative, cu pielea nasului şi cu părul de pe obraz, cu dinţii sănătoşi şi cu dinţii de viplă, cu cariile şi mirosul lor de mâncare de la cantina partidului, dar să intre acolo şi să-şi găsească un loc în mizdra ei fierbinte de iapă tânără, în lăcaşul Dumnezeului lor ocrotitor şi extatic, în piua ei ca o orhidee şi ca o moluscă, în matca ei ca o flacără şi ca un gheţar, prefăcută în casa fiinţei lor

Înspăimântate, în palat şi cavou, criptă, cloacă, culcuş şi castel. Să intre toţi acolo, cu costumele lor cenuşii şi cu pantofii lor cu şireturi late şi groase, cu

şepcile lor de teren şi cu servietele lor de vinilin, şi cu pistoalele, cu legitimaţiile lor, cu carnetele lor roşii în dinţi, umili şi rugători dar să nu rămână afară, să nu rămână nemântuiţi, să se pună la adăpost în prăpastia ei primitoare ca o casă de oaspeţi. Ei şi crescătoriile lor de porci, ei şi prietenii lor de turnătorie şi beţie, ei şi damele lor de consumaţie, cu limuzinele lor negre şi cu nepoţii lor cei flămânzi, cu autobuzele lor pline de haidamaci, cu tancurile lor camuflate şi cu uniformele lor de camuflaj, să-şi găsească un liman de linişte în cuprinsul sexului ei de femeie ucigătoare şi să-şi deşerte acolo averea. Asta era lumea în care trăia.

Trăia şi se adapta. Intrase în politica lor de curve şi trebuia să devină şi ea o curvă. Toată lumea spunea că e o curvă, toţi se uitau la ea ca la o curvă. Dar ştia în ce lume intrase, cunoştea veninul de viperă al gurii lumii. Şi o durea în că, i se rupea m şi, prea puţin îi păsa, o durea pur şi simplu în pix. Tocmai pe ea, o purtătoare de pix care mergea înainte fără să-ntoarcă ochii înapoi. Şi de ce i-ar fi întors? Nu era clar? I se rupea în paişpe, se adapta. Se adapta şi lăsa impresia unei femei disponibile, uitase larma galeriilor din sălile de sport, mirosul de transpiraţie tânără, huiduielile tribunelor şi pupăturile colegelor de echipă, descoperea acum agitaţia şi somnolenţa birourilor, mirosul de sudoare muncitorească impregnând sălile de şedinţe, zgomotul uzinelor, lălăiala deşănţată a chefurilor ideologice la care lua parte, mirosul de gaze arse al maşinilor de teren, scremetele lingvistice ale sfertodocţilor înscrişi la cuvânt, înjurăturile groase ale momentelor de paroxism în redactarea urgentă a unor documente de extremă importanţă, frigul de hrubă al căminelor culturale, mirosul de piele al hainelor de piele şi mirosul de ceapă al mâncătorilor de ceapă, coridoarele lungi, birourile înalte şi reci, WC-urile mizere duhnind a cloramină. Se adapta, îşi schimba parfumurile, felul de a se îmbrăca, îşi schimba mersul şi gesturile, zâmbetul şi clipirea pleoapelor, stările interioare, aspiraţiile, amintirile, lucrurile despre care vorbea, ideile în care

credea, covorul din hol, garderoba, televizorul şi trusa de machiaj, prietenele şi semnătura, încă o dată totul. Sigur că ea făcea toate acestea cu o mare rapiditate care să nu-i lase prea mult timp de gândire. N-avea vreme de remuşcări. Se săturase să tot facă pe filosoafa. Înşirase unul după altul vreo trei-patru tovarăşi din aparat şi reuşise. Avea acum un standard şi o poziţie, intrase în competiţie.

Prin întuneric, pe bâjbâite, cu mâinile întinse înainte, cu ochii măriţi de atenţie, călcând peste scândurile acoperite cu mortar uscat ale schelei şi încercând să faci cât mai puţin zgomot. Cu paşi moi de pisică, încălţată în tenişii tăi chinezeşti cu pânza roasă la vârfuri, încet de tot, aruncându-ţi privirea în toate părţile, cu auzul la pândă. Strigai din toate puterile *Cine nu e gata îl iau cu lopata*! şi începeai căutarea. Nu plecai imediat, te rezemai cu spatele de zidul netencuit de cărămidă şi încercai să descoperi umbrele lor mişcătoare, să auzi zgomote, râsete, chicote înfundate, respiraţii. Ştiai că unii se vor ascunde cât mai aproape de tine. Aşa aveau mai multe şanse *să te scuipe*. Puteau ţâşni din spatele tău ca nişte strigoi şi să atingă cu mâna peretele. *Pui-pui, Tina*! *Pui-pui, Tina*! Şi gata. Dacă erai *scuipată*, trebuia să mijeşti încă o dată şi să iei totul de la capăt.

Te lipeai mai întâi cu spatele de zid, simţind prin bluză materia zgrunţuroasă a tenciului dintre cărămizile calde încă de la soarele de peste zi, şi începeai să scotoceşti întunericul. Vânătorul care îşi caută prada, ceva asemănător cu jocul de-a uliul şi găinile, dar cu mult mai pasionant. Privirea ta de bufniţă străpungea aerul negru şi transparent. De multe ori îţi venea să râzi. Toni se ascunsese la câţiva metri de tine, lângă de un stâlp al schelei, îi vedeai umerii ascuţiţi, de copil slăbănog, ridicându-se şi coborând în ritmul respiraţiei. Era încordat ca un arc şi pregătit să zboare spre locul tău exact în clipa când tu ai fi plecat de acolo. Dar cum să te desprinzi de locul în care ai mijit, când Tuţi şi Sanda erau şi ele foarte aproape de tine? Le ştiai obiceiurile. Sanda se ascundea pe sub tufele de agriş de lângă gard, fără să-i pese că-şi

murdăreşte hainele. O şi vedeai, la câţiva metri în faţa ta, culcată pe burtă şi încercând să se facă una cu pământul. Tuti era imprevizibă. Nu pleca niciodată departe şi cunoştea ca nimeni alta arta de a-şi camufla zgomotele. Era agilă ca o nevăstuică dar nu te putea întrece la fugă. Apărea din întuneric de unde nu te aşteptai, dar tu reuşeai de fiecare dată să atingi peretele înaintea ei. De multe ori o păcăleai, strigând *Pui-pui, Tuţi*! fără s-o fi văzut şi ea ieşea ca proasta din ascunzătoare.

Iar Tăvică şi Ghinea intrau întotdeauna în jocul ăsta ca să se poată căţăra pe schele şi să te sperie. La fel făceau Vaier, Adiţă şi Muscan (un băiat pe care nimeni nu-l striga cu numele mic) şi nebuna de Jeni, când se întâmpla să apară şi ea în grupul vostru. Aşa că *i-ai scuipat* pe Toni şi Sanda, ai păcălit-o încă o dată pe Lili şi acum eşti pe schelă în căutarea celorlalţi.

Mergi cu mâinile întinse, din când în când atingi cărămizile zidului să te asiguri că nu te-ai depărtat prea tare spre marginea platformei de scânduri unde începe golul, ridici picioarele cu mare grijă, simţi bucăţelele de mortar întărit sub talpa tocită a tenişilor, te înconjoară o linişte încordată, albastră, de lână şi cioburi de sticlă, o linişte răcoroasă, compusă din straturi de sunete ascuţite şi înfundate, ce pare să ţi se lipească de piele ca o haină de pânză cauciucată. Deasupra capului, de sub grinzile acoperişului pe care n-a fost încă aşezată ţigla, se aude un greiere, din bucătăria de vară a vecinilor de peste drum răzbate zgomotul de vase spălate, de furculiţe şi linguri izbite de ligheanul de tablă, într-o curte se taie un buştean şi hârşâitul înfundat al fierăstrăului se amestecă cu foşnetul pomilor din curte şi deodată, în întunericul străveziu, limpede ca albăstreala de rufe, cineva râde.

Jetul acela de râs izbucneşte lângă urechea ta, chiar lângă muchia zidului de care ţi-ai sprijinit umărul. E un râs de copil care aici, în întuneric, nu mai e un copil, ci un fel de diavol răutăcios cu aripioare şi gheare, e un râs de băiat pus pe şotii, râsul unei fiinţe din altă lume, e râsul ascuţit, gâjâit, enervant al prietenului tău Tăvică, e râsul

unei vietăţi ucigaşe care l-a omorât pe Tăvică, i-a luat sufletul şi râde acum cu vocea lui, îşi bate joc de tine, aşteaptă să te-înghită, şi atunci tu te scurgi încet în jos, ca o plastilină topită, ca un om beat pe care nu-l mai ţin picioarele, cu spatele frecat de cărămizile aspre. Leşini pentru prima dată în viaţă.

Femeia-ceapă, poftim! Nu trebuie să subestimezi niciodată înţelepciunea poporului, îşi amintea bancul ăsta cu femeia-ceapă care după ce ai dezbrăcat-o te face să plângi. îl auzise la un chef cu „tovarăşii” şi râsese şi ea, cum să nu râdă? Erau de fapt mai multe tipuri de femei: femeia-purice care sare dintr-un pat într-altul, femeia-leu care se vinde pe nimic, femeia-iapă care... Nu-şi mai amintea definiţia. Parcă mai era vorba şi despre femeia-păpuşă, care cum o iei în braţe îşi dă ochii peste cap şi zice... Dar şi despre femeia-foar-fecă... da, ceva cu desfăcutul picioarelor... Însă ea râsese cel mai tare de poanta cu femeia-ceapă, spusă la o masă de protocol, la care mai toate participantele (diferite tovarăşe care reprezentau judeţele ţării) erau nişte femei-ceapă. Ea însăşi ajunsese să se simtă o astfel de femeie.

Nu că îmbătrânise prea tare (câţi ani avea? nici 28!) însă dusă de valul experienţelor întâmplătoare prin care trecuse ajunsese să-şi simtă pielea ca o foaie de ceapă pergamentoasă, friabilă şi incomodă. Ghicea sub acest epiteliu un nou înveliş, ar fi fost în stare să redevină fiinţa care fusese (dar cum fusese, cum *nu mai erai*} însă cu condiţia să se poată elibera de vechea-i piele. Se gândea la pielea ei tânără, plină de prospeţime cândva, zgâriată de unghiile lungi şi fine ale lui H, pe care S, băiatul de la *Salvamar*, scrisese la mare cu nămol TE IUBESC, învineţită de furiile lui O, de care se frecase zvâcnind sexul lui M, mozolită de limba aspră a lui T, fierarul betonist (poftim, de aventura asta chiar uitase!), mâzgălită cu carioca pe fese şi pe coapse de D, sărutată milimetru cu milimetru de K. Istoria scârboasă a pielii ei, devenită o coajă murdară, tot mai insuportabilă. Să scape de această îmbrăcăminte tocită, extrăgându-se dintre cusăturile ei ca dintr-un sac,

pentru că acum ea îl iubeşte pe C, îl iubeşte adică pe Codrin Cârstocea, pe ticălosul ăsta de inginer geolog care şi el o iubeşte în felul lui brutal şi tandru, aşa cum nu iubise niciodată o altă femeie.

Dar cu o zi în urmă murise bunicul. Abia aflase. Avea telegrama în mână. Ca să ajungă la înmormântarea lui, în satul acela nefiresc de frumos în care ea îşi petrecuse o parte din copilărie, a trebuit să se scoale din patul lui Codrin, să se

Închidă o jumătate de oră în baie, să ia într-un pahar cu apă tonică două-trei pastile energizante şi să ajungă repede acasă unde să-şi îmbrace în silă hainele negre.

Se deschisese un nou restaurant, cu specific vânătoresc, Codrin era prieten cu mandatarul, mâncaseră acolo tot felul de bunătăţi, stropite din belşug cu vin roşu. Apoi s-au întors la garsoniera ei, bine dispuşi amândoi. Asta fusese ieri, când nu ştia ce-o aşteaptă şi se gândea cu încântare la sfârşitul lor de săptămână. Numai ea şi Codrin, pierduţi de lume... Intraseră în holul garsonierei, văzuse imediat telegrama vârâtă pe sub uşă (potrivit înţelegerii cu Tudorică poştaşul, pentru a evita sustragerile din cutia poştală, toată corespondenţa îi era remisă aşa) şi i-a tresărit inima. Se aplecase s-o ia, dar bărbatul de lângă ea, surescitat şi de tăria vinului, nu mai avea răbdare şi a cuprins-o în braţe.

Prin rochia subţire de mătase coapsa ei înfrigurată simţea sexul viril întărindu-se cu rapiditate. Ştia că ar fi putut să aştepte aşa, în braţele lui, cu telegrama nedeschisă în mână, fără să cedeze dorinţei, nespus de multă vreme. Nu mai era copila de pe vremuri. Devenise o femeie calmă şi calculată şi uneori, când descoperea în unele reacţii ale ei această nouă calitate, aproape că i se îmbujorau obrajii de mândrie. Îşi repeta în gând că stăpânirea de sine e o virtute la care nu ajunge oricine.

Nu desfăcuse încă telegrama, dar o senzaţie nelămurită de leşin îi spunea că s-a întâmplat ceva rău. Toată fiinţa ei se concentra în degetele care strângeau acea bucată de hârtie împăturită. Refuza. Orice i-ar fi fost

dat să citească, ea refuza. A intrat în sufragerie, avea mersul precipitat şi se mişca spre geam (de ce spre geam?), ca şi cum ar fi fost singură în casă. Codrin s-a aşezat într-un fotoliu. Şi-a privit o clipă mâinile cu degetele unite la vârfuri sub formă de coif, s-a sculat tacticos, a deschis compartimentul de băuturi al bibliotecii şi şi-a turnat un coniac. Nu el urma să decidă.

A privit o vreme fereastra balconului. N-avea stare să se aşeze. Apoi a citit peticul acela de hârtie cu o înfiorătoare răceală, simţindu-se o mare ticăloasă. Moartea bunicului Tase îi strica toate planurile. Uite ce sfârşit de săptămână! De ce tocmai acum? Nu putea renunţa! îl dorea pe Codrin cu toţi porii, poate că, în sfârşit, de data asta… Să rămână peste noapte la ea? Şi mâine dimineaţă să se scoale din pat şi să îmbrace hainele negre?

— Hai să mergem la tine! i-a spus bărbatului. Avea încă geanta pe umăr. A scos din şifonier *deux-pièces-ul* de doliu şi l-a pus pe un scaun. Nu trebuia călcat, arăta bine. Bunicul era mort şi ea ştia că toată noaptea aceea va face dragoste cu Cârstocea. Chiar nu-i era ruşine? Era o răzbunare, un protest (protest faţă de ce, tovarăşa?), un mod al ei de a-şi biciui conştiinţa? Poate că era un omagiu, un ultim omagiu adus bătrânului. Gândul ăsta o liniştea, îi uşura cât de cât sufletul. Ultima ei complicitate cu bunicul…

Doar toată suflarea familiei ştia că Anastase Ruzmănică fusese un bărbat aprig şi nestăpânit. În ultimii ani de viaţă bunica Profira, a doua lui nevastă, nu se mai putea reţine să nu-l ponegrească în faţa cui se nimerea. Nu-l mai scotea din „curvaru ăl bătrân”. El n-avea treabă cu bombănelile ei, o lăsa să turuie verzi şi uscate şi-şi vedea liniştit de treburi. Trăise bine până la cincizeci de ani, pentru el casa fusese casă, chit că avea ibovnice pe şapte sate. Nu se uita la bani când îi venea lui bine să chefuiască, dar ştia şi să-i strângă. Muncea pe rupte. Apoi venise colectivizarea. Se ascunsese şi el prin păduri, în beciuri şi bordeie de pământ, ca mulţi alţii. L-au urmărit şi l-au prins. L-au bătut şi l-au obligat să semneze.

Din ziua în care i-au luat pământul, caii, plugurile, maşina nemţească de recoltat cartofi n-a mai fost om. Ceva se frânsese în el. Uitase parcă şi să se spele şi să mănânce şi să râdă. Bea cu cine se nimerea la bufetul din sat, se pârţâia de faţă cu toată lumea, scuipa tot timpul şi înjura printre dinţi. N-a mai vrut să se tundă şi să se bărbierească, în doar câţiva ani îşi pierduse aproape toţi dinţii dar nici n-a vrut să audă de proteză. N-a putut îndura bătaia de joc a oamenilor (semăna tot mai mult cu un călugăr smintit) şi după un timp şi-a ras barba, încet-încet, obrajii i s-au scofâlcit, sprâncenele cărunte au început să i se zburlească, buzele i s-au tras tot mai înăuntrul gurii, nasul i s-a lungit plin de fire sârmoase de păr. îmbătrânea ca o babă şi nefiresc de repede. Se acrise de tot. Singura lui iubire era micuţa Leontina, nepoată-sa, pe care vara o purta peste tot după el, pe câmpul cu cartofi, prin pajiştile

cu ciuperci şi tufe de alun, dar şi prin crâşmele satului. Câteodată o suia pe spinarea lui Cezar, un cal bătrân şi blând care a murit orb, şi o ducea la plimbare până în marginea aşezării, lângă cărămidăriile ţiganilor din Tabără.

Apoi timpul a trecut şi ea a devenit domnişoară. Venea acasă rar, doar în vacanţe, şi nu mai simţea ca altă dată nevoia să-l vadă pe bunicul Tase. Însă de câte ori şi-l amintea pe Cezar, calul care o purtase de atâtea ori în spinare, o podidea plânsul.

Şi chiar şi acum, intrând în curtea bunicului, cu buchetul de flori în mână, şi gândindu-se că el a murit şi n-o să-i mai simtă niciodată palma aspră mângâindu-i creştetul, ar fi plâns nu pentru moartea lui, ci pentru că în grajdul gol – în care seara se mai adăposteau trei-patru găini rebegite – coada lui Cezar nu mai şfichiuia aerul, ferindu-i burta de muşte.

Vizitele ei tot mai dese acasă la Oraviţan, sporovăind cu Marusia verzi şi uscate… De unde această atracţie? De ce îi plăcea pe vremea aceea să asculte *Katiuşa*? S-ar fi putut gândi cel mult la o sensibilitate a ei particulară

pentru limba şi muzica rusă, nimic altceva. Nu se putea însă lăuda cu o astfel de înzestrare, la rusă avusese note proaste.

Fusese şi ea un soi de personaj din bancul ăla cu elevul şi profesorul: *Samaliot mişto zburaiet*.

— *Eta vraja ne ţinaiet*! şi de multe ori, la internat, în miştocăreala lor tâmpită, de fete care se simt bine când îşi dau în petic, făcuse şi ea pe nebuna cu formule de genul *Kakaia situaţia*? *Kakoi celavek*? *Spasibo*, *Saşa*, *naşa ucitelniţa*! *Şto eto aceasta*? *Davaikarandaş că ia pişu*. Iată, îşi aminteşte acum până şi o poezie pionierească învăţată la ora de rusă, în clasa a V-a şi pe care Marusia, la rândul ei, o ţinea minte din primii ei ani de şcoală moscovită. Nevasta antrenorului i-o recitase cu mare emoţie, cu privirea pierdută într-o depărtare numai de ea ştiută, iar ei îi plăcuse încă o dată muzica mobilizatoare a versurilor:

Mî Pervoie maia vstreceaem. *Na plosceadi mî idiom*. *Mî v baraban udarim I pensiu zapaiom*.

Mî krasnîifâag padnimaem I kriknem vse: – *Ura*! *Da zdmvstruiet rodnaia, Liubimaia strana*!

Într-adevăr, ca elevă de şcoală generală, participase şi ea la demonstraţiile de 7 noiembrie şi l Mai, cu cravata roşie la gât, scandând lozinci şi cântând cântece pioniereşti, îi plăcuse, pe cuvânt că-i plăcuse. Un spectacol care-i furnica pielea! Nu există copil să nu iubească circul, sărbătoarea, ieşirea din obişnuit. Când la şcoală profesoara de limba rusă le cerea să şi traducă textele pe care le citeau, în clasă începea febrilitatea căutării prin caietele-vocabular. Şi ce foşnet, ce zarvă prin bănci! Se luau în serios şi se simţeau liberi…

Ea rămânea de fiecare dată cu gura căscată descoperind că lumea prezentată acolo, în manualul de *Ruskii iazâk*, era aproape aceeaşi cu lumea din cartea ei de citire din clasele primare. Şi pionierii sovietici se jucau cu mingea în pauze, mergeau în tabere la mare, hrăneau pisicuţa cu lapte, alergau cu căţelul pe malul gârlei, scriau pe tablă propoziţii cu ţara şi partidul, se aşezau pe scaun, la masă, şi alcătuiau compuneri despre părinţii lor care

munceau cu spor, răspundeau la lecţia despre Lenin şi Smolnîi şi-aveau păduri umbroase pantofi făcuţi cu cremă zăcăminte bogate lanuri de grâu haine de uniformă *bleu marin* livezi lopeţi fabrici furnale sonde steaguri roşii trompete biciclete undiţe trotinete penare ceasuri cu sonerie care îi trezeau dimineaţa să facă gimnastica de înviorare. Dar era posibil aşa ceva, ca două ţări, una mare şi alta mică, să semene ca două picături de apă? Uite că era posibil! şi cât de posibil! pentru că şi pionierii sovietici învăţau poezii (dar ce poezii! mult mai mobilizatoare!), beau dimineaţa cafea cu lapte (în timp ce copiii negri din Africa, săracii!...), creşteau porumbei (mult mai bine dresaţi), ajutau bătrânii să treacă strada, mâncau cireşe şi pere (dar cât de mari!), îngrijeau viermii de mătase (cu câtă dragoste!), deschideau geamul trenului şi făceau cu mâna (fără să obosească niciun pic!), desenau hărţi (toate colorate cu roşu), răsuceau globul pământesc pentru a învăţa continentele (şi nu le mai uitau toată viaţa). Şi ei făceau şedinţe de grupă şi de detaşament, mergeau la magazin după cumpărături, ajutându-şi mama în gospodărie, vizitau cooperative agricole de producţie, îşi puneau cărţile şi caietele în ghiozdan pentru a doua zi, culegeau spice, se dădeau iarna cu sania pe der-delusul special amenajat, şi ei aveau un bunic care citea ziarul (dar ce ziar plin de învăţăminte!) şi o bunică ce spunea povesti şi împletea mănuşi pentru nepoţi.

De la minunaţii pionieri sovietici ei aveau multe de învăţat, aşa le explica tovarăşa profesoară Liuba Mohora, o ochelaristă mioapă, mititică şi agitată, fără nicio autoritate (pe care, de câte Ori trecea printre bănci, copiii o stropeau cu cerneala din stilouri pe bluză şi fustă, de sus până jos), plimbându-se prin clasă şi comandându-le înainte de cântec: *raz*, *dva*, *în i*, ca o găinuşă mândră de oul pe care urma să-l facă.

Leontina îşi aminteşte acum (e o după-amiază însorită de vară şi ea e „ofiţer de serviciu” la judeţeană de partid din S., are în faţă un ziar deschis cu ultima cuvântare a celui mai iubit fiu al poporului, ar trebui să

facă un conspect, dar mintea îi zboară aiurea) nu doar numele profesoarei ei de rusă din şcoală generală, ci şi faptul că într-o primăvară, înălţată în vârful unei piramide de trupuri (colegii ei de şcoală, toţi în maiouri şi şorturi, Doamne şi ce frig era!), în faţa tribunei oficiale din orăşelul de lângă satul ei, urmărită de feţele grave ale unor bărbaţi care făceau eforturi vizibile să pară importanţi, ea recitase o strofă dintr-o poezie de Eugen Frunză, o strofă solemnă, plină de patosul şi adevărul acelor vremuri, pe care n-a uitat-o nici acum:

Măreţ pământ al patriei iubite, De steaua libertăţii luminat, Cu sprijinul poporului sovietic Din jugul greu pe veci te-am liberat.

Dar gândurile ei au început s-o ia razna. Citeşte ce citeşte din ziar, se opreşte, priveşte pozele cu tribuna oficială, se uită îndelung la poza lui minuţios curăţată de cute şi riduri, revine, o salivă amară îi umple gura, regăseşte rândurile, încearcă să meargă mai departe, se împiedică în cuvinte, alunecă pe suprafaţa lor lucioasă, se scufundă în rumeguşul lor înecă-se lasă sufocată de praful lor roşu de zgură şi deodată mintea ei sare, ca un ac de patefon pe o placă stricată, în şanţurile unui alt cântec, format întâmplător în carnea creierului ei ca un pârâiaş după ploaie. Ah, unde era acum Paraschiv? De ce o cuprindea aceeaşi spaimă, de ce şi-l amintea?

Ocupată de bătrânele în haine negre, vorbind în şoaptă aşezate cuminţi pe scaunele desperecheate împrumutate de prin vecini, camera din faţă a bunicilor (pe care şi-o amintea atât de bine din copilărie) o întâmpină cu un miros discret, mult prea discret (şi ea simţea mirosul ăsta ca pe o insatisfacţie a ei personală) de putrefacţie. Nu era apăsătoarea fadoare a florilor uitate zile întregi, cu vârfurile tulpinilor deja putrezite, în apa lor verzuie, băloasă. Nu era nici mirosul mănunchiurilor cenuşii de cânepă puse la topit în iazul morii, acel miros greţos din copilărie pe care mintea ei continua să-l asocieze, de câte ori şi-l amintea, cu spaima de lipitori, şi nu era nici duhoarea pisicii moarte aruncate de un vecin mai al

dracului într-un colţ al grădinii şi pe care ea a descoperit-o scârbită, împiedicându-se de stârvul ei tărcat, într-o zi când s-a dus să rupă din strat castraveţi pentru salată. Era mirosul dulceag de trup uman în descompunere, un miros ireal şi ameninţător tocmai prin lipsa lui de consistenţă.

Puse calele albe, ca de lapte închegat, lângă obrazul bunicului, îşi făcu grăbită cruce şi aprinse lumânarea pe care o aşeză apoi în stativul de la capătul sicriului, cu nenumăratele lui orificii, îngălate într-o scursură opacă, murdară. Pe o măsuţă, lângă stativ, văzu un vas emailat plin cu boabe de porumb în care ardeau alte lumінări galbene. Se strânsese des rulă lume. Urmau poate clipele cele mai grele, cele câteva, minute de reculegere în faţa trupului inert din sicriu, în care toată lumea, inclusiv maică-sa, prăbuşită de durere pe un scaun, va fi cu ochii pe ea.

N-avea însă nevoie să joace niciun rol. I se făcuse cald, lacrimile îi curgeau liniştite pe obraz, fără să ştie de ce. Capul tras parcă într-o peliculă unsuroasă al mortului din sicriu avea ceva de obiect artificial, îi privea ţeasta pe jumătate pleşuvă, galbenă ca de piatră şlefuită, cu puful prea subţire al părului din jurul tâmplelor, cu mustaţa rară, căruntă, uşoară ca un abur – un element de recuzită de evident prost gust.

lipit stângaci dedesubtul nărilor. Pleoapele ochilor închişi luceau stins, fără gene, cerate şi ele, fibrilate de capilare verzui ca pieliţa unor ouşoare fără coajă. Şi gura lui uşor căscată, nasul numai zgârciuri şi coborând abrupt către buza superioară, bărbia îndreptată înspre buza de dedesubt, subţire ca o dungă.

Nu mai putea să-l privească, nici nu îndrăznea să sus-i ine. Trebuia să fie tare, să ţină capul cât mai mult plecat, până! a senzaţia că o greutate nedefinită îi presează vertebrele cer-i icale. Îşi ştergea des obrajii şi ochii ei verzi trimiteau pe sub neoapele coborâte fulgere scurte, umede. Liniştea încordată n încăperii o făcea să tremure de neputinţă.

Apoi a ieşit în curte, între zidurile celor două rânduri

de case, în soarele năucitor al amiezii. Sub o fereastră acoperită pe din afară cu o bucată de pânză neagră era înfiptă în pământ o creangă rămuroasă de măr, cu fructe verzi şi pricăjite, în care două femei puneau colaci, covrigi, căni de lut, batiste cu câte o monedă înnodată în colţ. Tocmai în mijlocul curţii, aproape de intrarea în şură, fierbea pe o vatră improvizată de cărămizi o oală imensă cu ciorbă. O voce de bărbat striga: „No, acuma m-am dus după popă!”

La umbra prunilor de lângă gardul grădinii zări câteva mese lungi de brad, puse una peste alta, şi lângă ele bănci la fel de lungi. Fuseseră descărcate din căruţa care tocmai ieşea pe poartă. Cel care strigase avea într-o mână un bici cu ciucur roşu. Era chel şi pielea netedă a capului îi lucea în soare. S-a uitat după el şi arunci a descoperit, rezemată de zidul de lângă trepetele ce duceau în camera mare cu sicriul bunicului, crucea galbenă de lemn. Îşi simţea sufletul la fel de rece ca atunci când intrase pe poartă. Curtea i se părea un loc străin. Avea senzaţia că urmăreşte o scenă de film, că ea devenise o spectatoare invizibilă care putea trece nestingherită prin cadru.

Trecea prin cadru. Oala de pe vatra de cărămizi era supravegheată de o femeie grasă, încinsă peste fusta neagră °u un şorţ înflorat. Pe cap purta o basma decolorată, mai mult cenuşie decât neagră, care îi acoperea toată fruntea. Faţa albă ca aluatul, buzele fără sânge şi ochii duşi în fundul capului.

N-o cunoştea. O vedea cum îşi şterge întruna obrajii transpiraţi şi cum amestecă cu polonicul în vasul de pe foc.

Apoi pe poarta şurii a ţâşnit un copil în pantaloni scurţi cu bretele. Avea o chică deasă şi blondă şi urmărea un căţe-landru cafeniu, cu părul sârmos. Animalul alerga în salturi, se oprea, lătra, se arunca cu botul spre pieptul băiatului, o lua din nou la fugă. „Ionică, mă, păi ce ţi-am spus io ţie, să aduci nişte lemne din sură, fi-ţi-ar al dracu’ câinele ăla! „striga femeia de lângă foc. Celelalte două femei tocmai terminau de împodobit creanga de măr şi

ridicau de jos coşurile goale de răchită. „Lasă că vin io să te-ajut, Anetă!” se oferea una din ele. „Uite-o şi pe donşoara”, spunea cealaltă, descoperind-o în spatele ei pe Leontina. „Apăi să ştii, donşoară, că atâta te-a tot pomenit. N-a vrut să moară fără să te vază şi uite că n-a apucat!” Ea îşi strânsese batista în pumn şi îşi simţea pielea picioarelor iritată de ciorapii negri sintetici. „Şi mie îmi pare rău, Dumnezeu să-l ierte...” a îngăimat. Toată lumea tăcea iar ochii copilului o priveau cu insistenţă. „Nu mi-e prea bine. Am ieşit să iau puţin aer...” a mai adăugat şi a pornit hotărâtă printre straturile de flori către poarta grădinii.

Titlu

NOTA AUCTORIS

Era vară şi mă aflam în gara unui orăşel din Transilvania, aşteptam trenul. Sosisem prea devreme, mă plimbam pe peron şi mă gândeam cu neplăcere la garnitura mizerabilă în care trebuia să urc, printre ţărani şi papornițe, sacoşe de vinilin şi muncitori abulici, cu mintea înecată în *bitter* şi bere. Păşeam surescitat pe cimentul cariat al peronului, simţeam că trebuie să urinez, o bere băusem şi eu pe o terasă urâtă şi pustie în drumul spre gară. Să folosesc closetul trenului care trebuia să apară în câteva minute? Numai când mă gândeam la eventualitatea asta, şi mă lua cu frig. De aceea am căutat locul cu pricina acolo, în gară. N-a fost greu să-l descopăr. Soarele năucitor de peste zi făcuse şi mai penetrante şi mai insuportabile toate mirosurile. Am părăsit peronul, am dat de o alee cu pietriş, eram pe drumul cel bun. Muştele leneşe cu aripioare albastre bâzâiau îmbătate de dulceaţa urinei şi consistenţa fetidă a materiei prin care-şi tăvăliseră piciorușele. Cabina pentru bărbaţi era închisă, nu mai avea nici clanţă. Nimeni în jur, lumea era ascunsă în aerul putred şi vag răcoros al sălii de aşteptare. Am împins cu piciorul uşa compartimentului pentru femei. Acelaşi miros trăsnitor de dejecţii umane, aceleaşi urme de degete întinzând pe pereţii de faianţă aceeaşi materie cafenie. Aceiaşi aburi iuţi de amoniac cotropindu-ţi fără scăpare alveolele. Nu mi-era greaţă, dar m-am simţit brusc

dezgustat de propriul meu trup – un fel de burduf de carne plin cu toate mizeriile din lume. Nu era prima dată când descoperem în mine această stare.

Clasicul veceu turcesc, fără scaun, al gărilor din scumpa noastră patrie, cu lăcaşurile striate pentru tălpi. Priveam pe reţii. Vedeam inscripţiile. Aproape aceleaşi inscripţii, încremenisem acolo, pierdut între oroare şi fascinaţie. Aceleaşi oferte, aceleaşi promisiuni, aceeaşi dorinţă de a o face în toate felurile şi în toate locurile, prin toate orificiile, aceleaşi şi aceleaşi obscenităţi mâzgălite pe pereţi de anonime mâini feminine. Cum puteau arăta aceste mâini? Unele litere erau nişte semne ilizibile, aflate undeva la marginea analfabetismului, altele se aşterneau pe var la înălţimea ochilor mei cu siguranţa scrisului tehnic, îndelung exersat.

Stupoarea îmi bloca orice reacţiei. Experienţa mea de viaţă lăsa mult de dorit. Eram un om matur, împlinisem de mult 30 de ani şi nu-mi venea să cred. Nu ştiusem să fiu atent la ceea ce se întâmpla în jurul meu, nu ştiusem să văd cele mai simple lucruri. Am înţeles acolo, în gara din vara aceea, că-n jurul meu totul se reducea la aceeaşi obsesie şi că singura diferenţă ţinea de situarea sexului: înăuntru sau în afară. Golul sexului dinăuntru – teaca sexului din afară. Plus frecările de rigoare. Ceva din idealismul meu feminin s-a prăbuşit atunci. Nu pot să spun că iremediabil. Dar n-aş putea să explic nici acum, după atâţia ani, de ce acele mesaje aşternute imperativ pe pereţii incintei publice numite W.C. FEMEI mi s-au părut mult mai descumpănitoare decât tot ceea ce-mi fusese dat să citesc până atunci pe garduri, pe spetezele băncilor din parcuri sau prin unele cărţi clandestine, cu copertele rupte şi marginile paginilor unsuroase, care începuseră să circule în cercul meu de prieteni spre sfârşitul adolescenţei. Văzusem şi eu în copilărie garduri şi ziduri dosnice de case sau, în vacanţa mare, pereţii şcolii pe care scria mare cu creta PIZDĂ sau PULĂ, citisem în studenţie câteva romane pornografice franţuzeşti scrise fără nicio perdea. Ştiam exact ce porcării sunt mâzgălite pe pupitrele

amfiteatrelor, ştiam ce scriu toţi bărbaţii din lume în WC-urile lor de bărbaţi care urinează la rădăcina zidurilor şi care în lipsa unei femei se masturbează isteric pe colacul veceului din baie. Dar latura de vulgaritate sexuală a naturii feminine îmi scăpa, îmi scapă şi acum.

Mi-am tras fermoarul de la şliţ şi am ieşit. Venea trenul. Descopeream în mine o stare destul de urâtă, un fel de dezamăgire ruinătoare pe care n-o mai cunoscusem niciodată până atunci, înţelegeam ca un prost că şi în natura feminină există zone de vulgaritate, murdărie şi instinctualitate brutală. Deşi mai târziu, de-a lungul anilor, pe măsură ce mă gândeam la ce descoperisem în acea mică gară transilvană, mi-am dat seama că exagerasem mult şocul acelor inscripţii şi că nu vulgaritatea naturii feminine alcătuia substanţa revelaţiei mele. Nu era vorba de aşa ceva, ci de un adevăr cu mult mai fin şi-aş zice – cu mult mai normal.

Îmi pare rău, am să devin abstract, dar simt nevoia să spun că femeia nu e prin definiţie o fiinţă pasivă şi gingaşă, cum ne place nouă bărbaţilor să credem. Puritatea naturii feminine nici n-ar fi cu putinţă decât ca rezultat al unei îndelungi decantări. Obscenitatea stă în chip firesc la baza acestei purităţi, aşa cum alcoolul cel mai curat se naşte din fructele terciuite, dospite în borşul scârbos din vasul alambicului. Puritatea naturii feminine, ca şi sfinţenia pustnicilor, se înalţă pe un strat originar de murdărie şi animalitate. Aşa suntem făcuţi noi, oamenii, înclinaţia lubrică, impudoarea şi neruşinarea sunt peste tot, şi în aerul care îmbracă cele mai fine epiderme, şi dedesubtul celor mai vaporoase rochii. Iată de ce întotdeauna e nevoie de un Dumnezeu.

Am intrat într-un compartiment. Am salutat. Singurul pasager era o femeie tânără, volubilă şi inteligentă, fără prejudecăţi, cum aveam să constat doar în câteva minute. Terminase psihologia, era întreţinuta unui tip cu bani şi se simţea bine aşa. La un moment dat, dintr-una într-alta, am avut curajul să-i mărturisesc stupoarea ce mă cuprinsese în faţa mâzgăliturilor de pe pereţi. A fost de acord cu mine,

a calificat şi ea aceste obiceiuri ca oribile, dar cu o convingere artificială, de femeie predispusă purului libertinaj teoretic, care nu urmărea decât să-mi facă mie plăcere. De fapt, toate acele chemări, provocări, propuneri şi promisiuni ei i se păreau fireşti. Am intuit imediat asta. Aveam în faţă un adevărat psiholog. În fond, inscripţiile acelea îi aparţineau şi ei, făceau în mod firesc parte şi din mediul ei sexual şi poate că şi ea nutrea o admiraţie secretă pentru vulgaritatea femeilor, aşa cum nici mie nu-mi displace vulgaritatea scabroasă a bărbaţilor dintr-o bucată.

Mărturisesc aici că alături de această categorie de bărbaţi mă simt mai apărat, pentru că astfel mă pot considera şi eu un mic ticălos supus greşelii ca şi ei şi astfel conştiinţa mea se linişteşte. Dar am fost şocat să constat, în momentul în care ne-am despărţit, la coborârea din tren – tovarăşa mea de compartiment fiind întâmpinată de un bărbat elegant, cu gesturi protectoare, şi eu luând-o agale pe scările ce duceau la pasajul subteran al gării – că modul ei de a gândi era chiar modul meu de a gândi, în ciuda diferenţei de sex. Mergeam prin lumina chioară a culoarului pustiu, prin mirosul stătut de urină şi substanţe dezinfectante, ocoleam măturătoarele în salopete subţiri de doc ieşite la curăţenia de noapte, şi mă gândeam la ceea ce descoperisem. A mai trecut o vreme, am publicat câteva cărţi. Cuvintele referitoare la sex şi fiziologia iubirii mi se tăiau din manuscrise, îmbătrâneam şi într-o bună zi mi-am spus că n-ar trebui să-mi fie prea greu să ies o vreme din natura mea masculină, cu toate prejudecăţile ei, pentru a încerca să aflu ce înseamnă să îmbraci, scriind o carte, pielea celeilalte naturi. Mă gândeam la o carte atât de necruţătoare şi de directă, încât să mi se facă ruşine de toată lumea, mai ales de femeile care m-au cunoscut ca pe un bărbat tandru şi pudic. Iar acum e o zi însorită de mai şi eu am împlinit de mult 40 de ani. Continuu să scriu cartea asta.

titlu

PRORSUS

Am avut-o elevă, ce să vă spun mai mult, nu era deloc proastă, *şi* nu era o din aia, să să nu ştiu ce cu băieţii… Nu, era o fată chiar elegantă, şi respectuoasă, atentă la ore. Mie în niciun caz nu mi-a făcut probleme, n-am prins-o copiind niciodată. Păi dragă, erau în clasa ei unele ca nişte vaci, vaci pur şi simplu. Nesimţite, dragă, şi proaaaste!… Să te ferească Dumnezeu! Da' nu Leontina. Io una n-am ce să-i reproşez, purta cordeluţă, avea ciorapi de aţă, saluta, nu stătea cu mâinile în buzunare, nu se trăgea cu hăndrălăii pe coridoare. N-a fost o elevă model, da' nicio d-aia… Dragă, şi orice-ar zice lumea, că am auzit şi io tot felul de bârfe, asta n-avea în creieri numa hormoni, ca tâmpitele alealalte, s-o vezi că umblă toată ziua după… pardon de expresie! Era o fată cuminte, ştiu ce spun, ambiţioasă foc, cu spiritu dreptăţii, nemulţumită de ea şi asta era bine, că era curată, era civilizată, bine crescută, modestă, simţită, curată, cu unghiile tăiate frumos, tot liceul ea n-a ştiut ce-i aia ojă, purta bentiţă, da. Sigur că da. Eee, şi că-i mai cădea ei bretonu în ochi, că-i plăcea să poarte breton, ce să-i faci, fiecare are câte ceva!… Da' ce păăăr avea fata asta!… Coajă de castană coaptă, nu alta, şi bogaaat, frumooos, o invidiam pentru păru ăsta. Când le dădeam extemporal, mă uitam la ea, să fi avut şi io păru ei! Da' nu le poţi avea pe toate, nu le poţi… Asta îmi zice mereu bărbatu-meu, îi fi, care şi el o ştie…

Păi Leontina a şi stat la noi în casă vreo trei luni, la sfârşitul clasei a XII-a, mi se făcuse milă *de* ea, ajunsese slabă ca o scândură, era surmenată, că nu se poate şi carte şi sport, şi ea săraca le făcea pe amândouă… A avut ea atunci şi un ne

— F, V

efe-/pe caz, nu ştiu *şi* nici n-am vrut să aflu, poate ceva cu taică-său care făcuse puşcărie şi care după ce s-a-ntors de-acolo le-a părăsit şi pe ea şi pe mă-sa, că nici bani pentru meditaţii nu-i mai trimitea… Şi fata n-a mai putut, făcea pregătire cu Mă-linaş, cel mai bun profesor, nu mai avea cu ce, asta cred io, că ea în primu' an nici n-a intrat la facultate… Aşa am auzit. Da' cât a stat la noi, n-am ce să-i

reproşez, mă ajuta să duc caietele de teză, să-ntind rufele în pod la uscat, că ştii, io cu sciatica mea mă mişc greu... Ba şi cu Titi, în grădină, îl ajuta să ude florile, să dea mâncare la găini... Şi Greavu ăsta al meu: Leo în sus, Leo în jos (că noi aşa îi spuneam), o mânca din ochi, de parcă era fata noastră. Aşa-i când n-ai copii... Da' mă şi intriga fata asta, era prea altfel, zău, nu ştiu cum, părea să ştie mai multe decât ştie, avea în ea un fel de mândrie... Ziceai că ei nu-i pasă de nimic şi că îţi face o favoare, că ea e mai cu moţ decât toţi. Da' asta numa după *ce-o* cunoşteai bine. Că nu pot să nu spun, era şi un pic cam şmecheră. Deh, ca oinu printre străini!... însă ambiţioaaasă!... Ambiţioasă foc. Titi o aprecia mult. Ba de câteva ori s-a şi dus s-o vadă pe teren, că ea juca baschet... Am văzut-o şi io, era talentată, era ca un băiat, nu ştiu de unde atâta putere la ea... Şi să nu mai tot dea lumea din clanţă, că ce ştiu io despre profesoru de sport, porcu' şi lăudărosu de Oraviţan, nu ştie nimeni. Păi ce, crezi că nu s-a dat şi la mine? (Greavu al meu nu ştie nici acum, că mi-a fost şi ruşine să-i spun...) Nu mi-a pus mâna unde nu trebuie? L-am pârât la nevastă şi s-a liniştit. I-am spus la rusoaica aia a lui că dacă nu-i în stare să şi-l ţie acasă io îl plesnesc peste bot. Aşa că nu ştiu cu săraca Leontina, Leo îi ziceam noi, ce-a fost, ce n-a fost, că ce putea ea să facă şi dac-a fost... A terminat liceu şi n-am mai văzut-o. Cine ştie pe unde se chinuie săraca!... La cât e viaţa asta de grea... O vecină mi-a spus într-o zi că a văzut-o pe stradă. Da' io nu cred, poate a confundat-o... Titi mereu îşi aduce aminte de ea, i-a părut rău c-a plecat... Pentru că cine ştie, cum n-avem noi copii, până la urmă o şi înfiam...

Trecea pe lângă tubul de beton al fântânii de care era rezemată o coroană de cetină cu garoafe roşii şi albe şi cu lente gălbui de mătase. Abia acum ar fi plâns cu adevărat. Ştia că are dreptate şi că totul era un joc fals, un fel de teatru cu păpuşi de lemn. Mai mare decât toate e frica. Preţuirea pentru cel dispărut... frica de spiritul mortului... Nu există frică mai mare! În astfel de ocazii toţi au gesturi mecanice şi priviri fixe, calcă cu paşi măsuraţi şi se uită

unii la alţii ca nişte spectre. Sângele le-a fugit din obraji şi vocea lor e gravă, şoptită, înăbuşită în interiorul pieptului, vorbele se îngroapă într-un şi oi de bolboroseală smerită, solemnă.

„Dumnezeu să-l ierte!” „Dumnezeu să-l odihnească!” şoptesc bătrânele cu gura ştirbă, moşii cu încheieturile ţepene, bărbaţii cu mustaţa căruntă şi nevestele în putere. Mortul trebuie să plece liniştit de pe lume, fără regrete, fără datorii, fără dorinţe, fără nădejdi, împăcat, rupt de toţi şi de toate, nu rât ca un copil nou-născut. Şi fără să mai tulbure viaţa celor care rămân... Frământa fără rost într-un pumn batista umedă. Păşea deja prin iarba grasă a pajiştii, auzeaţ ariitul cosaşilor, bâzntul musculiţelor, zumzetul gros al bondarilor şi din când în când cârâitul unei ciori pe care o şi descoperi imediat în vârful unui prun, pe o creangă uscată.

Înainta *pe* potecă, trecu pârleazul grădinii, se aşeză pe un I rutierii retezat de la baza dealului de sub pădure. Avea acum în faţă acoperişurile celor două rânduri de case, vedea din când ic: când câte o căruţă cu cai trecând pe strada principală. Era *o.* i frumoasă şi oamenii se duceau la strâns finul, în spatele auzea foşnetul tufelor bătrâne de păducel cu fructele încă l – or. /i. O acopereau cu umbra lor vânătă, amăruie şi, aşa cum – f Itvi acolo, cu picioarele întinse în faţă şi capul retras între i „ieri, epuizată de îmbrăţişările nopţii şi lipsită de orice apă! →; <\ Leontina începu să picotească, să suprapună sunetele în jur peste sunetele din mintea ei şi în cele din urmă adormi. Îl visa pe Tăvică, prietenul ei din copilărie. Băiatul se căţăra într-un copac, agil ca o maimuţă. Dar şi ea era o maimuţă cu braţele zgâriate şi cu faţa murdară de zeama murelor. fugea cu Tăvică prin pădure, pe urmele lor gonea vântul şi vântul avea labe mari de căpcăun. Se ascundeau de el în copaci, aveau agilitatea veveriţelor, îndemânarea puiului de jder care-şi înfige gheruţele în trunchiul bradului şi se pierde în sus printre cetini. El întâi, apoi ea. Tăvică era îmbrăcat într-o pereche de şpilhozeni largi, din care picioarele lui arămii le şeau ca nişte beţe. Ea se uita

la gleznele lui oţelite de fugă şi sărituri, urca cu privirea în sus pe sfoara pulpelor şi-ntre picioare, în umbră, îi zărea puţulica de copil ca un ciot chircit de carne. Deasupra, între frunzele fagului, Tăvică tipa, făcându-i în ciudă: Nu mă prinzi! Nu mă prinzi! apoi cu o voce lălăită, cântată, în doi timpi:

Ţi-na prosto-vina! *Tina puto-rina*! *Tina umflă-ţina*! *Tina nu mă prinde*! *Tina nu m-ajun-ge*!

Şi ea se lipea de scoarţa copacului, punea mâna pe o creangă, piciorul pe alta, urca, pieptul i se freca de epiderma plină de crăpături, mugurii pieptului ei erau fierbinţi, palmele amorţite. De sus se uitau împreună, ca nişte cercetaşi, la tot ceea ce li se părea lor important. Vedeau printre tulpinile de pin de la marginea pădurii limba de apă neagră a râului şi primele case ale satului. Asta e casa lui Arnăut. Şi asta e casa lui Briotă. Acolo stă Gobjilă şi lângă el Miclăuş. Şi lângă el Bobinca şi lângă el Răcaru. Apoi o grădină fără casă, moara, gaterul, şura lui Trancotă, şura lui Muşat, şi căsuţa lui Ghinea, şi livada cu pomi a naşului ei Bucerzan. Se plictiseau să identifice casele şi se mutau cu privirea mai sus, la Piatra Albă, o stâncă înaltă, cu o mică adâncitură la bază, în care te puteai adăposti de ploaie. Pe stâncă erau scrise prostii, toţi copiii ştiau că acolo sunt scrise cele mai mari prostii din lume. Unele cu creionul, altele cu fum de luminare, unele zgâriate cu cuiul, altele cu creta furată de la şcoală. Dar cel mai mult lor le plăcea să se uite de sus la balta înconjurată de papură, trestie, arini pitici, tufe de soc şi răchită. Vedeau acolo broaştele care săreau de pe mal, libelulele cu aripi de sticlă albastră, păsări care ciuguleau în mocirlă, din când în când câte un şarpe cu burta galbenă, lucios ca o curea.

Acum ea se ţinea de o ramură şi plonja cu privirea peste creţurile vânzolite de adieri ale apei. În mijlocul apei stătea; întins pe spate bunicul. Plutea cu ochii deschişi fără să facănici o mişcare. N-avea curajul să-şi desprindă privirea de Io\ cui acela, o săgeată îi trecuse prin inimă, o mie de săgeţi îi străbăteau tălpile. Corpul bunicului se

clătina încet deasupra apei ca o păpuşă de cauciuc. Apoi a început să se scufunde, îi dispăreau sub apă pieptul, mâinile, bărbia, gura, nasul, nu-l mai vedea. Şi deodată pânza apei s-a spart şi capul bunicului a ţâşnit în sus şi a deschis gura. N-a înţeles ce striga, s-a speriat atât de tare, că şi-a pierdut echilibrul. Cădea printre crengile fagului ca un animal împuşcat. Fata îi sângera şi i se făcuse atât de cald, că a deschis ochii. „Tanti, a zis mama matale să vii, că acuşi vine popa”, s-a repezit să-i spună copilul blond din faţa sa, pe care-l văzuse mai devreme în curte alergând câinele.

Sâmbătă. Fereastra deschisă. Dormitorul comun. 7 paturi. Liniştea lichefiată, liniştea ca o apă în care tac scufundate păturile, noptierele, hainele, tenişii murdari de sub pat, linguriţa nichelată cu urme de gem uscat de pe noptiera supraaglomerată de toate mărunţişurile din lume, inclusiv scobitori, sâmburi de prună, cercei de tablă şi bucăţi de cretă colorată. Cu dinţii strânşi şi o senzaţie continuă de leşin care-ţi coboară din creştetul capului prin ascunzişurile medulare şi se opreşte catifelată, greţoasă, în pliurile senzitive ale sfincterului. O oprire în loc a minţii tale, şi ochii imobili, ca de şarpe dresat, de parcă astfel de clipe ţi-ar putea spune ceva despre anii ce vor veni.

De parcă internatul pustiu, cu fetele ieşite în oraş sau plecate acasă, prin sate, după provizii de slănină şi brânză şi schimburi de lenjerie curată, ar fi o imensă pistă de zbor. Tu peste zece ani. Te şi vedeai locuind într-o casă mare, cu un living enorm, însorit, cu ferestre uriaşe, aproape înlocuind pereţii, cu fotolii pluşate, încăpătoare, în culori pastelate, nespus de comode, şi camere acoperite de covoare adânci şi curate pe care să calci cu picioarele goale, pe care să umbli în ciorapii tăi de mătase fumurie primiţi din Grecia de o vecină din sat şi cumpăraţi de mama ta ca dar pentru ziua de naştere, da, să dansezi îmbătată de muzică şi confort, aşa cum a fost la petrecerea lui Ghiuri Nemeş, barosanul dintr-a doişpea, fiul procurorului-şef pe judeţ, atunci ai intrat pentru prima dată într-o vilă construită şi aranjată după standarde

occidentale şi vila asta a devenit în mintea ta modelul absolut al bunăstării.

Dansul şi muzica, *bluesuri* şi *rockuri*, o pronunţată senzaţie de beţie, oglinzile şi lampadarele de cristal, ochii închişi, braţele ce-ţi încolăcesc gârul, îmbrăţişările cu Ghiuri pe divanul de piele, buzele arse, votca *cujuice degrapefruit* şi golul din stomac. Iată baia strălucitoare, cu pardoseala albastră de plută şi pereţii lucioşi, insuportabil de curaţi, năpădiţi şi ei de acelaşi albastru care păleşte înălţându-se spre tavanul cu nori pufoşi, dolofani, învolburaţi, bombastici, rotocoale şi rotocoale de nori, spumă şi abur gros, virginal, cerul alburiu al tavanului spre care ai ridicat uluită ochii, cu fesele încremenite pe colacul de stejar, şi atunci ai simţit pentru prima oară nodul din gât.

Atunci ai înţeles şi mai bine mizeria în care te scăldai, urâţenia lumii tale de fată născută la ţară, înfiorătoarea banalitate a traiului de internat, o nouă dorinţă de fugă ţi-a realimentat venele, nu mai puteai să înduri atmosfera idilică a sălii de baie şi te-ai simţit condamnată, dispreţuită, zdrobită, aruncată la marginea marginii, călcată în picioare ca un om călcat în picioare în plină stradă, strivită, anulată, scuipată, murdărită, ruptă-n bucăţi şi-mproşcată cu zoaie, bătută cu frânghia de rufe, pocnită peste moacă cu MĂTUROIUL CU CARE SE FACE CURĂŢENIE ÎN GRAJD.

Nu mai stăteai cu fundul gol pe colacul lustruit al WC-ului, ci în patul de nori de pe tavan, dar şi acolo erai tot tu, acea fiinţă de care ţi se făcea încă o dată silă şi milă, tu, cu inhibiţiile tale de ţărăncuţă, cu zâmbetul tău ambiguu de fiinţă elementară, cu privirea ta verde ca o lamă de brici, cu gesturile tale stângace sau prea directe, de care cui îi pasă, când oricine te poate lovi peste bot, şi cu dorinţele tale de evadare şi libertate, de care ţi-e ruşine şi frică, lehamite şi groază, cu minciunile tale, cele dulci şi cele sărate, cele găunoase şi cele zemoase, cele urzicătoare şi cele parfumate, şi cu ambiţiile tale de pisică, scorpion, peşte, taur, fecioară, leu, leopard, săgetător,

gazelă, tigresă, porumbiţă, aligator, vărsător, vasilisc; cu ezitările tale de broscoi, burniţă, vrabie cu aripa ruptă/l capricorn, dromader cocoşat, gâscă grasă şi proastă, guşti verde şi veninos, gheonoaie şi gaiţă. Erai încă o dată o fă]

tură pe care o mânau înainte ambiţii instincte aspiraţii nădejdi ce-ţi depăşeau fiinţa fragilă, şi-n tine reîncepea aceeaşi luptă obscură, declanşată fără nicio somaţie (un fel de hărţuială fratricidă) dintre Leon şi Tina: cine să pună stăpânire pe teren, mintea sau inima, cum să te porţi pentru a nu fi ridicolă şi pentru a-ţi întări sentimentul că nu te înşeli în pornirile tale? Dar Leon era peste tot.

Leon cu gesturile lui smucite şi mersul prea energic, prea apăsat, Leon cu apucăturile lui reductive, eliminând nepăsător nuanţele, trecerile de la o mişcare la alta, el cu înjurăturile lui printre dinţi de puştoaică de mahala, el cu rictusurile lui obraznice în care-ţi tremură buza de sus repede şi foarte uşor ca o buză de iepure. El care are ambiţia de a te vedea o gagică frumoasă şi dură, de o frumuseţe care să sperie, Leon care-ţi şopteşte că e nedrept ca o femeie să nu aibă aceeaşi libertate de a face orice doreşte cu viaţa ei ca orice bărbat. Scârbosul, lucidul, mizerabilul de Leon, ghearele lui de pisică pestriţă isterizată de purici, limba lui de şarpe argintiu sâsâind printre buruienile şanţului, apucăturile lui suprapuse peste apucăturile tale, până când tu devii un fel de Tina bărbătina, o femeiuţă fatală, febrilă, focoasă, cu ţâţe de carbid şi picioare de dinamită, picioare tari, înalte, cu glezne mici şi fine, oţelite de alergătura de pe terenul de baschet, ameţitoare prin liniile lor de basorelief asirian.

Dormitorul e gol, sfârşit de săptămână, şi tu şezând pe pat sau măsurând încet, într-o uitare stupidă, distanţa dintre paturi. Ziua se stinge încet şi curge în auz. O pâlnie imensă, întunecată – urechea ta. Bubuit de covoare bătute de praf, sonerie de bicicletă, claxon, tuse, strănut, frunze izbite de zid, avion cu reacţie, o pisică, un cocoş, o mierlă, un sticlete, o vrabie rămasă o clipă pe pervaz. Lumea e chiar timpanul tău, e pielea ta, te-ai transformat într-un

conglomerat de sunete fără nume, într-o durată fără timp şi fără sens. Unde să fugi?

Se afla pe o scenă. Oamenii din jurul ei erau actori, figuranţi, recuzitieri, bucătari, clasificatori de hârtii, şoferi, sufleuri, satrapi, dansatori, ventriloci, femei-peşte şi bărbaţi-pă-ianjen purtători de cădelniţă, scribi, măscărici, judecători, arhivari, detectivi, dresori, instructori, programatori, măs lui tori de cărţi. Ceea ce nu putea să înţeleagă era graba continuă din gesturile şi cuvintele lor. Jucau de-a valma o piesă fără sfârşit, intrau şi ieşeau din scenă pe rând sau în grupuri, vorbeau, ţipau, înălţau mâinile, răvăşeau hârtiile şi le puneau la loc, ridicau privirile, se încruntau, urlau în receptorul telefonului, păşeau importanţi sau umili pe covoare, pe coridoare, se aşezau pe scaune şi se sculau de pe scaune, dar mai ales salutau, se înclinau, rămâneau ţepeni, dădeau din cap, aşteptau şi spuneau tot timpul *poporul nostru*, *tara noastră*, *judeţul nostru*, *tovarăşul a zis*, *oamenii muncii*, *sarcină de partid*, *trebuie să realizăm*, *am îndeplinit*, *trebuie să facem*, *trebuie să ne îmbunătăţim munca*. Toată lumea lucra şi toată lumea aştepta ceva într-un amestec de siguranţă şi nesiguranţă, de ordine şi dezordine. Era şi ea acolo, printre ei. Numai unii bărbaţi aveau dreptul să ţipe, numai unele femei aveau dreptul să plângă. Bărbaţii se intersectau pe coridoare şi spuneau „Să trăiţi”, femeile se intersectau pe coridoare şi spuneau „Bună dimineaţa, tovarăşa”. Dimineaţa femeia de serviciu avea în mână o mătură, portarul avea ziarul local desfăcut în faţă, secretara ridicase de pe mapa roşie cu ultimul raport al tovarăşului prim-secretar o ceaşcă de cafea şi o ducea la gură, tovarăşa Ecaterina Spoială arbora o coafură nouă, tovarăşul Vasile Baghiu un aer de păpuşă mecanică, domnişoara Constanţa Trofin îşi etala frumoasele picioare, Boierescu făcea pe boierul şi tipa la toţi subalternii, tovarăşul Ilie intra îngândurat şi striga „Dosaru cu manifestările folclorice!”, şoferul Voicu Ion plimba o scobitoare între buze şi aştepta în picioare, jucându-se cu cheile maşinii, tovarăşa Areta Bozovici nu mai avea

cerneală în stilou şi mormăia agasată, Anghel Carp scotea din servietă noile materiale de propagandă ateistă şi jubila ca un copil, tovarăşa Ileana izbucnea „Dragă, dar aşa nu se mai poate cu ăştia!” pentru că peste noapte plouase şi la intrarea în sediu, din nebăgare de seamă, o stropise un bou cu maşina.

Plouase dar acum cerul era senin. Din aparatul de radio deschis se putea asculta emisiunea o *melodie pe adresa dumneavoastră*, macaralele argintii urcau în soare, ciocârliile erau mai vesele ca niciodată, privighetorile scoteau triluri entu… ziaste, ploaia dansa împreună cu noi şi cu Doina Badea, Ser giu Cioiu, Margareta Pâslaru, Luigi Ionescu, Lili Bulaesi, Mi-haela Mihai, Dan Spătaru, ploaia dansa şi fugeam amândoi pe câmpuri şi pe străzi, pe magistrale şi pe bulevarde, să ştii măicuţa mea, aşa era! Era bine şi era zor. Începea descuiatul fişierelor, trasul sertarelor, deschiderea mapelor, fâşâitul hârtiilor, nebunia telefoanelor, venirile şi plecările, şedinţele operative şi discuţiile între patru ochi, chematul la ordine şi trasul la răspundere, ţăcănitul maşinilor de scris şi răcnetele lui Maxim Enache, şeful cel mare.

Leontina era şi ea acolo, printre dosare, rapoarte, planuri de muncă, dări de seamă, liste de sarcini, în faţa ei se aflau programe, indicaţii, cuvântări, directive, grafice, tabele, planuri de măsuri, fraze, paragrafe, pasaje, paranteze, alineate, titluri. Era şi ea grăbită ca toată lumea şi nu ştia ce să facă să fie şi mai grăbită, şi mai responsabilă şi mai convinsă. Pe biroul ei se afla un teanc de hârtii şi pe toate birourile se aflau teancuri de hârtii. Hârtiile stăteau cuminţi la locul lor, totul trebuia să fie clar şi exact. Pe unul din pereţi se afla un tablou. Faţa tovarăşului, părul lui, haina şi cămaşa, cravata şi urechile bine conturate erau clare şi exacte. Ştiau ce aveau de făcut. Privirea lui spunea totul. Ei trebuiau să facă totul. Spuneau VOM FACE TOTUL şi începeau să scrie. Ceea ce scriau ei trebuia să pornească de la realitatea imediată, să satisfacă principiile date, să ilustreze cât mai exact gândirea tovarăşului. Gândirea lui era complexă şi

clarvăzătoare, luminoasă şi limpede. Gândirea lui model se transforma în cuvântări magistrale, în indicaţii preţioase, în programe măreţe. Gândirea lui inunda ziarele ca un fluviu fără sfârşit şi fluviul acesta ducea cu el fotografii şi grafice, tabele şi statistici, cuvinte, paragrafe, propoziţii, puncte, subpuncte, paranteze, urale, aplauze prelungite, slogane. Avea în faţă noua cuvântare, avea în faţă relatarea despre noua vizită de lucru, avea în faţă procesul-verbal al şedinţei de la întreprinderea de compresoare şi dările de seamă de la I.C.R.T.I. sau D.J.T.P. Noua cuvântare cerea un nou plan de măsuri. Şi noul plan de măsuri trebuia să fie pus pe hârtie, văzut, corectat, refăcut, citit, ştampilat, prezentat şi transformat în fapte. Şi toate faptele deveneau nişte măreţe înfăptuiri şi ea trebuia să-şi aducă aportul însufleţit. Toţi trebuiau să-şi aducă aportul însufleţit. Căci dacă aport însufleţit nu era, nimic nu era!

Căruţa înaintează, scârţâie din toate încheieturile, bleon-căne, se opinteşte la deal şi potcoavele cailor lasă urme în pământul umed, bolovănos. Drumul urcă şerpuitor printre brazi şi molizi şi pielea cailor scoate aburi, năpădeşte aerul din jurul căruţei cu izul ei iute de sudoare caldă, vegetală. Mirosul cailor rămâne în urma crupelor mari ca nişte bolovani lucioşi de sare murdară, se strecoară sub peştera întunecată a coviltirului, îţi cotropeşte nările, intră în somnul tău şi zăboveşte acolo într-o ultimă frântură de vis. Ai făcut ochii mari, te-ai trezit şi te-ai sculat în capul oaselor. Spatele nemişcat al bunicului Tase, căciula lui ţuguiată de mocan, gâtul mişcat încet în ritmul zdruncinăturilor drumului, o mână ţine hăţurile, cealaltă biciul. Sudoarea izvorâtă din pieile de catifea curge în pârâiaşe de pe coaste spre burţile lucitoare, aspră şi caldă ca mirosul de iarbă dospită. „Hii, Cezar, mâncate-ar boala! Hii, Murgu, hii gloabă!” Şi biciul subţire cu ciucur roşu al bunicului Tase zboară prin aer, atinge burta lui Murgu, se împleticeşte în coada stufoasă a lui Cezar şi caii se opintesc cu şi mai multă nădejde în curelele tari ale hamurilor.

Camionul care vine din deal bârâie ca un tractor şi trage după el o dâră de fum puturos, negru şi dens. Aerul muntelui e o apă tulbure, o apă rece şi groasă, albastră, grea ca uleiul, ca gelatina, ca o zeamă de fructe zdrobite în butoiul din pivniţă şi în zeama aceasta murdară, întunecată, care aşteaptă primele raze ale soarelui, se răspândeşte mirosul de fier. Camionul miroase a fier şi a motorină, a praf pietrificat şi rumeguş de fag. „Ce faci, bă prostule? Ţine dreapta!” urlă şoferul scoţând capul pe geam şi maşina vă depăşeşte, dispare după cotitura drumului, bunicul Tase mormăie ceva, bălmăjeşte cu dinţii strânşi o înjurătură şi loveşte cu furie, de câteva ori la rând, spatele cailor. S-a ridicat în picioare, agită hăţurile, „Hii, boaitelor, mânca-v-ar lupii!” Vârful biciului e acum o rădaşcă o viespe un ţânţar o viperă cu limbă ascuţită şi caii zvâcnesc înainte, îşi încordează piepturile mari, despică aerul, se-neacă în spumele de miresme ale pădurii.

Drumul urcă şi roţile căruţei macină nisipul, pietrişul drumului, imensitatea vegetală *a* locului, aerul umed. Pluteşti înfiorată în acest aer necunoscut, copleşită de o stare de linişte pe care n-ai mai cunoscut-o niciodată. Bunicul e în faţă, pe capra, în pantalonii lui de dimie păroasă şi în puloverul lui roşcat de lână, cu sarica pe umeri şi căciula pe cap. Tu eşti în spatele lui, sub coviltirul de papură cârpit cu bucăţi de carton gudronat, înfofolită în pături, îngropată în grămada de l-ai învăluită de aburul somnului din care abia te-ai smuls. Ai deschis ochii şi ai văzut acoperământul de blană de oaie al bunicului, căciula ţuguitată, biciul care zbura prin aer ca o libelulă nervoasă, Ţi-era frig şi te-ai ghemuit şi mai bine în culcuşul de fin şi lumea a început să curgă îngheţată prin faţa ta până când aerul a devenit galben ca o petală ofilită de floare, galben ca mierea de tei, galben ca miezul de păpădie al oului. Apoi deodată soarele roşu a izbucnit de peste deal şi obrazul ţi s-a topit, surâzător şi cald, în acea strălucire de sânge.

Scena pe care trebuia să-şi joace rolul, să stea pe scaun în faţa biroului, să-şi ţină pleoapele plecate şi să

zâmbească la toată lumea scârţâia din toate încheieturile. Toată lumea muncea pe brânci. Se repeta pe rupte şi se dădeau spectacole non stop. Nu se precupeţea niciun efort. Rolurile erau scurte, actorii mediocri şi cenuşii la faţă. Actorii principali se închideau după uşile capitonate. Rolurile învăţate pe de rost se spuneau repede. Spuneai rolul, ieşeai din scenă, te aşezai pe scaun, chemai maşina şi plecai pe teren, te întorceai şi deschidea! carnetul, dădeai raportul. Toţi sufereau de o grabă eroică, epuizantă, partea cea mai dificilă a fiecărui rol. Importanţi, ocupaţi, vineţi la faţă, debordaţi de probleme, cu pungi sub ochi şi cu părul din ce în ce mai rărit, cu pieptul supt sau cu burta revărsată peste curea, toţi se grăbeau să facă ceva: abandonau un dosar şi luau un alt dosar, închideau o broşură şi deschideau o altă broşură, îşi încrucişau sub scaun picioarele sau şi le întindeau în faţă, întorceau capul la stânga sau la dreapta, ridicau o mână de pe hârtie şi-o coborau la loc. Toţi erau treji şi toţi dormeau, se uitau la ceas, se ridicau, plecau la cantina partidului, veneau de la cantina partidu lui, se aşezau, se uitau la ceas, puneau mâna pe pix şi scriau. Toată lumfa scria. Toţi aveau pixuri, unii aveau stilouri, numai unii foloseau creionul roşu, numai unii aveau dreptul să facă sublinieri, acolade, săgeţi, să taie şi să adauge, numai unii avea dreptul la *Volga* neagră, nimeni nu fuma şi toţi fumau, nimeni nu înjura şi toţi înjurau, nimeni nu se uita după femei şi toţi se uitau după femei.

Mişuna prin birouri o adevărată armată de femei. Sobrietatea lor vestimentară era atât de precisă, că multă vreme i-a fost greu să le distingă. Le confunda feţele şi nu le putea reţine numele. Saluta în stânga şi-n dreapta, privea în jur, se acomoda, avea gesturi din ce în ce mai sigure, surâsuri din ce în ce mai familiare. Nuanţele se impuneau singure. Nu toate foloseau acelaşi ruj, nu toate purtau aceeaşi cercei, nu toate scoteau din geantă aceleaşi oglinjoare. Unghiile lor se deosebeau, erau mai lungi sau mai scurte, mai înguste sau mai late, mai roşii sau mai puţin roşii. Părul lor bine aranjat respecta aceeaşi coafură,

dar fiecare coafură etala o altă nuanţă de păr. Unele aveau părul galben, altele aveau părul roşu, unele aveau părul negru-albastru, altele aveau părul şaten-violet. Toate aveau aceeaşi faţă gravă, uneori împietrită, alteori destinsă, toate ştiau să râdă, să zâmbească, să rânjească şi toate ştiau să asculte cu capul nici plecat nici ridicat. Dar una era gravă pentru că nu pricepea, alta era gravă din îngâmfare, pe una o bătuse bărbatul şi pe alta n-o bătuse încă, una râdea pentru că-i venea să râdă şi alta râdea când râdea toată lumea. Toate îşi mişcau şoldurile, toate îşi înălţau ţâţele cu sutiene de bună calitate de la magazinul partidului şi toate se lăsau ciupite de cur. Maxim Enache le ciupea de cur, Vasile Baghiu le ciupea de cur, tovarăşul Ilie le ciupea de cur şi una se lăsa ciupită pentru că-i plăcea, alta se lăsa ciupită pentru că trebuia, alta pentru că nu avea curajul şi alta pentru că avea prea mult curaj. Formau o lume a lor, de nuanţe imperceptibile şi aceste nuanţe se vedeau în culoarea pantofilor, subţirimea ciorapilor, forma genţii de pe umăr, croiala fustelor, jocul cu inelul pe deget în şedinţele de lucru, înclinaţia scrisului de pe statul de plată.

Toate aceste nuanţe *stass* ale vieţii se întâlneau cu nuanţele *stass* ale documentelor pe care le întocmeau, întâlnirea decurgea potrivit aşteptărilor. Le era frică şi se simţeau bine. Amanta lui X se temea de amanta lui Z. Z se temea de amanta lui X pentru că şi X se temea de amanta lui Z. Z se temea de X. Tovarăşa îl înfrunta pe tovarăşul, bărbatul-păianjen dădea ordine femeii-peşte, recuzitierul se împiedica de ventriloc şi-l pocnea în moalele capului cu ameninţarea că-i face raport, dresorul construia o piramidă de cuvinte şi se cocoţa în vârful ei, contabila se certa cu şoferul pentru restul de banie la cumpărături, clasificatoarea de hârtii era la un moment dat violată în magazia cu lozinci de l Mai şi 23 August şi nu zicea nimic, arhivarul cânta la trombon şi cânta bine, măsluitorul de cărţi îl invita pe măscărici la o bere şi bârfeau până noaptea târziu (a doua zi erau deja sancţionaţi), bucătarul şi trei purtători de cădelniţă răspândeau corespondenţa pe etaje fără să greşească niciun destinatar, instructorii,

programatorii, figurantul şi detectivul oficial al instituţiei aveau ochii albaştri la orice oră, dimineaţa şi seara. Şi brusc se anunţa o vizită de lucru şi totul exploda. Toţi săreau de pe scaune, puneau mâna pe telefoane, se aruncau în maşini, urlau cu o şi mai mare intensitate. Apoi furtuna trecea. Premianţii, morţii şi răniţii se numărau la sfârşit. Aşa era acolo, deşi obişnuinţa devenise pentru ea o a doua natură.

Din când în când creierul ei ca o mâna chircită acoperită de prai se opreşte blocat de câte o întâmplare care i se derulează în minte stranie ca o scenă de film. Sunt alte scene decât acelea pe care ea le vedea în copilărie pe peretele cu tencuiala măcinată a Căminului Cultural. Acum e noapte şi nu poate să doarmă. Pulsul îi bate vătuit în urechi. N-a mai putut să citească, se făcuse târziu. Cartea abandonată pe noptieră. Pleoapele coborâte, ochii înceţoşaţi, o venă care-i zvâcneşte rebelă în pielea gâtului, salt înainte, mocirlă. Iată acum un bătrân masturbându-se în faţa balconului lor de la cămin, cu bluze şi *dessous-uri* întinse la uscat.

Un bătrân masturbându-se, seara, în lumina spectrală a neonului, ea vede şi acum părul lui albăstrit de lumină, umerii lui prăbuşiţi, mâna care ţine o pungă de plastic cu ziare, aude foşnetul ei repetat, în timp ce palma celeilalte mâini se zbuciumă înnebunită deasupra şliţului deschis. Poate reface din memorie umbra boscheţilor, bulevardul cu foşnetul electric al pneurilor, perechi de tineri, curve şi peşti cu priviri pânditoare, beţivi. Uşa de la balcon e deschisă şi fumul de ţigară e absorbit încet în întuneric. Lu-y iese pe mozaicul răcoros al balconului, e în picioarele goale, e doar în bikineii ei albi, foarte fini, primiţi din Italia de la iubitul Carlo, iese să arunce restul ţigării – avea scrumiera aproape, pe linoleumul duşumelei, mai s-o atingă cu piciorul – dar poate că a ieşit şi să ia o gură de aer. Apoi ţipătul ei.

— Nu ţi-e ruşine, porc bătrân! Labagiu nenorocit, idio-tule! Ţara lu’ Peste, că miliţia nu vă vede. Umblă prin parcuri după studente şi le caută de chiloţi. Fir-aţi ai

dracului cu ţara voastră! S-a întors precipitată în cameră. E roşie la faţă şi ţipă din nou: Mi-e greaţă, tu, mi-e greaţă. Nu mai pot nici să mănânc când mă gândesc la ăştia!

Piri s-a repezit imediat pe balcon să huiduie, să fluiere, să-l vadă şi ea pe „porcu' bătrân", a revenit în cameră cu faţa strâmbată de dezgust. Şi ea, Leontina, ce face? Ea nu zice nimic, nu s-a sculat de pe pat, dar scuipă guma de mestecat pe duşumea, se ridică, face doi paşi, trânteşte uşa de la balcon şi trage perdeaua.

Însă în cel mult o jumătate de oră zăpuşeala încăperii va deveni insuportabilă. E posibil ca scena să se repete cu un alt individ, nu neapărat un bătrân. Transpiraţia li se va scurge din nou implacabilă pe adânciturile dintre sâni, va broboni pântecele lor elastice, va năpădi axilele lor cu miros de *Rexona*. Fetele sunt în chiloţi, au aruncat cât colo sutienele. Aproape că nici nu-şi dau seama ce fac, le-a zăpăcit căldura. Ele învaţă, repetă în gând, beau cafele şi sucuri, se întind pe burtă peste cearşafurile umede, se înfundă în perna rezemată de tăblia patului, îşi lipesc tălpile de varul pereţilor şi bolborosesc paragrafe din cursul jerpelit pe care-l ţin în braţe. Leontina nu şi-a scos încă fusta şi poartă o bluziţă de mătase violetă, răcoroasă crede ea, înnodată artistic deasupra ombilicului... E incredibil cât *de* bine vede în minte această scenă! Şi toată atmosfera acelui timp...

Bucureşti, iulie, sesiune, luminile aprinse toată noaptea, bătrâni libidinos! şi decrepiţi, unii din ei cu papion şi cravată, în boscheţii din faţa căminului. Frecându-şi sexul lor abia

Întărit şi privind pe ferestrele de la parter. Şi-ar putea aminti nenumărate alte secvenţe, unele triste, altele comice, legate de perioadele lor de examene. Dar poate că în îmbrăcămintea lor atât de sumară era şi o mică provocare – îşi spune ea încercând să-şi înăbuşe un căscat – poate că trupurile lor despuiate sufereau atunci de un fel de *voluptate a sârbei* (îşi aminteşte că a şi folosit expresia asta într-o discuţie din camera lor), de aici împăcarea cu promiscuitatea specifică oricărui cămin studenţesc de fete.

Stăteau pur şi simplu în pielea goală, uneori şi fără slipuri, aveau grijă să vorbească cât mai vulgar şi oricine ar fi trecut pe poteca dintre boscheţi şi balcoanele de la parter le-ar fi putut vedea, le-ar fi putut cu siguranţă auzi. Şi ce frison de excitaţie sterilă în această ieşire afară, cu trupul despuiat, ca să smulgi în grabă de pe sfoară un alt chilot, pentru că cel de pe tine e ud de transpiraţie…

A cunoscut şi ea această plăcere puţoistă de a sfida, acest soi de *jemanfişism* iresponsabil şi simpatic al primei tinereţi. Da, studenţia ei. Simte nevoia să-şi înalţe perna. Să se ridice în fund, acoperită de pătură, cu capul sprijinit de perete. Ia de pe noptieră bricheta, pachetul de ţigări, scrumiera. Şi le aşază în poală. Trage primul fum. Pieptul primeşte senzaţia cu uşurare. Ia te uită la ea! Şi ce-i cu asta? Ce e condamnabil aici? Cum ar fi trebuit să trăiască? Nu suntem toţi la fel? Ce legătură are tinereţea ei cu politica partidului? Şi până la urmă, ce vrea partidul? Să ne reducă la tăcere, asta vrea? Să ne oblige să gândim toţi la fel? De ce tăvălugul acesta de vorbe? De ce aproape în fiecare zi o nouă cuvântare care repetă cuvântarea de ieri, pe care o va relua cuvântarea de mâine? Ei, cum de ce, de ce, iar eşti proastă, iar vrei să-ţi bagi picioarele în viitor, iar ai luat-o pe arătură? Te-ai tâmpit, fată dragă? Ţi s-a urât cu binele, tovarăşa?… Ce e cu tine?… Eşti bolnavă cumva?…

Leontina stă o clipă în cumpănă, stă o clipă cu privirea fixată în gol, se vâră mai adânc sub pătură, îşi potriveşte perna sub cap, apoi întinde mâna şi stinge veioza…

Titlu

CIRCA MEA PECTORA

Avea mişcările ei largi şi foarte apăsate de femeie de cauciuc, felul ei de a se apropia şi depărta de tine prin volute încete, legănătoare, înecate în efluvii de carne fierbinte, atingându-ţi toracele cu sânii şi cu limba, avea ştiinţa ei de a ţi-o plimba prin toate cotloanele, făcându-te să-ţi joace în creier, ca nişte protuberante electrice, asprimi şi netezimi năucitoare. Nu-i ajungea propriul

înăuntru şi te ardea cu fesierii ei versaţi şi afară, deasupra testiculelor, de parcă ar fi vrut să le înghită şi pe ele în văgăuna ei fără sfârşit…

Cel puţin asta spuneau toţi bărbaţii care se lăudau că trecuseră prin patul ei şi asta ar fi vrut să probeze acum şi tovarăşul Anghel Carp, marele boş de la „culte”. Tovarăşul se îmbătase criţă şi acum zăcea pe canapeaua de piele, cu prohabul deschis. Avea pleoapele ca nişte capace unsuroase căzute peste bulbucarea ochilor şi picioarele desfăcute în lături, ca şi cum el ar fi fost acela care se oferea violului.

Leontina dansase în braţele lui, băuse şi ea direct din aceeaşi sticlă de whisky, dar el căzuse brusc pe canapea, ţinându-se de gât, începuse o criză de astm. Îi căutase, la gesturile lui disperate, în servieta de pe birou sprayul antiasmatic şi i-l dăduse, *el o* împinsese cât colo să nu-l vadă cum se chinuie şi atunci ea se plimbase o vreme desculţă prin birou, simţind cum i se lipeşte de tălpi murdăria persanului prost măturat în fiecare dimineaţă la ora şase. Primele pe care trebuia pus biciul erau femeile de serviciu. Ar fi urmat secretarele, şoferii, personalul de la cantină, toate curvele de prin birouri. Se şi vedea cu un bici lung în mână, ca o dresoare de lei. Ar fi lovit fără milă, aşa cum ar fi fost şi ea lovită fără milă dacă o altă fiinţă din lumea lor ar fi gândit în locul ei.

Carp reuşise să se liniştească şi acum picotea, aproape adormise. Nu-i era milă de el, doar îi simţise labele înfipte în carnea soldurilor, abia reuşise dansând să-i anihileze o mână ce încerca să-i dezgolească un sân. Rămăsese cu el după orele de serviciu (la rugămintea lui să-l ajute la încheierea unor situaţii) din curiozitate şi poate şi din calcul. Şi dacă s-ar fi întâmplat ceva, n-ar fi ezitat să ţipe, să fugă cu rochia sfâşiată, pe jumătate goală, până la poartă, la cabina miliţianului de serviciu.

Ei, şi? i-ar fi râs în nas Anghel Carp, ăla nu vede şi n-aude decât ce vrem noi, el n-are ochii şi urechi decât pentru duşmanii poporului, pentru trădători şi bandiţi. Păi ce, n-are şi el o familie, n-are şi el copii, n-are şi el nevoie

de casă, maşină, bilet pe litoral, prime de sărbători şi o pensie bună să nu-l mai doară capul? Nu prea eşti dusă la biserică, tovarăşa, şi asta nu e bine, nu e bine… Partidul e ceva ce nu poate fi reclamat, pentru că partidul nu greşeşte, nu minte, nu calcă pe delături, nu uită şi nu iartă. Acum ai înţeles, frumuseţe? Chiar trebuia să-ţi explic lucruri la mintea cocoşului?!…

Poate că asta ar fi fost replica lui Carp, în cazul în care ea s-ar fi repezit într-adevăr pe scări cu rochia sfâşiată şi ar fi descoperit că uşa masivă de stejar de dinaintea holului cu ghereta miliţianului e încuiată. Ar fi izbit în uşă cu picioarele şi cu pumnii şi miliţianul n-ar fi auzit nimic, pentru că miliţianul ar fi dormit dus, sforăind liniştit.

Aşa că, aşezată pe scaunul ergonomie de dinapoia biroului încărcat cu tratate de patristică, vechi ceasloave, broşuri de propagandă ateistă, documente ferfeniţi te şi teancuri de caiete cu note şi conspecte, Leontina îl priveşte pe Carp batjocoritoare, zâmbind cu buzele strânse, acidă, fără să-i pese de criza lui, marcată de un tremur abia perceptibil al obrazului stâng, chiar deasupra pometului, dispreţuitoare, stăpână, abandonată într-un fel de reverie cinică, arătându-i pe faţă că-l dispreţuieşte, impunătoare ca o regină a dezmăţului, frumoasă, fină, moleşită de alcool, dar vie încă, excitată, dornică dar nu cu nenorocitul ăsta cu bale la gură, liberă, absolut liberă, inexpugnabilă.

Şi Carp, care deschide ochii şi *se* uită la ea siderat, de parcă acum o vede pentru prima dată, Anghel Carp, tovarăşul de la „culte”, începe să sughiţă privind-o ţintă de sub unsoarea palidă a pleoapelor:

— Uite ce, Leontina, zău că vorbesc serios: vreau să te fac femeia mea şi să le dau afară pe toate boarfele astea! Că te aduc aici, de mâine eşti aici, secretară, şefă de cabinet! Ba nu, adjuncta mea, că postu’ e în schemă. Şi-ţi dau şi cheia de la garsonieră, nevastă-mea habar n-are, e garsoniera mea de serviciu. Le dau afară că m-au omorât ticăloasele, boarfele astea împuţite, cu lindicu’ lor de iepe

grase, păi tu nu vezi ce cururi au toate şi cum şi-l freacă de scaune balabustele astea perverse, m-au distrus, sunt distruuus de îmi vine să urlu, da’ n-am ce face, că am răspunderi mari, foarte mari, şi asta, cum îi zice? Vreau să spun… Că io numai cu tine, io fără tine… Ai viitoru-n faţă, fata mea, nu te holba la mine ca o bufniţă proastă, că eu te iubesc, lasă-mă numa să-ţi arăt cât de mult te iubesc! Tu-l ai pe dracu-n tine, i-ai terminat pe toţi…

Leontina îl asculta, îl privea impasibilă, zâmbea, îşi strâmba buzele, îşi înălţa sprâncenele şi se gândea. Iată un popă care nu e popă, iată un prăpădit de seminarist care părăseşte şcoala, îl bate de-l snopeşte pe chiaburul de taică-său, fuge pe şantier, îşi reneagă părinţii, bunicii, sora, primeşte carnetul roşu, se bate cu pumnul în piept, ajunge pontator, administrator, şef de cantină, şi mai o brânzică pentru tovul cutare, mai o cărniţă pentru tova de la cadre, se pune pe turnat şi tras cu urechea, şopocăieii în stânga şi-n dreapta, bancuri nevinovate, slogane, acţiuni, lozinci pictate alb pe roşu noaptea, la lampa cu gaz, prin tot soiul de şandramale de şantier, facultatea muncitorească, promovarea şi noile răspunderi, vorbăria şedinţelor, noroiul deplasărilor în teritoriu, chiol-hane, şpriţuri, sticle de băutură proastă golite cu tovarăşii prin cantine cu miros de rântas şi prăjeală, apoi prin satele şi comunele patriei, prin încăperi de primării puţind a gaz lampant şi a excremente de şoarece, prin case de chirpici conspirative întocmind liste de semnături, prin beciuri, lângă butoaiele cu vin confiscate, şi prin barăci de lemn acoperite cu carton gudronat, prin încăperi prăfuite de moară şi prin şuri 248

mari de piatră la numărat căruţe pluguri grape semănători batoze hamuri roţi stricate tălpici de sanie şarete şi trăsuri sape şi furci cositoare mecanice şi tăvăluguri de fier saci cu nuci şi lăzi cu sculuri de lână, prin grădini şi livezi la număratul stupilor merilor prunilor, prin coteţe şi grajduri, după găini şi porci, prin aşezările ţării cu pistolul sub haină, coborând din remorca tractorului, din camionul hodorogit, din *Vdga* neagră, din

tancheta verde şi arătând hârtia, miliţianul cu puşcă, primarul cu pălărie, învăţătorul cu ochelari, contabilul cu creionul după ureche, să-mi sugă mie pixul toţi chiaburi cu tot neamu' lor, că acum s-a schimbat calimera, la zdup cu ei! să-i beliţi până le iese ochii din cap ca la broscoi, aţi auzii, mă? ordine şi dispoziţii, indicaţii şi iniţiative, distincţii şi o nouă avansare, şi laga-laga prin şedinţe, maca-maca pe la colţuri, pe la cabinete, prin secţii, judeţeană de partid, hop în căruţă, şi responsabilul cel mare cu cultele, hop în trenul democraţiei populare, specialistul nostru în problemele lui F3 umnezeu, liru-liru crocodilii, uite-aşa îi învârte el pe degete cu anii lui de seminar, cu cunoştinţele lui ateiste şi repertoriu! lui de romanţe şi porcărele de chef... Mişto tovarăş

Bucureşti şi examenul ei la Facultatea de medicină. Mirosul împuţit al Dâmboviţei. Iarba îngălbenită în plină vară. Attul irespirabil. Praf şi câini vagabonzi. Şi tocurile înalte ale pantofilor înfipte în asfaltul topit. Picase a treia sub linie. Nu kî venit să creadă. Un soi de căldură sărată i-a invadat piep-ţi:! şi ceafa. Leşinul, greaţa, tremurul crispat al braţelor, min

„”: – SUlf...

aţa, se terminase. Un fel de film tâmpit în care cineva;! îrage când te aştepţi mai puţin covorul de sub picioare. A umblat la întâmplare pe străzi până seara, în faţa ei nimic. Nimicul aerului îmbâcsit de benzină, al pantofilor prăfuiţi din picioarele trecătorilor, al sifonului cu gust de leşie. Nimicul palmei late a porcului de Oraviţan lipită peste fesele ei fierbinţi, după victorie, când inima încă îi bate în gât. Nimicul masturbărilor ei disperate după ore în şir de toceală pe manualele de anatomie. Nimicul gesturilor ei fără sens.

S-a întors la tanti Teo cu tălpile amorţite şi cu gura uscată de sete. La un moment dat, pe drum, mâncase o *merdenea*

(când a văzut cuvântul scris pe un carton din vitrina unei patiserii fusese şocată, ştia bine ce înseamnă în franceză cuvântul *merde*) şi imediat i se înfipsese în creier

senzaţia că respiraţia ei exală mirosul uleiului rânced. Doctoriţa nu era acasă. A intrat în baie şi şi-a băgat capul sub jetul de apă rece al chiuvetei. S-a aplecat deasupra strălucirii albe de faianţă a WC-ului şi a vomat un fel de pastă gălbuie, cleioasă.

Nu mâncase aproape nimic toată ziua, o năpădise emoţia încă de dimineaţă, poate un fel de presimţire. Ar fi fost groaznic. De fapt, chiar era groaznic. Privirea ei şerpuind pe suprafaţa mesei, peste caiete şi cărţi, până când întâlnea unghiile fine ale profesorului Horaţiu Mălinaş la orele de meditaţie, sânii ei speriaţi de labele butucănoase ale necioplitului de Didi Zăgreanu, şi gălăgia recreaţiilor, hruba duşurilor de la internat, cataiful cu frişca al ieşirilor duminicale în centru, mirosul de pătură încinsă al călcătorului, Hilde şi Cami, Arme şi Miha, febra tezelor, cizmele de grădinar neamţ ale inginerului Greavu, sala de meditaţie cu foşnetele ei de pădure care aşteaptă ploaia, papiţoiul de Tăvi Lohon, încrezutul de Ro-land, neputinciosul de Mircea Neamţu, tăcerea de pâslă a oraşului medieval, noaptea, pe lună plină. Toate acestea... Ei bine, de ce-i rămăseseră ei în memorie toate acestea?

În dimineaţa examenului de anatomie băuse un pahar de calciu efervescent şi luase o pastilă calmantă. Sfatul mătuşii ei. S-a simţit bine. Şi-a amintit totul, a scris pe rupte. A cerut foi în plus. Era aproape sigură că va intra. Au urmat câteva zile relaxate de filme devorate în lanţ la cinematografele de lângă Casa Armatei (a doua zi nu mai ştia nimic despre subiectele lor), dar şi dimineţi de lenevealā în pat, plimbări năuce pe Magheru şi Lipscani, tot soiul de mirări de copil prost prin sălile Muzeului Antipa, televizor, sporovăială, vise, melancolii desuete de elevă întârziată. Plus un băiat brunet, deosebit de vesel şi făcând-o tot timpul să râdă, cu bretonul tăiat oblic pe frunte (ca-n filmele cu adolescenţi englezi de familie burgheză) ce dăduse examen la drept doar de gura părinţilor. Cu el se sărutase într-o seară, pe o bancă, în parcul Cismigiu. I-ar fi plăcut ca el să fie blond. A doua, zi îl condusese la gară, la acceleratul de Timişoara. Promisi-

uni că-şi vor scrie… Mai s-o înece plânsul la despărţire.

Nu aflase încă rezultatele şi rămăsese senină, încrezătoare, îşi făcea planuri în legătură cu toamna. Cursuri, colegi, distracţii, magazine, o altă echipă de baschet. Bucureştiul i se părea un oraş suportabil, scandalos de agitat, surprinzător de calm pe largile trotuare umbrite ale străzilor ce se desfăceau în evantai la ieşirea din oraş, spre lacul Herăstrău.

Apoi a ieşit din baie cu părul ud, cu apa şiroindu-i pe gât, pe sub strânsoarea sutienului de silon, până-n chiloţi, şi nu ştia ce să facă. A început să-şi adune lucrurile. Le-a aruncat în sacoşa sport. S-a repezit spre *Mersul trenurilor* de pe măsuţa pe care în fiecare noapte, înainte de culcare, îşi aşeza cerceii de platină (cadoul inginerului Greavu), frecându-şi urechile iritate. Pleca acasă. Unde în altă parte decât acasă? Nu putea sta pe capul lui tanti Teo. Sau ce altceva ar fi putut face? Se însera. Aerul fierbinte din jurul blocului şi o pâclă liliachie ce învineţea totul. Mirosea a gaze arse, a vegetaţie ofilită şi a gunoi menajer. Şi ca întotdeauna, în clipele ei de neîncredere totală în ce va urma, o senzaţie şi o dorinţă de pierdere. Să iasă pur şi simplu pe stradă, în aerul ce se înnegura.

În Republica Socialistă România inima partidului bate tot mai tare şi tot mai des. Congresele înveşmântează ţara în aerul de sărbătoare măreaţă. Forţa conducătoare capătă noi dimensiuni vitale. E chezăşia acestui meleag de legendă. Totul asigură dobândirea şi marea varietate de sortimente, nevoile şi neamul, gama de noi produse, utilaje şi agregate. Şi fără preget. Totodată masele de oameni ai muncii. Care şi ele zi de zi şi tot mai numeroase, neobosite şi nezăgăzuite. Cu hotărâre arzătoare, în amfiteatrele muncii de veacuri. Cu dăruire muncitorească. Şi nespus de victorioase. Lupta e plină de abnegaţie. Noi trebuie din ce în ce mai mult. Procesul înaintării incumbă. Partidul nu doarme. Partidul înaintează în ordine. Partidul veghează destoinic şi avântat. Mutaţiile esenţiale îşi exercită atributele nestrămutate. Pionierii aduc prinosul lor pur. Minunata învăţătură. Condiţiile fără egal. Viitorul de aur.

Totul e luminos până la ultima picătură, în Republica Socialistă România elementele cele mai avansate fac parte cu hotărâre şi se disting. Ele exprimă ataşamentul nezdruncinat, călit de secole, înnobilat de sângele eroilor. Şi neprecupeţit. Cerinţele obiective asigură participarea umăr la umăr. Producţia creste. Omul nou se avântă cu pieptul ca un scut. Şi oţelit în furtuni. De două mii de ani.

Burebista şi Decebal. Pătura intelectualităţii progresiste şi ea. Eminescu şi Nicolae Bălcescu. George Coşbuc şi doinele din fluier şi din caval. Toţi proletarii condeiului. Şi realizări uriaşe, supreme, cu dragoste fierbinte, cot la cot, până la sacrificiul cel mare. Necesitatea asigurării precedă în mod ştiinţific asigurarea necesităţii. Factorul om e avut în vedere şi ridicat zi de zi pe alt plan, către mândrele piscuri. Şi grandioase. Schimbările profunde se încadrează firesc. Dinamica dezvoltării se transformă necontenit, până în ultimul colţişor. Şi plină de eroism, neştirbită, inviolabilă, cu toată ardoarea, nebănuită. De la Dunăre la Marea cea Mare. De la Carpaţi la Urlaţi. De la Bucureşti la Săvineşti. Şi alte citadele ale muncii, bob lângă bob. Misiunea istorică. Rolul conducător al partidului îi conferă capacitatea. Trăsăturile noi îi asigură participarea. Şi umanistă, spre noi orizonturi. Tehni-co-ştiinţifică şi în ritm susţinut. Pe toată scara progresului. Cu inegalabil elan. Revoluţia socialistă cuprinde toate forţele. Ceas de ceas până la ultima brazdă. Şi caracterul monolitic, indestructibil. Toate verigile cunoaşterii. Cucerirea e un proces din ce în ce mai deplin. Şi vajnică. Neşovăielnică. Pământ de vis, patrie neţărmurită şi neclintită spre noi fruntarii. Epocală, ardentă, visul de aur al omenirii, recunoştinţa eternă.

În Republica Socialistă România ţelul statornic îşi conturează acţiunea neobosită. Şi tot mai conştientă. Hotărâri legendare, de o excepţională însemnătate. Gândirea de fiece clipă şi cu braţele tari. Cincinalele se succedă. Energiile clocotitoare se înscriu şi ele. Experienţa izvorâtă are menirea şi ea se defineşte în cadrul larg. Omul şi nevoile sale, recoltarea la timp şi de calitate, capitalul

cel mai de preţ. Binele tuturor. Preţioasele indicaţii. Imensele realizări şi neştirbite. Comandantul vizionar. Avangarda luptei pentru progres, chintesenţa intereselor fundamentale. Magistralele muncii. Planificată şi tovărăşească, suverană şi fără preget, făurită şi materialist-dialectică. Implicaţii covârşitoare care impun noi relaţii. Sarcina valorificării optime survine mereu şi crescândă. Necesitatea elaborării trebuie să cuprindă. Creşterea importanţei trebuie să ia în considerare. Experienţa de viaţă găseşte terenul şi terenul acesta ne aparţine neobosit, nemuritor, nepreţuit şi apărat cu viaţa. Pe aici nu se trece. Vijelii şi nevoi. Exemplul mobilizator. Dăruirea de zi cu zi. Piatra de temelie. Şi neînvinsă, vitează. Cu fruntea sus, de oţel. Cu dragoste convinsă, nestă-pânită, tenace, credincioasă şi aprigă, până la unul.

şi

Însă tovarăşul Carp e beat criţă, zace pe canapeaua oficială a biroului său de la direcţia Culte, cu şliţul desfăcut's minutele lui de egumen abandonate în lături, inelul bon bat de pe degetul mic (pe care la şedinţe şi-l scoate) luceşt stins, degeţelele lui de copil dolofan freamătă şi abia aşteaptă să se plimbe pe trupul ei, că io şi numai să mă gândesc la ţâţele tale, Leontino, şi mă ud tot, nu contează că la viaţa mea am pârlit io destule, şi grase şi slabe, şi tinere şi bătrâne, da' tu mă spargi la creier, aşa că mâine, gata, te fac secretară, să stai aici sub ochii mei şi să nu-ţi mai pună toţi mitocanii mâna pe cur…

„Nenorocitule, dacă te-ar auzi nevastă-ta sau fiică-ta sau şi mai rău soacră-ta, te-ar jupui de viu, ţi-ar lua piuitul, tâmpitule!" îi venea ei să spună. Deşi nu îndrăznea să deschidă gura şi să-l pună la punct, era destul de speriată, prea întinsese coarda, şi apoi când mai ajungea ea acasă? Simţea în ceafă un început de durere, ar fi luat un somnifer şi apoi să găsească un loc unde să se arunce cu faţa în perna moale.

Poate băuse prea mult. Nu-i era bine. În încăpere mirosea a praf de cretă şi a tămâie, a cauciuc pânzat şi a clei, vedea în vitrina din stânga lui Carp cotoarele roşii, cu

scris aurit, ale cărţilor celui mai iubit fiu al poporului, aliniate frumos, ca nişte exponate de muzeu, iar deasupra vitrinei portretul lui color, cu costum şi cravată, de bărbat care veghează, ştie şi poate. Ceauşescu într-o ureche. Un portret în semiprofil care intrase în bancuri. Toţi le ştiau şi toţi se prefăceau că nu le ştiu.

— Te uiţi la nea Nicu, frumoaso? Păi degeaba te uiţi, că aici io sunt şef u! Hai încoace, hai pe genunchii mei, să facem un seminar ideologic, ha, ha, ha! Că toată lumea zice că tu… mă-nţelegi… doar de la foarte bine în sus, ca o iapă… Hai, Leontina, vino!

Carp vorbea şi râdea fără prea multă convingere. Făcea pe grozavul dar nu părea în stare să se scoale de pe canapea. Transpirase, faţa îi strălucea râncedă. îl privea dezgustată şi-l lăsa să vorbească, îl bănuia murdar şi nespălat. Nu-i mai auzea cuvintele, simţea că adoarme şi se uita la el ca la un hoit, ca la o carne flască şi desangvinizată, numai ţesut adipos, numai plastilină somatică, pe cale de a putrezi chiar atunci, în lumina de pucioasă a încăperii.

Până la urmă aşa fusese. Ea adormise pe scaun. Nu ştia cât. Poate o oră. Poate un minut. Şi când a deschis ochii i-a văzut capul, fruntea năpădită de o sudoare grasă, lăptoasă.

obrajii căzuţi, i-a simţit buzele lipite de gât. O cuprinsese între braţele lui de halterofil ieşit la pensie, cu palmele bine strânse de speteaza scaunului pe care ea adormise, să fie sigur că nu-i va scăpa, îi simţea respiraţia furnicătoare, fierbinte, febrilă, fetidă, îi vedea costumul cenuşiu umflându-se şi dezumflându-se pe trupul lui de larvă. Un cap enorm de vierme, cu ochii ficşi. Dar privirea lui era blândă, aproape rugătoare. Privirea unui om care n-ar fi putut să-i facă niciun rău, privirea unui bărbat gata să-i lingă umerii, pielea, puful blond de pe braţe.

Şi mirosul acela insuportabil, de ce o speria atât de tare mirosul lui? Aerul care-i atingea nările mirosea poate a piele de om gras, mirosea poate a hârtie şi ceară de luminare, a prescură şi indigo. Nu-şi dădea seama. Dar un

miros acid, dulceag, dement, de motorină solidificată, de cădelniţă cu pereţii arşi de tămâie, de haine purtate şi răspurtate pe coridoare, prin pivniţe, clopotniţe, cimitire, birouri, hale, depozite, suri şi hrube, cavouri şi săli de şedinţă, beciuri şi celule de puşcărie, un miros de haine cenuşii şi de cămăşi uscate cu fierul încins, de şosete găurite şi indispensabili flauşaţi, de vinilin roşu şi clei de oase. S-a trezit speriată de mirosul acela respingător, deşi el nu voia să-i facă rău. Dimpotrivă, încerca să-i zâmbească. Îi săruta gâtul, a ridicat o mână să-i mângâie părul (şi atunci ea l-a plesnit cu toată forţa peste obraz, încercând să fugă), ar fi vrut să-şi apropie pieptul de sânii ei şi s-o strângă în braţe până la răsăritul soarelului, până la prăbuşirea peste ei a acelei clădiri mohorâte, cu steaguri roşii pe turnuri. Ar fi vrut să-şi lipească obrazul de obrazul ei, ar fi vrut poate să-şi atingă sprâncenele, cu rufele lor sârmoase de păr, de mânecile pensate ale taiorului ei cu guler de dantelă. Anghel Carp devenise un monstru cuminte, o dihanie blândă şi supusă, un căţeluş cu ochii înecaţi în grăsime. Dar ea începuse să-l tragă de păr, îşi înfipsese unghiile în obrajii lui rotunzi, vedea sângele scurgându-i-se pe pielea groasă ca şoriciul, îl auzea cum geme de durere, pe degete îi apăruse \ un lichid roşu şi lipicios. Iar el continua să o roage, o priveai ca un coiot hămesit, ca o râmă flămândă, o implora.

Ea îl lovea, îl împingea, îi apăsa cu ghearele deschise pie tul de cauciuc putred. Simţea că se sufocă şi se zbătea scape din mâinile lui care-i cuprinseseră umerii s-o liniştească. Aşa a fost. S-a repezit într-adevăr pe scări cu rochia sfâşiată şi a descoperit că uşa masivă de stejar de dinaintea holului cu ghereta miliţianului e încuiată. izbit cu picioarele şi cu pumnii în lemnul masiv şi miliţianul n-a auzit nimic, pentru că miliţianul dormea dus, sforăind liniştit. A doua zi s-a declanşat ancheta.

Iarbă neagră cu frunza aspră, iarbă udă din care ies aburi, iarbă ca nişte cioburi albastre de gheaţă, iarbă păioasă, iarbă de catifea, iarbă de lână, iarbă înaltă până la umeri în care te pierzi, iarbă subţire de mlădiţe crude,

iarbă uscată şi foşnitoare ca hârtia de ziar, iarbă de zdrenţe, iarbă de spini, iarbă deasă în care înoată picioarele tale desculţe, iarbă care-ţi urzică pulpele, iarbă de toamnă cu smocuri sure, iarbă vâscoasă în care intră coasa ca într-un fel de zăpadă cu frunze, săbii de iarbă şi ace, suliţe groase şi pumnale mici cu vârf roşu, iarbă ţâşnind primăvara cu milioane de degete, iarbă nervoasă, solzoasă, transparentă ca sarea, iarbă cu colţi de lână, iarbă rea şi amară pe care n-o mănâncă vitele, iarbă de păpădie şi de gleojdean, iarbă de cale ferată şi de pietriş de râu, iarbă tasată sub pietre şi unsuroasă ca firele de păr, iarbă şopotitoare în vânt, crescută între ziduri, în scocuri, pe lemnul putrezit, printre pietre şi plăci de beton, iarbă roşie ca fibrele de hematină, neagră ca motorina, cotropitoare ca valul de ploaie, mări de iarbă şi oceane de frunze, mlădiţe crude mestecate în dinţi, rămurele de volbură, păienjeniş de ri-zomi, iarbă arsă, iarbă de sârmă, iarbă cu gust de cafea, iarbă mustoasă, poroasă, îmbăloşată de ger, iarbă de vară care-ţi biciuieşte genunchii, iarba câinelui şi iarba pisicii, iarbă şuierătoare pe deal, iarbă adormitoare sub merii din livadă, iarbă cu baligi şi căcăreze de oaie, iarbă cu ciuperci şi buburuze, iarbă cu fluturi şi rime, iarbă albă de spermanţet, iarbă însângerată de soare, adunată cu grebla şi risipită cu furca, făcută rotocoale, strânsă ghem, clădită în căpiţe, iarbă pentru căpriţe şi iezi, iarbă în care zac vaca şi bivolul, iarbă grasă pentru raţe şi bibilici, strânsă în poala rochiţei, iarbă ca un burete elastic, iarbă de plumb şi de zinc, iarbă pitică, iarbă pestriţă, iarbă mică, iarbă din iesle, iarbă rece din car, iarbă cu o mie de dinţi şi zece mii de unghii, iarbă de puf, iarbă cârlionţată, iarbă pletoasă, iarbă unduitoare ca o coadă de cal, rigidă ca o mătură, scânteietoare ca un câmp de siliciu, iarbă prin care alergi, pe care o netezeşti cu piciorul, iarbă cu gust *de* vin şi de oţet, iarbă acră, iarbă de zahăr, iarbă de matostat, iarbă l cu gheare şi pernuţe de pisică, săbiuţe de iarbă, aţe de iarbă, l pădure de iarbă, corzi de iarbă, fire de iarbă electrică, iarbă smulsă şi ruptă tocată mărunţită şi

amestecată cu mălai în ligheanul găinilor, iarbă de clorofilă otrăvită, iarbă sălbatică, iarbă regală de ametist, iarbă cu paşi înceţi şi respiraţie grea, iarbă de stâncă şi iarbă de mare, iarba dracului, iarba popii, iarba fecioarei, iarba morţii, iarbă de bumbac şi borangic, iarbă de ţiplă şi celofan, iarbă-beteală, iarbă-barbă, iarbă-perie, iarbă de leac şi de dureri de burtă, iarbă de vrăjitoare şi dof-toroaie, iarbă năpădită de râie, sufocată de nisip, îngropată sub dărâmături, adormită printre stive de lemne, crescută pe drum părăsit, veştejită sub poduri şi garduri, iarbă aspră cu frunza neagră prin care tu mergi acum.

Titlu

VERTIGO

„Când am văzut-o, am simţit că mă opresc brusc din… şi că nu mai am aer. Da, domnule, parcă voiam să ies definitiv din viaţa mea de până atunci. Bine, aşa ceva mi se întâmplă doar în… când sunt în orchestră vreau să zic. Vorbesc de chestia aia cu sunetele *mele*, pe care numai degetele *mele*, numai vioara *mea*… Ai avut vreodată senzaţia că eşti unic? Ei: am avut-o, adică o am, nu des, da’ o am, şi atunci vreau să fug din… Pa şi puşi! Altă lume, altă muzică, altă *inteligi-l’ilitate*, cred că ăsta-i cuvântul… Normal, stric totul dar n-am ce /ace! Dirijorul se uită la mine urât şi eu… Gata, stop, mă băiete! Mă opresc şi îmi vine să… Pentru că singur nu pot. De unul singur nu pot nimic…

Exact la fel a fost şi cu Leo, cu Leontina. Am avut brusc senzaţia că e *a mea*. Că ea s-a născut pentru mine. Şi că singur nu mai… Când am văzut-o era tristă, obosită, fără chef, îngândurată, îmbrăcată aşa ca să fie, părea o femeie ca toate femeile, abia ieşise de la sanatoriu. Ei bine, chestia asta m-a-nnebunit de fericire. Pentru că numai eu… O vedeam că e unică. Şi nici măcar nu-mi luasem doza. Eu unul fără doza zilnică… 200 de grame, hai 300, şi totul merge ca pe roate. Ca din viteza trenului. Da’ atunci nu. Am simţit imediat că asta n-are nicio legătură cu…

Intrasem la… să-mi iau porţia de dimineaţă, şi ea era la° masă, singură, cu o cafea… Aşa am văzut-o. Adică mai

întâi n-am văzut-o pe ea. Nuuu! mai întâi... O dureau picioarele, moşule, avea pantofi cu toc înalt, şi era fără ciorapi... Ei/ chestia asta, că n-avea ciorapi... şi cu picioarele ei aşa de... Mi-a făcut pielea găinii, pe bune. Îşi scosese un picior din pantof şi-şi tot mişca degetele, avea unghiile vopsite cu... şi unghiile alea parcă mă râcâiau în stomac, direct pe maţe. f când nu-mi iau doza, totul mi se întâmplă într-o fracţiune de secundă. Dup' aia începe căcatu', rahatu, pişatu. Murdăria! Nu pot să-not în rahat toată ziua, d-aia beau, moşule! Păi, ia gândeşte-te, meseria mea e să cânt la vioară, am şi eu nişte... nu?... am şi eu o sensibilitate, nu? M-ai văzut vreodată pe mine la... cu toţi ţambalagiii?... Doamne fereşte, nu m-ai văzut! mai bine crap de foame!

Uite, am cunoscut odată pe unu, un pictor, el zicea că nu mai poate să mănânce, că i-a distrus terebentina şi nasul şi stomacul. Şi nu mânca, domnule! Puteai să bei cu el o noapte te şi-o zi, şi el nimic... Iar mintea brici, mitralieră, rădea tot, i tot ce se nimerea la masa lui, pictori, sculptori, borfaşi, ziarişti, poeţi, cerşetori, tot, tot! Trei replici şi... Nu mai suporta, asta e. Că nici eu nu mai suport. Da' am găsit-o pe femeia asta, adică ea m-a... Că să vezi, după chestia din bufetu de la teatru, ne-am întâlnit la un... acasă la un tip care are cele mai bune discuri din oraş, Vică Serachitopol. Lumea e mică. A fost colegul ei de... Ei bine, jos pălăria, că băiatul avea toate marile formaţii de *rock*, toate până la una. Şi ea trecea printr-o criză, o bătuse un... avea un ochi umflat, trăia cu el, un bou de inginer cu cap pătrat, cum dracu' de stătuse cu el atâta vreme?...

Da, am întâlnit-o acolo. Ce căuta ea printre tipii ăia, nu ştiu, că pe atunci ea lucra ia... Se rătăcise săraca în postul ăla. Dup' aia au şi zburat-o tovarăşii, că a vrut s-o f u ta un grangure şi ea mai să-i scoată un ochi, pe cuvânt!... A umblat ăla bandajat vreo două luni, că tu ştii, zgârieturn de unghiade femeie e mai rea ca aia de... Ce pisică, bă, îi vinzi tu li Corci Ambruş gogoşi? Mie, mă? Când femeia asta îl are pe dracu' în ea! Nu rezişti, pe Dumnezeul meu

dacă rezişti...

Moşule, şi-i atât de-nţelegătoare! Uite, când vin acasă (i s-a mutat la mine de vreo lună) prăfuit rău de tot, îmi ia ca] în... şi pisi-pisi, mişi-mişi, ţiriţiri, Corci-n sus, Corci-n je mă linişteşte, mă adoarme, îmi... Cu ea suport, nu ştiu dac mă înţelegi. Când o femeie îţi umblă prin păr şi-ţi spune n ştiu ce din buze, muţi-muţi, cuţicuţi, şi se face că tu nu roşi a băutură, nu poţi să nu mai... E o obligaţie morală.

fratele meu, da' cea mai tare chestie e că ei nu-i place muzica. Ba îi place, da' zice că pe ea... Puţine lucruri care s-o atingă pe ea. Tocmai femeia asta cu mâinile ei atât de... Că are mâini de pianistă, nene, am studiat-o... Şi ce-mi mai place la ea e că a început să bea în rând cu mine. Nu din prostie. Bea de dragul meu, moşule. Zice că...

Câteodată ne facem beton, da' beton, ştii ce-i aia? Punem <în Coltrane sau un Armstrong, cu trompeta aia a lui câţi ia nuni, şi ne facem beton armat, *praf ghemaht*, cum zice priek-nul ăsta al meu, maşinistu de la teatru, Vasile (io-i spun V.isilka). Pe mine muzica asta care iese din plămâni... Ce mai, piftie! Mă rupe... Cu ea nu ştiu cum e, da' ascultă cot la cot cu mine. Aşa, şi-acasă la Serachitopol... Păi în noaptea aia ani ascultat în prostie *rock* şi *blues*. Numai *Deep Purple* şi... Ce să dansezi, bă neică, stricai muzica... M-am matolit cu votcă, suc de lămâie şi gheaţă, că era o căldură... Stăteam ca un bou lângă ea, nici ea n-avea chef să danseze, credeam că... Şi brusc am descoperit... Da, atunci am descoperit-o. Asta a fost momentul, iluminarea...

Că tu ştii că eu sunt pe jumătate ungur. Plâng, bă, asta e, când simt eu că nimeni... adică ce simt eu... Uite, şi în orchestră... Da' cine să priceapă de ce-mi vine mie să... Dirijoru? Rahat! Orchestra? Şi mai rahat, că ăştia sunt nişte... Directoru filarmonicii? Hai sictir, neică! Tâmpitu' ăsta n-a auzit de Jimmy Hendrix, el e cu nunţile şi cu tot felul de... Or, eu simt altceva. că-mi depăşesc condiţia... Asta am simţit şi atunci. Ascultam o chestie de *Santana* şi începusem, bă, să mă duc, pluteam, şi toată muzica aia cu

greieri şi copite de cămile şi tobe de negri, care îmi intra direct în… mă scormonea prin creier ca nişte viermi din ăia mici, mici de tot… în loc să simt că lângă mine… Asta m-a rupt, că brusc am simţit-o cum miroase!

Transpiraţie amestecată cu parfum, transpiraţie de femeie, bă, parfum de transpiraţie de femeie, bă, adică nu ştiu dacă tu… ceva de sare şi de zahăr, ceva ca morfina, efectul vreau să spun, care venea din subsuorile ei, din rochia ei, din… Nu ştiu, bă, că dacă aş şti ţi-aş spune, da’ a fost prima dată când… adică mă interzice, înţelegi, îmi anulează gândurile, pricepi, nu? Nu, moşule, nu mă gândeam la… mă gândeam la degetele ei de… şi cum să ies din căcatu’ ăsta, bă, şi din viaţa asta de căcat, bă, şi-o simţeam cum… şi nu vedeam altă soluţie decât cu ea… Cum să-ţi explic mai bine? Io să plâng în braţele ei şi ea să-mi şteargă lacrimile şi să mă legene… I-am spus şi ei cum îmi vine mie să… la concert, vreau să spun, şi ştii că m-a-nţeles, moşule, că şi ea… Când se opreşte totul în jur şi cade într-un fel de gaură şi timpul… La fel e şi la mine, cu muzica *mea* vreau să spun, cu sunetele *mele*, că dacă prind nota aia… nu mai face nimeni cu mine nimic, devin adică eu însumi, s-a zis… da’ scârbă, vere, scârbă, adică… Şi numai Leontina ştie asta!…

Toată lumea aflase de întâmplarea ei cu Anghel Carp. Cuvinte de încurajare, zâmbete cu subînţeles, vorbe schimbate pe la colţuri, compasiunea răutăcioasă a colegelor, un fel de jenă încurcată ca un ziar mototolit pe care nu-l mai poţi citi bine. Carp fusese retrogradat, ea a primit vot de blam. Pentru moment atât. Apoi, doar în două-trei săptămâni, aceeaşi plictiseală scorţoasă. Zilele treceau una după alta, banale, bolnave, bigote. Nu mai făcea nimic. Aştepta. Zăcea în ea ca o fiinţă cu simţurile amputate. Birou, şedinţe, teren, dări de seamă, planuri de măsuri. Punct şi de la capăt. Lehamite şi scârbă. Şi un fel de frică amară ca o fiolă de algocalmin. Nu-i mai păsa, bănuia ce-o aşteaptă. Rutina rodea varul de pe pereţi, aerul cu miros de hârtie al încăperilor, lemnul masiv al meselor de lucru. Torpoarea muncii, muzica de fond a

sarcinilor. Şi aceiaşi actori ocupând sau părăsind aferaţi aceeaşi scenă. Să tot priveşti…

Porcul de Anghel Carp, îndurându-şi cu stoicism *dizgraţia*, zâmbind în dreapta şi-n stânga cu buzele lui de moluscă, ţărănoiul de Maxim Enache, tovarăşul Uie, un fel de „cimpo-ieş din Cocorăşti” care le ştie pe toate, sau momâia de Vasile Baghiu, cu mersul lui rigid de Pinocchio de tablă. Plus muieretul, matroanele, mămăiţele, mămicile, micile curviştine de birou, cu unghii roşii şi cur de cursă lungă. Monotonie şi exasperare, nicio schimbare, nimic.

Apoi, într-un compartiment de tren de pe o rută periferică, în căldura murdară a unei zile de vară, ea cunoscuse pe cineva, un fel de monstru al cinismului de circumstanţă. 260

Nici n-ar fi bănuit ce se ascunde sub pielea lui. Era un prăpădit de profesor de română, marcat de o accentuată cifoză, cu dantura precară şi slab ca un tipar. Făcea naveta de mai bine de zece ani, nu-şi mai putea închipui o altă condiţie. O figură destul de ştearsă, colţuroasă şi încrâncenată. Numai ochii ce erau de el, nişte ochi exoftalmici care sticleau răutăcioşi ori de câte ori posesorul lor se lăsa fascinat de vreo idee, fie ea şi absurdă.

Nu putuse rezista în faţa pupilelor lui de un albastru umed, noptatic, limpede şi agresiv, care-ţi evoca ţinuturi pe care nu le-ai văzut niciodată, taigaua siberiana, primăvara, să spunem. S-a lăsat curtată, căutată, locuită de tăcerile şi ex-pozeurile lui grimasate, grandomane. Nu era un farsor, asta se vedea de la o postă. Era un bărbat adevărat, un orgolios care ştia să sufere. Cunoştea în amănunt literatura zilei despre care vorbea cu un dispreţ virulent, încercase şi el să publice şi eşuase, se retrăsese în dezgustul lui cenuşiu de dascăl de ţară pe care nu-l ştie nimeni. La scoală preda, asculta, punea note şi zilnic, până la plecarea trenului, îşi petrecea vremea în bodega din centrul comunei.

Din întâlnirile lor, unele puse la cale, altele pur şi simplu întâmplătoare (locuiau amândoi în aceeaşi parte a

oraşului), ea şi-a dat seama că profesorul Dan lăcomir (aşa îl chema) e un bărbat interesant, care merită toată atenţia, într-o seară, el apăruse cu o sticlă de votcă rusească. Au umplut paharele şi-au ciocnit. Au băut şi li s-au aprins ochii. Numaidecât ciudatul ei vizitator a trecut la confesiuni.

— Viaţa mea, dragă Tina, au distrus-o femeile… Femeile şi băutura… Pentru că aşa cum sunt eu făcut… cu toate tâmpeniile mele… Dar nu, lasă… E inexact… Şi cărţile mi-au distrus viaţa… Mai ales cărţile… care mi-au arătat că, dacă nu vrei ceva, dacă nu cauţi ceva, nu eşti om… O prostie, dar o prostie care să-ţi aparţină… O chestie în care să crezi… Un ideal, vezi, ăsta e cuvântul… Frumuseţea ca ideal, bah!… Frumuseţea e un miraj… Femeile frumoase nu au timp… Iar când au timp, o fac să se amuze sau pe bani… Mă-nnebunes-te inconştienţa asta a lor, de carne care înconjoară o gaură! Nu-şi înţeleg… cum să spun? nu-şi înţeleg măreţia… Toate trăiesc cu impresia că bărbaţii se uită la ele doar pentru pos tenorul lor… scuză-mă!… că totul e adică dezbrăcatul, mângâiatul şi ochii daţi peste cap, că restul e un simplu joc. Ce prostie!… Sunt suspicioase… sunt proaste… n-au simţ speculativ, asta e!… Se-ndrăgostesc ca nişte capre şi nu mai văd nimic în jur, chiar nimic… Sau nu, mint, mai rămâne ceva, poezia… Lacrimile, sentimentele, vorbele, ele se îmbată cu vorbe… Or, dragostea, vezi tu, Leontina, e un fel de sclavie prin care specia îşi bate joc de noi… Femeile sunt nişte victime. Nevinovate, dar victime… Ele abia aşteaptă să iubească, să cadă-n limbă, să orbească de tot… Aşa apar toate dezastrele, exact aşa… Toate romanele se termină urât. Eu am citit sute, şi tot degeaba… Viaţa e mai urâtă decât pare. Cărţile sunt nişte pungi cu otravă… Acum îmi pare rău. Am citit ca un prost şi n-am găsit nimic, niciun leac… Leacurile sunt la farmacie sau pe stradă… Femeile, că despre ele vorbeam… însă… în situaţia mea… un bărbat care le admiră… Da, Leontina, chiar aşa, le admiră! Şi care n-are nevoie de dragostea lor pentru că nu le suportă instinctul casnic…

Dan lăcomir nu era deloc un bun vorbitor. Se exprima dezlânat, îşi căuta prea mult cuvintele, făcea pauze lungi, sărea de la una la alta, era o natură chinuită, dar pe ea tocmai aceste defecte ale lui o atrăgeau. Şi dacă el îi spunea ce-i spunea, o făcea pentru că ea era o femeie deşteaptă. Tu eşti o tipă deşteaptă, Leontina. Te-am simţit de la început. Deşteaptă şi nefericită… Dar câţi oameni se pot declara fericiţi?… Şi ce-ar trebui eu să fac, să-ţi plâng de milă, să te dispreţuiesc? Nu-l deranja condiţia ei de activistă şi încerca să-i explice de ce. Ea ajunsese unde ajunsese dintr-o întâmplare a vieţii, lui îi era limpede. Unii devin săpători de şanţuri, alţii activişti, unele femei devin animatoare de lux, altele profesoare respectabile, dar asta nu înseamnă că… nu înseamnă deloc… Pot să-ţi dau nenumărate exemple, iubito, nenumărate, oamenii-şi fac tot felul de calcule imbecile, se lasă duşi de val, merg înainte ca oile, devin şefi, toţi ştiu să facă pe şefii, toţi sunt în stare de cele mai mari mârşăvii, fiecare vrea să păcălească pe fiecare, şi uite-aşa ne înfundăm cu toţii în noroi, în cel mai pur noroi… – filosofa el mai departe, plimbându-şi surescitat degetele în sus şi în jos pe suprafaţa paharului aburit de răceala cuburilor de gheaţă.

Lumea era absurdă. Oamenii erau robii convenţiilor, unii mai buni, alţii mai răi. Chiar şi proştii se adaptau. Tu nu vezi? Toţi îşi urmăreau interesul. Uită-te la colegele tale! Cât despre morală… Morală, pe dracu'! Ticăloşia sau bunătatea cuiva erau urmarea unei împrejurări care-l făcuse să fie ticălos sau bun. Asta, şi nimic mai mult, dragă Tina! în orice om era ascuns şi criminalul şi sfântul. Totul era posibil. E la mintea cocoşului, fată! Uite, chiar lumea ei de jigodii de la judeţeană de partid… Dostoievski ştia cel mai bine cum stau cu adevărat lucrurile… Da' citeşte-l, draga mea, citeşte-l! şi mai lasă dracului hârţoagele alea ale voastre care put de la o poştă a minciună! – continua el să peroreze, fără s-o privească în ochi şi fără să-şi mişte capul, sorbind din când în când din pahar.

Şi ea, ce dracu' se întâmplă cu ea? De unde atâta nelinişte, ce-o apasă? Ce nu era bine? Omorâse pe cineva?

Aruncase vreun om în puşcărie? Da, sigur, nu mai putea să dea înapoi, ei şi? Păi, alţii ce să zică, tovarăşa! Cine-o făcea de plăcere, ăsta era sistemul şi gata! Toţi fierbeau în acelaşi cazan. Toţi erau nişte cârtiţe oarbe. Toţi nişte şoricei cuminţi, obişnuiţi să fugă repede, la aprinderea becului, exact în locul unde strălucea albă şi pură mult visata bucată de brânză. Toţi aceeaşi tocană, o apă şi-un pământ. Nu cunoştea ea poezia?

Partidul e-n toate, e-n cele ce sunt şi-n cele ce mâine vor râde la soare…

— Nu vrei să râzi la soare şi să te bucuri de viaţă? Vrei să te ofileşti prin cine ştie ce cotlon din creierii munţilor? N-ai decât, draga mea, n-ai decât, tu eşti proasta!… – o avertiza el şi răsturna paharul peste cap până la fund. îl ţinea multă vreme aşa, cu marginea rotundă de sticlă atingându-i dinţii de jos, în timp ce ultimele resturi de alcool se adunau în picături încete, leneşe, curgând lipsite de greutate spre gura lui deschisă cu buze roşii care luceau drăceşte.

E o răcoare cu miros de cărămidă şi fân vechi, îmbâcsit de praf. Eşti în curtea interioară. Aceeaşi poartă înaltă de lemn, pe care ploile au desenat hărţi maronii, suprapuse. Cei doi pari lungi care proptesc poarta pe dinăuntru au adunat pe suprafaţa lor de-a lungul timpului o strălucire galben-cenuşie de fildeş. Descoperi urmele de murdărie lucioasă, lustrul inelelor de coajă neagră, tocită şi ea, asperităţile roase de palmele care au cuprins parii, mutându-i de la locul lor lângă peretele casei – nenumărate căruţe cu fân şi cartofi, cu scândură şi porumb, cu piatră şi trifoi intrând în curtea asta de cetate pentru a fi descărcate la repezeală – punându-i la loc, proptindu-i în lăcaşurile lor din pământ. Ochii revin la scândurile porţii, la culoarea lor caramelizată şi nările îşi amintesc mirosul uscat, de materie vegetală deshidratată, al după-amiezilor de vară în care lumina se prelinge, şiroieşte pe suprafaţa ca un planseu vertical de cretă albă. Aceasta e casa netencuită a bunicilor dinspre mamă, Profira şi Anastase, cu cărămizile ei inegale, roase de timp

şi scoţând la iveală stadiile diferite ale arderii lutului din care au fost făcute, de la gălbuiul albicios ca excrementele de câine la roşul de teracotă a pâinii. Când soarele apune, zidurile casei devin catifelate şi moi ca tapiţeria de pluş a unui jilţ.

Apoi intri în camera din faţă şi descoperi acolo un miros greu de mobilier ros de cari şi scaune îmbrăcate în brocart vişiniu în care praful doarme de zeci de ani, amestecându-se cu mirosul de gaz şi de bomboane ieftine, tari ca sticla, cu mirosul de prăjituri preparate cu amoniac şi cu mirosul deşi hârtie albastră, arsă de soare. Camera are la ferestre în loc de: jaluzele hârtie groasă de învelit caietele şi întunericul ei însoe rit te îndeamnă la somn. E camera în care se ţin actele, banii, bunătăţile dulci, hainele de duminica, sticluţa cu parfum; pungile de hârtie cu plante medicinale şi borcanele cu *dofi*torii.

Te-ntorci în tinda cu ciment pe jos şi recunoşti geamurile duble ale bucătăriei cu un ochi de sticlă lipsă, geamuri în care vara zbârnâie viespile şi tăunii, locul unde se strâng la tâmplare de-a lungul zilelor cutii de chibrituri, luminări, cui blacheuri, chiar şi potcoave, catarame de hamuri, nasturi ţigări scuturate.

În fundul curţii e şura în care noaptea, pe întuneric, plo răpăie leneşă pe acoperiş. Sau bate în polatra de scândi intermitent şi aritmie, după cum vântul îi modifică dire într-o parte sau alta. Aici sunt sania, căruţa, păturile cern cazone, cu care se acoperă caii de frig sau de ploaie. Intri în şura veche, vezi dârele de soare dintre scânduri, îţi aminteşti de magazia casei părinteşti în care te ascundeai să plângi de ciudă sau de durere, îţi aminteşti de casa voastră cea nouă înălţată de tatăl tău într-o singură vară şi de palmele lui aspre ea şmirghelul şi de cuiul ruginit dintr-un laţ ce ţi-a străpuns laba piciorului şi de injecţia cu vaccin antitetanos.

Şi mai ales vezi în minte lumina nichelată a încăperii dispensarului şi simţi în nări izul de iod al tamponului de vată cu care o mână grăbită îţi curăţă rana şi te gândeşti acum – chiar acum când bunica Profira iese pe poarta

grădinii, cân-târindu-te de departe cu privirea ei întunecată de femeie văduvă – la coaja nucilor verzi zdrobită cu piatra pe buşteanul de lângă poartă (acum locul e gol), pentru a ajunge la miezul dulce-acrişor, ascuns sub o cămaşă umedă pe care degetele tale de copil o sfâşie şi o preschimbă în pieliţe albe de lapte.

Da, simţea o nevoie atroce să se pedepsească. Ştia că trebuie să se întoarcă acasă, în sat. SAT, SATELIT, SATURAŢIE, SATANISM, SATRAP, SATURNISM, SATISFACŢIE... începuse să vorbească fără noimă. Ca în copilărie. Ca în magazia cu lemne, după ce lua bătaie de la tata.

Ta-ta-ta-taaa! Ta-ra-ra-raaa! Cânta silabele, îşi auzea vocea. Astăzi nu vorbise cu nimeni. Nu mai găsea alte cuvinte în continuare. Dar se simţea, cum dracu' se simţea? Să-şi schimbe bluza, chiloţii. Uite, cicatricea asta de pe genunchi pe care o va purta după ea toată viaţa!... Satul ei. Locul copilăriei. Meleaguri natale, aşa se spune. O aşezare, unaşez amânt. Aşază-te în bancă elev! Şorţuleţul de dantelă de la grădiniţă, jucării de lemn, păpuşi de cârpă, abecedarul cu poze colorate, rochiţele cu volănaşe îmbrăcate de Paşti, coji roşii de ouă pe drumul spre şcoală, ţiganca şchioapă, calul orb, puii de iepure cu picioarele tăiate de coasă, coperte albastre de vinilin, fotografii de actriţe celebre, deschideţi cărţile, scoateţi o foaie de hârtie, dezbracă-te, da, ai auzit bine, dezbracă-te, domnişoară, aşa, acum respiră, trage aer în piept, ridică mâinile, spatele drept, expiră, piciorul sus, inspiră, deschide gura, scoate limba, gata, următorul, proful de mate te priveşte pe deasupra ochelarilor, profa de engleză cu vocea ei piţigăiată de vrabie, mişcându-şi funduleţul printre bănci, stingeţi lumina, începem, o să vedeţi acum toate frumuseţile Londrei, cine n-a tras perdeaua la geamul din colţ? Şi nu mai nechezaţi atâta, vacilor, ce vă mai place să vă pipăie hăndrălăii pe întuneric? Curată nesimţire! Asta nu mai e scoală! Andru, afară! Mociulski, afară! Zăgreanu, şi tu! Afară imediat! Uite-l şi pe dezmăţatul de Serachitopol! Afară! Afară! Aţi luat în mână

pipeta? Acum veţi extrage din substanţa albastră trei picături, nu mai mult, le puneţi în eprubeta cu substanţă albă, ce observaţi? Explicaţi pe caiete, timp de lucru zece minute, şi coborârea disperată pe scări, recreaţia, buluceala trupurilor, parfum şi transpiraţie, mirosul de clor al budelor, păi auzi, dragă, vin putorile cu sticluţa de oţet în geantă să le-o dezinfecteze, îţi vine să verşi, în ţara asta îţi vine să verşi tot mai des, pe vremea mea, când eram şi eu fată, păi ştii tu cum era pe vremea mea? şi ea se aşază, în sfârşit, pe canapea, poartă acum o bluză colorată, şi-a lepădat fusta, stă o vreme aşa, apoi se scoală şi deschide televizorul, vede o hală cu strunguri, oameni care muncesc preocupaţi, oameni care vorbesc, macarale, ziduri de beton, un avion, nişte bărbaţi în costume cenuşii care coboară din avion, spice, un tractor, o combină, zeci de combine şi de remorci, un munte de grâu, o bandă rulantă de pe care cad pâini, zeci şi sute de pâini, se ridică şi intră încă o dată în baie să se pieptene, sigur că trebuie să plece acasă, era să uite periuţa de dinţi, da, şi papucii de casă, pieptenele, unde e pieptenele? să-i scrie un bilet, poate ar fi totuşi mai bine să vorbească cu tanti Teo, găseşte ea ceva, imposibil să nu găsească, ce să găsească? şi ţi s-a făcut o foame de lup, aburul de mămăligă îţi umezeşte faţa, mămăliga din mijlocul mesei, în dreapta bunicul Marcu, în stânga unchiul Veniamin, lângă el mama, tata tocmai a deshămat caii şi intră în bucătărie, bunica Profira pare o mogâldeaţă cu şorţ, tocana bolboroseşte în cratiţa de pe sobă, dar iată, copii, şi pisica, vedeţi pisica, o vedeţi cum vine şi se freacă de picioarele celor care stau în jurul mesei, o auziţi cum toarce, o auziţi cum miaună, iar afară e câinele şi el aşteaptă, latră, şi lui i-e foame, vrăbiuţele s-au adunat pe coteţul acoperit cu carton asfaltat, porumbeii se odihnesc pe vârful şurii, iar pe ecran defilează în viteză stâlpi de înaltă tensiune, saivane, cirezi de vite, case noi, depozite de cherestea şi cărămizi, brazde proaspete de pământ, trenul pleacă peste o jumătate de oră, n-o mai aşteaptă pe tanti Teo, îşi trage pe ea o pereche de blugi, era să uite geaca în cuier, o îndeasă în geantă, e prea

umflată, se suie cu genunchii pe ea, apasă bine, trage fermoarul, se chinuie să tragă fermoarul, a reuşit, gâfâie, se uită în jur.

Da, se uită în jur şi izbucneşte în plâns. Lacrimile îi curg ne obraz ca nişte goagăle mici, transparente şi fără greutate.

La Tecaru! Când auzea de acest loc, i se înfrigura pielea. La Tecaru, la pod, acolo unde se termina satul lor şi începea satul ţiganilor!... Fugea de acasă mai ales vara. Dispărea câte o zi întreagă. Se întorcea flămândă, murdară, cu pielea arsă de soare, plină de vânătăi şi de zgârieturi. Şi cu frica în ochi. De multe ori era seara târziu. Ştia că o aşteaptă cureaua de ascuţit briciul sau făcăleţul de mestecat mămăliga. Unde-ai fost? La Tecaru... Cu cine-ai fost? Cu Tăvică, cu Tuţi, cu Toni... Cu descreieraţii ăia? Păi, tu eşti întreagă la minte? Te-ai înhăitat cu toţi prăpădiţii? Stai că vezi tu! Şi jap! Peste gură sau peste ceafă. Când tata nu era acasă, scăpa mai ieftin. Mama nu avea timp de bătăi adevărate. Trei-patru palme zdravene şi gata. Iar mâna ei mirosea a morcov şi ceapă tocată, *a* săpun de rufe făcut în casă şi a buruieni rupte, a fasole uscată şi a cartofi fierţi amestecaţi cu uruială pentru porci.

Îi punea în faţă o farfurie de mâncare şi-şi vedea mai departe de treburi, mică şi slabă, încordată şi cenuşie la faţă, cu gesturi de femeie supărată. Ea mânca şi mama o boscorodea. Mama turuia ca o moară stricată şi ea se gândea la săriturile în cap de pe dig. Sărea din ce în ce mai bine. Totul era să nu stai ghemuită în aer, să-ntinzi picioarele cât mai mult şi să ţii mâinile drepte. Nicio fată n-avea curajul ăsta, să sară de pe ultima bară de metal a digului. Dar ea descoperise deja plăcerea de a sfâşia ca o săgeată aerul, de a primi suprafaţa de apă în care se înfigea cu vârful electrizat al degetelor şi de-a atinge apoi nisipul de pe fund, îmbâcsit de negreală şi scamă de hârtie. De multe ori se ridica la suprafaţă cu mâlul acela Pislos strâns în pumni ca un trofeu.

l

La Tecaru, înainte de podul care făcea legătura între

sătul lor şi satul ţiganilor, era un stăvilar care putea fi ridicat l sau coborât. Ea nu-l văzuse niciodată ridicat. Dar ea nu mergea acolo decât vara, să se scalde. Locul era ocupat de o puzderie de copii. Se juca împreună cu ei printre roţi dinţate, lanţuri verticale ca nişte şenile înguste de fier, manivele cu mecanismul blocat, sine acoperite de rugină îngropate în betonul ros de vreme al structurii de rezistenţă.

Parapetii de ciment ai construcţiei îţi frigeau pielea. leseai din apa neagră, din spuma albă şi te-ntindeai acolo, cu burta lipită de suprafaţa încinsă de soare, închideai ochii. Auzeai ţipetele copiilor, plescăiturile trupurilor aruncate în apă, sunetul solzos al vântului în frunza tufelor de răchită, îţi propteai bărbia în pumni, strângeai bine pleoapele şi deveneai o întindere de carne prinsă între două pături de fierbinţeală. Pieptul cu mugurii sensibili ai tâţelor abia conturate (pe arunci nu ştiai ce înseamnă cuvântul *sutien*), stomacul, pulpele, genunchii plini de julituri se impregnau de căldura cimentului. Din părul răsfirat în batoane groase, lăţoase, de pe umeri şi de pe spate, cu gâdilături de furnică, apa ţi se scurgea, adunată într-o mică băltoacă, sub coşul pieptului. Deasupra ta, soarele. Razele lui se înfigeau în piele ca un milion de bobiţe fierbinţi de nisip.

Simţeai apa pe buze, lesioasă şi acră, fadă şi aspră ca atunci când mesteci în gură bucăţele de ziar. Apa râului Mursa, neagră şi foarte alunecoasă, cu fâşii de spumă albă, uşoară, adunată-n conglomerate de balonaşe opace, mici şi mari, cât bobul de orez sau cât bobul de mazăre, venea de sus, de la fabrica de hârtie şi celuloză, ca o cerneală amestecată cu funingine, mai grea şi mai fluidă decât apa curată, caldă şi moale. Iar voi vă scăldaţi în substanţa aceea murdară, vă bălăceaţi în moliciunea ei de catifea, trăind o stare aflată între încântare şi scârbă, descoperind plăcerea datului din mâini şi din picioare ca să nu vă duceţi la fund. Nu prea ştiaţi să înotaţi-ştiaţi să vă ţineţi gâtul întins şi capul cât mai sus, ca apa sanu vă atingă buzele. Şi smocurile mari de spumă care pluteau pe lângă

voi, prinse în palme şi aşezate pe cap ca nişte coifuri umflate ce-şi pierdeau repede forma şi vi se scurgeai pe obraji.

Uite ce am eu! striga Sanda. Da’ eu am una şi mai mare! ţipa Tăvică. Şi a mea e cât pălăria lui Napoleon! se mândrea Toni. Dar cine era Napoleon? Nu conta. Lor le plăcea numele ăsta de împărat. Se prăpădeau de râs uitându-se la coifurile caraghioase care le împodobeau ciufurile de păr decolorate de soare, se stropeau cu apă, se loveau cu palmele peste spinare, se prindeau unul pe altul de călcâie şi se trăgeau în adânc, se băteau cu nisip negru cules în pumni de pe fundul râului. Vara, aproape toţi copiii satului se strângeau la Tecaru. Intrau în apa neagră plini de curaj, mândri că nu ţin seama de ameninţările părinţilor, ca într-o soluţie subţire de sugativă. Se bălăceau acolo până apunea soarele. Pielea şi părul le rămâneau acoperite de o peliculă fină de scamă albă. Înainte să plece acasă, se frecau cu palmele pe tot corpul, îşi pieptănau cu migală părul îmbâcsit de hârtie pentru a îndepărta cât mai bine urmele scăldatului în Mursa. Iar în câte o zi, dacă nu era prea târziu, unii copii mai mari o luau pe jos, peste câmpurile cu sfeclă şi cartofi, până la celălalt râu, Runcu, din cealaltă margine a satului, ca să se spele acolo în apa rece, îngustă, înţesată de bolovani şi plină de păstrăvi. Tina era întotdeauna cu ei.

Conştiinţa e un căcat cu ochi adică un om – Sau o femeie ca ea – Pe ea o doare burta te doare burta băga-ţi-ai – înjuri ca un miner – Sau şi mai rău – Ţi se mişcă un dinte de sus i se mişca un dinte îl atingea cu limba – De cumpărat chiloţi noi cu dantelă neapărat cu dantelă şi transparenţi să se vadă ce dracu’ să se vadă?

— Căcat într-o lume de căcat – Ea are ochii verzi e încă tânără dar verdele ochilor ei se-ntunecă o face mai rea – Tata o bătea cu cureaua mama o lovea cu palmele bunica o pupa şi-i dădea bomboane cleioase dintr-o pungă de hârtie maro – însă dacă deschide acum fereastra dacă deschizi fereastra aceeaşi căldură – Vară aer fierbinte şi lânced – O vânătaie pe pulpa piciorului stâng – Colţul

biroului futu-le că-i doare-n şpiţ păi ăsta nu e spatru de lucru toţi şefii cu partidu-n gură numai gura de ei şi ce condiţii mizere – Colţul biroului ştrampii rupţi – Colţii todti ai fricii – Ţesătura rărită elasticul slăbit îi aruncă – Chiloţi noi poate mai pică ceva un fluture în plasă hi hi hi! nu mai are nicio ruşine – Noaptea în curte în casa lor de la ţară sub becul chior de sub coroana mărului – Şi dentistul urgent mai mult decât urgent – Neruşinata ţipă mama cu vocea şoptită să nu se audă până-n vecini – Da' ce s-a mai căţărat ea prin toţi pomii şi câte mere verzi n-a mâncat o diaree continuă – Dinţii îngălbeniţi frecaţi cu sare – Eu te-am făcut eu te omor ţipa mama n-avea curajul să ridice mâna – Să se îmbrace să se uite pe geam te uiţi pe geam şi taxiuri din părţi o pisică pe acoperişul de tablă o dugheană abandonată – Aşa că Baghiu Mociorniţă Popa şi Boierescu ei şi acum numai s-o prindă undeva şi ce i-ar mai trage-o!

— O vânătaie cu marginile îngălbenite şi miezul verde – Pisica urmăreşte vrăbiile pe acoperişul ruginit cad corcoduşe roşii zemoase sparte ca nişte spârcuri de pasăre – Dintele i se mişcă împins cu limba – Are încă pulpe frumoase şi tari da ai pi3 cioare mişto – Căcat cu ochi adică totul bărbaţi femei conştiinţă ruşine nu mai există ruşine doar frică – Ţi-e frică şi să vorbeşti ea vorbeşte în gând ca nebunii nu ştii cu cine ai de-a l face turnătorii sunt peste tot – Buzele umede gust de cafea şi ţigară – Pisica sare vrăbiile zboară e soare – Şi unghiile ei roşii muşcate strivite între dinţi – Mintea ei care nu se înşală dacă Dumnezeu nu există mintea ei e stăpână – Toate balabustele astea care o înconjoară tanti Areta tanti Câţi tanti Tanţa periculoase ca focul sau Dorica Petruţa Adina toate proastele astea cu vulvele lor tinere să ţi-o lingă – Apucă bluza albă o priveşte mai să răstoarne scaunul e nervoasă – îţi băga capul între picioare şi te croia la fund cu cureaua da' te croia nu glumă – Ar ţipa şi acum ca din gură de şarpe paralizată de frică – Ţi-e frică fă!

— Pentru că îmbătrâneşti tanti cu imediat faci 30 de ani – Pentru că nu-ţi mai ajunge – Pentru că te doare-n pipilică de toţi şi faci pe politruca convinsă

— Pentru că pisica execută un salt imprudent şi cade de pe acoperiş în picioare ca orice pisică – Pentru că eşti o curviştină şi-o mincinoasă zice mama te-a-nnebunit daravela bărbaţilor ptiu neruşinata ce eşti – Rahat pişat viscere de om

— Mizeria din iarba cartierului – Dintele ei clătinat şi te şi doare puţin da o doare – De cumpărat pastă de dinţi săpun di zepam şi material pentru huse – De scris felicitarea aia – într-o după-masă cu un tip cu maşină (sunt atâţia doar să întorci capul iar cu Codrin a terminat-o de tot) cât mai departe la marginea pădurii cu coapsele goale în iarbă ca o ţigancă uite la ce visează băga-ţi-ai – Eşti o destrăbălată zicea mama m-ai făcut de ruşine toată lumea vorbeşte tata murise de un an ea plângea – Acum i-ar fi imposibil să plângă ţi-ar fi imposibil – Apoi vede un câine vezi un câine s-a apropiat de ceretele de tablă al dughenei şi ridică piciorul – Aude tică-Hul ceasului – Aude ticăitul creierului auzi totul chiar totul; a de pe scaun ştrampii îi rulează vâră vârful unui picior.). dispari să dispari ţipa mama nu vreau să te mai văd buul Tase nu murise încă l-a căutat a plâns fără să-i explice.). ce – Şi câteva bluze poate câteva sutiene eşarfe o haină şic.it toamnă – Că ea împlineşte cincizeci de ani la optsprezece ani: \ fvicut-o şi ce să-i scrie ce-ar putea să-i scrie – Sau Adrian care avea obiceiul să i-o pună atât de încet nici nu simţea cum ai împinge lichidul dintr-o seringă ce băiat priceput – A dever, a o obsedată nu mai poate iar Corci ăsta abia îl cunosc-i: e ce bărbat complicat – Un câine negru şi şchiop cu urerhiie mari – Trece un câine negru îl vede de pe geam şi-a tras şi r: mpii şi picioarele ei cu ambalate într-o ţiplă fumurie – Mersul e totul cum spunea George da' ăsta e un tip inaccesibil – Mişcarea coapselor eleganţa fineţea taliei şi exala-tiiv cărnii subsuorile părul – Şi factura de gaz banii pentru vknt-l aşa să-i pună deoparte ca şi cum nici n-ar şti – Un –!: îi de parodontoză domnişoară ireversibil îmi pare rău p – v. U – că îi părea rău – Parcă i-a băgat un cuţit în inimă parcă ţ-L\nuu un cuţit – Şi iepele alea de Dorica Petruţa Adina: → cu floci albaştri ia te uită ce imagine ţi-a

ieşit!

— Pula f’:. >! cum a aflat că şi-a intitulat lucrarea de absolvire un tiiu-i sculptor şi profu să moară de râs – Să-şi schimbe totuşi bluza nu e prea groasă? – în baie intra în baie intri în baie acolo să se pieptene studiul atent în oglindă rujul şi pudra nineiui ce piele fină!

— Ce piele fină ai tu! se mira Adrian Uhaiiov taximetristul şi i-o punea pe obraz i-o plimba pe deasupra ochilor peste buze i-o înfunda între sâni un rafinat – Şi tanti Tanţa şi Maxim Enache şi directivele alea statul în cur pe scaun şi să te ţii telefoane asta-ţi mănâncă viaţa băga-ţi-ai – O plesnea peste gură cu verigheta aşa i-a rupt un dinte o Pocnea peste ceafă cu palma cristoşii tăi de copil n-a iubit-o ştie că n-a iubit-o – Da’ trebuie să ai răbdare proasta dracului pentru că ai intrat în horă şi trebuie să joci idioato trebuie să câştigi eşti încă o fiinţă în toate minţile şi tu n-ai nicio vină – Să-ţi schimbi bluza şi apoi un taxi ce grabă nebună – Tabloul ăsta cu brusturi de pe perete te enervează exact o enervează – Ar trebui schimbat păi schimbă-l naibii odată o escapadă la pictorul Vova că ştii bine că nu se sfieşte bă-iatu sarcină de partid – Da dragă un tablou cu tovarăşul din profil sau din faţă şi unu cu semănători pe câmp şi unu cu furnale albastre a înţeles maestrul s-a făcut – Iepe cu floci albaştri astea umblă prin şcoli şi şi-o trag cu tipii de sport piţipoance nenorocite – Păi le taie la mers le taie şi e mândră de fundul ei – Să-i scrie aşa *Calde felicitări cu ocazia împlinirii unei vârstefrumoase* şi să semneze?

— Şi aia pe care o ştie tot satu’ c-a dat-o mă-sa în oraş la *gazda* şi ea cu unu mai bătrân cu patruzeci de ani şi n-o satisfăcea bine mersi? n-a fost colega ei şi ea nu ştie? ăla nu era prof. de mate cu gradu întâi?

— L-a dat afară păi sigur că l-a dat afară vuia oraşu şi n-a murit nimeni din asta – Să citească şi ziarul uzinei să facă un raport da să faci un raport o zi ca dracu’ – Cum se uita porcu’ de Carp la ea o japiţă un agramat da’ papagal nene acum a belit-o şi el – Şi Sorin seamănă cu Constantinescu de la uzina de radiatoare îşi aminteşte de

el cum să nu ţină minte? în sala duşurilor la *Salvanwr* era în anul III atunci şi a simţit prima dată că moare de plăcere – Pe dracu’ că nu se moare aşa de uşor vrei tot mai mult îţi trăieşti viaţa şi pentru asta eşti o stricată?

— O să-şi pună bluza asta vernil da’ repede repede că e târziu – Dacă-l atinge cu limba dacă-l atingi joacă în lăcaşul gingiei s-a zis cu el să-ţi bagi pâul dă-ţi face o legătură aşa zicea – A luat pastila acceptabil o să reziste să nu uite vata – Şi Ilie pălărie cu broşurile lui de folclor nou cum îşi bate ăsta joc de toate şi nimeni nu-şi dă seama – Are aşa o senzaţie că şi-ar vomita matele păi n-ai mâncat cretino de ce nu mănânci dimineaţa?

— Stratul de pudră de pe obraz e prea gros da e prea gros iubitei – Nu mai ai timp vezi undeai pus cheile aşa şontoroago să-ţi rupi gâtul calci ca o vacăna că s-a blocat yala te-n cur pe mă-ta înjuri ca un bărbat i ai şi de ce

Plus că ea nu era decât o biată femeie. O fiinţă pedepsită de viaţă. De regulile naturale ale vieţii. Aşa îi explica profesorul lăcomir. Pentru că dacă trecem acum la adevărata problemă, la raportul dintre expansiune şi remisiune, o să ne muşcăm mâinile de neputinţă. Şi tot degeaba… Să fim realişti, dragă Tina! Bărbatul şi femeia sunt doi poli. Între ei circulă un curent… Dar nu e vorba aici de putere sau de iniţiativă… nu, nici nu se pune problema… E vorba pur şi simplu de făptui ca bărbatul o are în afară şi femeia înăuntru… Drama îi aparţicn femeii, pentru că existenţa înseamnă, cum spuneau latinii, ieşire în afară, *ex-sistere*…

Or, femeia nu poate decât să se deschidă şi să primească… E ceva împotriva legilor firii, înţelegi tu?… E o adevărată tragedie… Existenţa nu e doar un fenomen de înghiţire a lumii, ci şi un fenomen de asimilare… Noi trăim ca să mâncăm lumea şi ceea ce mâncăm se face una cu noi, nu se mai întoarce afară, sau se întoarce, da, intri în budă şi se întoarce, dar asta nu contează… Ce vreau să spun e că sexualitatea femeii constă într-o permanentă frustrare şi că frustrarea asta cuprinde tot, pielea, părul, ochii, unghiile, oasele… N-ai observat că femeile

îmbătrânesc mai repede decât bărbaţii? Când o primeşti în tine şi apoi eşti obligată s-o dai afară e ca şi cum existenţa ţi-ar da cu tifla…

Vezi tu, e o suferinţă teribilă să vrei ceva ce nu poţi avea tot timpul. De aceea femeile se bucură să rămână gravide. E o păcăleală care le convine… Da, e vulgar, e urât, e o explicaţie îngrozitor de primitivă! Ştiu că nu-ţi convine ce auzi. Dar, crede-mă, nici mie nu-mi convine… Şi eu aşa vrea ca viaţa să fie altfel croită, dar nu se poate… Nu se poate şi gata, oricât de deştepte aţi fi voi. Partea sinistră a condiţiei voastre stă în faptul că abia aşteptaţi să vă îndrăgostiţi, ţi-am mai spus asta… Dragostea nu e altceva decât o compensaţie a golului perpetuu din vagin. Dragostea e plinul acestui gol, ca să vorbesc ca un înţelept chinez… Asta e toată raţiunea iubirii, dragă tovarăşă Leontina Guran!… Nu doar specia vă păcăleşte, C1 Şi psihismul vostru clădit pe nimic, anatomia voastră necompensată… îmi pare rău că sunt atât de cinic, însă tu eşti° fată deşteaptă care nu se sperie nici de cuvinte nici de ex aplicaţii… Aşa că femeile sunt negative prin definiţie… prin tot ceea ce fac ele refuză lumea… Se spune că sunt rele şi încăpăţânate, în realitate, ele se apără…

De multe ori, în astfel de situaţii, ar fi trebuit să vorbească şi ea, să-i dea exaltatului ei oaspete o replică. Dar ea nu avea ce să-i spună, nu ştia ce să-i răspundă. Ea nu mai avea impulsuri memorie silabe să spună ce o durea. Ea nu mai suporta nu mai vedea nu mai striga după ajutor din groapa care-i ţinea loc de inimă. Nu mai striga de mult. Nu-şi mai chircea fiinţa între pietrele abrazive ale speranţei. Ea nu-şi mai suporta propria abulie şi nu-l mai suporta nici pe Dan Jacomir nu-l mai putea urmări nu-i mai putea lipi pe faţă nicio imagine familiară. În astfel de clipe începea să-l urască. Şi se sândea fără noimă la caietul ei de însemnări de la sa

O

natoriul Brădet.

Nu crezuse niciodată în ideea jurnalului. Doctorul Minea fusese acela care *o* îndemnase să încerce să-şi

noteze ce i se întâmplă. Scrisul putea fi o terapie. Îi dăduse şi câteva exemple de pacienţi care trecuseră nesperat de repede peste stadiul amorf al bolii-Totul e să aduni în jurul tău ca un magnet pilitura de fier a faptelor şi gândurilor indiferent de semni –, ficaţia lor. Îşi aducea aminte de aceste însemnări pe care nu! avusese curajul să le recitească. Camera care o găzduise aproape trei Juni avea o singură fereastră enormă, mare cât jumal ţaţe de perete. Cu fereastra aceea ea reuşise să stabilească o l relaţie specială, deşi caietul nu reţinuse nimic. Scria despre secretara de partid Mioara, colecţionara de aţe colorate şi tuburi gonie de medicamente, nota delirurile unor obsedaţi de putere, replici de-ale doctorului Minea, mici observaţii personale despre eul interior, experienţe legate de lumea pavilionului de bolnavi şi plimbările prin pădurea de lângă sanatoriu, însă nimic despre CER.

Şi cu toate acestea, nu existase zi în care ea să nu privească întinsă pe pat, mai ales dimineaţa, acea tulburătoare imensitate pe care fereastra i-o aducea atât de aproape, cu voi mele şi culorile ei mereuschimbătoare şi care te făceau auzi în tine liniştea. Da, ea avea nevoie de linişte şi egoism de Dan lăcomir nu simţea asta. Încă o iluzie a ei care se sfărâma în cioburi albe de ghips…

titlu

GLORIA

Raportez că m-am ţinut după ea, tov colonel, prin tot omsu, aşa cum mi-aţi spus. M-a frecat ele m-a rupt… Ba-n magazinu cutare, ba-n magazinu cutare, ba la făcut unghiile, la manichiură, ba la muzeul de istorie, unde s-a tot uitat la pozele de pe pereţi (mi-am notat sala) o zi întreagă… Am ajuns acasă zdrobit, nu mai puteam… Acu, io, tov colonel, am înţeles că femeia e bolnavă, are ceva la colivie, şi cum mi-aţi spus dumneavoastră că să vedem să nu facă vreo prostie şi să ne ia prin surprindere… Păi da, s-a întâlnit şi cu persoane particulare, da’ acolo ce mai era să fac, am reperat blocu şi-am aşteptat. Păi sigur, ştiu şi apartamentele, am toate datele. Iar ăla care ţine cartea de imobil, ştiţi dumneavoastră, e de-al nostru şi la o adică…

Don colonel, aşa ca între noi bărbaţii, da' ce muiere! … O fi ea ameţită de medicamentele de la spital, cum ziceţi, dă-i o muiere mişto, cu nişte craci! iertaţi-mă, că nu pot să spun altfel… Io cred că una din alea două vizite a fost la… mă-nţelegeţi, că nu poate să stea o femeie ca asta fără… Păi, tov colonel, să fiu cinstit, şi io i-aş face-o!… Dumneavoastră mi-aţi spus că individul ăla, Corci ăla sau cum îl mai cheamă, să-i fut în cur de unguri, mă scuzaţi, e un individ periculos. Da' ce periculos, tov colonel, că la ăsta… nici cu frecţii… e beat tot timpul, mi-a spus Vasile, maşinistu de la teatru (că-l mai Tivit şi io din când în când la un rachiu), nu-i mai stă lui capu' la prostii… Şi el zicea că nici nu mai sunt împreună, că ea i-a dat papucii… Ştiţi, e păcat de ea, că femeia asta a fost o frumuseţe, se vede, şi se vede şi medicamentele pe faţa ei, efectu adică, obrajii, pielea, şi are nişte mişcări de mâini, cum să vă spun, ca-n somn… Sau poate vrea să ne păcălească, mai ştii? Joacă teatru?…

Don colonel, da' de unde ştim noi că femeia asta nu-şi bate joc de… N-ar trebui să vorbim cu doctoru' ăla de la Brădet, că mai mi-a dat el referinţe şi cu alte ocazii, când cu… Da să trăiţi, da! Să fiu mai scurt! Da, tov colonel, sunt mai scurt. Raportez că la un moment dat s-a oprit pe stradă şi a vorbit cu o persoană, înalt, bătrân, cu păru alb, 1, 80 ca înălţime, cu palton, ochelari, mustaţă, chelie (era frig, da' n-avea nimic pe cap), profesor, îl ştiu, a fost profesor de fizică, elevii îi ziceau Coco, are rude în Germania, da, raportez, l-am avut şi io profesor, care m-a şi lăsat corigent, da, tov colonel, un reacţionar…

Şi am fost şi la ea la şcoală, am vorbit cu directoru (că şi ăsta-i omu' nostru, şi încă de mult…). Nu, don colonel, el, zice că n-a auzit de niciun… de nimic… Iar de doctorul ăla, de grecu ăla de la Bucureşti… Da, don colonel, am înţeles, să trăiţi, e o persoană importantă, am grijă, de doctoru' ăla n-a auzit, habar n-are… Că asta nu spune, n-are nicio prietenă, lumea bănuieşte că i-o trage tipu' de română, ştiţi, ăla cu francezii, cum care francezi, păi nu mai ţineţi minte? francezii ăia cu *Renaultul*, v-am

adus şi poza, unul dintre ei lucra la un ziar, ăla care a şi scris dup’ aia, că ştiţi doar că v-a tradus Olga articolul, ăla cu situaţia din România, cu ţiganii, cu ţăranii, cu copiii pe câmp, cu magazinele goale… Aşa, don colonel, aşa, uite că ştiţi! Da, lăcomir, ăsta e numele lui. Bun, deci lăcomir ăsta i-o cam face din când în când… Cum? Să vorbesc cu directoru, să tragă el lumea de limbă, bine, da’ vreţi să vă spun io opinia mea, e cam pămpălău… Păi nu io l-am racolat, don colonel, l-am moştenit în reţea, da, e cooperant, însă e prost, sau face pe prostu, nu ştiu… l’Aşa, şi ziceţi că la Bucureşti… Şi cine-i supraveghează pe-ăştia, don colonel? A, maiorul Colan! Păi, dacă e vorba de i nea Mişu Colan, nicio grijă, don colonel, ce, nu-l ştiu io penea Mişu? ăsta ţi-i ia ca din oală, pe toţi odată… Dom’le, dar ce idee pe ei, să *se* interneze în spital! Şi noaptea, în camerai de gardă, şopo-şopo, cu uneltirile lor… Aha, şi ofiţeri din armată, nu e de glumă? Vai de mine, cum să subestimez gra? f vitatea situaţiei? da’ ziceam şi io aşa… Da, don colonel, r poate, orice se poate pe lumea asta, păi dacă domnişoara a lucrat la partid şi a făcut scandal pe-acolo şi-a dat-o afară… Exact, m-am interesat şi de familia ei şi de situaţia ei de la şcoală.

Eee, aici sunt multe lucruri de spus!… Că taică-său a fost puşcăriaş, a complotat cu partizanii din munţi, şi când s-a ntors le-a părăsit şi pe ea şi pe mă-sa. Iar ea a făcut sport de performanţă, a fost în echipa de baschet, aici, la noi, păi nu-l ştiţi dumneavoastră pe Tăvi Lohon, antrenorul? şi-n lotu de junioare pe ţară… Când se întâmpla asta? Cam prin ’68 – 69… Da, exact don colonel, iar acum nouă ani individa a fost în Austria, era studentă, şi-atunci a vrut să fugă… Am toate datele… Când a făcut-o membră de partid? Păi n-a veţi în faţă dosaru ei? A făcut-o când era la U.T.C., a fost pe-acolo un fel de şefă cu timpul liber… Dar lumea zice că e rea de muscă, don colonel. Şi că ce-a mai dat asta din fese pe unde nu te-aş-tepţi… Să nu călcăm pe bec, don colonel! Tre’ s-avem mare grijă, mare grijă… O să vedeţi, că fac acum o listă cu toţi amanţii ei… A, în liceu, păi e groasă don colonel, în liceu a fost ceva,

nimeni nu ştie exact, cu beţivu ăla de antrenor, îl ştiţi, scandalagiu ăla, Oraviţan... Şi dup' aia la Bucureşti la facultate, acolo l-o fi cunoscut ea pe Darvari ăsta, că e profesor... Da, am înţeles, aveţi treabă. Raport în scris cu toate amănuntele. Gata, îl fac! Mă duc la şedinţa de tragere şi când mă-ntorc îl fac...

Şi iată iarna, cu frigul ei limpede şi cu mişcările ţepene ale braţelor şi picioarelor, cu ştrampii de bumbac şi mereu aceleaşi maiouri groase năclăite de transpiraţie la sfârşitul jocurilor de-a prinselea din curtea şcolii, iarna cu puloverele ei pe gât, ce caraghios şi cuvântul ăsta *helanka*\ de unde naiba mai apăruse şi el? toată lumea îl folosea într-un fel de delir al evadării din obişnuit, iarna ca un corset obligatoriu, cu armura ei de linuri şi stofe, cu imbecilitatea puloverelor tale „ttbrăcate pe sub rochia de sarafan a uniformei. Ei bine, LEON era un băiat în uniformă de fată. Ea se numea în continuare leontina, dar toată greutatea vieţii ei din acel prezent de o secundă, când înţelegea cine e de fapt LEON, se concentra

Încet, ca un vin ce ţi *se* lasă în genunchi, în prima parte a numelui şi rămânea acolo.

Nu întâlnise nicăieri ideea asta a unei fiinţe care-şi schimbă senzaţiile şi mintea după rotirea anotimpurilor. Poate că ea era o fiinţă anormală şi anormalitatea ei trebuia ascunsă cu cea mai mare grijă. Mai ales iarna, pe frig, când trupul se îndepărta nefiresc de propria lui prezenţă tactilă, când dezbrăcatul şi îmbrăcatul se transformau în mişcări complicate şi enervante, faptul că în făptura ei de femeiuţă vorbeşte un adolescent răutăcios şi timid i se impunea cu evidenţă. LEON a fost mai întâi o jumătate de nume. Apoi chiar un alt corp. Corpul rece, difuz, uitat sub haine, redus la o funcţionare tăcută, indiferentă. Nu era totuşi cazul să exagereze prea mult. Eleva Leontina Guran era un LEON cu mersul săltat, elongat, cu unghii fine şi întotdeauna bine îngrijite, un LEON cu pachetul de vată în geantă, clipind nedumerit din ochii verzi înconjuraţi de linia fină, abia vizibilă, a creionului dermatograf. Cerceta neliniştită terenul fragil şi minat de

nenumărate puseuri de plâns al băiatului LEON – o fiinţă firavă, fragilă, aruncată undeva între străini, departe de casă. Pentru că ea era de fapt o băieţoaică, o haimana (bunica vitregă), o golăniţă de drum de ţară (propria ei descoperire), un mişel de copil (tata, la mare supărare), o zburătăcită (mama). O încânta amintirea mătuşii Elvira, cu vorbele ei de alint (n-a avut, nefericita, copii): „băiata lu' mama", ea era băiata lu' mama, „drac de copchil", ea era un drac de copchil, sau „puştiulică", „ţânculeţ", „moţ mic", „păpuşică" (ea era păpuşica).

LEON era un caraghios, fireşte, îl ura dar se folosea *de* el. Îi era frică să se gândească, dar până la urmă acceptase că ei i-ar fi plăcut să fie un băiat, o fiinţă cu o altă putere şi de-a dreptul obraznică. Cu timpul devenise o agresivă. Prinsese repede gustul înfruntării pe viaţă şi pe moarte al competiţiei, era o cerebrală cu simţul terenului, cum ziceau „specialiştii" de pe margine, şi ce ţinută în joc! gestul agil, gândul abil, săritura instantanee, driblingul cu paşi de uriaş, şi cât de sigură devenise pe picioarele ei lungi şi rapide, pe viteza de percuţie a trupului ei cu coapse subţiri de femeie subdezvoltată, cât de încrezătoare ajunsese să fie în degetele ei care; 278

abia dacă atingeau mingea pentru a-i transmite acel fluid inteligent izvorât din privirea şi din mintea lui LEON!

Cos, plasa cu vibraţia ei violentă. Bravo, TINA! Râdea, săgeata scurtă a privirii ei înfiptă în silueta antrenorului de pe margine. Dobitocul! Ticălosul de Oraviţan. Libidinos şi simpatic, dur şi curvar, aşa spuneau fetele. Şi aşa şi era. TINA-bă-iatul. Ea, un model de agresivitate pozitivă, realizarea lui, miza lui, o sportivă cu un destin de excepţie, era sigur. Oraviţan, proful ei, un lăudăros de calibru. TINA-maşina (se pricopsise şi cu porecla asta), cu vitalitatea ei năucitoare, cu tenacitatea ei elegantă de câştigător invincibil. Acolo, pe terenul de sport, ea îşi descoperea încă o dată un alt trup, simţea vibrând în ea un soi de bărbăţie de care i se făcea puţin frică, aşa cum în copilărie i se făcea frică de vocea femeilor-comi-sar din aceleaşi şi aceleaşi filme sovietice

proiectate pe peretele scorojit al Căminului Cultural, de gesturile lor hotărâte şi de privirile lor masculine, ucigaşe. Pe teren, devenise ea însăşi o astfel de femeie, driblingul ei irezistibil ca o rafală de mitralieră şi-n urma ei cadavrele nătânge ale fetelor din echipa adversă, secate brusc de viaţă şi-ncremenite o zecime de secundă în poziţii de un caraghiozlâc nebun. Îi plăcea să dribleze să fenteze să sară. Braţele umerii torsul picioarele întinse, plutind prin aer, sintetizate într-o singură mişcare. Bravo, TINA! ŞI LEON zâmbea scurt, îşi rânjea dinţii, îşi muşca orgolios buzele. Uneori, directorul Hermel se afla şi el în tribună. Aplauda mulţumit, îşi pusese semnătura pe transferul acestei fete şi nu greşise.

Timpul trecea, ea creştea. Alt trup, dar de fapt aceeaşi constituţie de femeie în devenire, cu sânii ridicaţi în sus ca nişte gheare, depărtându-se imperceptibil spre margini şi formând o adâncitură prelungă numai bună pentru tricourile ei larg despicate în faţă. Şi muşchii umerilor care i se adunau în sus în mănunchi pentru a-i pronunţa gâtul zvelt, umerii ei puternici, întăriţi de miile de legănări cu braţele spânzurate de crengi prin livezile şi pădurile copilăriei, umeri rotunzi şi mari de băiat, de care întotdeauna vara, la plajă, i se făcea Puun ruşine. O vreme avusese tendinţa de a şi-i ascunde, Cu spinarea vizibil curbată şi ochii căutând în pământ, apoi descoperise mândria de a se vedea urmărită de privirile pof ticioase ale băieţilor şi pe negândite mersul ei deveniseşi rigid, mândru de-a dreptul.

Rămânea nemişcată în faţa oglinzii, cu braţele lăsate m³ pe lângă coaste şi-şi vedea sânii tari, cu vârfurile roz, bubi roase. Nu era rău deloc. Umerii ei nu mai păreau atât de pe eminenţi. LEON nu mai era chiar atât de vizibil în carneai Ieşea curajoasă pe stradă, mersul ei îşi pierduse timiditate învăţase să privească de sus. Timpul trecea, ea creştea şi iată-i axilele calde umbrite de subţirimea unui abur de păr roşcat aproape aprins după baie, în contrast izbitor cu pletele ei dfi castană coaptă şi cu ciuful plăpând, de un brun metalic şi dul ce, al pubisului. Alt trup şi totuşi

aceeaşi carnaţie albă, neliniştită, nesigură, de copil răzgâiat care fuge de soare. Piele ei pe care rămâneau toate urmele, toate atingerile şi lovitrile jocului, tot felul de zgârieturi întâmplătoare. Ceva cu tul aiurea pentru o băieţoasă ca ea!

— Ce dracu' caută o femeie frumoasă ca tine aici? Doctorul Minea era un bărbat înalt, cu o frunte extraordi n-ar de bombată şi mâini enorme. Îi pusese întrebarea fără nicio intenţie, ca un fel de prelungire verbală, sincer mirată, a privirii cu care o întâmpinase la intrarea în cabinet. De plictisea" probabil, în momentul acela mâinile lui se jucau cu trei mer pe care le arunca cu dexteritate în aer ca un jongler. Aţintissşl spre ea o privire deloc profesională, aprinsă brusc. Pur şi şirul piu nu se aşteptase să-i intre pe uşă o pacientă atât de atrăţfgătoare. li

Leontina trecuse şi ea printr-un şoc. Doctorul avea un cap teribil de expresiv. Ochi negri, sprâncene groase, buze roşii pline, bărbie feminină, rotundă. Sub nările largi şi subţiry o mustaţă stufoasă, foarte neagră, cu vârfuri scurte, în f liţă. În rest niciun fir de păr. Capul ras, puternic bronzat, jinit pe un gât gros, prelung, cu artere vizibile.

„Dar ce dracu' caută un mascul ca tine aici, printre nebt şi epave umane?" i-ar fi venit ei să-i spună. Tot ca o react spontană. Apoi ea s-a aşezat pe un scaun şi el a deschis ţ registru. Pereţii cabinetului erau acoperiţi cu tot soiul de p „turi aiurea, care nu reprezentau nimic, doar pete şi linii i o violenţă cromatică greu de suportat. Pe Leontina aceste J

crări, unele nici măcar înrămate, o surprindeau nu prin lipsa de subiect, ci prin aerul lor de veselie isterică. Ceva cât se poate de potrivit cu fiinţa doctorului, cum avea ea să constate în zilele următoare de şedere în sanatoriu.

Ce se întâmplase, de fapt? Trecuseră câteva luni de la scandalul ei cu Anghel Carp. Venea toamna, începeau şcolile, într-o zi a fost chemată în biroul tovarăşului prim-secretar şi i s-a propus un post de profesoară suplinitoare la ţară. Era prea mult. Ceva se rupsese în ea. Ceva o luase razna în mintea şi carnea ei. O criză violentă, isterică. Se

repezise la Maxim Enache înarmată cu statueta de bronz a unui oţelar care trona pe masa lui de lucru, deasupra unui teanc de hârtii. Gata să-i spargă capul ticălosului. Au imobilizat-o cu greu şi au chemat salvarea. Apoi spitalul, sedativele, perfuziile şi în cele din urmă sanatoriul de boli nervoase de la Brădet.

Acum era aici, la sanatoriu, îşi revenise aproape complet. Şi-n faţa ei celebrul doctor Minea. S-a trecut mai departe la investigaţia clinică. A trebuit să răspundă la tot felul de întrebări şi să-i povestească pe îndelete bărbatului din faţa ei întâmplarea cu Anghel Carp. El o privea cu ochii lui lucioşi (niciodată ochii lui nu vor fi altfel), fumând ţigară de la ţigară, muşcându-şi buza de sus şi mustaţa, jucându-se cu obiectele de pe birou: cele trei mere, o sumedenie de pixuri de toate culorile, o pensetă de operaţie – ce naiba făcea cu ea? –, bricheta, pachetul de ţigări, inelul cu cheile de la maşină. Privirea lui prietenoasă o îndemna să vorbească. Şi pe măsură ce povestea, ea simţea cum o cuprinde liniştea. O linişte ne-păsătoare, împăcată, primăvăratică, răcoroasă ca o ţigară mentolată.

Povestea şi parcă îşi spunea la fiecare propoziţie *Acum tot nu se mai poate face nimic*. Doamne, dar ea rămăsese o femeie atât de vie! Cât de inutilă era în fond toată suferinţa ei, cât de puţin profundă era rana care-i îmbolnăvise sensibilitatea! Descoperea încă o dată, privind capul de sfinx al doctorului Minea, că frumuseţea ei era o valoare stabilă, pe care nu o luase niciodată foarte în serios şi că tocmai această nepricepere a ei de a se şti tot timpul frumoasă îi adusese atâtea „ecazuri.

Se uita la faţa şi mâinile doctorului şi înţelegea că povestea ei nu era pentru el nici interesantă nici neinteresantă. Multe din pacientele sanatoriului avuseseră parte de întâmplări similare. Unele fuseseră chiar molestate fizic. Iar dumneata chiar ai avut noroc, domnişoară! Ce cazuri am întâlnit eu! N-ai dumneata atâta imaginaţie!… Aşa că el a simţit imediat nevoia să-i ţină o mică teorie în legătură cu frumuseţea 1 femeilor. Nu

întotdeauna mintea şi sensibilitatea femeilor \ erau la înălţimea acestei frumuseţi. Nu, nici poveste! La mijloc era sau prostia sau incapacitatea de adaptare. Pentru căi femeile frumoase, dragă tovarăşa Leontina Guran, nu sunt bune la pat. Lucru cert! Sunt prea mândre, prea mofturoase... l şi de fapt ce căuta ea acolo, în lumea activiştilor de partid? l la ce dracu' se aşteptase? Aproape că îşi merita soarta! Aproape că ai meritat-o, scuză-mă! Da' sigur, el avea să-i prescrie *l* imediat o medica ţie, însă esenţială era relaxarea.

— Aici, la noi, domnişoară, toată lumea se relaxează. Fiecare după necesităţi. Ceva cu totul atipic pentru măreţele programe ale partidului. Dar ce să-i faci, partidul e una şi sătnătatea fiilor săi devotaţi e alta. Iar el, doctorul Minea, e un, ostaş devotat al partidului care trebuie să aibă grijă de aceşti fii rătăciţi. Da, dragă, relaxează-te cât poţi de mult, du-te la sala de sport, plimbă-te prin pădure, nu ezita să... ştii tu ce, când se iveşte ocazia, ia şi medicamente dacă vrei, şi dă-i în ţ pizda mă-sii! Nu doar că viaţa-i scurtă dar e şi una singură. Păi nu-i ruşine?

Ruşine faţă de ce? Ar fi vrut să-l întrebe pe doctorul Minea ce voise să spună de fapt, dar el tocmai primise un telefon şi se ambalase într-o lungă discuţie despre ultima etapă de fotbal din cupele europene. Gesticula şi vorbea, din când în când ochii lui îi măturau fără nicio jenă trupul, pipăindu4 pe rând gâtul, sânii, genunchii, gleznele. Şi pentru că dialogul acela nu se mai sfârşea şi pe faţa ei se citea deja un fel de nete linişte, el i-a făcut semn din ochi că poate să plece, seu du-se din umeri că n-are ce face.

A ieşit din cabinet şi s-a îndreptat spre salonul unde şese repartizată. La uşa doctorului aşteptau trei bărbaţi. Un dintre ei, un mititel între două vârste, bine îmbrăcat, cu o p vire fixă şi sigură, de posedat, le explica destul de calm celorlalţi:

— Eu sunt adevăratul Ceauşescu. Lumea crede că am murit, dar n-am murit. Nu pot ăştia să mă-mpuşte pe mine. Am piele antiglonţ şi maţe de oţel. La mine nici otrava, nimic, păi n-au încercat să mă otrăvească de zeci de ori!...

Acum, mai nou, vor să-mi reteze capul şi să-mi fure creierul. Da’ nu şi noi sunt tot timpul pe fază. Dorm cu pălăria pe cap. Şi nu my mai tund. Am luat măsura să nu mă mai tund. N-am rourst, mă! Ceauşescu e nemuritor, mă! Asta nu înţelegeţi voi, guguştiucilor!...

Auzise cu claritate toată acea aiureală de vorbe care într-o altă situaţie ar fi făcut-o să-şi bage capul între umeri de frică. Nu se speriase prea tare, dar convingerea cu care bărbatul acela bine îmbrăcat, cu fizionomie de om normal, spunea ce spunea i s-a părut atât de scandaloasă, că a simţit nevoia t>a-şi facă cruce. Drace, în ce lume intrase! ...

Frunza uscată a ştiuleţilor de porumb seamănă cu hârtia de la alimentara. E galbenă, groasă şi aspră. Bunicul Marcu intră pe poarta cea mică a şurii, umple coşărcile până sus şi cară porumbul în bucătărie. Afară bate vântul şi zdrenţe îngheţate de aer răzbat prin cercevelele ferestrelor. CERCE-VELE! Ce mai cuvânt!

Bunicule, şi cum se spune dacă e una singură? Cercevea, toacă mică. CERCEVEA? Dar cerceveaua asta nu e un fel de cercel de lemn? Nu, nu e un cercel, spune bunicul şi răstoarnă conţinutul coşurilor pe duşumeaua bucătăriei. Bunicul Mărcii e morocănos şi n-are timp de ea. Aşa e el întotdeauna când munceşte. Şi tu trebuie să te gândeşti singură mai departe, pentru că uite cuvântul cercevea e aproape de cuvântul PERDEA. Apoi urmează cuvintele SARDEA, JOC ARDEA (ăsta e un cuvânt ţigănesc învăţat de la Tăvică), PODEA, CUREA, RONDEA pe care le poţi lega unul de altul în diferite feluri. w iar frunzele care învelesc ştiuleţii de porumb se numesc panuşi. Ele sunt un fel de MĂNUŞI de hârtie. Ştiuleţii sunt nişte PĂPUŞI lungi şi galbene, cu mustăţi de PLUŞ aspru. *a* Cimentară hârtia e tăiată cu cuţitul în două şi pusă pe cân-ar-Pe ea e aşezată bucata de marmeladă cleioasă şi hârtia se umezeşte. Acul lung al cântarului începe să se mişte ca un nebun la dreapta şi la stânga până când se opreşte de tot.} Atunci nenea Carol, vânzătorul de la alimentara (unii copii zic *alimentoame*), ridică hârna cu bucata de marmeladă şi face

pachetul. Tu duci pachetul acasă. În plasa cenuşie de aţă pe care o ţii în mână se vede o pâine neagră, cu coaja ca o pojghiţa de rugină. Cuţitul intră în pâine şi rugina se răspândeşte pe masă în zeci de bucăţele tari ca tabla.

Mănânci marmeladă pe pâine şi din când în când limba ta descoperă câte o codiţă de fruct, câte o coajă aspră şi fărâmicioasă pe care le mărunţeşti cu plăcere în dinţi. Mănânci şi cauţi cu limba aceste resturi amestecate cu pasta groasă. Câteodată limba ta descoperă şi bucăţele de hârtie galbenă. Te gândeşti la frunza porumbului. Şi te gândeşti la vântul care foşneşte prin porumbul uscat, necules încă, în ziua în care bunicul Marcu desjugă vacile şi lasă carul în capătul locului sub paza ta. Seara porumbul e adus acasă.

Ştiuleţii de porumb sunt galbeni ca păpădia ofilită. Boabele de porumb sunt tari şi stau înfipte în lăcaşurile lor ca nişte pietricele uşoare, în vârful ştiuletelui de porumb se află mătasea neagră, mătasea roşcată ca părul de aţă al unei păpuşi, mătasea castanie ca tutunul din cutia de tablă cu mucuri de ţigări de pe măsuţa bunicului Marcu. Ţie îţi place să apuci frunzele şi să le tragi în jos. Îţi place să atingi cât mai repede dinţii galbeni şi încă umezi. Încet-încet, ştiuleţii de porumb se adună în mijlocul încăperii. Grămada creste.

Au apărut şi vecinii bunicului Marcu, nenea Ionas şi tanti Ionica, moş Coanta şi tusa Lina, şi mâinile lor lucrează repede. Grămezile de frunze le acoperă bocancii. Munceşti împreună cu ei. Îţi place sunetul uscat şi umed al pănuşilor. Asprimea care-ţi furnică degetele îţi dă o senzaţie de putere. Îţi place aerul cald şi mirosul de vin cu scorţişoară care se răspândeşte în încăpere. Bunica *Profira a* adus din pivniţă o sticlă şi pune vinul la fiert în ibric. Tu ai vrea să te acoperi cu frunzele de pe jos, să-ţi umpli braţele cu ştiuleţii galbeni. Apoi vinul cu scorţişoară este turnat în căni. Hai ia şi tu, copilă, şi gustă, îţi dă voie bunicul. La început simţi ceva fierbinte, apoi ceva pişcăcios, apoi un gust ca de sirop de tuse, ca de suc de *agrişe, ca* un ceai de sunătoare dulce şi gros. 284

Gustul vinului fiert ţi se răspândeşte în carne, mai iei o eura şi încă una şi bunicul se face că nu te vede. Fierbinţeala se risipeşte în mâini şi picioare, îţi amorţeşte stomacul. Te-ai încălzit şi îţi vine să te dezbraci. E atât de plăcut în bucătăria bunicului Marcu în care oamenii au prins chef de vorbă şi povestesc tot felul de întâmplări. Te uiţi la bunica Anuţa care ţi început să frământe aluatul pentru scoverzi. De ce se zice scoverzi, când ele nu sunt verzi? Şi scoverzile au gust de pâine, *nu* gust de untură încinsă şi de *zahăr,* au gust de bob de grâu spart în dinţi. *Scoverzi şi scocuri verzi,* îţi trece gândul ăsta prin cap. 31 laşi să treacă, închizi ochii. Adormi.

În Republica Socialistă România a demonstraţia de *23* August. Pentru venit vara. Oamenii muncii se duc el fructele noastre n-au gust. La la Amara. Noul plan cincinal dă din coadă. Holda va geme de roadă. Ziarul nou apărut străluceşte de curăţenie şi de cuvinte înălţătoare. Din uzine se scurg tractoare. Bunuri de larg consum pornesc la drum. E din nou dimineaţă. Asta da viaţă!

— Îi inj yujit. ld muncă, bă! în ţara asta nimeni nu stă. Pufoaica vătuită vrea pace şi bunăstare şi cât mai multe blocuri şi semănători şi combine. Nu prin baruri cu tot soiul de putorine! Dar în sfârşit… Televizorul fâşâie fericit. Nimeni nu stă cu cracii în sus. E mult de produs. Minerul scoate instrumentul şi şi-l vâră. Trepidează şi el o ţâră. Cărbunele negru ca untul îi motivează avântul. Colectivistul şi-o pune pe umăr. E sapa lui.

— R – i l e

…”? „., îşi u un vidid J

Fusta colectivistei râde la soare. Nu sunt motive de-ngrijorare. Poporul îşi plimbă buzele pe n-ai. Trai pe vătrai. Plutonul de soldaţi behăie vigilent marşul paşnic. Băieţii cântă – i –, straşnic. Trenul aleargă clipă de clidar ce sapă! Scoate din piatră apă.

Pa Fără pic de risipă. Bunicul pli Brutarul apucă lopata şi-o bagă.

«este neobosit. E imponderabil de Pâinea se rumeneşte întreagă. Texencit. tilista o scarmănă. Dar ce

carpetă.

Pantalonii de salopetă urcă pe schecât de cochetă. Oţelarul o-ndeasă, le sau intră-n hală. Brutăreasa e-n oţel să iasă! Pictorul şi-o expune şi pielea goală pe sub halat, încă se el. O lucrare model în care apare mai gândeşte la hârjoneala din pat. Păi ce pisici, oricine e liber să facă copii, să se tăvălească prin bălării. Partidul nu se supără. Nu! Sau ce

— ...i wui i upaic şi cel mai iubit fiu al poporului, tovarăşul Ceaşcă, cu şapcă şi rubaşcă, stabilind după plan noul peisaj al viitorului. Toată lumea îşi dă pri e ai viitorului. Toată lumea îşi dă prispui tu? A, uite-l şi pe duşmanul ponosul, pune osul, totul până la ul-Porului! Dar ce ştie el despre chitimul strop, fără să te scarpini sub nul ogorului şi bucuria muncii. Sau dop. Raboteza dansează o horă băcum se poartă pruncii pe umeri, la trânească, să se ştie. Totul e-nregis trai pe hârtie şi intră imediat în cartea de istorie. Gloria-i glorie! Căci iată, spicul de grâu s-a ridicat în picioare. Vrea să crească mai mare şi cu mustaţa mai groasă. Ştiuleţii de porumb se-nfig în atmosfera bulănoasă de nori. Pe cer sunt mai mulţi sori. Copiii veseli ascultă buletinul de ştiri. De ce te miri? Sunt maturi. Şi curajoşi ca nişte vulturi. Iar mămicile ciripesc gureşe până la sacrificiul suprem. Ştiu să prepare din prune gem. Şi din roşii fac bulion pentru bărbatul Ion. Furnalul zumzăie gros. Tarlaua boscorodeşte mănos. Culturile de floarea-soarelui şi ele, cu talgere mari şi grele. Se aude gânguritul entuziast al fabricii de pâî-ne. Grija faţă de ziua de mâine. Muncitorul munceşte cu spor până la ultima picătură. Sâmbăta iese-n natură şi se distrează, mănâncă mici, bea bere, visează la apartamentul cel nou. Păi cine să i-l facă cadou? El pune ban peste ban, mai are de strâns cureaua un an. Şi uite că pisicuţa îşi spală lăbuţa şi dă pagina mai departe. Ai carte, ai parte. Pe dealuri se înalţă păduri răcoroase de strunguri. Gâştele gâgâie-n crânguri. La câmpie pământul înghite un sac de fosfaţi şi mai vrea. Va fi mândru de producţia sa. Sunt blocuri seculare peste tot. Capitaliştii au luat-o-n bot. La noi e fericirea. Noi nu ne

pierdem cu firea. Aici nimeni n-o freacă. Ei, da, şi un pic de odihnă, oleacă. Activitatea *e* neobosită. Priveşte câmpia cosită, câmpul cules, borceagul cel des, strugurii din hârdaie. Căci iată, cel mai iubit fiu al poporului iese şi el din baie. Oamenii merg. Sunt vii. Ţin (mină copii. Frumoşi şi dolofani e capetele mari ca nişte bostani, mântul strămoşesc rage de buirie. Noi ştim să apărăm a noas glie.

Nimeni nu arde gazul de pomana Toţi muncesc pentru hrană şi nu d nicio clipă înapoi. Uzina are pre şi agregate noi. Alimentara are g lantare curate. Cu sticla de o mie e carate. Tovarăşul are mapă şi pix. *k* meni nu dă la noi chix. Minunate înfăptuiri inundă orice meleag”. Întâmpină-n orice prag. Cozile sâr cuminţi şi ordonate. Cumpărate aşteaptă la magazin în spate. Nu cementează. Toţi se mobilizează. Ta zburdă peste plai. Ce alai! Mulţumirea de sine se umflă şi dă pe dirl afară ca aluatul în troaca din cămară. Totul geme de bucurie ca uijj roi de albine. Vasile are o familie; care nu mai poate de bine. Ileana’ are o steluţă roşie-n frunte şi murK ceste la munte, face brânză şi caşcaval. Uneori oboseşte şi cântă din! caval. Alţi ciobani au ghiulele între picioare şi sarici pe umeri. Fal! la copii de nu poţi să-i numeri. Dar J e bine aşa. Şi nu ne vom lăsa. Poporul va fi mare şi plin de mândrie cu flori la pălărie. Măriuca ascunde în buzunarul de la piept un viitor luminos. Tocmai a cumpăra pentru ciorbă un os. Aragazul *ty* roade smalţul de încântare. E *să-l* băteare mare. Septelul creste. Bat la e doldora de peste. Iar cel mai iubit fiu al poporulu deschide gura şi spune. Se p Petre o nouă minune. El are sânge în vin nu muci. Altul ca el nu mai poţi să produci. Pentru că mâna lui nu stă o clipă. Gândirea lui nu cunoaşte ispită. Munceşte cât zece şi pe toţi îi întrece. Şi ca el tot poporul construind viitorul. Nimeni nu pierde timpul, dragii mei. Asta-i ţară de lei. Capitaliştii se aia pe ei de invidie şi neputinţă. Păi, dacă n-au conştiinţă! La noi victoria nu cunoaşte răgaz. Schimbăm orice macaz şi mergem înainte cu elanul în vintre. Munca e neslăbită şi nimeni n-o evită. Măreţele realizări intră-n legendă. La noi nu există arendă. Şi nici exploatare. Ne

avântăm cu co-rabia-n mare din pisc în pisc. Noi nu cunoaştem risc!

Devenise o creatură ciolănoasă, un fel de scândură de carne uscată, cu ochi şi gură. Cu urechi absurde, ascuţite, ca de evreu bătrân, de care atârnau două belciuge argintii, ieftine. Asta simţea. Se privea în oglindă şi asta simţea. Asta simţise şi ia sanatoriu. Apucă lanţul şi trase apa. Îşi aranja fusta. Deschise uşa şi reveni în încăpere. Nu mai avea chef să-i citească nimic. Se aşeză la loc, direct pe mocheta îmbâcsită de praf, cu spatele sprijinit de dulap şi picioarele încrucişate băieţeşte în faţă, dar îşi vedea genunchii proeminenţi, bolovă-ţi. osi, numai genunchii mai rămăseseră din picioarele ei. Ca fulgerată, descoperi această transformare ca pe o realitate ireparabilă, deşi gura ei continua să articuleze cuvintele la fel de impetuos, cu acelaşi orgoliu, acum penibil (după cum o făcea să înţeleagă un sentiment mâlos ascuns în străfundurile cărnii ei) al femeii cândva admirate, irezistibile.

Era ridicol, se simţea o caraghioasă, îi părea rău că deschisese caietul cu însemnările de la Brădef, George o privea H.: cid pe sub sprâncene. Şi ea tot nu se lăsa. Încerca să facă P – volubila şi pe ştiutoarea şi să arunce în urechile lui cuvinte cu două tăişuri, care nu-i prea ieşeau. Oaspetele ei rămăsese răsturnat în fotoliu, într-o atitudine sau ironic amuzată sau dispreţuitoare. O ascultase atent şi răbdător. Iar la sfârşit îi spusese că e o fandosită şi o bovarică, o coţofană caraghioasă, o deşteaptă de doi bani, o scârboasă făptură egoistă, subjugată fără să-şi dea seama de înţelepciunea tâmpă a carpetelor de bucătărie gen *bărbătelului să-i faci fript urică, cozonaci*. O terminase scurt, fără menajamente. Nici măcar nu ştia să scrie, avea cică o sintaxă de o eleganţă lustruită, sintetică, fără piele, darmite muşchi şi carne, cădea în bălţile liniştite ale adjectivelor de duzină, *idealiza, făcea pe* filosoafa, era o kitschomană incorigibilă. Păcat de percepţie, care era adevărată. Ştia să vadă, însă degeaba, degeaba...

George o ascultase tot timpul, fără nicio tresărire a

muşchilor fetei, cu scepticismul profesorului de retorică ce ştie totul, pe care nu-l mai poate impresiona nimic, încă de la intrarea în casă, nu-i acordase nicio atenţie lui Corci, iubitul ei, care zăcea aproape adormit pe un scaun în faţa televizorului, şi pe ea acest fapt o enervase cumplit. O enerva şi acum. Şi o enerva cu atât mai mult cu cât dobitocul de Corci, stând în genunchi în faţa ei, râdea şi o înconjura cu gesturile lui de câine beat, întinzându-şi capul şi atingându-i soldul cu fruntea, din când în când molfăindu-i fusta subţire într-un fel de sărut cleios de beţiv împăcat cu sine, fericit cu condiţia lui patrupedă.

Chiar aşa şi era. Doamne, cu cine ajunsese ea să trăiască! Pentru a căuta un pachet de ţigări pe raftul bibliotecii, Corci pornise prin cameră în patru labe, lovindu-şi palmele de parchet ca un elefant orb. Ea îl privea cum se apropie de oglindă şi peste spinarea lui curbată, în cămaşă cenuşie cu ape, îşi vedea într-un fel de întuneric luminos capul de paiaţă, de paţachină. Era doar o umbră de cap cu urechi enorme şi bărbia ascuţită. Dermatograful îi contura ochii într-un fel de splendoare mortuară. Şi carnea ei: cenuşă, lut cenuşiu. Curgeau pieile de pe ea. Deposedaţi de elasticitatea ţesuturilor subcutanate de sub bărbie, obrajii îi alunecaseră în jos, ca în desenele groteşti ale lui Munch. Sub maxilarul inferior putea zări un fel de guşă tremurătoare, numai bună de tăiat cu foarfecă. Se şi gândea la pielea obrajilor ei trasă chirurgical spre tâmple, decupată în jurul urechilor, întinsă bine şi cusută la loc. Văzuse asta la televizor, la bulgari, într-un documentar american despre progresele medicinei.

Apoi Corci se întoarse rânjind, bălăngănindu-şi capul, cu pachetul de ţigări în dinţi. Reuşise să-şi aprindă o ţigară, să-şi umple încă un pahar de vin şi să-l dea peste cap dintr-o sorbire. Prăbuşit din nou pe covor, bărbatul cu care din când în când ea făcea dragoste, îşi întinsese capul în poala ei şi o privea pe sub sprâncene ca un drogat. „Hai, mă, că e deşteaptă. E deşteaaaptă foc! De ce-ţi baţi joc de ea” bolborosea

el, adresându-i-se de fapt lui George care continua să

nu-l bage în seamă, de parcă nici n-ar fi existat. Ea îi simţea capul greu apăsându-i sexul şi burta şi nu-i vedea decât albul ochilor şi resturile pupilelor pierdute sub pleoape. Ea o scândură uscată de came, şi el o moluscă. De câte ori, noaptea în pat, îi simţea sexul umed şi moale împins în labiile ei uscate trăia un fel de uşurare. Viaţa nu mai era la fel de urâtă. îl primea resemnată, placidă între picioarele ei şi îi strângea în braţe, năclăită de transpiraţia lui sărată, spatele gras.

Corci Ambrus, violonistul Filarmonicii din oraş, era un tânăr cu apucături boeme ce acceptase să trăiască împreună cu ea pentru nimic şi care nu făcea niciun efort să caute semnificaţia nimicului pe care ei îl trăiau împreună. O lăsa pe ea să generalizeze, să articuleze propoziţii, să scrie, poftim, dacă ajunsese chiar în halul ăsta. În rest, totul era căcat. Repeta şi ea cuvântul ăsta din când în când. Însă ea îl articula sticlos, ca pe un glonţ impecabil lustruit, de paradă, în scris nu avusese niciodată curajul să-l folosească. Pentru că ea nici nu ştia cum ar putea descrie căcatul şi porcăria, fără a folosi cuvântul „căcat” şi cuvântul „porcărie” care atunci când vorbea îi veneau imediat pe buze. Când scria, ea spunea cel mult „o chestie urâtă”, „*o* treabă scârboasă” etc. în sensul ăsta George avea dreptate. Prea multe fandoseli şi inhibiţii...

Aşa că nu-i mai citi mai departe, cum avusese de gând, şi întâmplarea cu doctorul Minea, care se ocupase de ea. I se ifăcuse ruşine. Simţea nevoia să se scoale în picioare şi să-i ardă un şut zdravăn lui Corci (unde să-l lovească, în coaste sau în fesele lui puturoase?), pentru a rămâne singură în faţa oglinzii, în fusta ei cloş, scurtă până deasupra genunchilor, de adolescentă ciolănoasă de la liceul maghiar. Să se privească iar, să i se facă silă, să mai constate o dată în ce hal ajunsese. N-o dăduseră încă afară. Li se făcuse milă de ea? îi speriase criza ei de nervi? N-o aruncaseră încă prin nu ştiu ce coclauri. Dar lucrurile erau clare ca bună ziua, o chestiune de timp. Surpriza putea să apară oricând, un fel de şopârlă leneşă ce iese din tufiş şi-ţi taie calea, făcându-te să te opreşti în loc. Însă nu-

i mai păsa, nu-i mai păsa, şi ce dacă, şi ce dacă pentru că ei oricum nu-i mai păsa.

S îs.*

DA, O DUREA ÎN CUR. NU-I MAI PĂSA DE NIMIC ŞI DE NIMENI.

Cât despre George, la naiba! se săturase de cenzori. cu câtă bucurie se repezise astăzi spre el când l-a întâlnit întâmplător pe stradă şi-l convinsese să-i facă o vizită! Nici e nu se gândise la Corci, ca să vezi! Aşa stricase totul! Tot ce-l mai rămânea era să fugă din oraşul acesta atât de provinciali care o zdrobea cu amintirile lui, pentru că aici ea făcuse liceul! Nu mai era în stare să-i vadă pe stradă pe vechii ei profesorii şi să-i salute zâmbind, cu ochii plecaţi ca o mironosiţă. Nul mai era capabilă de atâta făţărnicie.

După scandalul cu Anghel Carp fusese criticată în sedin-l ţa (fireşte, din cu totul alte motive), i se tăiase din salariu, f şese obligată să descopere perspectiva unor şi mai inter inspecţii prin satele şi comunele judeţului unde să scoatătapet aceleaşi minciuni, aceleaşi bla-bla-uri, aceleaşi ameninţări şi planuri de măsuri. Dar ea nu ştia să ameninţe. Ştiai poate să se răzbune şi răzbunându-se să se facă de râs. Cort cubinajul ei cu Corci devenise notoriu. Toată lumea vorbea! toţi o arătau cu degetul. Deci o depresie nervoasă cu multei cauze. Doctorul Minea o făcuse să aibă încredere în ea. Dări la ce i-a folosit sanatoriul?

Şi atunci, să fugă la Bucureşti, la tanti Teo (oare ce mail făcea această femeie teribilă?), să le caute pe Piri şi Lu-y, prietenele ei din studenţie, sau pe Mimoza Alexandra Sega, Ramona Palade, marea baschetbalistă din echipa naţională,} să-l caute pe doctorul Darvari, bonomul ei profesor cu privire de morfinoman?... Sigur, era o soluţie, ar fi fost o soliH ţie... Ce dracu’, doar nu se urâţise şi nu se tâmpise de tot! Nia decăzuse chiar în asemenea hal. Avea încă resurse. Avea inc în faţă viitorul. Şi cine se găsise să-şi bată joc de ea? Uite ci Corci şi George, adică doi proşti. Fiecare în felul său...

Numele ei ca o lentilă de contact între eu şi non-eu

(dl era o formulă bine găsită), numele ei ca tina străzilor tine din cartierele proletare, numele ei ca o lentă de mielină în jerbă funebră, numele ei leonin, leninos, leorpăit de gur prietenelor din copilărie. Leontina, Lenuş, Tinoşka. Ni ei e o colină de senzaţii lascive, o Colentină de mucus primăvăratic. Numele ei catilinar, de hidrargir, e o mănuşă de mă-moş-Tina, Leona, Ţinuta. Lestrigonii vocalelor din numele ei se înlănţuie-n marş, cantilena semitică a leprei vizionare cu steaguri roşii spulberă munţii. Furtuna de aplauze a neofiţilor, ţipătul daco-slavic al izbânzii dărâmă biserici.

Tina, tineta, titireza, tinoasa, tinbotoasa, o tilişca de gesturi şi instincte cameleo-iice, o tiară tiabulară, o tibulă ticăitoare, tiduloforă, triformică, o tigvă imnică, o tildă timpurie, selvică. Şi tinereţea tipografică a goeletelor de propagandă, tirul tistolic al tinerilor prozeliţi, triturarea tainului ideologic, trovantul filiform al încercărilor veneriene.

Stalineia Stăteana, trotinela leontica. Tina tenola! Polenul lemnului dulce îţi stă înainte, maleola letală a întâmplării îţi pândeşte castelele ovariene, melena roşie ca sângele eroilor, calina cascadă de ţepi, galena neagră de ebonită a radioului din dulap ies din coşmarul memoriei. Numele tău e napoleonul de aur al neînfrânării, numele tău sfâşie îmbrăcămintea de melană caldă a orizontului îngheţat, şi din cătina rubinie a dealului abrupt, din botina piciorului fin al fricii de moarte numele tău ia viaţă.

Ceaulină cu aripi de barză, Ceauşină hrănită din lenea lemnoasă a leilor asirici, din lentoarea lipidică a primelor veri, adormită sub leandrul din curtea bunicului Marcu, tu arunci peste bord lestul nacelei adolecentine, tu propagi lepădarea de limitele pielii, tu ţii în mână lesa câinelui de paradă, tu poveşteşti legenda fraţilor de sânge albastru, tu te legeni nervoasă în lectica prinţesei, dăruindu-ne nouă lepidoptera instinctului necenzurat, leontiazisul dorinţei, leopardul de zgură al sărutului, lepidodendronul arctic al mângâierii.

Tu eşti el. Leon sau leucomul privirii înainte, Leon ca

o levură alcoolică de ametist, ca levitaţia levitică a lexiconului de partid şi de stat, ca tinctura amară a crizelor de creştere. Eşti vomitura ontică a visului viril. Leon şi noela canoei, Leo-ruca – olena lanorei, Leontina – tinolena notilena anelinca, Leon şi Tina, o fată pronunţând cuvinte urâte în limba *oniie* şi un băiat pronunţând cuvinte frumoase în limba *oñate*. Ţi-ena lenita, limbă torenţială de miere, limbă de oameni cu Patru urechi muzicale şi privire colmatată de sfinx.

Neţii oen.

Lait lela ino aii tanoe. *Tena aion eli elio*. *Tonela eli*.

Ona ana leona eli eli lama sabactami?

Mi te-o *ni te-na, itinol, nono, tita le niont*

Limbi băieţeşti şi fetiţoase, limbi muieresti şi bărbate promulgate de tine, coapte în creierul tău genital, limbi! care vorbeau personajele tale din jocul de-a personajele e la plicticoasele ore de tehnologie din liceu: Tâon din Alex dria, Antion de Avignon, Lena Leonarghia, Leti, femeia lui Yeti, Lea Lealitoglu, Lot Poliglot, Leta Ragheta, Lina de l bourg, Lia Liazulli-Lenormand, Loenia Lapona, limbi şic râie, amigdalitice, muezinice, scopilofage, meliflorale, infa tofile.

Colegul tău de bancă, Eleonor, trebuia să inventeze şi (personaje în numele cărora să se regăsească literele din nit mele lui. Şi din literele numelor voastre voi construiaţi o l sau două limbi, una masculină şi alta feminină, în care se baţi mesaje. Dar tu aveai mai multă imaginaţie, mai mult îndrăzneală, mai multă dorinţă de altceva şi întotdeauna e tigai jocul. Şi nu era normal?

Lena Leona, Lenita Lona, Lonina Lea! Tu singură poţi s-auzi alintul alunului singuratic, linula limbută a frunzele de migdal, laina lărmăitoare a licuricilor, vorbele pronunţaţi pe patul de moarte de Noemi Noe, soţia nevolnicului ne pont, de Nae din Niculiţel sau Nati de pe strada Pangrat de Ina lindiculina, de Gina Mena. Tu singură poţi să auzi, l tru că tu eşti a mea. Taina Katina e o maşină de cusut, No Neumans e o umbrelă de soare, Nionel Nimens *e* alpinist torsului tău de cleopatră, Oelia

Ofelia muscă, Nino Ploieştir promite, Anita Bonita e o marcă de cafea din Antile. Sing tu eşti liantul italo-galactic al odrăslirii, aloea de pe murit Etna, lumina de neon a olanelor roşii, tu şi elita poporul* Alien. Nona Nelitaşvili e o iapă de curse, Neţi Tinelos ei cocoş de luptă. Numai tu stai închisă ca un vierme în miezul lemnos, lenevos, lamelat al cărnii numelui tăm fată-băiată. lâna-Betina, Leon-Eleonor. *Nonati oloe, e o ţii, ni i elo ina toin, one li, lina ole*. *Tiletile, ole*! *Olenita polena*. *No Latino*. *Leti-leti, le-o*! Bocet şi cântec. Tina Thanatos.

răci ea va rămâne închisă, ca praful de puşcă în glonţ în ful numelui ei. Căci ea va fi lipită pe eticheta murdara

SLtă acolo pentru vecie. Aşa va fi să fie…

III

FRUCTUS LABORIS

Au urmat patru ani de navetă ca profesoară de sport într-o scoală comunală din judeţ. Şi într-o zi, din pură întâmplare, întâlnirea cu doctorul Darvari, fizioterapistul Spitalului Studenţesc din Bucureşti şi fostul ei profesor, îl remarcase surprinsă în mulţimea din piaţa medievală a oraşului, într-o după-amiază de vară, când ea ieşise după mici cumpărături. Doctorul se afla pentru câteva zile în localitate la un ştiu ce congres pe teme medicale şi părăsise de unul singur hotelul să se plimbe pe străzile vechi. S-a bucurat fără nicio reţinere, nu cu mult timp în urmă se gândise la el, cuprinsă de un fel de nostalgie amară. Ca să vezi potrivire! Dar şi starea prin care trecuse atunci, când cu examenul de fizioterapie. Privirea lui de drogat… Incredibila lor escapadă la campingul de la Cernica… Se uita curioasă la bărbatul din faţa ei, nu se schimbase deloc… Ochii lui îşi păstraseră vechea senzualitate şi în ciuda vârstei care se apropia vertiginos de 50 de ani, irişii de un albastru pătrunzător erau ai unui om tânăr. Părea la fel de timid şi neîndemânatic. Au vorbit tot felul de banalităţi, şi-au notat numerele de telefon.

În seara aceleiaşi zile doctorul o sunase, iar peste câteva luni, după mai multe descinderi ale lui în gara din S. (cobora din trenul de Bucureşti mai ales sâmbăta

dimineaţa, încărcat cu toate bunătăţile din lume, şi pleca înapoi duminica seara, mai optimist şi mai liniştit decât venise), Leontina se mutase în capitală, pe strada Grădina cu Cai, într-o casă 011 etaj, deloc arătoasă. Faţada de cărămidă aparentă era chiar la stradă. Păşeai mai întâi într-un hol larg şi destul de întunecos, dădeai imediat în dreapta de un cuier în care era atârnată o haină de pânză cauciucată, un juvelnic cu un de plante uscate prinse în ţesătura de nailon, o pălărie i soare tip fermier american, şi pe jos, într-un colţ, o perecr de cizme roşii de gumă, murdare de noroi uscat. Când a îi trai prima dată în casă fusese descumpănită, dar şi-a adu aminte că şi în studenţie doctorul era considerat un extravagant. Se ştia şi atunci de pasiunile lui de pescar.

La dreapta era o încăpere mare în care se mânca şi una serile se putea sta în faţa unui televizor color cu o cromatica ţipătoare, de proastă calitate. Un tapet de tafta, de un verdecândva strălucitor, îmbâcsit între timp de tutun şi praf, ac perea pereţii. Perdelele de muselină gălbuie, tivite pe un gini cu benzi late de mătase maro, se încrucişau de-a lung ferestrelor, patru la număr şi toate dând într-o curte invada* ta de o vegetaţie neîngrijită, abundentă, tufe de zmeur, agrii şi liliac, printre care se iţeau îndrăzneţe tije de crin, irişi: gladiole, bujori cărnosi şi margarete cu flori mari cât plan De cealaltă parte a coridorului, vizavi de camera de era biroul doctorului, mai degrabă un loc în care el se trăgea după masa de seară să fumeze o ţigară, să răsfoias o revistă sau o carte. Spaţiul n-avea decât o destinaţie me cală formală. Şi totuşi, pe unul din pereţi fuseseră instal, te spaliere pentru gimnastica recuperatorie, într-un colţ. camerei se vedea o halteră nu foarte grea pe care un bărb zdravăn ar fi putut-o ridica cu o singură mână. Un birou i un scaun-fotoliu, a cărui tapiţerie uzată lucea de prea la ga-i folosinţă, şi încă două scaune joase, lângă o măsuţă i tăblia de sticlă. Tomuri grele din *Dictionnaire physiologiq des sciences medicales*, cu scoarţele de carton în bună sta umpleau, aproape numai ele, rafturile unei biblioteci ocazie.

Urma apoi, în fundul coridorului, dând de-a dreptul.: curte, o încăpere mare, despărţită la jumătate de *unglasvai* în care domneau dezordinea şi murdăria. Prima parte a i căperii îndeplinea rolul de sală de baie, cealaltă jumate era în acelaşi timp magazie, pivniţă şi cămară şi adăpost de toate, fiare vechi, sticle goale de ulei, o mătură de nu-i şi o lopată de zăpadă cu coada ruptă, o maşină de spălaţi ginită, cabluri electrice şi un cadru de bicicletă, o mult de alte lucruri prăfuite despre care era cu neputinţă să mai ghiceşti la ce au fost bune cândva.

În prima zi au dormit şi au făcut dragoste în camera din stânga, pe un divan rabatabil. N-a ieşit în curte decât a doua zi şi tot a doua zi şi-a aruncat ochii şi prin camerele de sus la care se ajungea pe o scară interioară care pornea din hol. Camerele erau aproape goale, pe pereţi tablouri de un gust îndoielnic şi pe lângă pereţi piese de mobilier desperecheate. Nu era ce-şi imaginase, dar nici nu făcuse această „combinaţie” pentru casa doctorului, care n-o atrăgea prea mult nici ca bărbat, ci pentru că se săturase de propria-i singurătate, de calvarul navetei cu trenul şi de nesfârşitele scene plângăcioase ale beţivului de Corci Ambruş. Într-un fel, fusese condusă şi de gândul să se pună la adăpost. Nu se mai simţea în siguranţă, o stare nelămurită de teamă continuă îi spunea că intrase din nou în colimatorul băieţilor cu ochi albaştri. Or, Darvari era o celebritate a zilei, pe la care treceau, la nevoie, şi persoane sus-puse, bine înfipte în scaunele puterii, care la o adică n-aveau decât să ridice un deget şi…

Dar acum tu dormi Leontina şi nu visezi nimic din cele prezentate de mine mai sus, tu dormi şi împreună cu tine dorm toate ale tale, cele bune şi cele rele, cele uitate şi cele vii, ca nişte răni de cuie în palme. Tu dormi cu carnea şi pâlpâirile galben-albastre ale creierului. Dormi cu maţele pancreasul diafragma şi nervurile verzi ale splinei. Dorm ridurile tale de pe frunte şi dorm subţirile labe de gâscă din colţurile ochilor tăi. Doarme buricul tău cel adânc şi doarme falia groasă de catifea care desparte dosul tău în două.

Doarme pieliţa trandafirie ca o glazură a unghiilor tale violete, îţi doarme părul şi îţi doarme dorinţa de a te întoarce încă o dată acolo, în motelul de la marginea câmpului de răpită, înfiptă o noapte întreagă în pula de oţel a lui Ghiuri ca un şarpe în cornul furcii. Acum tu dormi în patul doctorului Darvari cu umerii ca doi bulgări de sare şi axilele umede cu buzele uscate şi porii dilataţi. Te doare capul în somn. Ai băut aseară *tequila*, o scârboşenie în care nu ştiu ce dobitoc (unul din mulţii voştri invitaţi) a avut sinistra idee de a arunca, la fiecare pahar, măsline ţinute-n ulei. Doarme stomacul tău înfiorat, abia scăpat din convulsii. Dormi împreună cu amintirile lui cu striaţiile palmelor tale fără no-roc cu ouşoarele vertebrelor şi cupele mici ale genunchilor. Tu dormi şi ceasul ticăie musca bâzâie păianjenul ţese. Tălpile tale roşii ca zmeura necoaptă ating cearşaful alb zvâcnesc în vis şi cearşaful foşneşte şuieră ca aerul rupt de şfichiul unui bici. Plesnetul biciului s-a impregnat acum în neuronii tăi care visează. E noapte şi tu dormi transpiri cobori cu pântecul şi urci cu pulpele spre propria-ţi văgăună. Doarme întunericul ei şi doarme părul tău pubian. Sârmos şi dulce neliniştit şi tandru asprit de buze şi degete pieptănat de dorinţe timide ofilit de trecerea timpului. Tu dormi ca o bordură de pietre în jurul unui foc ca o cetate medievală în jurul fântânii din piaţă ca Dunărea în jurul insulei Adakaleh. Doarme adânc pizda ta. Nu tresare şi nu zumzăie nu cântă şi nu povesteşte. S-a închis toată în pliurile ei ca un creier naiv de copil. E austeră şi mică e cenuşie şi cu aripile strânse ca o pitulice ascunsă în cuib. Doarme uitată şi netedă ca o gură umflată şi fără buze. Deasupra ei, ca un cort înstelat, e palma lui. Şi palma doctorului Darvari doarme şi ea amorţită. Dar-vari doarme şi scrâşneşte din dinţi, mişcându-şi degetele lipite de pântecul tău transpirat.

Dimineaţa se trezeau devreme. Darvari trebuia să plece la spital sau la facultate, în zilele când avea cursuri. Ea îi pregătea micul dejun, se aşeza cu el la masă, dar nu mânca nimic, mulţumindu-se cu o cafea şi o ţigară lungă şi parfumată. Vorbeau, se priveau. El îi mângâia părul, îi

săruta tâmpla. Apoi ea rămânea singură, strângea masa, ciugulea în grabă câte ceva în faţa frigiderului cu uşa deschisă, mai mult dulciuri. Rămânea în capot şi îşi căuta o ocupaţie oarecare. Îi plăcea să calce cămăşile lui Darvari sau să-i aranjeze hainele în dulap, în rest, plictiseală, melancolie, tot fel lui de visuri. Deschidea câte o carte, o frunzărea cu privii pierdută, citea pe sărite unele pasaje, o punea pe noptieio* uita imediat de ea. De obicei lenevea toată prima parte a *zfa* lei. Se îngrăşaşe uşor. Noaptea, în pat, peste fesele, burta i sânii ei degetele lui Darvari se plimbau împăcate, bucura se să întâlnească acele suprafeţe noi, mai catifelate decât!

Începutul concubinajului lor, de osânză subţire. Leontina devenise parcă şi mai frumoasă, trupul ei câştigase în orice caz un mister pe care înainte nu-l avusese.

Avea acum timp destul să se privească în oglindă. Descoperea încântată cum din dreptunghiul înalt de argint îşi trimitea privirea către ea o femeie frumoasă şi plină de farmec, chiar dacă nu aceeaşi pipiţă aţâţătoare de pe vremea muncilor ei de răspundere la U.T.C. şi partid. Abia acum ochiul oricărui bărbat ar fi putut alerga în voie peste întinderea fără cusur a corpului ei. Când îi vedeai partea de jos a trupului, voiai s-o ai măcar o dată lângă tine în pat şi o studiai siderat, din spate şi din faţă, fără nicio ezitare că genunchii ei ar fi puţin prea mari, sau că, vezi Doamne, gleznele ei s-ar contura prea tăioase în tecile fumurii ale ciorapilor, că, în fine, coapsele ei rotunde ar fi suportul unui bazin prea larg şi care ar ascunde astfel un fund exagerat de ieşit în afară, ca suspendat pe catalige. Da, Tina rămăsese aceeaşi femeie irezistibilă, cu picioare monumentale şi bust ameţitor de balerină. Cum să n-o vezi, cum să n-o vrei?

Se privea în oglindă, se răsucea în limpezimea ei de mercur cu capul rotit peste umăr, îşi ridica un picior aproape la orizontală, pentru *a* urmări întreaga curgere a liniei fesă-coapsă-gambă-labă până în vârful degetelor. Descoperea de fiecare dată o singură întindere de carne,

imposibil de descompus în bucăţi. Avea picioare lungi, atât de lungi, că ajunsese să se întrebe dacă nu există o disproporţie între partea de sus şi partea de jos a trupului ei. Codrin Cârstocea, fostul ei amant, care o punea să umble goală şi desculţă prin faţa lui, nu sesizase niciodată această lipsă de armonie, îi spusese de câteva ori că ea e o femeie cu un gât sculptural şi că această trăsătură o distinge de alte femei, însă inginerul Cârstocea, oricât de mult ar fi admirat-o, nu putea fi un rafinat al gustului. El o iubea nu atât pentru frumuseţea ei, cât pentru mersul ei sigur, de femeie arogantă, şi pentru buzele lacome şi pentru căldura ce emana din ascunzişurile ei erogene, în răbufniri fierbinţi, tot mai intense pe măsură ce mângâierile lui se înteţeau.

Dar nu numai impulsivul de Cârstocea simţea plăcerea s-o vadă umblând goală prin casă, ci şi mult mai blândul Dar vâri, care o urmărea fascinat, cu privirea bolnavă de dorinţă, găsindu-şi în această formă de preludiu sexual o compensaţie la marea emoţie ce-i îneca pieptul de câte ori făceau dragoste. Faptul că el ajunsese să străpungă trupul acestei femei, altă dată ca şi intangibilă, şi că putea acum să se scufunde în voie în carnea ei dulce şi alunecoasă i se părea atât de neaşteptat, încât juisările lui veneau întotdeauna prea repede şi fără satisfacţia unui adevărat orgasm.

Îi plăcea să se mişte în sus şi în jos, culcat peste burta ei primitoare, înfiorat de bobocii aspri ai sânilor, şi s-o simtă şi pe ea că-i răspunde. Dar prefera să alunece deasupra ei numai din coapse, ca un mascul priceput în drămuirea propriei energii. Ştia că mulţi bărbaţi de vârsta lui încă se amăgeau cu tot felul de performanţe. Dar pe Darvari nu-l tentau deloc actele de bravură. Atât de impetuoasa gimnastică a acuplărilor sacadate, cu risipă de mişcări şi climaxuri consumate rapid, ca nişte flame electrice pe scoarţa cerebrală, nu-i putea oferi mai multă plăcere decât faptul că ajunsese, în sfârşit, s-o ţină pe Leontina strâns lipită de trupul lui, ca pe o păpuşă docilă *şi* vie, umplându-i vaginul până la limită, fără retrageri şi

reveniri, dar excirându-se la cele mai mici desprinderi de pielea ei satinată, într-o somnolenţă de beţiv atins de extazul alcoolic. Iubea această stare de somnolenţă şi poate că acesta era pentru el extazul la care visase.

Dragi tovarăşi, După cum este bine cunoscut. Toate acestea arată că însă aşa cum am menţionat. Subliniez aceasta. Trebuie să facem astfel că Avem tot dreptul *să* vorbim despre. Avem tot dreptul să vorbim de justeţea. Toate acestea demonstrează. (*Aplauze puternice*.)

Stimaţi tovarăşi.

Prevederile noastre arată încă o dată. În acelaşi timp s-a dezvoltat. Repet însă ceea ce la baza întregii activităţi trebuie să se afle. Trebuie să se pună capăt cu desăvârşire. Nu avem nevoie de o asemenea. De aceea – repet – trebuie să se pornească obligatoriu de la iată de ce. Acelaşi apel îl adresez şi. Am încrederea că Dar este necesar ca în toate sectoarele. Trebuie să se intensifice activitatea în vederea. Se impun măsuri hotărâte pentru a. Trebuie să realizăm în întregime. Şi aici se cere ca o atenţie deosebită trebuie să se acorde. E însă necesar să se acţioneze cu toată. Aceasta este una dintre problemele de bază. (urale *şi aplauze puternice*; *se scande îndelung*.) Nu se poate asigura dezvoltarea fără. Acest lucru trebuie să fie bine înţeles. Spun aceasta cu toată seriozitatea, subliniind. Vom lua măsuri ferme. Desigur, aceasta nu justifică cu nimic, iată de ce atrag din nou atenţia şi insist. Să facem totul care să contribuie la o rr.ai bună. Se impune aplicarea cu mai muită. Nu e suficient numai. Mai mult decât oricând, acum este necesar să (*Aplauze puternice, prelungite*)

Stimaţi tovarăşi.

Nu se poate concepe înfăptuirea fără. Ne aflăm în stadiul în care trebuie. Este necesar să realizăm neabătut. Se impune să acordăm. La aceasta trebuie să adăugăm. E necesar să îmbunătăţim. O importanţă deosebită revine. Trebuie să aplicăm ferm. Vreau să atrag serios atenţia că Apreciez însă. Dar aceasta nu diminuează cu nimic răspunderea. Desigur, aşa cum am mai discutat, dacă într-o întreprindere sau alta. Dar în unele sectoare se menţin.

Şi aceasta fără nicio îndoială are repercusiuni, iată de ce trebuie să facem. Aceasta să constituie un stimulent. Aceasta impune însă măsuri hotărâte. Am convingerea că (*Urale şi aplauze puternice*; *se scandează îndelung*.)

Stimaţi tovarăşi.

Dispunem de tot ce este necesar. vom învinge orice greutăţi şi vom ajunge într-o perioadă nu prea îndelungată. (*Aplauze şi urale puter*-n ce.) Dar este necesar să acţionăm fără nicio. Să asigurăm bună. Să perfecţionăm în continuare. Să acţionăm pentru îmbunătăţirea, în mod deosebit doresc să subliniez faptul. Trebuie să se pornească de la folosirea integrală. Fiecare trebuie să poarte răspunderea asupra felului cum. În concordanţă cu aceasta e necesar să îmbunătăţim întreaga noastră. Trebuie să organizăm în cadrul formelor pe care. Acelaşi lucru în ce priveşte. Problemele noi care se pun cer o nouă. Aceasta constituie o cerinţă deosebit de Se impune să se acorde o mai mare atenţie felului cum. Trebuie să facem în aşa fel încât, Am spus nu o dată că activitatea. Numai aşa se vor asigura. Noi construim socialismul cu poporul şi pentru popor. Aceasta înseamnă că trebuie să facem totul cu cea mai mare. (*Aplauze şi urale puternice, prelungite*; *se scandează îndelung*.) în acest cadru doresc să mă refer. Nu avem pretenţia că felul în care noi. Considerăm că ceea ce am făcut noi înşine porneşte de la Toate acestea impun să fie intensificată. Să avem cadre care. (*Aplauze şi urale prelungite, îndelungate*; *se scandează*.)

Stimaţi tovarăşi.

Situaţia este de asemenea natură încât, Este adevărat că Am salutat şi apreciem aceasta ca un pas important. De aceea noi credem că trebuie să se facă totul pentru realizarea de alţi şi alţi. Este necesar de asemenea să acţionăm – şi vom acţiona fără nicio ezitare – în direcţia. Suntem pentru a se considerăm că este timpul să se ajungă. Ne pronunţăm ferm pentru. Suntem hotărâţi să participăm activ. Toate acestea impun mai mult ca oricând. Este necesară creşterea rolului. Vom acorda şi în

continuare o. Din păcate nu acelaşi lucru putem spune despre. Am acţionat şi acţionăm pentru a întări. Trebuie să se înţeleagă bine. (*Ura*/*e şi aplauze puternice, prelungite*: *se scandează îndelung*.)

Am luptat întotdeauna şi vom lupta împotrivă. Afirmăm de asemenea că Noi am vorbit de multe ori despre. Noi am susţinut că Noi am militat că Nu am cerut nimănui să (*Aplauze şi urale puternice*; *se scandează*.)

Noi am propus. Noi suntem gata. De altfel, o serie de Dar aceasta este o altă problemă. Aceasta nu poate şi nu trebuie în niciun fel. considerat necesar să ridic acea ta problemă cu atât mai mult cu < Trebuie să ne angajăm cu hotărâr, de a acţiona în aşa fel că Trebuie, să înfăptuim. (*Apiauze* puternice *prelungite*.)

Stimaţi tovarăşi, în încheiere doresc să atrag din nou-atenţia asupra. Să facem totul pentru a asigura. (*Aplauze şi urale* pul *ternice*, *prelungite*; *se scandează*.), *Să* fim întotdeauna conştienţi de 1 lui în care. Am convingerea că dez baterile, hotărârile pe care le-au adoptat vor da un nou. Cu aceas-i la convingere, vă urez. (*Aplauzeurale puternice*, *prelungite*; *sdează ă a îndelung*; *într-o atmosferă*! *de puternică însufleţire şi de* sfr/a-i să *unitate toţi cei prezenţi în sală* \ *se ridică* în)

Doctorul Hristu Darvari avea o mamă în vârstă, cu de-l getele pline de inele de aur, pe Haricleea, văduva unui negustor de cereale care făcuse atac de cord în arestul miliţieiprin ’50 – 51 (Hristu avea pe atunci 13 ani, nu terminase încăgimnaziul). Sora sa, Visanta, femeie necăsătorită încă la 50 de ani, cu doi ani mai mică decât el, era profesoară de *franceză* la o scoală de cartier. O îndrăgise pe Leontina din prin mă clipă, ca o adevărată femeie fără prejudecăţi: „Lasă, drai ga, o să vedeţi voi, că în ziua de azi căsătoria nu mai e modă...” Iar bătrâna o trata pe Leontina ca pe un copil ruia i se poate permite orice răsfăţ şi era mândră că fiul i se îndrăgostise de o femeie atât de frumoasă.

Visanta era o fiinţă deşirată, cu părul roşu, sârmos, ca o mătură. Când n-avea ore la scoală, bătea librăriile

şileriile Bucureştiului în căutare de noutăţi. Cunoştea antic actori, pictori, meşteri de cruci, ghicitoare în ghioc din rentari, profesori universitari de drept şi literatură Roma o furnizori de brânză autentică de Brăila, librărese, negustori de bijuterii, colecţionari de tablouri. Toţi ziceau despre ea că e o aiurită fără leac. Şi uşor într-o doagă…

De multe ori, seara, când îşi termina peregrinările prin oraş, Visanta se oprea în casa lui Hristu să-şi deşerte sacul cu noutăţi. Târâia după ea o enormă traistă de lână, cum poarta ţărăncile din Maramureş, şi îşi anunţa sosirea intempestivă prin clincănitul nenumăratelor brăţări de argint care-i acopereau braţele. Pentru că doctorul se plictisea repede de vorbăria soră-sii, găsindu-şi pretexte pentru tot soiul de preocupări urgente, Leontina rămânea singură cu Visanta şi-i suporta cu stoicism sporovăială. De fapt nu-i displăcea să audă ce se mai întâmplă prin târg, chit că multe dintre personajele aduse în scenă ei îi erau cu totul necunoscute.

Afla astfel că Viki Popescu, profesor la Universitate şi o celebritate literară a zilei, avea o nouă amantă, pe Carmina, o proastă de o frumuseţe răpitoare, pe care o scotea la sindrofii sau la premierele teatrale ale stagiunii de toamnă, srâmind în urma lui comentarii răutăcioase, invidii şi antipatii făţişe. Cică se făcuse o şedinţă de partid în care profesorul fusese acuzat de imoralitate iar el declarase textual că-l doare în cur de înscenările lor. Cota lui în faţa studenţilor crescuse astfel vertiginos şi la cursurile lui aerul amfiteatrelor umplute la refuz devenea irespirabil. Poate doar la cursurile lui Călinescu să mai fi fost aşa ceva, spunea mândră Visanta, ne-uitând să adauge că, după toate probabilităţile, şi Viki şi Călinescu aveau origini greceşti. Sprâncenele lor stufoase, na-sui lor drept şi tenul măsliniu nu lăsau nicio îndoială în acest sens. Cât despre faptul că nonconformistul Viki se înconjurase de curând de o gaşcă de foarte tineri poeţi, necunoscuţi deocamdată, dar al dracului de talentaţi şi răi ca focul, şi că unii îl suspectau că ar fi homo, cu atât mai bine, omul face ce vrea cu viaţa lui, că doar nici Platon şi nici Aristotel

n-au fost uşi de biserică…

Visanta nu era doar o colportoare de ştiri, ci şi o comentatoare înfocată. Ea punea note, acorda calificative, aprecia. În general se dădea în vânt după băieţii răi şi după întâmplările cu miros de subversiune. Era o obişnuită a atelierului lui Ion Dumitriu de pe strada Biserica Amzei, unde se adunau tot felul de scriitori şi artişti, care de care mai original, mai revoltat şi mai plin de idei (o adevărată grupare de complotişti, ea n-avea nicio îndoială), bea acolo un ceai gruzin îndulcit cu miere, admira colecţiile de chei şi lacăte de pe pereţi şi tăcea chitic, numai ochi şi urechi. Cel mai tare o speria un tip Voia care ţipa la toată lumea, vorbea în dodii, scuipa în batistă şi-şi mângâia tot timpul mustaţa subţire, de terorist cu ochelari, altfel, ca fizic, un pumn de oase. Dar ea participa şi la conferinţele cu circuit închis ale unui anume Alexandru Paleologu, urmaşul uneia dintre cele mai vechi familii boiereşti din România, ieşit nu de mult din puşcărie, un tip adorabil care vorbea de te durea capul, ce vocabular elevat! ce gesturi, ce gusturi la el! un adevărat aristocrat!

Sora lui Darvari trecea săptămânal şi pe la *Cartea Românească* să-l vadă pe librarul Mircea (aşa a auzit că-l cheamă, lumea zicea că e şi prozator), un bărbat vesel, energic, de o masculinitate fascinantă, iubind jocul de table şi discuţiile cu tipii deştepţi. De Mircea era pur şi simplu îndrăgostită, îi plăceau pletele lui castanii, pupilele lui expresive, neglijenţa vestimentară afişată, felul în care punea mâna pe un pix pentru a nota ceva pe o foaie pe care o avea din întâmpla-rc la îndemână pe tejgheaua cu cărţi, felul în care, indiferent cine erai, el îţi întindea pachetul cu volumele abia cumpărate şi îţi primea banii ca pe cel mai puţin important lucru din lume, zâmbindu'şi cu toată gura. Doamne, dar ce buze are omul ăsta! Iar ochii lui sunt atât de negri, că te-ar putea hipnotiza! zicea Visanta şi rămânea visătoare. Precis e şi el grec. Am auzit că ar fi din Fundulea şi că taică-său ar fi lucrat în tinereţe pe moşia lui Caragiale. Matei, nu ăl bătrân, cu tutungeria…

Apoi Visanta pomenea alte nume. Foarte la modă era doi armeni, Tache Grosapian şi Hora Sangian, scriitori de mare talent, care dormeau prin săli de aşteptare şi circulau cu trei nurile de noapte, plini de mânie, iar cel mai tare pictor era Horia Bernea, ea îl văzuse o dată pe stradă, i l-a arătat cineva… Ce bărbat! Ăsta stătea toată ziua pe dealuri şi lucra ca unapucat, mare om! Şi cică murise unul foarte tânăr, Mazilescu, care se hrănea cu votcă la Casa Scriitorilor şi tot la un minut *l* îl băga în pizda mă-sii pe Ceauşescu, iar Florin laru, săracu'/

stătea într-o magazie cu cărţi şi scria poezii cu nebuni. Da, şi la Păltiniş trăia un filosof care era supravegheat zi şi noapte, securiştii se ascundeau pe sub brazi şi înjurau de mama focului, că-i termina gerul, le crăpau blacheurile de la cizme. Mai auzise şi de unul Radu Petrescu sau Matei Iliescu, nu-şi amintea prea bine, dar în orice caz unul mare de tot care ieşea rar din casă şi avea o nevastă pictoriţă cu rude tocmai în F fes ceea ce nu dădea bine deloc, iar cenzura se înăsprise ai dracului, ceva mai multă libertate pe la *Editura Militară*, Sultănica Gâdea, ministra, o vacă încălţată, cică nici nu trage apa în budă după ea, şi mai e un cuib de complotişti la Pietro-şiţa, condus de un nebun, Mehaşes, (auzi ce nume!) care-şi face singur o casă şi-n timpul liber cântă la clavecin, acolo vin unii de la Târgoviste, beau ţuică şi critică situaţia din ţară, vor să se sinucidă în grădina botanică din Bucureşti, asta în semn de protest, că se fac scrisori şi se trimit la *Europa liberă*, aţi auzit de poetul Dan Deşliu, ei bine, ăsta s-a supărat într-un restaurant şi a plecat acasă cu farfuria, că ştia că acolo îi puseseră băieţii microfonu, speranţa e Ştefan Andrei, da' cretina aia de Leana n-o suferea pe nevastă-sa că e actriţă, şi frumoasă pe deasupra! A, şi mai e unul Ţopa, unul care tot încearcă să devină scriitor şi nu reuşeşte, păi ăsta e pornit rău de tot, că într-o noapte mai era cu unul Crăciun, ăsta-i sculptor, şi cu unul Tutu Russu, care scrie poezii, toţi trei beţi pulbere, şi Ţopa ăsta urla pe stradă Nu *vreau să mă sinucid*. *Să mă-itipuste*! de s-a speriat şi miliţia şi până la urmă i-a umflat…

Aşa că situaţia nu mai putea să dureze, nu mai suportau ruşii, şi lui Ceaşcă îi schimbă în fiecare zi sângele, îi bagă sânge de copil, păi altfel cum să reziste, americanii la Yalta, fusese o înţelegere secretă, şi cică mai era şi unu Iliescu (prietenii îi spuneau Ilici), pe la un ştiu ce editură, unul de-al lor, a maziliseră, care făcea şi dregea, da, o lovitură de stat, cam aşa ceva, cu generali şi colonei, îi cunoştea şi pe toţi scriitorii, mergea în casă la Nichita şi bea cot la cot cu ei, şi nu lăsa costumu nici mort, purta cravată roşie şi într-o noapte un sârb, °a nu, un român din Banatu de dincolo, Florea sau Flora, a vrut să-i taie la ăsta cravata cu foarfecă, pentru că la Nichita în casă nimeni nu intră cu cravată, doar cu sticla de votcă

În braţe şi nişte flori pentru Dora, nevastă-sa, o tinerică moi tal de frumoasă şi drăgălaşă, cuminte, amabilă, numai fapt şi miere, aşa zicea lumea…

Da' şi Nichita ăsta (cum îi mai zice, domnule, că am un lapsus!) care apare beat la televizor şi spune prostii!… Păi> ăsta e scriitor naţional? Păi, se compară el cu Eminescu? Nu l se compară. Şi mai e şi un oltean cu mustaţă, care umblă al dracului prin toată lumea. Unul care a scris că Eminescu n-a existat!!! Sorescu, da, Sorescu!… Şi care-şi bate joc de Vlad Ţepeş în nu ştiu ce piesă… Dragă, da' scriitorii ăştia au luat-o razna cu totul!… Toată lumea a-nnebunit, până şi minerii!… Da, a auzit bine, minerii! Păi, clasa muncitoare *e* nemulţumită şi ea, sunt şi acolo oameni deştepţi, nu se poate, n-o să mai tină, a auzit ea ceva, nimic clar da' a auzit, în orice caz, Ceaşcă a fost în Valea Jiului şi a ieşit din nou cu scântei, nu ca în '77, da' a ieşit, e groasă rău…

E o păpuşă grosolană de cauciuc pe care prima dată o atinge piciorul lui Didi. Capul rotund al jucăriei ieşea din iarbă ca o pată lăptoasă şi privirea lui îl descoperise de la distanţă. Didi Zăgreanu s-a desprins brusc de grupul lor, a luat-o la fugă, s-a oprit o clipă şi a şutat. Păpuşa s-a ridicat în aer, a zburat greoaie pe deasupra tufelor de urzici şi a căzut la câţiva metri mai încolo. Uau, ce chestie! O păpuşă! Deşi gestul lui Didi, un tip exagerat de fiţos şi care

agasa pe toată lumea (nici Leontina nu avea o altă părere), fusese un gest golănesc, cu totul nepotrivit. Toţi simţiseră asta, atinşi de o senzaţie de jenă, şi poate tocmai de aceea toţi începuseră să ţipe, să fluiere, să-şi agite mâinile. Ce gagică ai agăţat, şmechere! Gata, hai să jucăm! a strigat Isabella, colega ei cea răutăcioasă şi cu faţa plină de aluniţe, luând-o la fugă după Didi, pe care l-a împins cu brutalitate într-o parte. A ridicat păpuşadin iarbă şi a aruncat-o spre ea. Leontina a prins-o în braţemai mult din instinct, speriată că vine în contact cu un obiect! murdar, scârbos, vreo jucărie de copii de ţigani...

Păpuşa era grea şi urâtă iar ei se aflau în excursie cu şcoala în dumbrava cu stejari seculari din apropierea oraşului Unii colegi erau deja răspândiţi în grupuri sau cupluri prii pădure, alţii jucau fotbal şi volei pe pajiştea din faţa cabă 308

Mica lor gaşcă se formase spontan şi pentru că băieţii voiau să fumeze, se retrăseseră în spatele acestei construcţii rău famate (prin oraş se *auzea ca* aici era locul de chefuri şi escapade al profesorilor, mai ales cei de la secţia germană), pe terenul viran acoperit din loc în loc de cărămizi sparte, coji de cartofi şi resturi menajere, nu departe de liziera pădurii.

Vai, Leontina, ce neîndemânatică eşti! a strigat Nini, pentru că ea scăpase păpuşa din braţe. O văzuse cum i se apropie încet de piept ca un proiectil leneş. Era o jucărie grosolană, cu vopseaua cojită, murdară, cu obrajii umflaţi şi cu picioarele butucănoase. Fără să vrea, îi dăduse drumul din braţe şi păpuşa a căzut în iarbă dar atunci a fost rândul nesuferitei de Nini s-o izbească. Jucăria a făcut un scurt salt înainte într-o plutire la firul ierbii. Pe ea, băieţi! s-a auzit vocea lui Vică Serachitopol, care a scuipat chiştocul ţigării dintre buze şi a şutat aprig cu şpiţul. Momâia de cauciuc s-a ridicat în aer rotindu-se, scoţând un sunet ca un mieunat de pisică călcată pe coadă, şi a căzut la mare distanţă în faţa lor.

Lică şi-a aruncat geanta în iarbă şi a fugit după ea. Ar fi trebuit să ajungă înaintea bondoacei de Nini şi a

fundului ei mare, înaintea lui Didi Zăgreanu care alerga în joacă, şi-mulând un fel de şchiopătat caraghios, de paralitic. Lică a ridicat-o dintre tufele de urzici şi trifoi sălbatic şi a strigat Hai Isabella! iar Isabella a prins-o drăgăstoasă în braţe ca pe un copil. Era o păpuşă de mărimea unui copil născut prematur, cu mâini mobile în găoacele de cauciuc ale umerilor, cu picioarele drepte şi groase, încălţate în pantofi cu botul rotund, ca nişte galoşi de bătrân. Colorată cândva în roz (pielea), verde (ochii), *bleu marine* (fusta plisată de pionieră) şi negru (pantofii aceia oribili), purtând pe cap o basma oarecare de sub care ieşeau în lături zulufii castanii de păr cârlionţat, coaptă de soare şi spălată de ploi, păpuşa avea în spate un mic orificiu prins într-un cerculeţ de metal. Pe acolo ieşea aerul. Mecanismul ei sonor încă funcţiona.

Palmele Isabellei au început s-o apese ritmic pe burtă şi Păpuşa se smiorcăia jalnic, cu mereu aceleaşi sunete stridente şi monotone, cerând de mâncare. Toţi şi-au dus mâinile la urechi. Toţi au început să se strâmbe. Termină, Iza, te rog, că-mi spargi timpanele! ţipa Vică Serachitopol, aruncându-se teatral în genunchi. Dar păpuşa era acum în braţele lui i şi acesta o legăna triumfător, apăsându-i gura cu degetul în vârât printre celelalte două ca un biberon obscen. Hai că ea porc, mă Didi! Ce-i gestul ăsta? se enervase Lică. Păi de e sunt porc, dragă, dacă păpuşa plânge de foame? I-am pus l beronul. Sau tu te-ai gândit la altceva...

Şi arunci ea a simţit cum o cuprinde furia. O furie neag nătihgă, neputincioasă, nevrotică, nestăpânită. Acea furie Ce te face să-ţi scrâşneşti dinţii, să-ţi încordezi spinarea ca o pl sică şi să-ţi pregăteşti săritura, cu ghearele scoase. Nu-i mă putea suporta. Nu doar că joaca lor era o tâmpenie de copii mici, dar jucăria avea şi o înfăţişare mizerabilă care-i stârne scârba. Numai văzând-o şi i se convulsiona stomacul. Ce oro. re! Şi ce adunătură jalnică de cretini. Asta era gaşca lor?

S-a repezit cu umărul în pieptul lui şi i-a smuls păpuşa din mâini. Dar ce dracului să facă cu ea? Unde s-o

arunce?! Sau s-o rupă-n bucăţi? Trăgea furioasă de momâia aceea de cauciuc şi a reuşit să-i smulgă mâinile, picioarele, capul, pe care le azvârlea, orbită de dezgust, în tufele de gleojdean şi \ *iarbă*, păioasă din marginea pădurii. Era răcoare, dar ea transpirase. Pielea ei caldă şi umedă se învelea în aerul rece al f vegetaţiei din jur ca într-o haină străină, usturătoare şi enervantă. Îşi vârâse degetele în gaura din care fusese dezghiocat capul şi se chinuia să sfâşie torsul de gumă groasă. Materia. lui opunea rezistenţă, degetele ei erau prea slabe, mişcările; ei prea nervoase, liniştea care se instalase devenise deodată. prea adâncă, prea neaşteptată.

Nici nu-şi dăduse seama că rămăsese singură. Gaşca ple –, case. Le stricase jocul. Şi ea acolo, în hăţişul de buruieni, pal răsită şi caraghioasă, cu trupul dezmembrat al păpuşii în mâini. Auzea strigătele celor care se jucau cu mingea pe pl totul din faţa cabanei şi tremura toată. Se purtase atât de proteste... Au trecut atâţia ani de arunci, ea e acum o femeie i toată firea dar îşi aduce aminte această întâmplare de pai s-ar fi petrecut ieri. Atunci, în acea stare indescriptibilă i furie, a simţit pentru prima dată că pielea ei e o supraf de separaţie între căldură şi frig. Şi că sensibilitatea ei pe strunită o poate arunca în situaţii ridicole. Iar primul *f* lovise păpuşa cu piciorul a fost Didi Zăgreanu, unul dintre colegii ei de liceu care-i făcuse curte cu insistenţă...

Îi simţea zvâcnetul egal al sângelui ca şi cum rinichii lui ar fi absorbit pulsaţie cu pulsaţie mişcarea aceea fierbinte. Pântecul ei cu pielea umedă, întinsă rigid, i se lipise de mijloc. Era învăluit într-o căldură nouă, dulce şi acră în acelaşi timp, de femeie însărcinată.

În cameră era întuneric dar doctorul Darvari nu putea adormi, nici nu îndrăznea să se mişte. Ar fi vrut să-şi întindă un picior, o venă începuse să i se zbată în încheietura braţului drept. Amorţea. Leontina respira uşor şi el simţea prea de aproape căldura expiraţiilor ei. Îi atingea gâtul, ceafa, i se răspândea în păr, şi capul, zona bulbului occipital, se învăluia într-o durere moale, subţire,

abia ştiută cu mintea, ca un fel de milă şi duioşie faţă de fiinţa vie de lângă el.

Dragostea lui pentru ea, pentru trupul ei deformat de sarcină. Dragostea lui imprimată în fibra scaunelor, în strălucirea mată a parchetului, în catifelările covorului de lângă pat.

Şi brusc o serie de apăsări zvâcnitoare şi moi, o rafală măruntă de lovituri primite direct în rinichi. Tresărea şi în felul acesta devenea parcă şi mai conştient de propria sa prezenţă acolo, alături de Leontina. Se lăsase contaminat de respiraţia ei adâncă, fusese aproape gata să adoarmă. Dar a simţit deodată în pântecul ei aceste răsuciri neaşteptat de energice, care aproape l-au speriat. A reuşit cu greu să-şi stăpânească pornirea de a se trage mai spre marginea patului. Prin somn poate că şi Leontina înţelesese rostul acelor mişcări care acum făceau parte din viaţa ei, din întâmplările de fiecare zi ale trupului ei. N-a gemut şi nu şi-a mişcat capul. N-a dat din picioare, nu şi-a scrâşnit dinţii. A oftat o dată puternic, de parcă şi-ar fi eliberat pieptul de o mare greutate, şi şi-a descleştat degetele de pe braţul lui. Copilul lui se mişcase în pântecul femeii şi Darvari ar fi trebuit să se bucure sau măcar să se mire. N-a fost în stare.

De fiecare dată când, fără să vrea, descoperea semnele tot mai pronunţate ale maternităţii ei (o vedea cum se mişcă prin casă, cum se aşază cu grijă pe un scaun, o simţea alături de el în somn căutându-i inconştient prezenţa), aceeaşi reacţie de respingere care-l descumpănea. Pentru că această reacţie» venea de undeva din negurile fiinţei lui interioare. Era neplăcut surprins să se întâlnească cu trupul ei într-o înfăţişare atât de schimbată, lipsită de graţia de altă dată. Sila faţă de burta ei umflată, senzaţie pe care nu şi-o putea explica. Un sentiment apăsător de vinovăţie, bolborosind acum în pieptul lui şi mai intens.

Apoi Leontina se întoarce în somn, încet, foarte încet, de parcă ar fi în stare de trezie. Sunt acum spate în spate şi el îi recunoaşte netezimea omoplaţilor, curbura

îngroşată a mijlocului, îi primeşte cu uşurare această nouă atingere, îşi lasă pielea în voia acestui contact catifelat. Se destinde, deschide ochii şi îşi simte obrajii îmbrăcaţi în răcoare. Se răsuceşte pe o parte şi braţul lui cuprinde mijlocul femeii. Viaţa neguroasă, certă şi în acelaşi timp incertă, a organismului ei. În pall mă lui care se umezeşte repede se aude inima ei, se răspândeşte vibraţia colosală a celulelor. Se desluşesc seismele cărnii. Mai are puţin şi adoarme. Mintea i se topeşte într-un fel de nămol care fierbe. O înălţare de platforme oceanice, o răsturnare de munţi. Apoi întuneric complet.

Titlu

NOTA AUCTORIS

Era toamna lui 2000. Mă stabilisem în Bucureşti, îmi cumpărasem o garsonieră. Mă angajasem la revista *Observator cultural* şi nu-mi lipsea niciodată din geantă sprayul paralizant. Era noapte şi eu urcam împleticit de oboseală scările blocului F8C de pe strada Foişorului, mă prăbuşeam pe scaunul din faţa calculatorului şi simţeam cum începe să înflorească în mine firul pervers de iarbă al acestei iubiri. O plămădeam din ce aveam mai bun, din sângele ce-mi bubuia în timpane şi din respiraţia mea otrăvită de ţigări şi nopţi albe. O făceam să existe puţin câte puţin, insuportabilă ca o obsesie, halucinantă ca un vis de dimineaţă, când soarele te bate drept în ochi cu un mănunchi de spini.

O prindeam cu putere de mână ca pe un om care e gata să se arunce de la etaj, în timp ce ea se scufunda curioasă, nepăsătoare, cu totul străină de mine, în negura unor instincte bărbăteşti pentru care nu există nici noţiuni nici intuiţii sensibile, îi vedeam uneori o ureche, desenată în aer cu o precizie de hologramă. Alteori mi se părea că ştiu totul despre coapsele ei şi despre ascunzişurile ei axiale, despre gingiile ei de zmeură coaptă. Dar nu ştiam. Faţa ei rămânea un oval neted de lut, înfăşurat în bandaje murdare, umede. Uneori mă gândeam la ea ca la un copil născut prematur, alungat din pântecul cald de nerăbdarea propriei existenţe. Trupul ei de fetiţă mi-era drag, părul ei

de păpuşă mă atrăgea ca o materie curată, de la începuturile lumii, cu miros de lapte de capră şi porumb crud, sălbatic.

Era vară şi mă întorceam acasă cu geanta burduşită de corecturi şi recenzii inepte, treceam pe lângă vânzătoarea de se minte, neagră şi nemişcată ca o statuie de antracit, pe lângă băitorii de bere de pe treptele magazinaşelor non-stop de la pa terul blocurilor, derutat de ocheadele ţigăncuşelor de 16 ai ieşite noaptea la agăţat, cocoţate pe sandalele lor cu talpă gro, sa de cauciuc ieftin. Deschideam monitorul calculatorului şi rămâneam blocat pe scaunul meu ergonomie, rămâneam sufocat de neputinţă, cu capul tăiat pe ecran, îi urmăream silueta în gând şi mi-era silă de capul meu bătrân, cu părul tot mai rar şi cu urechi păroase, mi-era silă de ochii mei placizi, ca de peşte oceanic, şi mai ales şi mai ales mi-era scârbă de prezenţa mea acolo, în locul ei.

O căutam cu disperare mută printre maldăre de cuvinte: printre sintagme cu iz de mâncare stătută, propoziţiile mele şei adunau în pagini ca nişte haine purtate şi aruncate de-a val** mă în pungile de plastic din debara. O căutam printre tufele de agriş ale grădinii mele din Tohan, printre băncile monstruos de înalte ale şcolii în care am învăţat să pun pe liniatura care. tului de clasa I bastonaşe şi linii oblice, mi se părea că o văd în mulţimea de femei ţipând şi îmbrâncindu-se pe treptele magazinului de pâine de pe strada Fierăstrăului, nu departe de apa neagră a Bârsei şi de gaterul de buşteni, unde pe vremea când eram copil ca şi ea cartela de pâine mi se umezea în mână. Mi se părea că o văd printre capetele ţigăncuşelor cu părul murdar, în picioarele goale, care nu stăteau niciodată la coadă şi care coborau treptele prin înghesuiala de trupuri, huiduite de toată lumea, strângând la piept pâini negre ca fonta şi strigând printre dinţii lor albi ca laptele Linge-mi-ai pizda!

O căutam în abecedarul meu din clasa I şi în cartea de rusă din clasa a V-a în vocabularul de franceză şi în internatul meu de la Sighişoara, unde aveam doi prieteni,

pe Marcel maternal ticiamil şi pe Reini din Cloaşterf, specialistul în reviste germane de fotbal. Ştiam că trebuie să plămădesc această femeie e „amintiri murdare şi din visuri cu miros de cloramină pent a scăpa o dată pentru totdeauna de ticăloşiile mele de bărt şi de toate neputinţele şi neîmplinirile mele de ins duplicit Dar o năşteam încetul cu încetul, ca pe o vietate care te's [cu carnea ei zbârcită şi ochii orbi.

Nimeni nu vrea să vorbească pe lumea aceasta despre mestruozitatea perpetuării speciei şi despre transformarea mi 314

strului în fiinţă cu ochi, creier şi gură. Nimeni nu are curajul, nici eu. Deşi simt cum mi se înfioară pielea, cum îmi tremură câte un muşchi pe picior ca o lipitoare, deşi simt săgetarea fiorului de frică în testicule şi în venele tâmplelor. Ca să aduci pe lume un copil trebuie să treci şi prin momentul când sorbi licoarea inghinală a unei femei, cuprins de cele mai scârboase plăceri. Un nou-născut e ca un liliac şi ca un vierme şi ca un şobolan fără coadă şi nimeni nu are curajul să spună asta. Da, nimeni.

I conţină era un nume pe care îl uram tocmai pentru a putea să iubesc fiinţa care îl purta. Ştiam că în materia lui se ascunde destinul acestui fetus de care toţi vor fugi cu oroare. Dar mai ştiam şi că atâtea cuvinte pedepsite, ascunse, uitate în dulapul secret al murdăriei din noi vor ieşi la suprafaţă şi vor începe să trăiască fără teamă. Să plămădeşti un om din furun-culi şi scrofule, din mucegaiuri şi scârnă, din gunoiul stărilor tale de care ţi se face ruşine, din pleava a nenumărate visări cu ochii deschişi, din jegul unor nopţi de cumplită beţie şi din oroarea ta de ridicol.

Să faci asta cu entuziasmul disperării şi calculul matematic al dezastrului provocat. Să intri în pat strângând fetusul la piept ca pe o progenitură de care ţi se face ruşine şi ca pe o amantă necredincioasă. Să-l încălzeşti sub plapumă ca pe un pui căzut din cuib, ca pe o creatură furată dintr-un bestiar medieval, ca pe un şoarece de câmp lovit în burtă de coasă, cu maţele scoase.

Sau nici să nu strângi în braţe un făt ci o mână care

abia şi-a conturat degetele, o inimă care palpită, un ficat mic cât o limbă de câine, o pereche de picioare şi o cutie toracică peste care poţi oricând lipi un cap cu orificii şi păr. Ce ai devenit tu, un tată care-şi apără copilul handicapat sau proxenetul de profesie care-şi vinde femeia producătoare pe străzile prăfuite ale literaturii?

Frumuseţea costă bani mulţi, ca şi puterea de seducţie. Le-ontina seamănă cu toate femeile din lume pentru că ea e femeia cu care vrei să te culci, pe care să o strângi de mână pe banca din parc, pe care să o terorizezi zilnic pentru păcatele ei, care să-ţi pună pe umeri o cămaşă bine călcată şi să-ţi sufle aer rece 'n ceafă. Ea e femeia pe care o ciupeşti de fese şi pe care o mo zoleşti la un chef într-un colţ mai întunecat, pe canapeaua de piele. Ea e femeia care-şi leapădă rochia şi rămâne în pielea goală şi se urcă pe tine ca husarul pe cal şi-ţi şterge obrazul cu ţâţele, şi-ţi umple de salivă urechea şi gâtul.

Cu ea pleci în vacanţă la mare, cu ea împărţi o umbrelă cu spiţele rupte, fugind din pridvorul mănăstirii Suceviţa spre autocar, cu ea te cerţi înnebunit de nervi pe plaja de la Neptun şi crezi că s-a terminat totul, ei îi rupi gura cu un dos de palmă, ei îi pui cuţitul în gât şi ei îi scrii scrisori interminabile, pe ea o strângi în braţe când afară trăsneşte în castanul din faţa blocului.

Ea e o femeie irezistibilă şi atât de frumoasă, că-ţi vine s-o îneci în bale de cerneală, s-o acoperi cu sperma tuturor masturbărilor tale singuratice din adolescenţă, s-o speli cu limba din cap până-n picioare.

E femeia ta cu membre de miriapod, cu dinţi de animal de pradă şi vagin de tigroaică, e femeia ta ca un vierme de mătase pe care tu fi înveleşti în valuri nesfârşite de muci şi scuipat verde. E femeia ta ascunsă în gunoaiele colorate din maşina salubrităţii, femeia ta cu fese obraznice de alabastru, putoarea ta cu care bei rachiu într-o crâşmă de cartier, iubita ta fără pretenţii şi fără ambiţii, care-ţi cade în genunchi şi-ţi sărută picioarele, pulpele varicoase şi rotulele ţepene.

Ea e femeia ta pe care n-ai curajul să o ucizi. Iei

cuvintele bob cu bob şi faci din ele un conglomerat de granule, le laşi să-ţi curgă din palmă ca o dâră de praf de puşcă. Desenezi această linie care se tot închide până face un cerc. Aprinzi chibritul şi fugi.

Titlu

NOX

Nelule, Nelule, cum ţi-ai bătut tu joc de mine, mă! Cum ţi-ai bătut!… Şi-acu tu eşti sub pământ, şi nu io. Că Dumnezeu e mare şi vede. Şi degeaba îţi tot spuneam Mă, n-o mai bate, n-o mai bate, că e copil şi nu ştie! Nu ştie, mă, că nici tu nu ştiai şi uite c-ai ajuns om! Om, Nelule?… Păi ce om ai fost tu? Ai ştiut, mă, tu ce-i casă, ce-i curtea, că ai o fată şi-o nevastă? N-ai ştiut neam. Şi eu tot vin la mormântu tău, că unde să mă duc, cu cine să vorbesc? Nu ţie trebuie să-ţi spun, mă, că ai o fată stricată de care vorbeşte tot satul? Vin, mă, şi-ţi pun flori, şi-ţi greblez, îţi aprind luminarea, smulg buruienile. Că noi nu suntem ţigani, mă, Nelule, da’ am ajuns mai rău ca ţiganii!… În fiecare duminică o luminare, mă, mie cine-o să-mi pună? O cumpăr de la biserică pentru păcatele tale. Că multe ai avut, Nelule! Multe!… Şi că te-ai înrăit tu acolo, la stuf, că ţi s-a înnegrit sufletu’? Păi nu te-am înţeles io, Nelule, n-am stat io tot după tine, tot după tine, să-ţi fac aia, să-ţi fac ailantă? Şi mulţumirea mea, Nelule? Poţi să-mi spui? Nu mai poţi, mă, da’ baremi să m-auzi şi să-ţi recunoşti greşelile, Nelule, că tu toată viaţa te-ai luat în gură cu toţi, te-ai crezut mai mare ca toţi, şi-ai ajuns la puşcărie? Ai ajuns, mă! Că şi la ancheta aia, unde fata asta ştii că n-a fost vinovată. Şi la ancheta aia… Da’ tu nu şi nu! Şi ce trebuia? Să vorbeşti frumos cu ei. Da, don colonel, aşa e, nu mai face, e un copil, ce ştie ea, don colonel? Ăilanţi a fost de vină. Şi vi-i spun şi pe bandiţii ăia, don colonel, de ce să nu vi-i spun, că io n-am avut de-a face cu ei, că doar îi ştiai Nelule, să nu-mi spui tu mie că nu-i ştiai! Păi nu-i ştiai tu pe alde Gârmacea şi Blendea şi Pivotă? Nu ştiai tu că ăştia?… Ce ziduri, ce case şi ce acareturi! Şi dulăii ăia ai lor, că ţi-era să frică să treci pe stradă!… Păi ăştia au avut averi, mă, nu cal noi!… A, că s-a mai luat cu ei şi nişte

prăpădiţi ca Aldica şi Solovăstru… Păi, tu îi ştiai şi pe ăştia, care înjura toată ziua ieşi toată ziua cu americanii-n sus şi americanii-n jos! Ce, nu ştii?… Da’ tu ce-aveai de ascuns? Cămaşa de pe tine, izmeinele, mă, Nelule? Că şi pe mine ştii cum m-ai luat, cu o rochie şi-o cămaşă de noapte şi-o plapumă… Că ai mei nu te-a vrut, ştii că nu te-a vrut, asta a fost, că dup’ aia ne-am împăcat, da’ le-a mâncat colectivu toată averea, i-a bătut Cel de; Sus, Nelule, că el nu iartă, nu iartă… Şi n-am făcut noi amândoi tot ce-am făcut cu mâinile noastre? Cu palmele noastre, Nelule, nu ca alţii, căruţe cu pietriş, Nelule, şi saci de ciment, şi betoane, Nelule, şi bolovani pentru fundaţie, şi stinge, Marie, la var şi fă, Marie, tenciul, şi cară, Marie, cu găleata, pe schele, şi ţine, Marie, căprioru ăla, împinge, Marie, în sus, stai aşa, ţine-l bine, împinge, cară, ridică, sapă, până-ţi cade rânza, Marie, hai că acu vine noaptea!… îţi mai aduci aminte, Nelule? Că tu când munceai erai ca o fiară, scoteai sufletu’ din om, mă, îl munceai până-l lăsai lat, aşa erai tu. Păi uită-te, mă, la palmele mele, ăstea-s mâini de femeie, mă?… Că fiică-ta n-a ştiut, mă, niciodată, ce-i furca, ce-i sapa, să dea şi ea cu mătura prin curte, mă, ca orice fată. N-a ştiut, că nici n-a stat acasă, ai lăsat-o să plece de mică, nu ţi-a păsat, ai vrut să scapi de ea, mă, şi uite, uite unde-am ajuns noi!… Bine de tine, că tu nu te mai consumi, am rămas io cu ruşinea, mă, că lumea mă tot întreabă, mă, şi tu nu ştii nimic, tu n-auzi, nu vezi, da’ io ce să fac? Că nebuna asta e acu la Bucureşti, mă, şi trăieşte c-un doctor, mă, care prostu’ nu ştie nimic de ce-a făcut ea pe-acolo pe la partid, da’ ce mi-a auzit mie urechile de curva asta de fiică-ta, că seamănă cu tine, mă, Nelule, cu cine să semene? Că io cu cine am făcut-o, dacă nu cu tine? N-are, mă, nicio ruşine, că ce, parcă tu ai avut, mă, când te-ai mutat cu aia, mă, cu baba aia care şi ea s-a dus în mormânt, cu verişoară-ta, mă, bată-te Dumnezeu să te bată, că n-ai avut, mă, nimic sfânt şi m-ai lăsat singură, ai vrut avere, acu na avere!… Că asta, Leontina asta a noastră, nu scrie, nu în – treabă, nu vine şi ea pe-acasă, nimic, nimic, o stricată, mă, J de parcă n-aş fi făcut-o io!

Mă perpelesc, mă, noaptea în aş.

temut şi mă tot întreb cu cine seamănă ea şi nu ştiu ca pământu', ca pământu'!… Poate cu tata, Dumnezeu să-l ierte, ce poamă a fost şi omul ăsta, ce-a mai călărit ăsta la femei, da' ce bărbat adevărat, ce gospodar, Nelule! că mie cu tata Tase nu mi-a fost niciodată ruşine, el o făcea, el ştia, şi-n rest muncă, mă, muncă pe brânci, şi porcii, şi caii, şi vitele, ce frumuseţe de curte!… Iar hi cu zidăria ta, n-ai ştiut, n-ai vrut, Neiule, să ştii nimic, nimic. Aşa şi fie-ta, mi-a spus mie oamenii care-a văzut-o, o destrăbălată, Nelule, o din aia, acu să vedem cu doctoru' ăsta, că poate îi mai vine şi ei mintea la cap, na! că ţi s-a stins luminarea, că poate mă auzi şi tu, şi te gândeşti şi tu cât mi-e de greu, bate vântu, d-aia s-a stins, bate şi vântu ăsta când nu te-aştepţi!… O groază de mere, mi-a dat jos toate merele din pomu ăla de lângă gard, şi ce mere frumoase! mi-era şi milă, le-am pus în butoi pentru oţet… Hai, uite c-am putut s-o aprind! o pun aici în spatele crucii că-i mai ferit, iar fie-ta să vină şi ea şi să-ţi aprindă o luminare la mormânt, n-ai pomenit, o netrebnică, Nelule, a uitat tot, de unde a plecat, sau că io sunt bătrână şi poate că mai am şi io acolo nevoie de aia, de ailantă… Nu! Că ai bătut-o şi degeaba ai bătut-o. Ai făcut şi tu ce-ai crezut mai bine, nu ştie niciodată omu' ce trebuie să facă, nu ştie, că dacă ar şti, dacă ar şti…

Viaţa ei în casa doctorului Darvari se înşuruba liniştită în materia buretoasă a zilelor. Terminase cu mizeria şi chinul navetei zilnice, scăpase de îmbâcseala şi acra monotonie a şedinţelor săptămânale de consiliu profesoral. Nu mai avea parte nici de ţipete şi muştruluieli că iar întârziase la ore, nici de avansuri brutale venite de la tot soiul de indivizi, la şcoală sau pe trenul de navetă, îşi părăsise postul de profesoară suplinitoare. Şi încerca să-i uite şi pe Dan lăcomir cu sumbra lui filosofie de bodegă, şi pe nenorocitul de Corci, alături de care ajunsese pentru prima dată în viaţă să simtă ce înseamnă cu adevărat decăderea.

În sufletul ei se instalase vidul. Nu mai era în stare de nimic, vegeta. Suferea de o boală pe care nu şi-o putea

explica. Pentru că nu era o boală care să-i roadă carnea şi nici măcar° maladie abstractă a sensibilităţii ei prea obosite de insaris facţii, cu explozii nevrotice şi dorinţe prosteşti de autoa tare, cum se întâmplă la naturile dezechilibrate. Era ceva e râie interioară care-i înnebunea de mâncărime organele ar ţite. Acum locuia în Bucureşti, undeva nu departe de etrul oraşului, şi avea casa ei însă schimbarea asta nu-i a şese fericirea visată.

Doctorul o primise cu încântare. Se îngrijise încă dinmele zile ale menajului lor să-i pună la dispoziţie o fată bui la toate, pe Sofica, o nepoată de-a lui din Brăila. Nu se puţi deci plânge din partea treburilor casei. Şi deşi ar fi vrut să-i pe străzi şi să umble prin magazine, mai ales acum, de că rămăsese gravidă, zăcea în casă, uneori toată ziua în pat! conjurată de cărţi şi reviste, alteori îngropată într-un fotolii enorm, foarte comod, cu o ceaşcă rece de cafea pe măsuf din lemn de cireş pe care îşi aşeza tacticoasă pachetul cugări şi bricheta, uneori şi câte o pungă de bomboane cu a hide.

Nu rămânea niciodată în cămaşa de noapte. Purta un e pot foarte larg, deschis la culoare, care lăsa să se vadă, întreverele late, partea de sus a sutienului ei negru cu dante şi un trandafir roşu, de aţă, între cele două cupe rotunde ascundeau sânii. Se îmbrăca aşa de parcă ar *fi* vrut să corifei trupului ei de fostă sportivă, tăbăcit de nesfârşite priviri!

atingeri, o mai mare sobrietate şi chiar şi o mai mare g găsie, domesticindu-l şi obligându-l într-un fel să-şi uite l cu tul.

Îşi cumpărase o trusă de stilouri, seturi de plicuri de ce respondenţă în culori pastelate şi un top de hârtie cretată, alţi necoasă şi rece la pipăit. Descoperi surprinsă că nu avea e să-i scrie. Deşi ar fi dorit să-şi semnaleze prezenţa în Buci resti măcar mătuşii Teodora (tanti Teo!), care putea însă! nu mai locuiască de mult în cartierul Floreasca. Pierdusega tura cu ea. Cât de repede trecuse timpul, câte schimbări *t* care tanti Teo nu avea cum să ştie! Aşa că până la urmă i scrise nimănui, nici Cameliei, în

Germania, nici lui Dorin l reş, fostul ei şef de la U.T.C. care ajunsese un personaj. portant în structurile superioare ale partidului, nici doctrului Horaţiu Mălinaş, celebrul chirurg, *pe* care îl văzuse \ câteva ori la televizor dând interviuri despre marile pe 320

ale medicinei româneşti, îl văzuse şi de fiecare dată fugise în camera ei, să plângă neştiută de nimeni, cu faţa ascunsă în pumni.

Seara, când Hristu Darvari se elibera de toate obligaţiile zilei, se aşezau împreună în faţa televizorului fixat de obicei pe posturi bulgăreşti sau sârbeşti unde găseai pe alese tot soiul de filme străine. Titrajele şi dialogurile actorilor o enervau. Nu putea să le urmărească. Rareori se lăsa prinsă de vreun film. Mai mult căsca, picotea, se închidea într-o muţenie de convalescentă. Darvari adormea cu bărbia în piept, ea îl privea liniştită şi îşi trecea prin faţa ochilor, pe rând, în lumina fosforescentă a ecranului, unghiile abia lăcuite. Apucase obiceiul de a-şi răsuci absentă pe deget o şuviţă de păr. Timp în care îşi plimba la întâmplare ochii pe pereţi fără să-şi dea prea bine seama ce face. N-avea nimic din stările unei gravide, faptul că urma să aibă un copil nu-i tulbura în niciun fel viaţa interioară. Se simţea mai greoaie în mişcări şi în adâncul sufletului ei aştepta să se întâmple ceva cu totul şi cu totul nou. Voia poate o altă lume, o altă ţară. În orice caz, Darvari ar fi trebuit să-i ofere mult mai mult, nici ea nu ştia ce. Fusese smulsă din locul ei (care loc?) într-o călătorie neaşteptată şi încă nu ştia care-i va fi soarta, spre ce nou ţărm o va duce vântul. În fiecare dimineaţă când se trezea, nădăjduia că poate a sosit şi ziua aceea, a atingerii ţărmului.

Asculta cel mai mic zgomot, o auzea pe Sofica trebăluind în bucătărie, câinii lătrau prin curţile vecinilor, uneori de pe stradă pătrundea până în camera ei vocea vreunui ţigan care cumpăra haine vechi, şi în cele din urmă, spre începutul după-amiezii, aşteptarea ei se topea într-o enervantă furnicătură a tâmplelor. Spre seară devenea din ce în ce mai tristă, dorea să vină cât mai

repede ziua de mâine. Zilele, săptămânile treceau pe nebăgate de seamă. Şi chinul ei ca să găsească mereu câte ceva pentru a-şi face aşteptarea mai uşoară. A încerca t să-şi omoare timpul tricotând şi după două-trei zile a aruncat lucrul cât colo. Nici cusăturile pe gherghef n-o atrăgeau, încerca să-şi ghicească singură în cafea sau îşi dădea în cărţi de zeci de ori la rând, până când o apuca durerea de cap.

Nu credea o iotă din semnele care i se arătau acolo, înnebunea de plictiseală şi-i reveneau tot mai des în memorie scene legate de turneul în Austria al echipei de baschet d:

care făcuse parte în studenţie. Nu-l uitase pe Klaus. Poa că de acolo începuse tot răul, de la faptul că ea nu avus curajul să fugă cu Klaus. O încurcase şi antrenorul echip franceze... Cum îl chema? Favel... Aşa, domnul Favel... D

trebuia să fugă atunci! Poate că de acolo începuse totul, de la restaurantul cochet din centru oraşului Krems, cu barba „şi femei elegante, scăldaţi într-o lumină albastră, de film, şi îmbătaţi de sunetele unei muzici tainice şi abia auzite, prin care ea simţise cu adevărat că mai există şi o altă lume.

Î Frigul înainta neauzit ca un şarpe îi atingea unghiilei, se înfăşură pe laba piciorului frigul curgea nevăzut ca o spiK mă de vânt iar ea vedea acum clanţa uşii ca un cuţit de bron & sclipind în razele lunii rămăsese în fund pe marginea part*»; lui cu picioarele atârnate deasupra podelei încercând să-şi aducă aminte visul din care se trezise în capul ei domnea în7 întunericul cald al ruperii din somn şi atunci a descoperit frigul năvala lui prin uşa rămasă deschisă se trezise cu gura arsă de sete intrase în bucătărie vârâse cana de tablă în găleata cu apa băuse îşi auzise tălpile lipăind pe ciment şi drumul înapoi până la pat umbletul ei de fiinţă învăluită de propria-i căldură moale ca o cămaşă nevăzută de iarbă trecuse cu genunchii îngheţaţi prin aerul aspru în care *auzea* sforăitul gros al tatălui ei răzbătând prin uşa subţire de brad şi nu

se mai băgase sub plapumă stătea acolo ca o mogâldeaţă albastră şi-şi lăsa ochii să înainteze peste podeaua acoperită cu covoare de cârpă peste scândurile din ceardacul casei să coboare pe treptele de ciment de la intrare să alunece peste pietrişul curţii printre tot soiul de lucruri ca nişte căpiţe de „întuneric luminos şi în această singurătate apăsătoare frigul era şi mai viu înainta către piciorul ei ca un şarpe ca un *f* „gros de apă amestecată cu leşie şi zoaie de săpun ca un cu cu lama subţire şi ascuţită care îi decupa în aer laba cu vor verzui glezna şi ouşoarele oaselor întinderea trupului amor ţi ta de somn în marginile lor cunoscute dar cu mai multă preş cizie cu mai multă ferocitate îi rotunjea genunchii urca spU pulpele fierbinţi musca din materia ei ca dintr-un bloc *di* gheaţă şlefuindu-i silueta de carne curgea în sus peste 322

tinderea ei de fiinţă cu sânge cald cu bandajele lui de tifon ca nişte cozi urzicătoare de peşte şi se oprea lângă tivul de in al cămăşii de noapte se oprea acolo lângă mirosul ei de fetiţă cuminte şi somnoroasă cu izul lui de tencuială proaspătă şi de mâncare de la bucătărie cu puritatea lui de iarbă crudă acoperită de rouă cu gustul lui de alcool care nu te îmbată care te înfăşoară strat după strat în rotocoale groase ţiuitoare din ce în ce mai groase şi mai ţiuitoare contopite cu pielea ei cu intestinele ei cu păsărica ei ca o piersică înroşită de soare cu întunericul lichid al fricii ei care-i pulsa în piept şi în pupilele mari uriaşe ca dilatate cu atropină şi în creierul văzului ei care înainta prin întuneric şi nu-şi mai putea aminti ce visase nu-şi mai putea aminti decât o pâclă un abur un fum gros şi alb o pălălaie de ierburi arzând la marginea pădurii în locul unde ei au scos de sub pământ o paraşută cu pânza cenuşie cu pânza cenuşie cenuşie cenuşie rece şi cenuşie moale cum e cenuşa unui foc părăsit.

Rodolphe şi tabachera de mătase verde – cadou de la amanta lui – ce femeie nefericită! – dar ea îi trimisese o adiere de dragoste prin ochiurile broderiei – fiecare împunsătură de ac prinsese acolo o speranţă, o amintire...

— Emma croşetase firul de mătase, ca o prelungire a

aceleiaşi mute pasiuni…

— Ah, să fugă amândoi la Paris! – într-adevăr, ce nume nemărginit!

— Citea şi nu mai putea să lase cartea din mână – Semăna în vreun fel cu femeia aceea care-şi fura cu disperare bucuriile?

— Ea se refugiase în casa lui Darvari, ca un câine bătut, să-şi lingă rănile…

— Se rătăcise în acest oraş pe care de fapt nu-l cunoştea – *Bucureşti, oraşul prăbuşirilor*, coperta unei cărţi ferfeniţde citite pe ascuns în timpxil orelor la liceul din S. – sau *Invitaţie la vals*, cine era autorul? ah, uitase!

— Rodolphe şi îmbrăţişările lui din grădină, în întunericul nopţii – cum a mai chinuit-o! dar ce bărbat puternic! repeta numele lui în şoaptă pentru plăcerea de a-i asculta consoanele – vocala o cu rostogolirile ei prin aer ca ftiste bile de fildeş lovindu-se una de alta într-un dreptunghi de postav – da, era un nume frumos, mereu îi răsuna în urechi – îi scânteia în faţa ochilor pe eticheta sticluţelor cu Parfum…

— Parfumul ieftin al adolescenţei, sprayuri şi sam poane nemţeşti – sau vârful degetului făcând pe geamul al rit al dormitorului de la internat desene *bizare*, inconştien hărţi şi drumuri imaginare – cel mai mare oraş al ţării, ace locuia tanti Teo la care-şi petrecea o parte din vară – un i birint de străzi, vuietul bulevardelor, maşini şi firme luinoase, magazine de cinci etaje – Apoi, în studenţie, cărnii „6 Martie”, distracţii, aventuri, iubiri pasagere, toată net mă acelui timp – închidea pleoapele şi vedea – Piri şi Lu-Sorin şi Ovidiu Certeze, frig şi examene, campingul de l Cernica, discoteca de la Drept, cafeaua de la *Trocadero*, *Albin Colombo*, *Havana*, plimbările din parcul Câştigu…

— Buc restiul în care locuia acum, casa doctorului Darvari, cam rele neprimitoare de la etaj, nostalgiile ei fără leac – Desci dea *Informaţia Bucureştiuliii*, singurul ziar suportabil, şi cât cu nesaţ, urmărea evenimentele zilei, se bucura să vadă i viaţa nu stă pe loc, că oraşul respiră şi

oamenii ştiau să-i distreze, să alerge după plăceri – articole de fond, cuvântă comentarii politice peste care sărea dezgustată – adevăru era în altă parte, trăia într-o lume ciudată, tentantă, specte culoasă, periculoasă în care nu avea curajul să-şi facă intrş rea – premiere teatrale, filmele de la cinematecă, expozif şi cărţi, meciuri de fotbal, spectacole de operă, haine din import, furturi şi crime, fotografii, afişe, grabă, monotonie „agitaţie enormă şi aparent lipsită de sens – ecouri, plac clandestine, griji şi nevoi, duminici lâncede, melancolie, penin obscure – îşi aducea cartea cu Rodolphe şi Emma la mas şi întorcea filele, sorbea din cana de cacao cu lapte, ah, bietul tul Charles! – muşca din felia de pâine cu unt, o orădouuitarea completă, acvariul colorat al sufletului, cum tre' timpul! vai cum trecea!...

Îşi amintea de bărbaţii pe care-i avusese amanţi, de tâlnirile şi nereuşitele ei – încerca să-i aşeze pe Horaţiu în linaş, Daniel Raicu, Codrin Cârstocea sau chiar pe Darvs alături de personajele ei din cărţi – Simţea nevoia să-i < tărească? Doctorul era un om enorm de bun, deşi nu bărb tul la care visase – Şi cercul al cărui centru era el lărgindu încetul cu încetul, aureola pe care o avea îndepărtându-se chipul lui, revărsată mai departe ca să ilumineze alte vis Bucureşti, viaţa grăbită ce fremăta în această învălmăşe

jar putea ea să şi-o închipuie cu adevărat?

— Lumea oamenilor cu bani, medici, avocaţi, diplomaţi, cântăreţi, sportivi de performanţă – bărbaţi dintr-o bucată, cu feţe de învingători, care ştiau să se distreze, capacităţi nebănuite sub aparenţe uşuratice – în separeurile restaurantelor râdeau actori şi actriţe, literaţi şi femei tinere care iubeau poezia – bărbaţi risipitori, plini de ambiţii himerice şi de idealuri fantastice – Totuşi, cât erau ei de liberi? trăiau ei cu adevărat? cum era *dincolo*?

— Sufocarea, tânjirea, disperarea lipsei de şansă, lehamitea şi scârba – în fiecare zi alţii şi alţii care fugeau peste graniţă, unul furase un elicopter şi reuşise, altul trecuse Dunărea cu hainele legate de piept într-o pungă de

plastic – din când în când, la masa de seară, Darvari pomenea numele câte unui cunoscut sau prieten al său care…

— Nu, nu e uşor să ai acest curaj şi să părăseşti totul, agoniseala ta de o viaţă, păruţi, prieteni, copii…

— Fantasme, ambiţii şi încercări – însă oricine putea să audă scârţâitul şurubului care se strânge – Şi ea, ce-ar fi trebuit ea să facă?

— Cu cât lucrurile îi erau mai aproape, cu atât mintea ei se depărta de ele, cu cât ele deveneau mai intangibile, cu atât ele păreau mai uşor de făcut – Unde ar fi vrut să trăiască? la Paris, da, la Paris! sau la Roma, Londra, München, poate la Moscova, nu vorbea toată lumea ele *glasnost* şi *perestwika*? în oraşul prietenei ei Marusia, moartă de mult, săraca… – dar de ce nu la Los Angeles, unde mătuşa ei Leontina are un magazin de mobilă şi trăieşte bine mersi? – sau de ce nu la Fraga, Budapesta, Cracovia?

— Ah, altceva, altceva! doar în atâtea ocazii, excursii, vizite la rude, congrese medicale, şi l Jarvari nu e oricine…

— Sau chiar şi lumea lor estică, Bulgaria de pildă, vin roşu şi parfum de trandafiri, brânză de capră şi ardei iute, şi litoralul lor cu rezervaţii de turişti străini, toată lumea ştia – da, în Berlinul de Est, acolo găseşti lucruri bune, că neamţul e neamţ, papetărie ieftină şi haine elegante, şi sunt atâtea muzee… – nu, zidul nu se vede, nici nu te poţi apropia – soldaţi cu pistoale automate – miliţieni şi secu rişti ca la noi aşa i se spusese – şi totuşi unii care reuşesc să se caţăre… – căţărătorii de performanţă!…

— Avea lacrimi în ochi, tot ce o înconjurase până la 33 de ani, mediocritatea propriei existenţei, trivialitatea şi mârlănia şefi lor, viaţa ca o pedeapsă, pedeapsa ei…

— Revenea la pag nile cărţii, Rodolphe şi Emma care în dorinţele ei confund senzualităţile luxului cu bucuriile inimii, eleganţa obiceirilor cu gingăşiile sentimentului – Şi arunci să se întrebe! ea dacă dragostea nu avea nevoie, ca şi florile aduse *st* aclimatizare din ţinuturi îndepărtate, de un pământ anur pregătit şi de o temperatură anume?

— Ea pe cine iubise?» lumea vulgară a sportului, promiscuitatea dormitoarelor e mune, birouri cu broşuri de propagandă, deplasări, corrinţe, şedinţe şi sensibilitatea ei distrusă, tendinţa ei de i lua torul în uşor, uşurinţa cu care cedase în faţa atâtor împr jurări...

— Dar tot ce-i fior al trupului ori sfârşeală de drage te nu poate fi despărţit de o anume bogăţie ca în vila Matilda dei – storuri închise ermetic, lumini discrete, covoarevase cu flori exotice, combina muzicală, discuri din R.F.G. sala albastră de baie...

— Aşa că ea ştergea praful de pe et jere, se uita în oglindă, lua o carte, în ultima vreme mereii aceeaşi carte, apoi, visând printre rânduri, o lăsa pe genunchi-Pofta ei să călătorească, să vadă lumea – Şi Brunhilde? şi Cami şi lise, Anne, Mari? – împrăştiere, uitare, singurătăţi şi inconştienţă – Dacă ieşea în oraş, îşi cumpăra vaze de ştie albastră, pahare cu picior, scrumiere, fructiere, holuri pen» tru pietricele şi scoici, casete de bijuterii, suporturi inutile de luminări...

— Aştepta să se întâmple ceva – unde era sple dorea visată? – viitorul, un coridor îngust întunecat nesfâr> sit – întunericul amintirii – flaşnetarul din copilărie (văzut o singură dată în viaţa ei un flaşnetar), vânzătorul de îngheţată, omul cu toba de la primărie, ciurdarul cu biciul – ţiga nul care strângea haine vechi, ascuţitorul de cuţite şi bric vânzătorul ambulant de păcură, vânzătorul de peşte şi st guri – *frizeria* din satul ei în care bărbaţii jucau table pe ba – unde şi când? – linişte zgomot – linişte zgomot – pustii zilei...

Cureaua de ascuţit briciul era lată şi grea. Stătea atârnat în cui după uşa bucătăriei. Multă vreme ea n-avusese curaji să o atingă. Un şarpe lung şi murdar, cu pielea arzătoare, ade mit pe peretele casei. Ura cureaua de ascuţit briciul a tat lui ei. Prin unele locuri netezimea cafenie de piele dever lucioasă, catifelată, sclipind în lumină ca bronzul diluat. Pe acolo trecea lama de gheaţă a briciului în acel du-te-vino al mâinii care ei îi amintea de fiecare dată ungerea pâinii cu unt. Vara tatăl ei se

bărbierea în verandă. Ei îi plăcea să doarmă cu fereastra deschisă, fără perdelele trase. Când deschidea ochii, lumina de afară părea că izvorăşte din pământ şi curge în sus, spre geamurile mari, împreună cu ciripitul nebun al vrăbiilor. Primea lumina asta în ochi ca pe o apă rece, plăcută, proaspătă şi rămânea multă vreme aşa, ascunsă sub cearşaf, înfăşurată ca o nimfă de fluture în cântecul păsărilor.

Uneori, duminica, îl vedea prin fereastră pe tata şi atunci ea strângea bine pleoapele şi-şi potrivea respiraţia să pară că doarme în continuare, învăţase să privească printre gene, tatăl ei avea mişcările greoaie ale omului abia trezit din somn, se apropia de masa cu ghivece de flori şi-şi pregătea tacticos castronaşul de aluminiu, pămătuful, cilindrul de săpun învelit în ambalajul lui de staniol, oglinda şi o bucată de ziar pentru ştersul briciului de clâbuc. Tuşea uşor, îi auzea respiraţia grea, de om gras, îi vedea mâinile cu degete scurte, umflate de muncă, cu unghiile groase, neîngrijite, tăiate în carne. Punea instrumentele de bărbierit pe masă, deschidea briciul şi începea să-l ascută.

Cureaua din bucătărie îşi schimba locul doar vara, dimineaţa devreme, atunci când tata se bărbierea în verandă, în pantalonii lui albaştri de zidar, fără cămaşă, cu pieptul gol şi părul nepieptănat, căzându-i peste frunte. Trecea lama subţire a briciului peste curea înainte şi înapoi, îngândurat, cu muşchii braţului jucându-i sub piele, trimiţând în fereastra deschisă a camerei ei sclipiri fulgerătoare de lumină, un fel de aşchii lungi de oţel, mereu aceleaşi. Felul cum lama briciului prindea lumina din aer şi o izbea mai departe în transparenţa ferestrei întredeschise a încăperii ei o fascina şi ea uita să mai respire ca un copil care se preface că doarme.

Tata nu era departe de ea, îl vedea cum îşi trece buricul degetului mare peste tăişul abia ascuţit, cum moaie pămătuful în castronaşul cu apă caldă, cum ia în palmă săpunul şi îl desface din învelişul lui poleit, dar privirea ei îngustă era furată de cureaua rămasă nemişcată în cui,

deasupra mesei cu oglinda în ramă metalică, sprijinită de un ghiveci cu muşcate. Îi cerceta curajoasă fruntea brăzdată de câteva duri, ţepii de pe obraz, părul cârlionţat de pe piept, pal gră cât o alună de pe gât, apoi deodată fata lui se acopăr de clăbucul alb, moale, gros ca smântâna şi pielea lui arsă e soare părea şi mai roşie, abia aşa îi descoperea jupuiturile e pe nas, asprimea sprujită a pometţilor. Nu-i vedea faţa întreaga, doar un singur obraz, mereu acelaşi, stângul, şi atunci i cuprindea remuşcarea.

Tatăl ei nu era un om rău, poate că se supăra prea rep de dar o bătea fără patimă, cu privirea oarbă, îngândurat cenuşie ca oţelul, pentru că aşa trebuiau bătuţi copiii nea cultători. Iar ea era un copil neascultător, făcea prostii, ve bea urât, venea târziu acasă, îşi zgâria genunchii prin n cini, nu-şi făcea lecţiile, nu dădea bună ziua vecinilor, era fetiţă obraznică, nesuferită şi merita să ia bătaie. Aproape e îi venea să plângă de ciudă că nu poate fi altfel şi, cum st, tea acolo nemişcată, respirând egal, învelită în răcoarea cea şafului de in ea într-o piele încăpătoare, simţea că în adâi cui sufletului ei îşi iubeşte tatăl şi că ar fi groaznic să rămân singure, doar ea şi mama. Acoperită de vata lichidă a clăbtcului, faţa tatălui ei părea faţa unui om neajutorat, iar miţfecările cu care el se bărbierea ascundeau în ele o gingăşie din care ea nu l-ar fi crezut în stare. Nu vedea decât obrazul cup care tata sfârşea bărbieritul, nu putea vedea niciodată ce se întâmplă cu cealaltă parte *a* feţei lui, şi obrazul lui era o întindere acoperită de zăpadă pufoasă, denivelată de încheiffijH tura de sus a maxilarului, lină până la marginea bărbiei, poş vârnită încet pe panta gâtului, până la omuşor. Acolo începea pielea lui zgrunţuroasă, pe care nu mai creştea părul, şi pe»ţiunea aceasta de piele se scurgea cafenie în jos spre tufişsrile încâlcite care formau pilozitatea pieptului.

Dar în clipa în care tăişul briciului se apropia de obr şi cobora pe suprafaţa pielii, în jurul ei torul încremenea, p tru că i se făcea frică. Nu mai *auzea* ciripitul vrăbiilor i pomii de afară, simţea că amorţeşte de prea multă încor

re. Lama subţire de oţel aluneca în jos trăgând după ea sistenţa păstoasă a săpunului, prin mişcări scurte, uşea) apăsate, legate una de alta ca nişte paşi pe o suprafaţămejdioasă, trecea cu vârful ei rotund pe lângă înălţimea i mişcată a nasului, foarte aproape de conturul buzelor deschise cu lucirea dinţilor de jos vag îngălbeniţi de tutun, se apropia de bărbie, descoperind în urma ei pielea netedă, curată, ireal de proaspătă, străbătea fără grabă relieful bărbiei şi se prelingea neliniştită pe arcuirea gâtului. Inima ei bătea acum să-i spargă pieptul de parcă gestul lui de neatenţie s-ar fi putut repeta exact în acelaşi loc. Într-o dimineaţă de vară mâna lui se oprise o clipă şi ea văzuse sângeleţ ăsnind. O picătură înfiorător de reală, umflată brusc ca o bobiţă de strugure, spartă în jos într-un pârâias roşu, din ce în ce mai gros şi mai limpede. Limpede şi fierbinte ca durerea curelei de ascuţit briciul peste fesele ei speriate.

Nu, de prezent nu se putea fugi decât în plăcerea de a face tot timpul altceva (fusese una dintre marile ei descoperiri precoce) şi ea încercase pe rând bucuriile meschine ale contra/. icerii cu prietenele de joacă, amuzamentele drăceşti ale jocului *de-a baba oarba*, satisfacţiile perverse ale minciunii, paroxismele sexului. Dar trecuse şi prin nenumărate stări de prostraţie, scurgându-se amorfe din carnea şi sufletul ei ca zerul din brânză. Nimic nu-i ajungea, nimic nu-i rămânea. Şi zilele vieţii ei se aşezau una peste alta ca foliile de gelatină în pachetul din dulapul bucătăriei. Străvezii, dar gata să se topească la căldură, în cratiţa de pe *aragaz*, într-o materie bă-loasă şi fără consistenţă.

Se mutase în casa lui Darvari căutând un teritoriu de protecţie care să o salveze de toate aceste tare ale insaţietăţii. Doctorul – un monument de bonomie şi senzualitate – nu fusese curios să-i afle trecutul, ştiuse de la început că el n-o va întreba niciodată nimic. Şi crezuse că va putea merge înainte aşa, uitând tot ceea ce trebuia să uite. Dar cum să-ţi uiţi carnea şi conştiinţa? Văzuse în indiferenţa lui Darvari faţă de viaţa ei de până la 30 de ani

o garanţie a absolvirii de păcate, expresia unei filosofii a împăcării cu răul. Pentru că păcatele ei erau păcatele lumii în care trăiau cu toţii, ea şi Darvari şi Maxim Enache şi Brunhilde şi Carp, Oraviţan şi Boierescu, doctorul Minea şi pacienţii sanatoriului de boli nervoase de la Brădet, o lume strânsă tot mai tare într-o plasă de frică şi frig, o lume care fără minciună, laşitate şi nepăsare s-ar fi prăbuşit imediat ca un castel de nisip, totuşi o lume împăcată cu sine, murdară şi veselă, letargică şi vitală în acelaşi timp, cu mari rezerve de îndurare, cu neaşteptate explozii de furie, gâlceavă, mândrie, vanitate rănită.

Chiar şi marea diferenţă de vârstă dintre ea şi Darvari era un argument al liniştii la care râvnise. Dar diferenţa aceasta, trăită zilnic, în toate formele de apropiere dintre un bărbat şi o femeie, avea şi ceva surd, opac, tulbure, ca sticla go-frată a unei ferestre care desparte două rezerve de spital. Ea ar fi trebuit să devină o femeie mai ştearsă şi mai aşezată, el să întinerească. Şi dacă Darvari făcea eforturi evidente să pară mai tânăr, schimbându-şi cu îndrăzneală tunsoarea, culoarea cămăşilor, ochelarii şi cravatele de profesor, ea încremenise într-un punct din care nicio schimbare nu mai părea cu putinţă. Singura ei certitudine era refuzul. Faţă de Darvari încerca un fel de compasiune de fiinţă nevolnică, îi părea rău pentru el, tatăl viitorului ei copil. Uneori nu se mai putea abţine şi izbucnea în plâns. N-avea cum să-i răsplătească bunătatea, şi decât să se chinuiie aşa, cutremurată de gândul că viaţa ei nu mai poate fi întoarsă înapoi şi că nimic nu mai poate fi trăit încă o dată şi curăţat de toată zgura greşelii, mai bine să cadă în păcatul de a-l înşela rămânând aceeaşi ticăloasă fără scăpare.

Nici nu i-a fi fost prea greu să-l găsească pe bărbatul cu care, din disperarea paraliziei vieţii ei interioare, să-l încornoreze pe Darvari. Acesta putea fi chiar vărul lui, Dimitri, un tânăr atletic cu care doctorul îşi pierdea din când în când vremea în lungi partide de şah sau în discuţii despre arta pescuitului. La puţină vreme după căsătorie,

doctorul îşi scosese toate economiile de la C.E.C. şi îl angajase pe vărul său ca antreprenor al unor serioase lucrări de renovare a casei. Toată viaţa familiei se mutase la nivelul de sus al clădirii, în încăperile în care până atunci domnise liniştea pieselor vechi de mobilier înşirate pe lângă pereţi. Renovarea începuse cu amenajarea spaţiilor de la subsol şi de la fereastra ei cu jalu –, zelele coapte de soare, ce-şi deschidea dreptunghiul asupra *4* întregii curţi, pipăindu-şi din când în când pe sub halat, cu' „încântare şi frică, pântecul în care se zbătea deja fiinţa meta) morfică a Bertei, Leontina îl putea urmări în voie pe energi cui Dimitri, atrasă mai ales de strălucirea părului său negru şi cârlionţat, uns din belşug cu ulei de nucă (o modă sovietică ce trecuse de câţiva ani buni, ceea ce făcea din vărul lui Darvari un bărbat cu gusturi uşor desuete) şi fascinată de puterea sa fizică în situaţiile în care el şi lucrătorii au fost nevoiţi, de câteva ori, pe căldurile cele mari ale Bucureştiului, să care cu braţele grinzi de stejar, saci de ciment şi rigle groase de fier pentru întărirea bolţilor subterane ale casei.

În Republica Socialistă România cuvintele înnebuneau de fericire. O luau razna şi se dădeau cu capul de pereţi. Ieşeau isterizate din dicţionare şi se pregăteau de paradă. Ca nişte oi molipsite de streche cuvintele ocupau străzile ziarele pădurile muşuroaiele de furnici spitalele ecranele depozitele de muniţii aerul. Se rostogoleau decapitate la vale şi la deal ca nişte bile colţuroase de beton ca nişte ghemuri de sârrnă ghimpată ca nişte guguloaie de nisip întărit.

Spărgeau cu ciocul lor ideologic coaja de ou sub care dormeau şi înfloreau ca nişte pui golaşi de struţ. Ca nişte hamsteri lubrici cu dinţi de cheratină. Ca nişte mustăţi de rechin. Cuvintele fâsâiau fericite în aerul de sulf al stadioanelor în pisoarul ideologic al televizorului negru de sticla mată. Se învârtejeau deasupra oraşelor de cenuşă şi fier ca nişte păsări de pradă cu dinţi de sticlă. Putrezeau pe mesele sălilor de şedinţă în pivniţele de securit ale poliţiei politice pe buzele mâncătorilor de rahat. Intrau cu

tine în pat şi te umpleau de râie.

În Republica Socialistă România cuvintele erau cuprinse de boala Alzheimer şi de morbul lui Port de răscoala 1907 şi de revoluţia permanentă a descojirii minţii de sens. Cuvântul PARTID intra în biserici şi cinematografe profana mormintele şi locurile dejoacă rupea sinapsele memoriei colective se aşternea ca un nisip invizibil peste farfuriile cu ciorbă muncitorească din cartiere cădea ca un insecticid infailibil în halbele cu bere ale uitării de sine se aşternea ca o peliculă de carbid peste şinele de tramvai ale vieţilor anonime.

Cuvintele hodorogeau pe drumurile vidnale ale ştirilor zilnice ca nişte camioane umplute cu fiare şi cu şroturi de soia. Se clătinau în imensele rezervoare de petrol ale nebuniei politice. De fiecare cuvânt atârna inscripţia *Pericol de foc*. Cuvântul PATRIE ardea gingiile rupea dinţii tăia degetele cu satirul punea gratii la geamuri. Cuvântul CEAUŞESCU se umfla ca o burtă ca maţe groase ca un ficat de mamut. Cuvântul POPOR înghiţea nesătul spân şi zgură ţărână şi cartofi fierţi oase de peşte şi tobă de sorici. Era bătut cu barosul în pagina de ziar în creierul de gelatină al copiilor de grădiniţă în stâncile de granit ale defileului patriotic.

Toate cuvintele îşi părăseau pieile şi îmbrăcau cămăşile de forţă ale vorbirii în şoaptă. Toate cuvintele se izbeau cu ţestele lor de câini din go de zidul morţii de asfaltul cancerigen al impudorii naţionale de betonul armat al tribunelor oficiale. Se aruncau ciumate mute şi oarbe în pântecele subţire de plastic al aparatelor de radio în sosul telegramelor de presă şi al halucinaţiei cotidiene în habitaclul blindat al minciunii cu urechi de măgar în respiraţia radioactivă a trupelor de intervenţie. Cuvintele sfâşiau aerul cu ţipătul femeilor însărcinate după grafic cu focul de napalm al blestemului biblic cu gheaţa şi frigul de hrubă al caloriferelor mortuare. Rupeau în miliarde de schije alama trompetelor striveau între fălcile lor cu ghinturi de oţel materia organică a disperării. Cuvintele se devorau unul pe altul ca nişte şoareci flămânzi cu burţi de

ghips. Ca nişte muşte oarbe izbite zadarnic de geamurile betonate ale puterii ca un roi de gândaci cu aripile roşii de scolopendră. În Re publica Socialistă România cuvintele înnebuneau de fericire şi-şi uif tău numele mumele mamele. Dar mai ales şi mai ales cuvintele! crăpau de fericire ca nişte baloane cu heliu în familia prezidenţială în camera de baie prezidenţială în sera şi piscina prezidenţială în capela cea-usie şi rezidenţială în mantela mâncată de molii a soţiei rezidenţiale în coteţul sapienţial al câinilor de pază în casa dizidenţială de vacanţă în buncărul în parcul în pădurea în heleşteul cu peşti *piranha* şi în a râul providenţial şi româno-istoric rocondo-scitic daco-sistolic celto-sin-dolic ilirico-mitic. Cuvintele săreau ca floricelele de porumb din alveolele lor comuniste cominternisteceauşimnice. Intrau în camerele de gazare ale destrăr bălării faraonice şi explodau acolo până la ultimul om.

Adusese pe lume o fetiţă brunetă, cu ochi negri şi plină de zbârcituri, leită Hristu Darvari. Evenimentul stârnise o enormă agitaţie în familia doctorului. Bătrâna Haricleea murea de fericire, iar Visanta avea acum un nou subiect *de* colportaj. Faţă de copilul abia desprins din propriu-i pântec Le-ontina simţise o teribilă reacţie de respingere. N-a vrut să-şi vadă fetiţa, instinctul ei matern părea blocat dar se simţea purificată, eliberată de straturile succesive de zgură impregr na te în sensibilitatea ei nărăvaşă, nesăţioasă. Scăpase de sen* zaţia de alteritate a propriului corp şi de mişcările greoaia de până atunci, descoperea că orice gest al ei e mai uşor şi se gândea la copilul pe care nu voia să-l vadă ca la o fiinţă ce, trebuie să-şi desăvârşească mai întâi forma şi trăsăturile, port e tru a da apoi ochii cu ea. Nu mai vorbea cu nimeni, se inchi –, şese într-o tăcere răuvoitoare, atârnându-şi pe faţă un zâmbetâmp. Alarmat, Darvari consultase un psiholog. După discutia cu el nu mai era la fel de îngrijorat. Cazurile erau destul de frecvente, mai ales la prima naştere care e o încercare brutală a întregului organism, cu consecinţe psihice imprevizibile.

Linişte, cât mai multă linişte – spusese doctorul.

Leontina părăsi maternitatea şi se întoarse pe strada Grădina cu Cai, în apartamentul de la etaj, iar fetiţei i se găsi o doică într-un sat din imediata apropiere a Bucureştiului. Doctorul Darvari o vizita zilnic pe această femeie de treabă care o îngrijea pe Berta ca pe propriul ei copil, aducându-i toate ceielrebuitoare, mai ales alimente, greu de găsit în magazine, procurate pe căi oculte. Leontina zăcea cât era ziua de Iun<Ta cu ochii înfipţi în tavan. Din când în când îi răsărea în minte figura lui Dimitri.

Într-un schimb de vorbe cu Darvari, care îi mărturisesc că înţelege situaţia, întrebând-o cu ce ar putea s-o ajute, ea începuse să ţipe. Nu-i venise nici ei să creadă că în loc să vorbească ţipă, dar în acelaşi timp simţise că ţipetele acestea o eliberează şi de ultimul rest din vechea ei fiinţă. „Nu vreau nimic, vreau să rămân singură”. *Vreau să rănrin cu mine*, precizase parcă fără să-şi dea seama ce spune. Cuvintele, propriile ei cuvinte, au curentat-o şi în zilele următoare s-a chinuit să afle de unde venea acest ţipăt involuntar, în fiinţa ei zăcea ascunsă o forţă mai puternică decât mintea. Nu era vorba de Leon, dublul ei din copilărie şi adolescenţă, ci de ceva cu mult mai profund şi care ieşea la suprafaţa vieţii ei odată cu vârsta, ca un dinte atavic, perfect sănătos, şi încercând să uzurpe locul dintelui bun.

Descoperea acum că fără grijile fiziologice ale sarcinii putea suporta mai uşor să rămână faţă în faţă cu mizeriile ei multă vreme ascunse, uitate, bagatelizate, împinse la marginea conştiinţei. Abia acum avea răgazul să-şi rememoreze trecutul. Dar era ca şi cum s-ar fi aflat rătăcită într-un subsol, într-un labirint de ţevi, lipsită de orice plan al instalaţiei, cu obligaţia de a depista în cel mai scurt timp, pentru a evita catastrofa, o defecţiune ivită pe traseu. Unde să caute mai întâi, în ce ordine? Trăia acum o nouă neputinţă, ştiind însă ce stătea în puterile ei şi ce nu. Nenumărate amintiri disparate o scufundau în trecut.

Ea nu avea nicio vină pentru că era doar o mucoasă

defată şi fura mere din grădinile vecinilor, fugea cu băieţii prin pădure, se strecura pe sub gardul de sârmă al gării din sat să caute plumbi de riscă, ea nu avea nicio vină pentru că tatăl ei fusese arestat şi trimis să taie stuf în Delta Dunării, nicio vină pentru că unchiul Mitică şoferul îi sorbise licoarea puberă a sexului într-o clipă amiază de început de vară când nu era nimeni acasă şi ea învăţa la istorie, ea nu avea nicio vină pentru minciunile din cartea de istorie şi pentru virginitatea ei pierdută din ambiţie şi orgoliu în şura bunicilor de peste deal. Nicio vină pentru mirosul de rachiu puturos al bărbaţilor de la bodega din sat, nici pentru moartea nasului Sile Bucerzan sau a bunicului Tase, nicio vină pentru cartela de pâine umezită în palmă, în arşiţă şi frig, la cozi interminabile pe treptele magazinului de lângă făbricuţa de oţet, nici pentru geamurile oarbe ale internatului din S. şi vânătăile primite la fiecare meci pe terenul de baschet. Nicio vină pentru cureaua de ascuţit briciul a tatălui ei care-i înroşea fesele, nici pentru sensibilitatea ei curioasă, nici pentru minciunile trădările jongleriile destrăbălările timidităţile vieţii ei de studentă, nici pentru abandonurile laşităţile insolenţele nădejdile vieţii ei de femeie matură.

Se întorcea cu faţa la perete. Trăia un alt *acum*, era mamă. Dar acum ar fi putut să câştige. îl vedea în faţa ochilor pe Dar-vari, îşi aducea aminte ca prin vis chinurile prin care din viaţa ei se desprinsese o altă viaţă, se gândea la copilul pe care îl născuse şi nu se putea stăpâni să nu zâmbească de fericire, în astfel de clipe se simţea din nou tânără şi carnea ei devenea deodată uşoară, uşoară ca un fulg. Fără să-şi dea seama de ce.

titlu

ET IN ARCADIA EGO…

Sunt aventuri de o noapte pe care nu le mai poţi uita toată viaţa. Acum totul e consumat… Am ajuns o legumă în cărucior… Gata, cu mine e gata, ştiu că trăiesc prin dispensă. Alţii au murit lângă mine, în faţă la *Intercontinental* în noaptea aia… Eu m-am ales cu un glonţ în şira spinării. E ca şi cum aş fi murit şi eu, nu mă mai

interesează nimic. Da’ am avut-o, bătrâne, până şi eu am avut-o. I-am tras-o lui Ceaşcă, da’ i-am tras-o şi ei!… Zău că a meritat! Nu mai era femeia de pe vremuri, se veştejise mult. Păi ia gândeşte-te, prin ’88 ea se apropia de 40 de ani. Era fanată, bătrâne, da’ tot îl avea pe dracu’ în ea!

Trebuia să ajungem la Cugir. Misiune… Luasem rapidu de noapte. Era vară şi trenul aproape pustiu. La două-trei compartimente mai încolo, un grup de maramureşeni. Beau spirt medicinal trecut prin pâine şi se certau pe banii câştigaţi la coasă, în Bărăgan. Venise controlorul. Nu toţi aveau bilet, din câte mi-am dat seama, însă naşule-n sus, unşule-n JOJ>, hai ia şi matale un gât, ce nu eşti bărbat?… S-au făcut pulbere. Şi ei, şi controlorul…

Ieşisem la un moment dat pe coridor, prea se lăsase brusc liniştea. Dormeau să tai lemne pe ei. Când am intrat, am simţit imediat că femeia mă privea cu o intensitate ciudată. Or, asta n-avea voie… De ce râzi?… Chiar aşa, n-avea voie! Fiecare ştia foarte bine ce e permis şi ce nu în relaţiile dintre noi. Nimic intim. Principiul era simplu: sentimentele deformează judecata, complică lucrurile, perturbă atenţia şi aşa roai departe… Leontina ştia şi ea toate astea, dar în tren era cald, întuneric, dincolo de geamul compartimentului în ce puse o ploaie rece de sfârşit de vară… O atmosferă electri zantă…

Eu cu Darvari sunt prieten şi acum. Nu puteam, domnule!… Zău că mi-era nu ştiu cum… Bine, ştiam şi eu că în tre’ ei totul scârţâia de multă vreme. Aproape toată lumea afla-l se de noul ei amant, unul Dorin Mares. Era şi el în grup. Carn papiţoi băiatul, şi fripturist… Fusese într-o vreme mare pe e la U.T.C. dar n-a reuşit să ajungă prea sus. Acum lucra la primăria capitalei, şef de birou şi secretar de partid peste serviciul lui. Doctorul, că are ăsta la relaţii, nene, cu cine vrei şi cu cine nu vrei, îşi plasase acolo podoaba. Secretară… Se măritase cu ea. A ţinut-o acasă până n-a mai putut. Că a avut –, şi asta complicaţii, bătrâne, a lucrat şi ea la partid… Da’ au’ zburat-o tovarăşii, cine ştie ce tâmpenii făcuse, n-a în pricepuţi niciodată motivele, a stat şi prin spitale, în sfârşit… Plus că

şi copilul crescuse, aveau împreună o fată care stătea mai mult la maică-sa... N-o ştii pe maică-sa, pe Haricleea! Ce cucoană!...

Iar gagica, bătrâne, nici nu ştia să bată la maşină, vai de secre... fiile ei!... Ba nu, la asta era bună de tot, că, vezi tu, doctorul, cu vârsta lui... Iar Mares ăla... Eu îl cam mirosi –, sem... Bun de gură. Şi un curvar!... Ranchiunos de nu poţi să-ţi închipui! Cred că ăsta a şi fost motivul pentru care ni s-a alăturat. Voia să se răzbune, înţelegi? Şi nu era singurul. Cred că aici ne-am păcălit noi...

Păi cum adică ce făceam acolo, la Cugir? Ce, tu n-ai auzit ce fabrică ăştia acolo, eşti copil? Eu plecam în delegaţii cu acte în regulă şi ea mă însoţea. Ştii, ca să nu bată prea tare la ochi... Mares îi ţinea spatele. Dracu' ştie, lumea vorbeştevrute şi nevrute. Cică n-ar fi fost prima dată, că pe vremea! când lucrau amândoi la U.T.C. (ea într-un orăşel din Ardeaţ şi el aici, la centru, şeful ei, cum ar veni) ăştia fuseseră! atunci încurcaţi şi că la Bucureşti *s-a* refăcut brusc legături E clar că Darvari ştia şi n-avea ce face... Plus că nebunia ăst a noastră îl prinsese ca într-o plasă. Nu mai putea să dea înapoi... Exact un scandal îi lipsea...

Aşa că n-am stat prea mult pe gânduri, bătrâne! Am se* vit-o. Cum să ratezi o femeie de talia ei? Şi era bună, bună de tot! Am tras perdelele şi am luat-o în braţe. A, i

era o isterică, ce zici tu!... Era, cum naiba să-ţi explic, era un fel de căutătoare... genul ăla de femeie cu sensibilitatea deficitară... Uite, încearcă să faci diferenţa între foliculină şi... satisfacţie... Aici avea ea probleme... Abia acum îmi dau seama!... Cred că eu am fost pentru ea un simplu mijloc, un fel de adjuvant la... Nu ştiu, mă, nu ştiu, nici nu contează... Iar la Cugir, ce să-ţi mai spun eu ţie, ceva de comă!... Am ajuns la hotel şi acolo am luat-o sistematic la scărmănat. Mă excitase la culme. Dar treaba ne-am făcut-o. Adică misiunea pe care o aveam. M-am întâlnit cu cine trebuia, mi-a dat ce trebuia şi m-am întors acasă liniştit.

Liniştit pe dracii! Parcă îmi luase minţile putoarea asta. Doar două zile cât stătusem împreună, şi nu mai puteam fără ea… Or, eu, ştii bine, sunt un tip echilibrat. Apoi mi s-a făcut frică. Totul se putea duce dracului numai şi numai din cauza mea. Şi mă simţeam ca un rahat, mi-era ruşine de ceilalţi. Mi-era ruşine de doctorul Minea, că el era şeful meu… Ai să râzi, dar sentimentele mele patriotice au fost mai puternice… N-am mai vrut să fac cuplu cu ea. Şi multă vreme, pentru că băieţii nu găsiseră o altă femeie, m-am deplasat singur. Făceam eforturi să nu dau nimic de bănuit. Poate că am avut şi noroc…

Acum n-aş mai face-o, dar atunci mă purtam ca un copil inconştient. Eram mândru de mine. Simţeam nevoia să mă sacrific… Mi-am căutat-o cu luminarea şi mi-am găsit-o, după cum vezi… Hai du-te tu până la frigider şi adu sticla aia cu apă minerală, că mi s-a uscat gura…

În cameră domnea un miros apăsat de piele încinsă de somn. De lenjerie multă vreme folosită. De unghii groase. De păr unsuros. De piele bătrână, descuamată, pungită pe burtă şi şolduri. Da, un miros greoi de lavandă şi praf pentru stârpit moliile, mirosul şifonierului ros de cari, al huselor de pe fotolii îmbrăcând o tapiţerie putredă, arsă de trecerea timpului. Un bărbat în vârsta, energic încă, abia trezit din somn, închis în baie sub mitraliera iluzorie a stropilor, şi o femeie care o-la-la! o femeie care, Dumnezeule mare, doarme cu el în pat, se veştejeşte, îşi pierde lumina pielii, se acoperă de pistrui şi *de* pete care vorbesc despre o proastă funcţionare a ficatului. Femeia aceea era ea.

Şi uite că acum e dimineaţă, bărbatul ei a ieşit din baie părul ud, din bucătărie se risipeşte în aer mirosul de pâine prăjită, iar ea e în pijamaua umezită peste noapte de transpiraţie, aerul închis al încăperii îi face rău, şi-a vârât nasul! subsuoară şi nările îi sunt cutremurate de o undă întunecată! de aer sudoripar care o face imediat să se gândească la bunica! Anuţa şi la toate babele cu bulendrele lor închise la culoare, *pe* care le-a cunoscut în copilărie, ce oroare! Şi senzaţia că ea doarme lângă un

corp care-şi pierde încetul cu încetul vitalitatea, parfumul de piele al vieţii. Oameni şi lucruri care îmbătrânesc împreună, nimic mai grotesc! De pildă să se gân» şi dească la mersul lui, la felul în care el se chinuie să nu-şi e târâie picioarele sau la pantofii ei cu toc înalt, abandonaţi prin dulapuri, pe care îi priveşte cu nostalgie şi cu un fel de durere de care rumeni nu o poate vindeca. Cine s-o vindece? Dimitri? Nu poate face asta. Aşa că râde, trebuie să râdă, altfel ar fi mai rău, ar deveni o păpuşă cu păr cărunt, cu buze vinete de cauciuc, cu bărbia căzută în piept, într-o după-amiază de vară, la umbră, în curtea ce vibrează de căldură.

Sau dosul palmelor lui, pielea zbârcită cu păr gros pe degete, unghiile lui corecte, deshidratate, cu dungi de bătrâneţe, urechile lui cu pilozităţi dizgraţioase, abundente, pielea lor uscată, culoarea ei vânătă, suprafaţa lor împânzită de vinişoare de sânge. Tălpile ei cu bătături şi urme de rosături, tălpile ei care nu mai sunt în stare să se cocoaţe pe cataligele pantofilor cu tocul înalt, lăţite acum în sandale, în încălţări cu talpa ortopedică, în papuceii roşii de catifea.

Prin urmare era dimineaţă şi ea încă zăcea pe marginea, patului. Pe noptieră aceeaşi carte deschisă, ceasul cu brăţarade argint, tubul de sticlă al parfumului de viorele, ochelarii (dar ochelarii ei erau încă un moft), penseta pentru sprâncene! i pernuţa cu ace, câteva papiote colorate de aţă. Iar mirosul depline prăjită şi de ouă cu şuncă părăsea bucătăria şi se ame & * teca acum cu mirosul trupurilor lor abia despotmolite din somn, cu mirosul de frunze arse care venea de afară (pentru că ea deschisese fereastra), amestecat cu alte mirosuri, d* urină de câine, gudron, motorină, găinaţ de ciori, tencuialî abia spartă de pe pereţi, cârpe ude, ulei de motor scurs pe asfalt, zemuri de resturi alimentare, tablă ruginită, vopsea arsă cu lampa de benzină, ziare cu excremente de pisică, arcuri ruginite de somiere, pământ răscolit de excavator, carbid, vaselină, roşu de zinc, hârtie igienică, negru de fum, castane strivite de pneuri, vată cu sânge, celuloză,

lături, ulei rânced, iarbă uscată, varză, boască de struguri, aluminiu coclit.

Trebuia să aibă răbdarea ca el să mănânce şi să plece. Apoi să intre în baie şi să deschidă robinetele duşului să potrivească apa. Să se privească o vreme în oglindă şi să se pieptene simţind cum dorinţa îi urcă prin vene până în ţesutul capului. Şi iată părul ei ca un jar de plante filiforme ţâşnind din laptele pielii. Celofibra oaselor parietale, dinţii de porţelan şi conturul de cenuşă rozacee al gurii. Lenea pletelor ei îmblânzite de colţii piaptănului, lentoarea lenevoasă a sprâncenelor negre, nervoase, nerăbdătoare. Iată ca-n fiecare zi oglinda şi fiinţa ei care se naşte la capătul părului, în umbra părului, ca o iarbă de cheratină. Părul ei ca un lac de acumulare adânc şi limpede în care se topeşte aurul ars al soarelui... Şi gesturile lor dezlănţuite, îmbrăţişările, murmurul buzelor, Sofica, sânii ei de fetişcană imberbă, carnea ei dulce şi alunecoasă, mirările ei necontrolate şi gesturile ei de supuşenie. Timpul trecea deja prea încet şi ea o aştepta pe Sofica gândindu-se înfiorată la fericirea ei de a se şti luată în braţe şi mângâiată, îmbrăţişată, acoperită cu sărutări, cu muşcături, cu dâre de salivă, cu bale cleioase, cu zgârieturi şi atingeri obscene, începea dimineaţa, chiar începea.

Sub f în sunt sacii cu cartofi, iar în spate de tot, pe fundul căruţei, sunt lopata, toporişca, un fierăstrău de mână, un colac de funie şi o cutie de lemn cu marginile roase în care stau ciocanul, cleştele, cuiele, dalta, bucăţi de sârmă, piroane, scoabe. Bunicul Tase nu pleacă niciodată la drum nepregătit, nu ştii niciodată ce ţi se poate întâmpla, să ţi se rupă vreo loitră, să te lase vreo roată, aşa că în căruţa lui găseşti de toate. Tu stai cuminte în culcuşul de fin ca o cloşcă, adăpostită sub coviltirul de papură. Ţi-e foame, tu cochilă? se aude vocea bu nicului. Nu, nu ţi-e foame... Da' poate că ţi-e sete, hai i o ţâr de zară, vezi că sticla-i acolo, în coş...

Căci bunica Profira a pregătit pentru voi un coş plin i mâncare, cârnaţi scoşi din borcanul cu untură, o bucată

groasă de slănină, brânză telemea şi brânză de burduf, ceapă, ca traveti şi pâine de casă. Într-o năframă o bucată mare de *d vie* galbenă, cu scorţişoară şi nucă. O sticlă cu zară. Damigeai cu apă. Iar bunicul are un bidon învelit în pâslă cenuşie pli cu rachiu. Când liniştea muntelui pare să devină prea apă sătoare bunicul spune: Ia mai dă, băiata la moşu, bidonul ăla şi trage o duşcă bună. Şi cât ţine drumul, o zi şi o noapte, bu4 nicul tace sau îşi aduce aminte de alte drumuri peste mun-i tele Păduchiosul, unele pline de peripeţii, vorbeşte cu i te întreabă dacă nu ţi-e frig, ai grijă, să nu răceşti, mă coc gândeşte cu voce tare cât drum mai rămâne de făcut şi câţi bană poate să scoată pe cartofii vânduţi la târg şi ce o să facă cu ei De-o parte şi de alta a drumului e pădurea şi din pădure valul de răcoare curge neîntrerupt ca o cascadă, pe lângă voi-trec camioane cu buşteni, din când în când, pe la marginea-drumului apar bărbaţi nebărbieriţi cu ţapine sau topoare pe i umăr, e toamnă, început de octombrie, şi frigul se face simţit, aerul capătă o culoare de cenuşă şi bunicul Tase trage căruţa pe o vale îngustă, sub buza malului, lângă izvorul pe ţ care-l ştie de mult, e acelaşi izvor lângă care şi-a tras căruţa. şi anul trecut, în jur se văd urme de focuri, bucăţi de ziar, sticle sparte, pietre înnegrite de fum, cutii de conserve, pachete mototolite de ţigări *Mărăşeşti* şi *Naţionale*, lemne arse pe jumătate, no, aici ne oprim, că vine noaptea, şi tu cobori din căruţă şi aduni crengi uscate, te bucuri să vezi urmele altor oameni care au înnoptat ca şi voi aici, asta îţi dă o senzaţie de siguranţă, iar clipocitul izvorului rece ca gheaţa te înfio pentru că el te face să simţi şi mai tare întunericul care cu prinde totul, dacă ridici privirea vezi norii care alunecă p cer, numai să nu plouă, tu cochilă, că mi-e milă de caii ăst şi bunicul a deshămat caii, i-a acoperit cu păturile cenuş le-a mângâiat coamele, le-a scos zăbalele, i-a lăsat prinşi d căruţă doar cu şleaurile şi le-a aruncat sub boturi două braţ! zdravene de fân, a construit o vatră rotundă de bolovanii care a aşezat tacticos rămurele subţiri de cetină uscată, i eile aduse de tine, aşchii de brad adunate de lângă o grămadă

de buşteni.

E întuneric, trupurile voastre şi ale cailor abia se mai văd, întăriturile de fier ale loitrelor, cercurile prăfuite ale roţilor lucesc stins. Linişte. Vântul de seară. Bolboroseala izvorului. Linişte. Caii cu boturile coborâte în fân. Foşnetul finului. Ţipătul unei păsări de noapte. Mâini aspre căutând prin buzunare. Foşnet de piele bătrână. Apoi chibritul sfârâie peste catranul cutiei şi flacăra lui înaintează prin aer, atinge bucata de ziar de la baza piramidei de crengi, se năpusteşte în pielea ei de hârtie şi se risipeşte în sus, tot mai sus, împărţită în alte flăcări şi flăcărui, roşii şi verzi, mari şi mici, dese şi moi ca nişte pene de pasăre răscolite de vânt. E noapte. Focul arde.

Acum ar trebui să încep de la această palmă pusă pe masă şi de la degetele tale cu inele şi de la unghiile acoperite cu ojă şi de la cărpătorul cafeniu de lemn pe care o jumătate de pâine pare să îngheţe în aer, uitată în nemişcarea ei casnică, în aşteptarea unei mâini care apucă în grabă cuţitul şi taie o felie subţire.

E mâna ta. Ai 37 de ani, Leontina, şi nu te mai priveşti în oglindă ca altă dată, vânându-ţi frumuseţea de moment cu care vei zbura încă o dată în lume, printre băieţi şi bărbaţi, provocări şi tentaţii, animale de pradă şi fiinţe domestice. Ochii tăi verzi, buzele tale roşii, sânii tăi ascuţiţi s-au scufundat de mult într-un fel de uitare placidă şi-n curtea casei unde stai acum se aud ţipetele micuţei Berta care se joacă cu câinele şi ţipetele ei ţi se scurg dureros în auz, înnegurându-te.

Ai intrat în bucătărie, ţi-era foame, nu mai mănânci dimineaţa, ai devenit un fel de automat, te scoli şi pregăteşti masa fetiţei, o priveşti şi-i vorbeşti ca prin somn, nu mai ai timp pentru tine, nu mai vrei, nu mai poţi, dar acum ţi-era foame, iar eu ar trebui să încep această nouă pagină din viaţa ta de la greutatea cuţitului pe care-l ţii în mână şi de la mişcările tale de femeie cu tenul veştejit şi de la gustul pâinii amestecat cu gustul untului sărat, topit în mierea groasă, aproape zaharisită, pe care o disloci cu linguriţa din borcan.

Nu eşti atentă şi linguriţa îţi cade din mână, iar eu va trebui să privesc picătura de miere scursă lângă borcan ca o len tilă minusculă, *ca* un strop de chihlimbar în care s-a minor»mântat din întâmplare o fărâmă grunjoasă de pâine, s-o privesc şi să scriu despre ea. De aici ar trebui să pornesc, de la arătătorul tău subţirel şi trandafiriu care aderă la picătura de miere, o şterge de pe suprafaţa albă a mesei, o simte cleioasă pe piele, o poartă înspre buze gălbuie, într-un gest automat de care până şi gura ta se miră, deschisă. Ţipetele ascuţite ale fetiţei sunt ţipetele tale din curtea bunicului Tase şi lătratul lui Dingo, fox-terrierul cu care se joacă Berta, *e* lătratul bătrânului Lupu, ciobănescul lăţos din coteţul de lângă şura bunicului Marcu. Fetiţa ţipă fericită, adună merele viermănoase căzute pe jos şi le aruncă în scândurile gardului, câinele fuge după ele, le prinde în gură şi se întoarce în goană speriind găinile pitice de după plasa de sârmă. Găinile pitice de China sunt pasiunea doctorului Darvari şi tu te-ai obişnuit de mult cu excentricităţile lui, doctorul se trezeşte dimineaţa devreme şi le hrăneşte, le pregăteşte terciul din mălai şi uruială, le umple lighenasul cu apă, seara, când are timp, iese pe terenul viran de pe marginea Dâmboviţei şi se întoarce cu un sac de iarbă, Berta îl însoţeşte, îi place să se ţină după tatăl ei, nu-l slăbeşte o clipă, pe el îl iubeşte mai mult, asta se vede imediat, pentru că el o giugiuleşte, o răsfaţă şi-i face toate mofturile. Tu n-ai răbdare, tu eşti o mamă rece şi exactă, copleşită de amintirile propriei copilării. Tu stai pierdută pe un scaun de bucătărie şi te-ai încordat toată, muşti fără nicio poftă din felia de pâine cu unt şi miere, carnea ta ţiuie invadată de melancolie şi eu mă uit la tine şi mă gândesc că ar trebui să încep de la unghia ascuţită a arătătorului tău cu care ai putea să-mi sfârteci pielea, să-mi despici pieptul şi pântecul, de la unghia ta trandafirie fibroasă metalică albastră ca o lamă brumată tăind orizontul globului meu ocular. Te-ai înrăit, te-ai acrit, nu mai suporţi pe nimeni lângă tine, Leontina, şi chiar şi singurătatea ta impusă are în ea ceva suspect, de om slab, care nu ştie nici să câştige

nici să piardă.

Aşa că de aici as începe, de la revoltele tale sterile şi de \ la ochii tăi aburiţi în care străluceşte resemnarea şi de la sentimentele tale de mamă care îşi lasă copilul în curte, pe Berta, să se joace singură printre straturile de flori şi tufele de agrişe342

vorbind cu Dingo, strivind cu un pietroi merele viermănoase căzute din pom, scurmând pământul şi murdărindu-şi rochiţa albă cu flori roşii. E rochiţa cu care ai îmbrăcat-o cu nicio oră în urmă, când i-ai dat şi două palme peste fund pentru că te-a minţit şi iarăşi a furat ciocolată din frigider. Berta e un copil insuportabil de neascultător, iar tu zaci mai departe pe recamierul lat, toropită de somn, aproape trează deşi cu ochii închişi şi cu mintea îngheţată de puterea unor imagini care te sperie prin concreteţea lor nebuloasă.

Şi deodată aceeaşi nevroză, dezlănţuită acum cu o şi mai mare intensitate. O copleşeau remuşcările. Nu mai putea îndura liniştea ţiuitoare a casei (Berta rămânea cu săptămânile în grija bunicii Haricleea) şi evada, ieşea pe stradă, în lumina de cretă a verii. Era aproape la fel ca prima dată, înainte de internarea la sanatoriul de la Brădet. De la distanţă totul putea fi străpuns cu degetul, iar mirosurile o năpădeau ca lăcustele, muşcându-i carnea de azbest. Strada i se scufunda sub paşi. Depărtarea dintre cap şi picioare creştea cu repeziciune. Trebuia să facă eforturi de zece ori mai mari decât înainte pentru a ridica o mână la gură, pentru a coborî un picior pe asfalt. Mişcările deveneau dureroase. Orice efort, orice gest se termina deasupra cefei, sub curbura craniului, într-un fel de pâslă amorţită. Un loc insuportabil de enervant, chinuitor de străin. Palmele, pielea obrazului deveniseră un fel de oglinzi ale nărilor şi timpanelor ei agresate. Senzaţiile se repercutau acolo ca într-o sală cu acustica proastă.

Totul fusese înfăşurat brusc într-o materie foşnitoare, spongioasă. Era de ajuns să-şi îndrepte privirea spre ceva, o statuie, o casă, un copac sau o maşină, şi privirea ei

descoperea în locul lor nişte simulacre de carton. Orice pornire de a face ceva o sleia de puteri. Era un ghem de carne care îşi pierdea forma, îşi lăţea sau îşi lungea volumul, ciuruit de voracitatea senzaţiilor exterioare. Ar fi stat tot timpul jos, ca să reducă cumva acea înălţime de la care privea totul şi care nu mai era înălţimea obişnuită a văzului ei. Se aşeza pe o bancă şi închidea ochii. Se întorcea acasă, târându-şi paşii, convinsă că acolo, întinsă pe pat şi aşteptându-l pe Darvari să se întoarcă de la Universitate, îi va fi mai bine. Privea tavanul şi simţea că ameţeşte. *4*

Doctorul venea acasă, o credea tristă sau supărată, îi vor\ bea. Ea îl privea placidă şi ceea ce o chinuia cel mai tare crasă faptul că trebuia să vorbească, să asculte, să răspundă, să facă gesturi de om normal. Şi umerii, sub gât, ca o sacoşă de sfoară cu ochiuri care se strângeau în jurul coloanei vertebrale gata să o sugrume. Conştiinţa unor senzaţii pe care nu le mai încercase niciodată. Şi sufletul, locul dezgustului, un spaţiu în care clipocea greaţa.

Se aşezau la masă, dar ea nu putea să mănânce. O enerva propriul ei mestecat. Sunetele se răsuceau în zgomote. Zgomotele deveneau vârfuri de cuţit. Şi totul i se cuibărea în cap, nu în creier, ci în ceva mai adânc decât creierul: durere amorţeală lumină întuneric cădere scufundare. Pragul leşinului. Se ridica de pe scaun şi se îndrepta spre sala de baie. Mergea şi dacă ar fi încetat să meargă genunchii ei s-ar fi unit cu gleznele. Capul i-ar fi coborât în stomac. La dreapta era stânga, deasupra devenea dedesubt, unghiile ei de sticlă puteau oricând să se spargă. O senzaţie de respingere. Ca şi cum ai vrea să renunţi la propriul trup. Şi incapacitatea de a decide, neputinţa de a-ţi îndura morişca rotitoare a gândurilor, cu ţăcănitul ei agasant de aparat de proiecţie cu pelicula ruptă, mergând absurd în gol. Se curba deasupra chiuvetei, cu mâinile sprijinite de marginile ei reci, şi nu putea să vomite. Nu avea ce.

v

În cele şase luni, cât stătuse din nou în sanatoriul de

la Brădet, ea descoperise tot soiul de ciudăţenii pe care la prima internare nu le băgase în seamă. Stabilimentul doctorului Minea nu era doar un spital cu circuit închis pentru tratamentul şi recuperarea angajaţilor sistemului, ci şi un fel de casă de odihnă pentru boşii cei mari. Cine nu avea probleme cu stresul şi oboseala? Până şi şeful ei de la partid, satrapul de Maxim Enache, trecea frecvent pe acolo. Sanatoriul adăpostea o lume deosebit de diversă, de la şoferi şi femei *de* serviciu la tovarăşi cu mari răspunderi, foşti şi actuali. Unii o luaseră razna de-a binelea, alţii veneau acolo ca într-un cimitir al elefanţilor să-şi mai tragă sufletul înainte de sfârşi.

tul carierei. Diagnosticele şi prescripţiile de şedere aparţineau în exclusivitate doctorului Minea, alte ierarhii medicale nu existau. El tăia şi spânzura, el vorbea în dodii, el înjura pe toate drumurile partidul şi guvernul şi nu i se întâmpla nimic, îşi juca exemplar rolul de măscărici, făcea pe specialistul excentric, căzut într-o ureche, şi îi trata pe toţi cu superioritatea celui care deţine toate secretele posibilei lor reveniri ia normalitate. Fapt care-i întărea poziţia. Toţi se simţeau aco-io prizonieri, nu-şi găseau locul, se plângeau pe la colţuri de abuzurile lui, numărau zilele de şedere rămase, obsedaţi parcă să se întoarcă cât mai repede în infernul din care veniseră. Însă pe coridoare, în cele două săli cu televizor şi filme video, în sala de lectură a bibliotecii, în curtea şi în parcul spitalului ea îşi încrucişa din când în când paşii şi cu indivizi deosebit de calmi, aproape imperturbabili în gesturile lor. Nu erau mulţi, nu stăteau mult la sanatoriu, unii apăreau la sfârşit de săptămână şi după câteva zile dispăreau la fel de brusc cum apăruseră. Ea încercase mai în glumă mai în serios să le ghicească identitatea. Mutre bine hrănite de directori, feţe puternic bronzate de soare de ofiţeri superiori runşi băieţeşte, dar şi oameni de bibliotecă, cu gesturi pedante şi priviri distrate, de inşi obişnuiţi cu disciplina studiului, fizionomii fine de securişti, destul de asemănătoare cu figura lui Paras-chiv, ofiţerul care, pe vremea când ea era încă studentă, o racolase, pentru a-i

deveni în cele din urmă amant.

Oricât de obişnuit ar fi fost ei îmbrăcaţi, străinii răspândeau în jurul lor un aer de ciudăţenie care ei i se părea de-a dreptul strident. Erau inabordabili pentru ceilalţi pacienţi, deşi între ei discutau, se întâlneau pe aleile parcului şi dialogau distant, exact, fără participare, ca nişte actori de mâna a doua distribuiţi într-o peliculă fără miză. Uneori schimbau între ei cărţi, casete video cu etichete viu colorate de *thriller-un* şi filmuleţe erotice. Poate că totul nu era decât un joc. Era teribil de derutată.

Dar de ce-ar fi trebuit să se mire atât de tare, când multă lume spunea că zilele lui Ceaşcă sunt numărate? Şi cum ar fi putut ca zvonul ăsta să fie adevărat, dacă nimeni n-ar fi făcut nimic? De multe ori seara străinii se adunau în cabinetul doctorului Minea. Toată lumea ştia că acolo se joacă poker pe bani. Ea îşi dăduse seama că şi asta era o minciună ni ta a salva aparenţele.

Apoi, într-o zi, doctorul a chemat-o în cabinet şi i-a făcut fără nicio introducere propunerea să se culce cu el. Se obişnuise cu apelativele lui insinuante („Ce faci, frumoaso, tot cuminte, tot cuminte?”), cu ciupiturile lui de fund (ca un semn de complicitate) şi cu gestul lui impertinent de a-i aranja reverele bluzei pentru a-i atinge ca din întâmplare sânii cu palma. Crezuse că asta e totul. Nu era totul, pentru că nu numai el voia să se culce cu ea, ci şi câţiva dintre prietenii lui. Aşa că el o invita la un chef. Urma să fie prezentă acolo şi o tânără asistentă medicală, iar petrecerea lor putea să se încheie într-o mie de feluri. La sfârşit ea n-avea *decât să* aleagă. Sau să nu aleagă, adăugase cu şiretenie doctorul.

Nu putuse rezista tentaţiei şi se dusese. Erau toţi strânşi acolo, o adunare altfel foarte liniştită, suspect de cuminte. Fireşte, nici vorbă de chef. A făcut cunoştinţă cu fiecare, era însă convinsă că nu aflase numele lor adevărate dar că toţi ştiau cine e ea. O tratau cu o familiaritate neaşteptată, vorbeau în grupuri de câte doi-trei şi nu se fereau să spună ce gândesc. Analizau situaţia, calculau şansele, emiteau ipoteze. Toţi îl urau de moarte

pe Ceauşescu. Au băut whisky cu gheaţă, muzica se *auzea tare*, ventilatorul fusese acoperit cu un ziar şi vocile lor se înecau într-un fâşâit continuu, enervant dacă stăteai să-l asculţi. Aşa începuse totul, cu frânturi de vorbe, cu aluzii, cu exemple, cu întrebări directe care-i fuseseră adresate, cu sfaturi şi precizări, cu avertismente şi pilde, cu descrierea în amănunt a rolului ei de femeie de companie (va ţine permanent legătura cu domnul Neagu Todor şi va primi de la el sarcini precise), cu vocea ei tremurată/ încântată, melodioasă, şoptită, conspirativă, încrezătoare, de femeie deşteaptă care nu mai are nimic de pierdut, hotărâtă să-şi spele păcatele, să-şi răzbune frustrările. Plus un mic, foarte mic sentiment de mândrie…

Titlu

TERRA NOVA

Focul roşu al potcoavei abia scoase din cuptor te face să simţi gustul de zahăr candel. Ciocanul mânuit de nea Donică fierarul izbeşte în potcoava incandescentă ca într-o plastilină tare şi moale care nu se sfărâmă. Ciocanul bubuie înfundat, ţiuie când atinge nicovala, aruncă în jurul lui scântei, zgură fierbinte, se înalţă în aer şi cade. La fiecare lovitură a ciocanului corpul tău de gâgâlice („iar ai venit, gâgâlice? zice nea Donică fierarul, fugi de-aici să nu te arzi!”) se face parcă mai mic, urechile şi ochii tăi se sperie. De fiecare dată te lipeşti de perete, îţi tragi capul între umeri. Apoi încetul cu încetul te obişnuieşti.

Când ieşi afară, auzi fornăitul cailor, vorbele oamenilor care aşteaptă, vezi căruţele trase sub umbra duzilor. Potcoava prinsă în cleştele lui nea Donică e încă fierbinte. Omul ţine îndoit piciorul calului iar potcoava aşezată pe rotundul copitei scoate fum. Mirosul lui năvăleşte în nări aspru şi îne-căcios, neplăcut, şi-n carnea ta de fetiţă apare un fel de milă, un fel de revoltă tulbure, inexplicabilă ca un nod în gât. Dar nu-ţi mai poţi desprinde privirea de piciorul calului, de mâinile lui nea Donică, de dinţii lui mari şi galbeni între care sclipesc cuiele albastre şi cenuşii, cu ascuţişul prelung. Ciocanul lui se mişcă repede, cuiele intră în găurile potcoavei, străpung unghia

şi ies pe din afară. Acelaşi fior de durere închipuită, ascuns în sfincterul tău de copil, mila, pielea ca de găină, inima care ţi se strânge în piept. Apoi cuiele sunt îndoite ca nişte negi de metal pe exteriorul copitei şi asta te linişteşte, începi să vezi lumea din jur. S-au adunat şi alţi copii, ghionturi şi chirăieli, zâmbete, guri căscate. Toţi sunt murdari.

toţi se uită ca la un spectacol nemaipomenit la potcovitul calului, unii au palmele pline de dude strânse din praful drumului, zeama roşie-cenuşie care le murdăreşte obrajii.

Şi Tăvică, băiatul potcovarului, grozăvindu-se în faţa voastră cu o ţepuşă cu mâner de lemn în vârful căreia a-nfipt o bucată de slănină crestată. Te ia de mână şi te trage în faţa cuptorului. Grăsimea care picură şi sfârâie pe cărbunii aprinşi. Sudoarea murdară care-i curge pe faţă, privirea lui drăcească, fruntea luminată de foc. Oamenii sunt afară cu nea Donică şi beau rachiu, povestesc, tăunii zboară pe sub burţile cailor, copiii sunt acum în apropierea căruţelor şi joacă bâza, vântul zgâlţâie frunzele duzilor şi în potcovărie miroase a şorţ de piele plin de pete şi zgârieturi, a praf şi pânze de păianjen, a genunchi de copil plini de bube, a cărbune şi unghii carbonizate. Ai rămas cu ochii în foc şi în potcovărie miroase a zahăr candel, a ciocane cu gura strălucitoare, a gaz de lampă şi slănină topită în foc. Te simţi atât de bine, că plexul tău vibrează ca o elitră de libelulă.

Cum i se uscaseră mâinile! Avea mâinile unei bătrâne cu unghii vinete, sticloase şi fără strălucire. Câteodată îşi apropia obrazul de oglindă până când atingea argintul ei rece, inuman de adânc. Nu mai căuta de mult acolo plăcerea emoţionată de a-şi absorbi chipul în fixitatea verde a ochilor. Nu se mai privea pentru a se vedea şi a se linişti. Frumuseţea ei de altă dată pierise şi nu mai putea fi citită în carnea îmbujorată a pometţilor. Dedesubtul ochilor mari, adânciţi în orbite, oasele îi împungeau pielea, îşi lipea fruntea ridată de suprafaţa oglinzii, îşi apăsa arcadele cu sprâncene zburlite de sticla netedă, îşi turtea

cartilagiul nasului pe acea întindere de gheaţă transparentă şi nu ştia de ce.

Nu-şi putea explica această nevoie de atingere. Rămânea cu ochii deschişi şi nu vedea nimic, în dreptul buzelor ei oglinda se aburea, se umezea ca un geam după ploaie într-o zi fierbinte de vară. De fapt, ea căuta o senzaţie la care nu mai simţise până atunci nevoia să se gândească, o senzaţie din cap pilărie. Un fel de urzicare a buzelor şi a ţesuturilor dinăuntrul pieptului. Se înălţa pe vârfuri, îşi făcea cruce, apleca gâtul şi abia atingea sticla întunecată a icoanei, în care faţa ei cu codiţe ţepoase se oglindea o clipă. Un cutremur de uşurare, şi-şi vâra repede mâna în palma pergamentoasă a bunicii Anuţa care o trăgea lângă perete, într-o latură a altarului, în rând cu celelalte femei.

Iar acum, de o vreme, de când se însingurase cu totul, de când fetiţa ei Berta devenise un musafir adus la masă de bunica Haricleea sâmbăta sau duminica şi ea nu putea ocoli plictiseala zilelor săptămânii, prinsese obiceiul de a se apropia de oglindă şi a-şi lipi faţa de netezimea ei căutând acel frig tulbure, uitat de zeci de ani prin cotloanele inimii. Nu mai avea curajul să intre într-o biserică. Mâinile ei uscate, articulaţiile degetelor tot mai vizibile prin piele, ochii aceia stinşi, cu pupile rotunde şi irişii întunecaţi, poate că asta era, trebuia să ajungă în acest punct şi să-şi accepte resemnarea.

Abia acum înţelegea că toate fugile şi toate cedările şi compromisurile ei nu urmăriseră altceva decât să o ţină cât mai departe de spectrul spaimei. Frica de Dumnezeu, frica de bătrâneţe. Era doar un copil care nu mergea încă la şcoală şi acolo, în biserică, cu mâna strânsă ca într-o menghină în palma bunicii Anuţa, cu capul pierdut printre fustele negre ale bătrânelor, îngropată în mirosul lor de naftalină şi tămâie, de săpun de casă şi luminare topită, ea înţelesese că Dumnezeu n-avea nicio putere imediată asupra ei pentru că Dumnezeu era o fiinţă după care tânjeau doar oamenii bătrâni, spre capătul vieţii. Ei nu-i plăceau bătrânii, nu-i plăceau pielea, vocea, părul,

urechile, ochii şi mersul bătrânilor şi o iubea pe bunica Anuţa de ruşine, ştiind că nu se poate altfel, pentru că între ele două era o legătură de sânge. Dar ea, Leontina, nu merita să fie bătrână şi nu merita să ajungă să se roage doar pentru că era bătrână. Nimeni nu merita asta, să fie bătrân, nici câinii, nici pisicile, nici caii. Şi nici ea nu merita să i se facă milă de toate fiinţele din jurul ei.

Apoi crescuse, uitase, îşi luase în primire propria-i viaţă, scăpase din chingile familiei şi descoperise uşurată că pentru a trăi aşa cum credea ea pe moment că e bine să trăiască n-avea nevoie de Dumnezeu. Nu mai intrase într-o biserică decât de două-trei ori, la nunţi şi botezuri. Când, într-un târziu, primise să se căsătorească cu Darvari, acceptase ceremonialul religios, unirea în faţa altarului, doar la insistenţele lui, apăsată de sentimentul că dă dovadă de o mare slăbiciu-ne. Pe atunci era încă tânără, îl privise sfidător pe preotul care-i obligase să se supună acelui ritual caraghios. Rochia de mireasă îi îmbrăca bustul într-o peliculă de splendoare, reliefându-i sânii tari, avântaţi, cu ţesuturile încă puternice. Coapsele i se umeziseră sub voalurile suprapuse ale rochiei şi această transpiraţie ascunsă a pielii ei sfida răceala icoanei pe care trebuise şi atunci s-o sărute.

Se uitase tot timpul la gura preotului încercând să citească în mişcarea buzelor lui adevărul sau minciuna a ceea ce el spunea. Nu descoperise nimic, o copleşise doar o senzaţie de monotonie, simţise că nu mai are răbdare şi i se face somn. Dar iat-o, ea e în continuare acolo, în holul casei de pe strada Grădina cu Cai, cu faţa lipită de oglindă, cu ochii deschişi în abisul acelui întuneric strălucitor, cu părul ei de castană coaptă înconjurându-i pielea uscată, neputincioasă. Stă acolo şi plânge. Din adâncimea ei uriaşă oglinda îi înghite lacrimile care i se scurg pe obraz. Totul e absorbit în gaura ei neagră.

Mulţimea mişcătoare vuia pe bulevard şi pe trotuare şi ea se lipise de o coloană murdară, cu resturi de afişe rupte, în Piaţa Romană, pe gangul din faţa magazinelor. Nu era tulburată prea tare de ceea ce vedea că se întâmplă,

de mişcarea buimacă a oamenilor şi de strigătele lor nedesluşite, de zvonul că dictatorul fugise cu un elicopter chiar de pe acoperişul Comitetului Central. Dar securiştii lui, ei unde sunt? Rămăsese cu întrebarea asta în minte. Unde erau gorilele lui? De ce atâta dezordine? Şi de ce atât de repede?

Nu-i venea să ţipe de bucurie cum făceau unii indivizi care treceau pe lângă ea în mare grabă, suspect de veseli (unii dintre ei chiar păreau beţi), isterizaţi de vânzoleala în care se vedeau prinşi, de obligaţia de a nu sta pe loc şi a se mişca mereu înainte, ca nişte mormoloci duşi de valurile apei. În sufletul ei năvăleau acum liniştea şi uşurarea. Era acolo, în mulţimea aceea dezlănţuită, şi se gândea la singurătatea ei din copilărie. Se gândea la singurătatea ei de timp suspendat şi la fericirea acelui prezent din curtea bunicilor, care curgea împreună cu şuierul vântului şi cârâitul găinilor scormonind

În ţărână, împreună cu mâinile ei care legănau păpuşile de cârpe, împreună cu bunica Anuţa care adormise la soare cu basmaua căzută pe umeri sub pieptenele alb de aluminiu înfipt în coc. Fiinţa ei plutea deasupra lucrurilor ca o pasăre scăpată din colivie, liberă, nespus de liberă. Dar corpul o ţinea prizonieră în mulţimea aceea forfotitoare şi zgomotoasă.

Privea în jur şi carnea ei devenea tare ca travertinul coloanei de care se lipise. Chiar lângă ea vedea un individ într-un fulgarin cafeniu care se chinuia să aprindă cu bricheta un ziar făcut sul pentru a-l ridica apoi deasupra capului în mulţime. Era şi el acolo, vesel şi agitat, liber şi tremurând de frică. Se simţea foarte important şi voia să arate asta. Mâna lui care legăna acum în aer ziarul aprins, fumegând gros, era şi ea acolo, chiar mâna lui, chiar palma lui cu unghii murdare şi plină de bătături. Deşi numai ea îl vedea, numai ea îl îngăduia în starea lui de jubilaţie năucă, stupidă, atât de omenească. Şi toţi ceilalţi cu privirile lor halucinate în care se amestecau teama nervii speranţa zâmbetul frica foamea satisfacţia mizeria aşteptarea curiozitatea curajul. Sau femeia care se oprise la ieşirea

din pasaj cu o pungă de bomboane ieftine în mâna şi care urla ca o apucată „Vreţi bomboane? Luaţi bomboane!” deşi nimeni n-o *auzea*, nimeni nu-i dădea importanţă, nimeni în căldura aceea miraculoasă de decembrie. Un copil cocoţat pe umerii cuiva şi urlând ca din gură de şarpe „Vreau jos! Tată, vreau, jos! Mi-e frică!” Şi vocea care îl certa oţărâtă „Stai acolo, tâmpitule, că aşa ceva ţi se întâmplă o singură dată în viaţă!” Un miliţian cu vestonul descheiat la toţi nasturii şi cu centura în mână. Pe un obraz curgeau lacrimi cu urme de rimel. Un facies transpirat, o gură mare deschisă, cu dinţi lipsă, care striga „Pe ei, fraţilor!”, deşi omul rămăsese prostit în loc, cu faţa la mulţimea ce se scurgea spre Universitate, pe tot bulevardul.

Se rătăcise şi ea în acea mulţime cenuşie, fojgăitoare ca o armată de gândaci, ca un batalion de viermi flămânzi şi ar fi vrut să nu fie acolo. Prea multă linişte ivită aşa, pe nepregătite, în carnea ei. O linişte senină, placidă, ca o zăpadă caldă, mustind de apă. Liniştea vântului zburând prin pletele ei în verile din copilărie. Dictatorul se aruncase în elicopter şi reuşise să fugă de nebunia acestei libertăţi fără sens, care nu-şi găsea încă sensul. Toţi se grăbeau şi nu ştiau de ce. Unii duceau pe umeri, aşa cum mai făcuseră şi altă dată la demonstraţii, pancarte şi steaguri. N-aveau curajul să le arunce sau poate le uitaseră rostul. Un grup de tineri strânşi în jurul unui steag găurit, fără stemă, şi pânza spălăcită care fâlfâia deasupra capului lor. Mâinile strângeau serviete, sacoşe, plase, pungi de plastic, genţi. Se auzeau de peste tot chemări şi îndemnuri, fluierături şi huiduieli. Vitrine sparte, afişe sfâşiate, hârtii rupte şi aruncate pe geam de la etajul unui bloc. Un individ cu hainele în dezordine ducând triumfător în braţe portretul în sticlă al dictatorului. Mâinile care-l smulg şi-l izbesc de trotuar. Cioburi şi bucăţi colorate de hârtie. Rama goală prin care trece vântul, alt vânt, noul vânt. Larma ce creste, picioarele, tropăiturile, agitaţia braţelor, feţele cenuşii, basmale şi şepci. Un vuiet de o mie de ori mai puternic decât vuietul unui stadion. Mâini ridicate, degete deschise

în V, semnul victoriei. S-a desprins de stâlpul murdar şi a început să se mişte în aceeaşi direcţie cu ei. Furia şi exaltarea celor din jur trecea şi-n carnea ei ca un gaz otrăvit. Abia îşi târâia picioarele, abia mergea. Apoi din ce în ce mai repede. Mai repede şi cu pasul elastic. Aplauzele, fluierăturile, strigătul de pe margine al antrenorului, mulţimea din tribune isterizată de fiorul victoriei, saltul la înălţime, zbuciumul umerilor, zborul. Pentru o clipă Leonrina s-a văzut plutind deasupra mulţimii, cu palmele agăţate de sfera mingii de baschet, plutind perfect întinsă ca un resort de muşchi spre plasa murdară a unui panou imaginar. Apoi s-a auzit că la Universitate se trage şi mâinile ei au îngheţat brusc pe rotundul mingii portocalii.

Pe fetiţa cu codiţe ţepoase de la vârsta de 6 ani, căznindu-se să descifreze alfabetul pe paginile mototolite ale ziarului *Scânteia*, ar fi iertat-o. Ar fi luat-o în braţe şi i-ar fi sărutat obrajii murdari de zeama dudelor, plângând cu tâmpla lipită de căpşorul ei blond. I-ar fi cumpărat o rochiţă nouă, cu volănaşe, şi-ar fi plimbat-o prin Bucureşti pe la magazinele de jucării. I-ar fi făcut cadou o minge mare adevărată sau un căţel de plus adevărat, o maşinuţă chinezească cu sirenă sau o păpuşă care-şi mişcă ochii. Ar fi iubit-o poate mai mult decât o iubea acum pe micuţa ei Berta, pe răsfăţata, mofturoasa de Berta.

Însă la Tina, pioniera de 10 ani, cu ochii ei alunecoşi şi verzi ca sticla, cu sânii ei abia înmuguriţi răsărindu-i buboşi de sub bluza de uniformă s-ar fi uitat ca la o creatură ciudată, primejdioasă, imprevizibilă. O copilă încă sălbatică, preferând compania băieţilor şi jocurile lor agresive, cu buze pofticioase şi gesturi prea smucite. Dacă ar fi fost mama ei şi-ar fi prins-o probându-i în oglindă pantofii cu toc n-ar fi ştiut cum să reacţioneze. N-ar fi ştiut ce să facă nici cu adolescenta de la 14 ani care-şi părăsise de mult păpuşile şi ascundea prin caiete fotografii de actori şi actriţe, se arunca cu frenezie în zbânţuiala reuniunilor dansante de la şcoală, învăţa arta flirtului cu băieţii şi mişcările *twistului*, începând să semene tot mai mult cu o fetişcană năbădăioasă care tăinuieşte tot timpul

ceva, care-ţi dă cu tifla şi minte, se laudă şi nu-şi mai încape în piele de mândrie.

Dar ce să facă ea cu nimfomana naivă de la 18 ani, căzută în limbă după un profitor ca profesorul Horaţiu Măli-naş? La 17 ani era mai lucidă şi mai hotărâtă, toate fetele de la internat se uitau la ea cu admiraţie. Nu ştiuse ce-i dragostea. Aflase asta abia la 18 ani. Dar oare îl iubise cu adevărat pe Horaţiu, acel profesor pedant pe care nu avusese curajul să-l tutuiască nici în cele mai intime clipe ale scurtei lor nebunii? Nu, *dragoste* nu era cuvântul potrivit. Fascinaţie şi curiozitate, nerăbdare, prostie, comportament de gâsculiţă fără minte, ambiţii de muieruşcă perversă, cu capu-n traistă. La vârsta de 18 ani, când devenise majoră, se prostise cu totul, credea că toată lumea e a ei, succesul i se suise la cap, cea mai bună sportivă din tot liceul, o gagică a-ntâia pe care toţi băieţii o mâncau din ochi, lotul naţional de junioare, deplasări şi cantonamente, experienţe sexuale şi. frustrări, stări nătânge de melancolie, roluri jucate cu dezinvoltură, visurile care-i rodeau inima, gândurile ei idioate de om matur, tâmpenia cu şefia la U.T.C.

Da, pe această Leontina cu breton castaniu şi craci de dansatoare de cabaret ar fi ucis-o. Ar fi strangulat-o în somn. Sau nu, ar fi ajutat-o să fugă! Să dispară din viaţa ei şi s-o lase în pace. Să plece în America şi să nu mai ştie nimeni de ea. De unde pornise tot răul? De la rătăcirile ei din liceu, de la orgoliile ei de pe terenul de baschet şi de la sexul ei neadormit, nesăţios, înfierbântat de aşteptare. De o continuă, neobosită aşteptare. Şi toate aşteptările ei, toate căutările ei ca o iradiere de căldură uranică. Căutare şi răzbunare. Răzbunare pe ce? Pe incapacitatea ei de a uita, pe foamea ei de mai mult. Aşa că ea ar trebui acum să redeschidă acelaşi vechi manual şi să găsească acolo răspunsuri, soluţii, adevăruri de totdeauna:

Dacă ţinem palmele întinse la focul dintr-o sobă, simţim căldură mare pe faţa palmelor. *Aşezăm un carton sau o sdndură între palmă şi foc*; *nu mai simţim căldura prin conductibilitatea aerului, căci aerul e rău conducător*

de căldură. Focul şi orice corp cald împrăştie în toate direcţiile raze de căldură, întocmai cum un corp luminos răspândeşte raze de lumină.

Această propagare a căldurii prin raze se numeşte radierea căldurii.

De ce se pun iarna două rânduri de ferestre?

De ce ţine mai cald o haină vătuită?

De ce casele acoperite cu şindrilă sunt mai călduroase iarna şi mai răcoroase vara, decât cele acoperite cu tablă?

În ce vase apa fierbe mai repede?

Spuneţi câteva corpuri rele conducătoare de căldură şi întrebuinţările lor practice.

De ce crapă un pahar de sticlă rece, când turnăm în el apă fierbinte?

De ce e bine să punem în pahar o linguriţă de metal înainte de-a *turna lichidul fierbinte*?

De ce metalele ni se par mai calde vara şi mai reci iarna, decât *lemnele*?

De ce cărbunii rămân mai mult timp aprinşi dacă-i acoperim cu cenuşă?

Fantomele mereu schimbătoare ale trecutului tău. De aici ar trebui să încep. Astăzi, de pildă, ţi s-a părut că auzi sunetul unor paşi furişaţi prin verandă, erau paşii unchiului Mitică şoferul, şi paşii lui se îngropau în covoarele de cârpă din casa copilăriei. Era o după-amiază de vară şi erai singură acasă, în ultimul an de gimnaziu, te cuprinsese o moleşeală fără motiv şi n-ai mai putut învăţa la istorie, ai închis cartea şi te-ai întins pe pat, ai închis ochii şi ai simţit brusc nevoia să-ţi ridici fusta până deasupra buricului şi-apoi să-ţi tragi chiloţii în jos, până la glezne.

Privirea îţi cobora fascinată printre umflăturile sânilor şi-ţi atingea despicătura dintre picioare, cu taluzurile ei de piele roşie, turgescentă, dezgustător de vie. Apărată de triunghiul subţire al părului creţ şi roşcat, ascunsă în tăcerea ei sălbatică de carne învelită în strălucitoarea aură a ruşinii, minunea ta părea o pasăre

gata să-şi desfacă aripile spre un cuib primitor şi cald. Nu ştiai. Nici nu îndrăzneai să ştii. Dar te simţeai mândră şi fericită şi ai fi stat aşa, cu fusta subţire de pânză ridicată deasupra buricului, paralizată de bucuria care se năştea atunci în tine, o viaţă întreagă.

Nu te-ai atins şi ai continuat să priveşti prăpastia aceea ameţitoare cu ochii tot mai mari, împăienjeniţi de efort. N-ai auzit nici paşii, nici ciocănitul lui în uşă, dar el te văzuse prin geam, era deja în cameră şi-ţi cuprindea în braţe coapsele albe. I-ai simţit ca prin vis palmele groase strângându-ţi fesele de copilă, simţi şi acum mustaţa lui ţepoasă, mirosul lui de benzină şi vinilin încins de soare, pielea lui aspră de pe obraz, îţi simţi burta îmbăloşată de saliva lui cu gust de ceapă şi brânză, gheaţă şi foc. Te zbăteai să te smulgi din plăcere şi frică, descopereai cu mirare că nu poţi să ţipi iar unchiul Mitică bolborosea întruna „E bine, Tina? Nu-i aşa că-i bine?” şi-ţi mozolea în neştire pielea, mătasea dintre pulpe, răsfrângerea deschisă a vulvei, încheieturile picioarelor, până când ai simţit că te pierzi, te descompui în bucăţi, începi să arzi pe rug, te scufunzi într-o apă uleioasă, fierbinte, verde ca oglinda opacă a iazului cu broaşte de lângă moară.

Când ţi-ai revenit erai singură în cameră, o senzaţie de foame atroce şi transpiraţia curgându-ţi pe tâmple, se însera şi mama trebuia să se întoarcă dintr-o clipă în alta de la locul de fân. Ai mai rămas o vreme aşa şi îţi priveai pântecul dezgolit, strâns parcă într-o pojghiţă de sare uscată, ca după o baie în mare. A fost prima ta experienţă, experienţa atingerii acelui loc, buzele lui sorbindu-ţi scoica înfiorată şi smocul scurt de păr năclăit de gura lui fremătătoare, plină de bale.

extazul pielii linse, mângâiate, muşcate. Abia peste un an ai l înţeles ce înseamnă să te laşi cu adevărat posedată de un bărbat, te aflai în vacanţă la bunicii de peste deal şi a fost o încercare aseptică, aproape neinteresantă, cu un băiat obraznic din Constanţa care te enerva spunându-ţi că tu n-ai curajul, eşti o biată provincială, o fată de la ţară cu mintea plină de

prejudecăţi, îţi povestea filme şi cărţi, îţi vorbea despre colegele lui care nu mai erau de mult fete şi o făceau oriunde şi de câte ori aveau chef, ca pe un sport, aşa că i-ai cedat din ambiţia de a-i ceda, fără nicio ruşine, te-ai aşezat pe spate în fân, el te-a încălecat şi totul a durat foarte puţin. Ai simţit o durere continuă şi asta a fost totul. Dar n-ai simţit nevoia să ţipi şi oricum vocea ta era a unei fete şi nu a unei fetiţe cum este Berta, un copil pe care viaţa ţi l-a făcut cadou şi pe care de multe ori îl priveşti cu surprindere de parcă nu tu l-ai fi născut.

Acum te văd cum mesteci alene aceeaşi bucată de pâine cu miere şi unt, cum stai gheboasă pe un scaun de bucătărie şi privirea îţi fuge afară, în curte, înceţoşată şi umedă. Descopăr împreună cu tine realitatea curţii. Berta are în mână o stropitoare roşie de plastic şi aleargă pe urmele lui Dingo udându-l cu apă. Câinele e nedumerit de ce i se întâmplă, dar latră vesel, se opreşte şi aleargă din nou, iar Berta ţipă şi râde, cuprinsă de o fericire fără seamăn. De la râsul şi ţipătul ei ar trebui să încep.

Îi vedea cum *se* scurgeau către Piaţă în grupuri, oameni de toate vârstele în haine de vară, mulţi tineri, mulţi studenţi. Unii se aşezau pe treptele din faţa Teatrului Naţional, dar cei mai mulţi rămâneau în picioare, cu tălpile bine înfipte în asfaltul muiat de căldura de peste zi şi cu priviri serioase, impenetrabile, îngrijorate, în marginile pieţei erau ridicate câteva corturi, în faţa lor bărbaţi bărboşi sau femei îmbrăcate neglijent scriau de zor pe nişte hârtii liniate numele celor ce aşteptau să fie înregistraţi şi să semneze. N-avea curajul să se apropie de ei şi să vadă ce se întâmplă. Ea era oricum o intrusă. Şi astfel sentimentul acela de inferioritate şi rătăcire. Ce căuta ea acolo? Şi aşteptarea, rumoarea vocilor, gesturile crispate, zâmbete grăbite, saluturi scurte, fluturări de 356

mâini. Cine erau acei oameni? Avea impresia că nimerise fără să vrea într-o mulţime imensă de călători, strânsă pe puntea unui transatlantic, în aşteptarea furtunii.

Un fel de frig interior, o nelinişte luminoasă,

plimbarea ei cu bicicleta pe strada principală a satului, sau fugile pe dealuri, jocurile *de-a baba oarba* printre copaci. Avea în minte aceste amintiri. Timpul trecea şi în balconul Universităţii nu apărea încă niciun vorbitor. Dar începeau sloganele, scandările, huiduielile, uralele, protestele versificate acompaniate de chitară. Nu putea să-şi dea seama cine le iniţiază, era probabil prea departe de nucleul protestatarilor dar vedea chipurile înflăcărate ale celor din jur, le auzea strigătele şi striga şi ea, fără să-şi recunoască vocea, striga şi ea fără să fie sigură de dorinţa ei de a striga, striga de frică, striga fără nici

O încredere, cu vocea abia auzită, din vârful buzelor, aşa cum

I se întâmplase să strige şi înainte, pe stadioane sau în săli de şedinţă, la manifestările şi conferinţele partidului, îşi umplea pieptul cu aerul cald al pieţei şi striga şi ea cu vocea gâtuită de emoţie, fără să-şi dea prea bine seama ce face. Oamenii îşi aruncau pumnii în aer, zdrăngăneau inele de chei, fluierau, băteau din palme, întindeau mâinile după manifestele proaspete împărţite în stânga şi-n dreapta de câţiva tineri famelici cu figuri obosite şi cu şepci americane de pânză pe cap.

Se însera încet şi în balcon se aprindeau luminile, erau montate difuzoarele, apăreau alte steaguri, strigătele mulţimii, ivite parcă dintr-o stare generală de veselie până atunci ascunsă cu grijă, deveneau şi mai puternice. Cei mai mulţi dintre vorbitori îi erau necunoscuţi, cu figurile unora se obişnuise de la televizor, unii îşi rosteau cuvintele cumpătat şi rar, lăsând pauze de efect între idei, cu gravitatea unor preoţi în amvon, alţii erau patetici, nebuni, exaltaţi, furioşi, fioroşi, gata să înfrunte orice pericol. Toţi puneau comunismul la zid, toţi o loveau, o pălmuiau, o scuipau. Cuvintele lor îi pâroleau carnea, o rupeau în bucăţi, îi străpungeau ca nişte ace creierul, îi asculta şi organele ei bâzâiau ca un stup de albine înnebunite de fum. O cuprindea un fel de dârdâit interior care-i spunea că nu mai are nicio scăpare, i se făcea ruşine, se speria încă o dată de toate prostiile ei de până atunci, şi parcă ar

fi vrut să se scurgă numaidecât în asfalt, ca o fiinţă murdară, scârboasă, bună de aruncat la lada „de gunoi a istoriei. Ea n-avusese niciodată atâta hotărâre şi puritate şi îndârjire, ea nu înţelesese nimic, nu ştiuse să se opună, să lupte, să caute, să strângă din dinţi, să tremure de frig, să sufere de foame. Trăise ca un vierme în brânză, surdă şi oarbă la ce se petrecea în jurul ei. Ea, o nenorocită de politrucă, nu ştiuse să vadă, n-avusese curajul să spună, nu fusese în stare…

Cuvintele celor care vorbeau din balcon o ameţeau, îi ardeau pielea, îi întunecau mintea şi ochii. În ce lume trăise? În ce lume intrase? Şi ce dacă de la un moment dat încolo nu i-a mai fost frică şi încercase să facă ceva? Se înhăitase încă odată cu ei, era complicele lor, avea mâinile pătate de sânge, participase la un complot odios, la o îngrozitoare lovitură de stat fără vreo legătură cu oamenii strânşi în Piaţă. Revoluţia fusese furată. Furată furată furată. Furată şi învăluită într-o perdea de minciună şi murdărie. Furată şi înecată într-o mocirlă de secrete oribile şi laşităţi strigătoare la cer. Comuniştii nu se lăsau. Politrucii şi securiştii nu se lăsau. Lacheii ceauşisti nu se lăsau, îşi împuşcaseră conducătorul şi mergeau înainte. Prin defileu înainte! Tot înainte! încă o dată victorie! Cei aflaţi la putere refuzau dialogul cu *golanii* din zona liberă. O sfidare neruşinată!

Da, o sfidare neruşinată, nici ea nu credea altceva. Şi pieptul i se umplea de mânie. De ruşine şi de mânie. Se întorcea acasă abătută, dezgustată încă o dată de viaţa ei, ruptă-n bucăţi, strivită, cu mintea pârjolită de speranţă şi spaimă. Găsea casa pustie, cufundată în întuneric, cu poarta încuiată, Dar-vari era tot timpul plecat, noii şefi aveau nevoie de el. Se întorcea acasă pe jos, plângând, protejată de lumina chioară a felinarelor de pe cheiul Dâmboviţei, se întorcea acasă abia târându-şi picioarele, cu buzele amare, învineţite, subţiate de ţesuturile îngheţate ale feţei, revoltată, îngrijorată, descumpănită. Oricât i-ar fi fost de ruşine, avea şi ea în mână un fluturaş primit în Piaţă pe care abia aştepta să-l citească.

Desprinde cârligul de sârmă, împinge poarta veche *de* lemn şi intră în grădină. Poarta hâită într-o rână are partea de jos căptuşită cu o bucată groasă de cauciuc care atinge 358

pământul, se freacă de suprafaţa lui prăfoasă şi face *hrrmss să – zbruuumm – ţârsss*… Apoi se opreşte, încremeneşte în balamalele ei vechi, mâncate de rugină, începe iarba groasă şi verde ca sticla, moale şi cu firul zemos, în care dimineaţa, pe rouă, se înfige coasa bunicului Marcu umplând aerul de cuvintele *brustî-crânt – dranţ-şfrap*! *braşti-crânt – dranţ-şfrap*!

Coasa bunicului cântă până când el doboară la pământ atâta iarbă cât să-i încapă în poala *suriului*. Bunicul Marcu se scoală cu noaptea-n cap şi nu se lipseşte niciodată de *şuri*. Aşa îl ştie ea, aşa îl cunosc găinile, vacile, porcii, câinele Lupu care stă toată ziua în lanţ, iepurii închişi în cuştile lor cu plasă de sârmă care mănâncă iarbă şi morcovi, pâine şi cartofi fierţi. De câte ori rămâne mai multe zile în casa bunicului Marcu şi ea mănâncă până simte că-i crapă burta cartofi fierţi cu sare. Bagă lingura care abia îi încape în gură în castronul cu lapte covăsit şi se gândeşte la răcoarea păstoasă care-i va învălui gingiile şi dinţii, dar simte şi aburul fierbinte şi umed al cartofului fără coajă învăluindu-i faţa. Phiii, ce fetiţă mâncăcioasă! se bucură bunica Anuţa. Ptiu, să nu mi-o deochi! adaugă bunicul Marcu. Gataaa! acum mergem să vedem iepuraşii, mergem să le dăm şi lor de mâncare.

Şi atunci ea are voie să-şi umple braţele cu iarbă din coşul din şură şi să-i hrănească pe iepuraşii ţup-ţup. Când era şi mai mică aşa le spunea. Uite, ăsta, îl vezi cât e de gras, e Grigore, şi asta e mama lor, tanti Lia, io aşa-i spun, iar ăştia micii, ăştia n-au nume, că sunt prea mici, spune bunicul. Ba nu, nu sunt prea mici, strigă ea, ăsta e Titi, ăsta e Bobo, ăsta e Pepe şi ăsta e Willi…

Willi este băiatul lui nenea Willi, vecinul bunicului Marcu. El vorbeşte săseşte şi româneşte şi toată lumea îl strigă *Willi cel Mic*. Iar ei îi place numele ăsta. Îi place şi ei să spună

Willi cel Mic n-are buric! *Willi cel mic e un limbric*!

cum strigă după el copiii pe stradă. Cuvintele pe care nu le înţelege prea bine o fac să râdă. Dar acum e singură, a lăsat poarta deschisă şi a intrat în grădina cu iarbă. E soare şi locurile cosite sunt nişte pete gălbui ca nişte chelii de bătrâni. Nu-i place să le vadă şi trece printre merii scuturaţi de floare, priveşte gardurile înalte, *de* scândură nouă, îmbibate de catranul diluat cu motorină şi picioarele ei se *mişcă frâş-bij* – *frâj-biş* până la zidul din spate.

Grădina bunicului Marcu începe din spatele surii, înaintează printre merii şi prunii bătrâni, cu frunza bolnavă, mărginită în laturi de două garduri solide de lemn, şi se termină într-un zid. Chiar „un zid părăsit şi neisprăvit", cum va învăţa ea la şcoală nu peste multă vreme. Un zid vechi de bolovani cenuşii şi de lespezi subţiri, albe ca laptele, cu parte de sus neterminată. Portiţa de metal ruginit e tăiată în grosimea zidului ca o fereastră. Şi mai departe linia ferată, câmpul cu lucerna, sălciile de pe malul pârâului Procoviţa care se văd departe-departe, în fumul orizontului.

Îi place zidul ăsta vechi, îi place să-l atingă cu mâna, îi place să-şi frece obrazul de netezimea răcoroasă a bolovanilor. Şi pielea ei alunecând peste piatră să facă *vmaaasi* – *ţiiio* – *liooon-tiiino*! E sunetul pe care îl aude, şi ceea ce aude seamănă parcă cu numele ei strigat într-o casă pustie, în casa părăsită din fundul curţii lui Ghinea unde copiii se jucau *de-a v-aţi ascunselea*. Iar ei îi place şi să urmărească drumul în sus şi în jos al furnicilor roşii, coborând în prăpăstiile formate de îmbinarea pietrelor, urcând la lumină, ne-oprindu-se nicio clipă.

Apoi mai sunt şi *fluturii fluuu-flut*! *cu* zborul lor greoi şi aripile portocalii pătate cu negru, sau fluturii albi de varză, al căror zbor pare să spună tot timpul *trufturi* – *trufturi*! mai sunt şi vrăbiile şi piţigoii, gaiţele şi porumbeii sălbatici. Iar bâzâitul albinelor, al muştelor şi al gândacilor din tufele de zmeură se învârtejeşte într-un sunet pe care ea nu-l mai poate auzi nicăieri.

Pentru că sunetul acesta e un bâzâit bizar şi bezmetic

un murmur murdar de mirări membranoase o rumegare de ierburi uscate un ronţăit de dinţi minusculi şi harnici o foşgă-ială fină de fiinţe mărunte cât vârful unui ac un zbor zăbavnic de aripi zorite subţiri ca foiţa ţigării. Iar când bunicul Marcu fumează din ţigara lui groasă cât degetul, capătul roşu al ţigării se înroşeşte şi tremură de străluciri pentru că fumul cald care intră în pieptul lui face *îââwfffffffff*! iar fumul rece care iese din gura lui pe sub mustaţa căruntă şi galbenă e lin zeomot care se aude *aşaifuuutiihm*! Nu l-a văzut iciodată pe bunicul Marcu fumând în grădină. *În grădină acrul cel mai curat*. Peste doi ani ea va scrie propoziţia asta ce tablă la ora de citire, şi tovarăşa învăţătoare se va mira în faţa clasei că eleva Leontina Guran a scris o propoziţie atât de frumoasă.

titlu

AD ASTRAM

Să-ţi povestesc despre ia? Ce să-ţi spun?… Sunt atâtea de povestit… Aveam acolo un serviciu mişto, mai mişto nici că se putea… Nu c-aş fi ieu o tipă econoamă, da' n-am ce face, strâng bani… Strâng bani, că nu se ştie, ieu n-am pe nimeni… sunt alte vremuri… pe ăla l-a-mpuşcat… şi ce-o mai fi… Că şi cu pensia asta… Maică-mia a murit, taică-mieu s-a nsurat şi a plecat în Germania, îmi tot scrie să mă duc la iei, are o nevastă tânără, da' nu mă duc, nu m-aş înţelege ieu cu aia… Că ce poate să fie? o nemţoaică înţepată şi proastă… Şi pe mine viaţa acolo nu mă costa nimic, cum să nu-i strâng? De bani vreau să zic… Dormeam la internat, mâncam la internat, vorbeam la telefon când mi se scula mie… E-he!… Da, ieram un fel de şefă. Ieu ţineam cheile de la birou şi mă aveam bine cu directorul, cu Hermel. Ernest Hermel, ăsta era numele lui, s-a dus şi iei săracu'… am fost la-nmormântare… ce de lume!… ce de lume… Da' ce să-i faci, aşa le viaţa… Eee, viaţa, viaţa!… Ieu mi-am trăit viaţa, dragă! Ieram tânără şi urâtă. Ce parcă ieu nu ştiam că sunt urâtă? Ştiam… Da' îmi plăcea să trăiesc şi nu mai simţeam… Că şi la internat… A, nu era simplu deloc! Da' cu puţină minte… Vezi, ieram ieu urâtă, da' nu ieram proastă. E-he!… au fost

vremuri mişto! Când îmi aduc aminte… Că acuma toate s-a dat peste cap… Şi vulpoiu ăla de Kolontay… Iera pedagogul băieţilor şi şeful nostru cum ar veni, da’ nu-i dădeam atenţie, un impotent, dragă!… Iera căzut în limbă după fete, după fetele mele, ha! ha! Viaţa face toţi banii. Nu-mi pare rău de nimic, de nimic! Ieram ca o mămică, câte prostii n-am făcut ieu acolo!… Câte prostii… Păi parcă se putea să nu le faci… De distracţii n-avearrt nevoie. Distracţia mea ierau fetele… Povesteam cu iele, râdeam cu iele, mă uitam cu iele la televizor. Da, le ţineam în braţe, le mângâiam, aveam şi câteva prietene intime, da’ intime, ştii… Recunosc, prea le învăţam toate prostiile. Ieram tânără şi nu puteam altfel… Acu… leu toată viaţa mea n-am putut altfel. Nu m-am măritat că… nici nu ştiu cum să-ţi explic… nu eram ieu în stare să mai fac şi copii!… Şi după ce-am plecat de la internat am vrut să mă călugăresc, da’ murise mama. Noi aveam cerere de plecare de mult… o groază de bănet… N-am avut banii ăiacă ştii cum era, venea gagiu de la secu şi-i puneai suma-n mână… Ţac-pac, şi după o lună-două plecai… Lăsai casă şi lăsai tot şi plecai… Şi cât ar fi vrut mama săraca să plece, şi taică-mieu fără serviciu, că îl dăduse afară… Am stat să-i gătesc, iei se apucase de tâmplărie, nu muream de foame… Da’ la internat a fost viaţă! Şi nu că ieu… că nustiuce… aşa iese întotdeauna… Şi-a dracului să fiu cu cât era una mai nevinovată, cu atât mă întărită mai tare!… Aşa sunt ieu… N-am leac, am încercat da’ n-am leac… Bine, acu sunt bătrână, a început să mă lase auzu, văd tot mai rău, nu mai le tinereţea de altă dată… Da’ când îmi plăcea cineva, tremuram, îmi curgea scuipatu din gură ca la animale, nu mă puteam abţine… Ie o chestie de la natură, ieu aşa zic… Şi dacăle de la natură nu-i păcat. Nule, dragă, niciun păcat… Iar cu fata aia, cu Leontina, s-a întâmplat aşa, că ia venise la internat prin clasa a X-a… Hermel o descoperise, era înnebunit după baschet… O descoperise la un ştiu ce turneu, făcuse ce făcuse şi a adus-o. Nu, Hermel nu i-a făcut nimic, dragă, saşii sunt altfel, au mai multă sobrietate, însă ceilalţi bărbaţi de care am auzit ieu… A

fost şi-a mea, mi-a plăcut, am avut multe aventuri, şi ce aventuri!… Îi plăcea şi iei, nu prea înţelegea ia bine, da' îi plăcea, iar ieu pe vremea aia aveam de toate… Aveam, că le învoiam în oraş, le mai lăsam să doarmă după-masa când era meditaţia, şi fetele când se duceau acasă nu mă uitau… Păi cum adică să mă uite pe mine?… Aveam de toate, e-he! … Şi căpşuni şi cireşe şi prăjituri, lichior şi vişinată, toate curgeau… Iar cine-mi plăcea mie devenea ca o soră, nu mai ştiam ce să fac pentru ia, asta simţeam în sufletul mieu că o iubeam ca pe-o soră. Fetele săracele, ce ştiau iele… Nici ieu nu prea ştiam, da' la mine era mai complicat, că nu mă puteam abţine. La mine era ca o boală… Aveam un obicei prost, de câte ori mi se făcea ruşine de ce făcusem, luam un cuţit şi îmi făceam o tăietură pe mână. D-aia sunt plină toată de tăieturi… Şi am suferit ca un câine, ieu sunt din firea mea o fiinţă ambiţioasă şi ce mi-am propus să fac, fac. Ca un câine, dragă, mai rău ca un câine, că fata asta îl avea pe dracu' în ia! Nu-i rezista nimic, da' nimic, niciun bărbat… Că şi era făcută ca naiba, era şi cu mine da' era şi cu o colegă de-a iei, fiică de mahări, ce vilă avea asta!… şi ce haine pe la… Ca să nu mai vorbesc de antrenorii pe care i-a avut, că era unu Tăvi Lohon, care sărea pe la prin vestiare, ca armăsarii. Ca armăsarii, dragă!… Iar despre ce-a făcut ia mai departe, aici numa zvonuri… Ieu am plecat la mine-n sat, că se îmbolnăvise mama şi trebuia să stau cu ia. Apoi s-a-nchis internatu şi fata asta, Tina, era la facultate şi dintr-odată pac la U.T.C! Aşa am auzit… Tocmai una ca ia care-şi băga picioarele!… Că şi la partid, parcă nu ştiam noi cum era cu partidu… Şi cu nebunu' ăla care ţinea toată ziua cuvântări de nu te mai puteai uita la televizor… N-am putut să suport, de parcă îmi furase cineva ceva din mine. S-o văd pe la că face şi drege la U.T.C… Că se dă în bărci cu ăia… Ştii cum, îmi muşcam unghiile de ciudă, le-ram şi geloasă pe la şi atunci când s-a-ntors în oraş n-am mai avut curajul s-o văd. N-am mai avutăi câte nu vorbea lumea!… S-antins cu toţi pe unde a putut, şi când n-a mai putut a fugit la Bucureşti cu un doctor, sau cam aşa ceva… Nu,

dragă, mai multe nu ştiu!... Am auzit că până şi securitatea... Făcuse nu ştiu ce prostii, ajunsese şi prin spitale, şi-o urmărea securitatea... Urâtă treabă... Mi-iera şi milă de ia să tot aud că are parte tot de necazuri... Am vrut s-o caut şi să-i dau nişte bani, poate că avea nevoie de bani... leu vândusem şi casa mătuşi-mii care mi-o lăsese moştenire... şi verii mei din Germania au zis că să-mi rămână mie... Vândusem casă, ieram singură ca şi acum, singură cuc, e-he!... Da' ştiam că are să mă refuze... N-am căutat-o... Plângeam de ciudă, pentru că o iubeam... Uite, trecuse atâta vreme şi încă o iubeam... Şi mi-era milă de ia, că n-a fost o fată fără suflet... N-a fost deloc! Iera prea mândră, prea încrezută şi din cauza asta. Săraca!...

Î

Starea de nemulţumire se instala brusc. I se umezeau ochii de ciudă. I se crispau degetele pe un ştiu ce obiect, piap-tănul de exemplu, ţinut din întâmplare în mână. Se simţea deodată murdară, vulgară, lipsită de vlagă, îmbrăcată într-o piele prea aspră, dureroasă la cea mai mică atingere. De fiecare dată, în cele mai neaşteptate situaţii: muşcând dintr-un măr, scoţând portmoneul din geantă la cumpărături, încheindu-şi bareta subţire a sandalei sau copciile fustei, pregătind pijamaua pentru somnul de după-amiază al fetiţei.

Ştia că în ziua aceea viaţa va curge înainte la fel, cu laminatele ei de cuvinte, gesturi şi gânduri stereotipe dar că orele zilei vor fi scăldate într-o baie de oboseală endemică, ieşită pe neaşteptate la suprafaţă din ascunzişurile freatice ale fiinţei. Fiinţa? Dar ce era oare această vietate secretă înflorind în carnea ei ca o tenie? Şi care uneori purta numele Leon şi era un bărbat cu cuţitul în dinţi, iar alteori se numea Tina şi se confunda cu o femeie sugându-şi de durere degetul prins în uşă. I se făcea şi milă şi silă de propria-i fiinţă.

O irita amintirea întâmplărilor şi situaţiilor prin care trecuse, în mare grabă, i se părea ei, şi cumva împotriva voinţei, întâmplări şi situaţii pe care nu le mai putea aduce înapoi, ca să le retrăiască acum altfel, mai bine şi mai

prudent. Oasele capului ca o colivie fragilă de plumb, sânii o masă de carne grea şi inutilă, trăgându-i umerii în jos, către picioarele cu unghii vinete. Vina era acolo, în materia trupului ei care începea să îmbătrânească, în miezul lucrurilor din jur şi-n coaja pământului pe care călca (de câte ori nu se întrebase de ce viaţa ei era aşa cum era şi nu se născuse în altă ţară?), în carnea şi mintea celor pe care hazardul şi grotescul existenţei i-i scosese în faţă. Stările de nemulţumire şi neputinţă o cocoşau cu greutatea lor psihică, o chirceau în tăcerea ei interioară ca pe un animal doborât la pământ de lovituri cu cizma în stomac. Se zbătea ca un vierme. Şi ea era un vierme în care creştea un alt vierme, chinuindu-se la rândul lui să nască un alt vierme, mai mic. Iată viermele multiplicat al vinovăţiei, îşi spunea. Şi viermele acesta există în fiecare om. Iar fiecare om e făcut să sfârşească în gura viermilor…

Descoperea apoi cum vinovăţia îi strecura în suflet deznădejdea şi frica de necunoscutul anilor care urmau să vină, o stare de continuă alarmă, fluidă şi grea ca întunericul încăperilor părăsite. Vina era în cureaua prinsă în cui, după uşă, în tăblia frecată cu şmirghel a băncii din ciclul primar, în isteriile ei precoce din magazia cu dâre de soare, în covoarele de cârpă ale antreului pe care alergase într-o noapte în picioarele goale să-şi apere cu puterile ei de copil mama arestată de miliţieni pentru tăinuire de aur (fusese totuşi o confuzie şi mama se întorsese acasă a doua zi), în mucurile murdare de ruj ale ţigărilor *Aroma* adunate în scrumieră după plecarea învăţătoarei cu voce gâjâită, umblând prin sat în vizită la domiciliul elevilor, în ochii înflăcăraţi ai băieţilor şi fetelor cu care se iubise, irezistibilă şi exaltată, deşi mereu adusă cu picioarele pe pământ de senzaţia că îi lipseşte ceva.

Fuga ei de prezent era un fel de fugă de casa în care se născuse, unde simţea că nu-i mai ajunge aerul. Se aruncase cu disperare oarbă în zbânţuiala şi jocurile copiilor de pe malul gârlei, în bigotismul activităţilor pionereşti de la şcoală, în mecanica ritualică a efortului fizic de pe terenul de sport. Şi ajunsese, în cele din urmă, o

bună jucătoare de baschet, nu atât prin disciplină şi antrenament, cât prin voinţa de a străpunge plictisitorul blindaj al vieţii de elevă şi de a trece dincolo de melancoliile foliculinare ale adolescenţei, într-un spaţiu de pură energie vitală şi care cu timpul devenise altceva, ambiţie. Dar ce fel de ambiţie? Unde voise ea să ajungă? N-avea niciun răspuns, asta era. Viaţa ei trecuse degeaba. Degeaba, degeaba, degeaba. Era absurd. Viaţa ei se confunda cu un cuvânt absurd, cu sunetele lui absurde, cu silabele lui ca nişte clopote sparte, cu muzica lui defensivă, degenerată, distrugătoare.

Trecea măcar o dată pe săptămână prin Piaţă, ceva o atrăgea acolo ca un magnet, într-o zi i se năzărise că vede de departe, în mulţime, chica neagră şi faţa de câine mops a lui Paraschiv. De fapt nu era niciun secret pentru nimeni că zona era împânzită de securişti deghizaţi, poate că el fusese, dar să-l vadă vorbind din balcon chiar pe Horaţiu Mălinaş i se păruse prea mult, aproape că simţise impulsul să-şi vâre două degete în gură ca în copilărie şi să-l fluiere iar fluieratul ei să străbată ca un obuz prin frunzele nucului din faţa casei, prin pereţii încăperii cu lumina difuză în care ea gemuse de plăcere ca o proastă şi să explodeze acolo, chiar în mijlocul patului, făcând ţăndări totul în jur. Marele chirurg, cum fusese prezentat, citise extrem de emoţionat o hârtie, o declaraţie de solidaritate a corpului profesoral de la Universitatea clujeană şi mulţimea izbucnise în urale de simpatie. Cei adunaţi în Piaţă îşi băteau joc de ea, de eleva din clasa a XII-a Leontina Guran, de emoţiile, dorinţele şi stările ei, de foamea ei de viaţă, de naivitatea ei de puştoaică neapărată, neştiutoare, obraznică şi plină de curaj. A strâns dezgustată din dinţi. O clipă se gândise să-l aştepte pe Horaţiu şi să-l salute. Dar dacă el n-ar fi recunoscut-o? Şi a simţit nevoia să-şi îngroape faţa în batistă.

Apoi, într-o seară, târziu, când mulţimea scanda obosită ultimele slogane ale zilei, a descoperit în faţa ei o matahală de femeie care ţinea de mână doi copii. Unul din ei începuse să se smiorcăie şi să ţipe că vrea acasă. Vocea

care încerca să-l liniştească i s-a părut cunoscută şi după ce a privit-o mai bine pe femeie a descoperit că în faţa ei se afla nimeni alta decât Mimi, Mimoza Alexandra Sega, colega ei de facultate. Frumoasa şi blonda Mimi devenise de nerecunoscut, dar rămăsese la fel de zâmbăreaţă şi pusă pe glume. Sarcina, dragă, am ajuns cât o batoză şi după naştere nu mi-am mai putut reveni, plus că mănânc ca o spartă, iar soţul ei era un libanez dintr-o familie de vază în Beirut, terminase stomatologia la Bucureşti, nu i-a plăcut să profeseze, se apucase de afaceri pe picior mare, ce să-ţi spun, dragă Tina, murim de bine, aveau un magazin de covoare pe Calea Moşilor, numai lucruri de calitate, iar tu, Tina dragă, tu cum o duci, te-ai măritat? ai copii? A, o fetiţă, să-ţi trăiască! uite ai mei sunt mari, şi au un tată care-i răsfaţă cu toate mofturile, poate ne faci o vizită şi-ai să-l cunoşti pe Ibra al meu, îl cheamă de fapt Ibrahim, a învăţat româneşte de te sperii, dacă n-ar avea tenul ăla al lui, ai zice că-i român get-beget, uite îi lasă o carte de vizită, stăm foarte aproape de centru, pa, pe curând!

Mimi plecase grăbită ca una care cunoştea dinainte sfârşitul filmului şi ea nu ştia încă ce să facă, manifestaţia nu se terminase, în balconul vorbitorilor apăruse un preot ţinând în mână o cruce strălucitoare de argint, cerea mulţimii să îngenuncheze şi să se roage împreună pentru succesul zilei următoare, când un grup numeros de *golani* urma să intre în greva foamei, în jurul ei începuse vânzoleala, unii chiar îngenuncheau, alţii îşi îndoiau spatele cu gâtul plecat, persoanele mai simandicoase scoseseră din genţi pungi de plastic şi ziare şi le aşterneau pe asfalt. O clipă, dar numai o clipă, Leontina avu senzaţia că mai participase la o astfel de scenă. Se strecură în grabă prin mulţime şi se pierdu printre maşini, în zona Facultăţii de Arhitectură.

Da, nu-ţi convine, Piaţa Universităţii nu-i pentru tine. Acolo sunt oameni decişi şi care ştiu ce vor, nu eşti de-a lor. Lor le curge prin vine setea de libertate, ei luptă pentru drepturi neviolate, nu mai vor comunism. Sunt un

istm de curaj *şi* nouă istorie, oameni adevăraţi şi cu multă gla-gorie. Pe când tu, tanti Cu? Leontina Guran, un fel de politrucă dezabuzată de Pizdustan, apoi o damă care tânjeşte, *se* veştejeşte, frumoasa lu’ Peste! Da, ai avut noroc, o vreme te-ai aflat şi tu în foc, ai complotat, te-ai remarcat şi iar ţi-ai dat pipilica la scărmănat. Cât pe-aci să-ţi îmbunătăţeşti condiţia, ai sfidat securitatea, miliţia, dar n-ai fost în stare de consecvenţă. Tot crăcii tăi care duc la demenţă au fost mai tari. Altele o fac pe biştari… Şi acum? Stai ca proasta în drum. Simţi că ţara asta nu mai e şi a ta, politrucă de mucava! Eşti cu nervii la pământ, fetică! Hai repetă-ţi proverbul cu buturuga mică şi dă-te deoparte. Pentru asta n-ai nevoie de carte. Dacă ţi-e ruşine, e bine. Şi dacă nu mai vrei, inspiră mirosul de tei, mergi pe malul Dâmboviţei spre casă prin aerul de melasă. Şi nu mai înjura, noua lume va triumfa, chiar dacă asta te sperie. Trece-ţi părul prin perie şi zâmbeşte. Hai, ia-o de la capăt, pioniereşte… Că viaţa nu ţi-a dat, deşi ţi-a promis? Se întâmplă, nu mai fă mutra asta de proscris cu figura tăiată în stâncă. Tot nu obţii nimic, cât despre mâncărknea ta din lindic… A, că porţi după tine tinichele şi zdrăn-gănei? Păi nu i-ai servit pe mişei? Şi n-ai acceptat tu să-ţi futeceşti destinul? N-ai crezut că aşa îţi faci plinul? Şi mai târziu, la partid, când directivele lui Ceaşcă vă băga în fese carbid? N-ai măcinat şi tu la moara de vorbe fără rost pentru poporul cel prost? Şi partidul nu ţi-a dat blidul de stele roşii şi rubiele să-ţi umpli fofoloanca cu ele? Nu ţi-a dat el coloşii industriali şi microbii virali ai propagandei de partid şi de stat, salamul cu soia, ogoarele fără hat? Ţi-ai pierdut minţile sau ai uitat?…

Eşti ca o oaie rătăcită de cârd, ai ieşit ca tâmpita din ’nd şi vezi ce-ai ajuns, vezi că fără rost te-ai ascuns? Partidul îţi dăduse privilegii şi avantaje, iar tu ai refuzat aceste furaje. N-ai vrut să te supui, ai luat-o sui şi nu ţi-ai mai găsit calea, credeai că alte alea… Dar aminteşte-ţi, partidul ţi-a dat decoraţii, medalii, diplome şi buchete de dălii, bărbaţi pe întrecute şi rezoluţii, programe, hotărâri, mii şi sute. Şi ocazii peste ocazii, verticale ca brazii. Ai

purtat fuste şi rochii, ţi-ai fardat ochii, ai vorbit la microfon şi ţi-ai spus păsul – se umflase în tine ovăzul – apoi ţi-ai pus pe ochi tifon şi n-ai mai vrut să vezi cum soarele răsare peste câmpii şi livezi. Te-ai retras într-o singurătate de o mie de karate, cu aceleaşi flămânde dorinţe pe sub catrinţe. N-ai secretat şi tu acolo un strop de ură, n-ai ştiut ce să faci cu scuipatul din gură, ţi-a fost frică de moarte şi-ai căutat libertatea în altă parte. Te-ai resemnat, dacă n-ai mai putut te-ai încuiat în baie şi ai vomat. Ai tot fugit până ai obosit şi-ai tot căutat până s-a înserat. Dar uite răsturnare de situaţie, uite din nou cum poporul se adună la demonstraţie! Lumea s-a-ntors pe dos. Iar tu te simţi o otreapă fără niciun folos.

Da, nu-ţi convine, Piaţa Universităţii nu-i pentru tine. Acolo sunt oameni decişi şi care ştiu ce vor, nu eşti de-a lor. Lor le curge prin vine setea de libertate, ei luptă pentru drepturi neviolate, nu mai vor comunism. Sunt un istm de curaj şi nouă istorie, oameni adevăraţi şi cu multă glagorie. Pe când tu, tanti Cu?...

Se izolase cu totul de Darvari. Locuiau în camere separate. De fapt, îl vedea rar, dimineaţa, când el abia dacă avea răbdare să bea o cafea şi se precipita încruntat spre maşina parcată în faţa casei. Prins de euforia schimbărilor din jur, doctorul părea s-o fi uitat cu totul. Primise responsabilităţi mari în structurile noului guvern şi ajungea acasă foarte târziu, uneori dimineaţa, când se crăpa de ziuă, de multe ori uşor alcoolizat. Ceea ce ei începuse să-i facă silă. Ducă-se învârtindu-se, treaba lui! Şi nu-l mai băga în seamă.

Când se făcea seară, deschidea televizorul avidă de ştiri, urmărea dezbaterile din noul parlament, se plimba fără scop de pe un post pe altul. Surprizele se derulau cu nemiluita. Într-o seară o descoperise pe Piti, colega ei de cameră din studenţie, vorbind în cadrul unui *talk show* despre activitatea femeilor liberale de la Ploieşti. Firi se îngrăşase, îşi vopsise părul în roşu şi-şi atârnase de gât un ditamai pandantivul sub formă de săgeată, îşi turuia convingerile cu aceeaşi repeziciune nervoasă, ca o femeie

care ştie tot, într-un limbaj de o perfectă eleganţă demagogică. Altă dată îl zărise preţ de câteva secunde, într-un reportaj publicitar, pe Tăvi Lohon, devenit peste noapte patronul celui mai elegant restaurant din S., amenajat în casa lui Vlad Dracul, o clădire istorică renovată şi repusă în circuit, pe care ea n-o ştia decât din afară din perioada liceului.

În sfârşit, de vreo două-trei ori ea văzuse la televizor protestele muncitorilor de la fabrica din marginea satului ei, de dincolo de râul Mursa, care intraseră în şomaj tehnic şi nu-şi mai primeau salariile, în fruntea lor era Ghinea, prietenul ei din copilărie, care îşi lăsase o barbă sălbatică şi ridica ameninţător pumnul, urlând în microfonul instalat în aer liber ca un apucat.

Aşa îşi trecea ea timpul, cu mirări şi surprize. Devenise insomniacă şi noaptea căuta, sărind de pe un canal străin pe altul, mai ales filmele de maximă impedanţă erotică. Nu mai văzuse până atunci astfel de filme. Le urmărea curioasă cu privirea atentă a spectatorului exigent. Sigur că ea n-avea habar de multe elemente ale artei cinematografice, dar măcar atât putea să vadă limpede: dacă un film îi dă sau nu senzaţia de experienţă trăită pe viu. Asta o interesa înainte de toate, viul, naturaleţea gesturilor, mişcarea simplă a trupului prins într-o reacţie, într-o atitudine, într-o pasiune.

O făceau curioasă mai ales scenele de pură acuplare, în care un bărbat călărea o femeie sau invers, fiecare lansându-se, după caz, în mişcări demonstrative de o artificialitate nebună. Se pomenea râzând de una singură. După nenumăraţii bărbaţi pe care-i cunoscuse ajunsese totuşi să priceapă că, atunci când faci dragoste, acest tip de experienţă se construieşte în jurul unui ax care e mădularul erectat al bărbatului. Dacă o faci cu adevărat, nu-ţi poţi mişca fundul oricum ci într-un ritm care înseamnă exact treaba aia înnebunitoare şi nespus de adevărată. Restul e teorie prea subtilă şi excitaţie pentru fraieri – constata ea. Şi sunt unii atât de fraieri încât să creadă că frecările, zvârcolirile, răsucirile, răsturnările

printre cuverturi şi cearşafuri în care se lasă prinşi doi actori cu nume de răsunet pot însemna chiar un alt mod de-a face dragoste. În fond nu era vorba decât de o lume de celuloid care aducea bani. Dar de ce îşi pierdea ea timpul cu astfel de prostii? Ce căuta, ce mai căuta? Unde voia să ajungă? N-avea nici de data asta un răspuns, şi nopţile ei de nesomn deveneau astfel b i mai chinuitoare. Slăbise ca o umbră şi nu-şi mai găsea locul nicăieri. Părul ei castaniu ascundea o mulţime de fire albe. Simţea nevoia unei marischimbări. îmbătrânea vizibil dar nu se sătura de căutat. Ştia, era convinsă că dincolo de plăcerile tuturor se află o altă plăcere, numai a ei. Ştia că adevărul ascunde sub coajă sinburii lui de adevăr, că în voinţă e prizonieră dorinţa, că în instinct se zbate talazul de viscere, al cărnii, că în rărunchii ei doarme un animal fioros care se autodevoră.

Da, ea ştia de mult asta şi se putea juca mai departe aşa cu acest foc mocnit în care ardeau laolaltă cuvinte şi senzaţii, noţiuni şi reacţii nervoase. Ar fi vrut să descopere în ea gândurile care-i bântuiau mintea mâinilor şi a picioarelor, ar fi vrut să-nţeleagă tăcerea sânilor ei melancolici, duhoarea animală din parfumul sexului ei. Căuta fenomene şi lucruri tăinuite în fenomene şi lucruri la care carnea ei n-avea cum să ajungă. Le putea atinge cu mintea dar această atingere cu mintea nu o mulţumea şi atunci începea cu adevărat să delireze ca o fiinţă în agonie, zvârcolită-n dureri, lipsită de fiola salvatoare de morfină. Vedea cu ochii minţii filamentele nervilor optici, peşterile roşii ale atomilor coagulaţi în papilele gustative, pielea sandalelor ei de vară îmbibându-se de sângele pielii de viţel din care fuseseră croite, botul de şoarece înnebunit de foame al instinctelor ei chiţăitoare.

Veşnică, nesfârşită tânjire. Mintea ei regăsea un vechi cân-rec, aceeaşi muzică paralizantă, arctică. Căutare de cur legănat, căutare de craci longilini, leonini, căutarea credulă, concupiscentă, centrală în fiinţa ei fiinţială. Căutare dementă, dezlănţuită, dureroasă, dubioasă, destoinică, îţi cauţi eul, îţi vânezi zeul, şi zeul acesta e

sexul tău ca o prună tăiată în două, cauţi şi vrei să răzbeşti, să ajungi, să pricepi, să nu mori proastă ca orice nevastă. Tu cauţi calea calină, drumul drumos, păşeşti înainte, lupţi frumos, eşti călătoarea cu aripi la fese, cu elitre în loc de gene (şi de aceea toată lumea te vede şi plânge după tine şi geme), eşti o gânganie cu mers de miriapod care urcă înălţimi şi coboară, a zecea, a suta, poate a mia oară. Şi tot nimic, tot degeaba. Mereu îţi cauţi treaba şi n-o găseşti.

Suferi ca o sirenă cu picioarele lipite din naştere, îţi cresc solzi pe organele interne, te umpli pe creier de bubele dorului după nemaivăzut, cazi în tristeţe ca orice făptură de lut. Pierzi torul şi mai ai multe de pierdut…

După garduri, lângă linia ferată. Pe poteca din spatele grădinilor, între tufele înalte de bozii şi urzici.

Pe taluzurile de granit cenuşiu, cu pietre ascuţite, printre vrejii de mure. Sub sârmele zumzăitoare ale stâlpilor de curent.

Rupând nuiele elastice în care înfigeaţi guguloaie de lut ca nişte proiectile. Lovind cu ele zidurile surilor. Trăgând cu praştia după turturele şi vrăbii.

Jucându-vă de-a calul şi vizitiul cu o sfoară petrecută pe după braţe şi gât. Căutând sticle goale de plastic aruncate din tren, pachete cartonate de ţigări străine, dopuri de bere. Tăind tije de soc pentru puşcoace. Arşi de soare ca nişte ţigani. Cu buzunarele pline de pietre ca să goniţi ciorile adunate în nuci. Cu bani de metal puşi pe şină, striviţi de roţile trenului, subţiri cât foiţa de ziar.

Căţăraţi prin corcoduşii sălbatici, spânzuraţi de ulucile gardurilor, strecuraţi pe sub îngrăditurile de plasă de sârmă, ascunşi prin şanţuri să vă feriţi de vânt, toamna, pe înserat. Jucând *mingea la gaură*. Vârâţi până la gât în frunzele moarte de plop şi mâncând porumb copt. Cu palmele murdare de catranul stâlpilor pe care scrie

PERICOL DE MOARTE!!!

Spărgând cu bâta muşuroiul de furnici. Furând mere şi zmeură, căpşuni şi agrişe. Urmărind defilarea vagoanelor de marfă, cărămizii şi leneşe ca nişte omizi. Cu

vârfurile degetelor ieşind prin tenişii rupţi.

Cu cercei de cireşe la urechi, cu pălării din frunze de brustur pe cap. Scociorând greierii din adăposturi cu fire lungi de pai. Pândind şobolanii şi popândăii, asmuţind cânii pe urmele lor. Cu buzele sprujite de vânt şi mâinile crăpate. Aruncând la ţintă cu briceagul în formă de peste.

Cu paşi de uriaşi alegând pe traversele mustind de motorină. Punând urechea pe şina fierbinte să auziţi trenul. După grădini, pe poteca furişată prin valul înalt al buruienilor arse de prima brumă.

Cu sticle afumate cu luminarea în dreptul ochilor să priviţi soarele.

Înarmaţi cu săbii de lemn, cu pistoale cu apă. Sărind peste băltoacele pline de mormoloci. Ameţiţi de viteza acceleratelor, de sclipirea ferestrelor insacabile. Măturaţi de curentul de aer al trenurilor rapide cu vagoane străine.

Cu părul năclăit de transpiraţie. Muşcând din bucăţile de nap dulce furat de pe câmp. Desenând cu creta pe garduri locomotive cu aburi şi cai cu coame fluturătoare. Cu dinţii încleiaţi de răşină.

Cu buzele înnegrite de cireşe sălbatice. Sub nas cu mustăţi galbene din mătase de porumb. Jucând *capra* şi *lapte gros*, *turcă* şi *riscă*. Ascunzându-vă după copaci cu suliţa de trestie în mână. Mergând în echilibru pe linia trenului. Privind mărfarele care transportă cărămidă celuloză buşteni ţevi şi baloţi de tablă.

Biciuiţi de furtunile câmpului. Udaţi până la piele de ploaie. Ascunşi în căpiţe de f în Morţi *de* sete. Flămânzi. Încleştaţi în nesfârşite întreceri de trântă. Învineţiţi de frig. Fericiţi…

Când a intrat atunci în birou (ce repede trecuseră anii!) şi l-a văzut acolo, cu nasul înfundat în hârtii, să cadă din picioare, nu alta. A fost de ajuns ca privirile lor să se atingă şi ea ştiuse totul. I se îmbujorase toată faţa. Dorin Mares părea neschimbat. La două zile după angajare au şi făcut dragoste. Exact ca în romanele proaste cu activişti, pe un birou, în încăperea arhivei. Apoi totul intrase în obişnuitul unor întâlniri clandestine în garsoniera lui. Se

iubeau pătimaş, înnebuniţi de timpul scurt pe care-l aveau la dispoziţie şi rămâneau de fiecare dată nesatisfăcuţi, încercaseră nenumărate poziţii şi se minţiseră că au trecut în sfârşit dincolo, pentru a se întoarce de fiecare dată spăsiţi în punctul de plecare. Nu poţi să ajungi la orgasm dacă nu ştii să uiţi şi să-ţi desprinzi fiinţa de tot ceea ce are legătură directă cu tine. Ea cunoştea asta, câteodată chiar i se părea că reuşeşte, pentru că intra într-o stare în care sensibilitatea ei se desfăşura sub strălucirea palidă a minţii ca o plajă de nisip amorţit. Trăia plăcerea acestei amorţiri, îi descoperea savoarea, nu şi bucuria letală a anulării de sine. Se mulţumea să se legene încet, ca un copil bolnav în leagănul îmbrăţişărilor lui. Dorin deschidea din când în când ochii şi o privea îmbătat de plăcere: „Ce bine mi-e cu tine, nici nu ştii...” şi se lăsa în continuare ameţit de drogul molcomei lor împreunări.

Ea îl privea pe sub pleoapele coborâte şi se gândea încă o dată la senzaţia de neîmplinire. Asta făcea şi acum. Oare această infirmitate nu izvora din dubla ei natură de băiat şi fată? Toată adolescenţa ei fusese la cheremul acestui conflict surd. Apoi crezuse că începe să-şi înţeleagă sensibilitatea, căzuse pradă unei feminităţi nimfomane şi inutile, împinse până la marginea depravării. Nu reuşise să ajungă nicăieri. Se măritase dintr-o prostie. Făcuse un copil şi nu era în stare să-l iubească aşa cum ar fi vrut. Poate că nici acum nu era prea târziu să-şi refacă viaţa.

Rămăsese cu privirea în gol. Gândul de a-l părăsi pe Dar-vari o urmărea zi şi noapte. Viaţa lângă el o sufoca. Indiferenţa lui îi încleşta maxilarele. El ştia de trădările ei şi nu-i spunea nimic. Nu mai putea să suporte, traiul lor împreună părea o farsă. Doctorul se lansase în afaceri cu aparatură medicală, plecase de câteva ori la Paris şi Viena pentru semnarea unor contracte, se întorsese încărcat de cadouri scumpe, rochii, bijuterii, delicatese de toate felurile. Banii curgeau cu nemiluita. Pentru cine făcea el toate astea? O vilă în construcţie la Băneasa, locuinţa lor cu mobilierul complet schimbat, *jeepul* din faţa casei, cu interiorul capitonat în piele.

Poate că doctorul spera s-o recâştige. Chiar aşa, să-i înghită orice? Mărinimia lui o jignea. Şi apoi ea nu mai voia nimic de la el. Nu voia să se înscrie la şcoala de şoferi, nu voia să-l însoţească în călătoriile lui în străinătate, nu voia să se ocupe de firmele lui. Se ataşase tot mai mult de Dorin, aproape că-l iubea, şi asta îi era de ajuns. Nu-i plăceau întâlnirile protocolare. Să se pieptene, să se machieze, să se îmbrace zilnic era o adevărată corvoadă. Nu-i plăcea noua lume în care doctorul se mişca cu atâta dezinvoltură, încă o dată senzaţia că i se oferă prea mult, că a fost luată pe nepregătite.

Era ca de obicei singură acasă şi simţise nevoia să răscolească prin cutiile ei cu hârtii şi flecuşteţe. N-ar fi putut spune ce căuta. Printre degete îi treceau scoici, frunze presate, bileţele de pe vremea liceului, monede străine, semne de carte, fotografii îngălbenite de artişti, plicuri cu timbre, abţibilduri nefolosite, prospecte şi cutiuţe de rujuri şi parfumuri. Dar cum era pe atunci, când trăia singură? Ce-şi mai aducea ea aminte? Aproape nimic, doar o senzaţie de frustrare, o imensă ambiţie cu care nu ştiuse prea bine ce să facă. Mai bine i se întipărise în memorie perioada ei de navetă, cunoştinţa cu Dan lăcomir, atmosfera din cancelarie, cu cele două ierni extrem de friguroase când, dimineaţa, profesorii se strângeau în jurul unui godin care scotea tot timpul fum, bând ceai cu rom şi spunând bancuri.

Da, şi îşi mai aducea cu drag aminte de Riţa Vasiliu, învăţătoarea, care de câte ori o prindea într-o pauză ţinea să-i citească câte o temă pentru acasă a elevilor ei care i se păruse mai interesantă, într-o zi îi arătase o scrisoare a unui copil de 10 ani. O citise încet (o încurca şi scrisul urât al copilului), din ce în ce mai tulburată – n-ar fi putut să spună de ce-şi apoi a întrebat-o pe Riţa dacă nu poate să păstreze foaia aceea liniată de caiet, scrisă pe ambele părţi.

În tren, la întoarcerea în S., îl întâlnise pe Dan, bine alcoolizat ca de obicei. I-a arătat şi lui compunerea.

— Nu-i aşa că scrisoarea asta are în ea ceva care te

emoţionează fără să ştii de ce?

— Toată literatura ăstora nu face cât cuvintele copilului. Aici e viaţa. Aici e adevărul gol-goluţ. Popor de retardaţi. Ăştia suntem… i-a spus profesorul înapoindu-i hârtia.

Dan îi dăduse un răspuns mult prea grăbit, în care ea descoperea încă o dată vechile lui frustrări şi asta o dezamăgise. Păstrase compunerea copilului, o regăsise de câteva ori rătăcită printre hârtiile ei şi de fiecare dată când o recitea simţea cum i se umpleau ochii de lacrimi. Poate că Dan lăcomir avusese totuşi dreptate. Dincolo de rândurile naive ale acelui text se zăreau ca printr-un zid cu tencuiala crăpată cărămizile unei temniţe (şi ea fusese închisă acolo şi toţi ceilalţi), nelipsită însă de o oarecare veselie sumbră. Scrisoarea purta şi o dată: 17. III. 1980. Pe atunci ea avea 31 de ani şi în dimineaţa aceea friguroasă de martie îi fusese dat să citească următoarele:

Dragii mei naşi

Eu cu şcoala merg bine, dar să ştiţi că suntem bolnavi toţi. Eu de amicdalite, mama o doare piciorul' *şi tata are gripă. Naşă şi naşu vă rog să mai veniţi pe la noi. Dumneavoastră cum vă mai simţiţi? Vaca a fătat viţelul care ziceai mata că în Martie fată vaca un viţel? Cum mai e tinpul pe acolo că pe la noi este numai lapoviţă şi ninsoare. Porc o să lom în Aprilie, mai avem numai o găină şi-un cocos porumbac. Mama şi-a spart ochelarii şi ia nu mai scrie că nu mai vede, de aceia v-am scris eu. Tata după cum v-am spus are gripă dar să ştiţi că îşi face tratamentul cu băutură. Televizorul este stricat de-o lună şi nu s-a mai interesat tata de el, doar azi a chemat pe cineva să-l repareze.*

Eu la fel de 3 zile nu m-am dus la şcoală din cauză de roşu în gât şi de amicdalitele care le am. Nasule când vii vino pe la noi să ne mai aduci şi smântână, şi brânză şi mălai. Că la noi smântâna stai la coadă de la 7 ziua până a doua zi la 12 la prânz. Cocos» *ăla rău l-ai tăiat ori mai trăieşte sân zilele de azi. Că toată ziua mă ciupea şi îmi sărea în umăr ori în spinare. Nasule să ştii că ţi-am băgat*

zece lei în scrisoare casă îţi iei ţigări aşa a zis mama. Ăştia zece lei îi i-am luat la mama şi i-am băgat în plic numai după aceea i-am spus. Tata cam de multe ori se mai ducea la restaurant. Şi nasule dacă nu fumezi să te duci să-ţi ei de ei bomboane pentru amândoi.

La mulţi ani!

Mama, tata şi Florin

Acum recitise scrisoarea din nou. Aceeaşi reacţie. Apoi o cuprinsese nostalgia, se scufundase iarăşi în acel amestec inefabil de durere milă regrete plăceri pierdute ciudă frustrare fericire şi slăbiciune. Ce să caute ea la Paris sau la Roma, unde insista s-o ducă Darvari? Se simţea prea bătrână ca să se mai poată bucura de ceva. Timpul ei trecuse, viaţa avea o altă viteză, totul curgea nebuneşte în jur, lumea se colorase peste noapte, oamenii purtau deja alte haine, beau Coca-Cola şi mestecau *chewing-gum*, buticuri şi magazinaşe apărute ca din pământ, agenţii de turism cu oferte în toată lumea, magazine de calculatoare, parfumuri scumpe, sumedenie de reviste şi ziare, taxiuri, brânzeturi din Franţa, *sex-shopuri*, cărţi şi filme la care altă dată nici n-ar fi visat, reclame enorme pe pereţii blocurilor, scandaluri de presă, încălţăminte italienească, băuturi exotice, cluburi de noapte. Darvari se simţea ca peştele în apă, cuprins de o energie nebănuită. Pe când ea? Ea se gândea la planurile ei secrete de viitor, simţea că împreună cu Dorin îi va fi bine. Dar ar fi vrut şi să rămână pe loc şi să aştepte clipa în care va înţelege totul la fel de bine cum înţelesese atunci, în urmă cu 15 ani, scrisoarea copilului. Fusese o fetiţă crescută la ţară şi niciodată vindecată de rana asta.

titlu

VENI, VENI, VENIAS

Pe neaşteptate, ea şi-a smuls peste cap bluza de lână albastră şi atunci i-am văzut sânii mari, obosiţi, cu sfârcurile îngropate moi în piele. Am simţit imediat că dacă până atunci, de-a lungul anilor, între noi nu se întâmplase nimic, nici ceea ce urma să se întâmple nu mai putea însemna mare lucru. „Ia te uită ce minunăţii ascundeai tu!”

am zis ca s-o încurajez şi i-am prins vârful sânului drept, cel care şi părea uşor mai lăsat, între dinţi. Limba îl simţea întărindu-se. Atinse *de* fiorul excitaţiei, papilele gustative începeau să-mi amorţească dar sexul îmi rămânea mai departe inert, neîncrezător în această posibilă plăcere.

Cu o mână pătrunsesem deja dincolo de marginea austeră a fustei, spre coapsele ei fierbinţi de puştoaică. Vârsta n-o deformase ca pe alte femei şi nu-i modificase forma bazinului. Nici stratul implacabil de grăsime al vieţii sedentare nu reuşea să-i schimbe prea mult frumuseţea de altă dată. Dorinţa creştea în mine obosită, parcă doar pentru a-i face pe plac. Ştiam că voi fi dezamăgit şi dacă în momentul acela voiam totuşi să fac dragoste cu ea, era doar pentru a-i respecta dăruirea spontană. Nu mă mira deloc faptul că dintre noi doi tocmai ea era mai curioasă să rupă misterul relaţiei noastre. Aşa făcuse şi în alte împrejurări, cu alţi bărbaţi. Aşa era ea.

Ajunsesem de comun acord în acest punct, lăsând să vorbească în locul nostru privirile şi mâinile, dar nu mă aşteptasem să nu fie nevoie s-o dezbrac eu. Îşi aruncase bluza peste cap ca pe vremuri, când abia ieşită de pe terenul de baschet se repezea fericită sub sita duşului, crezând că astfel va reuşi să mă provoace cu adevărat. Bluza ei zăcea acum pe mocheta de culoarea tutunului ca o băltoacă închegată de apă chimică, îşi imaginase poate că aveam nevoie de gestul ei de despuiere, pentru că şi eu păream un bărbat destul de frigid şi lipsit de iniţiativă, aşa cum devin de la un moment dat încolo toate naturile interiorizate. Vai, drăgălaşa de ea voia să mă ajute! N-ar fi trebuit să-i fiu recunoscător?

Apoi mi-am dat imediat seama că-mi place mai mult să-i simt gura decât sânii. Începusem să o sărut. Pufuleţul abundent de deasupra buzei de sus avea o moliciune uşor greţoasă, dar felul în care ea îşi lipea de buzele mele gura umedă şi dinţii albi cu gust de *Colgate*, muşcăturile ei delicate şi iuţi care mă făceau să-mi simt vârful limbii ca pe o bucăţică acidă de gheaţă, toate acestea mă atrăgeau. Nu foarte mult, dar oricum mă atrăgeau. Mâna care urca

acum spre căldura interioară a coapsei ascunse sub fusta de profesoară (da, purta o astfel de fustă, surprinzător de sobră) îi simţea pielea umedă, acoperită de o brumă subţire de transpiraţie.

Cred că mai mult decât să facem dragoste pe canapeaua aceea incomodă, prea îngustă şi prea moale, mă interesa ce se întâmplă cu trupul ei, cum este ea când o atingi cu mâinile, când o pipăi, o mirosi şi o guşti, cum se manifestă zonele ei de intimitate şi ce promisiuni ascund ele. Se întinsese rigidă pe spate, iar părul i se răspândea bogat în jurul chipului. Abia acum vedeam că Leontina avea un păr foarte des, ţâşnind cu sălbăticie din pielea capului, în onduleuri mari, platinate, zbârlite de nelinişte, ceea ce-i urâţea într-o oarecare măsură obrazul de păpuşă deteriorată de timp. De la o vreme ea începuse să se vopsească şi-şi lăsa părul să-i crească liber până umeri. Nu-şi dădea seama că această nouă coafură nu era în avantajul tenului ei alburiu, voalat de trecerea anilor, ca marmura atinsă de imperceptibile crăpături. Ţesuturile fizio-nomice îşi pierduseră prospeţimea, porii i se măriseră obosiţi de creme şi loţiuni. Şi astfel, de câte ori îmi apropiam buzele de obrazul ei mă aşteptam să simt un uşor gust de praf alb, având fadoarea gramineelor măcinate.

Ceva mă contraria şi cum stăteam aplecat deasupra ei am simţit brusc nevoia să-i împlânt o mână în pletele blonde, dezgolindu-i ceafa şi urechile şi luminându-i în felul acesta chipul întreg. Părea din nou tânără şi frumoasă. O priveam acum de la o apropiere hipnotică şi era prima dată când mi se întâmpla. Ochii ei verzi şi umezi aveau ceva din catifelarea luminoasă a dtihlimbarului, devenind când privirea i se îndrepta spre mine mai mari şi mai vii. Îmi plăcea să o privesc aşa, să-i văd gâtul încordat, bărbia prelungă cu marginea rotundă în care timpul lăsase o abia vizibilă gropiţă. Îi urmăream tremurul fin al buzelor şi mi se făcea milă de ea. Eram sigur că în mintea ei eu eram un bărbat care se lăsase sedus, de a cărui bunăvoinţă ar fi trebuit să profite şi nu era în stare.

„Să ştii, George, că m-am uitat în oglindă şi eu nu sunt frumoasă decât de aici până aici”, îmi spusese într-o zi (când stăteam de vorbă la o cafea şi ea purta o bluză foarte decoltată), arătându-şi gâtul, umerii şi pieptul până deasupra sânilor. Cred că avea dreptate. Acum îi puteam vedea bustul gol şi făceam descoperirea că între gâtul ei sculptural şi sânii mari cu forme coborâtoare apărea o nepotrivire. N-aş fi putut spune de ce natură. De fapt, nu mi-era milă de ea dar simţeam că mă vrea şi că mă vrea fără să mă păcălească.

Nu voiam s-o dezamăgesc, nu merita. De aceea acum mă aşez în genunchi lângă canapeaua aceea meschină, prea îngustă pentru două trupuri înlănţuite, şi mă apropii şi mai mult de ea. O ţin mai departe de păr şi las cealaltă mână să intre între coapsele ei şi să-i atingă chilotul cu etichetă franţuzească (cum voi vedea peste câteva minute, când blestemata ei de fustă se va afla in shrşit jos, lângă bluza albastră de lână), las degetele să se nedumerească o clipă de puţinătatea părului ei pubian (da, mi-a mărturisit că şi-l rădea cu o grijă maniacală, speriată de bătrâneţe, nesuportând să vadă până şi acolo fire albe) şi o sărut încă o dată. Îi simt cu degetele răceala umedă, curată a sexului, îi simt cu amprentele buzelor gura fierbinte şi nu pot înţelege această contradicţie. O parte din trupul ei e rece şi nu vrea, cealaltă e fierbinte şi abia aşteaptă.

Rămânem în aceeaşi poziţie, dar ea nu mă lasă să merg mai departe şi îmi împinge mâna cu putere. Vrea poate să prelungim cât mai mult acest nesperat preludiu, îi dau dreptate, râd. Ştiu că în felul acesta, trecând dintr-o crispare în alta, nu vom putea ajunge nicăieri. Spun „iartă-mă, m-am pierdut...” şi-i eliberez capul din strânsoare. Părul îi cade din nou pe umeri. Mă ridic de pe mochetă şi mă aşez lângă ea, pe marginea canapelei, luându-i în braţe un picior şi sărutându-i genunchiul. Ştiu, văd încă o dată că are picioare extraordinare, cu genunchi subţiri, ovoidali, tari, de copilă, îi mângâi prin urmare picioarele şi palma mea se mişcă peste netezimea pielii ei cu o încetineală exasperantă. Nu mă opresc pe nicio rotunjime,

deşi descopăr deodată cu neplăcere că şi ea e o femeie care se epilează, o bolnavă închipuită care au s-a mulţumit niciodată cu frumuseţea ei naturală şi a căutat tot timpul mai mult, nişte forme şi mai lustruite decât picioarele ei albe şi suple, înaintez mai departe aşa şi-i ating din nou chilotul prin care i se ghiceşte sexul umflat. Ea îşi ridică moale un picior sprijinindu-l pe talpă iar mâna mea e obligată să se îndepărteze.

Acum mi-am fixat bărbia pe genunchiul ei şi o privesc plonjând în *raccourci*, cu ceafa îndesată între umeri şi ochii măriţi. Stă ca o neruşinată în faţa mea, cu braţele date în lături, cu sânii goi şi mari. De la ombilic în jos până la jumătatea pulpelor, chiar sub nasul meu, e fusta ei neagră pe care nici acum nu vrea să şi-o lepede. Sub fustă străluceşte un misterios triunghi alb. Din acest ascunziş urcă spre nările mele mirosul de *Rêve* sau *Jardin d'arnour* (nu-mi dau prea bine seama) amestecat cu mireasma sărată a sexului ei speriat. Stau aşa şi aştept. Nici nu-mi trece prin cap să duc eu la bun sfârşit operaţia de dezbrăcare, în încăpere pluteşte o lumină obscură. E cald şi mă cuprinde toropeala. Şi deodată îmi aduc aminte că în urmă cu câteva zile prietenul meu MHS, cu care am vorbit la telefon, mi-a spus la sfârşit: „Auzi, George, şi dacă o prinzi pe păpuşa rusească n-o ierta, mă, şi f...!"

Nu se făcuse încă dimineaţă, când smulsă brusc din frigul somnului, ea zări marea. Marea!

Se trezise buimacă. Doar ea şi Berta. Toţi ceilalţi călători coborâseră deja. Uşa crăpată a compartimentului lăsa să se strecoare înăuntru o boare uscată, răcoroasă, de aer salin, îi clănţăneau uşor dinţii. Oboseala şi neliniştea. Plus că visase ceva urât, foarte urât. Se făcea că a fost prinsă de bulboana de la pod şi se îneacă în Mursa. Apa râului din copilărie era limpede şi groaznic de rece. I se părea nedrept că se îneacă într-o apă atât de curată. Voia să ţipe şi nu mai avea voce.

Aşa deschisese ochii şi văzuse imediat marea, decupată de fereastră, chiar lângă tâmpla fetei adormite, peste fâşia îngustă de piatră a terasamentului. Berta îşi

sprijinise obrazul de umărul ei, nici nu i se auzea respiraţia. Dormea sau doar stătea aşa, cu ochii închişi, nemişcată? Leontina îi simţea greutatea delicată a capului apăsând-o ritmic şi moale. Roţile trenului ţăcăneau şi zgomotul acela vătuit se împletea cu legănarea continuă, grăbită şi misterioasă, a spaţiului întunecat în care se trezise.

Apoi văzu cum, la ieşirea din oraş, dincolo de încâlceala ierburilor înghiţite de viteză, străluceau albe şi îngheţate luminile portului. Dar marea nu se mai vedea, nu mai putea fi recunoscută. Doar o întindere verzuie şi groasă de aer, ceva vâscos şi greu ca asfaltul topit, un fel de beznă albă şi umedă. Văzuse marea ca întotdeauna, pe întuneric, dintr-un compartiment murdar de tren. Aşa i se întâmplase în copilărie, când a fost în prima ei tabără pionierească. Tot aşa, mai târziu, în studenţie, când se dusese de câteva ori la un iubit al ei care lucra la *Salvamar*. De fiecare dată călătorise noaptea.

Urmele foştilor tovarăşi de compartiment nu dispăruseră încă. Simţea în nări mirosul de mâncare (brânză, roşii, salam), de deodorant şi de ruj abia folosit, de transpiraţie de oameni adormiţi îmbrăcaţi pe banchetele de vinilin. Gara rămăsese în urmă. Berta dormea cu somnul ei cel prefăcut. Ei îi era foame şi frig. Dar şi silă, teamă, ruşine, îşi luase fata şi fugise pentru totdeauna, îl părăsise pe Darvari, fără să-i lase măcar un bilet. Un sentiment confuz compus din tot felul de resturi, amintiri ale trupului, răni cicatrizate în suflet, căinţă, frustrare, conştiinţa că trebuie să meargă înainte cu tot curajul. Altă cale nu mai exista.

Berta nu se trezise încă, deşi ea se mişcase puţin, atât cât să poată extrage din buzunarul de la piept al bluzei de blugi o ţigară şi să şi-o vâre între buze. Aceeaşi mână coborî apoi şi pipăi buzunarul pantalonilor, după brichetă. Simţea o poftă nebună să fumeze, îşi aprinse ţigara şi-şi aruncă privirea pe coridor. Descoperi o fată în fustă roşie, cu capul lăsat peste braţele sprijinite de bară. După culoarea părului şi conformaţia corpului, parcă ar fi

fost ea, în urmă cu 20 de ani. Dormea, îi era rău, plângea? Drumurile ei la Constanţa, aventura ei cu Sorin, îşi amanetase inelul, sau nopţile din campingul *Zodiac*, scurta ei pasiune pentru actorul Ovidiu Certeze, ce vremuri…

Închise ochii. Să fumezi cu ochii închişi, cu aspiraţii lungi, ajutându-ţi trupul să se trezească definitiv. Cunoştea de mult acest remediu, îşi termină ţigara, aruncă mucul jos şi-l apăsă cu piciorul. Nu voia s-o trezească pe fată. Îşi economisea mişcările, respira cu grijă. Braţul drept începuse să-i amorţească, îl simţea cum coboară în jos spre pulpa piciorului stâng ca un organ străin. Poate că tocmai din palma aceea care nu mai era a ei urca în sus spre umăr şi ceafă o moleşeală încordată, irezistibilă, care în cele din urmă o birui.

Şi astfel se trezi pentru a doua oară, în timp ce ultimii călători din vagon încă mai treceau pe coridor spre coborâre. Era lumină deplină, marea însă nu se mai vedea. Ajunsese în sfârşit la Mangalia şi aici trebuia să se întâlnească peste câteva ore cu Dorin, îl aştepta să vină cu autocarul de la Istanbul, unde el bătuse palma cu căpitanul vasului şi pusese la punct toate amănuntele călătoriei lor clandestine. Se înseninase la faţă. Încerca să-şi alunge vechile nelinişti. Era sigură că totul va fi bine. Trebuia să fie. Nu vedea încă marea, dar ea simţea în nări mirosul umed şi alcalin al aventurii. O zgâlţâi pe Berta să se trezească şi îşi rujă în grabă buzele, mai optimistă ca niciodată, încordată de ambiţia că trebuie să câştige. Poate că ea mai cunoscuse cândva această stare, în aerul electrizat al vestiarului din incinta sălii de baschet, când aştepta să înceapă, împreună cu colegele ei de echipă, tremurând de emoţie, acelaşi meci pe viaţă şi pe moarte.

Dar ea era acolo, în patul lui Dorin, şi mergea pe acel drum legănat, clătinat al celor două trupuri împreunate, al lui şi al ei. În jurul ei, un relief simplu, neted, nisipos, liniştit, cu cer albastru, adânc. Înainta prin culoarul de mulţumire al acelei stări ca o femeie tuaregă călare pe cămila ei credincioasă. Cu resemnarea acelei femei, cu ştiinţa ei de a-şi camufla setea.

Dar şi în carnea ei se legănau două fiinţe îngemănate, Leon şi Tina, sclavul şi frumoasa stăpână. Leon fusese tot timpul o slugă perversă şi răzbunătoare, în realitate tocmai drăgălaşul de Leon îi îmbolnăvea sensibilitatea de frig. Tocmai el! Paznicul viscerelor ei, apărătorul ei din negurile cărnii. Nu o ţinuse el legată toată viaţa în chingile lui de răzvrătire şi frustrare?

Îl privea înduioşată pe Dorin şi se gândea senină la faptul că actul sexual e, înainte de toate, o formă de ură faţă de carnea celuilalt. Da, chiar aşa. Pentru că el, celălalt, e duşmanul care ar vrea să te preschimbe în carnea lui, în respiraţia lui egoistă. Nu te poate mânca, nu te poate sfâşia în bucăţi şi atunci te striveşte cu greutatea lui de urangutan, te zgârie, te muşcă, te apucă cu colţii de vârfurile sânilor, îţi strânge cu brutalitate coapsele în labele lui de animal pe două picioare, te apropie şi te depărtează cu violenţă de membrul lui ca o ciupercă vânătă, contorsionându-ţi corpul după chef, de parcă tu ai fi o femeie de cauciuc.

Şi totuşi, ura aceasta poate cunoaşte de multe ori şi formele ei de blândeţe şi amorţeală. Aşa simţea acum. Şi sălta mai departe pe spinarea legănătoare a acestei plăceri, se balansa mai departe între cele două cocoaşe ale numelui ei, între cele două crevase ale vârstelor, tinereţea şi bătrâneţea. Visa cu ochii deschişi, îşi lăsa mintea să zboare, ghiftuită de mulţumire şi împăcare, peste acea întindere calmă, senină, cu striaţii imperceptibile, de nisip auriu. Te obişnuieşti într-atâta să rabzi de sete, că apa la care ai ajuns în sfârşit devine o substanţă la fel de neutră ca şi nisipul. Bei încet, cu înghiţituri mici, bei prudent, fără patimă, ca o fiinţă dublă, stăpână pe cele două jumătăţi ale sale. Dar ce război monstruos, ce măcinare îngrozitoare de forţe, pentru răsplata acestei oaze de verdeaţă pe care tu o vezi în sfârşit în depărtare. Apoi orizontul se tulbură brusc şi bărbatul cel blând de sub tine te răsuceşte sub burta lui, pornit în căutarea altui ritm. Leon, paznicul dinăuntru, se încordează în carnea ta. Dorin, duşmanul din *afară*, te loveşte cu măciuca lui primitivă de creatură a peşterii.

Şi tu trebuie să devii o mică fiară care se apără şi atacă la rându-i. Îi mursecă atacatorului buzele, obrajii şi gâtul, îi muşcă degetele până la sânge, îi înfige unghiile ascuţite în spate, îl sufocă cu părul şi-i îneacă gura cu bale. îl urăşti pe bărbatul de deasupra ta pentru că şi el te urăşte, însă această ură inconştientă, animalică, e îndulcită de ceva la fel de animalic şi de inexplicabil, dragostea. Tu nu eşti o femeie credincioasă şi nu i-ai înţeles niciodată pe cei care propovăduiesc dragostea într-o lume atât de sălbatică. Tu nu te-ai gândit niciodată că dragostea e un scut, un bordei de nuiele, o casă care te apără de frig şi de ploaie, un bandaj gros şi aseptic sub care zvâcneşte o rană pe cale de vindecare. Şi cine te iubeşte nu-ţi poate face rău, chiar dacă gura lui ar vrea să te sfâşie, chiar dacă sexul lui ar vrea să se înfigă tot mai adânc în tine, rupându-ţi mucoasele, membranele, muşchii, diafragma, plămânii, pentru a-şi linişti cumplita-i zbatere în apa cenuşie a creierului tău cald.

Dar cui îi umblă prin cap aceste gânduri, ţie sau mie? Mie, desigur, mie şi numai mie, pentru că LEONTINA SUNT EU. Eu ştiu că în carnea fiecărei femei singure se află ascuns un băiat, un bărbat, un domn Leon care se teme de moarte. De aceea femeile singure nu pot să iubească, nu ştiu să se dăruiască, nu sunt în stare decât să se lase violate. Violate violate violate ca nişte fetiţe lipsite de ajutor. Hai, Tina, nu mai fi atât de revoltată, nu mai plânge în gând, nu mai strânge din dinţi şi spune, dacă poţi: tu ai iubit vreodată pe cineva? Ştii ce înseamnă dragostea, iubirea? Sau tu eşti doar o biată fiinţă de mucava?…

Coborâse într-o gară aproape pustie. Mangalia nu era o staţiune prea căutată de turiştii estivali. Aerul lânced din holul de trecere, pereţii cu vopseaua coclită, ghişeul de bilete protejat cu vergele groase de sârmă creau impresia unei lumi părăsite, lăsate de izbelişte. Sentimentul acela de nesiguranţă ivit în sufletul ei cu câteva zile înainte de plecarea din Bucureşti, de care nu putuse scăpa nici în tren, sporea în intensitate. Dacă o urmărise cineva? Un

zumzăit tulbure al corpului ei copleşit de oboseală, un fel de muzică celulară cu care nu reuşea să se obişnuiască. Poate că nu era decât emoţia desfacerii ezitante din vechea ei carcasă de autism. Ce naiba, doar nimeni nu ştia unde plecase! Până şi Berta aflase adevărata lor destinaţie abia după ce se urcaseră în tren.

Îşi plănuise timp de mai multe săptămâni fuga. Se întâlnise de câteva ori cu Dorin şi discutaseră în detaliu ce aveau de făcut. El îi păruse deodată stângaci, nesigur, neîncrezător şi parcă şi mai reţinut decât înainte. Nu prea reuşise s-o convingă. Vorbea prea cumpănit şi prea îşi căuta cuvintele, îi explicase ca un profesor ce extraordinară e viaţa în America şi cât de bine se vor simţi ei acolo, în Ohio, unde îl aştepta prietenul său, un agentul de asigurări foarte bogat. Cât despre Berta, care deja ştia destul de bine englezeşte, era sigur că ea nu va avea probleme şi se va adapta repede.

Ultima oară se aflau într-o cafenea din Piaţa Amzei. El îi vorbea şi ea se uita la chipul lui gândindu-se la ziua când se cunoscuseră, la garsoniera Adinei, la broasca ţestoasă din acvariu şi la mutra lui de băieţică cu răspunderi care nu prea avea experienţa femeilor. Simţea o strângere de inimă inexplicabilă, nici el nici ea nu mai erau aceiaşi. Le rămăsese poate numai curajul acestei ultime aventuri.

Ieşind în faţa gării, a trebuit să-i facă Bertei pe „plac şi să-i cumpere o îngheţată. Lângă toneta frigorifică descoperi un chioşc de ziare. Alături de el, un ţigănuş cu mâna întinsă. „Tanti, îmi dai şi mie un leu?” se milogea copilul. Pe prima pagină a unui ziar ei îi atrase atenţia un titlu cu litere de-o şchioapă:

CRIMĂ CUTREMURĂTOARE LA PLOIEŞTI

Orbită de gelozie, doctoriţa Roxana Călin şi-a ucis cu sânge rece rivala

Rămăsese blocată de cuvântul *rivala*, avea senzaţia că nu mai ştie ce înseamnă. Prins în găoacea acelui titlu enorm, cuvântul părea rătăcit acolo dintr-o altă limbă şi mintea ei se încurca neajutorată într-un păienjeniş de

noţiuni incompatibile. Apoi faţa i se lumină de toată simplitatea acelui sens. Da, înţelegea şi devenise curioasă să afle despre ce era vorba. Observă că aproape toate ziarele erau pline de această ştire de senzaţie şi cumpără la întâmplare câteva.

Vârî ziarele în geantă. Peste drum de gară zări un taxi liber şi se precipită într-acolo, trăgând-o pe Berta de mână să se mişte mai repede. Doamne, dar adormită mai era copila asta! Nu-i semăna deloc. De fapt, Berta o şi ţinuse în loc şi o făcuse să se zbată în ea ca un hamster într-un borcan de sticlă, împreună cu fata fuga ei devenea şi mai complicată. De aceea nici nu avusese puterea să-şi ia gândul în serios şi să pregătească din timp toate cele trebuitoare. Nu-şi făcuse nicio listă de lucruri, nu se uitase prin dulapuri să vadă ce ia şi ce nu. Singurul gând persistent era acela că nu trebuie să uite diploma de absolvire a facultăţii şi biletele de externare din sanatoriul de la Brădet. Ce obsesie prostească! îi era teamă şi încerca să se apere? Abia acum, simţind cu putere în nări, prin geamul deschis al taxiului, aerul sărat al mării, fără ca acest miros s-o tulbure ca altă dată, putea vedea cât de grav i se împuţinase capacitatea de a simţi ineditul spaţiilor necunoscute. Lângă această senzaţie, sentimentul că în spatele ei rămân tot timpul deschişi ochii cuiva.

Acesta nu putea fi Darvari. Plictisit de capriciile ei, în ultima vreme doctorul nu-i mai acorda nicio atenţie, deşi îi declarase de nenumărate ori că nu doreşte să divorţeze. Aflase de relaţia ei cu Dorin Mareş, poate că înţelesese şi celelalte lucruri, legate de pulsiunile ei lesbiene, şi totuşi nu voia să se despartă. Ca un făcut, el îşi găsise un liman de linişte şi desfătare tocmai în braţele nepoatei Sofica. Asta întrecea toate limitele! Gelozia îi ardea măruntaiele. Plus sentimentul că doctorul, cu toată bonomia lui imperturbabilă, îşi bătea joc de ea. A trebuit să se răzbune, într-o zi o pândise pe fată, care urcase în pod să întindă rufele la uscat, şi năvălise asupra ei ca o harpie. A pălmuit-o şi-a tras-o de păr, i-a sfâşiat rochia subţire de vară şi i-a arat cu unghiile carnea de pe pântece şi de pe fese până la

sânge. Un cadou pentru drăgălaşul de Darvari, să aibă şi el ce obloji! Dar şi o amintire pentru momentele lor de voluptate pur feminină, pentru dimineţile lor fragede, sufocate de plăcere, înecate în efluvii de epidermă fierbinte şi înfiorate de sărutări impudice, dezlănţuite, care nu puteau fi uitate chiar atât de uşor.

Icnea satisfăcută, răpusă de oboseală, aşezată pe scăunelul folosit la întinsul rufelor. Nu-şi regreta violenţa şi încerca să se simtă mândră de ceea ce făcuse, dar senzaţia că nu e singură, că e privită de la mare distanţă de cineva apăruse exact atunci. Sofica suspina vinovată şi-şi ştergea lacrimile cu dosul palmei, podul impregna aerul cu mirosul lui de fructe uscate, de tencuială macerată de soare, de ulei de măsline uscat în bidoanele goale, de praf amestecat cu găinaţ de vrăbii şi păr de pisică. Ea privea suprafaţa umedă, albăstrie, grea şi răcoroasă a unui cearşaf abia întins pe sârmă, încercând să răzbată dincolo de subţirimea lui luminoasă, în aerul obscur care umplea spaţiile de sub panta acoperişului. Acolo. Aşa i se păruse şi în copilărie în podul casei părinteşti, aşa avusese senzaţia şi în podul internatului din S., că acolo, în spaţiul acela al nimănui (din care Cami scosese şi târâse până sub ochii ei cufărul cu uniforma ofiţerului neamţ) se ascunde ceva, o privire, o putere indestructibilă. Doar o elucubraţie de-a ei?

Speriată de ceea ce-i trecea prin cap, îşi aţintise privirea asupra fetei. N-o mai ura. Sofica suspina în continuare, aşezată în fund, sprijinită de hornul netencuit de cărămidă, cu coapsele desfăcute obscen, cu pieptul abia acoperit de rupturile rochiei şi expunându-şi pântecul gol în balta de lumină pe care o forma luminatorul acoperişului. Excrescenţele ca două creste de cocoş îngemănate ale sexului ei îşi pronunţau conturul prin chiloţii albi, murdari de praf. I se făcuse atât de frică, încât s-a repezit încă o dată asupra trupului tânăr care-i stătea în faţă. Simţea nevoia s-o îmbrăţişeze pe fată şi să-şi ascundă obrazul între sânii ei plini de sânge. Trăia un sentiment confuz în care se amestecau mila şi dorinţa. S-a

pomenit sărutându-i ca o nebună zgârieturile pe care tocmai ea i le făcuse. Apoi s-au strâns în braţe delirând de vechea lor dorinţă minute şi minute în şir.

Focul e ca o apă roşie şi albastră focul e un animal cu labe repezi şi cu viscerele moi ca nişte perdele cu franjuri el curge într-o mie de părţi se zbate într-o mie de feluri se prelinge în sus şi în jos peste pereţii de scândură şi cărămidă ai surii şi la trecerea lui totul pocneşte bolboroseşte pârâie sfârâie focul e o fiinţă care nu stă nicio clipă pe loc mocneşte învăluită în fum şi ţâşneşte în vâlvătăi ca nişte plete de uriaş se aruncă în vânt şi cade ca o floare de apă într-o fântână arteziană focul e moale şi îţi vine să-i mângâi pielea elastică vălurită de adieri iar flăcările lui sunt nişte petale uriaşe de lalea sau de trandafir sau de bujor.

Focul aleargă neobosit în toate părţile înfăşoară grinzile acoperişului în manşoane portocalii trece ca o mână uşoară pe clapele unui pian peste grămada de fân şi lasă-n urma lui sunete vesele repezi ca o ploaie groasă de vară focul aleargă pe pământ ca o armată de şerpi cu capetele ridicate cu limbile scoase se năpusteşte în sus şi îmbracă în sânge scheletul căpriorilor atinge acoperişul de ţiglă şi se retrage pare să-şi slăbească puterea dar înfloreşte brusc într-o vâlvătaie nervoasă nerăbdătoare de pânze suprapuse creşte ca un aluat ca o placentă de mormoloci îşi înfige colţii în laţi şi în scânduri şi-n urma lui e jarul sunt coastele acoperişului spart în tăciuni bucăţile carbonizate de lemn şi lut ţiglă şi cărămidă scheletul de balenă al şurii.

Tu eşti acolo şi priveşti ca în vis tu eşti acolo şi visezi că sura arde dar uite oamenii din jurul focului vecinii cu găleţi de apă în mâini bărbaţii cu lopeţi şi hârleţe dar uite femeile copiii cu feţele crispate de fascinaţie şi spaimă uite uite uite ce se întâmplă cum au încremenit cu toţii ca în faţa unei dihănii nemaivăzute un balaur cu o mie de capete şi nesfârşite limbi vorbitoare un monstru cu blana păroasă care înghite aerul îşi înfige măselele în lemnele groase mistuie tot ce-i iese în cale sfârâie şi împroaşcă scântei.

Arde sura bunicului Marcu şi bunicul Marcu e o statuie de carne un stâlp de carne o sperietoare de ciori cu faţa neagră şi ochii holbaţi ca nişte globuri negre de sticlă dar iată oamenii din jurul lui şi iată-l pe bunicul Marcu cu lacrimile groase pe obraji iat-o pe bunica Anuţa iat-o pe mama iată-l pe unchiul Costel iată furtunul şi maşina pompierilor şi acoperişul care se prăbuşeşte iată-i cum se îngroapă cu toţii în scrum şi funingine în praf fierbinte şi întuneric.

Au intrat în cameră şi Berta s-a repezit imediat să aprindă televizorul. Dar aparatul era stricat. În locuinţa lor de pe strada Grădina cu Cai sau în apartamentul bunicii Harideea, Berta se obişnuise să stea tot timpul, indiferent ce făcea, cu televizorul deschis, de parcă ecranul lui colorat ar fi fost sursa ei zilnică de energie. De multe ori adormea fără să-l oprească, pe muzica de la MTV sau MCM.

Iar acum Berta se trântise bosumflată pe pat, uitându-se cu neplăcere în jur. Da, se aflau într-o cameră cu mobilier modest, de pe vremea răposatului O.N.T., recondiţionată în pripă şi nu prea curată. Şi din afară hotelul *Păstoria* arăta ca un cămin de nefamilişti renovat de mântuială şi fără niciun gust. Dar ea trăsese exact la hotelul de care-i spusese Dorin (ceva care să nu bată la ochi), iar fiica ei nu ştia asta.

Berta rămăsese întinsă pe pat şi Leontina aproape că tresări când îi văzu prin maioul subţire micile aure închise la culoare ale sfârcurilor. Un copil care peste câteva luni urma să împlinească 11 ani. Cumplit de repede trecuse timpul! Ar fi vrut să-i spună ceva care s-o facă să-i treacă supărarea şi încerca să-şi aducă aminte cum era ea la vârsta ei. Aproape nicio asemănare. Sigur, şi lumea fetei era alta. Berta părea o fiinţă absentă. Simţea tot timpul nevoia unui fond sonor (de unde şi *walkman-ul* cu căşti de *rocker* de care nu se despărţea niciodată), simţea tot timpul nevoia să se cupleze la o formă de singurătate exterioară ei.

În hotel era prea multă linişte iar Bertei îi era

imposibil să suporte atâta tăcere şi nemişcare. Se sculă de pe pat şi începu să se plimbe prin cameră, bălăngănindu-şi mâinile ca o maimuţă. Poate că imita pe cineva. Dar Leontina avea încă o dată senzaţia că fiica ei e un copil lipsit de substanţă interioară. Totul îi venea din afară: tristeţile, dorinţele, mirările, ambiţiile, îndărătnicia şi indiferenţa. Dacă lucrurile n-ar fi stat aşa, probabil că n-ar fi reuşit s-o convingă atât de uşor să fugă împreună cu ea.

Timp de câteva secunde fata se opri din scălâmbăiată şi se uită pe fereastră la casa în construcţie de peste drum, încă înconjurată de schele, şi la cei câţiva muncitori care puneau ţigla pe acoperiş, într-acolo se uita şi ea. I se umeziseră ochii. Îşi adusese din nou aminte de tatăl ei. Fusese la înmormântare şi atât. Nu mai deschisese niciodată poarta cimitirului măcar să-i vadă mormântul. Apoi Berta descoperi aparatul de radio de sub măsuţa televizorului, îl deschise şi în cameră se auzi imediat vocea repezită, afectată, băieţoasă, a unei femei tinere:

...În această săptămână, înregistrând cel mai important avans în clasamentul nostru. *Da, dragi prieteni, un viitor hit*! *Dar cine e misterioasa Meredith Brooks*? *Cântăreaţa a plecat din statul ei de origine, Oregon, pentru ca în anii ’80 să se mute pe Coasta de Vest, în Los Angeles, California, unde s-a alăturat membrilor unei trupe numite* The Graces, *formată de chitarista Charlotte Ceffey de la* Go-Gos... *Acum Meredith Brooks e fericita posesoare a unui cântec de mare succes în topul nostru şi care face cel mai însemnat salt al săptămânii, de W locuri, până pe 15*. *Meredith Brooks cu* Bilitch///

Melodia care se răspândea din cutia de lemn furniruit a aparatului era bruiată de paraziţi. Berta se legăna deja în ritmul ei simplu şi obsedant, cu mâinile ridicate deasupra capului, ca la concertele de pe stadioane. Pe Leontina ritmul acesta o agasa, ca toate melodiile de succes ale zilei. Plus că vocea cântăreţei părea lipsită de orice amprentă personală. Şi totuşi, de ce ascultase cu atâta curiozitate scurta prezentare a cântăreţei, ca şi cum ar fi fost vorba de o prietenă

apropiată?

Nu mai putea să-şi scoată din cap America, as-a era! De multe ori noaptea, înainte să adoarmă, se gândea că o dată ajunsă acolo va trebui să dea de urma mătuşii ei, Leontina. Că va trebui s-o caute pe această naşă misterioasă care o legase de ea cu frânghia nevăzută a numelui ei repetat. Dar oare Leontina era pur şi simplu un nume ca oricare altul? Şi atunci ea începea să recapituleze în minte, de parcă ar fi răsfoit un dicţionar numai al ei, scene, stări, senzaţii, sentimente, întâmplări prin care trecuse, căutând semnele lor ascunse, legăturile lor insesizabile, sperând să descopere în vreun fel acea teribilă necesitate a vieţii îngemănate cu cuvintele pe care nu reuşise niciodată s-o înţeleagă. Dar cuvintele făceau şi ele parte din trupul ei ca nişte organe vitale. Fără ele i-ar fi fost imposibil să trăiască. Urma să le ducă cu ea, aşa cum făcuse la rândul ei şi naşa Leontina, peste Ocean, în America.

Apoi ea văzu pe noptiera dintre paturi o broşură policromă de propagandă religioasă. Aşa cum i se întâmpla şi pe stradă, când era abordată de cei care răspândeau astfel de broşuri, imediat o năpădi o senzaţie de dezgust. O luă şi o aruncă la coş. Simţea nevoia să rămână singură şi ieşi pe balcon. Muzica nu se mai auzea la fel de tare. În aerul de afară doar zgomotul unei ţâşnitori rotative care uda peluza. Nu era încă soare plin, dar căldura zilei se simţea deja în aer. În iarba galbenă din faţa hotelului văzu un cârd de raţe şi abia atunci îşi dădu seama că hotelul în care se afla era înconjurat de case mici, sărăcăcioase, multe dintre ele din chirpici. Aproape toate casele erau ascunse sub perdele de viţă-de-vie. Prin unele curţi se vedeau coteţe, magazii, mici bazine de apă cocoţate pe platforme de metal. Simţea că se enervează şi mai tare. Era nervoasă pentru că trebuia să vorbească cu Berta, să-i explice, s-o pregătească pentru întâlnirea cu Dorin şi nu ştia cum să înceapă. Şi aşa amânase prea mult…

Se reîntoarse în cameră. O nevoie imperioasă să facă un duş, trebuia să scoată din geanta de bagaje trusa cu

obiectele de toaletă, îşi aminti de ziarele cumpărate la gară. Ah, întâmplarea aceea oribilă! O să iasă din baie şi până i se usucă părul o să citească. Atunci se auzi o ciocănitură în uşă. Era funcţionarul de la recepţie, un tinerel brunet, cu barbison şi perciunii ca nişte rădăcini subţiri de morcov. Completase formularul pentru cameră dar uitase să-şi ia înapoi buletinul. I-l adusese el, cu scuzele de rigoare.

— Şi sunteţi singură, numai dumneavoastră cu fetiţa? întrebă pentru a nu părea nepoliticos.

Întrebarea o făcu să tresară. Ce dracu' mai voia şi ăsta, tâmpitu' ăsta? Exact admiratorul potrivit pentru o fufă ca Mere-dith Brooks! Cu cercel în ureche şi cu părul vopsit în roşu şi portocaliu. Având probabil în cap o lingură de creieri…

— Da, domnule, sunt singură, cu fiica mea. Mai aveţi şi alte întrebări? Doriţi cumva să dau şi-o declaraţie? Aveam impresia că trăim într-o ţară în sfârşit liberă!…

Şi îi trânti uşa în nas.

Ana are mere. Tina este mică. Tata este rău. Sanda e cu Tuţi şi Nu-ţi. Ghinea are mure în coş. Şcoala e frumoasă şi curată. Suntem mândri de ea. Trăiască 1 Mai. Cami înjură. Mina spune prostii. Anne e urâtă. Brunhilde e grasă şi pofticioasă, lise are flori. Ea e o fată drăguţă. Lu-y are carie. Piri o ceartă. Sorin e cu ele.

— Sorine, ai alune americane?

— Am o pungă întreagă cu alune americane. Tina are codiţe. Ea e cu Tăvică. Ei fug pe câmp.

— Uite, bunicul ară. Tata duce un sac cu secară.

— Tăvică, un cocor!

— O, un cocor mare! Co-cor. Cu-cu. Mărul. Calul. Mărar. Partid. Trăiască! Ciocănitoare. So-vi-e-tic.

Moara e la poalele dealului. Ea are o roată mare. Pe roată cade apa. Tacă, tacă, tac! Tacă, tacă, tac! Mă-rusia cere un toc. Serghei are o balalaică. Eu am o cravată de pionier.

— Ce roşie e! Nenea Costel vine la noi. E unchiul meu. El are un camion.

— Ce mare e! Ca-mi-on. Para-sută. Să-botor. Imperi-a-list. Pus-că-ri-e. Mistri-e. Tina citea o carte. La ea a venit Sanda.

— Ce carte e, Tina? O carte cu animale, abataje, lanuri de grâu, petrol şi tractoare. Uite o vulpe, uite o sondă, un lup, un ţăran cooperatist, un arici, un pelican, o pitulice, o mamă fericită cu pruncul în braţe. Pitu-li-ce. Poe-zi-e. Gntăm. Construim. Pe cărare e vuplea cea rea. Noroc cu ursul care tocmai trecea. Vulpea a plecat. Povestea s-a terminat. Cu-minte. Bandit. Acasă. Bă-ta-le. Mă-ga-zi-e. Leon a adormit. Apare un pitic. El e mic, mic de tot. Piticul duce o lampă. El ridică lampa. Se uită la Tina. Tina sare din pat.

— Cine este? Piticul dispare. Lam-pă. Le-on. Bala-laică. Rubas<a. Octom-bri-e. Revoluţi-e. Noi cântăm în cor un cântec patriotic. Tovarăşa învăţătoare ne dă tonul. Ea ne conduce. Bunicul Tase a venit la noi. El duce calul de frâu. îl întâmpină mama.

— Ce bine ne pare! Bine ai venit bunicule! Uite, eu am o tobă mică. Mari se urcă în bob. Dorin e în baobab. Mircea e în plop. Vioara mea are o coardă nouă. E joi. Ne jucăm. Corci, Daniel, Horaţiu, Dimitri, Mă-tilda, Sofica şi Dan se joacă împreună. Jucăria vâjâie. Leontina e vânoasă. Codrin porneşte jucăria. Vă, vâj! Mi-ne-reu. Papu-cei. Răspân-ţi-e. Pesteră. Internat. Didi e harnic. El are un peştişor auriu. Găinuşa a găsit o râmă. Rânză. Brânză. U-u-u! Trenul porneşte. Tata e zidar. Mama e acasă. Veveriţele au blăniţa frumoasă. Croitorul a croit hăinuţa. Dar-va-ri. Să-na-toriu. Piaţă. Viaţă. Cu săpun mă spăl şi cu apă rece. Peste faţa toată mult clăbuc îmi trec. Clăbuc. Bucluc. Păpuşă. Că-tu-şă. Că-pusă. Hilde priveşte la televizor. Horaţiu intră în horă. Pe chipurile lor e multă veselie. Ei trec cântând şi jucând. Ghetuţele stau ghemuite. Anghel iese tiptil din curte, îngheţata se mănâncă încet. Alexe îi dă Xeniei un pix. Ce pix mare. Ce băţ gros! Ce steag găurit! E-xer-ci-ţiu. Ki-lo-metru. Ki-lo-gra-me. Vapor. A-me-ri-ca!

Mergea pe drumul principal al satului, printr-o lumină aburoasă, uscată, ca o cenuşă de paie. Trecea prin

dreptul Căminului Cultural, vedea o bicicletă cu pneurile roşii rezemată de gard, uşa deschisă de la intrarea în sala mare, dar ce treabă avea ea acolo, parcă trebuia să întrebe ceva, să-l caute pe Ghinea, omul de serviciu, sau pe directorul Solo-văstru? Nu mai ştia, o cuprinsese neliniştea şi mersul ei devenea mai energic, mai apăsat. Lăsa astfel în urmă şi clădirea miliţiei, zărea prin geamul deschis mutra acră a plutonierului lovită moţăind la birou cu cascheta pe cap şi în fundal, pe un perete pe care altă dată se afla portretul tovarăşului, harta decolorată, prăfuită a Republicii Socialiste România. Timpul o luase *razna*, şi ea se pomeni întrebându-se când se întâmplau toate astea. Se apropia de popicăria în aer liber, acolo ar fi putut să găsească pe cineva şi să întrebe, însă locul era pustiu, nici măcar obişnuita ceată de copii jucând goa-găle sau lapte gros, ca-n fiecare vacanţă mare. Nimeni prin curţi, prin grădini. Un câine lătra fără vlagă lângă o stivă de scânduri, pe prispa unei case un bătrân care avea statura şi umerii povârniţi ai bunicului Tase moţăia înfofolit în cojoc, cu căciula bine trasă pe ochi, deşi era vară de-a binelea. Casa era totuşi alta şi totul se cufunda mai departe în liniştea caldă şi prea adâncă a amiezii, stârnind în carnea ei frisonul unei emoţii fără nume. Mergea pe drumul principal al satului în care se născuse, fără să ştie prea bine ce vârstă are, ce caută, de ce locurile nu mai sunt aceleaşi, minată înainte de vechea teamă din copilărie că imediat vine seara şi va ajunge prea târziu acasă. Se gândea la pedeapsa care o aştepta, la palmele asprite de var şi cărămizi ale tatălui ei, la basmaua albită de soare a mamei şi la mirosul de gudron şi vaselină uscată al magaziei în care se va ascunde să plângă.

Când brusc, de după colţul unei şuri, dintr-o hudiţă îngustă şi noroioasă, întunecată de frunzişurile câtorva meri, se ivi o femeie cu un copil în braţe. Femeia era îmbrăcată sărăcăcios, deşi purta pe cap o basma destul de nouă, în culori ţipătoare, de iarmaroc. Avea mişcările unei neveste trecute de prima tinereţe, cu braţe puternice, obişnuită cu roboteala vieţii. Cu o mină împingea în faţa ei

un cărucior rablagit, cu roţi scârţâitoare şi spiţe strâmbe, şi cu cealaltă ţinea copilul la piept. Femeia înainta o vreme aşa, luptându-se cu cele două poveri, apoi întoarse capul şi se opri în loc cu faţa ei roşie şi lată, cu gura ei mare şi aspră, vânătă. Stătu multă vreme aşa. În căruciorul în care ar fi trebuit să se afle copilul *zăcea* culcat un sac mare şi greu, cu grăunţe. Leontina se pomeni că-şi încetineşte mişcările, privind grăbită cadranul ceasului de la mână (deşi ceasul ăsta nu-i aparţinea, îl vedea pentru prima dată). Simţi că i s-a făcut groaznic de sete, îşi plimbă limba peste buzele uscate şi descoperi acolo acel gust de praf şi de dulce ca la treieratul griului cu batoza pe arie. Ce să facă? Se apleacă să-şi înnoade un şiret (dar nici ghetele pe care le avea în picioare nu erau ale ei), mai bine să rămână o distanţă între ea şi femeia aceea. Dacă ar depăşi-o, nu i-ar putea suporta în spate privirea curioasă şi scormonitoare.

Apoi trupul mătăhălos al femeii se puse în mişcare şi scârţâitul roţilor neunse se amestecă ascuţit cu foşnetul pomilor din jur. Culcată peste umărul femeii, fetiţa o pândea cu ochi rotunzi, lucioşi, de o cuminţenie opacă. Drumul se apropia de marginea satului, urca spre cimitirul de lângă pădure şi mişcările femeii deveneau parcă şi mai încete. Fetiţa era grea, să fi avut vreo trei-patru ani, şi femeia o ţinea la piept cu amândouă mâinile. Obosise. Braţele i se strângeau crispate pe trupul copilului, alunecau în jos. Şi ea păşea neînduplecată înainte lovind la fiecare pas minerul căruciorului cu burta. Micul vehicul zvâcnea scurt în faţă, era gata-gata să revină înapoi, dar următorul impuls îl punea din nou în mişcare. Pântecul ei izbea minerul căruciorului cu o furie abia reţinută. Erau gesturile obscene ale unei lupte caraghioase care-ţi făcea milă. În plus, femeia avea un mers sincopat, de cocostârc şi îţi venea să crezi că asta e din cauza unui picior mai scurt care o făcea să şchiopăteze. Ar fi putut să lase fetiţa din braţe şi s-o ducă de mână măcar o bucată de drum, dar se chinuia mai departe împingând căruciorul la deal cu aceleaşi mişcări dezordonate. Chinul femeii i se transmitea

şi ei. Leontina se simţi cuprinsă de sentimentul unei uşoare vinovăţii, mai ales că o cunoştea pe această ciudată călăuză, îşi dădu brusc seama că o mai văzuse prin sat, că s-a întâlnit odată cu ea pe drumeagul din spatele grădinilor, acea cărare ceva mai lată, prăfoasă şi aurie din cauza nisipului, mărginită de tufe de alun şi pâlcuri albe de soc, care ducea pe malul pârâului Procoviţa. Faptul că femeia pe care o urma fără să vrea îi părea cunoscută îi dădu un sentiment de linişte şi împăcare, îşi simţea capul uşor ca o băşică subţire umplută cu o materie gelatinoasă şi rece, apoi în jurul ei începu să se facă lumină şi în cele din urmă visul se stinse. Cât timp să fi trecut? Afară începea să se întunece. Soarele se scurgea roşu pe uşa deschisă a balconului. Şi Berta, unde era Berta? Era încă buimăcită de somn. De aceea nici nu auzise uşa de la intrare. Cineva intrase în cameră şi se apropia de ea cu paşi înceţi, hotărâţi, de pisică dresată.

Simţi o lovitură în moalele capului. Faţa i se schimonosi de durere. Cutia craniană pârâi ca un pepene copt. Şi în locul în care fusese lovită apăru o gaură neagră, o gaură roşie, un abis cenuşiu de materie scârboasă, băloasă ca mâzga apei stătute din iazul de la moară, o materie tulbure, moale, dezgustătoare ca noroiul din curtea găinilor după o zi cu ploaie, amestecată cu sânge şi filamente de nervi, împurpurată de ultimele licăriri ale apusului, de reflexiile de cărămidă nouă ale casei în construcţie de peste drum de hotel. Palmele tatălui ei se înroşiseră din cauza bulgărilor de var nestins pe care îi arunca în varniţa din fundul curţii. Mama se pieptăna în oglindă, îşi ridicase părul de pe ceafă şi pielea aceea era atât de albă şi de plăpândă că ei îi venea să plângă. Apoi bunicul Marcu ridică parul şi lovi dihorul în cap. Gaura semăna ca o adâncitură de pumn într-un pat de nisip, cu un culcuş de floare carnivoră, cu o bolgie mică şi caldă, cu o mitră de iapă intrată în călduri. Alte mii de imagini îi năvăleau în minte, sufocând-o.

Ochiul oricui s-ar fi putut opri în continuare pe o banală daltă de spart gheaţa, ca în filmele americane de

duzină, pe un levier de camion Molotov, ca în filmele cu şoferi din lumea comunistă sau pe o statuetă de bronz furată din muzeul de antichităţi al oraşului Mangalia de un ţigănuş iute de mână. Mai simplu chiar: un drug de metal, un par de lemn smuls dintr-un gard, o ţeavă de plumb umplută cu nisip, un topor de tăiat lemne, un piolet, o bâtă, un picior de scaun. Corpul delict. Şi cine fusese făptaşul? Era acesta recepţionerul hotelului? Era un criminal de meserie pus pe jaf? Sau Dimitri, Darvari, Dorin, doctorul Minea, George, Corci? în cameră era deja prea întuneric. Chiar şi miliţia, securitatea, poliţia politică a lui Ceaşcă, nenumăratele servicii secrete ale celor care îl împuşcaseră pe dictator n-ar fi putut să dea repede un răspuns despre identitatea ucigaşului care poate că tocmai în momentul acesta îşi plimbă ochii pe acest roman şi râde, ne dă cu tifla, jubilează.

Oricum, lista suspecţilor era cu mult mai lungă. Ea ar fi trebuit să-i excludă pe Dan lăcomir, boschetarul despre care Leontina ar fi trebuit să citească în ziarele cumpărate în dimineaţa acelei zile că fusese călcat de tren în gara oraşului Victoria sau pe Horaţiu Mălinaş, celebrul academician, aflat în momentul acela în Africa de Sud la un ştiu ce congres de chirurgie laparoscopică, dar nu şi pe masculul de Codrin Cârstocea, pe ticălosul de Anghel Carp (a, nu, ăsta zăcea de ani buni într-un cărucior cu motor), pe inginerul Greavu cu eternele lui cizme de cauciuc sau pe barosanul de Tăvi Lohon, patronul restaurantului La Vlad Dracul din incinta cetăţii medievale a oraşului S. Şi alţii, altele, posibilităţile erau nenumărate, nesfârşite, nestăvilite, în cameră era prea întuneric. Nimeni nu văzuse nimic. Tot ce se ştie e că înainte de gestul crimei în aerul acelei incinte meschine de hotel s-a auzit o voce care şuiera aceste cuvinte: – Na, curva dracului, să te saturi! Era o voce aspră, destul de melodioasă, aproape teatrală, duioasă şi plină de obidă, hotărâtă, spontană. Era o voce schimonosită, stângace, apăsată şi palidă. O voce clară, stridentă, sufocată, şoptită, timbrată. Apoi bunicul Marcu izbi încă o dată dihorul în cap şi bunica Anuţa îşi duse

mâinile la ochi. Mama îşi trase basmaua neagră pe frunte şi fugi. Venea seara. Se sfârşea vara. Mijeau primele stele. Şi capul ei cel frumos de păpuşă rusească se sparse în mii de ţăndări, în mii de senzaţii şi de idei şi cele 143 990 de cuvinte ale acestei cărţi se împrăştiară pe suprafaţa lucrurilor din jur ca resturile unui creier explodat.

Braşov – Tolwnu Vechi – Olăneşti – Bucureşti 24 iulie 1994-l decembrie 2002